

האחרונים שהזכיר פסוקים רבים מראש הפרשה שכתב בה

על כבוד בעל השון ברבים הנסתרים כי מהם שמשתלשם להתעורר
 עה מאין חכמה והם העקר בפילים ומהם שכוונתם לרע בסודות המורה והם ל
 לבעליהם אוצרות רשע ועליהם אמר לא יושעו אוצרות רשע ומהולך בדרך ישרה
 עליהם הוא היצחק ומהם עצלים בפקודת החכמה ועשויים מלאכת השם רמיה והם
 הנשים בפקודת אכל החרוצים לפקט ולחקור האמת ועשורו ועליהם אמר רשע עושה כף
 רמיה ויק' חרוצים העשיר רוצה בו שהעושר מיה הוא רש ומהרוץ הוא העשיר ו
 והעושר הוא קרית עוון כמו שאמ' הן עשיר עוון ומחבת רלס רלס וזה גם כן
 רצה באמרו לא יחך רמיה ירו ויהן ארס יקר חרוץ וכבר אמר יצחק הרמאי לא יחיה
 ולא יאריך ימים ולפי פשוטו שאיש רמיה לא ישיג רב מהמקור של שהוא ירוי אבל
 הן הארס שהוא חרוץ הוא יקר רוצה בו יקר מכל כל המרה כמו שאמ' יש זכב ורב פעלים
 וכל יקר שפתי רשת ועל היקר הזה אמ' וארס בוקר ולא יבין נמשל כבהמות נדמן ומהם
 שמגלים סודות ואינם מקשיים שאמתם מוקת להמון והוא העק הולך רכיל מגלה סוד
 ומהם שמתיר סודות ואמת שמועלה לבעלה ומוקת לאחרים והוא תקרא עמוץ חרוץ
 ועליהם אמר הולך רכיל מגלה סוד ועמוץ רוח מכסה רב ויצחק להבשר כמה שאמ'
 מגלה סוד מכסה רב ולא אמ' שזעהם סוד או בשעהם רב וזה מטוב לחש החכם לפי
 שהולך רכיל יאמר על איש שהוא שונא איש אחר ומראה בפניו שהוא אוהב והוא שונא
 אותו בלב ובפעל ורוצה שיטאוהו אחרים ולפיכך מגלה אפילו הרב שאמ' לו כסוד
 וכל יאמר ונאמן רוח יאמר על האוהב כפעל שרעט שהכל יאהב אוהב ואותו ה
 האוהב מכסה חף רב אוהב כשיראה שאיפשר שהצא לו שטאה ממך ועל הדרך המשל
 הזה הסוד יאמר על מה שלא יורה עלו המציאות ורב יאמר על מה שורה עלו ה
 המציאות ועליו אמ' כסוד אהיה הסוד רב כי כן עשה משה רבי סכפה הרבים שורה
 עליהם המציאות וזה הוא שאמ' ול זה המכסה רבים שיען עתק יומיא ומאי טעמו
 סמך מורה שהמורה הסתומה מה שגלה אותה המציאות לכל בעל שיען טוב אמנם הסוד
 הוא מה שהודיעו בדרך נבואה שאי אפשר לרעת במופת מטבע המציאות כאחזקת
 החרוט והקמול והעונש ותחיית המתים וכיוצא בהן ועל סויעא בנה אמר נעם ו
 סוף ה' ליריחו וברית להרועים ואל זה העטין רמון רלל באחרס בשעה שבא משה מאחרס
 בא שטן לפי הקב"ה אמ' לפטו רבט שלעולם תורה היק' היא לא לו נתיבה לכן עמדם הלך
 אצל משה אמ' לו ובה היק' היא אמ' לו אליהם הדין רובה והוא ידע את מקומה הלך
 אצל וכן הלך אצל הקב"ה אמ' לפטו רבט שלעולם משה כראי הוא הכואו הקב"ה למשה אמ'
 לפטו רבט שלעולם כל המרה שהיה לאדון כבירה גבוה איפשר לעבד שיאמר לו עתה ו
 ואין ספק שזה טעם בא על סודות המרה כי המציאות לא קבל על מעת להסתיר דעת מהן

מעמי הארץ ולפיכך בא המענה הראוי להשיב לכל שואל ה
 נענו אה כל חמרה שהיה לארץ כביה געויו ועל הסודות ראוי לומר
 והוא שנתרך השטן לכלם לים ולשאר הנמצאות ולא הורשעו החכמה ה
 אונה ולא מורה כי רק השם אחר שלא יודע כמופת שכל וזה גם כן רצה איוב באמרו
 לא ידע אע"פ שרצה ולא תמצא בארץ החיים רצה לומר שאין יודע שכן הדיקט לאמת
 העשירים האלה וכל הפרט היה באה לפי העשין הזה כפי הרך שאין הולכים בדרך
 וזה אחר מן הררכים שראוי להתבוננות רב בהסתרת הסוד והרוב ובהפרעה אחר מן
 הדעה שלא בא מופת על אחר מן הסודות והוא שאין באין החכמה יכל עם והאנשה
 כרכ יושען השם כרחמיו יושיעם השועה עולמים "

כרת וישב יעקב "

רבות מחשבות בלב איש ועצה יי היא תקוים "

כבר התפרסם שאלמה עה חבר ספרו על שט פעם לפי שפון בן שתי תועלות הצריטרט
 למין האדם האחת לפי חמרו שהוא מן האדם והשנית לפי צלמו שהוא נפשו וכפי ו
 יתרון מעלתו על שאר בעלי חיים הנהגתו יצרכה השגחה רבה והשתדלות רב יותר ואולי
 עם רוב ההשתדלות ישיג המטון והיא התועלת האחרונה ואשר לא ישיג המטון יפסד
 כאשר הוא כפי מה שהוא והיא התועלת הראשונה והמפורסמת שהרי המציאות טע
 טוב ולזה חבר החכם ספרו על הרך הזה להיות הגולה ממט מועיל לבני אדם טוב
 תועלת כללית ולהיות הנסתר מועיל לחידים תועלת מיוחדת והוא שפתח ספרו ואמר
 לתת לפתאום ערמה לעשר רעה ומזמה ישמע חכם וינסף לקח ויבין החכמה יקנה
 וכבר הקדמט שאלמה העור פתוחות ספרו שהמטון כן להשד על כוונה התורה במצות
 ושלום ובספורים לא שהיה ספור אחר כן ללא תועלת חלילה חלילה וכבר השתדל
 החכם להשד על כל ספור וספור וזה הפסוק שפתח בו העור כן על כוונה ספורי
 הפתה הזאת והם ספורי יוסף עם אחיו וספור יהודה ובטו עם המר ואע"פ שיש ב
 בכללם גמול לראשונים תועלתם גדולה לפי הבחינה בהם והיא שהתאמת אגליט הקבל
 שקבלט מזול שאין הכל כירי שמים חוץ מיראת שמים רצונו לומר שלא נשתקף מ
 ממשלת השם ממשלה האדם בדרך שיעשה ככל אשר ינס במעשיו העמוס על לבחור
 ולהשתדל כס ולעשותם כי פעמי יש להם מונע והמונע הוא מן השמים או על הרך

ענין או על דרך ממשלה העליונה או על דרך בחינת אחרים

והנהיג שהמבוקש ממנו הוא שיסתכל לעצמות הנאות כפי היכלת והנהיג

ברכתו על שאר בעלי חיים שהזכיר הסת והמ פרו ורבו ומלאו את הארץ וכבשוה ורר
 בראת הים וכענף השמים ובכל חיה הרומשת על הארץ ואעפ"י שהפסוק טען כא לברכה
 גופנית יתרון ברכתו על שאר בעלי חיים הוא בזמרו וכבשוה כי הכבשה והרדייה והיץ
 ההכרח והממשלה עתה לאדם במעשיו והוא כשיחשב ויסתכל בהם כפי הראוי ויניחם
 לפועל ער שיעלם מכל בעלי חיים בדרך שהשאר הכרסה והוא פרו ורבו ומלאו את הארץ
 וימצא בה יתרון רב על ברכהם שפעולתם בכריה ורובה היא לפי הטבע בלבד לא לבונה
 אחרת אבל פרייה האדם ומלאו את הארץ הוא לפי הבחירה העונה לאדם באשר הנהיג
 אדם ואעפ"י אין לאדם לסמוך על ממשלתו ובחירתו בלבד ער שיעים בשר ורועו ומן
 השם יסור לבו כי כמה פעמי' יסתכל האדם להנעיל עצמו חו אחר ותשוב הטועלת לעק
 או יתבונן להציק וישוב לטועלת והכל מאת השם אשר לו נתבט עלילות מקדם להשר מה
 מחשבת רבה ער שיבטל כל המעשים המטופים שלא ישלמו לעולם אם לא תשלם
 המחשבה עליהם כי היא הסבה החוקה והאחרונה לכל פעל כמו שטועה שחלת המחש
 סוף המעשה והן סבת האחרות שהן החומר והצורה והפעל הם תחת הסבה הזאת
 שהיא המחשבה ובפיר השם המחשבה לא ישלם המעשה ואמנם ירוא השם אין לה
 מונע ולא למרי גם כן שהם צניס פתים בדרך עקש כי היראה והמרי הם כלב בלבד
 ואם המעשים הנעשים לרגל יש להם מונע היראה והמרי אין להם מונע דרחמי לבא
 בש' ולפיכך מי שכל מעשיו לשם שמים כל מחשבותיו יטט אם שיצאו לפועל או שלא
 יצאו כי זה נתון לאדם כפי בחירתו והוא שאמ' הסת גל אל יי דרך ויטט מחשבותיו לפי
 שהמחשבות שהן נגד השם הם ביר האדם שבהן תלויים החיים והמות ולפיכך היתה השם
 הסכמת החכמים עם התורה שהרשות נתונה כמו שאמר התורה וזה נתתי לפעך את
 החיים ואת הטוב ואת המות ואת הרע וכן בא בספר היצירה ממט לרעת טוב ורע
 ומה שבה בתורה ובשאר ספרי הקדש שרצה כחולק על זה הדעה שאמרו ואני אקשה את
 לב פרעה כי הקשה השם רוחו ואמץ את לבו לבבו כבד את ה' רבו שזה על דרך העונש
 והוא על דעת רבותי שאמ' שבר מצוה מצוה נשבר עבירה עבירה אם כן הוא שיצוי
 עבד והוא על דרך שאר המופתים והוא שאמ' לב טהור ברא לי אלהים זרוח עין דרבי
 בקרבו ואפשר לומר שהכל בדרך רבה הורה כלשון בע אדם שאומ' כן רצה השם או כן
 רצה השם מפני שהכל המחש אלפי לפי הריצון הראשון שטען הרשות ביד הנזיר לבחור
 וכבר בא הענין הזה גם כלשון מצוה כמו שרצה בפרט שלח לך ומה שצוה לב טהור
 כראוי לא הוא ופירושנו בו שאמר להעור האדם את עיניו שיהפך נפשו ממרה אל מרה
 סוף דבר שפונת הלב נתונה ביד הקדש אבל המעשים הם בדי שמים ולא רצה שיוסף

שהוא

מעשיו

לפי דב השמלות זכרון עליו להעשיל בהרבה קצוות כי אחיו ער שהפסוק ברש למחזיק חזק
 עם אחר לא ידע לעולם והמזכיר הדין השפיר עליו לומר והלם השפה לזכרה למחזיק
 ולרשע יכמו שמו וזאת השפחה על רעה לה' השפה לזכרה למחזיק עשה כנס הזה לא
 להחיות עם רב נמזיקו שהמעשה ההוא מן המעשרה זעם עק סמנון לא נעבדן הספד
 העלונה והיא המושבה נעבדה למחשבה הלם אשר תלפז לעולם וזמן לחיות עם רב
 בערב הכבד ער שעהו עפ כל ימי וזו קסף בכבוד נמאקחה ירדן ויעצמון מחר זמניה
 ההוא היתה ספר לעבדו כספ בכרך ובכל עשה קשה ורעבדה הקלה ההוא היתה ספדה
 שישבו ויחפלו ויזעקו חילן ער שהראה סמו בעבדים כס וכן העקב ההוא היתה ספדה
 לקבלת המורה שהיא המועלה הגולה שמון לה רמוץ ופשתתן הכל מוכונו וער שנת המורה
 שהמכוון לארס לא היה יצא לפעל ואשר לא היתה בו הפנה היה יצא לפעל ארס וכן
 ספור יהורה וכמו עם תמור בא על הרקף הזה שהוא כוון להקיים ורע מסנן ומחמה לא על
 ברו ואעפ שכוונתו היתה לעמים ששהם מהו ברו שמים לעולם ולפי כוונתו העובדה
 בפניו שלו לו מלוק מן השמים ולא בפונה זמון עלנה והקיים ורע מהמר ער סייעו בו
 מהרע ההוא רוד מלך יש אשר לו ולזענו המולוכה לעולם ומזמן עמר לצות המלך המצח
 נמצא שכל המעשים ברו שמים וזעפ שיהם המועים לעבודה או למור כי מהשפת השלם
 הקיימת והעומדת תפר מתעבות הזרם והוא שזמר החכם רבנו משה' כלב מרש
 ועצת יי' הוא הקנף אם כי אין ראוי לטרם שישים כסר ורעו ער שישמך על מחשבת
 הארס כי המה הכל ולא שיענה כלב הארס למחך על הלם כלב וזמר שהכל נקור לו
 ממת השם שהם כי בעל המעשים המועשים והוא ידן ושאר סלן המונעים לפעול ונעבול
 המורה והיו ליק כל מוסר למור אם היה הכל ברו שמים עליו לו הרקף גם קוסי יצרך המוס
 ללמור ולעשות ולקבל מוסר והכחה מן המוכתרים ולשמוע ערה מן היעשים למען יחסי
 כמעשו ויראה בה הרבליה הראויה והוא שהקדים הזכר לסוק רבות מתעבותו וכן שמוע
 ערה וקבל מוסר למען תחכם באחריתך והכונה בכל שיתהלל הזרם לשמות המור לבר
 הענה הטובה והיא הרקף הישרה הממועלה לעמירה הנהך לקיים המן לא ל
 לקשה היתרנות שהוה הסרן גדול לבט ארס ורס ספר למטע וזוה מהיוני ישר שהוה
 המכוון והוה שאמ החכם לכר ראה זה מיעות אשר עשה הלאים וזת המורס ישר והמורס
 בקשו השכונת רפיה לפי שהשתלחו ותעבותו רופס ומטע וזוה מהמכסן בו ונהך בו יא
 ימצא השכונתו כמו שפקז לא השך רק רמוץ גמור ועצה הלם כלב הקנף והוא לתם
 לזכור וכך ללבוט לא רבד זמר אבל כנשר ירבה ענשר ובכמים ירבה הצער והקצרה
 כאשר לא לו ובקשו מה שאיטען יצרך לג יחפר מה שצריך לו יצא מרדק המורה ורר
 הערה על זה בתורה בספור ירדה המן כי הוזה המור ויצו המע ולקטו רב יוס כיומו
 למען אשפן הילך כמרתה אם לא יצה אותה שלו יכנו רק למצוה רי ספקה שאי איכסר

עהם בלערין והורה להם בספוק ההוא כי ההולך בדרך הזה הוא הולך במתה השם לך
 וזלת זה יואמ עור והיה ביום הששי והביט את אשר יבואו והיה משנה על אשר ילקטו יום
 יום הורה בזה לפי דרכי כי המקדש יום מן הימים או זמן מן הזמנים ימצא על השם כי
 ספקו לזמנים ההם אבל בעתה ערות אדם לעולם אומר כי כל אשר השתדל ללקט
 המרבה והממעט מציאו כפי מונום בלבד וכפי מספר הנפשות לא העריף מי שהשתדל
 לרבות ולא החסיר מן היצחק מי שהסתפק במעט לקיטה איש לפי אכל לקטו עור ענה
 איש אל יותר ממנו עד בקר הורה שראוי לאדם גם כן שלא יחסר מונוט לא לחמלתו על
 המותר ההוא ולא לספק עיניו כי המותר ההוא אובד והוא חושא על נפשו כי הש' אורב
 האדם אם לא יטעא האדם עיניו והטוב לו שילך דרך ישרה שהוא בן שנה הקצונות וה'
 וההולך בצד הדרך יסור לבו מהשם ויבא הקיצף עליו והוא מספר ולא שמעו אל משה
 ויהיו אנשים ממנו עד בקר וירס תלעפי ויבאש ויקיצף עליהם משה וזה היה בעת
 שהורו מספקים אבל כשהורו ממנו מה שהיה יתרון על ספקם לא הבאש ורמה לא הורה
 כי אחר כן ספר יציאתם ללקוט סוס השבת והאזהרה עליו כי כן ראוי לאדם שיקבע לו
 זמן שלא יהא לו טרה כמעשיו ויהא פטוי לקדש הזמן ההוא לבא בכרת השם ולהשתחוות
 לפשו וללמוד דרכו אחרי כן ענה להנח אותו למשמרת למען יראו את הלחם אשר האכילם
 במדבר לזכור את הפלא ההוא הגדול המאמה אמונה הנפלאות בדרך שעי הטבע והמעור
 גם כן האדם והמוריעו כי מי שילך בטרותו ולא יבקש היתמות ימצא השם מונוט
 בכל יום והוא המן הממזיד לו עד מ' שנה כי כן האדם הולך וגדל ארכשים שנה ולפטר
 שאם כן ארכשים לבנה ואחר מ' יבא אל ארץ עשבת ויאכל כזעה אפס מעבור הארץ
 ידוע כי לא יחסר המן להולכים במדבר כמו שאמ' שלא נגבה התורה אלא לאוכל המן
 ומי שישתדל על הדרך הזה לרוח היצחק ישוף המספק וימצא חיון בבבד יותר ויותר
 מהמשתדלים לרוח השולם והוא שאמר החכם דווף צדקה וחסד ימצא מים צדקה
 וכבוד ואל זאת הטובה השיו רבות באמרו כל הקווא כרזה המן בכל יום אין מונוטרטו
 נחסרים ואל זה העשין גדול המעלה טון בדרך הקלה באמרו שמע עינה רבות מחשבות
 וגו' אבל בדרך הנפטר בא להשר גם על עבר קרית התורה לחיורים ורש החמה שהחם
 קדח לתורה ענה כמו שקדם בפרט וישלח יעקב והיא הענינה לרמות הספקות שהן רבות
 בלב איש ועל דרך שאמ' ול כל שיראה תמוז קרומה לחכמתו חכמתו מתקיימת אומר
 החכם שמע ענה וקבל מוסר למען תחם באחריקך

פֶּתַח יְהוָה מִקֶּצֶץ
 וְהָיָה רִאשִׁית לְחֶסֶד שְׁמוֹ רוּחַ
 וְהָיָה רִאשִׁית לְחֶסֶד שְׁמוֹ רוּחַ
 וְהָיָה רִאשִׁית לְחֶסֶד שְׁמוֹ רוּחַ
 וְהָיָה רִאשִׁית לְחֶסֶד שְׁמוֹ רוּחַ

מִגְדַּל יְשׁוּעוֹת מִדְּבַר וְעֵשֶׂה חֶסֶד לְמִשְׁיַחֲוֵי לִדְוִי וְלִזְרַעוֹ עַד עֵדֶלְם "

אחר שהמלך דוד הורה ברבוי השירה הנאה על הטובות שהשיג ואמר שהכל בא לו מאת
 ה' דבר ברוח הקדש על העמך מיטעושת ומחסר על זרעו ער ימות המשיח שהם סבת
 המצות הטוב לעולם והוא שאמר ער שלם וזה טרע על ברוח הקדש מיטעק לזה לזה רעת
 כל חכם הכנתו סב טבע כל יטור להתלמות אל שמו אם לא ימנעו מונעים כי מטע
 עץ עשה כרי טוב ויניח גם הן מרי טוב אם לא ימנעו כחיות הארץ אשר נטע בו
 או מונע אחר כן טבע כל איש שלם שיצא מורשו שלם ממין השלמות ההוא אם לא
 ימנעו מונעים כי זה מכה הטבע מיטק אל הטבע למור האב ומוסרו כדך שבא
 ועשה חסד לאליהם כפי שהבאר במקומו ועל הדרך הזה ראוי שתשעור אמת
 כמו שהערך אותם הביא ואם הכינו אל עיר חוצבתם ואל מקבת כר טקדתם הכינו
 אל אברהם אביכם ואל טרה המולבס וראוי לכל אדם שיהיה לו אב או אבי אב שלם
 קרוב לו או חוקק ממנו שישתדל להדמות אליו ויחוש ליתשו כן יתעד כמו שאמר שאול
 לבשק ולבשת ערות אמך וזה כי שלמות האב הוא כבעס בכח ואשר הוא בכח ראוי
 שיצא לפעל ואם לא יצא לפעל יהיה הכח ההוא לבטלה אם כן ראוי לרעת ולבאמץ
 שיצא מושיע ושרא מורע דוד והוא שאמר לדר ולזרעו ער עולם ואמרן מגדל ישועות
 אמר כי המוקדקים כי הוציאו כלשון גדולה בשם תארי ואפשר שהוא שם דבר כמו מגדל
 עז ובספר תהלים נאמר במקום הרב וזו מגדל ובהוציאו העשן הזה בשתי תיבות אולם
 בשיעו ובכבודו מגדל במקום קריאתו מגדל ומגדל במקום קריאתו מגדל יש הערה
 גדולה בקריאה כל הכבוד ובלומורו כי אעפ שמיחת התיבות וקדוקן תעלה גדולה לבין
 דברי הסוב אין זה לבין הסוגה מן הכת כאשר ישלם כלב הנקראי בשל מקרא ומשמים
 כל השתלשם כזה לא אל הסוגה בשמירת עשין הכת הכא להורות עליו והוא דרישת תורת
 יי שהוא העקר כמו שבא על עזרא כי עזרא הכין לבס לרונס את תורת יי והמשל כזה
 כי כשבאר מגדל ישועות לא נסמך בשטאמ כי הוא שם דבר או שם המאר אבל נאמר
 כי לפי שאין האלף טעם ברכ חיל ואין ליה מעטור להושיע ברכ או באעט ומאתו כר

נא לפי חסד

כבר

וסמך לרעה זה מקרא שבת לבגד דבר יהי מפי ירמיהו ולא יודע לרעה כבה ההוא כי
 עשינו אחר הכרח אבל דברי רוד האחרונים סובל זה וזה העשין עמשך כרבי גול שאמ
 ער שלט כבה נר שלעלי זחה שמשו שלטמוול הרמה ריע ט שקודס שנפקה נבואה
 על לגמרי שהיה כבר ואם חסר השמן החלה נבואה שמוול שהיה יורג עלימה מעב
 מנבואה על כיתרון אור השמש על אור הער ועשין זה ומשלע יעד להס זל מאמרו וער
 האים טרם יכבה ושלטמוול טובב בהיכל יה אשר טס ארון האלהים ואין ספק שלט נבואת
 שעה רמו בפסוק ההוא שאם היה כמשמעותו מה היה העשין לבזכור כמי העורר
 בשמות הנבואה על שמוול ועור מה היה העשין הפסוק הקודס לו שאמ ועלי טובב במקומו
 ועשיו החל כהור לא יוכל לראות אבל בלא ספק בא להעיר שלעלי היה עומד ונח במעלה
 חכמתו ומדותו והוא מבקש לראות ככחלה ועש ההשגה הנבואית הנקרא מראה החל
 כהור לא יוכל לראות היטב רק כראיית שני הזקנים הכהור שהם מאוחר מעט כבר ה
 ההולך וכבה וטרם שיכבה הער ההוא שלעלי ושלטמוול כבר היה עומד ונח במדרגה הראויה
 לקבל הנבואה מאת הג והוא שאמ אשר טס האלים אמנם הוא ערין לא השיג דרכי ה
 הנבואה לפי שלא התבררמה נבואה כומן ההוא כמו שאמ טס ורבר יה היה יקר בימים
 ההם אין חזון נפרץ ולפיכך נסתפקה לו ההשגה היא ער שהודיעו על סוף דבר
 העשין הוא זה שדרך הנבואים להפסק נבואתם במייהם והוא דבר פלא גדול כי מן המו
 לפי השכל היה לו למו שהוא הולך וגל יום יום אבל המציאות מורה על הפך ולפי
 העשין הזה יתבאר לפי דעת הרב ואלה דברי רוד האחרונים ולפי מה שבא בדברי הרב
 המורה בסוף ספרו בהערה נראה הפך העשין הזה בהשגה כי אמ כי כל אשר יחלש
 כחות האף יחזק השכל והפך השגתו ער כי כשיבא האיש השלם ויקרב למות תספיד
 ההשגה ההיא תספת עיטומה וזה בהפך ההשגה הנבואית ואפשר שהנבואה והדבר
 כמות הקודם הערך להם להח' גמרה והתעוררות רב להעיר כע אדם גם יש להם מטוא
 בכח המדמה והכח המורה נמשך למרגש ולפיכך יחלש כח הנבואה בימי הזקנה לפי
 חסרון הגמרה ולפי חולשת טבעו לטרוח באשר לא ע אבל כה ההשגה השכלית שהיא
 ע לא לאחר יחזק ככל יום כפי אשר יחלש כח הדבור הנמשך לכחות האפיים והוא שחלש
 כח ופסק כמו שאמ ואלה דברי רוד האחרונים שפי הפי האחר שקדם והפי השע נראה
 שבא על דרך מאמר שלמה בספר קהלת כי כפתחתו אמ דברי קהלת ובחתימתו אמר
 סוף דבר וכן רוד עה פתח השירה ואמ וירבר רוד ליה אף דברי השירה הנאות וסגם
 נאלה דברי רוד האחרונים כלעמ אחרית כל דברי רוד ותכליתם הוא מה שאמ עמה וכן
 דרך המוכרים כשמעלים רבניהם יאמרו סוף דבריהם הוא ק וכן וידוע שאחר
 טובב ימות המשיח שהזכיר לא נשאר רק טובב העולם הבא ולמעלה העשין הזה האריך
 ביחס כשל הדבר הזה בשמו ובמעלתו והוא אמרו שאם רוד ק ישי ועלם הגבר הוקם על

והם

והמקרקק' אמרו כי על הוא האר לפי שהוא קמוץ ואופשר לומר כי שבו לתאר ב
 כמעלתו ובמלטותו אבל הנבון לומר כי לפי העשן שקרא עימנו כי לפי שמצא עימנו
 מוטע שיהיה או מחבר הספר קרא אותו כי להודיע שאחר זונה לכך ידע כמה יצטרך
 האדם לעלות שם ואמרו משיח אלהי ישקב רצה לומר שזנה לכל הממשלות החשובות
 ובתן לממשלה העליונה ואמרו ונשים ומיחות ישראל אמר כי המקרקק' כי הוא האר
 למד לפי שהוא חבר כל המיחות שיונו עם כל ישראל לשם וכן היה מהיום ההוא עד עתה
 ואפשר לומר שנשים ומיחות שב לגאס דוד כאלו אמר כי זה השיר הוא נשים כל המיחות
 כמו שג' בשיר השירים ואם הוא האר לרוד כמו שג' כי בא האר זה במאמר זה לפי שהוא
 נעם כל ומיחותו למעלה עשית ואחר שהאריך ליחס בעל הדבר ההוא בא להודיע באי
 זה מין ממיט שלמות השכל השיג לפי שבעל שלמות השכל הזה על מעלות חלק
 חלוקות מהם שיגיע להם שלמות להבין כל דבר ולהשכל ולשבת באהלים ולקטוע כית
 המורה לכל הבא לרדת את ה' ועל המעלה הזאת היו השלמים עד שבו אברהם מביט
 כשם ועבר וכל היחידים שבחזות ההם עד אברהם ואעפ"י שאותם היחידים היו חסמי
 מכל בני דורם וקצתם היו מיחרים בגשעה הזאת ההם משם עד אברהם אמנם עבר
 לבחור זכה להקרא חסמה הייחוד ההוא על שמו לפי שכלם מהו בניו שם ולפיכך נקרא
 שם אבי כל בני עבר כי שם היה הרב הגדול ועבר קם מחמתו להשיג ולתבונן
 התורה והיא בין כל התלמידים הם התקדמים בשמו ולפי שהוא העמיד התורה ולמה
 לאותם היחידים נקראו בני עבר והקדוב אצל כי מפני העשין הזה נקראו בני עמיט
 מקדם עבדים שרחוק הוא לומר שנקראו כי להיותם מעבר הנהר שהי אין הש' מורה
 מאי זה עבר נהר הם והשם חנוני שייחודו כי המכונה כי ולפיכך נראה שהיחש ההוא
 אל השלם עבר כמו שבו אבי כל בני עבר לפי שלמותו בלמוד האמתות לעם ורדיו
 שיקרא העם על שמו כהקרא שם היחש כל בני עבר כמו שיאמר אדם או בני אדם
 וכמו שזאמו ישראל על בני ישראל לעם כל על עם האב וכן זאמו עברים על עם אביהם
 עבר כי הוא אבי היצורות שהם העקר והוא זכה אותם בשלמותו הגדול בלמוד והוא
 שלמות משלמותו השכל והוא מעלה אחת ממעלותו שזיעו לה קצת יחידים ומהם
 שזיעו לשלמות אחר והוא שיהעוררו התעוררות רב להעיר אחרים ולמשכם ולקדוה
 ולדרוש עליהם לחנך השם וללמד בדרשו הישמים עד שלא יוכלו לעטור בקריאה ההיא
 ולמעלה זו הגיע אברהם אביט שהיה מסתכן ומחוק עפשו למות ומקנה אצל בני
 דוד והוא קורא ודורש בחנך השלם כמו שבו הספור עליו פעמי' ויקרא בשם ה' אמו
 לא שבאברהם נבואה שירב בשמו ולומר כי דבר השלם אליהם ובה ינה לעשות כי זה
 העשין לא השיג אחר לפני משה רבי' והקדוב אצל זה רצה באמרו ושמו ה' לא נ
 עזרתי להם ובה נבא משמשת עימה ואחרת עמה וירצה כעשין זה ובשמי' ה' לר

פה שאמרו כי האר
 מורה שגור זה עבר
 המצטרף הזה לפי

חוק מעבר

עודתי להם כל לא ערעתי להם בדרך שילבו לרוב כשמי על זקן הזה שאני עורע
לך מענה שאני מענה אוקף ללבה ולרוב כשמי והוא שסמך לו לכן אמר לבעי ישראל
ולפי הלשון הזה נאמר כי שמי בקרבך ונאמר כי רוב המורה כי רובי בקרבך ואפשר שנאמר
זה לפי שהרוב נאמר בשמו ומשה רבי השני השלמות הזה כהגליה שלמות השגת האדם
ער שהיה מתקדש מופתים ומשנה הטבע והכל ברוב השם אחר הרבון בעליונים וזו היא
מעלת הנביאים ואם היא חלוקה במדרגות ומזה שיציעו לשלמות אחר בדרך חלום ש
שלטובה והוא שיכוח חלום לאיש אחר וירע כהרוב ולא יספק בו לרעה שבדרך הנבואה
באורו והוא על דרך מעלה הנראה לו בהקיצ' אמנם שאר תלמוות אע"פ שהם
עוזקים אינם ממין השלמות החלום הזה אבל הם ממין שלמות כח המיון אשר לאדם
ומן המין הזה חלום פרעה וחלום סרסין ועל המין הזה נאמר טבלות נבואה חלום יעקב
שהטבלות הם הפירות הטובים ועפלים מן העץ בערב שיבשלו פירותיו וכן בעל התלמוד
שהם מזה המין לא ישיג שלמות הנבואה כי הוא רואה ואינו יורע מה הוא רואה וכשיספר
לאחד מן השלמים יתגור אורו לו ועל כיוצא בזה חלום חלום אחר מששים בנבואה
ונאמר אחר מששים לפי שבעל החשבון חלקו השברים לששים מפני שהחומר הזה נמצא
חלקים רבים שלמים יותר מכל מספר שלפניו והוא כאלו אמרו חלום חלק קטן מחלק
הנבואה וכיוצא ברוב הזה נזכרו הרבה מספרים בתלמוד והמעלה במין הזה הוא ל
לפנות החלום כמו שבא על יוסף הפועל הנביא כזה איש אשר רוח אלהים בו ונאמר
אחרי הודיע לו אהרן את כל זאת אין נכון וחכם כחוק' ומזה שיציעו לשלמות שהגלות
רוח הקדש עליו והעורר אותו לרוב בהורות השם המיד ולספר ומיחמה בשפתיו הראויים
ובמעלת השלמים ההולכים לפניו ברכיו ולמנוח הכל בספר להועיל תועלת נבואה
ובדרך זה חבר דוד ספרו וחבר השירה וזה רצה באמרו רוח ה' רב כי נמלתי על לשוני
ונאמר כי בא אמר אלהי ישראל לי רב עור ישראל מושל בארץ וה' רצה לומר רב זה כבר
אמרו לו ישראל ולי רב זה ברוח הקדש יעור ישראל או רצה לומר עלי רב זה יעור
ישראל לפי שדוד ידע בעצמו שזכה להיות מלך עליה כמו שקדם טאם הנב' הוקם על
וכאשר הקדים בשירה מחסידותו ויעקבו והנב' השלמה מעוט ואותו עון בעצמו
הודיע עליו כי לא לבנות רב השם היה אבל להקץ יצרן הגדול שהיה לו לפי טבע
רב וצורתו כמו שאמר לו כל שגדול מחכירו יצרן גדול ממני ולא חטא כלל דוד כלב
והוא שיחטא בו להכשיל ולמנוח אבל מיצרן המוטעבט ממתלה היצירה בדרך
העולם והוא שאמר בסוף המזמור ה' הקדש ורע וה' וראה אם דרך ערב כי ונתתי
ברוך עולם רוצה בו וראה אם דרך מורד כי כלומר גלוי וידוע לפתך שלא עשיתי ל
רב מאד' ואחר שהוא מן ראוי שהטעם במשפט בדרך העולם כי כל מה שעשירם
ברע טבע העולם הכריחם וזה גם כן רצה באמרו כבא אליו עין הנביא כבא

אדם

באשית ויבוא אדם הנה במקום אשר שהוא חלק אחר מן האדם כמו שבא ונפש אדם מן
הנשים וכמו שבא כפצת אדם לשבת בית ועל דרך שאם חזל על שרה איש עיני עברה
זה אדם ועל סם אדם חסר לב זה חוה מצינו חוה עקראת אדם כפצת אדם לשבת
סוף וכן ראוי לומר שיראה אדם במקום הנה הוא האדם לאשה יראה כי כמו שבא אשה יראה
היא היא תהלה והיא שטאם עליה גמלהו טוב ולא רע כל ימי חייה וחייה הם הקטבים
לא חייו כי הם לעולם ואם הפסוק הוא כפי מה שאמרנו בא על שני מיני השלמים בעל
השובב וצריך גמור ובא כדרך מעשה בראשית שזכרה שם ממשלה בשני מקומות
והוא ימשל בן ואתה תמשל בן וכן ראוי לכל בעל שימשול באשתו ונבאי גדול הוא לו כ
כששתו מושלת עליו כל שכן אשתו המצויה אצל כל רגע שצריך הוא מאד שימשל בה
ואז ראוי לו להיות מסת הצדקים השלמים והוא שאמר ממשל באדם צריך ממשל יראה אלה
וסמך לו הגמול השלם ואמר וכאור בקר יורה השמש בקר לא עבות כלום כאור בקר הנולך
וגל ק הוא שמשו יורה והוא כדרך שאם החם ואור צדקים כאור ענה הנולך ואור עדי
כסוף היום והאור ההוא הוא הנק אור יי או רוצה בו יורה לו השמש ובא זה הפסוק על
דרך חגיגות העבודה שהיא חוממת כל הנבואות אמר שם וזרחה לכם יראי שמי שמש י
שמש צדקה ומרפא בכעפי הצדקה היא כקד הצדק ומרפא כקד בעל השובה כרסו
ושב ורפא לו ובא בכעפי כמו אשר באה לחסות תחת כעפיו באשר יסך לך ורחות
כעפיו תחסה ולהלן אור הבקר ההוא לצדק גמור אמר בקר לא עבות כלום שאורו צד
מאד ולא בבקר היום שהוא בעבים או בעננים כי הוא ק לצורך מציאות המורכבים הוא
שרצה באמת מטעם ממטר רטא מארץ רצה לומר שסבת צמיחת רטא מארץ הוא ענה
ומטר יורה כי המטר ירוע ומפורסם לכל כי הוא סבת ההייה בעממים והנה גם כן
ירוע עם ההשתלשלת הטוב כי הוא גם כן סבת להייהם עם היוהו הוא בעצמו סבת
המטר וכל מעשה בראשי חומר חלילה על ידי האור והוא שכה לעושה אורים גדולת
כי לעולם חסרו לפי שחסרו לעולם ערה קיים בהם ולפיכך האריכו בברכה מאורות
להזכיר בה מעשה בראשית ומעשה מרכבה ואם היא ברסה הטאה שיקר עכבה בא
להורות על מופתי הייחוד בדרך קבלה והוא שטאם שם תרברך יי להיות על שם מעשה
ידוך ובה התרט שני קניניות שהתקשו לן במטבע ברסה זו כמו שנכתב בדת עזרת
אמה מהן איך התקייט קדושה בברסה הטאה והשעה למה לא פתחו בדרך אהבה עולם
ולפי זה העשין בארתי מחרש טוב כל יום תמיד מעשה בראשית לפי שמעשה בראשית
שהוא המציאות והוא טוב מחרש בכל יום על ידי האור אשר הוא סבת המטר ובמרכבת
שעה בארץ יצמח הרטא ממוט ברטן הים ואמר עור כי לא קן ביה עם א כי ביה
עולם שם לי ערסה בכל שמונה כי כל ישיש וכל חפץ כי לא יצמיח ואמרו כי לא קן
ביה עם א איפשר שאם זה עליו ועל ורע כמו שפירשתי בפסוק הראשון ובא ערסה

בכל על יצועת העולם הזה נשמורה על העולם הבא וכן נראה דעת המהר"ג והנכון לנו
לפי הענין שרמנו למד כי לא כן ביהו אשר את בן עב העם והוא אשר יקרא בית יי
ושלנו טאמ בית צדיק חסן רב וכן אמר הכן בחוץ מלאכתך ועשה כשה לך אחר ובעת
ביך ואמרו הכן מלאכתך מפת הלאמוניות הן הכטה והיעשה בלבד ולפיך אמר גם כן
מחוץ כמו טאמ ערין כן זומא מחוץ ואמ מלאכתך מפת שהן נמצאות בעט הארס
בלב כי אין לנקרה ולקיים הנזכרים במלאכת השיעור מצאות מחוץ לעט וללא לכל
הרבים הנזכרים במלאכת ההפן אבל הטבעות הם נמצאות בכל המעשים ולפיך
המשלים כשה וכשיחמש אומי הארס והוא שירדט ארם כראוי ויצא הכואה עם טאר
מיט העשבים ואחר כן יבנה ביתו כי טס העמר נפשו ולפיך אמר ובעת ביהו ולא אמר
כן על השנה טאמ עושה הטת לא השנה ואל זה רמו גם כן טאמחו לעברה ולשמה
כי העברה היא בטבעות והשמירה טאלוהות כי הן שמירת הכל כדרך הבית שהכיל
טאמר בו וכטס שהטית הבית הוא להגן מחס ומקר ומרח וממטר ולטבת טס
ולטח כן הטלית החכמה היא להגן מכל ההפכים ולהתלקט בעלה לער ויהחס הטערי
שהחברתי עמו אמר כי אחרי הכן מחוץ מלאכתך רצה בו שישין ויתבטן במחורת
טאר טע ארס והיא הכטה מלאכתו ואחר כן יצמיח מחמתו והס השנה ואחר זה
ראוי לטבת הבית שהוא בלא ספק החכמה וכן אמר כי על זה השנה היה הרמז בסוד
הטורע טורה סוף רב הבית טאמר על החכמה וכוך הטס טבחר ביע לתת להכ ת
הרת אמת שהמקיים אורה כראוי ומשיג טוטה הוא הטבה הבית ובטומו שישין
עלה המיד יחוק את ברך הבית אך כעצלתס ימך המקרה וכטפלת ידיס ודלף ה
הבית והדלף יבא מצר מדיט אשה כמו טאמ ודלף טורר מדיט אשה ואמר דלף
טורר כיוס סגריד ואשת מדיטס נשמה ולפיך בית כל עלה היא ריה סרוחה אבל
האיש החוץ דירתו טא טשיכוא להתלקט בעט הטס והיא טקראו זל עלה והיא היצועה
האמתית ודור אמר טזה הבית איט על דרך הרבים המורכבים מן ההפכים שהרכבתם
היא סבת הפסוס כי כרית עולם טס לי לעי שהיא ערוכה בכל חלקיה אין טס הפך
נשמורה לער כי כל חלקיה יטעי והכל חפץ הטס אין טס דבר כי אס מטון לעצמו ו
ולפיך יתמיד ההנה או איפטר שרצה בו וכל חפצי ואמרו כי לא יצמיח רצה בו
כי לא יצמיחהו הטס כדרך הצמחים או הוא מהבגד ויטוב אל יטעי או אל כירע
והוא כאלו אמר כי ביתו או יטעי איט יטמח כרשא הארץ אבל הוא פשוט עומד
מתמיד לעט כדרך הצמח הנזכר בטבואת זכריה ומתמתנו יצמח וטבה את היכל יי
כמו שהבאר טרש זכור או רצה בו כי לא יצמיח קוצ ורור מה טבא בקללה
אכל הרשעים יצמיחו ולא יצמח טוב הראוי לאכלה אבל קוצ ורור שמתלתו קד
ובסופו איט ראוי אך לעישה ומאכלם עטב השנה הנפסל טמן מועש כמו טבא

הרמז במעשה בראשית ושלמה כשהתן המשלים אמן על המשל ההוא סמוך לפסוק על
 שרה איש על עברתי והנה עלי כל קמטותי וכברני לזל קוים את מכלה מן ה'
 הכס ונה רצה באמרו וכליעל סקוף מונר טלהם כי לא ביר יקחו וכליעל במקום
 הנה איפטר שהוא שם המין לרשעים או הוא שם רב לרשע ועולה והוא חסר בג' והוא
 כאלו אמן ובעט בלעל או הוא האר לרשע וישוב טלהם לכל חלקיו כדרך טכא בעריק כי כל
 ישע' וכמהו כולל קמטותי ומלת כליעל הוא ממין אחר מן הדבור שישמע בו בקצרב
 הלשונית והוא שמות המונעם במקום המחייבים לא במקום השוללם רשע לומר
 שיוטמו השם לחייב רב. אבל לשלול הפכו כל אלו לא כמו לשלול הטוב בלבד אבל ל'
 לחייב הרע וכן נמצא בסדוק הדברים ול שאמו גם עטע לעריק לא טוב כמו שאמו
 על הרשע לא עריק לא לשלול ממנו לכו היצק רק לחייב לו הרשע וכן יאמרו ער'
 החולה לא בריא ולא לשלול ממנו לכו הבריאות כי זה יאמר אף על המת אבל יוציאו
 אותו לחייב לו החולי שלא יאמר רק על המת וכן יאמרו על האדם הפחות לחייב לו
 הפתיחות לא איש וכן נמצא מזה המין כלשונם כמשע מקומות כמו טכא וטע'
 לא טוב עשה סוף עמית והלשון כדרך לא טוב כי לא טובה השמועה גם עטע
 לעריק לא טוב כל אילו לא כמו לשלול הטוב בלבד רק לחייב הרע וכן נמצא בבוא
 בדרכיהם ול שאמו לא טוב הוא אבל רשע וכבר זה המין בא כע' כל ע' לחייב להם
 כחיות השם והוא הפך אנשי השם והפך גדול יש ברבור כן שני העשיתם האלה
 ועל דרך המין הטוב נקרא הרשע כליעל לחייב לו הידיה כלומר היורד מטה וירצה
 ט כל על או כל יעל הפך הוקס על ודור עה אמר שהרשעים לא ריי שאינם במעלה
 העריקים אבל אינם אפי במעלה היצמח הטוב למחל ונחמד למראה אומנם הס'
 סוף היבש הרעש שהוא דמוי מקום למקום כמו שאמו גם טן כעגה ספדן לא
 טן הרשעים כי אם כמוץ אשר הרפת רוח ואמרו כי לא ביר יקחו רצה לומר כמו ט'
 שהקוף לא יקחו אולם ביר טן יכא כפף העוק ונקבה טן הרשעים לא יקחו אומנם
 ביר שאינם נמשכים בירי כע' אדם הבאים ללמדם ולהוכיחם לפי שאינם בע' תרטרד
 ואין אדם מן הטובים ראוי להתקרב אליהם והמרבג' אמר ורשיעיא עברי מטארה
 ומיין לכוכן רי במיקהו וטכין למיקטה וכו' איש חיים עליהו ושסך לבון אזרין
 והקפין ער רליה איפטר למיקרב כפון ביר וירוע כי בהתחבר האדם לרשע יגע' לו
 ממש מיר הנזק ולא נזק קטן אבל גדול כהפסד אמונתו ומחובו הטובה והוא ש'
 שרצה באמרו ואיש יגע' כהם ימלא כגול ועץ מנה וכתש שרף ישרף כשפד'
 ואח' בו המרבג' כפן ליה פורעמהו ביר אישא אילתין באשחא עגריין לאיתוקוא
 יתקוון באהלאה ביה ריעא רבה למיהב על טרפי ריעא למיין ית עלהו והמרבג'
 לקח כשכר כפי מה שבו בצטת המלך אחשוורוש על סטא מלטהו ואיפטר שרצה כן

סא טיטמטון

סא על עטע לסיק לו טוב לא טוב הוא ארע

דורג בחוב

כי כל עת שיעע אונם מוח חיים כל המוצע מהם יולא כדול והעץ מן רחנה כדור
 ויכא גב הנעב אחר בלבב וכעה מעתהם ורחו צמח הרוח מאפס שחוק יזרע כל
 יעשו כלה להיות אפר תהו סמך דגל הצדקים וכמו כן הנכחא בחממת הנכוחה ס
 סמך לפסוק ורחח לבם יראי שמוי נעפורה רשעים כי ירוו אפר תהו כפה קליפה
 וסמך לזה זכרו תורה משה עברי אשר צויה על כל ישראל חקים ומשפטים להודיע
 שסבר כל העוסק קיום התורה בכללה חוקיה ומשפטיה וזה יהא כמגדול רעב ומחמו
 שהם האפות נאמת שמים לבם ללמד וליסר התלמידים והקטעם שהם רכעה ואורה
 הכעס שומעם לאורה האטה והוא הוצר שאט הסמס בעשומטן בעלה כל שכן כ
 כדומים זה לזה הצורה המהבגשות בעולם והוא ברבה שהארץ גלוהט כי זה רחסון
 קדוש משה הגלות כמו שערמא כרפי רזל הכאעועים מהם מי שאמר רמיה אט אה
 יש כדור הזה מי שיוזע לבוכיה ומכס מי שאמר רמיה אט אס יש כדור הזה מי שמקבל
 הוסמח ולפיכך אין להמוה על ארך הגלות כי הוא לשה סכנה אילע וכסור הסכנה
 יסור המסובב ותמיד הגאולה והוא שהם הנכחא טה כטבואתו זמח ויחל על ידו
 צוהו על על הרבה הזה שיהא רצון מן השמים שירקיים בט כמו שהכטיחט ואמר
 והשיב לב אטרה על כעס ולב כעס על אטרה

פני ויגש אליו

בני אב ערבת לרער תקעת לזר כפר ונקטות
באמרי פוך גלברת באמרי פוך ועשה זמרת
אופיה בני והנצל כי באת בבת רער לך התרפס
ורחב רער ואל תתן שינה לעיניך ולעפעפוך
תנומה ו הנצל כי בני מיד וכצפור מיד יקו שיו

עשין הערבות קדוש כי הוא דבר שמתקנה האדם כי עת אמרים ללא עוק לכו ורוא
 שמשעבר ללילה ברוב העה על מה שגלוהו ולא קצע כי לויבה הנצה סלל המטר

יחזק

יקבל עיניו מעצמו זה יכשל לעולם שיכנס בערכו מפני איש זר שלא יבוא לפרוע חובו
 ולבואר על עשין זה כאדם בעצמו באו כמובים אלה וכמובים אחרים בספר משל על הע
 הערבה כפי הדרך הנפתר כפי כמו שיתבאר אבל בדרך הקלה בני להויר בעשין הערבות
 הנבוא בן עם אדם שלא יקבל אדם בן כמו שאמ' אל' הרי כמקשי קף בערובים משאות
 ואם ערב שלא יבא לפרוע חובו יעצרו החכם בשני עשנים האחר מהם שאחר שנקרא
 באמרי פיו ונעביה למה הרי לתקוע קף בשבילי ונלמד בערוב המשא ההוא לרעו הטוב
 על שלא יבא לרוב עמו או להכשילו על זה אבל יכע לפעו ויהן צדק ונאון לרעו שהודו
 המלוה כרי שוחמל עליו ונאריך על הזמן עד שיוכל להכריח הנשע לשלם והוא שאמ' החכם
 ורחב רעיון ורזל אמו על זה הרבה עליו רעים והביאם לנו זה הויר הספדף בעשין ורזל
 ואפשר שהויר עסקת כמו שבו במקומו רבים וכן נראה במסורת ספר עליו לית מלך
 כוונה פוק רב העצה הזאת שיכנע הערב למלם והעצה הזאת שישתדל בכל כוונתו
 להוסיף כל זמנו בחריצות להניל מן הערבות והוא שזמן אל' הן שיער לעשיר ולעשועי
 העמיה וברוך זה הלך יחזה בזמנו כי עכר ערב את העור והזכיר זה דברי המית
 רחמים באמרו ונפשו קצורה בפעו ואמרו כי איך זועלה אל' אפי והנער אישין אר כי
 כן אראה ברע אשר ימצא את אפי ומסר עצמו לעבדת עבר במקום בטוח כמו שאמ'
 וערה ישב לא עכר תחת העור עבר לארע והנער יעל עם אחיו וזה היר ספר לחמלה
 יוסף השלמה עליהם כי אחר שמתן אולם כנעמן ומכע הבחירה הרינו עור שונס
 הדיבע באמתחת כעמן לרואה אין יתבא בן אחיו ואחר שראה לבס העוב כי הודו
 אמר להם ואתם עלו לעלות אל' זורכס ולא אמר לעלות מבלעדין ראה יוסף כי הם
 בעלי השופה ומה עלו במכרס יוסף לעבר פרשו שהאמנים להניל כעמן מחיות עבר
 ולפיכך לא יכול יוסף להראותן והרוע אל' אחיו ובלא אולם ואת ביום כי אחר שפרשו
 חוכם שם אצלם כמתלה ונמלש יחזה מן הערבות בחריצותו הטובה וכן צריך לפר
 ערב להשקל ולעמוח בכל פעם להניל מיד המלוה כמו שהיו הטובה בדרך הקלה
 בפסוקי עליה העסרים וזוהם בדרך הנפתר הטובה הם היו על האדם בעצמו בעשין
 כחיה נפשו והעמטך ואלהם והור הוא יצר ברע כמו שאמ' אל' הפסוק לא יחיה כן לא זר
 איזנו לא זר שהיו באש שלמים היו אומ' זה יצר הרע והוא הטבע החמרי החיובי
 וכשהחובס הדנוא הוא רע הוא ער ולא מלם נעשו אמ' נשים ומחיות עליה רשע ולא ישלם
 וכפר רחוק על זה רזל באמרו אחר לוב מן הגורם בלה מן המקום של ליה השע ולא
 ישלם וזה לפי שיחש שהלוב טעל משלחור כן הטבע החיובי נטל פעמי חתנת שחזק
 השפיע השכל שהוא הרסוק אשר בן המוס ובן כוואו שעלו עמו רעיון ורע אכר ורזל
 העוב כמו שנוצר כפרו וזוהה הטובה וכשהרס השכלי משתדל בדרך ההוא האמט והוא
 מרשעל כפעולתו וטעל לעצמו או הכח ההוא החמרי ליה מררע והשכלי ערב וספדף

והוא טעל אמר
 והרי בעשין וזוה

הבחינה

יע ליה ולא ישלם רוצה בו שאיש מעט דבר מהאוהב לממשלת הרע הוא כן ולא
 ישיב השוקת אליו כמו שפסק חמנו באמרו ואלוך השוקתו ואתה המשל בו ואלו הינה
 השוקתו אליו על דרך שבא יי' ערך כל האוהב והוא שיקח הטאותו לעם שמים וישנה ה
 האוהב לממשלת הראוי למשל בו כמו שכתב החכם עשיר בראשית ימשל ועבר לר
 לאיש מלכה והרשעים לפי המשל הנה הם שאר הפחות ואין הלכה ההוא עבר למלכה כדא
 על אז היה פורע חוטב ומשלם גמול למלכה כי כמו שהוא ליה מיט' לערך עמידת הכר
 החיוט כן הוא מלכה לקיום הכח השכלי והוא שאם החכם מלכה לו חוק לל ועמולו ישלם
 על רוצה בו כי החוק הרל והוא המעט והרעות תאוותו לחטות הרל והוא הילך החסר
 הירוע הוא מלכה השם רוצה בו השפע האלי והוא הרע ואז משלם על גמולו אבל הר
 הראשון קרוב אצל והוא כעשין שאם נעים ומיוחדת ולא ישלם ועל הדרך הנה אמר
 גם כן ויריק חוקן ועוף רצה בו שהטובע החיוט הישר חוקן ועוף ובאר עור שם ואמר
 כל היום חוקן ומלכה וזרעו לברסה רצה בו שלוקח בבל עם הטאותו בדרך הספור
 בלבד שהוא ררך חטעה ומקן לרעו ולפסק הרע העלר ממש והוא כל העלר באיש
 ההוא ובכפשו מעט מעט הוא לברסה לפי שהוא הולך וגדל במורה הטובות הנמשכות
 אל ממשלת השל ולפי עשין זה אם גם כן נער הייתי וגם זקנתי ולא ראיתי יריק נעוב
 וזרעו מתקש לחם כי הטבע הטוב אינו נעוב ער שהשתלק חמט שכונה ויסתר השם
 פעם חמט כי כשהוא משתדל בשרכי האך והוא עשין נפילת היריק לא יושק לגמרי
 והוא אמרו שם כי יפל לא יוטל כי יי' סומך ידו והוא העשין באמור החכם כי טבע יפל
 ירויק וקם ואפשר שרמו באספר ההוא על החמט הרגשות ועל הכח החתעורר ובסר
 המורה כי אילו סבות נפילתו ובכל סומך הוא לכל הטופלים והוא שאם כי יי' סומך ידו
 רצה בו סומך ידו לקיימו והוא אמרו ולא ראיתי יריק נעוב כמו שקדם ואמר וזרע
 מתקש לחם הוא על העשין שקדם וזרעו לברסה ועל דרך שאם החכם לא ירעב יי'
 נפש ירויק ואמרו גם כן ירויק אוכל לשובע נפשו כמו שהבאר בפמל ויהי כיום השמיט
 והכל כרך שאם זל מרעטו טבע ובכרך משבישו רעב והוא שאם ובטן השעים תחסר
 וזה העשין הנזכר רמו גם כן החכם עליו באמרו טמן לגש אין מחסור ומעלים עיניו
 רב מאהות ואם עור טוב שן הוא יבך כי טמן מלחמו לרל ואמרו מלחמו הוא טאות
 למה שאם שיטח קצת הטאות לחטות הרל והוא הלכה והמשלם והכרסה ההיא אשר
 יסרך היא שאם עלה החכם כרסה יי' היא העשיר ולא ינסוף ערב שמה והוא השפע
 השכלי הכא מאת השם שאם עלה העבא ישעה עה כי אצק מים על ימא נעולים על
 יבש אצק רוחי על זרעך וברכה על ימא אצק וראה והרבוב אצק המשיל החו והכרסה
 ההיא לשפע המים על יבשה ובאר עור הנבוא ואמר זה יאמר ליי' אט וזה יקרא בשם
 יעקב וזה יסר ידו ליי' וכשם יש יבנה והכנוי טפאל ירוע שהרען בו כי שיה עם

מהו אצק שחיה
 כן שם ישלם ל אצק
 הכל

והוא כי תרשט כל לבך וכל נפשך והיא רדושת העשן שהיא ככל ציור הלב ובכל
 כחות העפעש וזאת הדרישה שיהל עליה המציאה אי אופטר לה על משכב בלב כי היא
 דרך העל מורוש החכמות שהוא פעמי ישן שלא יביט כלל גם לרבי תורה והקבלה
 ופעמי יביט בה בהרשעה והפסק כדרך עס ולא עס תור ולא תור ופעמי יסקר
 עליה אבל לא יקום ממשכבו לרדת ולבקש בחוץ כמו שאמ' החכם עד מה' על כל משכב
 מה' תקום' משכבך' ואמ' מ'עש' שטות מעש' תעומות מעש' חסוק ידים לשכב והאי
 שהוא על ההטוה הזאת כבר ערב לזר ומשכבו יקח רעו מתחתו ועליו טאמ' וכא' סמאלך
 חשך ומחוסרן כחש' מ'ן וכבר התבאר פסו זה בפרט שופטים ושופטים אמנם הרדיו
 לבעל דת המבקש את ה' שיחזיק תתלה בטורה לרעה אותה ולקיים כל מצותיה וכל
 דברי הקבלה כמו שהנהיר החכם וזכרנו נ"ע כע' מיצ'ת אבךך ואל הט' תורה אמך' ו
 והחכם קרא לתורה מיצ'ת אב ולרבי הקבלה תורה אב לפי שהקבלה שכאה מהקטת
 כנסת הגולה והנמשפס אחריה הוא כחומר ליצורה והכוננה בה לשמר מצות התורה
 וכל דברי התורה והקבלה הם כיסוד לכל חכמה כי עלה המצוה ההם לא ילך האדם
 בדרך חיים כי תחשך עליו הלילה והוא שאמ' החכם כי ע' מיצ'ה ותורה אור ודרך
 חיים תופחות מוסר' ואמ' גם כן בהתלבך תנח' אויך בשכך תשמר עלך והקי' יצ'ר
 היא השייך' וזוה' אב' השכב לא הבחר נשכ'ת וערבה שגךך' והיא לעולם השומרת אותו
 בשכבו ובקשתו הראשונה היא על משכבו כלילה כי אין עס אור השמש רק ע' ואור ה'
 הסוככים שערעפס אור מעצמם רק לא יעבר' בה אור אחר ואורם הוא ממשה לילה
 והוא אמרו כי ע' מיצ'ה ותורה אור' דויע' בו אור הכוכבים כמו שייחס התורה לאב
 והמצוה לאב וידוע שמעלת האב למטה ממעלת האב' אבל השכל הוא האור הבחיר
 והנך והמוהיר ששוכר בו האור הגדול כמו שאמ' רע'א והמש'פלים יזהירו כחורה
 הרקיע ומצ'יקי הרבים כוכבים לעולם ועד והמצ'יקי הם המורים לרבים כראוי
 להם חקים ומשפטי צדיקים וזה המשל טאמ' כפי מה שאמ' הפילוסופים שהשמים
 ספיריים והכוכבים אינם ספיריים ולפי זה העשן המשיל החכם עב' הפקדה העוסת
 כלילה שהכוכבים מושלים בהם מצוקה אל זה כי כל מקש ראוי לו לתשוב ולהסתבל
 ברבי תורה כלילה כמו שאמ' ר'זל שאין רעה שלתורה אא כלילה לפי שהאדם אחר
 השיע' כבר הרבוזר זמן ועקרה כחומיו החיונים שקטה ואז יטא' לו רב' השם והצל
 אמרתו עליו טעל בעת שכבר הטל וזה אחר מן הכתם אשר המשיל בו הביאים טעל
 כמו שאמ' הושע אהיה כעל לישראל וכבר טאמ' בו עשין אחר בפרט וארא' וסוף רב
 הפקדה העוסת תעיר האיש היטן במשכבו והיא בעד עב' האהוב עד שיקום ממשכבו
 ויסובב בעיר בשוקים ובחוכות והם החכמות הלמודיות שהם חוץ לביה ולחיצ' כמו
 שז' ערוין כן זומא מתחין גם עס לא ימצאע' כמו שז' בן שמו' ולא מצאו' ואחר כן

כא לתורה

אמר מיצאנו השומרים הסוככים כשר לרמוז ט על שומרי דרך עץ החיים ודרך השומרי
 ההם שימצאו האיש המבקש ואלהם ישאל את שאהבה נפשי ואיהם וכל ענין היותו
 מהעסק במצות הן לא יעשהו דבר ולא יעשו ט שום מעשה בדרך שיתפעל למצוה
 האהוב אבל כשיעבור מעט ויכנס בטבעות כשר מצאו מצד אחר כי פעלתו נגלה
 בן אבל לא מצאיות שלמה ולפיכך בא הדבור שלא לבטל ואם אחזקו ולא ארזנו ולא
 אם אנהך אביצך כמו שאמ בסוף הספר ולא אם הטע פצענו נשאו את רידי מ
 מעל כי אותם הם שומרי החומות רצה בן שטר נכנס בטבעות והוא לפי השגחה
 מוסר וכיטעה בפני אהוב שעליהם אם החכם טאמטס פצעו אוהב כי הוא הולך
 הטה וכיטע החומר והפטיטה סרך שהיה לה ער היום ובסוף ימית אותו כמו שאמ
 החכם כי ענה כמות אהבה ומה שאמ אל בית אמי ואל חרד הורתי רוצה בן אר
 רבי הקבלה ואל הסתרים שהורו אותו ואלו לו מוריו וזה הרמז טכא במלת הורתי
 יצא לו במלת יונקן השלב כי ט הנה דבר הנביא הושע שאמ הוכישה הורתי אהבה
 אהבהו מלפיהן כי לקחו מעשין הוראה וכלא ספק החכם הוציאו פני העשין הנה
 וראיה על זה אמרו פני העשין הזה בסוף הספר אביצך אל בית אמי תלמדו והנכון
 שהיו סימן הקבלה וסוף דבר ט על עשין למור והוראה במשל הזה והזכיר טכ הלמוד
 ככאור לפי שטר השיג האלהיות והוא שהשיב והאמר מה העשין ומה העשין והוא
 אמרה אם העשין שהיא מעשה ההשרה על הסרר ונמצא כעשין שלט הטבעות לפי
 מעלת החכמה אמר הטבעה הנזכרת הראשונה היא לצדיקים בעלי התורה והתלמוד
 שהם גם כן לפי מעלתם בטבעת האהבה והיה כמלס וכמוזין לילה כי כאשר יחל
 הצמח והנה שורה והקיץ והנה עץ כן החושקה תראה שמה החושקה תמה ראשה ו
 וימית החשקה והקיץ והתקנה ולא המצא או אישור טכא משל החכם תתלה
 בדרך כלל ואחר ט בדרך פרט ועשין עבאור ואילת מכוור כפרט והיה כי תבא ו
 וחרד הוא דבר פשוט שהוא מוז על הסודות והסתרים וכמהו אצל ובחורי משכך
 אל הקלל עשיר ורצה החכם כפסוק ההוא שיצד הארס שיזהר לפי השגת עיוט שלא
 יגה הנה ברב מרבי המרה אם אמונה אמתה או אמונה הכרחית והוא אמרו
 גה כמרעך מלך אל הקלל וכן צדק שיזהר לפי הכנה סגרי תורה שלא יגה ולא
 יגלל במרה מן המדות הטובות ולא יגה בעליהן שהם הוט כמו שאמ הן עשיר
 קרה עזו כי לפי ההבנה הטובה כל סגרי המרה מכלכלים כל המדות החמודות
 כמו שאמ החכם וכרעה חרדים ימלאו כל הן יקר ועשים ואמ כי עוף השמים יולך
 את הקול ובעל טפים יגד דבר הוא אצל לפי העשין הזה כאמרו אל תאמר לפי
 המלאך כי שגה היא למה יקצף האלהים על קולך וחבל את מעשה ידך לפי שידע
 שהמלאך מהואר כרעשה העופפות כמו שאמ וכשהים יעופף והוא בעל כנפים כמו ט

מחברות

אכל אמרה מה
העשין לקחת מחות
ההערה על הסרר

טא והוא

שנה שש כעפ"כ לאח"י ויהיה אמוח כי עוף השמים יולך את הקול כע"ז למה יק"ף
 האלהים על קולך ואמוח ובעל כעפ"כ יצד רב"ז כע"ז אמוח וחבל את מעשה ידך
 כי בא רב"ז הנה במקום מעשה והקצה טופלת על המעשה כמו ש"ז ומעשה ידיו מגיד
 הח"י ורבים כמהו וכבר קדם גם כן שם אל תבן את פ"ך לחטיא את בע"ך וכא
 אל תבן את פ"ך כע"ז גם במדעך ח"ך אל תקלל ולחטיא את בע"ך כע"ז וכח"י
 מ"סכך אל תקלל עשיר והוא הגורם לחבל מעשה יד האדם ע"י שהייתה כל פעולתו
 לט"ך וכפי העשין היה בא גם כן לקח כגון כי ערב זר וכע"ז נכריה חסלתו וכבר
 ה"באר הכתוב הרמזו כן זר ועבדו ולפיכך אמר חסלתו כלשון התורה אם חבל תח
 חסלתו ש"מ"רע"ך ע"ז על כבוד לילה והוא המשכב גם הלשון נטעם לרע כאמר
 וחבל את מעשה ידך כי זה בלא ספק סוף המחב"ק ח"ך נכריה והוא הערב בעצמה
 שהאב"ד הורה ממ"ט והוא שקראה החכם משכב כ"ך ספר"ז וכבר שמע זה מאב"ד
 ע"ס ומורה כאשר שמע ממ"ט רבים וכ"ס שהזכיר בספר"ז והבין רמז עליהם
 השפ"ו וכבר נמ"א כי אמוח בלבבכם על משכבכם ורמזו של"ה וא"ח יעלו חס"י
 כ"כ"ר יר"ט על משכבכם ואין ספק אי"ל של"ה העשין העב"ד המורה על העלת
 המורה כון בסוף ספר"ו כאמ"ח כי ר"צ"ה י"י כע"ז יפ"א ע"ים כ"ש"ע"ה ור"ט"ט כ"ש
 הוא מהן תורה והוא שמהם כמומזר הקדום לו ויר"ס ק"ן לע"זו תה"ל לכל חס"י"ן
 כמו שהבאר ספר"ו אלה תולדות נח והמט"ן בתורה הוא לש"י הועלות האט"טות
 והם השג"י יר"ע"ה ה"ס" והשג"ה המז"ה הטוב"א והוא שא"ח ח"מ"ז"ה ל כ"ג"ז"ס
 וח"ר פ"פ"ו"ה ב"ד"ס ואמוח רוממות ל כ"ג"ז"ס רמז על השג"ה יר"ע"ה ואמוח ח"ר
 פ"פ"ו"ה ב"ד"ס רמז על השג"ה המז"ה לפי שצ"ך האדם לעמוד בתור כע"ז הא"י
 האויבים האורכים לאדם סביבו וכן נמצא ב"ר"ה"ם ז"ל שהתורה קרא ח"ר פ"פ"ו"ה
 לפי שנתנה מפה אל פה וא"ח להשלים המשל לעשות נקמה ב"ים והוא שאמר
 לעשוה בהם משפט טוב והוא כל הסטוב בתורה שפ"א כ"י ש"כ"ל"ל רב"ז"ו כ"ו
 במשפט והוא הדר לחכמים היצ"יקים שהם החסידים ול"ס ראוייה הור"א"ר
 והכלה שלמה והוא שא"ח ה"ך
 הוא לכל חס"י"ן
 הל"ה

תורה צוה לנו משה

מדרשה קהלת יעקב

הפסוק הזה נפסוק שמע ישראל וגו' שבהם אילני סגולות הכת כולו ולפיכך הקדימוס
 בחטך למון הנעבים להשיג על הכונה בהורה ובמיצות במה יזכה האדם את אחיו
 והוא שאם רצול היורע לדבר אביו מלמחו מורה וקריה שמע והתבאר שם תורה מאי
 תורה יטה לט משה קריה שמע פסוק ראשון וזה מקום הערה כי כשם שהאשרה
 שהיא במקום החמור מעמדת את בנה כפתחו פיו לדבר השמות שהם מורים על
 העשיהם שבהם עמידת החמור בשמות הרר והלחם והאם כן האיש שהוא במקום
 היורה אחר שיקבל הכן השמות יודע ציחפס והוא הרביר ילמד לו דברים שבהם
 עמידת היורה ושלמותה והם שם הפסוקי הנזכרים ומי יתן ובעת המות ידעם כמאן
 וישג הסונה בהם כי בהם כלל הידיעה האחר מהם והוא שמע ישראל כבר התאמת
 ליורעם והתפרסם לכל כי כן הוא כי כן הוראת אמונת השם ופירית עין וכבר נודע
 שכל הטור בעין כמורה בכל המורה טלה אבל הפסוק האחר יש בו מקום עיין וכבר
 עייט בו המפרשי ער שגראה לפי כל פירוש מהם שהפסוק הוא היה זר אצלם לפי
 הפסוקי השארים בו כי כבר קדם לו וזאת הברכה וגו' ויאמר וגו' אף חובב נעמים
 וגו' ולפי מה שפירש העיין בברכה קשר הפסוק הוא זר מאר ואחר ון המפרשים
 אמר כי הוא מן הברכה והוא שב אל מה שאמר ישא מרבוותך ומפני אחר כי כל
 הפסוקים הקורמים למה ראובן הם על דרך קריאה לשם והפלה על הברכה גם פ'
 פירושים אחרים נאמרו שם ואין לתמוה על זה ערבי הנה מהתלקים לכמה טעמי
 וכלם דברי אלהים חיים **אתה אני** אומר בו לפי מה שלמדת מרבותי ו
 ופי מה שגראה לו מהרי רבה בהשרתם הנוסרת ובמה
 שכתבו על הפסוק הנה במקומו ויאמר בו על דרך מרה מהמחת שהמורה נר
 נרשת בדם והיא מרה שאמרו עליה דבר למד משניט ונאמר שהעשן ההוא מלו
 הוא דברי משה האחרונים שבאו כרך דברי יעקב אביט האחרונים כמו שאמרו
 רצול וזאת הברכה זה מוסף על ברכה ראשונה שברכס יעקב אביהם וזאת אשר
 דבר להם יעקב אביהם ויברך אותם וכבר באה הקסלה האמתית כי כשרעה יעקב
 לבק את בנו אמר להם בני שמא שמץ פסול יש ביכם שמא אחד מהם אינו
 עומד עמי בייחוד ארון העולם וזה נרמז באמרו הקב"ט ושמעו בני יעקב כלום זרם
 שיהיו לאמה אחת על מיצת שמע מיר פתחו ואמרו שמע ישראל וגו' אמר טסם שאין

הקריה
 ידיר
 לזו מזה
 וכא
 חר
 לעלותו
 ב
 כל מה
 מו
 עברה
 וכוונ
 הפס
 מדי
 עלת
 בע
 ידיו
 טעמו
 חב
 האו
 שפוט
 אמר
 ב
 ר

23

כלבך אלא אחד כך זין כלבך אלא אחד והכסוק הזה הוה שלטה עשיטם הצריכים
 לעקר האמונה שאין לה מיצוה וילגש והס לרעב שיש עס נמיאן מחוייב המיצוה
 ושהוא מושל בכל ומהוה ימשהוה אחר ומהוה לא וקח ולא סח באף ונה המוחות הוה
 שצריך שמירה רבה כי הוה שטעו כי רבים ער ענה ונשערי מי שיכלש מן המעיה הוה
 ועל האמונה הוה ראוי להחזקה והוה שאמ' מיד פתח הקן ואמר ברך שם כבוד מלכות
 לעולם ועד ואל זה רמוז באמרו ושמעו אל יגדל חכמים ומה סח גדל ההוראה הזאת
 ער שחסידי אורה בקבלת עול מלכות שמים כד' לעשר על הכונה וכן תר' עה כשיצור
 את שלמה ברוך זה יוה ואמ' לו ושמת את משמרת יי' אהיך ואמ' למען תשכל את כל
 מצד העשה ונת' כל אשר הפנה שם ופונת שעה לזר על היחוד שהכל תלוי בו ואין ספק
 ששעה ככר לזר ונת' כשהס ררפי הלס ומיאותו וכל בעת המות מסחו להס סור שהכל
 ותלוי בו מראשיתו כי יאמר באמרו וזה היה לעולם דרך החכמים והנביאים בזמן שכלל
 הולך ונברל מהחומר היה שופע ומשפיע טוב לרפיקה אל חומר בברכו אונם ובמסרו
 להס סוזה שהס ברפות שמים מעל וכן התלמידים היו משתלס בזמן ההוה לקבל ממנו
 מה שלא השיא ער ענה והיו מפקשים ממנו מעלה למלכו מקומו סרך שנקביו בע יעקב
 וכמו שבאו מעשים רבים בתלמוד ואמר חוזה כי שבא הקץ להלקח איהו מעל ראש א'
 אלהים שהיה הטוב שבתלמודיו היו אומ' לו שאר התלמידים לפי רעבה מעלת איהו רב ו
 נחביבותו היתה על שאר התלמידים לפי התמדת שמושו כמו שכת' אשר יצק מים על
 ידו לאהו ולפיכך היה מוצא בו נחת רוח בגלות לו פורותו ולפי פירוס חביבותו היו אוח'
 להעיר אותו על דרך היושרה הידועה כי היום יי' לוקח את חזקתו מעל ראשך והוה
 איהו היה דחה אותו וזוה לו עב נא פה כי יי' שלחט וזה שלטה פעמו כלבנו אל שלטה
 מקומות כיהל וירחו וירקן ונסיעתם מן הגלגל והנה כזה קצת הערה כלבנו בשלחורד
 השס ממקום למקום מזמן נסר מעשה שעשה במקום ההוה שהיה שלוח שם וירוע שהגלגל
 תקן כן על ש'מלעו בע ישראל שה ערלתם ועמ' על המעשה ההוה היום גלות את חרפת
 מצרים מעליכם ויקרא שם המקום ההוה גלגל ער היום הזה וכן צריך תולה לכל מקשה
 שלמות שיסיר חרפת המורה אשר גדל עליהן מעלנו ואחר כן יבא אל ביתא שטראה בו הסלם
 והוא שער השמים ואחר כן יבא אל ירחו הוא העיר שהיא סוגרת ומסוגרת לפי הגברים
 אשר בה וצריך לו שיפיל חומותה ויהרסה ולא תבנה עור אחר עשת המלאך לשלורה
 נעלו מעל רגל כרי שיקש בכל מקום אשר תדרך רגלו עליו ואז יעלה החכם עיר גב
 גברים ויורר עז מבטחה ושאר הכחות המיועות ואחר זה יעבר היחזן הוא מקום
 מים חיים וגבל ארץ החיים ושם עמון שאר התלמידים מקד' וכאשר עבר אלישע עם
 ס זה ראה איהו הכליה השגתו ושהוה ראוי למלא מקומו ולפיכך אמ' לו שאל מה אעשה
 לך בתום אלקה מעמך ולפי מוסר עשותו לא אמ' לו מעל ראשך כרפי בע הנביאים

מנעוריו

25

מדת

זו

ואז אמר לו ושלש עשר ויהי נא פי שנים בדרך אל דעה בו שהיא לו במשפט הבטחה שני
 חלקים חלקן נחלק אחר עמו וענה אומר הקטנה לשאול כי וכן בדרך זה רק להעיר מותר
 על דרך השגת הפקדה ההיא והוא שאם אדם הראה אותו לקח יהיה לו כן ואם וכן לא
 יהיה לפי שדוע כי כשהרב והתלמיד השלם המיוחד לשאולו הם שניהם יחד שניהם נחמם
 ומתעצבם שהתלמיד ממש לקבל השפע ההוא לפי רצון השגת ההור והכבוד בזה והרב
 ימצינו בו נחה ורח וישח בעצמו והנחה שפע סדר שהפכה מניצחיה מוחה בהנחה
 העל כי דבר השלם הוא בלבד כאלו נעשה לפי עוקר הסתרת הפני ורחוק הוא שימצינו
 בעל סוד ראוי לעלות לו כמו שאמר ירמיהו לפי העשן הזה והיה בלבי כאלו בוערת עיניו
 בעצמותי ושלמותי בלבד ולא אוכל וכשיזרמן לו טאמן שיראה בו שימצינו מהומו והקד
 דעמו ויטח ואל זה רמז החכם בומר כעצת של ביום קציר ציר עומן לשולמו ונפ
 ארש ישיב לפי שדוע כי ביום קציר בעל הקציר ההוא יש לו רב אוכל ושמתו בו דבר
 בעוממו על הקוצרים אבל רב החמימות המשיך אותו בזמן ההוא יערבב שמתו ו
 יורב צערו וכשימצינו צע של לקח בו משתו בדרך המקומות החמים שיביאו שם
 השלג בימות החום לבונה זה הטח נפשו ועל דרך זה יקרא לתכס השלם בו שישע
 זה די קצירו ורב השפע עליו להשפיע לאחר יבער בלבד כי ירא ממיצו טאמן העאות
 לעשן ההוא וכשימצינו צד טאמן והוא שיתבג בשלימותו במריכות לו שיהיה עיל
 ולא אץ אבל חרץ והוא שיכסה הסודות ויתבון בהם וירב בהם כראוי לו כי זר
 הוא המטון גם שיתבג במדותיו כפי אשר שלמו וצוהו אז יטח לב השלם ויהקד
 דעמו ויהנה בו ואומר לשולמו רמז בו כי כל המשפיע עליו יהט בו אף הרוחקים
 מומט הלא הראה שהרב המורה הזכיר בפרק כ מהחלק השע שדריפטו יאמר שהוא
 רויב במה שהתחייב מומט נשמח בו ועדנה מומט ועל העשן הזה אומר רמז פאמר
 לשולמו או בא דרך כבוד וכפי העשן היה וסכל מה שזומ החכם להשיב אמרי
 אמר לשולמו ואמר ונפ ארש ישיב רויב בו יטח כומר משיבת נפש והזכיר בו
 שע עשיעם לפי שכוונתו בו לשע עשיעם המוסר והחכמה וקרא הרב המלמד השלם
 ארן ושלח ואעפ שברב המקומות יקרא אב לפי שהשלם כוונתו הואשונה בתלמידו
 להלמו בבחינה עימו ולפי זה העשן יקרא הרב אב שכבר הלמד ילמו והתלמיד בן
 וכשיראהו רזוי להעריך שלמותו לאחרים כרבנו מישלים וסדריהו אמריס בתהג
 טובה אז יהנה ארש ושלמו והוא שאם החכם בע אדם חכם לכך ישמח לבי גם אפי
 ותעלמה כליותי כרב שפתך מישלים והוסף ותעלמה כלותי על דבר המישלים
 והוא השליחות המטון בו וזה איפשו לו שיעד אס יטרח על השגה ההיא ויחפשה
 כהב והוא שהקדים לפסוק כעצת של ונא שהוא יחס התלמיד הטוב לרב כיחס הרב
 השלם אל התלמיד הטוב טע זהב ותל כהם מוכיח חכם על אץ שמעת לפי שדוע

כפי
 ויר
 ויהי
 ולפני
 מת
 ויר
 תל
 ספק
 שהכל
 בלב
 דר
 מומט
 קב
 ז
 א
 ע
 וזו
 ו
 שה
 ורת
 תל
 ת
 קט
 המס
 ס
 ור
 ג
 ו
 על
 ש
 ושה
 אים

שנים ומל שני ערבים כמו שאמ' הושע הנבוא והער נומה ותלייה והנהב והסמם
 שני מיני זהב כי החם הוא הטוב מהנהב סתם ועל דרך זה יצרך שיהיה הרב
 אצל התלמיד יחס המוכח החכם שמוריעו דרכי המוסר ומלמדו החכמה וכמה
 אצל על הדרך הזה אין חי סער שיהיה יחס התלמיד אצל הרב כעצת טלג כינס
 קציר אבל העצל הוא הכרך שלא ריי לו חומן מהאש הכוערת אבל יוסף עשן ל
 לעשן והוא האדם כבוד עינים ולא יוסף להביט ככתמלה וכן תקהינה שיען במה
 שלא יתבנה כשורה וירב בוולת מקומו כדרך מלאכת העצל ולפיכך יעמד הרב
 מהוכיח והוא שאמ' החכם כחומץ לשינים וכעשן לעינים כן העצל לעולמו פוף
 דבר החכם הדאגה שהרב והתלמיד השלמים יהט זה בזה ויתעטף והרב טקן עינו
 להועיל לתלמיד והתלמיד טס לבו להטק רצון הרב וכל עת שהתלמיד על הדרך
 הזה שלמותו הולך וגדל בעצמו אבל אין לו מקום ולא זמן להשפיע לאחרים ואל
 זה העשן כון אלטע באמרו ויהי נא פי שנים ברוח אל כמו שקדם והוא שאמר
 לו אם תראה אותי לקח מאתך יהיה לך כן וה רוצה בו אם תשיג בעצמך ותמצא
 נפשך כאלו לקחת מעמך וחסרת קצת שלמותך להבוררות שלך אז תשרל
 להשלים החסרון ההוא במקצת לך אחר אשר תמלא חסרוך בו כאשר העגה אט
 וכאשר מיצאה כן וכאשר השיג כל שלם ואל זה רמז באמרו ראה למורה חתכם
 חקים ומשפטים כאשר יטע ה' אלהי לעשות כן והו' וסמך לו כי היא חמלהכם וכינת
 וואו הם זלמה אט סתם אף אדם בחנם וכאשר הודיע אליהו זה לאלישע מיד ויהי
 הם הנלכס הלך ורבי רצה בו שהעשור גם הוא לרבר ולשון לקח מאתך כי מאיש
 לקחה זאת הוא אצל אחר ורוצה בו חסרון רוצה כי האדם חסר בעצמו מצד האשה
 כן אלישע לפי שלמות שפעו היותה מצא עימו חסר כשנמצא מלא וטוב ואין מ
 מושך וכל זה העשין הגדול נמצא בכא קץ הרב השלם כי זה מורכ השלמים ואחר
 שהוא כן אין ספק שמה רב רבן שלכל הנבואים הלך בדרך זה וכפי יתרון שלמותו
 כבואה חסר לחידים ראשי הסוד שזוהר התמימה הלגיה בו ועמט להם במצוה מ
 מחמת מיתה כלשון ירושה וכלשון יצואת הרב לחוויים לרמזו וכוא שאמר הגדה
 ינה לט משה וה רצה לומר כי כשיצוה מחמת מיתה העמילט תורה שירשה קהלת
 ישקב הכוונה כן להחזיק בלמוד וכווא הכנת דבר ממך דבר ער שינא המטן ולשון
 ירושה טפלה על דעה מקובלות או חז מקובלת כמו שכא אץ שקר נמלו אבותינו
 ואיפשו דנה רצה באמרו ונמלתי שמתם לתועבה ולפי משמעות זה בא מורה
 קלה ישקב ואמרו בא ויהי כישורן מלך סגד כגון שם כבוד מלכותו ואני יודע
 כי רכס מן התלמידים לא ייטב כשעלה הרב הזה וירחוקו אבל החומלים על המטה
 המשגלים בלמוד לא ירחוקו אבל יפקקו בו כי כן פקפקו גם אט אחר שעלה סבי

ואחל כפר ואלה שמות בעזרת א' עושר

הנשמות

פֶּרֶשֶׁת וְאֵלֶּה שְׁמוֹת

שמיר רגלך כאשר תלך אל בית האלהים וקרוב
לשמוע מתת הכסילים זבח כי אינכם יודעים לעשות
רע ואל תבהל על פוך ולבך אל ימהר להוציא
דבר לפני האלהים כי האלהים בשמים ואתה על
הארץ על כן יהיו רברוך מעטים ו

אעפ"י שלמה החכם הוציא רב ענייני קהלת במליצה לא כמשלים טבעו החורף
בלתשים הביאו להוציא קצתם כמשלים לאמת אצל מביע לתש העשין המונק ב
כמשל שהוא הרוחה המטכה העראית בספר ההוא ולהודיע לכל יודע ספר במליצה
המשל ההוא לפי הכנתו הפשוטה ומהמין הזה הם הפסוקים האלה ונאמר כי שם
שמירה שם מונח על השגחה מתמדת ברבר והרגשה שלמה בו וביה האלים נאמר
על מקום המיוחד לשם או מקום ממש כבית המקדש ובית המעלה ובית המדרש או
מעלה עליונה שיטענה האדם כקיום מצות התורה וכחכמת הלאות וכנבואה כמון
שמון על זה אין זה כי אם בית אלהים והמשמל להשיג המעלה הזאת הוא ההולך
אל בית יהוה ולפי שהרגל כלו הלכה המשיל העשין וההשרלות במעלה היא כגל
ואח"כ משל שמיר רגלך כאשר תלך אל בית האלהים והרב המורה כבר הביאו ב
בספרו ואח"כ הוא בא להזהיר העשין שלא יהיה לעלה ולפי טונת הרב שם פסוק
אלה באו להזהיר מן ההרסה והקרוב אצל שם באו להסיר משנת הקצות והפסוק

ס' והוציל

מעולם נכב העם ולפי הסדר העליון הקד' הסדר ההמתן ואיפוא ששע העשירים
 הנזכרים בחכמה ונבואה עליו אצלו במעט הפלס וכן איפוא שהסנה בא להמטיל
 ששע העשירים גם כן האחר מעט למימות החמר הערב הזה הנוער באש הסלון יום
 יום והוא עומד מהמיר ואין זה עמך לערוב בלבד רק לרעון העם כי ולפיך היה ראוי
 להפלא עליו מדוע לא יכלה אחר שהוא הוה ואישון הוויס ועפסיה והעין הזה הירד
 מביא להאמין מה שהוא חולק על המורה בהמחזק המופתים ובאשר התחזקה לו
 ידעת הנבואה ועשיית המופתים סו כל ספק והשט מעל לעם השל הבחון באש
 הצמות וככל דור ודור עומרים וזרעו ושמו עומד גם זה העשין לא יתכן לפי הטבע
 אבל הכל עמך לרעון העם ית' והקרוב לומר שמה רבין שמה רבית עה לא הירד
 מרגש במראה ההיא שהיא מראה נבואה להמטיל על העשירים הנזכרים או אחר
 מהם וזה קרבו לפי שהיה ראשית נבואתו נשע עמה לא ירע שהשין המעלה הזאת כי
 כן מצאנו במחזק שזמשו קול הנבואה בהחלה נבואתו שהיה מרמה שהקול הוא קול
 ארס מורגש ואין וכן איפוא שהיה משה רבינו מרמה שהמראה ההיא היה מור
 מורגש לשון ולפיכך אמר אסורה נא ואראה ינאמר על לעלת העשין של עשך מעל
 קולך לפי שהעולם הם שלם לרגל הארס והם מקבלים לבגד ועשירות והם גם כן
 מושגים מן רגל הרגשה שלמה כמה שמקדך עליו וכך להשר אותו שיגש ירע
 כי מקום נבואה ושהסנה מעל לעשין הנזכר נאמר לו זה וכן היה שכל להנשוע של
 עשך מעל רגלך בא גם כן לפי העשין הזה לפי שהנשוע ער עמה לא השין המעלה
 העשויה הזאת שבנבואה והוא שישך הנבוא לראיית מלאך כמות איש ולפיכך היה
 מרמה כי הוא איש ממש ואמר הלא אתה אם לערין עליו שהנשוע כבר רכר
 אלו העם פעמים רבות וכבר השין מעלת נבואה אך לו זאת נאמר לו נשך ורגלך
 לו נשך ורגלך וכן נאמר לו וכן כלל ארמת קרז הוא ואמריו אל תקרב העם
 איפוא שרצה בו לרמות רענו ממה שהיה מרמה ממלה שיהיה רב מורגש לשון או
 איפוא שהזכירו על שט קטנה והוא שלא יתירם ולא יתחיל מרדוש ומחונות ככל
 הכאני להנשוע כי ואחר שירע שזמאה נבואה היה הספר פשו מהביט אבל לך
 נמנע מהביט רק השגורל בהבטה ההיא כראוי ער שזכה להביט המזעז יז והרעון
 כי הטנה אטעיה שלימה ולהעיר על העשין הזה באו דברי החכם הנזכרים ורצה
 באמרו שחך רגלך כפי מה שקדם להמיר כל מושע מהשגחה שלימה ומעין רק נאמר
 רגלך לא רגלך כפי העשין הנזכר להעיר אך השלמים שהם כבר השיגו קיצת מעלה
 ואמרו וקרוכ לשמוע מהב' וכן רצה כי אל יעלה ברעך שיסחיק לך בהיתקף מאש
 הרמה ובשזוקר המיעור לעטרת העם מאין ידיעה כי ומאין הכוונה במיעור כי
 הטוב וקרוכ אל העם לרשת אותו ולהאמין בו אמונה קיימת והוא שאמר וקרוכ

עליו לבלות

הוא

לא
 לא
 אבל משך רביתו לך
 שהיה חולת נבואה
 נאמר

לשמע כי השמיעה הבוא בקצת מקומות במקום הכנה ויריעה והוא שמע הלב כמו
שאר ונתת לעבדך לב שמע והוא כאלו אמר וקדוה לרעה מהת הכפילים זכח וזה
לפי שהכפילים אינם יודעים למו עובדים ואעפ שמקיימים מצות הובח אין זה הטוב
המסקנא ואפשר שזה רצה באמרו כי אינם יודעים לעשות רע ורצה בו כי מאחר
שאינם יודעים רע הוא לעשות המעשים כלום פחות ועבדו הוא מצד הכמיהה אצל
היודעים כי הרב אעפ שהוא טוב בכמיהה אצל עצמו יקרא רע בכמיהה אצל הטוב
ממנו וזה הענין הנאמר בפסוק הנה בא גם כן מאמר שמואל הכבוי שאמר הנה
שמע מזבח טוב ולפי שידוע שהזבח הוא עבדת השם המפורסמת והיא הגדולה
אצל ההמון אמר מהת הכפילים זכח והוא הטוב כשאר המצות שעושים הכפילים
כי אין כדורם בלא דעה כמו שאמר גם בלא דעה נבט לא טוב ולא טוב הוא אלא רע
והוא שאמר לעשות רע וכבר פירשו כי שהוא חסד חן והוא כאלו אמר כי אינם יודעים
לעשות רק רע ולפי שידוע כי יצא גם כן מה שאמרו שזכרם הוא רע וכן פירשו אמר
כי לעשות הוא כמו לתקן ופירושי אחרים נאמרו בו ואין לתמוה על זה כי הפסוק היה
הוא מן הזרבים שבטוב ועיינו כי נסתר ואפשר שידועים הוא במקום מקצשים כי כן
מצאנו ידעה טפלת בענין הגגשה בקצת מקומות כמו שאמר הבואו שורה לא ידעו וכן
הענין היה עץ הדעת טוב ורע והמכס שלמה גם כן אמר שומר מצוה לא ידע רב
רע ועל ומשפט ידע לב חכם רצה בו כי השומר מצוה השם הראשונה והוא שלם
יכול מעט הדעה טוב ורע לא יקנה לעולם ברע אמנם עמי הרבים ומשפטיהם
ידע לב חכם ולפי משמעות זה ישוב כי אינם יודעים אל הקדוה לשמוע ורצה בו
כי ענין שומעים והם שומרי מצוה בשמור תלם בלבם אל בית האלים הוא הטוב
עלם יקנה לעולם לעשות רע כי הגגשותם האפסות בעלמא מפני הגגשותם המוחשת
והיא השמירה והיריעה שהיא העיקר וכן נראה ברובי משה רבינו כמראה הראשונה
נראה כי פאטו אמר על השם לכה ואשתחך אל פרעה והוציא את עמי בני ישראל
ממצרים שאל ממנו שתי שאלות כפי שתי ימים שיעבדו על ראשון ראשון ועל אחרון
אחרון כי לפי שאמר לכה ואשתחך אל פרעה והוא היה יודע כי פרעה היה טרם שאל
וכבדו והיה מלך גדול והוא השלם אליו איש אחר בלא חיל ובלא כח שאין לו ררך
מקלו בידו ולפי גדולה המלכים אין ראוי לבוא לחיב המלך כל עק שיבא להפחיתו
לשם עבדיו הרבים חפשים וזה רב נמנע להעשות כן שלא בחיל גדול או על ידי או
אורות ומופתים לפיכך שאל ממנו ואמר מו אטבו כי אלק אל פרעה כלום הלא אין
כי אחר משע העשירים הצריכים לשלמות זה ולפי שאמר והוציא את עמי בני ישראל
ממצרים והם כבדו ורבו שם ויעצמו במאר מאר וגרלו על מעשה אונן מצרים ועל
הטוב שמו חן האבות והיו צריכים למהרה יצאו אותם לשמור חן ולעשו צדקה

ומשפט כדרך שיקראו עמו ובני ישראל וימסכן אחר המצוי לסיכך הנסיה שאלה ואמר
 וכי אוצרו את בני ישראל ממצרים והוא ית הטיב לו על שט הענינים כי אהיה עמך
 ובאר עוד הזכות על עשין ועשין כי על מה שיצאו ואמר לו לכה ואשלחך אל פרעה
 הורישו והחכימו ועתה לו כח דרך כללת לשטת הטעם כי לעשות אותה והוא שאמר וזה
 לך האות כי אנכי שלחתיך ואות כפסוק זה הוא אצל שם המין וכן על מה שיצאו ו
 והוצא את עמי הורישו שישיג דרך העמוד וההנהגה כי בהוציאו אותם יקבל עבודת
 השם ורמו על הבר ההוא והוא שאמר לו בהוציאתך את העם ממצרים העברתי את האהיה
 על הבר הזה וכבר נאמר כי פירושי אחרים רבים והרב רבי פרש בהוציאתך את העם והוא
 כי העבודה ההיא תהיה האות האמת על שלחותו לפי שבמעמד ההוא יראו וישמעו
 וידעו האמת מאין ספק ולפי הכי הזה יברך למו שאעפ"י שקדם למעמד הר סיני ויאמרו
 כי וכמשה עבדו לא התעבה האמונה ההיא עד מעמד הר סיני ולפי מה שזכרנו וכן
 אט צריכי להיכבד קרב כי הוא אמר לו להורישם שעל ימי יקבל עבודת השם כי קרוב
 לעם הנקראים אליו ולפיכך אמר הנה אנכי כבד אל בני ישראל ואמרת להם להי אבותיכם
 שלחתי אליכם ויצאנו לקרב אתכם לעבודתי ואמר שמואלן קן ראוי שישאלו אותי תחלה
 מי הוא זה אשר נעטר אותו שאין ירשת העובר מזיון ירשת נעדר רק דמיון גמור והוא
 שאמר ואמרו לי מה שמו וזה כפי הביאור הטוב שבאר הרב המורה שהשאלה היא על
 עצמו וזמנתו כי אין מקום שם לשאלה על שמו לפי ששם היה טרע השם ההוא לשון
 לשואלים מה ראיה היתה למה כשהיה אומר אותם אלהים וזמר שמו מכללם ואם לא
 היה טרע להם איך יתאמת אצלם שזה הוא שמו אבל השאלה היא על עצמו להוריש
 להם אמתת מצוותו אחר שהוא מתבאר ואומר להם שפירא והוא יורש אותי ומה ש
 שהוציאו לשון השאלה על שמו כדי לגרוע ולהרר אותו בספור ההוא כאלו הוא נמצא מסופק
 במצוותו ואיפשר לומר כי לפי שהשם מונח על העשין להורות עליו כשם ההוא אמרו מר
 שמו הוא כאלו אמר מה מורה עליו כלום הורישו במופתים שלשים מצוותו והויכוח המהותי
 ולפיכך היתה המעשה ששם הנגזר מזה העשין להוריש השם ההוא במופתים השלשים אר
 וקט ישראל ולפי זה העשין בא במורה ליראה את השם הנכבד והטרא ואולי זה עומד לפי
 שלא טרע מחמת המורה עליו השם כשאר הנמצאות אבל כן ית לא יורה רק על יעוררן
 ולפיכך קראו זה הנכבד וכבר באר הרב המורה עשין זה השם בפירוש סג' מהתקן הראשון
 ועקר פירשו שהוא כאלו אמר הנמצא אשר הוא הנמצא כלום המחוייב רמזותו ו
 והחכם שהתחברו עמו אל פן שזה נאמר מפני שהוא השכל והמשכיל והמונח והרועה
 כן שהוא נראה בעיניו המין כאלו הוא נמשל למראה שהוא מראה לעיניו ומוזה העשין
 עמו שהוא עשה עצמו או שהוא כשם לעיניו וזה רצה באומר כי ל' על פס יד וזה הפס
 ההוא נאמר על עצמו כמון שאמר הרב המורה ומוזה העשין אצל מה ש' בשערה אני אע

18

הוא

לפי עמלם בתורה ובחכמה שהיא למעלה מן השמש אבל הטוב האחר הוא רע כ
 בכחיתן אצל הטוב הזה והכל הכל כמו שהשיר עליו החכם כפס קהלה ולפי המוסר
 הזאת הנזכרת והסובבת בספרו בא להזהיר האדם על הענין שלא יזנור דבר כנגד
 התורה כי זה כלא ספק אחר ממינע ההרסה וכן צריך שיקח הדברים על הסדר ויעלה
 מעט מעט עד שיגיע למדרגה העליונה ולא שיצביח ויגלו תמלה להטחו על המדרגה
 כי זה כלא ספק סבת הנפילה כמו שאירע לערב ואביהוא ואל זה הענין אמר החכם
 עתה מנהלה נראשונה אחריה לא תבויך והכרסה היא נשילקחו הדברים ער
 הסדר מדרגה אחר מדרגה לא שיהרס לעלות כדרך ההריושים הקופצים בראש
 וממה שנמשך אל ההרסה הרבות דברים עליו ית בראים וברומה לכן אבל צריך
 שישמר ברכיו כמדרג לפי המלך ולהזהיר על כל זה איז אל הבהל ויג כי מיצא
 שם כלה טפל על ענין מהירות וחפזן וטפל על ענין מוסר ובעתה ותמחון לב
 והחכם הזהיר בפסוק זה במשמעותו הפשוטה כל הבא אל בית השם להתפלל לפני
 שירב מתוך סוכר ראש באימה וכיראה ושיהיו דבריו כנחת וכישוב מעט מעט
 דרך התעטס לא שיעשה תפלת קבע בלא כונה עד שיכלע אומנות או טובות לפי
 חפזות והוא שאיז אל הבהל על פוך ולבך אל ימהר וכן הזהיר שלא ימהר לבן ל
 להוציא דברי התארים והנמשך אליהם והענין שמצאם כמכס ברכי העבויים
 כי הם הכואוס היצחק לפי הענין להורות העם מיצאוות וממשלתו מה שלא היו
 משיגים זולת זה אבל המתפלל הבא לרוב לפניו יתע צריך שיקצר כס וימעט
 אותם ולא יזכיר מהם רק אשר תקט אנשי כנסת הגולה והוא שאיז ולבך אל ימהר
 להוציא דבר לפני האלהים כמו שערע ברכי רזל בההוא דעת קמיה דר חטט
 שהיה מזכיר תארים רבים להרבות בשם והוא הוריעו שהתארים טלם הם שמו
 מלכי כזר נרס אשר בעבר יסודם אבל אצל מלך מלכי המלכים הם גמאי כי כלם
 מורים על השגת הפעלות וכל הפעלות שיטי ואלהי השמים לא ישתנה כי הוצי
 מעט לא מתטעע ואשר לא יתעעע לא ישתנה כי כל שיטי תעשה אס כן צריך
 להרחיק כל הפעלות ממנו וזה רצה באמרו כי האלהים בשמים ואהה על הארץ
 על כן יהיו דבויך מעטים וזה לפי משמעות האזהרה הפשוטה שזר בא להורות
 שלא יוציא דבר מוסר מפני בהשגתו ויריעתו לפי ראותו צריך ורעל רשע וטוב
 לו והנמשך אל זה וכן לא יהרס לעלות ולמהר להוציא דבר מתוך דבר בחכמה
 האהות רק על הסדר בהקדים ההצעות מעט מעט ראשון ראשון וזה רצה בהזהיר
 להיות דבריו מעטים ולפי הענין הזה אמר ולבך אל ימהר להוציא דבר לפני האלהים
 ולשע העינים האלה עין טעם באמרו כי האלהים בשמים ואהה על הארץ והוא
 על הענין שקדם כי השם נרעב מיצאוות והיותו המתווכת מצד כמית השמים

נראה כי השפע ההוא יותר מכל המורכבים ברעון השם הוא האדם ופני נכות השפע
 ההוא ביחורים אשר במין ההוא ירבה בשפע אשר למעלה ממנו עד אשר יעלה מעלה
 מעלה וירבה בעליונים ואז יהיה מבני האדם ופני עמלו והשתדלותו להיות מבני ע'
 עלה יזכה לא בני עמלו שיעמל תחת השמש והקרוב אליו שזה רצה באמרו
 ברוכס אלה ליה עושה שמים וארץ השמים שמים ליה והארץ נתן לבני האדם
 כי כבר קדם במזמור הקודם לו למה יאמרו האלים איה נא זאיהם וזה עבין ה'
 המטפה בראות יצחק ורעלו והוריע שם כי הכל נמשך לחפצו כפי אשר פדר
 העולם על ידי אמצעים והוא שאמר ואלהיט בשמים כל אשר חפץ עשה ואמנם
 הטטח נמהס הוא מה והטטח בלמים חיים הוא חי לעולם כמו שאמר כמוהם
 יהיו עשירה כל אשר בטח בהם והטטח בהם הוא שעמלו ברכים הכלים וה'
 והאוברים והוא שעמלו תחת השמש ולבוסיה ביאור על זה העשין הגדול והעביר
 חבר מזמור אחר ואמר ה' זכרתי יברך יברך וה' רצה בו כי כפי שזכר אותנו מש'
 משאר המורכבים והפע משפע כבודו אלינו הוא מברך אותנו ברוח קדשו וכפי
 שזכר ישראל משאר האומות להת לו תורה אחת כיך אותו כמו שבאה הקבלה
 על זה שכל יש' יש' להם חלק לעולם הבא והוא שאמר יברך את בית ישראל ואמנם
 אינם שווים בחלק ובתלה רק כפי קרבתם לעטרת השם יקחו חלקם והוא שאמר
 יברך את בית אהרן יברך יראוי והוא שיהן להם תוספת ויתרון וזה רצה באמרו
 יוסף ה' עליכם וכבוד עור זה ואמר כי הברכה היא היא פיהם לשם ברוך מאח
 הנביא כי איתך מים על צמא ועוליה על יבשה איתך רוחי על זרע וברכה ער'
 בארץ וכו' עור ואמר זה יאמר ליה את זה רצה באמרו ברוכס אלה ליה
 והברכה היא ברוח קדשו העטן בהם והנעטין בו שפחו אותם להיות מבני עליה
 לא מיוצרי רומה ואם הכל נבראו ומעשיו והוא שהשלים הפסוק בעשה שמים
 וארץ וכו' כי השמים שהוא שם גזר משם פגמור העופרים שם מונחים לעולם
 והוא טלל העלונים החיים הנצחיים הם לשם יה' והעולם שם הוא עמו אבר
 הארץ נתן אותה כלם ואין מהבה לבני האלים מיני היונים בני האדם כי המות
 נרונה למתים וחיים לחיים והוא שאמר שהמתים יחיו רומה ליה ירשו השם עליו
 יחללו אבל אנתם עמו החיים העולם למעלה לא יורדים רומה יחללו השם
 המורה על הנויית המחוייבת הנצחית מעבר וער עולם והוא שאמר ליה המתים
 יחללו יה' ולא כל יורדי רומה ואנתם נברך יה' מעתה ועד עולם תלמידי

כִּנְסָה וְאָרֶה אֵל זְנוּרָה

הוֹיֵת אִישׁ מִהֵדִיר בְּמִלְאֲכָתוֹ לִפְנֵי מִלְכֹם יִתְיַצֵּב

בִּל יִתְיַצֵּב לִפְנֵי הַשּׁוֹכֵם

כוונה החכם בפסוק הזה ובאשר לפניו ובממשלים נחמיו היו על מלכותו שמים כמלמד
 מורה וחכמה ופקדות נבואה וכבר קרה לנו שסופר מורד יאמר על חכם בעל חכמים
 לפי שמלאכתו נחמה כמלאכה הלבלב הזריז במעשה ולפי עשין זה מורה פסוק זה
 על משה רבינו לפי שהיה ראש לכל הנבונים ראוי להקרא איש מורד במלאכתו
 לפי שזה לשלמות נבואה מכל נבואה לזריותו הטובה ללמד מכל אדם שהיה
 גר החכם כמו שאנו ילדינו חכם הלמד מכל הזרים שכל מלמדו השלמו
 וגו' כי ערוך שיהיה לו וראיתם מזה הפסוק מורה כי רעהם בזה הפסוק שלא
 בא להלל על עצמו שהוא היה יותר חכם ויותר משכל מכל מלמדיו אבל בא להגיד
 כי הוא היה משכל ולמד מכל מה שמצא שילמדו ואעפ"י שלא היה מכבד אמונתו
 שהוא כבדתי איבד הענין כי לאחר שהוא סומך על המורה אין כזה רק העלאת
 גבולה והוא שאנו כי ערוך שיהיה לו וכן עזרה עשין זה מהפסוק שהקדים לו ו
 ואמר מאוייכו המכונים מיטעך כי לעולם היא לו כי אחר שהוא נשען וסומך
 במורה ובמדות משענה קיימת אם ילמד מכל אדם אז טוב לו וזו היא הזריזות
 הטובה בחכמה לבקשה מיד כל אדם נבב או נבא מאמין או כופר כי האיש הלבב
 שזימא אגון ישכר אותו ויאכל טוב ויזרק קלפתו וכן עשה משה אשר גרלתו בת
 מלך ויהי לו לבן נשם היו חכמים רבים כדק חירות המלכים הקדומים נשם למד
 בעצמותו מכל חכם שמצא מעמו או מעם אחר ולפי חכ זריותו על כל בני דורו
 וזה למעלה שלא זכה אדם בה לפניו ולא לאחריו והפסוק הזה בא להעיר האדם
 שלא יהרהר רע על נבואה נביא או חכמה חכם לפי שיראה אותו נבואה אצל בני
 עמו הפתוחים והיושבים בתוך סבלות כי אין זה לחסר מעלתו אבל לגישות הטרם
 הלא תראה שמה רביע שקם והקבץ כדבר השם על מלך גדול להציע מארצו עם
 רב מעמים ומראש הקבץ להיות המצוי ואעפ"י שהיה אחר מארצו לפי שלא היה

יוכל לטפל העול והוא בלא ספק היה נכבד בבית המלך אחר שגלתו כמו ואהבת
 אהבת הן והיה חכם נכבד בלא ספק וסופו הוכיח על תחלתו שאין הנבואה
 שורה אלא על חכם גבור ועשיר יועם כל הכבוד הזה פחות אחר מבני עמו לפי ש
 שהיה מונעו מעשות השע אמר לו דרך גרונה ואיוס מיי שמך לאיני שר ושופכי
 עליי הלהוצי אתה אומי כאשר הרגת את המצרי ולא יוכל להתייב לפעו וסר
 לשע שכבו מעמו ואחר כן התייב לפי מלבים לפי מלך כשר ורם ולפני מלך
 מלבי המלבים הקבה יורה הפסוק סוכל ענין אחר והוא שחשבים האר לעם ההולכים
 כמשך הם הסתלים ומלבים האר לחכמים נכסע לחש המכניעם סודות התורה והם
 בעלי העטרות והכתרים כמו שאמ' החכם נעטרת הפאות תעצור ואמ' כי מלכים
 ימלכו ויוועים יחוקקו ערך ולפי שהתורה המימה ומחכימה פתה והיא יריכר
 לכל וחכמה הארס אין לה קיום מאין יראת שמים ומוסר הזהיר כל חכם שלא ים
 יסמך בחכמתו בלבד כדרך שיקל ברוב מורבי התורה ילכה אמ' החכם אל תסג
 גבול עולת אשר עשו פסוק קרא התורה גבול עולם לפי שהוא גר קרוס ונצמי
 ואמ' אצמך לפי שההן היה נכבד כי לא נתן הכל למשה לברו אבל הוא היה
 לאליהם ואהין לנביא כמו שאמ' ואהין אחיך יהיה נביאך לפי שמשה רבי היה
 כבר פה וכבר לשון ואעפ' שהי עשה נפלאות רבות וגדולות על ידו לא היה ריבו
 להסיור ממט כבוד פה ולשון על דרך פלא כי היה רטון השם לפי יתרון מעלה משה
 רביע על כל השלמים מבני ארס שיחסרו מעט מאליהם כי להכיר אשמות ולחזק
 עטתו יזה רצה באמת מיי שם פה לארס או מיי יעזוב אלכ כלום מריבוע הוא זה
 שהיה כבר פה ולעל זאת הטועה בפסוק לא היה התשובה מספקת מיטורף אל
 זה שלא יחסר שלמותו מקבל השפע כי בעת השפיעו על אחרים לא היה לו פנאי
 למשך השפע כדרך שאמ' ול ברבים הטבעים איירי רטורי למיפלט לא כלע
 ולפיכך היה רטון השם שיהיה אהין נביאו ושניהם היו האבות ואיפשר לומר שא
 שאמ' אחר על אברהם יצחק ויעקב משה ואהין אבל איש מהיר במלאכתו אמ'
 על משה כי הוא היה הזריו והמתייב לפי מלבים לא הם כמו שאמ' ושמי יה' לך
 טרעה להם וכבר קרס פירושן ואחר אשר הזכיר הזריות לעמוד החכמה בא ל
 להעיר על התלמידים על דרך למורס ואמר כי השב לעמוס את מושל בן רבון את
 אשר לפיך ושמת סבין כלעיקר אם כעל נפש אהיה ורזל גם כן ורעו פסוק אלה
 בתלמיד היושב לפי רב ואמ' אם יודע אתה כדרך שחקן טעם כן ואם לא כן
 מעצמן ואם לאו ושמת סבין כלעיקר אם כעל נפש אהיה פירושן וטועם
 במאמרים זה שלא יקבל תלמיד מרבו רב לא אם כן יודיע לו עשמו וזה טוב
 וראוי לתלמד שהשיג ועבר על החכמה היא אבל לתלמיד כלמור החכמה היא

אין הרב ק' ואחר שאמר כי השב ללחוס את מושל נראה שכל להשיר המהמור
 כלמור ולהזהירו על היצור והראוי לו והוא שיתבונן ברוב ההוא שישמע מפי רב
 כלב ויתבונן בו ויקבל אותו היטב ולא ישים לב להתעורר ולשאול דברים וחרים
 ואם הם חלקי הרב הוא כי זה הספר הלאמר כי לפי טרדתו זאת לא יקבל הנשמע
 שאינו נשמך הרב לומר כי זה המקום והרב יצרך לו להקל על התלמידים
 בתולה ועל התלמיד לקחת תלמודם כסדר מעט מעט רב אחר רב אב כשילמד
 מרוב או כשיקרא בספר ואז ישיג החכמה סגולה ילך בדרך האגון הקרוא לעשורה
 כי כשיחשב לפטו מיני חתמה אחת יאמר חתך מיני אחר או חתך מחשבה אחת
 ואין זה ממוסר הקרוא לעשורה אבל כל בעל נפש ואין שיקבל בספר פטו יפודר
 מה שיקן לבטו המשרת וזה ריבה באמרו נשמה ספן כלעשר כי אצל ספן במקום
 הזה אינו שם הכל אשר יחשב בו אבל הוא שם לתקן הקטן החתך בספן ונקרא
 ס האוכל הנחקר על שם הכל כמו שנקל הכל מאכלת על שם האוכל החתך בו
 ואין להרחיק זה כלשונע כי סן מיצאן אצבע ליהם היא שהוא טאמ על העשה
 באצבע וכן טאמ יד במקומוה על הנעשה בכת היד וכסס טראוי לקרני ההוא סגהוא
 בעל נפש למשול כססו ולאטל החתך שיעקן לפטו סן ראוי לתלמיד בעל לב שיקבל
 הדברים מרוב כסרו אחר שטרע רבן בחכס אמתי ריטע למו שירע החכמות ה
 המופרות שהם ררכי האמת ועל תלמיד שהוא כזה אמר החכס חושך אמריו יורע
 דעת יקר חמ' איש רבונה ים אוול מחריש חכס יחשב אוטס שפנון נפן כי זה
 כלל גדול וטוב מאד לכל תלמיד שיעשה אוט כארפכסת ולא יפר כלל ברביו או
 כלבו מהתבונן כמה שיאמר לו רב ספי הסור ולהזהיר מהפך המרה הזאת אמר
 לתאוה יקט נפדו כלל תשיה יתלע ריבה ס על המקט שהוא התלמיד כי סן
 יקרא כלשון הקט וכלשון הערב התלמיד מקט ואמ החכס כי כשהמקט נפרד
 מרוב לרוב והוא כלל תשיה מתלע כלמו שהוא מתעב כלל ומסתב אין נקטתו
 חק לתאוה ערומה לא לטונע חפץ הרבונה והחכמה רק להראות עימו שהוא יורע
 בכל חכמה ברביו ועור שם ועור שם והוא ספמך לו ואמ לא יחפץ כסיל ברבונה
 כי אם כהתלעה לט כי החפץ ברבונה עומר ומחריש ושומע ומקבל ראשן ראשן
 כמו שרמו באמרו נשמה ספן כלעשר וכן אחר זה בא להזהיר התלמיד שלא יקטת
 תלמוד לפע רב שהוא מרבה רבנים ומראה טעמים ברוב הטעמה שהוא כוב
 ושקד ריטע לעמר שמקרים הקדמות עשויות בדרך זה כי הלחס ההוא לא ישכיע
 אוכל אבל כל אשר ימלא בטע ממך תרעב נפשו כי הרבים הם מלאים כורח
 והכל ס לא תושג חכמה על הדרך הזה והוא טאמ אל תרבו למטעמותו והוא
 לחכ כוכס ואיפשר שקראו סן על דרך שעושים פעמים הערים והפתורים

א והחכמ
 אר
 שני ש
 פ
 י ור
 מל
 יבוס
 הס
 ל
 ס
 א י
 הפ
 נצ
 ירה
 היה
 ג
 משה
 יצחק
 א זה
 אל
 פנאי
 גע
 שא
 און
 יד
 ל
 אה
 אל
 הפן
 ה
 ההוא

בשמחה שמתן סוכן או חול בתוך ביתך נאה ולכן ואופים אותו והמאה יופיו י
יהאן למטעמותו וכשילעסט ימלא פיהו חיצן כורך שאמ ערב לאיש לחם שקר
ואחר ימלא פיהו חיצן וכן רמז במקום אחר על הרב שחכמתו על הרוך הוה והוא
מבאר ומתהלל בתורה לרב רביו בזמן ההקדמות שמעו וטון התלה כרך
בה המרכיב שנוכר עשיר כספר הרב המורה ואל כיוצא בלן אמר החכם שיש
ורח נגיש אין איש מהלל בזה שקר לפי שהוא מעלה נשיאים בדרך האמת
לגלות סתריה ומורה חזק רביו בהרבה הקדמותו הסוכנות שטון לתלמידיו ועמיה
בסוף שאין תועלת ברביו להשיג האמת שקרא המועלת היא המסתגש ואין
שם כי אם העבים והרחו וזה הדרך הוא במלכות הסמיכות לפי שסוף במיע הדרך
הזה לרע כי כשיוכן השקר אשר בתוך ההקדמות שעשה מופתים לאומה האמת
מהן עליו תתעד האמת היוצאת מתוך אופן ההקדמות וטוב היה שלא יהיה העין
ההוא נמצא כלל והוא רמז באמתו ושונא מהטעם יתיה כי הטוב לו שלא יקבל ה
הקדמות נהגה שלא בדרך מופת ושיסמך בדרך הקבלה כמה שכא בתורה ובאר
ספרי הנבואה ואעפ שאין שם יריעה מופתת שהיא בלא ספק כגש האמת סך
שאמר השע הנביא ונרעה נרעה לרעה אה יי כשחר נפן מוצאו ויבא כגש
לען וכמלקש יורה ארץ וראוי להבטן בפסוק הזה שהוכר בו הנביא ג עטיטס
החייבה שהיא כהליכה ואחר זה הכח האור יאחר האור הגשם והקרב אצל
כי כרופה רמז על הלמודיות לפי שהן דרך הצעה החכמה ובהכנס האור על
הטכנות וכגשם על האלופיות כי הוא המורה הארץ ואל זה גם כן איפשר
שרמז בהקדמותו לפעו יחייט מיומים ביום השלשי יקייט ונחיה לפעו לפי
שהם כומעס חלקים והם מושגים זה אחר זה ובסוף ימיטאו חייס מאת השם
אבל כגשמי נמצא התייס המתמידים לפעו כגשם הכא מאתו אחר רחשה ה
התורה והחכמה כראוי לא בקריאה התורה החלשה ואל זה העשין רמז ראש
לנבואים באמת הזל כגל אמתי הורה שאין תועלת מאמתו מפורסם וטרע
לכל כגשם והוא שלא בא כמעמד הר סיני זכר גשם רק חשך עץ וערפל ואמת
שהיה שם מטר מועט מתוך העץ והערפל כפי המשגשם כי המושג הכלל היה מעט
והמשגשם הרב היו מעטים ולפיכך לא נמצאה יחיד המטר על הכל והוא
שזמ רסיה יי כצאחק משעיר בצעק מורה ארום ארץ רעשה אף שמים
נעט גשם עכס נעטן מים הורה הסגוב ההוא שלא היה שם גשם ומטר רק
טפיה טפיה וכן אמר נשם ומורה ארץ רעשה אף שמים נעטן מפע אלפים
זה סיני וסמין לה גשם נכסר העף אהים ואל זה רמז הרב המורה בפרק ט
מהחלק השלשי שאמ שהיה יוס עב ועץ ומטר מועט וטוב לחיות באות המטר

דבריו כמשפט וערך לאנשים הראוי לתת להם זמנע מאשר אין ראוי לתת להם
 לא שיקן לכל אדם בשנה כי המרחיב מהגנו לעשר הזונע ולשכורים מאברי הזמן
 לא יקרא נריב אבל מכור הוא ומאבד והוא משמית הממון וגורם יע לאיש השכור
 ההוא או הזונה ולפיכך לנריב שימנע הוט ולחמו מהאיש הזונה או השכור וכן ראוי
 לרב שלא ילמד תלמיד שאיט האן כי אז הוא חומס החכמה וגורם שם רע עליו
 ומביא התלמיד ההוא להרס ולעלות במקום שאין ראוי לו ונפל מטם מטה ועל זה
 העשין אמר פתך אכלת תקיאתה ושחת דבכך הנשמים באזע פסול אל הדבר כי
 יבז לשלל מלך ועל שט העשיית הטכרים אמר אחר מן החכמים אל המוסר
 החכמה למי שאיט מאנשיה טן תחמסוה ואל המנעוה מאנשיה טן תחמסו אותם
 וכמו טן ראוי לכל חכם שישוף דבר חכמה שלא נטב שיכתבטו כרי שלא יתחם ה
 הראוי לרבר ההוא מאשוי רורו או מאשוי זמן אחר ולפיכך היו עורחים הראשונים
 לעשות ספרים וכמו טן ראוי לו שיכתב ברך שלא ישוף כל אדם המטון בפפר
 ההוא טן ישמית דבריו הנשמים ויבז הסכל לשכל מלכו לפי שהאמות אינם
 נאותות לעם טעו ואלע יכורט הדבר בספר יבאו רבים לרבר טן ויעימו דברים
 כלפי למעלה והיה הנביא או החכם שהיה כותב הדבר ההוא מפורט מעור
 הכלב הישן ואל זה רמן החכם כאמרו מחזיק באזע כלב עובר זמתעבר על ריב
 לו לו כי הרבר כביאור כעשיע הסורות הוא ריב לא לו וטובה השתקה ממט
 כי מעט הכ שיקשה להם עשין מעשיע המציאות בעצמם והוא שאמר אחר זה
 באפס עיני הבבה אע ובאין נרץ ישחק מרץ ואמר על המרבה לרבר כפרוש
 ברבים העמוקים טחם לאחלים ועינים לאש ואיש מריניס לחמור ריב וזה בלא
 ספק היה סבה לקצי הסטוב במרה ובנבואים וכמתבס ולפיכך היו סוכים ברך
 קצרה וברבים נכטים ער שהחכמים הגדולים היו חולקים בפירושם ואלו ואלו
 דברי אהים חיים הם ואין ראוי לשום אדם חכם להקל ברבר מרבייהם הנודעים
 סקלה או לקצץ בהם נטיעוה או להלעף עליהם מפע שמחברם איט קיים שון
 שיודיע טעב דבריו כי זה עון גדול והעושה זה מגלה פנים במרה ושולח יד בעקר
 ורצל היו מזהירים על זה שלא לרבר על אחר מחכמי דור וחר והוא שאמר דין
 משיכן את הארי לאחר מיתה כל טק שראוי להזהר כזה על דברי הנביאים והכ
 והכתובים וכל טק על דברי המרה והוא שהזהיר החכם בסוף דבריו ואמר אל
 הפך גבול עולם וכשרי יתמים אל תבא כי גואלב חזק הוא יריב את ריבם
 וקרא שעריהם וספריהם שרי יתמים לפי שמתן מחבריהם שהם האבות ולפי
 ראוי לכל נטון לרמן כל הנמיא בספריהם לזוט אחר שהם נודעם כנבואה
 או כחכמה וראוי לקבל כל רבייהם קבלה קיימת כמו שאמר הביאה למוסר לך

ומוצרך לאמור דעת' השם כרחמיו יתן כלביט להבין ולהשכל לשמור ולעשות
את כל דברי תלמוד תורתו באהבה "

פְּרַשְׁתָּהּ כִּי אֵל פְּרַעֲהַ
וְהָיָא רַחוּמָהּ לְפַרְשֵׁי הַחַרְטִי

עֵשֶׂה יָרַח לְמוֹעֲדִים שְׂמִיטַי יָרַע מִקְוָמוֹ "

הטוב הזה בא במומור שחבר נעים ומירות בספור כל המציאות שהראה בו סגרת
הכרה שאין מוצר' אפ' השם שהיא רך הנראה והסרה שהוא הממייץ הסל
והמסדר כל הנמצאים על סדר טוב וכענין הכרה חבר שני מומורים לבי שני
ענינים שצריכה הנפש להתעורר עליהם ולפיק הזכר כראש כל אחר מהם —
וכסופם ברי' נפשי את' י' ובפתחת הראשון הוסיף וכל קרבי את שם קדשו וזה מ'
מאתו הערה טובה לפי שהמומור הראשון העיר האדם על קיום המצוות ולרעת כי
יש אחרות ופקוה לאדם וכי השם גמול לעוונתו והוא רב חסד לרחימו כי אין צורך
באריך אשר יעשה טוב ולא יתע' לפי שזכור לפנינו כי עבר אמת וירע יצרנו כי
בעין חוללת סולח לכל עין נפשות הטובים לא לכל עין נפשות הרעים ולפיק אומר
בפתחת המומור ואל השמתי כל גמולו ובחתימת הענין אחר וחסר י' מעולם ועד
עולם על יראיו וצדקתו לטוב בנים לשומרי בריתו ולזוכרי פקודיו לעשותם וקרוב
אצלי כי אמת ואל השמתי כל גמוליו בא להעיר על כל מיט הגמול מאת השם
לאדם כי הגמול כולל טוב ורע בשלם לאיש כמעשהו או בהקרימו והנה הזכיר
במומור הזה גמול העולם הבא באמת כראש הגמול משחת חייבי המעטרת חסר
ורחמים ובאמת בסוף וחסר י' מעולם ועד עולם על יראיו ומ' ואשר ראוי לה
להבטן בו ולקרק היטב כי במומור השני אחר על שאר כעל חיים יתפסק רוחם
יגעון ואל עפרם ישכון השלח רוח' יבואן ויחדש פט ארמיה והנראה מענין
הפסוקים ההם שגרה לרעת קצת החכמים קדומים שהיו אומ' כי כל מי יקום אחר
מוות וזה הרעת לא נקבל אמת כעלי אמונת המית המהם ובהפך זה נראה ש'
שאם במומור הזה על האדם כי אמת אט' כחיד' ימיו כפיץ השלח כן ייטיץ'
ס' רוח עברה בו ואיניט ולא יכירט ע' מקומו וזה דומה למאמר אסף מר'

הולך ולא ישוב וזה פלא כי הנדמה מדבריהם שבע אדם לא יחיו אחר המות ותלילה
שאסף ודור שהיו חכמים ויראי להים מהפוך דברי להים חיים ומאמור שגשורת
הצדיקים האברה ועשוה שאר בעלי חיים תמינה אחר המות אמר טונתם
היה שהם מכפר העושה שהאדם להם הוא האף לפי שהוא מקרי לאדם ולא ע
עצמי ועל הרך האמה כי הצדיקים יחיו אחר המות והשע ואבר מכל וכל ולפי
יכרע עור מקומן רצה ט כי האף אחר שהוא מורכב מר יסותה ויתך מעט מעט
וכל חלק וחלק ישוב ליסורו ואחר ט לא יתחברו החלקים ההם יחד להיות אף אחר
כפתולה במקום אחר והוא שאם לא יכרע עור מקומן או רצה ט שלא יכרע
עור מקומו שהוא רוחו המכלע והמכלפג אבל הוא כשאר בעלי חיים שישובן אל
עפרם ואחרים מלבד אלה יקומן בשלח השם רוח החיים אליהם לתוש פע ארמה
לפעמיר המינים ובה העשן להורה שהתבלית האחרונה לאילע המיעט הוא התמרת
ההויה וההפסד שהוא לרצון השם כשיתהוה חמת הכליה מה שאיפשר להתהות כמו
שכר הרב המורה בתלק השלשי בפרק יג ובאר טכ ואמר שאם יאמר כי כל הנמצא
ממתת הולגל הירח בעבור האדם יהיה אמת מזה היצר ולפי זה העשן הנזכר אמר
יהי ככור יי לעולם ישמח יי כמעשיו ושאר הפסוקי השלים בעשן אדם כי הוא ה
המטון מן היצר הנזכר ובלבד הצדיק ממת כי הצדיק יקום ויחיה בטע חלקיו שהם
האף והנפש כמו שזכר לו בפרט בהעלותך והמקורק בפתוכים אלה ימצא ששים
זמירות העיר כס על אמונת תמיית המתים הנמשכת לגמול העולם הבא כפי
מה שזכר לו טכ ועל הגמול הטוב ההוא העיר הנפש לכרך את יי ולפי שהשקד
הגדול הוא בגמול העולם הבא ותמיית המתים הנמשכת אליו וזה לפי מה שקרה
לו האדם בעולם הזה אמר על זה בסוף כל דבריו אשירה ליי כמי אומרה לאלהי
בעוורי יערכ עליו שיחי ארבי אשוח ביי והמן חטאים מן הארץ והשעים עור
אוינה כרבי נפשו את יי הללגיה ועל הרך הנזכר ראוי לתן לנסת כל מי שנ
שערע כחכמה וכחזאת שמים לא כרך המרכיב סה על אשנים יחשים וחכמי
ולפי שהמרכיב ההם משימים טונתם להשיב עליהם ולרמות דבריהם אינס
משיגה הכנה רב מדבריהם אבל יכשל כס ויחזיקו ברעות רעות ועפסורד
ועלמה אמר החכם משיב רעה רמה טובה לא תמונש רעה מכירתו והרעה ההיא
היא היופוס אשר כדיהם שהם מוכנים לצרות ולרעת כמו שאמר הרב המורה
כפתחה ספרו ועליהם אמר החכם גם ט ענשר שמור לפעלע לרעתו וכל הפסוקי
הנמשכים למשיב רעה רמה טובה שאמרים על עשן זה נסוף רב החכם טה
אוהב פשע אוהב מצה מגביה פתחו מןקש שבר עקש לב לא ימצא טוב ו
ועתך כלשונ יפל כדעה ונתך כלשונ יאמר על המרכיב רע באנשים המרכיב

טוב והמחברים אותו בפסד וכוננו בזה על המורכבים סרה על איש האלהים הרב
 רבי משה בן מימון וצ"ל ער שאמ' לרע הכנהם שהוא ספר בתמיית המהפס חלילה
 לו חלילה כי הוא רב רוח הקודש ומדרך חכמה כל מה שרבר בעשייתם אלה והמסן
 את לתשין ירע כי הוא הלך כדברי הנביאים והכתוב ואלו היה דוד ואסף ברוחמת
 ככר היו מורכבים עליהם הנשים מה שרברו על הרב רבי לפי שהם בט כל לב ושוכ
 לעשייתם כי לפי שהקדושים הם איברי האף והם כל האדם להתקדש בהם הנפש או
 להתמלא בהם כי הם סבה העושה לפיכך האדם לברך את שם קדשו בקרביו סי' ט
 שיהעורר לדמות דרכו לרוב קדושתו כמו שבא בתורה והתקדושים כי קדוש אני
 ואמ' כמומור הזה יוריע דרכו למשה ולפי שהנפש היא בעלת הגמול וההודאה שנה
 ואמ' ברבי נפשי את יי' ואל תשכחי כל גמולו וכל הנמשך לזה בעשין הגמול ער
 המיטה בררך התורה ואמונה כל בעל דת ואחר זה אמ' יי' שמיים הכן סמו' ו'
 ומלכותו ככל משלה וזה הפסן אמרו כמשיב על דברי החולקים על התורה והם
 קצת אנשי המחקר שאומרו לפי מוכתם בהשגחה טוב יי' את הארץ חלילה
 חלילה אבל ממסן שגג השגח ומלכותו ככל משלה אף בשפל היצוה שהם
 המורכבים האחרונים ממשעין המוריעו אל ל חמאי לב כמחיה סדרם ממשלה
 הגבוהים עליהם ער ממשלה גטה על כל גבה ובויעה ההיא המצא הברכה ה'
 האמתיה אשר אלה הטוב כמחיה הג' עולמים הנזכרו אחר זה שמתוך הכמיה
 בה טרעה הברכה וההודאה לשם ועל דרך זה הם המורכבי' האחר מהם עורות
 כלל חמר שמעשיהם בשמיים כלבר והם בעל כל כח נברא והוא שאמ' ברבי יי'
 מלאטו וגברי כח עושי רצו' לשמוע בקול רבו' והשני אשר התנו ערות שואוה
 כחמרים קיימים הם הגלגלים שהם חיל הגמול עם משהו שהם הטובים העושים
 רעון השם שהם נמשך לפי רעו והוא שאמ' ברבי יי' כל צבאיו משרתו עשי' ל'
 רעו והשלישי והוא השפל הוא הכלל המורכב של חלקיו עשים מחמר ויצוה
 והם הווים בפסדים כרך כל נעשה מורכ של הווה כרך זה הוא בפסד ואעפ' ש'
 שהוא כן ומגשבו בשפל המקומות מורכ כמיהת הסדר כל וכי השפל נמשך לגבה
 חמט והגבה לגבה והכל כשלשלה אחת טרע כי בכל מקומות ממשלתו פושטת
 כרך שהמטר תמלה ומלכותו ככל משלה וזה העשין רצה באמרו ברבי יי' כל מעשיו
 כלל מקומות ממשלתו רצה לומר שמתוך הכמיה בהם העשים לא עשים טרע ש'
 שממשלתו בכל מקומות ומתוך חקירה כל זה השלם ברכת הנפש ליי' והוא שאמרו
 בסוף כרבי נפשי את יי' ולפי שרבר על דרך כלל כמחיה העולמות ורבו בררך
 קבלה הנמשכת לרך התורה וכנה לבדו לא ישלם האדם ער שיטח לרעה הפרטי'
 כרך חקירה החכמה חבר מומור אחר בכרכת הנפש ואמ' ברבי נפשי את יי' כל אלה

ב חייב

חלילה
 שרת
 גמ
 לא ע
 ולפי
 מעט
 חמר
 ג
 אל
 מיה
 המורה
 כמו
 מצאו
 חמר
 ה
 שהם
 שעושים
 סי
 קד
 קנה
 לה
 עור
 ש
 פמי
 ד
 ת
 חמר
 מורה
 סקו
 טה
 ו
 גרים

גדלת מאור הוד והוד לבשת ונאמ כי לפי שהכרסה והתהלה לשם היא מיצר הנמצאי
מאת כלבר כי עימו לא ינשג אמ גלת מאור כרוך אמרו גדול יי ומהולל מאור ול
ולגלתו אין חקר רצה בו שאין ראוי להלע כי אם כספור מעשיו כמו סמך לו רור
לרור ישכח מעשיו וגו' וכל התהלות בו נאמרות חוצה לו אמע כפי הגדת מעלת
הנמצאים החתו הגדל תהלתו ויתרן התהלה ההיא הוא כפי יתרן ההשגה וידוע
שמעלת המלאכים היא העליונה כי הם הרבקים לשם והנח שופע אליהם והם ה
הנראים לפע אדם הקדושים המראים כח מעשיו להם ולפיכך נמשע לו לבגרו כסור
ותפארת כי הלכט הוא קטן חוץ לאדם ורבה עליו ומכסה עצמו שאיך נראה אבל
מורה על עצמו שהוא מכפסס וכפי עשן זה הם המלאכים ועלפס רמז באמרו הוד
והוד לבשת אחר ק אמ עוטה אור כשלמה עטה שמים כדויעה ורזל בארו זה באמרו
שמים מאי זה מקום נכראו מאור לבשו לקח ונעה כשלמה והיו נמתים והולכס
שג עוטה אור כשלמה עטה שמים כדויעה הארץ מאי זה מקום נכראת משע
שתחת כסא הכבוד שג כי לשע יאמר הוד ארץ והפולסופים אמרו שהשם עיין
כעולם השכלים ומשפיע ממנו המצאות ולשון הרב המורה שההנהגה שופעת מהש
על השכלים כפי סדרם ומן השכלים ישפע מהם ממה שהותן להם טובות ואורות
על גפות הגלגלים וישפע מן הגלגלים סמות וטובות על זה הגוף ההוא ועסר ולפי
עשין הוד אור לבשו הוא השפע השופע מאתם כי הם כלבו כמו שאמר הוד והוד
לבשת והקרוב אצלי שעוטה בא במקום הזה במקום כורט וחברו ועל שפס יעטה
והשלמה אינה במקום הזה לבש אבל הוא כמו נפשו השלמה שהוא הקר הפרוש
וכמה נשכב כשלמה ואם אי אפשר מכלת היות מסה לגוף הנה הוא מסה לעולם
והוא שאמ ול לקח ונעה כשלמה והיו נמתין והולכין שג עוטה אור ולשע עטה
ונמתין בא על לשע הכת שאמ שעיה עה העטה כרוך שמים וימתים כהלל לשם
וגרא שרעה רזל הוא שהמאורות נכראו משפע המלאכים ומשפע המאורות נכראו
הגלגלים לפי שהם נמצאים על טבעים העוקים שהשמים ספיריים והמאורות אינם
ספיריים אבל בעל אור והרב המורה אמ שגמי הטכטוס גשמים נחיס לעולם כע
כעצמם וגרמי הגלגלים מתועשים לעולם והחכס שהתחברת עמו אמ שאין זרה
דעת אריסטו אבל דעת זנסת הסוכב אצל הגלגל טעל כנסת השען אל הגוף טעל
והנעשת הגלגל נמשכת לסוכב אשר כן כי כח התועה הסוככות היא כן וממ
יתפשט בגלגל וזה טאור מאד למה שאמ ול נעה כשלמה והיו נמתין והולכין והוא
שאמ הנכרא וימתים אחר אמרו הנטה והוא כעשין האהל הנאה שיושם כראש
רוב נאה ומסדק כן הטכט בגלגל אבל טכטס אחר כעמידה וכקיום שהם עומדי
קיימים לא משתטס ער שהאמיט הסוכרים מן הקדומים שהממשלה להם מעצמם

זה יעלה האדם אל הגלגלים כמו שעשה יחזקאל ואע"פ שבהמות ועיתק לא נזכו כרבי
 ציהוא רק כרבי השם אחר שאלהוא העיר איוב במעשה ההוא להתבונן בבהמות ועיתק
 הנה גלה חרדיהם אליהוא ומה שקראו יחזקאל הפנוי לפי שהיה בן כווי הפסן וכן אליהוא
 בן ברפל הפנוי ובסם הזה הערה על שני העשיית מכל חפצים שהם נכזים בן כני אדם
 ורמה והתבונן שפרש זו בעצמה סתם בה החרש הזה לפי וזול אמר מלמד שהראה הק"ה
 למשה את הלבנה בחזושה ואח"כ כוח ראה וקדש וכזה הערה על ידיעת מהלך הלבנה
 וחזושה ובאמרו ראש חרשים הערה על ידיעת מהלך המזלות וסדרם כי כן יתמילו בעלי
 חכמה זו מטלה שהוא מניל טסן והם נגמו טעם להתחלתם מטלה ואמרו כי אע"פ שהעגל
 אין לו ראשית ראוי היה להטח אחר מהם ראשון ולפי שיש בעגל המזלות ר תקודות שבעבור
 השמש עליהם יתחלפו הנזמט ראוי היה להטח אחר מהם ראשון ולפי שהשווי נבחר בכל
 רב היה ראוי להטח טלה או מאונטם שראשיתם על השווי ולפי שטלה זמן הוספת היום
 על הלילה ומאונטם זמן הוספת הלילה על היום ויגרמן האור על החשך ידוע כי הוא בחיים
 נבחר טלה להטחו ראשון וכן כמר השם להוציא כני וסרל כי הוא עת צאת המלכים הוא
 חזק האביב ולפי דעה כי תקרא בן כרר שיקראו שאר האומות פרימא נזירא כי זו ו
 יראה רענות כל עומח והוא זמן כל עשימות והיה ראוי להקרא ראש חרשים למור
 על ידיעת חשבו הקופת ומזלות ובאמרו ראשון הוא לפי חרשי השנה הערה על
 ידיעת מהלך גלגל חמה אשר אלו הוחס השנה נלעטתה חלילה יקרא שם הזמן ה
 ההוא שנה כי כבר נגלה לך כי משה רבי העיר בתחלת המצות על חשבו תקופות
 ומזלות שאמ' עליו כי הוא חמה"כ"ב ובינת"כ"ב לעיני העמים כמו שאמ' לו ונקר כינה
 לפי שהיא ידועה בהוצאת רב מתוך רב ונקראת חכמה לפי שהעמים הפסלים היו
 תועים בממשלת הסוכים כמו שניצב ומתוך תשוב תקופות ומזלות המורה כי הוד
 הולך על סדר אחר לעולם טרע שיש להם מסרר ומנהיג ולע לבו הממשלה והכר
 מאתו כמו שאמ' לך יי המלכה והמהטשא לכל לראש והעושר והכבוד מלפני
 וארה מונטל על נשמעתה מפי החכם שהתחברת עמו שהעושר והרש והממשלה והכ
 והכטעה וכיוצא בהם וזו איפער שהם במקרה חפץ שהוא רב מתמיד בכל מקום
 ובכל זמן ואחר שהוא בן ראוי לשאול מה זה שאט רוצין שהמין טעל שנה באיברי אישיו
 והוא חלק בשאר עשיית כמשול זה על זה וכיוצא בו ואמ' לתשובה על זה כי אחר
 שטרע שהשם עקן ממזלה לשמים על הארץ ראוי לרב טעם לנמצאים שם מיצר מ
 מצאות השמים ולפי שעצם כל הגלגלים אחר בכל זמן ובכל צד השמו עימיו המין
 טעל לפי שהם נמשכים אחר עיני הגלגל ולפי שיש לגלגלים עליונות מקום זה על זה
 נשטו מיצר תנועתם כפאות העולם ימצא השטו בן העשיית הנמשכים אל העצם
 כעושר ורש וכיוצא בהם לפי שהרכיבים ההם הם נמשכים אחר תנועת הגלגלים ולפי

17

זה

סעודה גדולה ראיה חזקה כי לגרלם המשיע בהם הטובה העצומה הגדולה והרבה
 לפי ששניהם הוכרחו הקב"ה ברובין בהפלת בריוותו ומה שג' שם בפרקי ר' אליעזר
 על בהמות שנועה באף הרים רמו שעל כלל מוט בעלי חיים נרמן שם לפי שהמוט
 עומרים כי ק' פתוב בהמות פוזרי אף והוא שרמן באווב הוא ראשית ורבי' א' והוא
 ראוי לפי ההשגחה המיטת וכן נאמר בלעזק את כל גבה יראה סוף דבר לפי המלכות
 השפחים הנפחים שהם המשיע בהם הטובה לצדדיקים לא על מלאוי סדיס ובטנם
 ונשוב לעשיעט כי אע"פ שיש בריות גדולות מזיקות לעאר הבריות בסמיכות עצמם
 הם טוב וכל נמצא טוב אחר שהוא נמצא יאע"פ שמדבר שפע הגבה נמצא השכל
 וכן הכל על הפרד אין לומ שהגבה והנכסר נכרא בעבור השכל והגבה שמש ק' הודו
 חטוב הגבה מהנכסר שהרבר שהוא אהוב בשכל אחר האחר הנאהב יותר כי האהב
 כשיאהב המלמד כשכיל העבר כט שהוא מלמדו ידוע כי העבר הוא האהוב יותר ואע"פ
 היה העשין ק' כמו שמשפטים רבס היו המורכבים מהיסודות טובט כפי מומי נכסרים
 ונאהבים אינל העם יותר מהמלאטים ואין הדבר ק' אבל הגבה נכרא לעצמו לרצון
 העם שרצה במיטאות הטוב נתן כטבעו שרצונה תועלת מומט וזה העשין בעצמו
 בא בסיפור בריות המאורות וכא זה ולמד על זה כי תמלה אמר יהי אור יהי אור
 ואמ' יורא להים את האור כי טוב ורצל אמרו הן הן המאורות שבראו ביום הראשון
 ולא הלצן ער יום רביעי וזה כי יום רביעי כבר קדם לו היות הרקיע בתוך הים והראות
 היבשה ומיטאות היצמחים וזה טעם צדק לאור ולתשך כי הם סבות היום והפסד
 אחר הכמות הגלגלות והכל מעשה ירוי והוא אמרו ומעשה ירוי מן הרקיע ולפיכך
 ספר ביום רביעי ג' תועלת המועות מהאור עם נטותם הרקיע והוא הנקרא רקיע
 רקיע שמים כמו שנזכר ג' פעמי' בפרט מאורות יהי מאורות ברקיע השמים הופיך
 ביאור ואמ' והיו למאורות ברקיע השמים להאיר על הארץ ולעל זה העשין היה לו לומר
 תמלה פסוק להצור על הארץ ולפי זה העשין נאמ' והיו למאורות כי מה טעם לומר
 יהי אור להיות אור ראיה ברורה אחרת כי אחרי אמרו כל זה באר וישע' להים את שג'
 המאורות הגדולים ואחר כן אמר ויהי אורם להים ברקיע השמים מכלל שג' שג' שהיא
 תלייהם היתה אחר עשייתם ולשון נטותם באעו העשיעם מיצאט כוכב הקשה אמר את
 קשתו נטות בעשן ולשון נטות מורה על אמתת עשיעם שאיט רבר מונח מן ועומד
 לא הקשה בעשן ולא המאורות ברקיע השמים ונטותם כו והוא ל' תועלת המועות מ'
 מהאור האמת להצור על הארץ והשעה למשל ביום וכלילה והשעות להכביל
 כן האור וכן התשך וזה יתבאר כמה שנמשך כזה המזמור כי כפי עשין זה שבת כמ'
 במעשה בראשית אמ' באט המזמור עונה אור כשלמה וגו' ולא הזכיר לו שום תועלת
 כלל ואחר זה הזכיר פסוקים רבים מורים על ממשלת האור למיטע' אמ' תמלה המקלה

וכל הרבים האלה נמצאו בספר האור וכממשלתו והוא שאם באור למשל כיום ובלילה
 ומה שאמר את המאור הגדול לממשלת היום וזה המאור הקטן לממשלת הלילה לר
 כא לומר שאין להם ממשלה בכל עת אבל ייחס ממשלה כל אחד מהם לזמן המיוחד
 לו שהוא נראה יותר ונאמר שהזכיר קצת עשין ממשלתם בא להוסיף שהי התעלות האחר
 והזכיר תחלה תועלת האורה והוא באור להאיר על הארץ והוא שבאר ואמר עשה ירח
 למועדים לפי שהשמש זמן אור קבוע וירוע מתחלת היום ועד סופו והלכתי יש לר
 זמנים הרבה וכל יום ויום משתנה זמן אורה לפי עומה נקד השמש ואין לה אור מועצמה
 ולפיכך אמרו עליה שאמרה איפשר לשט מליים שישתמשו בספר וזהו לפי שאין לה כח
 מועצמה אבל הוא מושגל לה נאמר שהוא כן אין רחמי שהקרא בשם גולה ומלכות שמש
 לפיכך חזר וקראה המאור הקטן וזה כולו אמרו כדי להורות על טבע אורה ולהרחיב
 כיוצא על זה בא מה שג' בתלמוד נמשט הרבים הרבים שם לפי המשך המשל לר
 לרקדק אמרתו כי כן רך קצת המשלים בכל ספרי הקדש והאמת כי תקרא קטן מצד
 בחינת אור וגדול אמנם מצד בחינת אורה אצל שאר הסוככים הוא גדול ולפיכך אמרו
 את שש המזוורות הגדולים ואעפ"י שיש סוככים אחרים שעצם כל אחד מהם גדול מועצם
 היות וכבר העיר בנה על תועלת להאיר על הארץ ונאמר כן בא לבאר להבדיל בין האור
 קטן המשך שרצה בו להשיר על תועלת השט זמנים זמן האור וזמן המשך כי קצת
 בעלי חיים יפיקו ריען באזנום כלילה ויטמו ביום וקצתם ביום ויטמו כלילה והוא ש
 שאמר הש"ת חשך ויהי לילה כן רמז כל מהו יעד הספירים שאע"פ לטף ולקצת
 מל אכל"ה הנ"ח השמש יאספן ונל מעונתם יכבדן גם זה מרחמי השם שהמיות
 יעות נאספות ביום כמו שאמ' שם יגא זרם לפעל ולעברתו ע"י ערב כל זה מורה
 על מסדר הטוב שהכל בחכמה ובטובה מאתו ובטמו והוא שאמ' מה רב מעשיך יי
 טלם בחכמה עשית מלאה הארץ קשייך וזה הכל קונה הקונה שמים וארץ בממשלה
 שכן למאורות שברא בחמיו הוא בחמיו ואר פטו אתו ויקיים כע מקרא שכתב
 לא יבא עור שמשך וירחך לא יאסף ועור מקרא שכתב לא יהיה לך אור השמש
 לאור יומם ולילה הירח לא יאיר לך והיה לך יי לאור עולם ואלהיך לרב אורך

(Faint bleed-through text from the reverse side of the page)

כַּלְהוּת וְיִהְיֶה לְשִׁבְעֵי שָׁלֹשׁ
וְהָיָא רְאוּיָהּ לְשִׁבְעֵי שָׁלֹשׁ

מֵיִם קְרוּיִם עַל נַפְשׁ עֵיבָה וּשְׂמוּעָה טוֹבָה מֵאַרְצֵי מִרְחָק

זה הפסוק בא כרך אחר פסוקי משל על שם פנים גלוי נעמתי והגלוי משל ממואר
 בו שבא להשקיט לב החושק ההנמה על חשוקו כל ימי רחוקי ממני כי בהתבשרו טוב שמועה
 עליו ראוי לו שישקוט ויעת' והמשיל כנה פנים קרים ובעת' לפי שיתע' כי טוב העיני'
 רוחו ומכעב' ולפיכך יצמחו רב ואין בכל המשקיע העושה משקה ראוי למוות היצמח
 כמים כמו ש' לא יצמח למים' וצמח מים שאלו נג' וכן נראה במקומות רבים במגוב
 והמציאות מאמת זה וכשם שהמים הקרים מרניס הצמח ומנמיח רוחו ומקררים לו
 חומו ההוא ומעיבים לבו כן החושק ההנמה על חשוקו בשמועה הטובה עליו השקיע
 עליו המוית לבבו' וזה הוא גשור ברוב השוקק אליו' זה הוא הדרך הטובה בפסוק הנוד'
 אבל הפסוק בא להשר על טוהר התורה שבאה לרוות כל צמח לשמונה חג דבר יי' והעשה
 לבקש אותו ולא מצאו וקרא החכם לתורה שמועה במקום זה ובזולתו כצמחו מאור עינים
 ישמח לב' שמועה טובה' וזה לפי שבאה דרך שמע וקבלה לא על דרך למד מופתו וברץ
 קראה טובה' כי היא מתקנה ושלמה בשלשה חלקיה כמו שיתבאר ברש' חג השבועות' ז'
 וצמחו מארץ מרחק לפי שטוהר התורה לא תשג' רק אחר חקירות רבות ברבים רבים
 והמשלים רבים כרך שעשה שלמה בהרבות רביון ומשלנו לעלות סתריה ולהרוע כונתה
 והוא צמח זל' למה היו דברי תורה רומין ער שלא בא שלמה לבאר שמוימה עמוקים וז'
 ויען מה עשה שקח אחר ספק חבל בחבל ומשיחה במשיחה ורלה נשמה וכבר התבאר
 בהקדמה התבטלה' שנה המשל הניצחו מרבי שלמה עצמו כי ק' אמ' מים עמוקים'
 עיניו בלב' איש וגו' וכבר התבאר בפתיחה זו ושם התבאר שלמה קרא התורה מים
 עמוקים ויען' וכפי זה העשן אמר במקומות רבים שהתורה נמשלה למים כרך חיה
 ומשל' וכפי זה העשן ראוי לחקור כל סגרי תורה שהם רשומות וחטומות והוא העשן
 שנוכר ברביה' זל' צמח וילבו שלשה ימים במרוב' ולא מצאו מים' דוכשי רשומות צמחו אין
 מים לא תורה ש' הני' כל צמח לבן למים' וראייתם מזה הפסוק הוא כרך ראיות הרבה
 שבאו בתלמוד שהוכירו קצת העשן לראייה והראייה היא כמה שנמשך לעשן ההוא וב'
 ובמקום ההוא כמה צמח שכ' בסמוך כמבאר לרבו' למה השקלו כסף כלא לחם ויעעבס
 כלא לשבעה שמשו שמשו אלי נאכלו טוב והתענג' ברש' נפשכ' הורה כי השמישה אליו

פלוה
 לר
 חר
 האמו
 יח
 ר
 יושמה
 שר
 שמו
 ח
 לר
 אר
 אמר
 מועם
 הור
 ט
 ווא
 ק
 חיות
 מוה
 י
 ממשלה
 סמב
 מ
 ר

שהיא עיקר התורה היא האכילה הטובה ועונג הנפש ואח"כ טעם הטוב אוננים ולבט אל
 שמשע ותמי נפשים הורה בזה כי השמיעה היא חיי הנפש האומרים וכל זה באר
 רצון המוקדם שקרא הני כל יצוא לבן למים אם כן המים הם פני לתורה וכן מצאנו
 בפירוש לא רעב ללחם ולא יצא למים כי אם לשמוע את דברי יי ורבי יי היא התורה
 ואחר שהצמח אלה יצא האדם מיוחס אל המים ראוייה היא להקרא מים ודמיון ל
 התורה במים ראוי להרבה פעם לפי שהמים הם מעקה ראוי ויניחך לכל אדם בריא או
 חולה והוא מצוי בכל יישוב וכלא כסף וכמעט עורר והוא הכרחי מכל משקה והוא
 המורה הצמח והמטיב לב העשף אבל שאר המשקים אינם ראויים לקצת כפי אדם
 ואינם נמצאים בהרבה מקומות מן היישוב ומציאותם אינו כלא כסף גם אינם
 הכרחיים במים כי היין שהוא טוב משאר המשקים אינו הכרחי לתיי האדם על החוב
 כי ההכרחי הוא הלחם אשר אלו הרעב והמים אשר אלו היצמח כמו שנוצר אבל
 היין והבשר אינם ראויים לחולס כלל וגם לבריאים אינם הכרחיים הלא הראה לנו
 ספור התורה שכל ספוריה בלא ספק הם לערך ומכלל ספוריה שכל הדורות שרדו
 לפני המטל שהיו חיייהם אחיטם האורך הנחל ספורה התורה ולא נקל להם בשר
 ויין ואחר המטל נקל להם היין והבשר על דרך הנסיון לא על דרך הטבע ואיפשר
 שעמירתם במטב עם כל המי גמיה להם לאכול הבשר לפי שילתו שם בעלי חיים והיה
 המקום צר מהטל או לפי שהשע סוחם כפי מה שצאה מפפור התורה בימי חיייהם
 ואולי נקל להם הבשר על דרך רפואה לחוק טבעם ולהפיק האותם על דרך בעונת כ
 שאמרה התורה כי האוה נפשו לאכל בשר ורץ אמ' למדה תורה דרך ארץ שלא יאכל
 אדם בשר אלא להאווה לא כדרך העושים כל זמנם חג וכן היין נח בתחילתו עשע
 שם כונס שמה מייט וראה המועלת כי מצד אחר ועם היונה השלם שברוחו ראה
 גם ראה מה ספורה התורה עליו מננות השכחות והטובה בספור ההוא להרחיק השכחות
 ולהשמר מן היין שלא לשמחן לשכרה רק על דרך רפואה מוק רבי המשקה ההפסדי לכל
 הוא המים וכן התורה היא העמוד ההכרחי לכל אדם אם שפשו בריאה או חולה והיא
 מצויה לכל אדם ובכל מקום כמו שאמ' כי קרוב אלך הדב' מאר בפיך וכלבך לעשות
 והתורה היתה כל היצמחים והמים נפשו ולפיכך ראוייה להקרא מים ומה המים דיון
 האול מרבייט לומ' לקטן למרע פרק אחר או פסוק אחר או דבר אחר או אפי' אות
 אחת ועור שהמים יזכ' האף ונקומו מכל לפורך והתורה מוכה הנפש ומטהרת אותה
 מכל חטא ומל דופי' ועור שהיודע לשחות במים ימצא רצונם כפי אם שימחץ כפי
 או יעבר בם למחוז חפצו או יוציא פטעם מהוסם ואם לא יטבע כפי ויעלול וכן
 יקרא לעמרי התורה שאם אין יורע לשמש כפי ולקרות כפי סוף שהוא מרבלע כפי
 ואם יורע לשוט כפי יראה סודות יקרים מפטעם אשר אליהם היתה הכוונה ועור

השקט מים כן דברי
 תורה אין הפסוק
 מפיכיש בזה לקטן

השלישי יקחמנו נחמה לפעם יוהוא יהיה לעתיד כשהתפשט ידועת השם כמו שמר
ע ועשה נרדפה לרעה את ה' ואז יבא קצת לא שילבו יוב ולא ימצאו מים כמו
שאירע לאנשי המדבר שנ עלהם וילבו שלשת ימים במדבר ולא מצאו מים ולפי הענין
הזע שאמ' סובל הרע והוא שהמשה הנזכר במרה אירע כמו שהתפרסם להמון ראו
שילקחו כל המעשי הנזכר במרה שהם מפורסמים לכל פשוטיהם והם שהיחידים יבט
סודות השם בהעת ספור המעשים ההם ומוזה המין כל מה שנזכר במעשה בנשיית
מאדם וחיה וקין והכל נשת והן עקן וכל הנמשך לזה ראוי להתבטן כזה היטב כי לא בא
לחלק על עמרי המרה לפרוד רעתם המפורסמות במעשים ההם אמנם טועני להוריע
כי ספור המעשים ההם בא במרה להעיר היחידים על סוד חמרת העדע במקרה ובענין
ומוזה המין הוא ספור ההלכה במדבר ג' ימים בלא מים ומן הנמשך לזה ספור הכנה
ג' ימים לקבל המרה ויחיות השם כזה השלישי וכבסם שמלוחם ופרישתם מן האשה
כ על דרך זה ראוי הנזכר לבוא אל המחנה הקדוש האלו כמו שהזכיר הרב המורה פ"ב
ה' ומו שלא ילך בדרך זה לא ישג לבוא שם ולא ימצא מים והוא שבא הספור במקום
הזה ונאמר וילבו שלשת ימים במדבר ולא מצאו מים ונאמר זה בא ויבאו מרה ולפי
יכלו למצוא מים ממרה כי מריה הם על כן קרא שמה מרה ולפי ענין המושל עאה
לנז' שהעם היו שומעים דברי משה באמונת השם בדרך למוד מופת בדרך כל חכם
לב שיפיעו משייתתו חנינה והוא השלם מכל השלמים היה משפיע טובו עליהם להביאם
אל ארץ החיים ולא יכלו למצוא מים ההם כי מריה הם אל חכם כי זה דרך ההמון כי
כונעו יקרא לחולי האפות שיצתה טבע הקצוזה וכל אוכל ערב התעב בעטם ויהאוו
לרובי החמוצים והקשים כי דרך חולי העשות שמים מר למרוק ומרוק למר ולפיכך
המים הטובים ממקור מים חיים המרוקים מרס מריה אל חכם כי לא נסו למצואם
על כן לא יכלו על כן שמה מרה הקראה כלב היה במריחות ההיא לסבר הפטר הר'
הקצות חכם לא שהיה שם מריכות בעצם חלילה חלילה וזה הענין היה סבה מוקרה
לסברי המרה ולרסטר הפרשה הזאת כעצמה לא שיש שם דבר חולק על האמונה
הישרה או שהוא כנגד אחר ממדת המרה אבל כן בהסלח הטוב אבל לפי ערך ה'
ההמון שאין כח בהם לרבוץ הקצרים העמוקים היה ההפטר ההוא יצד המרה עד
שבאו הסודות בדרך שלא יתעב המבין ולא יגיש הפרה המועה ולפי הענין הנזכר
בא וילבו העם על משה לאמר מה עשה ריפה לגמר הלענת עלך כי אילו המייד
אשר הבאונם עליהם הם ראויים לך ולרשך אבל אנתם העם מה עשה ולמרה
לא יהיו על ענין כזה אששים שגלעו כן הספרים הרעים שהיו בלא מר וכלא אלהי
אמת והנה היום אחר מתן תורה לפני שנה כל אדם קדמוני כשישמע דבר חכמה
אמת יקוץ בו ויבס אונתו להיותו שבע מספוא והבן עקן מאסלו ע שיצרך לה

להעלים דברים הרבה מהם כדי שלא יחשבנו האומר אותם לחולק על האמונה
 אומנם האיש שלא יתן מאכלו עשב השדה ולא ישבע מזונו ירעב לשמוע את דבר
 ה' וכל מר לאחריים מתוק אליו ועל שיהן אמר החכם נפש שכינה תבוס טפת נפש
 רעבה כל מר מתוק וזה הפסוק סובל פי אחר והוא כי העפע שחמול רוב יורה
 מדאי קרא שכינה והיא תבוס טפת כדרך כן השכעו והקצומו וקרא רעבה לאשר
 לא שמעה כלל דבר ה'ס והיא ה'ים מר למתק ומתוק למר נשתי נשיות אלע הן כ
 השתי הקצומו וזה הפי קרוב אצלי אבל שעה רומזים על עשין אחר ילפי העבין
 הנה היתה הלגנת העב ולפיכך היה עך גזול לתורה המימה מועילה לעם טעם
 תועלת מספקת כפי טבע האדם מחכימת ומאירת עינים לפקחים וזה העשין לא
 ישגיבו אדם בחכמות ובתחמולותו ואם לא יבא דבר ה'ס אליו להודיע הדרך הזאת
 כנבואה שלימה הלא תראה שהתורה המורמות במורשתם התעמימה לא השיגו עשין
 זה ואעפ שבו אחריה שרה תורה ע'צרים רחוקה מאד מהועלת העם שהרי חקיה
 הם על הקצומו והאמונה הבאה בכללה מעוות עיני פקחים וטוהר ישמעאלים פחותה
 ממנה לפי חקיה המטענים ולפי יחול גמול פחות ואין להמוה על זה העשין שאין התורה
 לא פעל לזוהי ולא ישיגו אדם רק כרען ה'ס כעם ולפיכך יעק משה אליו ויורהו וי
 עץ הוא התורה כמו שאמר דורשי רשומות אין עץ לא תורה שנ עץ חיים היא למחייקו
 כה והוא שהשלק משה אל המים לעב ער שמתקן להם והוא שאח זל מרים הם
 לפי שעה ונמתקו והוא שלא אמר שהסיע אותם ממקום המים ההם אבל עשה ת
 תחבולה למתק המים ההם בעצמם בהמשילם ולרוב על לשון כע אדם וכמיצות ולעיות
 המכסות המזירות שנראה תחלה אל חכם כי זה דרך הרופא אומן שעושה תחבולה
 לגמול דעת החולה לעוברו כדי להשקותו המשקה המחיה אותו ובתחבולה זו הורה
 ה'ס להשלק עץ אל המים ער שמתקן אל חכם וכמבאר למשל ההוא אמר שם שם
 לע חק ומשפט נשם נסהו ובארה זה הקבלה האמורה ואמרה שבת ורוטן כמרה
 איפקו אס כן על שבת אמר שסס ע חק והוא על הדרך שאמרו כי היא מיצה שו
 שומרת האמונה בחרוש העולם ובהאמין זה קרוב לרעה ולהאמין שיש ברא לעולם
 שאמר שהוא מחורש יש לע מחרש בהכרח שהרוב לא יבוא בעצמו אס כן יש לע טרא
 והבוא הוא הקפה וזה היה דבר פשוט לטל העם אחר שקבלו שכינת מיצה היוס
 ההוא ופבר הרבאר בעשרת הדברים שמיצה שבת באה לבקון האף ולבקון העפע ו
 ועמינא במיצה זו עם מיצה רישן שהיא ההבנה ישרה כן בע אדם שלשת חלקי
 התורה ובזה המנתק להם המים והקן להם שלא יהיו ימים כלל תורה כמו שבאר
 הקבלה והתקנה ההיא היתה בלא ספק להשיר האדם למיצה המים ואעפ שקצת
 דבריו מופעם אצל העם כדרך שיצריך להרחיקו הרחקה רבה בעשין משיגה המות

ריעון השם היה שיקבלוהו באלה על דרך העצם כדי שיקבל מינותו כפי מה שכן כ
 עליו זה היו בלא אלה ובלא רת והיו רעים משאר בעלי חיים וכדרך ההוא המקובל
 אצלם היו מתחזקים מעט מעט מחלש והיה איכסר להם לחזק טבעם עד שירצו
 לעולם אבל בדרך האחרת היו מתים לעצמם לפי שלא היו יכולים לקבל אמונת
 השם כאשר היא על אמרתה ולא הגבול כאשר הוא על אמתתו והיה אדם להם
 זה לומר לה רין ולת רין אחר שלא היו שותפים כלל מהמים החיים אבל בתבולה
 הפיא עשאר המריחות שגמרה להם במים התלה והוא שלא ידע הכוונה ולפי הרגשות
 אחר וימחקו המים ואחרו נשם נפשו הוא כלשון קצת נסיונות שבאנו במורה כלומר
 הוציא העם לנפיו הוש בו כח לקבל האמת בלא תחבולה אם הוא צריך לתבולה
 והנפיון ההוא הוא בבחינה אצל העם לא אצל ית שהכל ידוע אצל וזה הלשון כ
 פושט בין כש אדם שאומרו נפיון על דרך כתיבת הדואים כמו שאמ' תא נסיהי נהיל
 וכן בא ככת כי לבעבור נפוח אהבם כח הלהים כלום להוציא אתכם לנפיון הוש ככס
 כח לשמוע דבריו בלא אמצעי ובשע עשינים אלה מיצאו עצמם בלא כח כמו שאמ'
 ולא יכלו לשמוע מים וכן ואמ' אל דבר עמט להים טן נמות ואיכסר לוח שהנפיון
 שבא במורה הוא כלשון לא נפיה ללבט באלה אשר לא נפמה כח רגלה ורצה לומר
 ששם תנב והרגלו ללבט בודי השם ולרעת אומרו וכן לבעבור נפוח אתכם או איכסר
 שהנפיון המיוחס לשם הוא על דרך שאר הפעולות המיוחדות לו כמות כרך וכמה
 תורה כלשון כש אדם והוא כי כשהמלך עושה עשין כזה לעבריו יאמר שגפה אותם
 וזה הפסוק כמו שאמרנו להביא אותם לרוח הפרשה סלה על המורה ואחר זה אמר
 והיה אם שמוע השמע בקול יי דהיך והישר בעיניו תעשה והאזנת למצותיו ושמות
 כל תקויו כל המחלה אשר שמתו במיעדים לא אשים עליך כי אע' יי רפאך זה הפסוק
 טלל דברים הרבה היצריכים והראויים להאמין לכל בעל דת מהן שהתבאר בדרך מופת
 והוא שהנשות נענה כיר האדם לבחור בטוב ורע והוא שאם אדם שמוע השמע ונא
 הכל על דרך תנאי להורות שהשם נאן יכולת במורה כדו ובטבע זה כראו וכן בטוב
 ראה עתה לפיך איה החיים ואלה הטוב ואלה המוות ואלה הרע ובתורה בחיים והשואל
 למה לא ברא השם את האדם בטבע שיפחד לעולם הטוב הוא כאלו שוה למה לא ע'
 עשאו מלפך ואם לא יוציא הדבר הזה מסו אמנם היוצא מדבריו הוא זה ואיך לא
 יבט ולא יכלה האדם השוה זה כאשר לא יורה השם על הטוב שצמח לבחור בו מכל
 המורכבים מהחומר הזה והטובה בשאלה הזו היה ראוי לו ויותר קרוב לשואל למה
 לא עשה הדומם והיצומח מרעט אחר שהם מחמיר אחר וכן למה חט השם לבער
 חיים רעב האדם אחר שהחמיר הקרוב שלקן הוא אחר וכל אלו השאלות הן מוסין
 אחר והן יוניארות מסכלות טבע המציאות אמנם כל נאן יורע כי השם כריצונ

שהוא חכמתו גור להמציא נבואים על מינים רבים כאשר הם נכונים במזמור
 הללו את ה' מן השמים שהשיר בו על ה' עולמות ובסוף אמר יי' קץ לעמו הבלה
 לב לב חסידיו לבני ישראל עם קדוכם הללויה רצה לומר כי על זה כוונתי רמזי להודות ולהלל
 לבל עמו ולגבור הטוב העולם שהרים קדש במורה ובחן מכל מין הנבחר אשר בכל
 מיני העולם השתל הזה שבידו לרעה האמת ולבחור הטוב והסונה ממנו היא אל
 חסידיו ומה שצדקה מקצת כתובי התורה ושאר ספרי הקדש כי כל מה שיעשה האדם
 או יאמר הכל כרצון השם ובארתו וחפצו כמו שבא והיה אשר לבן ארץ כמשל
 רבד יי' והל' אנה לידו אלהי משכה לטובה השם אמר לו קלל את חז' ורבים טאלה
 אמה כי הכל ייוחס אל השם ורבו אכל בקצת מקומות בא לפי הרצון הראשון שנתן
 השות ביד האדם לבחור ברביו ומעשיו אחר משט חלקי האישור כמו שבא בתלמוד
 היצירה ממנו לרעה טוב ורע ובקצת מקומות בא לפי דרך הגמול והעונש כי כשיבחר
 האדם בעצמו הטוב או הרע יגמלוהו השם להשר אוהו המיד לעשות סבי הבחירה ה'
 היא כדרך שאמ' שבר מיטה מיטה ושבר עברה עברה עך שהחוטא המפלג בח'
 בחטאיו עשנו שיקצה השם לבו וימנע ממנו התשובה כמו שבא בפסוק ובנולתו
 ובקצת מקומות נכר רצון השם ורבו על מקה גמור וסיבא חכס אחר מלמד
 כי אדם או חסיד שהוא מוכיח אותם או שיראו מעשיו הטובים ויעשו מעשיו דיו
 כוננא נה יאמר על האשים ההם שעשו כדבר השם מה שעשו וכן בא במקומות
 רבים בבב' בעסקי בב' אדם ונה רב שהוציל בני אדם לומר על הטוב ועל הרע ה'
 המשיג אותם טן רצה השם ולא ימנע זה מה שבא במורה שהבחירה ביד אדם ברביו
 ובמעשיו וזהו שאמ' הכ' וענה לא יכיר מהם כל אשר יזמן לעשות ואעפ' שהבחירה
 ביד האדם במעשיו אין ראוי לסגור שער התפלה והפחיתו על זה אחר שיעשו המעשיו
 פעמי' בסבת הגמול והעונש ובסבת המקדים אבל האדם נבוא על טבע זה לבחור
 אחר מתוקי האישור מה שאין טן נשאר בעלי חיים ושאר הנבואים כמו שאמרו הכל
 בירי שמים חוץ מיראת שמים וכבר הרחבנו כמה בפירוש וישב יעקב
 והרב המורה בואר ואמר של מעשה האדם ורבוין נגרים אחר יראת שמים וכן אמר
 במשנה הכל יצוי והרשות נתונה רצה לומר שכל מעשה האדם ינכר השם ומביט אבל
 המזות נתונה ביד האדם לעשות הטוב פניני' ולפוך הוא כרן לגמול ולעונש והענין
 הגולמי האלה נכללים בפסוק זה ובבחירה הנזכרת יש הפרש רב בין בני אדם ער שג'
 שנמצא איש אחר מוטבע מתחלה לעשות טוב ואחר מוטבע לעשות רע ויחזק כי
 הלמוד יוצא האדם מוטבע ויהפך נפשו ממורה אל מורה ולפי שכן בני אדם עטיס
 בטבעם אל הרע כי יצר לב האדם רע מעשיו יריסן למור רב ומיטה רבות עד
 מיטס רכס כרי שטיסן אותם למוטב ויחנכו הנשים על הטוב לפי רכס כמו ש'

שאמר החכם הנוך לעשר על פי דרכו גם כי יזקין לא יסור ממנה ואיפשו של עשין
 זה רמוז דרך באמרו כחיים ביד גבור קן בעי העשורים אשרי הגבר אשר מלא ארץ
 אשפתו מהם ובעי העשורים חילן הם המצוה והרעות האמתות שיקבל האדם בעשותו
 ופאשר במה השם בעמו לזכותם ולהעילם העולם הבא הרבה להם תורה ומצוה כי עליו
 רבני התורה והמצוה המעשורים אותם תמיד לזכור את השם היו מהם בעשין שלנחש
 ובעצת האשה הם האויבים ועלהם אמר גם כי יזכרו את אויביהם בשער לפי שהעשר
 ידחה אותם מעליו כחייטו שקבל בערותו וינצל מרעתם ומשל החיצה והאויבים הזכירו
 בע קרח גם כן כמו שכתב בפרשת ויהיו חיי שרה ולפי זה הצורך באה התורה כי בה יש
 העם ויחיה והוא שאמר ויהי אם שמע השמע וגו' התנה להם תחלה לקבלה אמת והוא
 אמרו אם שמע השמע לקול יי' צהק' ואחר כך התנה לעשות הטוב הן בית וכן עשמו
 הן בית וכן אחרים והוא אמרו והישר בעיני העשה' ואחר כך התנה לטור מרע הוזה
 אמרו והאזנת למצוותי' שמצוה לא העשה מקיימות בהאזנה ואחר התנה לשמור את
 החקים שהן כשומרים למצוה הקורמות ואמר שאם יקיים כל התנאים האלה יגמלוהו
 הגמול הראוי לו והוא אמרו כל המחלה וגו' ורבים שאלים בפסוק זה ואומרו מה הוזה
 שאמר כי את יי' רפאך ואחר שלא ישים עליו מחלה רפואה מה טבה ילפי שאלהם
 זאת דוחקים עצמם בפרושן והשואלים האלה אליו נתנו אל לבם ארר הרפואה מה הוזה
 לא היה להם זה כי רפואה האמר על הנהגת הבריאה לעמוד בבריאותו ועל הנהגת
 החולה להשיבו לבריאותו ויאמר על היודע הנהגת חיל רופא וכשהוא משתדל
 בהנהגת איש אחר אנו עם יאמר עליו שהוא רופאו כמו שיאמר רופא המלך וראוי
 שיאמר לו הרופא בעוה אהם מן החללים שלא אשימם עלך אחר שאני רופאך ועל
 טורח רפואתך אם כן שאלהם חייב צריכם לפעם אבל יש שאלה גדולה בפסוק
 זה שלא הרגשו בה והיא שזם נקחט כפשוטו מה הגמול הזה אשר נחל אותם אחר
 כל התנאים שכתב מהן הנכון שיאמר המלך למשרתו אם תאהבוני ותבכרוני ותקיימו
 כל מצוה ולא תמרו את פי ברב והעבדו אותי כרבליה עברה לא אביא עליכם הייסורי
 הקשים והעלאים שהבאת על הנוגרים הרעים שהכשוסע ומרוך כי בתבלת המד
 זו תורה וזו שכה זאת שאלה שהיא צריכה לפעם ועלה ראוי להרבות לפיכך נראה
 שפסוק זה נאמר להשלמת המשל שבא במרווח המים שאירע להם לפי חולו בעשם
 כמו שקרס ורמו להם בפסוק זה תבלית הגמול שהוא החיים המומרים בסבת רפואת
 העש מחלייה שסבתו יצר הרע כמו שזכר והתשובה היא רפואה כמו שכתב וש
 ורפא לו ופס' הפולח לכל עוועפי' הרופא לכל החלואי' והוא המסון בברכה ח'
 חולס כפי סדר הברכות וזה העשין יצא לו מרכבי רזל שאמ' כי את יי' רפאך לעולם
 הבא ושער אמרו והסיר יי' כל חלי' זה יצר הרע ומאמר זה לפי שהוא מתענה האדם

לכחור הדע והוא סבת כל חל נפש ובסוד הסבה לא ימצא המסוכב ואם אי איפשר
 לפרש כל חל מאין חולי האף יאמר שם על שעהם כי היצר גם כן סבת חל האף וזכ
 על דרך רב מאכל או רב משגל או שאר התאוות או על דרך הזה כע אדם זה את זה
 או על דרך עונש סוף דבר היצר הוא סבת כל חולי כמו שאמ' הס ז'ל אם כן לרעבם
 שהוא האמת כל מרוי מצרים שאמר שם ששם במצרים הוא שהשם חוק לבס והקשה
 חתם עד שנמנע מהתשובה ובאו המכות עליהם והתחייבו הכליה הנמורה כן רצה
 לעמ' הנה נאמרו כל המחלה על עונשים לרב העוטה שקדמו להם בכחורתם והכשיתם
 לשמור מזה ומכיוצא בזה באמרו לא אשים עלך כי אט' ז'ל רפאך וסררת לך ההנהג
 המתמדת בריאותך לעד והמסירה כל חל ובמקום זה בא כי אני ז'ל רפאך במקום והסיר
 ממך כל חל האמור שם וסמך לע שם וכל מרוי מצרים הרעש אש' ידעת לא ישימם
 ק' ונתגם ככל שגא'ך אחר אמרו והיה שקב השמען וה' במקום כל המחלה האמור
 סאן וה' אחר והיה אם שמע' וה' נשעהם באו על הגמול הטוב שהוא חיי העש' המ'
 המתמידים בלא ספק אחר שהשם רופא אותם בסם חיים שהוא החק והמשפט כמו
 שאמ' ז'ל ופה סם חיים ובסבת הסם ההוא מתקן המים וכן כתו ז'ל רבש אמר'
 נעם מתקן לעפש ומרפא לעצב רצה לומר עינם העש' שהוא צורת האדם ועומ'
 רפאות רבי לשר' ושקוי לעצמותך והרפואה הזאת היא הישועה האמתית שגא'
 עליה רפא' ז'ל וארפא הנשיעע ואנשעה כי תהלת אתה

פְּרַשְׁתָּהּ וַיִּשְׁמַע יִתְרוֹ" וְהִיא רִאשִׁית לַיּוֹם מִמֶּן תָּרָה"

אחות רבר אלהים שתוב זו שמיענו בי עז לאלהים

לשון רבו או אמירה מונח על תיבות מחובבות ויציאות דרך שפה האדם מוחות
 במסרם על גזרה או צווי או אזהרה לשומע כפי אשר יצויר בלב המרצ' וזרה
 המין מן הרבו יקרא גם כן שפה וכלל התיבות המחובבות כל זמן שאין הפסוק
 ביניהם ואעפ' שבכללם מספר צוויים או מספר אזהרות יאמר עליו שהוא רבו
 אחר וכמו כן יאמר על הצווי המצויד בלב האדם רבו או אמירה באמרו אב'
 ע'ס אכלה לרב' אל לבי ואמרת אע' בלבי ולפי העשין הזה כל רבו שהטוטה ט

ליחס אותו שהטעם בו רצון אחר יאמר על הרצון ההוא דבר או אמירה ועל דרך זה
 בא כל לשון דבר שנאמר עליו יהי אם שטרע הרצון ההוא בדרך קול נברא או בדרך
 נבואה כגון הרב המיוחס לו יהי אם לנבוא בנבואו או שנאמר לאחר על ידי נבוא
 כמו שאמר לו ויאמר לו לה על ידי מלאך ויאמר לו לה על ידי שם או בדרך אחרת
 כמו שבא והי אשה לבן ארבע כמש"ר רב"ז הרצון בכל לפודיע כי מזה"ל הוא ה'
 הרב וכי הוא משגח במין האדם ומוריע לנבואיו ולחפזיו הלא תראה כי המעשה
 והמחשבה שג בהם כפי כבודה שהיה הרב תלוי בהעלאת העין ובטען העין נכתב
 כפי פעמי רבות על פי"י יחט ועל פי"י יסעו ונאמר שם על פי"י ב"ר משה כי מ'
 מאחר שנשאל לו הרב להורות על רצונו והשגחתו הושאל לו הפה בלשון בני אדם
 ולפי שמש"ה רצו ע"ה היה נבואם ומנהיגם נאמר שם ב"ר משה ואע"פ שנתפרש
 בתלמודי שמש"ה היה אומ' קומה"ו"י ש"בה"י אין ספק שהפנייה כולה באה להורות כי
 לפי אזה העלאת העין וטען העין היו המעשיות והמחשבות ונאמר בו על פי"י בלשון בני
 אדם להורות כי הכל היה מאתו וכן שאר ההשאלות שנמצאו בשאר כל המק"ו וכן נמ'
 נמצאו פסוקי הרבה כזה שבאו להורות על הרצון ההוא כמו שנוסר בפנייה שקומה
 לזו"ל בדרך מוציא שפתים תלילה תלילה שזה וכיוצא בו צריך להרחיק מאתו ית' המורה
 דבר ואמרת וזה רב שהסכימו עליו חכמי העין שבאומות עם חכמי ישראל ואל'
 זה כון הרב לפתחו"ל כמה שכת על מה שדרשו רבותי בהבדלם בה בראם אח"כ מה
 שנקו עליה לא על האומות אדם קופץ את פניו בשעה שמוציאם אכל"ה לאו וכן
 הקב"ה בראם בלא יגיעה ובלא מעשה רצה לומר שלא היה שם עקומה שפתים שהיא
 מעשה כמו שכת שם שש עדים נוממין הואיל וישק באי והוא בדרך מה שאמרין
 שש מק"ו הואיל וישט כלב ורצה לומר שענינם נאמר בלא דבור וכן מעשה בראשית
 אע"פ שהן אמ"י מאומות נברא העולם באו ואמרו לך שהמאמר בה ויצא ממנו
 למשל להרחיק שאין שם דבור כלל ואע"פ שבא בכורה ויאמר ויאמר במעשה בראשית
 וידבר כמהן מרה לא היה שם דבור בדרך מוציא שפתים אבל על דרך רצון ב"ד
 ויאמר במעשה בראשית ועל שש הדרכים רצו לומר קול נברא ודרך נבואה בא ה'
 הענין המוסבל במעמד הר סיני שהעם הרב ההוא ואע"פ שלא היו כלם נבואים שמעו
 הקול ההוא שברא השם במעמד ההוא כמו שאמר זה בפירוש דבר אלה עמנו ונ'
 ונשמע"ה ואל ידבר עמ"ה אלהים ופסוקי הרבה יורו על זה ואין ספק שבשמיעת
 הקול ההוא לא היו בו מעשית משה רבי ע"ה כי הוא היה שומע הדברים באשר ישמע
 איש דבר רעהו והעם היו שומעים קול הרב כלב כאדם שומע מרחוק איש מדבר
 אל רעהו ויודע בלא ספק שהוא מדבר אבל אינו משק הדברים ההם ולפיכך היה
 משה רבי מוריעם רב דבר ולזה בא הספור משה ידבר והלאה יעגל בקול והם

חוצה בה שאם יתחזק ויהאמץ כנגד שאר הכחות החיוביות על דרך שאנו לעמוד
 ברזל ולמומת נשלה אז נבנה עליו טירת כסף כעין נאה וחזק לכל חזקו ונאמר
 לשבה בארמון המלך ואל זה רמז באמרו נבנה עליו טירת כסף וכל זה דל"ג
 ההיא ריבה בו עתה פתחה לכל עובר משאר הכחות נבנה עליה לח ארז ריבה
 בו שלא יבא עוד שכ המלך כי תהיה סוגרת ומסוגרת והזכיר ארז לפי שאינו עשה
 פרי והקטנה עתה ארז חומה נשרי כמגדלת ריבה בו ארז חומה נשרי יהיו כמג
 כמגדלת ריבה בו גדולים וחזקים ואחר שהיו כל כך היא כמוצאת שלם כי ערין
 לא הניקו השדדים יעם שלם כבר ביארנו שהוא על השלמות האמת והוא הרצון כ
 כשם שלמה וכפי העשין הנזכר בשדדים איפשר שרמן באמרו שהם זו שמעתי נק
 סובל מה שרשו רזל על רכס אנשי ולא יהיה לך כי לפי שהן שתי רבות והיו
 מהן השגה אחת על דרך האמת כי אין קיום לאחת מהן זולת האחרת ואמר עליהן
 שהן דברה אחת מיצר ושמים מיצר ולפי כן הכת על דרך הדת הנזכר ואמר
 אחת דבר כלומר כראשונה ערעה השנייה שהי הען לו לכרו ואין עוד אחר וראוי
 שעתבונן בזה סבות לכונה עשרת הדברים האחת למה התחזק המצות האילן
 משאר מצות התורה בשני פעם האחר בשמינית קול והשני בכתובה כלומר
 וירעש כי יש מצות בתורה שהם חמורות יותר מקצת מצות אילן והסבה השני
 אחר שהמצות הנאמרות שם יותר מעשר כמו שיתבאר ויראה במעט עין למה
 נבחר בהם זה המספר ער שרקק לפיכך בגורו סך מספרם וזמן עשרת הדברים
 ונאמר שמצות התורה ידוע שהם עתקות לג' חלקים החלק האחר הרשעון כמ
 במעלה והמכונן אלו והוא דעה האמת והשני על המצות המעשיות השומרות
 אורו חלק והשלישי המצות הטענות סדר שלם כן כע ארס ואילו המצות כולן
 אין ספק שקצתן במקום אבן וקצתן במקום תולדות וכל מי שמקבל האבן
 לא יתקן ולא ירהר רע בתולדות ולפיכך ראוי שגאמר אחר שמעמד הר סיני בא
 כיו שלא יפקד העם כנבואת משה רבי כמו שבא בעבור ישמע היום ברבי עמר
 וגם כך יאמרו לעולם היה מן הראוי בהשלמה הפועל הנאה שימחו להם כמעמד
 ההוא אבן החלקים השלשה ונאת היתה סבה ליחד מינה אילן בשמינית הקול
 כשנכתב כלומר כי בהן עמיאכול האבן כמו שיתבאר בג' והני הן כאלו נאמר
 שם ה' מצות וכבר אמר רבות דרך דת כל הדברים הנזלה מלמד שנאמר כולן
 ברוב אחר ורצו לעמוד רכס ראשון לפי שהוא שיקר והכל טפל לו נשדמומון מ
 אמונה קיימת הוא נוכח וכיה קיימת היא המיים הנצמיים לפי שקיים בה כל רבות
 כרש ר' שמלתי ה' מצות נאמר לו למשה בפיט ופי' בא דרך והעמית על חמת
 עשה דבת' מומה לרור יי' מי יאר באהלך וא' בא ישעיה ורעמיק על שם ה'

16

ערקוב ט

צדקות ורוב מישרים ואי בא מיסה והעמיקן על שלש הגזר לך ארס מה טוב
 ואי חזר ישיבה והעמיקן על שהם שמרו מספיק ועשו צדקה בא עמוס והעמיקן
 על אחת כה אמר וי' לה' ישראל לכה ישראל רדשו וחינו וברדשה שהחיים הלגין
 בה היא השגבו בכל והוא שהורה עליה ברבור ראשון ולפי שלא ישאר ספק ברור
 זה הקטן עליו ואמרו אימא רדשו בכל התורה טלה ובארו עוד ואמרו לא כגון
 חכוק והעמיקן על אחת שג' ניצדיק באמונתו יתיה ורצה בו כשמאמין כראוי ו
 ויצייר כלבו ייחוד השם ציור אמתה אז יחיה ואז ראוי לפרסם ולהודיע פנימ
 דבר זה כי מי שלא קבל התורה וקיים זה כראוי הווי כאלו קיים התורה לפי שכל
 התורה נבנה למשך האדם לזה אם כן כל התורה היא כאלו נאמרה ברבור אחר
 ועל דרך זה אמרו הכופר בעז כמורה בכל התורה טלה כלעמי כי זה תכלית כל
 התורה ואל זה היתה טונת פרטי התורה שהם תחת עשרת הדברים וכזה טרע
 מה היתה הסבה לתור מצות אילן ונאמר גם כן שסבת מספר העשרה היא כ
 כורך סבת קצת מספרים שהם להעיר על השגת האמת אשר גילה הסנה ע
 שזה המספר נבחר במציאות העולם כאלו טבע המציאות כן חיוב כי אלה הוא
 שהעולם נברא בו מאמרות כמו שקדם וכמו כן עשרה מאמרות טללים כל הנמצא
 כמו שבארו חכמי העיון ואריסטו חבר זה ספר אחר ראשון לספרי חכמה ההגון
 אמר אריסטו והנשינים הנפרדים שיווח עליהם במלות נפרדות הם ברכוח מורים
 על א מעשרה דברים אם על עצם אם על כמה ואם על איך ואם על ההצטרפות
 ואם על אנו ואם על מה ואם על מינו ואם על לו ואם על מי שיפעל ואם
 על מי שיפעל גם כל המוספר סובב על עשרה וגם האפות הגדולים אשר נבראו
 בעולם נמצאו על עשרה שיעורים והגדול שבטלם מצאו השמש והקטן שבטלם
 טכב חמה שפי מה שהוציאו חכמי התבונה השיעורים כשיעור כורו הארץ יהיה
 כורו הארץ נמצא בתלוקתם שביעי בין כל האפות הגדולים אשר בעולם ובכל
 הנזכרים האלה האחר הוא העקר והאחרים טללים לו כי אלה הוא מספר
 שכל המספרים יתחם אל אחר כי אמרם ששם רויים בו שש אחרים וכן שלשה
 וכן טלם ער עשרה ושאר המספר מיותר לאתר ולעשרה שהוא במקום אחר
 וכן בעשרה מאמרות הטללים כל הנמצא האחר הוא העקר והוא העצם והאחר
 נטללים לו כי כלם מקרה וכמו כן השמש הוא המושל הגדול אשר ברא השם בו
 במשרתו עשי ריגט וכן עשרה מאמרות שבהם נברא העולם כבר אמרו נל
 בראשית נמי מאמר הוא כרכמי ברב וי' שמים עשאו וריט בנה שביאת שם
 שמים וארץ הטללים היתה על ידי אמצע ואם לא נזכר האמצע ההוא מפורש
 ואמנם רמו בו במלת בראשית כלעמי ראשית הנבראים והוא העולם העליון אמור

עולם המלאכים חו עולם השכלים אשר עליו רמז שלמה ואמר ה' קצו ראשית דרכי
קדם מפעליו מאזן מעולם נסכתי מראש מקדמי ארץ ברכיני שמים שם איז וא' כל
הפרעה ומלת מקדש בעצמה הוציאה אותך ואמ' סקדמיץ והחכם אמר ראשית דרכי כ'
שפתח הנביא בראשית ויהיה עשין אחזו בראשית ברא וא' כדרך שאמר החכם ואמר
ו' בחכמה יסר ארץ כוץ שמים בתבונה ואם קן מאמרו הראשון היה לחכמה ולתבונה
שהיא היורה ראשית הנבראים אבל חכמה ותבונה לא התחש מאמרו לבריאות כי לא
היה שם אמצעו מקבל מאמר כי הוא היה לברו ואיפשר שרור עה רמז על זה באמרו
לעשה גפלאות גזולות לברו כי לעולם חסרו וסמך על לעשה השמים בתבונה כל'ה
על דרך שאמ' החכם כוץ שמים בתבונה ושעשה כוץ על מציאות המלאכים ואם
מאמר דור הוא כפשוטו הקדים עשיית הגפלאות כי הם לנעם על לברו מה שאין קן
באור המעשים שהן נמשכין לטבע והכל נמשך אחר התבונה שהיא הראשית ואולי
דעת רז"ל הוא שהיה המאמר והוא דבר השלם והוא ראשית ובררס הפי הזה תשובה
מספקת במה שהקשו במציאות זמן על מלת ראשית וכן כמה שלא נזכרה בריאות
המלאכים בסדר הנראה בתורה והרב המורה אמ' שראשית מלה גזרת על עשין התחלה
ורוצה בו ספר ואל העשין הנזכר כוץ רז"ל המעמיקים דעת באמרו כי מאמרות
נברא העולם כלום העולם ההמוני הוא בעל החומר הטלל שזע עולמות שמים וא'
וארץ וכל צבאם רצוני לומר כל הנזכרים במעשה בראשית שכלל כל מיני מציאות
חמרי שהם סבות כל ההויה וכל הפרטים שנעשו ואשר יעשו והוא שאמ' הכה אשר
ברא אלהים לעשות או איפשר שרצה לומר כי בו שבת מכל מלאכתו לעשות אשר
ברא כלום כל הטעם היה הולך ומתקן הבריאה ועמך ערות לכל מה שכלל כפסוק
הראשון שאמ' רבוה שהיה במאמר ואם קן הוא קדם על מקבל המאמר ההוא והוא
היה ראשית הנבראים כמו שאמרתו ואחר שעלה ברעתי זה הפי אמרת אולי משנה
הוא שר שרצה על שמצאתו בבראשית רבה בפתיחתו והוא שאמר ואהיה אצל
אמוץ אומץ תורה אומרת את היידי כל אומותו שלהקב"ה בעהג שבעולם מלך
בשר ודם כונה פלטיץ ואינו כונה מדעב עיצמו לא מדעב החומץ והאומץ איט
כונה מדעב לא דסמראות ופסקאות יש על לרעת היאך עשה חררים והיאך
עשה פנפסים ועלוות כך הקב"ה מביט בתורה וכברא את העולם והתורה אומר
בראשית ב' ראשית ברא ליהם ראשית זו תורה כמה רמז ו' קצו ראשית דרכי
ואין ספק שטורה הוא לשון הוצאה ולמור וכא במקום זה שם לחכמה ומצות ה'
התורה מפת החכמה שבהן קראו תורה אבל במקום זה נאמרה על חכמה מוחלט'
וכן מצאנו בלשון התורה עצמה כמו שנוסר בפס' ויחי יעקב ושה נבאר

שגורה תבא במקומות על חכמה סתם והיא החכמה שהוטר שלמה ועליה כתב
 כל הפרשה הנטירה להוריע מיצאונה וקדימה לעולם החמרי והכראו על ידה
 והוא שקראו הפילוסופי עולם השכלים וקראו האחרון שבהם השכל הפועל והמה
 מרבי ר'ל שאמ' זה הלשון בעצמו אמרן אומן ומה טוב באורס אחר זה שאמ' זה
 שהגורה אומרת אע הייתי כל אומנותו של הקב"ה ר'ט' ע"מ שלא יעלה על לב אדם
 שהשכל הפועל אומן לעמרי מעצמו כשאמר האומנים אשר למך בשו' ורס שג'ר
 פעולתם מעצמם אין זה לא ככלי אומנות שאין מלאכה נשלמת בהם אלא ככח
 מעשים וסו' כזה מצינו לה עקבה השלם שאמר שגן להם כל חמרה שבו
 נברא העולם וכלם טע' לזה לפי שכל מעשי השם עושהם האמצעיים כיט' וכן
 הנעשים אין כחם מעצמם אבל כל עת צריכין לו י"ה ונמצא הוא אומר ועשה
 בכל מעשה וכן הוא רשת הפילוסופי וכן מה שאמ' לו שהקב"ה מביט בחורה וב'
 וברא העולם זה הלשון בעצמו אמ' הפילוסופי שהשם מעיין בעולם השכלים ומשפיע
 ממת המציאות ולשון הרב המורה שהנהיג שופעת מהבורא על השכלים כפי
 סדרם ומן השכלים ישפע ממה שהותן להם טובות ואורות על גופם הגלגלים
 וישפע מן הגלגלים כחות וטובות על זה האף ההוא ונכספ' ולפי מה שנמצא
 ברבים זה אין לפקפק אחר הביאור הזה שכונתם באמרם כי מאמרות נברא ה'
 העולם היתה על מה שאמרת' ופשוט הוא שהראשון הוא העיקר כי הוא טולל
 כל הנמצא החמרי השמים ומה שבמזכר ועל דרך זה היתה כונת מסדרי הכרין
 בברכת הזמירות שאמ' על האומר אותם בכל יום שמוכנס לו שהוא בן העולם
 הבא ודרשו בברכה ההיא מספר העשרה וחברו כה עשר ברבות וענה נבאר
 אותם כי אמרם ברך שאמ' והיה העולם ר'ט' בו העולם החמרי והורו בו שהשמים
 והארץ נבראו במאמר ואמ' עש היתה בבריאתם הוא שאליו היתה המאמר הוא
 והוא שבת כי הוא אחר ויהי וי' וזאת היתה הכונה באמרים ברך שאמר והיה
 העולם ולא הספיק לבן לשון הבורא לומר ברך שברא העולם כדי להעיר על אמתת
 הדבר הזה גם לא הוזהר הלשון לומר ברך שאמ' ונעשה העולם כי המעשה יאמר
 על תקן הדבר ונתינת היצירה בו והגלגל היצירה ההיא וזה לא היה במאמר
 ראשון אבל בהשעה מאמרות ששלמו ביום שש' וכלי מעשה או תכלית יאמר
 על המטון כמעשה שהוא אחר הגלות היצירה כמו שיאמר שהכלית הכות ושיבת
 הארס בו וזה לא יהבן בכל עת שעוסק האומן בו ולפי זה העשין עמ' ויכל לזהים
 טוב הסביעי לפי מה שאמ' חכמי העשין כי לכל פועל ר' סבות הפועל והחומר
 והיצירה והתכלית וכן לפועל העולם ככלו כח השם הוא הפועל וכל מה שברא

ביום ראשון הוא החומר ויהי השם עמן הצורה יום יום לתקן חלק מן החומר ההוא
 ובסוף יום השני נגמר כל החלקים ההם כפי ספור המורה האחרונה ונמצא העולם
 על כדרכו ונותר תכלית צורתו היה ראוי לתכלית המכללת בו ובתכלית זה נמצא
 שיון גדול לביטולו וכן נראה שחלקן בו רבתי ולפי הנראה מה דבריהם שהכלית
 העולם נכונה בהן ושמייתן כמו שאמ כל העולם לא נברא לא בשביל זה וידוע ש
 ששבות בהן ושמייתן היא ראיה אחר גשית כל ענין בהן אם כן על העבורה היא
 שהיא למין האדם ואמר שהוא תכלית העולם והוא שאמ ויכל אלהים ביום השביעי
 ובראשית רבה אמרו על מלת ויכל משל למלך שעשה חופה פנייה וכייה מה היה
 חפזה כלו שהבגס למטה וכייה החופה הוא משל לעצמה העונה לעולם בכלל ו
 והכלל היא משל לתכלית לפי שהכלית החופה ישיבה הכלה בה נשתי המלות נגזרות
 מלשון כל כלום שהכל נגמר בו ועל דרך זה קראו לשבת כלו והוא על דעת האומרים
 שהעולם נברא בשביל האדם וכבר אמ הרב המורה שזה אמת מוצר אחד בכל מיני
 הוויה וההפך והאריך בזה בספריו בתקן השלשי ומשם הבין ונראה שמסרתי ה
 הכרכות כוונת לזה בסדרם בפרט שבת הראשונה אחר קדשה את יום השביעי לשמן
 תכלית מעשה שמים וארץ אנונה יש דעת אחרת בתכלית העולם והוא מה שאמרו
 שהכלית העולם ההויה הסבוכת כלום החוזרת תכלית שזה היה מזה וזה נפטר אל
 זה וזה רצו גם כן באמרו שם משל למלך שעשה טבעה ואין חסרה לא חותם
 כך העולם חסר שבת ופעל החותם ידוע שטקן צורה בששונים רבים אחר שלמות
 החותם ההוא בענינו והוא תכלית הטבעה ההיא ולשון חותם טפל גם כן על כלוי
 נמצא לפי שתי דעות אילו רמו בפסוק ויכל על תכלית העולם ולפי מה שכת הרב
 המורה נראה שיצרך לומר ולהאמין לשתי הדעות שהתכלית האחרונה היא רצון השם
 ית' ואשוב לענין הפרכה ואומר כי אמרה במק עונה בראשית להורות שכל
 המעשים הנזכרים שם עשה השם בראשית נבראין ואומר בורה או כחמה דין
 בעולם המלאכה או בעולם השכלים הכל אחר וכלשון ראשית למקד שקודם שברא
 העולם החמרי ברא המלאכה ולא היו קודמים ולפיכך נקראו ראשית ויציב בו
 ראשית הפוזאית ואמרה עונה בראשית שלא האמר הרי הוא אומר תצא הארץ
 ישרין המים וכיוצא בהן והאמר שהם העושים ולפיכך בא ולמד לך שאין ליחס
 לבה המעשה לפי שלעושים ההם עושים אחרים ולעושי האחרים עושים כן עד
 ראשית זה ית עונה בראשית כלומר עמן היורה בהם על ידי ראשית והוא שברא
 כמעשה בראשית ויאמר ויעש על כל ענין וענין להורות שהוא יצא לאחרים לעשות
 ומעשיהם נגזרים בו לא יעלב אחר מהן ונלמד והוא הכלל כמאמר ברוך עושה

בראשית ואמרם ברוך אומר ועשה להורות שהוא ממזיד ההויה על הדרך הנכר
 במאמר ובמשה שלא כמורה בשר ודם מרת הקבה שעה העולם האומר אינו על
 עשה והעשה אינו אומר אבל הקבה הוא אומר ועשה לעולם כל המעשים והודו
 שאין זל מאמרו של הקבה מעשה הוא ואין עם הפסד ולא רע לפי הטוב הראשונה
 אבל הכל מעשה כי ההפסד אינו מכוון בעצמו אלא סבת ההויה החוזרת מלילה
 והנפסד היום הוה אחר זמן אם כן הפסדו מעשה וסתרתו בעין ואם נאמר על
 הזקנים סתרתם בעין קל וחומר לעתיד יומיא אם כן הראוי לנו עליו באמת
 שהוא אומר ועשה לעולם ואל זה כוונת בקבעם בברכת מאורות כפרחמה ופחמה
 מחרש טוב בכל יום המיד מעשה בראשית הריטון כן שעל ידי האור שהוא סבת
 ההויה המתמדת מחרש המציאות שהוא טובו כמו שפי הרב המורה בפסוק אי
 אעביר כל טובי על פתך כלום כל המציאות שהוא מעשה בראשית ולשון הרב
 בסדר הכרסה הזאת המחרש טוב בכל יום המיד מעשה בראשית ונה ואייה שטוב
 נאמר על מעשה בראשית כלע והוא שסמכו לזה מה רבו מעשיך וכן וברקן מאמר
 זה הערה למכילם באמונת החרש האמת שהי הוא מחרש כל יום ואמרם
 מעשה בראשית במקום המציאות איפשר לעו שזול האור המציאות במעשה כ
 בראשית להעיר על כוונת משה רבי וכן אמרם ימי בראשית לפי שהזמן הוא מכלל
 העברים ואיפשר לעו שמעשה בראשית ימי בראשית ויניצ בראשית הוא לשון
 מושאל ולפי שמשה רבי פרח סדר הבריאה במלת בראשית קראו כל המעשים
 שנעשו בן הימים מעשה בראשית והימים ימי בראשית ער שהמציאות בכללן
 יקראוהו בראשית ולפיכך יאמרו יניצ בראשית עושה בראשית וכבר נאמרו במלת
 בראשית פירוש הרב ואין להגות על זה כי זה דרך כל דבר נסתר ואמרם במק
 ברוך אור ונקיים לאמת שטי טבע וחרוש הנפלאות כי בהאמת זה תבאמת
 הדה אם הריצה אמור כי מראש נגזר על הכל גם על הרבים שיצאו מטבעם
 שלא האמר כבר גזר על השמים לסטוב המיד ועל המים להיות נגזרים ועל האש
 שהשקף כל באיה וכיוצא בזה ואינו מקיים שהי השמש עמר בגבעון והיס נבקע
 ועמרו מימיו וחשה מישל ועזריה באו בכסאן האש ולא שלטה בהם לפיכך באו
 ולמר לך שהוא גזר הכל מראש כמו שאמר זל הנאים התנה הקבה עם הים וט' כ
 כלום שבהמלת הבריאה הטביע זה כבנואין ואם הריצה אמור שהוא אור לריטון
 לשעה הטבע ומכריחו לעשות ריטון ונה נאווה לרעה התורה והוא שכתוב לעושה
 נפלאות לברו לפי שבעשיית הנפלאות הטבע כולל נעמיא שהוא העושה לברו ו
 ואיפשר לומר שלמך ככרבה זו שלא רבמיש החרוש באוקף המרת המציאות

לנצח כמו שרצה מרובי שלמה ע"ה וזולתו ולא תעשה במה שאומרי קצת הפילוסופי
 כי מה שאיט נפסד איט הווה כי זה דעת הוא אמת מצד אחד שאיט הוה סדר
 שאר ההויס מרוב אבל ההוייה הזאת היתה כגורת השם סגור ויקימה לעד והוא
 שסגור כי הוא יורה וישמר כן ראו למלאכת האומן הגמל שהעמור לעולם
 ואמרס ברך מרחם על הארץ להורה שהוא משגח בעולם השפל ברך חמים ורח
 ורחמון לעולם הן הנהגת הישרה לו והיא השגחתו בו והוא סגור עיט ה"ה המה מש
 משוטטים בכל הארץ לא כרובי הספרים הרעים האומרי עוב ה"ה את הארץ
 ואמרס ברך מרחם על הבריות להורות שהשגחתו ית הוא גם כן באישים של
 האמר המיטן העומדים הם שהשגחתו כס אבל האישים העבסדים אין בהם השגחה
 לו לפיכך בא ולמך מרחם על הבריות כלום משגח בכל ברה וברה לרחות דעת
 הרעים האומרים אין ה"ה חאה אותם ולקיים מה שכתו היוצר יחר לבס המבן אל כל
 מעשיהם רצע למר מעשה הארס כפי מה שכתב הרכ המורה בפרק ה' מן החלק
 השלישי שההשגחה האלהית היא כנה העולם התחתון רצע לזמן מתחילת יצירת
 באישי מין הארס לבד ואזי אבל שאר בעלי חיים וכל שכן היצמחים וזולתם דרע
 בהם דעת אריסטו ורעבו היא שההשגחה בהם מינית לא פרטית והחכם שהמחברת
 עמו אמר שמשנה רכ"ה ע"ה רמז על זה הדעת בכתבו על היצמחים ועל בעלי חיים
 למיטן למיניהן למינה מה שלא סרב כן בארס לפי שההשגחה בכל איש ואיש ספי
 מה שהוא ואל זה הרעה נמשך ל' אישור שאזי בפרקו אמר נח לפע הקב"ה וכי בסחי
 הוא לקבצם אלי מיד ירדו מלאכים הממונים על כל מין ומין וקביט אותם ומוזעם
 ויבא נח אל הרבה אין כה כן לא ויבאו אל נח ששם ששם ראה והבן שאזי זה
 שהמלאכים ממונים על כל מין ומין רומז על השגחה מינית בשאר בעלי חיים אמנם
 בארס לפי ילמו מבן אל כל מעשיו הוא שאזי היוצר יחר לבס המבן אל כל מע
 מעשיהם וזאת היא הבליה אמונתו כי המאמין בזה מאמין בגמול ובעונש ולפי
 עשין זה אמרו משוכ דכ"ה ביה כוונת את יודך ומשכיע לכל חי רצון כלום שהשם
 משגח בפרטים ומרחם אותם לכלבלב וגם הנריש בכרכה וס סבת רשע וטוב לו
 שהוא על דך חמים לעולם כמו שמרחם על החיות הרעה כמו שאזי ארס נב
 ובהמה הנשיע ה"ה ואע"פ שיש לו פשב מורך דרש אין מקרא יוצא מיד פשוטו
 ובה סרו ספקות גדולת יוצאות באמונה ואמרס ברך משלב שזכר טוב לו
 ליריאו שלא האמר הנאיל שהוא משגח על כל הבריות מפע מה ירחק וירע
 לו לפיכך בא ולמר לך שהוא משלב השכר הטוב ליריאו שאין טוב העול הזה
 תכלית טוב ולא הרע תכלית רע כמו שהורה על זה ספור הכל וקין שהכל שספר

גם כן בו והוא העקר כלל שלרבו שבכל המספרים הנזכרים יש הערה להשיג הא
 האמת בבחינת עשרה רקיעים המאמהם בדרך המופת מיצאות השם ואחרות
 ועשרה רקיעים אילו הם הן גלגלים וגלגל המזלות אשר מתבה נראה דמות ר'
 חיות וגלגל הפשוט המקנה בכל והוא הרקיע אשר עליו דמות מראה כסא לז'
 כסא והוא הרקיע המטון באמרו השמים כסאי וממשל לתשעה הגלגלים בעל
 חומר הנזכרים נמצא גלגל השכל אשר בו נברא הכל והוא מראה דמות כבוד
 יי והוא תחת גלגל ישראל כי הוא הקודם העצום מהורו וכסודו כמו שאמרו יי
 תורה קדמה לכסא הכבוד שנ' יי קנע ראשית רובו קדם מפעלנו מאז קדם לאורנו
 שבת נטון כסאך מאז נמצא שעשרה הם הגלגלים ג' עולמות אשר מתוכם
 נראה השם והעשירי מהם קדש וכבוד זה בא מספר עשרה במקומות הנזכרים
 ובנולתם כמו שבא העשירי יהיה קדש וכן ימי התשובה והעשירי הוא הקדוש וכל
 דבר שבקדושה נגיע בפחות מעשרה וכבר רמזו על זה הרעת במסכת ראש השנה
 באמרום הע עשרה הפסוקים כנגד מי זה אומר ככה וזה אומר ככה וכלם כוונת
 למה שזכר שם כנגד עשרה רקיעים והרוב מבוחר שם שעשרה גלגלים שחכם בו
 דור ע' ספר תהלתו כנגד עשרה רקיעים אמרו והראיה על זה סוד הגלגלים כי
 אמרו הללו ג' פקדונו שהוא הגלגל הואשן רמז בו אל גלגל השכל שהוא הקדוש
 ואחר כן אמר ברקיע ענו רומז אל הרקיע הפשוט המקנה בכל המעשים בהעשרת
 תעשה היומית והוא ענוו העאה בעולם והמורה עליו ואמרו הללוהו בגבורותיו
 רומז אל גלגל הסוכב שבו המזלות ושאר השבעה רומזים אל השבעה גלגלים
 שהם חלוקים לטוב ורע השבעה והמשך העשין על זה כי זה הוא המהלל האמת
 והוא שסמך לזה וחרם בו ספרו ואמ' כל הנשמה רהלל יה' ולעשר על זה הקע עשרה
 פסוקי ביום ההערה והאחר מהם גם כן הוא העקר והוא שמע ישראל כי הוא המטון
 ועל דרך הזה באו עשרת הדברות שהראשונה היא העקר והכל תלוי בה והשנים
 הסמוכות לה כנגד הרקיע וגלגל המזלות ושלשתם נרסקות בו יה' והשבעה השאר
 כנגד שבעה גלגלים ולפיכך התחלה בזכרת היום השביעי הבא להוכיח כל המעשי
 ההויים על יד הן גלגלים כמו שיתבאר ומערה נתחיל ונבאר עשרת הדברות
 אחת אחת ונאמר **אנכי** כבר בארנו שמעורר הר סיני היה בו
 קול נברא ונאמר שהקול ההוא הנברא השיגהו בדרך
 שלא נשאר ספק למשיג במציאות השם יה' ולא היהור רע בטובות משה רבינו
 כמו שאמ' בעבור ישמע העם ברובי עמך וגם כן יאמינו לעולם אמרו וגם
 כן יאמינו לעולם מורה שלא נשאר להם היהור רע בטובות לעולם ואמרו וגם

מורה
 כמו
 שאמ'
 הרע
 על ה
 יתג'
 שמה
 והוא
 אהר
 לה
 ואי
 ונא
 הם
 הש
 הר
 הח
 מ
 וה
 ס
 ש
 ה
 ו
 א

מורה שבעבור ישמע העם היא סבה אחת והיא שמישה האמתות בו כלום השגתו
 כמו שקדם לנו בפי אס שמע השמע וכמו שקדם בפי נהיה אס שמע השמע וברוך
 שאמר שמע ישראל וכו' שאם הנבוא אלה עריו נאם יי ועברי אשר בחרתי למשך ה
 רעו והאמיט לי ותביט כי אע הוא לפע לא עריו לא ואחרו לא יהיה וכבר הקדים
 לו הנבוא ואמר כל הגוים תקבצו יחדו ויאספו לאמים מי בהם יצד וראשונה ישמיעט
 יתנו עריותם ויצרקו ישמעו ויאמרו אמת רל שאר האומות אין להם כמה שאל
 שמתפארים באלהים ידועה אמתות והוא אמרו וישמעו אמת ולא יבין בנבואתם
 והוא אמרו ויאמרו אמת ואין להם ערים יצורקים לא באמונה ולא בנבואה אבל
 אותם בעצמם עריו שהרי הייתה עמי במעמד הר סיני ועברי משה אשר בחרתי בו
 להראות על ידו האמת אשר לא שאר ההמור רע בנבואתו האמתית כשאר הנבוא
 ואיפשר שרועה ואהם עריו וערי עברי אשר בחרתי בו והוא שאם למשך רעו ו
 והאמיט לי ואמרו ותביט כי אע הוא רועה בו שלא ישאר ספק במציאותו אס כן
 הכ הכ המאמיט עליו ועל נבואת שלוחו בשמעט עשרת הדברים והם הדברים
 הערות עליו ועל אמתת הנבואה ולפיכך תקראו הערות לחות הערות כי כמו שקור
 הדברים ההם באות הקהל היה לערות ק הסב ההוא הנפלא היה לערות כמו שאם
 החכם אחר במדת הדבור עימנו היה נחקק מאילו וכשהיה נחקק היה קולו הולך
 מסוף העולם ועד סופו לקיים מה שאמ קול יי חרוב להבוא אע והשיב לו תלמידו
 והא טוב לחות אכן בטובים באיכבע אלהים אמ לה מרוק הסבת מהדקת אמ לה
 בטלמיד שהוא טוב ורט מישב על ידו ואחר שבה נחקק מאילו על הדרך הנכר הער
 על כה הש ית ולפיכך קראו הערות לחות הערות כמו שיאמר שטר ערות וכן כל המורה
 הנכללת בעשרת הדברים תקראו ערות ערות יי אמתה על לשון הכה שאם אהם עריו ו
 ואמרו לפע לא עריו לא מן המאמרים הנזים לבטוב נאמרו בו פירושם ואיפשר לומר
 לפי שרוע של טלל כל בעל כח בא ולמך שאותם האלהים טלם ערבים ואע היוצר או
 אותם ואע הראשון ואע האחרון והוא אמרו ואחרו לא יהיה כלום אין לי אחרית אבל
 מציאותם ונצחיותם אפסות ומציאותו ונצחיות מחוייבת ואע שמעת פי לפע לא
 עריו ל כמו ופע לא יראו שפירושו עצמותו ואמתותו לא יושג וכן פי לפע לא עריו ל
 כלום כפי עימותו ויכלת לא עריו שום ל רל שום מלאך ושום בעל כח כי טלם הכ
 בואים ומסובבים מאתו ואין להם כח מעצמם או איפשר עמ שהוא מקרא מסורס
 וכן פירושו ותביט כי אע הוא לא לפע לא עריו רבר ואחרו לא יהיה רבר והטעם בו
 שאין שם רבר לפע ולא אחרי כי אין לי ראשית ואין לי אחרית והוא על דרך אמרו
 אע ראשון ואע אחרון ומבלערי אין אלהים ובכל רברה ררה כלשון כע ארם ספרה

דבר הכתוב הזה הוריעטן שמעמר הר סיני הוציא לפועל שני רברים האחת אחרות
השגת ית ואמתת הנבואה לכל העם הוא אמרו לכל הקהל כאחר בלשון יחיד אנכי
"ו' להיך" ונאמר כי באו ברבור הזה ג' מיצות עשה ממין אחר והם עקר אמונתם
ורמטן והם מיצות מצר התורה וחכמה מצר והוא דעת האמת כי זה הדבר מושג
מצר החכמה והמיצות הראשונה מאיל בוא כגד מה שאמ' הנביא ותבטו כי
אע הוא והוא לדעת ולהאמין שיש אחר מחוייב ההייה ר"ל ההוה הנצחי האמרי
אשר לא הפול בו אפשרות הוא אמרו אנכי וי' כי זה השם כל מי שישיגהו כדיעה
שלמה ישיג מיצותו המחוייבת כמו שכאר הרב המורה וזאת המצוה השרשית
שזה לבעול הדת מאמיני החרוש ולחכמי המחקר מאמיני הקדמות והמיצוה
השנית הוא להאמין ולדעת שהוא להיט' ולפי שמצאנו זה השם על מלאך כי ראית
להים ועל שופט להים לא הקלל ועל מנהיג עשה למ' להים ידענו כי זה השם
נפל על המושל באחרים ומשיגה בהם ומנהיגם הנגה ישרה אם כן המיצוה הזאת
כאה כרי להאמין שהוא מושל בכל וט הוא שופט כל אחר ואחר ממין ומשיגה כט
תמיד והוא המיטוה אותה והמנהיג בדרך המושל וזאת המיטוה אשר התקיים
הדת טלה ונבואת " והמיצוה השלישית הוא להאמין ולדעת שהישיגהו
מוצרים על ידי הנביא כלומר בדרך עשות הפלאות כוונת המיטוה הזאת שאמין
שהשם לבדו עושה הפלאות בשעת הטבע ובזאת המיטוה נבואת כל ייעור טוב
או רע ותמשך יראה שמים אחריה ונאמרו מכת עברים ר"ל כרי אתם לקבל עטורתי
ועול מלכותי שהרי שיחררת אתכם מהעבודה הקשה או רצה בו אני הוא אשר
המלות לשחרר אתכם וכשם שיחררתם גפופתכם על יד הפלאות כן אשחרר עפ
נפשותכם על ידי תורת ומיטות נמיצו ג' מיצות אילו אבנה כל המצות המקיימות
אמונתם במיטות אהבת השם ויראתו ועבודתו הן סקודן הן בפילה והעמשך לורה
כקרית שמע ותלמוד תורה והפילין ויציצות ומזוזה וכיוצא בהם " ועבה יש להקשות
אחר שאמרן שהרבור הזה בא על עקר אמונתם למה לא באה כן מיטוה לדעת ול'
ולהאמין שהשם ברא שמים וארץ שהרי החרוש עקר רמטן ואמונתם הוא ואם
האמר סמך למה שפנה בו התורה ואמר בראשית ברא אם כן היה לו לכתוב וי'
ויאמר יי' אל משה רב אל בני ישראל ואמרת אליהם בראשית ברא והוא לא כתב
ברוך מיטוה לא ברוך ספור ובפי מיצאנו לרבותי שאמ' לא היה לו להמחיל ארץ
התורה לא מהחרש הזה לבס ראש חרשים נמיצו שער הפרש ההיא בא ורך ספור
לא ורך מיטוה אם כן היה לו לומר מיטוה זו ברבור זה לפיכך צריך לומר שאמונת
מקוה העולם אינה יריסה בעצמה לאמונה השרשית לפי שמצוה הש' מחוייבת

גם כן מדרך אמונת הקדמות ואמנם אמונת החרוץ צריכה לבעול הדת כדי ל
 להאמין שהשם עושה נפלאות שזה לא יאמינו מאמיני הקדמות אם כן עיקר
 האמונה בזה שטאמן יצאה מצרים על הדרך שיצאט שזה מאמת עשות הנפלאות
 והגמול והעונש הנזכר בטורה כעשייתם הגופיים ולכן ענה הסנה הזאת לל יצאה
 מצרים למצות רבות בטורה ואל זה כון דוד קצת תהלותו וכעשין זה חב הודו
 לל קראו בשמו התחיל לזכור נפלאותו ולשוח בהם ולפי יתרון היטורף לזה האמונה
 נכתב בשט מקומות ותקטוהו לומר אותו בכל יום והוא הטעם שהצריכו כן ערוך
 פרה יצאה מצרים בקש ער שהאמר כיום ובלילה כרון פרעה ראשונה כי בזה לפר
 קיום הדת ודי במצות אמונת החרוץ מה שבא במצות השבת כי שרת ימים עשרה
 יי את השמים ואת הארץ והטובה הזאת נמצאת בספור אמונת אברהם אבינו
 שהיה קווא הייחוד בשם יי וטוב מובח לל ולא שר לבו לרקוק בקריאת אמונת
 החרוץ אבל קבל אמונת החרוץ ממלבי צדק הוא שאח שם ל עליון קונה שמים
 וארץ ובאותו הלשון בעצמו נשבע אברהם ואח הרמות ידו אל יי ל עליון קונה
 שמים וארץ ומלבי קטין מורה שבעל הקטין ההוא היה מבלערי הקטין ההוא אם
 כן במקום הזה עראה שקבל אמונת החרוץ וזה היה אחר שנעמ המלביס בבג
 ביה ולשון הקטין רדקו בו רבות עה ואמרו ממי קטאן ואח כמאן כאח פלוט
 עשו מן יאי שעריה יאיה וזה נמשך למה שג בחכמת ההגון בספר הראשון הנקב
 עשרה מאמרות והמאמר האחרון הנזכר בו רוצים בו מה שהוא קטין האדם וכלשון
 מצרים הערעקו אותו אבי יי ושם טאחו שאחר מעשיטו יאמר כפי יחס התק אל
 הכל כמו שטאמר לל ולל רגל ולפי העשין הזה ירצה בו אשר לו השמים והארץ
 ויהיה כאמרו אבי השמים והארץ וטוב מאד נעאות לומר כעשין הנזכר שאברהם
 קבל אמונת החרוץ ממלבי צדק וסמוך לאמונתו זאת נאמר עליו עא מאצטגעטת
 שלך והוריעו השם כי הוא מצויח המזלות ומשנה הטבע והאמין בו ויתשבה לו
 צדקה כי עשה צדק לנפשו בהאמיט והערין והראוי להאמין ואיפשר שהחושב
 היה אברהם וצדקה בא במקום אמת רינה כן שלא פקפק בזה אעפ שהיה כגד
 חכמתו הקודמת ואחר כל זה קרא בשם יי ל עולם כפי מה שבא המצוה ער
 זה אנוכי יי לאוץ שבעל הייחוד וההשגחה והרכ רבי הראה דעתו בזה בספר
 המדע שהרטר הזה הוא מצוה אמת בלבד לרעה מיצאות הממיעה הממחיבת
 ואע סרבתו בו מה שראה לל שהוא צדק לקיום תודעתו התמימה שעקר
 מצוה הללו לחדש לסיבת אמונת עשות הנפלאות והקרוב אצל זה רצה
 טאמח והיה לאות על ירצה ולזכרון כן עיקר למשן הריה תורת יי ספך כי

בחוק יד הוציא יי ממצרים כל זה יהיה לך לאור ולסמך כי בחוק יד הוציא יי
 ממצרים והסבה התכלה למען תהיה תורת יי בדרך ובא פיר במקום מסודר והוא
 והוא במקום שכלך כלשון פה אל פה ארבע ב והוא לפרוש זה האהבה שהונח
 במלת פיר וכפי משמעות זה בא הפסוק האחר והיה לאור על ידו ולטוטפות בן
 עיניך כי בחוק יד הוציא יי " דבר שיי לא יהיה לך "

זה הדבר השיי בא לקיים הדבור הראשון ולשומרו והוא כולל ל מוציא לא העשה
 ממין אחר והמין הזה הוא הרחקת השעות מכל צד וכבר באה מצות עשה על
 זה בפרש שמע ישראל יי להיות יי אחר וזה לפי מה שסובל הדעת כל אחר
 ואחר מבני אדם על החכמים להרחיק השעות הרחקה אמתית והוא שאיט צדק
 ולא כח בגוף לא אחר בלא שום עשן ממשותף הגוף אבל לשאר בני אדם
 שאינם מצירים בעצמם מציאות רק ברמות המורגש יאמר להם שיש לזה
 אחר בעולם שמושל בכל ומנהיג הכל והוא בלא ערך ובלא רמות ולא ידקדקו
 עליו בעשיית המשיגים את הגוף והוא שיהיה רצון השם בפרה אחר צדקה
 תורה כלשון בני אדם ונאמר כי המצוה הראשונה מן מצות אילן הוה
 שבהיותו מאמינם שהוא נמצא שהוא אלהיט נהיה עושה הפלאות צדק
 שרחיק ממנו השתוף לגמרי שלא תאמר הואיל ונא מוציא מלאכים והג
 והגלגלים והטכסס אשר מושלים בעולם אקבלם על בלאים כל לא יהיה לך
 אלהים אחרים לפי שמשלם אינם מעצמם כמו שקדם ונלא תאמר
 קבלם בלאו הוא שאסור אבל לרב אזהרם אמצעיים בן השם וכעריט מותר
 לך עמו על פני רוצה כי כשבר היוצבם עמי ומקשים פני באמת והוא שהיא
 ייחודי אל התם אמצעיים כיצבם וכיטי ואעפ"י שהטקן אמצעיים יודע ומפיר
 שהממשלה לו לבדו יה אעפ"כ אסור לפי שעל הדרך הזה תכל התעיה ויכשל בו
 הוא או חלבו להחזיק השעות לפיכך נראה שזה שנהא קצת בני עמיט שוחרימי
 או משבעים או שואלים מלעם כשם מלאך פלגי או מלאכים פל ופל שהוה
 אסור גם מה שנהא קצת המקומות עמ מכעסי רחמים לא טוב המנהג ה
 ההוא ומעשיך הוא שיקדוך לא מלאכים ולא זולתם ראוי לפגע בם שלא
 יבוא לקבלם בלאו והראיה על זה שלא מציאן בתפלת משה ולא בתפלת שאר
 הנביאים ולא בספר אנשי כנסת הגולה ויכר לא לעם לבדו ומה שאמ יעקב
 אביט המלאך הגל אורי מכל כע אל השם לבדו היתה התפלה כי בן קדם
 על הלאים אשר התבלטו אכזרי לפשו הרועה אורי משורי עד היום הזה
 רצה כי השולח המלאך הגל אורי יכרך את הנשרים או רצה כי מלאכו ה

הגול אונת ויהיה מלמד במקום הזה רשון העם לא אחר מן העבדים כי כיבא
בקרבת מקומות עם מלמד לרשון העם מוחלט כמו שבא שלח מלאכה וספר
פוס אריותא ולא קדם עם ספור מלמד וכמהו שלח מלאכה אחר והעליה דרך
ורבים כמהו הכונה בזה שהורה הזכירה מן השתק ומכל הדורס אותו והוא
המורה הראשונה מן הדור הזה והמורה השנייה שלא לעשות פסל וכל
המונה לרמות אחר מן העבדים כדי להבדיל שום כבוד ואפי' היה בו הטעם
לעם וכמה המורה נסבל במעשה העגל לא שקבלו בלילה
והמורה השלישית שלא להשתחוה לעזוב לזה או לעזוב פסל ואפי' לכבוד
העם והמורה הרביעית שלא לעבד אחר מהם כדרך עטרת המון
המיוחדת לו ואפי' הוא דרך צדק כדורק אכן למקוליס ופוער עצמו לעשור
לפי שכל זה מביא להחזיק אמונת העם לזמן קרוב או רחוק ועל דרך זה יצאו
אמונת הרעות והחמת וקן ולבשה שעטנו וכלאים וערלה ושלח לקסוס ושלא
לעמט ואיסור דם ואיסור בשר מלב וכיוצא באלו ואחרו כי אנוכי א קטא הוא
כלעין כע אדם חלילה לל מקטא ומכל התעלות אבל משפטיו וחקיו הישרים נראים
מעשה מקטא כי מקטא יאמר על מי שקנה כעשיו עליו אחר והגדלת כדרך עברה
או חיבה ולפי שחקיו הישרים שלא יעבר זולתו והעונש על זה רב נאמר כי הוא
קטא ואחר פיקר עון אמת שהגב בו אונקלום כי משלמין כגא למיחטי כתר
אבהתבין ולא שמונתו בחט האב לבדו אבל חטא האב שגדלו אצלו ולמדו מן
מוט הוא סבר מיהרב וקרב המורה נקן טעם למה שאנו על שלשים ועל
רבעים כי מה שאיפשר שישיג האב לראות מיוצאי יריט כפי הטבע הוא שלשים
ורבעים והוא גם כן טור כי שונא העם יאמר על עובר עון כלב לא על עברה
אחר ממין אחר ואמת שבעל אותו החטא הוא ברבליה שאת האמת שהוא
העם וכאן זה המשיג אמתו יקראו אוהביו והם הראויים להקדים לשומרי
מיטתו לפי מעלתם הקדומה והעלונה והכתייה העם טעם לעשות אונם חסר
לששים ונגב בו אונק לאפי' דרין וכן סבו לאלף דור שהאוהבים והשומרי המיטה
ילמדו כשהם יקראו עליהם כשם יל כרך אברהם אבינו ויחסרו גם כן ספרי על
זה ואותו הלמוד מהמיד קיים לרור דור כמו שהוא קיים היום למור אברהם א
אבינו וכאשר עשה העם חסר למ לפי שאנו נמשכים באהבה ההיא כדבר
הטוב ורע אברהם עשה העם חסר ולפי יקרא אוהב העם באמת שהודיע שמו בעולם
אחר שכתבו בו והיה קורא בו כשמו כלל מקום לפי רב אהבתו כלל לבב וכל

נמשו ובכל מאדו כורך שבא כמרה ואהבת וסמך לו רחמי הרבים ונענעם
 לבטח ורבה גם כמך כמך וזהו השקר הגדול למרה והוא שקיים אברהם
 כל המרה ואל זה העשין הגדול רמו החכם כאמרו כי טובים דורך מיין ובארו
 הול אום כנסת ישול לפע הקבה עריבים הם דורס מיינה שלמרה רוצה כינה
 מיטה המרה ונמשל בין לפי שדוע שהיין משמח הלב כמו שכה ויין ישמח לבב
 מעט וכמהו המטה כמו שכה פקורי יי ישרים משמחי לב והוא שכארו ור
 מיינה שלמרה אם כן דברי דורס הם שהגת אמתתו כפי ריטה החכמה ולמ
 וייתור לב האדם ביחורו יה והוא הכלית החשק והאהבה שהיין אברהם אבינו
 והוא אשר לרב חשקו בזה ולא הפכו שגא כל אהוב אב ואם וכל המשפחה גם
 כמ חשקו ויחירו שגא ושכח לחוקק אהבת השם וכמרה הזאת מרר לו יתעלה
 כי כמר כזרעו מכל עם להוריעו ררבי אהבתו נמיא עור נכלל כרמר זה הגמול
 והעונש כעולם הזה וכעולם הבא וכזה נכלל ררבי העונשין ורמת הגמול וה
 והעונש דרבי התשובה "הרטר" השלטי לא תשא " זה הרטר נא
 גם כן לעמירת הרטר הראשון והוא שלא יולל האדם בהזכר שמו לשוא ושוא
 טלל שט עשיעם חנם ושקר שהעטא שמו לשקר מפתח מצאות השם בלב
 או כפיו והוא אשר לא יקרו השם והמזכיר שמו חנם כמטעה או כורך אחרת
 כזה השם נמתן אותו מרס לשון הלא תראה שאם תזכיר אחר מנכרי א
 ארץ ככלל דברך ולא כורך ככור מאד יקשה כשיע העבר ההוא קן למי ש
 שכל הככור של ואזעו קשובה אל דברך ועור שהזכרת השם חנם מביאה
 להזכירו לשקר כי הגול שהזכרת ימריץ דבריו ויתפאר בהשכשע בן תמיד ולא
 ידע כי כעשו הוא שהרסה פעמי ושכע ס לשקר ולא יקנש בו ואל זה תגב
 המרגך האחר לשקרא והאחר למגטא לפיכך ראוי אל מוסר השם שיוכר
 באימה וכיראה וכפונה וכורך ככור כפרסה הצריכה וכוינא בה ואחר שהמצוה
 הזאת שהתנה באמונה הייחוד ירענו כי גדול מנשוא עין העובר עליה כמוד
 לפיכך צריך להרחיק הרחקה רבה המנהג הרע שנהגו קצת אנשים להזכיר
 אותו בכל עסקיהם והכליהם ולהשכע בו השם יספר בערם ורמת הרבור
 הזה שלא לבחש שלא לשקר ולשמור מוינא שפתם כער או כפרסה שהשם
 יה הוא אמת ונשוא השקר כי ישאו הפכסם זה את זה והוא שכה דובר
 שקרים לא יסן לנגר שיע שנתע האדם כאפר סוף דובר שקרים לכפור
 כשקר שז שמו כשמים פיהם ולעונש החלק בארץ נמיאן ד רבנות אלה מ
 מיוחרות באמונת השם ואלעיהם נאו לתקן עמ האדם "הרטר הרביעי"

וְכִי אָתָּה יוֹם הַשַּׁבָּת. זֶה הַדָּבָר שֶׁלֹּל הַקָּוֵן הַנְּפִשׁוּת וְהַקָּוֵן הַגּוֹף וְהַקָּוֵן הַנְּפִשׁ.
 נִמְצָא בּוֹ מִשְׁעַ פְּעַם. הַאֲחַת כִּי הַשַּׁבָּת עִקְוֵה אֲמוּנָה עַל מִצְוֹת הַשֵּׁם
 וְעַל הַיְיָשׁוּרִים שֶׁבְרָחָה שֶׁהִי הוּא מְעִמֵּד אֲמוּנָה חִדוּשׁ הַעוֹלָם הַמּוֹרָה כְּעִין קֵל
 עַל הַמַּחֲרָשׁ וְכֹה מְצִינָה מִצְוֹת הַשֵּׁם וְהַהֲאָמָה הַאֲמוּנָה שֶׁהוּא עוֹשֶׂה עֲלֵמוֹת
 וּמִשְׁעַ הַטֶּבַע. וְהַשֵּׁיט כִּי הוּא הָאָרֶץ כִּי בְּיוֹם הַהוּא מִכָּל עִסְקוֹ וְהַמְחֹזֵק עֲשׂוֹ
 בּוֹ וְהַחִיָּה וְהוּא שֶׁאֵין זֶל שֶׁהִי נִפְשׁוּת יֵשׁ לֵעָרֶס כְּשֶׁלֵּי שֶׁמִּתְחַלֵּץ הַשַּׁבָּת לְבֹ
 רַחֵם לְלַמּוֹד וְלִהְיוֹן מֵה שֶׁלֵּא יִבֵּן כְּשֶׁאֵר הַיָּמִים לְפִי טוֹרָה כִּסּוּ וְכִיּוֹם הַשַּׁבָּת
 נִמְצָא לֵעָרֶס לֵב פְּעַם וְזִמְן פְּעַם לְהַרְעִיֵק כְּלָמוֹד שִׁירָע שֶׁמוֹ שֶׁלְּהַקְבֵּה וּרְדוּ כִּמוֹ
 שֶׁאֵין הַכֶּסֶף שֶׁבֵּר לֵי לְהִיךְ וְאִמְרוּס הֵם זֶל חִצְיוֹ לֵי וְזִהוּ עִקְוֵה קְדוּשַׁת הַיּוֹם
 אֲשֶׁר קָדְשׁוֹ הַשֵּׁם כִּמוֹ שֶׁבֵּר וְיִקְרָא אֲמוּנָה לְפִי שֶׁאֵין קְדוּשַׁת אֵל עַל וְדָךְ זֶה וְכַעֲשָׂן
 זֶה וְשֶׁבֵּר הוּא הַמְקַדְּשׁ לִישׁוּלָה כְּעִין זֶה וְהוּא שֶׁבֵּר לְרַעַת כִּי אֵעִי מְקַדְּשֵׁם
 לֵא שֶׁהַקְדוּשַׁת הוּא כְּשֶׁמִּתְחַלֵּץ הַמְלֵאכָה עַל הַטּוֹעָה הַרְשָׁעוּת שֶׁאֵם כִּי לֵא הִיָּה
 עֲבוּרָה הַקָּוֵן מוֹרָה כְּשֶׁבֵּר וְלֵא הַמִּילָה אֵף כִּי לֵא הִיָּה הַמִּטְוָה כֹּהֵה עַל זֶה
 וְלֵא שֶׁהַקְדוּשַׁת זֶם כִּי לְהַקָּוֵן הַסְּעוּרָה שֶׁאֵם כִּי לֵא הִיָּה יוֹם טַטוּר שֶׁהוּא קָדְשׁ לֵי מ
 מוֹנַע הַאֲכִילָה אֵם כִּי אֵין קְדוּשׁוֹ כִּי אֵם לְרַעַת כִּי אֵת זֶה וְהוּא שֶׁאֵין לְרַעַת כִּי
 אֵעִי מְקַדְּשֵׁם וְלִפְטִיךְ יִצְיִיֵן כֹּל יִשְׂרָאֵל לְלַמּוֹד הַטּוֹרָה כִּיּוֹם הַשַּׁבָּת כִּי כֹה
 עֲבָה לֵהֵם הַטּוֹרָה כִּיּוֹם הוּא כִּמוֹ שֶׁהַעֲדָה עַל זֶה הַקְבֵּלָה וְכֹה יִשְׂאֵ בִּי הַקָּוֵן
 הַנְּפִשׁ. וְהַקָּוֵן הַגּוֹף נִמְצָא בּוֹ מִשְׁעַ פְּעַם. הַאֲחַת שִׁטְחַ הָאָרֶץ שֶׁבְּעִיַת יָמֵי ח
 חִיּוֹן וְכֹה יִתְמַד גּוֹט לְהִיּוֹת כִּיּוֹם נִשְׁלַם וְכִיּוֹמָהוּ וְעִמְדוֹן יִהְיוּ חוֹקִים וְכִיּוֹמִים
 וְהוּא שֶׁאֵין הַטּוֹרָה לְמַעַן יִטַח שׁוֹרֵךְ וְחִמּוֹרֵךְ יִעֲשֶׂה כִּי אֲמַרְךָ וְהַגִּי
 שִׁיּוֹם הַשַּׁבָּת הִיא סִבָּה לְזִרְזוֹ הָאָרֶץ כְּמִלְאֲכָתָה שֶׁאֵר הַיָּמִים כִּי אֵם לֵא יִרְמָה
 הָאָרֶץ הַקָּץ אֲשֶׁר כְּעִמְלֵה יִקְוֶץ כִּי וְיַעֲמוֹל כְּעִצְלָה וְכִכְאֵב לֵב אֲכֹל כְּשִׁיִּדְמָה
 הָאָרֶץ שֶׁמִּתְחַלֵּץ קְרוֹבָה יַעֲשֶׂה מְלֵאכָתָה כִּיּוֹמָה וְיִקַּל הַטּוֹרָה עֲלֵיו שֶׁכִּי הַחִיּוֹן
 פּוֹעֵל מֵאֵר כְּבֵעַ אֵרֶס וְכִּיּוֹם הַעֲמֵל הַמְּטַחָה הַקְרוֹבָה יִמְצָא מְטַחָה
 וְהַגִּי כְּעִמְלֵה וְהוּא שֶׁקְרוֹבָה הַטּוֹרָה כִּי יָמֵי הַשַּׁבָּת שֶׁבֵּר לְפִי שֶׁזִּמְן וְזִמְן הַקָּ
 הַקְרוֹבָה כִּי לְמַטְחָה וְהוּא כְּלִשׁוֹן כִּי אֵרֶס וְכִי יִמְצָא עֲשׂוֹ אֲחֵר הַמְּטַחָה
 כִּיּוֹם לֵא עֲמֵל מְעוֹלָם וְיִתְמַד לְמַלְאֲכָתָה וְיַעֲשֶׂה כִּיּוֹמָה וְכִי יִתְמַד כִּי יָמֵי
 חִיּוֹן עַד שִׁשִּׁיךְ לֵהֵם חֵקוֹ כִּיּוֹם אֲשֶׁר כִּי קִיּוֹם הַגִּי וְנִאֲמַר שֶׁמִּסְרֵי הַה
 הַגְּבִילוֹת וְהַטְּרוֹת סוֹרוֹ הַגְּבִילוֹת שֶׁבֵּר לְהַעֲרִי עַל כִּיּוֹם הַטּוֹרָה כְּשֶׁבֵּר עַל הַסּוֹר
 וְלִפְטִיךְ שֶׁעַ כְּכֹהֵה מֵה שֶׁאֵין כִּי כְּשֶׁאֵר יָמִים טוֹבִים שֶׁעֲרַבְתָּ מִטְּחָה וְשֶׁחִתָּה
 שׁוֹם כִּיּוֹם אֲכֹל כְּשֶׁבֵּר הֵם חֲלוּקִים כִּי כְּעֲרַבְתָּ שֶׁהִיא הַגְּבִילוֹת הַרְשָׁעוּת הַחִתָּה

בקדוש היום ובכרכתו להשיר האדם על היום הזה שברצו מכל הימים שהם
לעמל ולצעה וקדשו מכל הזמנם כלומר מכל המושעים שיש בהם קצת טרחה
בשמחתם אבל בשבת השלחן ערוך ואין שם טרחה בצרכי הגוף ומותר
הערה הזאת ישתרל האדם ויחשב ברב וירע כי אות היא בין השם ובין נט יש
ישרל כי ששה ימים וכו' ירע ויאמן המחש והמקדש וכי יש שם ממציא כר
המצואות ועושה הכל לרצונו וזה עשין סדרהו בתפילת יוצר אור הטאמר אחר
השין והמחשבה אחר זה בזה העשין ומותר כן יחשב ברב וישתרל ללמוד
דבר מתוך דבר ברעמו טעמי השבת ודבריה ער שיוסר לחיים ולהעיר על עשין
זה הקטן לומר בתפילת מוסף טועמיה חיים זמן כלומ' המטעמיים אל חסד
מצות השבת וטועמיה חיים זמן וגם האוהבים דבריה כלומר האוהבים דברי
תלמודה והם אוהבי השם גדולה נחמו כלומ' שיטט בין הגדולים והגדלים ה
העומדים האלה שמותר שילמדו דבר מתוך דבר ירעו אמרתו ואחרותו ואחרות
שמו ועל מחמתם יקדשו את שמו בהשיג הראוי להשיג והוא שסדרו בתפילת
המנחה אחר זמן התלמוד אהב אחר נשמך אחר ופיימוו בה ועל מחמתם
יקדשו את שמך ושמעתי אומרי שרפת שכותי הקטן כנגד שבת מרה וצפת
שחריה כנגד שבת סיכי וברפת המנחה כנגד הזמן העתיד שג עליו והיה
ביום ההוא יהיה לי אחר נשמו אחר והטעם הזה טוב למי שמייקר אורטו
בראוי ויסמך לו מה שראוי סוף דבר כי המטון ברבור זהו תקון העפע ולפיכך
עמך אל המצות הקורמות כי בא להעמיד אותם ולקיימם ונאמר כי הדבור
הזה טלל ה מצות ב מהם מצות עשה האחר זכירת היום לקדשו והוא הקדוש
שאת מקדשים על היין שפי הקבלה או על הפת אם אין שם יין או אם הוא חביב
והשטה לשטר ביום ההוא מכל מלאכה והג' מהם לא תעשה והם שלא יעשה
אחר חבט ישרל בו שום מלאכה ושהעבר שחל וטבל לשם עבודה לא יעשה
מלאכה ושלא יעשה גם ק על ידי בהמת מלאכה ולגלי יראה רבותי על פני
אמרתו שאין כטרה הזרה לשכיתת בהמה ועברים לא בשבת אבל בשאר
ימים טובים לא בא עליהם כזה לא מצות עשה ולא מצות לא תעשה והמחמיר
הבא עליו כרפה ונאמ' לפי שהזכירה סבה לשמירה מצד והשמירה סבה
לזכירה מצד אמ' רבותי זכור נשמור ברבור אחר נאמרו והוצרכו לומר זר
לפי שהיה קשה בעיניהם מוינאם שטי במשנה תורה על מה שג כפיט ועבר
כלחות והתירו הקנשיא הזאת נאמרו שאין שטי אחר שזה נמשך לזה וכן כל
מקום שג בו ברבור אחר נאמרו כפי הדרך הזה נאמר להורות שאין דרך

15

סתרה ולא הפך עבדי משה רבינו ואם תראה בהם הסתרה כמו ולא תלכדו
 שעטני גיילים העשה לך וכיוצא בו הוא על דרך זה לפי שהמוכן מאזהרת שעטני
 הוא שיהיה האדם שחר בספורו לשמור חמורת הלשם ומטרה ציצית גם כן באה על
 זאת וזאת היא הטובה באמרו ברבור אחד נאמרו להורות שהטובה היתה באה
 עליו כדרך שהיה שומע ממנו שני דברים ושני עשייתם יחד ושה נשאר
 מרבותי תקנת הבור וטור ושומר כלבד אבל כי שתי ימים עשה יי אה השמים
 שברבות הראשונה ונסת כי עבר היתה שברבות השניות לא תקנת גם מה
 שכתב הרב המורה שהן שתי עלות לשתי עלולים כי כבוד היום והבדיל על אורו
 החרוש על ק סמך ברבות הראשונה על ק סך להים ועקן לא תורת השבת
 ויטות אורט לשומרו הוא לעלה היוטט עברים במצרים הכל כמו שכתב ב
 בספרו המורה ואם נמצא השטי ברבור זה בעלה ובעלול וכל זקן שהוספר
 ויש מי שאומ' כי יציאת מצרים היא סבה לשבירת העברים וגם כזה אין השוכה
 לשאילתא ועוד לפי הרשת הזה קשה לא מהו על ק סך יי להיך לעשות את
 יום השבת היה לו לכתוב למען כי יטח עבדך ואמך כמוך למען הוטור כי ע
 עכר הייה ועוד כי כד חזקה וכזוע נעויה שמורה על עשות העלאות למרה
 נאמר שם והקרוב אצל שזה שאמ' רזל וטור ושומר ברבור אחד נאמרו לא
 על שתי הבור אמ' זה כלבד לא על שתי הרבות בכלל והוא שכתב קדם לא קיום
 חמורת החרוש הוא כרי להאמין ולקבל שהשם עשה נפלאות ומשנה הטבע אם
 ק מה שנאמר ונכתב ברבור זה ברבות הראשונה רמוז על מה שנכתב בשעות
 והוא שיקר הטעה והוא שרמזו עליו רבותא במאילתא מפע מה ברבות הרא
 הראשונה לא נאמ' בהם טוב וברבות האחרונה נאמ' בהם טוב ואעפ' שאמרו
 שם מפע שסופם להשתבר מאמרו זה בא על דרך רמוז כדרך שרקקו על מרה
 שלא נאמר כי טוב כיום השיע' ובמקום הזה באו לרמוז ולהשר כי הטעה בסבה
 הנזכרת ברבות ראשונה מן החרוש הוא מה שכתב ברבות שעות ונסת כי ע
 עכר הייה במצרים ויציאת כד חזקה וכזוע נעויה כלומ' אחר שהטעה כרי
 להאמין החרוש יש לך לזטור העלאות ולהאמין בהם ועל ק סך אה יום השבת
 כלומ' על שיקר דבר זה עק' כי כזה יהאמה ייעוץ התרה וטרע כי ע לכדו
 הממשלה ונאמרו על ק סך נאמרו על ק סך יי אה יום כלומ' יחדו לטובה
 וקדוש וברבו היא בחינו לבס' שט' שלכ האף נעלוהו והוא שאמ' ברט' נצן ו
 נאמרו גם ק סמך טאור פשו שלארס הוין מה שברט' רטקה לאף הארס
 והוא שאמ' חינו לבס' וקדושו הוא בחינו ליי שהוא שלכ העש' נעלוהו

ונמצא ביום זה עונק לשטח חלקי הארץ ולפיכך היה ראוי להקרא עונק מה שאין
 כן בשאר ימי מטחה ולפיכך נאמר חמרת ימים אותו קראת וכו' לשון הגמול מזה
 כקרא מזה או התעק על יל' והוא עונק העפע המיוחד כן עין שהיא הקדושה
 הגמורה והרכבתך על כמות ארץ והוא עונק האף וכרמתו והראיה שכתב ה'
 השבת היא עונק האף קראת יום הפסחים העאפר כן האכילה העונק ההוא קרוי
 ליל' לילי שכלו הוא לשם ואח' הם כמנהגו בפסוק נק"ה סרך שאמ' החכם בכל עת
 יהיו כהןך לבצע והכוונה לעקנת הלכות וללבנם ושיעק כל היום ההוא ליל' והוא
 הקדוש ולכן לא ערה התורה זכירה ביום ההוא לקדשו לפי שטעם נוסד ועמד
 אבל יום השבת שחציו לע' עריסה כן הזכירה וכבר התבאר שמצוה יום השבת
 היא המצוה והקדוש שעל כן נאמ' במעשה בראשית ויברך ויקדש מהמספר ה'
 ההוא בכתב נכתב אחר שנתנה התורה ונאמ' עזה שאמ' הול' לזכרו על היין טוט
 לקבוע אדם סעודתו בשבת על היין כרי שיטמח האדם ביום ההוא שהיין משמח
 לב האדם כמו שז' ויין ישמח לב אדם ואין הסונה הראשונה בזה השמחה בעצמה
 אבל כרי שירחק אדם השמחה כי אילע לא היה לו זמן שתייה היה האדם יום יום
 שורה ומשכר אבל אחר שיש לו יום קבוע לקבוע סעודתו על היין יום יצרו
 כשאר הימים וגם ביום ההוא כרי שישמח שמה ולא לשמחה קבוע על היין ה'
 מצוה זכירה כרי שיוטור מעשה השם ולא יטו אל היין ולזה הטעם בעצמו קבוע
 מצוה המזון על היין שיהיה עיט כגם ההוא מותר היין לא ישכר לפי שהמצוה
 מתלקף ערה האדם בערה הכהמה ובפתוחה ממנה כי הכהמה מרגשת והשכר
 אינו מרגש על נכון ולפי שהוא דבר מאנה מאד ולא נצרכה התורה לאוסרו
 ורי בזה מוסר רב כמה שספרה התורה על נח ועל לוט וכמה שאסרה התורה
 השתייה כגמאם אל אהל מועד כבר התבאר מה שנכלל בזה ונתתו כל
 המועדות "הרטר החמישי" כבר את אפיך ואת אמך אחר מצוה
 על השבת הטלל תקון האף ותקן העפע סמך לו הדטר הזה כי הוא צורך
 גדול לתקנה שטח חלקי האדם לפי ששיר כרא אדם יולד ולפיכך צריך שישמע
 לקול אביו ואמו כרי שייסרוהו וילמד מהם ובלמודם השלם נפשו ובמוסרם
 יסור מרע ויעשה טוב וכזה יתקיים היישוב כי בזה ילם סור כט אדם ועוד
 אם יכפר חורו יכבדוהו כטו ויועילוהו בזקטות ובכלתה כמו ונמצא הטוב חוזר
 חלילה והוא קיום העולם והוא שאמ' הכה' למשן יאריסון ימך על האדמה אשר
 יל' להיך טמן לך ואמרו על האדמה הוא תקון האף ואמרו למשן יאריסון ימ'
 ימך הוא תקון העפע כמו שאמ' זל לעולם שטעל אחר ולפי שכלל שטעשי

הוסיף בו ביאור במשנה תורה ואח' למען ייטב לך וכלל המצוה הזאת כבוד
 החכמים והזקנים ואהבה איש לרעהו והנמשך אליה מן הצדקה והרחמי והחמלה
 שבהם קיום הישוב והם עשייתם חזורים חלילה גם שלח הקן ומצוה אומה נארת
 בט ומצוה גרי במלב אמו נגדרים על זה לפי דעת אחת
 הדבור השני לא תצוה אחר שצוה על הקן האף והעמדת סמך לו שלא יג
 יהרג אחד בדרך אכזריות ורשע כי אומה הריגה נקראה רציחה וראוי למעט אומה
 לפי שהיא השחתת העולם הקטן ותחת המצוה הזאת כל מצוה הנמשכת בגורדי
 האף והוציא המצוה בלשון רציחה שהיא פורטת הריגה אכזריות לא כלשון הריגה
 הסוללת להורישך שיש הריגה מותרת גם מצוה לעשויה כמיתה כד וסווא בר
 הדבור השני לא תצוה אחר שצוה על הרציחה סמך לו הזהרת
 הניאוף לפי שהוא כמו ס השחתת העולם השפל כי ברכות בט עאשים ירבו ה
 הרעים בעולם ויזיקו ויהרג מהם ומאס שימותו בחסרון כל לפי שאין להם אמת
 ירושים שיפרנסו אותם ויוכיחום ומתוך כך יגבטו ויגלו ויהרג גם על הניאוף
 הבוא הרציחה בקטאת בט ארס זה על זה על הנשים גם אילו הותרו הנשים
 לכל היה הארס מכלה ימיו ומשמיה אפס סך לפי שהתאוה הגל בהשגות ה
 היטרות וכוונת המצוה הזאת למעט המשגל ולמעט התאוה ולמשול בה כמו
 שבה במעשה בראשית והוא ימשל כך ואתה תמשל בו ותחת דבור זה כל מצוה
 הכשלת האסורות גם מצוה המאכלים האסורים שהם גם סן למעט התאוה
 גם מצוה מילה תחת הדבור הנה כי המטון בה הוא זה
 הדבור השמיני לא תגזב אחר שהזהיר על הניאוף שהוא השחתת העולם
 והפסד הסדר בא להזהיר על הגזבה ואם ביארוהו כגנב נפש אמנם החדשו
 כל גזבה גם גזבה ממון או גזבה דעת כי הגזבה יפסד סוד בט ארס גם
 במרה הזאת תצא ברציחה כי ימצא הגנב וקם עליו והכהו נפש ותחת דבור
 זה כל משפטי נזקי ממון ודין גזילה ואונאה ועושקי שטר שכיר וכוונת בהם
 הדבור השמיני לא תענה זה הדבור הוא לשמירת השלשה הקדומים לו
 כי כשורה שקר יקח הארס ממון אחרים והבעל האשה האסורה ויהרג הנקי ו
 ותחת מצוה זו להשיר אמת ולשפוט משפט אמת
 לא החמיר זה הדבור ראוי כאמת לסמוך אל הקדומים לו ולחמק בו הוכחים
 הטובים כי החמור שורש כל עון וזה הדבור שומר ומקיים הארכעה הקדומים
 לו כי בא להזהיר הארס שלא יטון להוציא מתחת יד איש אשמו או ביתו דון
 חמות ואפי כרעון אומה השכן בהרכות לו הרמים לפי שזה מכיא לירי רציחה

ועאונן וגזילה וערות שקר ואתה יזרע שחמוד סרס נטות גרס ג מהם ערות שקר
 ורציחה וגזילה וכא על זה העונש הראוי ומופע שהתאוה מביאה לדי חמוד שיגרה
 הלשון במשנה תורה ואמ' לא התאוה בית רעך ובית רעך סלל הכל ביהו אשתו וח
 וחמודו ושורו והמתאוה בלב אעפ' שלא יטען ולא ישתדל להוציא הדבר ההוא מיד
 שביט הזהירה עליה התורה כדי להרחיק כל מדה רעה רבולית ההרחקה ולפי ענין זה
 המשיל טען הטבוא אל דור המלך היצר הרע אל הלך ואורח ואיש כי בתולה ילך לפטו
 והוא שיביט אל הענין ההוא והוא התאוה ואחר זה יתאחר אצלו והוא כשישתדל
 להשיג הדבר ההוא והוא החמוד ואחר זה יתחזק והוא דומה לאיש מושל בבית כמו
 סמוה והוא כשימלא הצוות לגזול או לנאוף או לעבור על דבר מרכזי התורה לפיכך
 הזהירה מהחמוד והתאוה ברוך הבוחר בעמו ישראל לרב להם תורת אמת וחקים
 ישירים מגד רביו לעקב חקיו ומשפטיו לישראל לא עשה ק לכל גוי ומשפטים כר
 ידעם הללויה "

ליום מ'ק תורה "

רש

ההוא גלילאה עליה רב חסדא בריך רחמ' דיהב אוניין תלמידי לעס
 תלמידי ע"י תלמידי ביום תלמידי לירח תלמידי לשון רשיה טפל
 על חקירת הרב בכל שנאמר בו ר' לגלות כל סבר ט ולרעה אמתת ולפי שרוב
 דברי החכמים והבבאיים נאמרים כדי להמיצא בהם תועלת לכל טוט בהם שג
 פטס אחר מהם נגלה פשוט לכל יודעי הלשון ההוא ומביטו ואחר נסתר מרבים
 מוכן לחידים אחר רשיה רבה ויאמר על הראשון פטט ועל השני רש ולפי זה
 הענין רשו ד'זל שמעו כי נגדים ארבר כל דבור ודבור שיצא מפי הק"ה קושטין
 לו שני כברים ר'ל שמיחסים לו שני שלמיות והעריך לרעה והדאוי להאמין כי כל
 דבר נבוא כנאמתו או כל דבר חכם שלם בחכמתו ויצא מפי הק"ה ופסוק זה שלמה
 אמרו וייחסו לקראת החכמה בראש מרומים וג' ליד שערים לפי קרת וכנגד בראש
 מרומים אמר אליכם אישים אקרא וכנגד ליד שערים אמר הכיט פראים ערמה אחר
 ט אמר שמעו כי נגדים ארבר ומפתח שפת מי שרים רוצה בו מה שייטב ויישר
 בעיני היחידים וכשני העם כל כת וכת כאשר היא והמוכן וכל כת וכת הוא לתועלת
 גדולה והוא הסבר והסבר האחר הוא משמעות הפטט והשני הוא משמעות הדת
 ולפי שהנחה הראשונה לרש הוא על דבר יוצא מפשוטו הושאל זה הלשון ונאמר
 זה ק רש על כל דבר שג ברוך סמך אל הכתוב ואם לא היתה כלל טוונת הכת

אל הרב הוא הנסמך אלו אבל טוונת בעל הרב הוא שיקבל ממנו האמת מאי
 זה דרך שיהיה הקבלה ההיא והמבין כשירוש הרב היטב ידע טוונת אמת והוא
 אמר וקרא אסמכתא בעלמי' והמשל בזה מה שאמ' רז"ל אין דברי הגדה מהק'
 מהקיימים לא כמו שממית עצמו עליהם שז' זאת הגדה אדם כי ימות כאלה
 הדבר הזה בעצמו אמת שלא ישיג האדם קיוס דברי הגדה והוא השגת האמתות
 לא בגישה רבה והטהרלות גמורה בהגמרה ער עת המות וסמך הרב הזה לפי
 מועל הרב להמון השומעים כרי שיהאמת אצלם ויעלה כלבם שעל זה הזכירה
 הגדה ובה יקבל דבר האמת בדרך החכמה ורוב דרשות התלמוד באו בדרך
 החכמה הזאת ואין בזה רק טוב כי טובה ההטאה המועילה לקבל אותה ולפי מה
 שהזכיר כל מבין כשישמע דבר או יקראת ידע שבעל הרב הוא חכם ראוי לו
 שישתדל ויחקור הטוונת או ישיג הגועלת ואחר שהוא כן ראוי לו לחקור דבר
 הדרש שהזכיר תתלה והוא לך טעמים הטעם האחר כי מאחר שנכתב כ'
 ככלל דברי אהיה חייב ידעא כי למעלה נכתב והשיני' התחסן אל חכם ידע
 ומפורסם כי אמרו עליה דרב חסרא הוא כפי לשון הגדה שאמ' והחושפ' עלינו
 תרג' ורשקן סמיכון עלהוי' לל הטפלים לך וסמחו שרפים עומדים ממעל לך ל'
 להניב על יי' וכפי העשין הזה בא עליה דרב חסרא רוצה כי שיהיה סומך
 עליו במה שיהיה אומ' כי הוא היה מורה אותה מה שיהיה דרוש כרכס כמו שאמ'
 אוקיס רב אמוראא עליה ורש' כי סן היה המנהג הקדום שהרב הגדול היה
 מעמיד אחר מהלמדיו ומלמד אותו מה שיהיה כרעתו להוריע לעם לפי שאין
 טאה לרב הגדול להגביה קולו כהמון ולזה היה התלמיד אמורא לפי שאין לו כ'
 כלמוד ההוא רק המאמר והרב נקרא תגא לפי שהוא היה המשק והשוטה ו'
 וכבר התבאר מזה שהדרש הג' רב חסרא אמרו שיהיה חכם מפורסם והוא ה'
 הטעם השט' מביא אותה לחקור הרב הזה היטב והטעם השלשי
 והוא המכריח לפי שהוא רב נאמר על יסוד הרחש וכללה ולפיכך נאמר
 כלשון נחה ומליצה להשיר ולהוריע כי בא למעלה גדולה
 וערה נחמיל ונאמ' כשער המלמד אדם דעה ומארת ויענה לשון
 ונאמר שזה המספר אשר המליץ בו רבו היה להשיר אותה על טוונת הגדה
 טלה בדרך שלא רהיה אצליט מיטה אנשים מלומדה בלו אמר העשור רון
 במספר הזה בטוונת מיטה הגדה כן חלקיהן כמו שיתבאר והטעם ההיא ה'
 גרה כי הגדה חכמתכם וכינתכם שכל מיטותיה באו להעביר העקר ולהעמיד
 האמת והוא שקורס מהן גרה היו אנשי העולם מלכר יחידים תועים בעיקר

האמונה ומיחסים פעולת העולם לפועלים האמצעיים ולא לפועל הראשון ולזה
 היו עובדים הגלגלים והכוכבים ושאר הנכבדים ולכבוד היו עושים צוה לקרוא
 בט אור לעבור הנכבדים ההם מה שאין רצון השם בעבורה היה לפי שכלם
 משרתים ושמים ועושים שליחות השם ומלאכות והוא לברו המלך שראוי ומחוייב
 לעובדו כפי הכבוד שהכל מחמו וממשלתו ועל זה באה הבורה להודיע אמתת מיצאו
 השם הפשוטה אשר ממשלתו בכל ולו לברו הממשלה והכל אין כעצו ועל זה צטן
 תתלה לשמוע בקולו לבר והשמיים בקולו הוא הלימוד והחקירה בכל חלקי העולם
 שהם ג' וכבחינה השלשה חלקים ישמע קולו לפי שכוחה הבחינה יודע שכלם
 צריכים למציא ולמעמיד הוא הקב"ה אשר יטה ונבראו ויעמידם לער לעולם
 כל אחד מהם כפי מה שהטבע עליו והוא לברו נמצא אמת עומד בעצמו ומעמיד
 במציאותו שאר הנמצאים החלקים בן עלמות ועל דרך זה השיג יחזקאל המראה
 ולפיכך נכתב בה ואראה ג' פעמי על דרך זה נאמר שילוש הקדושה במראה לישע
 אחר שראה ג' עינים בן מקומות והם הכסא וההיכל וממעל לכסא והוא שראה
 ז' ג' סגור אומחה קדושה אחת אומי קדוש ואחת אומרת קדוש קדוש ואחרת
 אומרת קדוש קדוש קדוש רמז אל שלוש הקדושה הנאמ בכתוב והרמזה לער א
 אמנם יונתן קן עזיאל השלם סדר הכבוד כסדר יחזקאל הבוא שאמר שראה תתלה
 החיות ואחר החיות האופנים לפי שהיה השגת אלה קדמות בלמוד להשגה השלישית
 אבל הקדים החיות לקדמות המעלה לא לקדמות ההשגה בלימוד כי קדמות הלמוד
 היא באופנים וכפי זה הענין מיצאה ברב רז"ל למה נאמר קק"ג פעמי קדוש
 שאיט נראה לבטיות קדוש שאפי חיות הקדש שהן עשאות כפי כבודו אינם רואות
 אותו קדוש שאפי מלאכי השרת שעומדים לפניו ומשרתים לפניו למעלה אינם רואים
 אותו וכעל המאמר הזה לקחם לפי סדר וכפי הענין הזה נאמ בזמורו אחר רוממו
 יי אהיט והשתחוון לברוך רגליו קדוש הוא רוממו יי אהיט והשתחוון לבר קדשו כי
 קדוש יי אהיט יודוע כי הודו רגליו נאמ על העולם השפל הזה והו קדשו נאמר
 על העולם הגבוה כי לפי שההרים הם המקומות המורגשים המוחשים העליונים
 אשר בארץ וקראו לכל גבוה מן שאיט מן הר ויאמרו לעולם הגבוה בכלל הר
 ולפי מעלתו אצל השם יקרא הר קדשו וכמהו אצל סבורי א ויהיה ענין ירקק
 סבורי א כענין ירקק אהים ער מרום וכא כשטהם להפליג במה ירקמו כענין
 כבנה השמים על הארץ ולפי הענין הזה נאמר משפטיך הבור רב כענין ע
 עמוק עמוק מי ימציא או בא להעיר שטהם שירקמו סללה השמים והארץ
 וכל אשר בה סוף רב עולם הגלגלים קרא הר הקדש כמו שרמז באמרו כבנהם

אשר אבה מראה כהר כמו שיתבאר במקומו והכל כא להשיך הארס לבחון ולרעה
 המצאוה טעם שהוא העולם כי מתוך בחינת העולם יראה יחודו וקדושו ומה שהנך
 יונק ואח ומקבלן דין מן דין ואמרו ריב ט שהכל מקבל עול מלטה שמים
 מהגבוה ממע ולפי דרך למקד שאינה קריאה ממש כפשוטה אבל קריאה הגבוה
 מקבלת אצל השכל קבלה אמיתה והכל להשיך שאמרת מצאוה ויחודו עדעת
 בבחינת העולם ככלל והיא הקריאה כדרך שאח השמים מספרים כבוד ה' לה
 שהקריאה היא כחיתוך אופות לא מצר הבחינה בהם ולפיכך אמר ומקבלן דין
 מן דין ולא אמר וקדוהן דין לדין וכן רצו באמרת ומקבלם עול מלטה שמים זר
 מזה ויפה קדוהו עול כי כן ראוי לקבל הייחוד כדרך קבלה העול על עזרי השור
 ואז יצלה למלאכה לא זולתן ראו בני והבונט כי לא יראמת הייחוד רק בבחינת
 השלטה עולמות ולזה טוע אשתי טפה הגולה בסודם הקדושה ככריות שלקריה
 שמע לפי שהוא נקדש ומיחוד מתוך השלטה עולמות ועוד באמת ואעפ"י שסבת
 המאורות ברוב העאה היא שקר לא בא רק לרמוז על מופת הייחוד מתוך מעשה
 מרכבה הנכלל בו ולפיכך הקאה לפי ק"ו וסמט לה אהבה עולם כלל סבת ב'
 כפחותה וברוב שבת לש שסודו בה זיכר שבת המורה על החוזה ועל המחור
 וראיה לרוב זה מה שאח במסכת מעלה אמר לו יורה והלא הרכב עמו כמעשה
 מרכבה ולא ראו אורה מימיהם רצו למר כמו שהרחיק הסומא מהכרבה הזאת
 מופע שלא יאה המאורות ולא ידעם כי אם בקבלה כן יש לך להרחיק רב בני אדם
 מעקר הכרבה שהרי לא ראו ולא ידעו המרכבה הנזכרת שם לא מאחר ש'
 שירעה מצד הקבלה ראוי להם לבדן ולהורות על זה כן הסומא ראוי הו' ו
 להורות ולבדן על המאורות ואעפ"י שלא ידעם לא מצד הקבלה ואח להם ר'
 יורה הרב באוכטבא הלוי הלא מילבא והא קח מבין וט' וכשהתקדקו בני י'
 היטב כדבר ההוא המצאו שכולם מסתמים שמעשה מרכבה נרמו ככרבה
 ההיא והיא השלטה עולמות הנזכר בה כי לאמת כפ הייחוד וכנגדם באוג
 כן ג' מחטה כמרכב ועל דרך ההערה הזאת עמך לעשות ג' נקודות במקום
 השם המיוחד הכל להשיך על היריעה הזאת שעליה נשעויע לשמוע סקולו
 כלום לרעה אורה ולשייך מתוך מעשיו והוא שאח הנביא כי אם אה הוכר
 הזה יערה אורה לאמר שמשו בקול והיה לבס לאלהים ואהב רבו לי לעולם
 כלום שהקבל אורה לב עינים והשיעט והשגת האמיתה היא הדיעה ט מ'
 מתוך מקרה ג' חלקי העולם ויריעה זאת בקבלה הוא הכרבה שאט מרכבה
 אורה י' שמו כלום הוראה שהוא כפי הצרע לא כפי מעלת י' כי לא ישיגה

ולת
 לקרוא
 שנים
 ומחוייב
 מצאו
 עט
 העולם
 ש
 עמיר
 מראה
 לשע
 ח
 חר
 ח
 חלה
 השלטה
 למור
 קדוש
 ואות
 וימים
 רוממו
 כי
 אמר
 ויש
 לר
 קד
 שש
 ע
 ארץ
 שבת

וולתו ית כמו שבה כי לא יראת האדם וחי ולפיכך שאם דרך צרכה כללית י
 ברוך כבוד יי ממקומו כלומר מצד מעלת כבוד כי מקום שאם במקום הזה במקום
 מעלת מדרגה כמו שאם ממלא מקום אבותנו ולפי שאין משיג מעלתו נאמר
 ומיומם על כל צרכה והכלה והכרה היא ההודאה והוא שאם יודך יי כר
 מעשיך וחסידך יברכסו אברהם יי ככל שנת המיד הבלת כפי וכשתחוק
 הברכות האמורות עליו ית המצאם דרך הכרה והודאה והוא דרך לשון כר
 אדם כדרך שבה קח טא ברסה מאת עבדך קח טא את ברסתי ושתהם לרבי
 דעת הודאה והכרה כי לא יאמר לשון זה על כל מנחה רק על מנחה הקטן ל
 גדול ממנו דרך הכרה והודאה כי הוא ראוי לעטור ועל דרך זה סדרו הקדיש
 שמתחיל ואומר יהי גדל ויהקדש וכן ועוטן אמין יהא שמה רבא מברך וראוי ש
 שבאר זה עור ביאור רחב ועומר שברסה שם מונח על טוב נטמן מאת הטמן
 למקבל ויאמר על הטמן כי הוא המברך ליחס אליו הטוב ולהודיע כי הוא הטמן
 הטוב ההוא ועל המקבל הטוב ההוא יאמר שהוא ברוך ואמר כן הנשאל זה
 השם להודאה על המקבל הטוב ההוא אם קורס נשתט או אחריה ועומר על
 המורה כי הוא המברך ועל מי שמורים לו שהוא ברוך ועל דרך זה התקיש ה
 הברכות בהפילה ובהודאה ולפיכך אם שאסור לאדם להטות מן העולם הזה כלל
 ברסה כי להכיר ולהודות שהכל מאתו והוא שהרף אונק ואמר יהי מודן ומכרס
 עליהן וכשם שמברכים על הטובה כן מברכין על הרע לרחות הדעת הכטר
 מן המרכיב הסרה הגדולה הם הטפריס האומרים שחומר היסודות העפסר וכל
 המורכב ממנו מעשה השטן ובאו הם עה להודות שהכל טוב לפי שהטובה
 בכלל להגמיר המציאות כפי הטבע שהצריך בו דפקות ההערר לקבל צורה
 בהפסד צורה אחרת ואל זה רמז החכם וגם השע ליוס דעה כי ראש הפסוק
 כל פעל יי למעשהו וכבר ביארו הרב המורה במלת השלישי כפ יי ולפי אותו
 הביאור רמז אצלי בסוף הפסוק על ההערר שזר עליו להרסן בממר העפסד
 לעת ההפסד אשר המשך אחיו ההויה וכפי פשוטו הוא ברוך הוי אשר
 שבת אפי שעל ידי הרשעים ישפוט השם את הרעים אמנם לפי דקדוק עשן
 הספר ההוא הוא שאמר על הרוך הנזכר לפי הטבע שההערר הוא רבן לחמר
 בטוב אלהי רק לא על הטובה הנאשונה כי עליה יאמר שהוא פעלה ואלירה
 יתחם פעל השם כמו שאם כל פעל יי למעשהו אם שירצה בו למשן הפעל
 בעצמו שהוא המציאות אם שיאמר בו למשן רמט שהטוב בו הטוב הראשון
 והוא ראוי להתחם אל השם בפעולה אמנם ההערר לא יתחם לפעולה אה

אמנם הוא נמצא בהמצא החומר הזה הנפסד הוא שאמר וגם רשע ליום
רעה רוצה בו שגם הרע הוא נמצא בטנה השנית ליום רעה לא שהשם פעלה
והוא שאמ' וגם רוצה בו נכלל כמו שאמר כל פעל ורשע הוא דבק כאשר פעל
ואעפ"כ הוא טוב והוא שמצאו כתוב בתורה על מוציא ובה טוב מות להורות
שאפי' המות הוא טוב כמו שביאר הרב המורה והוא שאמ' אין דבר רע יותר
מלמעלה לל' שהטוב הוא המציאות המטון שאין הטנה הראשונה ברב רע והוא
שחייב לבכר עליו כדי להודות ולהכיר שהוא מתמיד מציאות העולם השפל ההוא
הנפסד הזה ואם הוא חלק קטן ועבוב במציאות אמנם הוא ית' מתמיד הכל
במציאות הקודמת על ידי השלמים האמצעיים ביט' ית' וכיטיט' ואמנם ברך
אתה השם רוצים בו יכירו הכל ויורו שמך המורה על אמת מציאותך ולזה
אמ' כל ברכה שאין בה הזכרת השם אינה ברכה וכן אמ' להיות מלך העולם
רוצים בו שיורו הכל ויכירו שאהה בורא העולם ומעבדו ומשמירו ושופטו ושז'
ושארה לברך עשית זה הרב רוצים בו שהוא אחר ואין שיע' ולפיכך אמ' גם כן
כל ברכה שאין בה מלכות אינה ברכה לפי שהוא מלה מורה על הממשלה וההנהגה
שהיא לו לברך ולפי שהנהגתו וממשלתו בעולם על ידי אמצעיים בא מטבע רוב
הברכה על לשון עבר ונמצא להעיר ולהורות שהכל מאתו כי הוא טרע ונמצא
בהנהגתו השלמה לעולם ואם יש שם אמצעיים רבים ומפני שהוא ית' מעבד ארת
העולם טעם כן חלקיו לא לערבו ולא להעלות אכל כדרך רחמי האב על הבן
נקרא רחום ופני הדעה הזה אמ' הדורש בריך רחמנ' סאו אמ' בריך השליט על ע'
עולם הלהגאי דיהב אוריין הלהגאי ומפני שהרוב זה טולל מעשה בראשית ומעשה
מרכבה הכללים החכמות העליונות ועל דרך האמת כל החכמות קצו אונק' והע'
והעלימן ברביו הערמו במספר השלשה ואל יהיה זה קל בעיניך שהרי הרבה
מינה בורה בא המספר בהן להעיר על דעה אחת או על השגת האמת ולמחות
דעות החכמי שקדמו לטענת התורה ולמה התמהו על זה ואם עשית החכמות
הגדולות למחות האמונה הקודמת בעבורם שארה אפי' כלב מקבלי התורה
ער שלא היו לא בשפתותם כלבו ולזה עוברים הכעלים והאשרות ושבא השמים
ושאר הנעברים ער שהקצאה אורה הארץ והרחיבט מגלות הארוך הזה וכ'
ושארת כלל חכמה כמו שבא הייעור הניע על ידי העבאים הוא שכת' ישן כי
עש העם הזה בפיו ובשפתו כמות ולבו רחוק ממנו והרי ידעתם אותי מינות
אנשים מעומרה לכן הניע יוסף להפליא את העם הזה הפלא ופלא וצורה חכ'
חכמת חכמו וכינה בטנו הסתתר ואמת כי הפלא מאד מרה כקצ' מרה שאמת

הייט מיחדים בשפתם לבר וענשים המצות בהגל איברי הגוף בלא חכמה ובלא בינה
 במצות ההם ולכן אברה החכמה והבינה כמעט שלא נשארו בלא שום אמונה
 אמתה לולי קצת מצות המורה המעוררות קצתהם להתבונן בו ובמצותו וגם מה
 שגור בתוך המצות מן המספר יעורר החכמים בזה והם יעירו אותם לקבל האמת
 ולבקשה ולרוחן אחריה ואין ספק אצל שבעל הדבר הזה אשר המריץ בו דבריו באר
 אותו לקצת השומעים ולא נכתב הביאור ההוא לאורך העשין וכי שיזמר המזמר
 דרך דמו כפי מה שבאו הרבה מאמרים במורה ובכרבי רז"ל ובאור הדבר הזה היר
 נעלם מרב חכמי תורתם כמו שהיה נעלם גם מהם רוב דברי האמתות העמוזות
 במורה ובתלמוד ער שקם הרב רבי משה במזל שקם אב במורה אב בחכמה בישראל
 וכיאר דברי נפלאים מהם יביט המביטם ער שיגלע לט קצת סמרי המורה והתלמוד
 וגם הוא הזכיר מהסגרים ההם מעט בספרו הנכבד כמעט הרבש אורו שיע התלמוד
 והפקחה לראות ולהביט מה שלא היו שמים אליו לא לב ולא שן לפי שהוסרו בדברו
 הסגורים הדעים שהיו מברילים בן הראות והעראה ולפי מה שנמשך לזה המין ב
 בדבריו בא הרמו שכתב בספרו הנכבד כמעט המצות על ספרת חמשים יום
 ושבעות הוא מקן תורה ולהגדיל היופ ההוא נמט הימים מן המועד הראשון אליו
 כמי שממטן בא העמק שבאוהבו שהוא מונה הימים וגם השעות וזאת היא סבת
 ספרת העומר והרב רביע הער אורטג בכתבו טעם הספירה הזאת לחקור
 ולרעה למה נבחר זה המספר במקן תורה וכשע היוכל ואין להשיב ולומר כי הוא
 על דרך הנחה אחר מתלקי האיפטר כמו שיאמר בקצת מקומות כי אילו היר
 זה אמת לא לטנה אחרת למה היה מוקדק מצות השבעות ער מעין הימים
 ער שאח שבע שבמה המימות ההייע ורבות דקדקו בו ואח מצוה למימט
 יומי ומצוה למימט שבעי ועור למה התיחס זה המספר לעומר ועור למד
 תקרא חד השבעות ועור לזה העשין כעצמו בא כיוכל ואח וספרת לך שבע
 שבמה שנים ואח שבע שנים שבע פעמים ואחר כן אח והיו לך שבע שבמה
 שנים השע וארכשם שנה ואח לקדש שנה החמשים וכמו שדקדק שם בשבמה
 השנים ובכלל סך השנים ובקדוש שנה החמשים בו דקדק כמינה הזאת סך
 בשבעות ימים ובכלל סך הימים ובקדוש יום החמשים ובמדת כהנ אומר
 יטל יספור ארבעים ושמה ויקדש יום ארבעים והשעה הלל הפפרו חמשי יום
 הא כיצד מונה מוט ויקדש יום החמשים כיוכל ואחר שמצאט דקדוק הזה
 בשבת עבדה ארומיט ועצמיט שהוא חיי האפסה ובקבלת תורתם שהיא
 חיי הנפשות הראמה לא בה עשין גדול ונכבד ומעט זה ראית לחקור הדבר

העמים ולז' ארצות נמצא שבעה שבעה ממעלות ש' שהיו קוסמים על דרך המספר
 הזה כמו שהר"ב יונתן על מה שאמ' יחזקאל שבעה שבעה שבעות להם וכו' נאמר
 שם על קסם נטכרמאצ' ותרצמו יונתן ואיען לא ידען דארכשן והשע זמטן הוא
 סמין ואוהרב על פיהגמא ער רתתי לה שעתא ריהמסרון כידיה וזה היה נמשך
 אל עשין שהשיג הקדומים פתעשה הגלגלים שהם השע וארכשין כי לגלגל שברתי
 ירק ומאדים מצאו כד' הטעות לכל אחד ח' ולתמה כ' ולטכב ט' ולטגה ח' ו'
 וללכנה ו' ער שמצאו שחשבו הרמזונים לפי הטעות האלה שהגלגלים חמשים
 מט' לפי מט' הטעות השבעה ואחר לפי הטעות הגלגל האמצעי כי הרשיש לא
 טרע אליהם ולפי זה העשין היה הקדוש ביום החמישי וכשנת החמשים להורות
 על המעש שלא יתעע ועשין מספר מט' טאמ' גם כן כרברי ישעיה טאמ' ואור
 החמה יהיה שבעתם כאור שבעת הימים וכן הזכיר רש"י בבבואות זכריה שלל
 ער וער מז' הערות היו ו' מונקות והם מט' להורות על האור שהוא לעתיד לבוא
 מוזמן וזה טעם להשיך אורט על הדרך האמת של נטעה ברעות הקדומים
 כי התורה הרמימה הכאה לתרמ' מי קדוש עשרה התבלות להחכימט וללמדוין
 שכל הממשלות רחוק הממשלה הראשונה הקדומה יה' השם כי לו לבין הממשלה
 והממלכה והוא המתגשגש לכל לראש וטעם משרתו ענשי ריעט כמו טאמ' וצבא
 השמים לך משתחווים ולפיכך הזהירה התורה שלא לעטר אחר מהם כלל כי שלא
 ישלה כלב ארס שאחר מהם מושל מעצמו כאשר יפודת בפסן לא העשה לך פסל
 ולפי הדעת הקדום בממשלה הטככים אמ' התורה וכן השא עשך השמימה וראית
 חות השמש ואת הירח ואת הטככים כל צבא השמים ונרחת והשתחווית להם ורוח
 מצות התורה באו למחוק זה הדעת וכן קצת המספרים שנכללו במצות ואתם
 רואים כי מספר השבעה סוכב בטורה ער מספר ימות עולם וכן מצאנו בהיקף
 ירחו ו' כהעם וז' שופרות בז' ימים ובשביעי הקיפ ו' פעמי' ואין ספק שזה המספר
 נבחר לקבוע אמונתו הישרה ולפיכך ראינו שמספר ה' ו' וקדוש החמשים היתה
 הכונה בו למחוק האמונה הכטלה ולהשיך ולרעה ולהכיר כי אין מושל באמרת
 זולתו וכל המט' ממשלות נגרות אחר ממשלת הקדומה וזה יודע כס' ט' כ'
 בהשגת החכמות ובהגלות המופתים והראיות בכחית הגלגלים והטעותיהם
 שהמופתים ההם יכריחו שכל הגלגלים צריכים למעט ראשון כמו שהתבאר
 לאנשי המופת וכו' הדרך טרע להם מצאות השם ואחרות הפשוטה כמו שכוה
 הדרך כעצמו העו הקדומים וזה על דרך הכת' כי ישרים דרטי וי' צדיקים ילט' כ'
 ר"ל כי הדרטים שאדם הולך בהם אל השם אין בהם מכשול ולא אכן עת' לכעול ה'

הש
 וכא
 משה
 עמי
 כאו
 יי
 אט
 טו
 שק
 והק
 לה
 הא
 מה
 ול
 הא
 שה
 על
 שם
 לך
 וה
 הה
 בה
 כמו
 אח
 לזה
 וא
 הה
 יוס
 למ
 לא
 יוס

השעם והם העריקים ולפיכך יצויקים ילבו בה אלו אכל העששים הם ההולכי במחך
 וכאפילה יסעו בה והם כצעה גדולה ולא ישיגו לעולם המבוקש אבל הם מרחק
 מהרחקים ממנו כל עוד שהם מודמים בעצמם להתקרב אליו ועליהם אמר החכם
 עמל הכסילים תגעט אשר לא ירע ללכת אל עיר וכאשר בחר כגו השם האיר לט
 באורו הגדול והלכת בדרך הישרים כמו שאמ' הביא בית ישקב לט ונלכה באור
 יי וכמו שעשו הקדומים באמונתם בבחינת ז' טככים וגלגליהם שבעה ק' הגזע
 אמתם בבחינתם מיצאות השם ואחרותן ואל זה טוט ק' ז'ל באמרו שבעת מהן
 תורה בקע להם הק'בה ז' קיעים ופתח להם ז' אריות ל' ז' חלקי היישוב כמו ש'
 שקדם ואמ' להם כיט בעלונתם והכיתו במחנותם ודעו שאין אלה עמי מיד פתחו
 והקדימו נעשה ונשמע ואתם יודעים כי זה המעשה היה עליך משה רבינו כש'אמ'
 להם כש'אמ' אם שמע השמש בקולי אם ק' הוא הדבר שפירשהו כי שהירעה האמ'
 האמתית כי היא השמיעה המבוקשת ואין ספק כי כל אותם הימים מעת שבראו
 מרה ע' מהן תורה לימרו משה רבי' והחכימום ע' שקבלו קבלה אמרת אנכי
 ולא יהיה לך קבלה אמרת לא שמיעת אמן כלבר רק שמיעה שלימה כהשיג' ה'
 האמת כמו שאמ' רבותי שאפי' קטנה שבשיהם היתה יודעת בחוקא ק' טווי ל'
 שהשיגו כל היריעה השרשית בזמן ההוא ולפי שקיוס הדעת צריך למעשים שיעשו
 עליהם מ'ה הש' ירג' שמו במספר הזה להבטן ולחקור האמת מהך מספר ז'
 שבעות וקדוש יום החמשים ואם תאמ' והלא כיום אחר וחמשים ענה המורד
 לרבי החסדי שבאו בתלמוד והיה ראוי לפי העשין מה שהבטן בחמשים דען
 והביט שהמורה לא תמוט לרוב ז' ל' דבר שבא על דרך מקרה ואמנם הכשר
 התורה אל המטון ממנה ולפי ההוה וזה העשין במצאו בקצת המצות שהתבטנ'
 בהם וכבר אמרנו כי הכונה היתה כיום חמשים להעיר על המחקר האמת כי
 במספר ההוא ולפי שכל השעם יבא יום חמשים כשה' בחדש ועל דרך זרות היה
 אחר וחמשים שהרי אי אפשר אם לא יהיו שכ' שני חודשי מעשרים סמוכים זה
 לזה לפיכך לא חששה התורה ליום ההוא שעברו כי אייר למקרה מן המקרים ז'
 ואמנם נראה פעם למה כפי הטבע ועבנה כיום הראוי להיות כיום חמשים ומה
 ההשגה מספקת לשתי השאלות הראשונות מאחר שטבת המספר היתה על
 יום החמשים ולפי ההוה כוב השעם הוא זמן מן תורה ומה גם ק' השוכה
 למה ששאלנו מהרה יבנה בית המקדש ועקדו חמשה לחדש כי כבר נאמ' שהמורה
 לא תמוט לזרים ולא תתן דבריה לשיעורים וזה הטעם בעצמו מספיק לדעת ז'
 יוסי שהוא גם ק' עגלה דעתו שהכונה היתה כיום חמשים ומשה רבינו הוסיף

יום אחד מרעהו כפי מה שראה ערך השעה סדורם צריכים למסור להם ואשי
 פרקים בהטת האמת או לעשין אחר סוף דבר שרעה ל יוסי הוא שמה רבי הוסיף
 יום אחד מרעהו כמו שעומר כאלמור נמצא דעת טעם שזה שהטובה היתה ביום
 חמשים ומתן תורה היתה ביום אחד וחמשים אבל יום חמשים יתשב לדורות וקרוב
 אע למל שקר מתלקותם נא לפי זה העשן שהרי ואו שטעת התורה היתה ביום
 חמשים והיתה להם קבלה שבאחר וחמשים עגב התורה ולפיכך לא נא בתורה מפורש
 ומן מתן תורה ביום החג ובשאר החגים ועל שקר דבר זה נבלה המתלקת ביניהם
 בסבת היום העסוף כרי שהתלקתה השאלות ששאלת ושחקרת מתוך דביהם
 ואע יורע כי זה הטעם שאמרת בעשין הזה רחוק הוא לקבל למי שלא התבונן
 בספר המורה ולא הישיר לבו לטעמי המצוה שבספר ההוא ואחר שהוא כן אין
 יאמר בתורה המסורה לכל כי ביום הזה נתתי לכם את התורה ער שיראה לקצת
 בט אדם שקר ומי שלא התבונן בדברים העלמיים מה מאד יקשה עליו זה ואשר
 ירצה להקל על עצמו ולומר שיום חמשים נקרא מתן תורה מפני כרישהם
 הגדולה וקדושתם כי להיות נטעם בו להקבל פני שכינה ולהתעסק לפי משרה
 רב ושאר החכמי בדרך שיקבלו התורה קבלה אמתה ולפיכך ראוי להקרא היום
 ההוא ומן מתן תורה אין הזק בזה ואמנם האמת יעיר לעצמו ולפי מה שכתבתי
 רי רמז והערה שהתורה נתנה בתוך הזה בקריאתו חג השבועות או שבועות באמרו
 בשבועותכם כי זה הש יעיר האדם לזכור שהתורה נתנה בו וכלכל למכנים ח
 חוקרי האמת ומקיימי המצוה ככל לב אבל שאר האנשים לא יקשה עליהם זרה
 ולא כיוצא בו אבל אין ספק שרקוק המספר טעם יש בו כי לא דבר רק הוא יודע
 עה לרעה טעמי המצוה הראויה ונקש זה מהטעם באמרו טוב דעת ודעת למרוב
 כי במצותך באמתנו וכן ראוי לכל עובר העם שיטון כטעם המצוה בעשורתו
 אותה שלא תהיה כמצוה אנשים מלומדה ולפיכך אין ראוי להאשים אותו במה
 שהשתולט כי אם הטעם שאומר מספיק טוב ואם לא אעיר אחר המספיק
 ולפי מה שאמרת יראה גם כן שמצוה הקרבת שתי הלחם ביום הזה נאה להעיר
 גם כן החסמים על קבלת התורה מצד חלקים שהם עשה ושמע שהם לחמי ה
 העש כמו שנבאר ואל זה רמז בהיות העומר משעורים כפסח לפי שהמפורד
 לבד יצאו כמותן ההוא משעבוד ולזה נא קרבת שעורים שהוא מאכל שאר
 בעלי חיים ואמנם בתוך שבועות שהשיגן שחרור הנפשות מהעבודה הקשה כ
 ביום החמשים כגזע שחרור לעבדים בשעה החמשים ואכלו מה שנבחר להם
 למאכל בתמלה הייתה כן קרבתו כמרי חטים שהוא מאכל אדם ולזה נקרא יום

הכתרים ברוך הערה ולפי העשין הכיחסה הספירה לעומי מיטק אל ז
 שהכל בא דרך הורה על האביב ועל הקצר להורה ולהשרי שהכל מאמת ולפיך
 נקרא גם כן חג הקצר ונקדק לעמוד דרך חרש האביב והוא שאח מהחל ח
 חרש בקמה החל לספור ומפני שחרש האביב שר חג האסיף הם ימי כעטה
 נשלח ימי הגלות ההנה ושלמות הדברים הצריכס חיי האדם סכב העם אשר
 לו נכבא עלילה שכמו החגים באביב ובקצר ובאסיף כרי שיירא האדם אומ
 ויזהר בגיד שהכל מעשיו ומאמת הכל ועקר כל המצות זאת היא הטובה כס
 גם המנהגים שגמרונו אחר התורה באו להשלם הטובה הזאת כמנהגים כחג
 הזה לאטל דבש ומלב לטין בקבלת התורה שגמשה ברב ומלב לפי שהחלב
 ידוע מזון הנערים לפי רובם וכגדון באו כמרה המצות המעשיות שהם על
 הרוב מזון נפשות ההמון והרוב ידוע כי הוא הערב והמרוק משאר המזון והנער
 לא יוכל לקבל גם הגדול לא ירבה מזון ממין פן יקראט עם שאר מזונות וכגדון
 בא כמרה עם רעה האמתות הן חמה באמת הוא שאח החסם הכל כע דבש
 כי טוב ועפה מתק אל חכך כן רעה חמה לעשך אם מצאה ניש אחרית וה
 ונקוהך לא הברה הודיע כפסן הזה שהיריעה כע אורה הנכואים והמקבוס
 טוח הקדש באטלה והחמה העלונה ברבש ועפת היא שמונה ברבי התורה
 שלא ישא אומה רק יחידים והם הם אשר תקומם לא רבה הכל מון שיהבאר
 ככלל הדווש הזה שהזכרן ומעשה נבאר רבון ועקדים המאומה ברבון ועמרה
 המוקדס מפני שאח עריכי להאריך כמוקדס להראות כי הטובה נאמ כי ברח
 הליבאי ידוע כמו שכר בחרש השלשי והוא שלשי לנאה כע ישראל מאריך מצוי
 ושלשי לתרשי הטובה וכוס הליבאי הוא שלשי להפרשה ולקדושה כמו שכת וירי
 כוס השלשי ואין ספק שמי הקדושה האלה מסר להם סודות הראויים וראשי
 פרקי ולכן קדש וטהר את על כנס שלמותם ושלם לעשה אל אשה כלל כרי ל
 להשיר אומה לטהר וללבן נפשותם מטוממות דעות הקדומות והיא הטהרה
 האמתית ושלם לנטות האדם כמעשיו אל האשה העסקת אלו והמשיח אומה ה
 הנתש וכזה ראוי להיות מולבט כהעם וגי קדוש והוא המטקש מן האדם
 ועל יד הליבאי כל משה רבי שהיה שלשי לאהרן ומרים באחיה וטבואה ולשון
 הליבאי בשלשה הנזכרים אחר ועשיב כרגן שלשי אכל הנשאים כל כס בעל
 ג חלקים והוא כלשון רבוה שלשי כמו שאח שלשית על פמה כה ג שעס
 ואיפשר לומר שכא ככה גם כן כפי העשן הזה שלשי כמו שנבאר כפסוק הלי
 כרבה לך שלשים כמועטות ורעת ונאמ כי אמרו עם הליבאי כנייה כן כרהן

ולפי שישלח ויחזיקו תלמידיהם כי הנה בעל ג' חלקי ואל זה היה טועה הורש
 לפי שהוא רב. מתעל מאד בקיום המיטת על דרך הטעם בהם ורבו זה טעם לט
 מספר הרב המורה ולמה אצטרך לשער רב זה אבל כל באור אמת ירא לט מ
 מספרו המורה אם שהזכירו הרב אם לא ועקדים ועמי ידוע שהארס מחוסר האנה
 ועפ"י ולזה ישג שט שלמות שלמות הגנה והוא השלמות הראשון בזמן והאחרון
 בהשיות ובמעלה ושלמות הנפש והוא האחרון בזמן והראשון במעלה ובשיטת
 שלמות הגנה הוא שיהיה על מתנת טובה מבריות שהשיג להם לאטל ובג' -
 לבטא ושאר הדברי חבלים בסדר המיטת הנזכר במיטת מאכל ומשתה הצרכים
 ונסות ומרג' וטע מיטת אילן צריכי למלאכה ונסות צריכות לבלם -
 הרבה עי עליהם מלמטה אחת מהן כלל אנשים הרבה ולפיכך לא ישג אחר
 מבט אדם טרף חיון מכלי שזרים רבים עי שהראה שאנשי השייחית צריכי לאנשי
 הספרים ובט הספרים לאנשי השייחית גם כן עי זו צריכים לבט עי אחרת עי
 שהמחזיקו דברים רבים צריך שיובאו מקצה העולם ועי קצתו ולזה טעם טרע י
 שאין טעם האדם שיהיה מהבודד אבל הוא מריע בטעם ומין האדם ידוע שיש
 הכל גמול כן טעם אישיו עי שהמציא כל מרות איש אחר בהפך מרות איש אחר
 ועל דרך זרות שימצאו שט אנשים שנים ומסכמי במרוחם ואחר שהוא כן צריך
 מין האדם להנהיג ושרה כרי שיעזר איש מאחיו במקן הפרנסה וזה יהיה בטע ררטי
 באחר שיקנה האדם מרות טובה ככבר האדם זה אה זה והאבה והחמלה והערט
 והחמה להם שם חוזרת חלילה והדרך השט שיוזר כל אחר מהם שלא יטא נוק
 לאחר ממשעיו כרצחה ונעבה וערות שקר וכונעא בהם וכחוס' אלה איפשר להשיג
 שלמות הגנה ושלמות הנפש הוא שיכין האדם וישכל וישג האמת ברעט מ
 מיטאות השם הפשוטה המחוייבת שהוא לבח אחר טרחה העלם ומעביד ועושה
 העלמות והוא הראוי לבר לאהוב אותו ולעוברו ולירא ממט' ויחע ס' עליו ה
 השלמות הראשון לא ישג השלמות האחרון כי כל זמן שיהיה לאדם חול או רעב
 או חוס או קור וכונעא בהם מן הדברי המצערם אותו לא ישכל האמת כראוי
 ולפי שטעם האדם חלקי יותר משאר מיט בעלי חיים כמו שכחוט הוצרכו כ'
 בטע השלימות להנהיג הלהית ולזה באה התורה הממימה להורות מיטת לזה
 דרטי הנהיג כרי להשלים הגנה ומיטת להשיג האמת כרי להשלים הנפש והיא הטע
 כי היא כפוף ותחלת המחשבה סוף המעשה יעה מצאט בתורה בעל ג' חלקים
 לפי סדר הרב המורה ולפי דבריו ההנהיג שבין בט אדם תחלק לשט חלקי ה
 התורה עשה ולא תעשה והם ככלל נעשה והחלק השלשי שאר המיטת שכחו בהנהיג

14

האמה יא

יהי כן יצאה השגה המפורסמת באמונת הטורים בשלש נשמות השומע ועשה לקיים
 מה שנ' ופושעים יכשלו כס' והט' ברחמי פקר עמו לרצונו ללבב בדרכיו הטובים
 לקיים מה שנ' ויעריקים ילבו כס' ונתן לנו התורה ב' חלקים בחלקי העולם השלשה ער
 שמיצא החלק השליש ברמות העולם העליון והוא נמצא כעצ האדם בלבד והוא
 הדעת ר"ל שיטת האדם וידע האמונה בלבד והוא שיציר בלב האמת וידחה ממנו
 השקר לא שיאמין בפיו ובשפתו לבד אבל צריך שיציר בלב שהוא אחד אחרת
 פשוטה שאין לה דמיון והוא המנהיג הכל והוא לבד עשה נפלאות לרצונו והוא
 שראוי לעבור לא זולתו וכיוצא בזה וזה החלק נכלל בשמיע' ובכלל החלק הזה
 ספורי התורה המחוקקים זה הדעת והשט' חלקים נמצאים בהן האדם מפע' שהם
 הנהגה מעשיות ושעהם נקראים מועצות כי שעהם הישרות והכנות למצוא הדעת
 ולהחיות ב' והאחד משט' הדרכים האלה טלל המצות המקטרת מרות טובות לאדם
 הן כיון לבן עיניו הן כיון ובן חכמו וכלל גם כן המצות המונעות מרות הרעות
 כי כל זה משלמות הדוק לא יעלה זולתו וכבר הזכרנו בפרט קצתן וזה החלק ב'
 ברמות העולם השפל החמרי בעבור העפסד והחלק האחר הוא הנכבד שבשט'
 חלקי המעשה והוא ברמות העולם האמצעי החמרי הזך הקיים והוא טלל המצות
 המישרות קיום האמונה והדעת כמו שאמרנו שהאמונה אין לה קיום חזק כי אם
 במעשים וזוה המין הוא תלמוד תורה וקצ' בומעס יועים ושמות יומים טובים
 וסוכה ושופר ולילב וספירת העומר ותבילין ויצירה ומזוזה וכיוצא בהן ושלא לעשות
 שום פסל אפי' לכבוד השם ושלא לעשוק ושלא לנחש ושלא להקיף פאות ושלא ללבוש
 כלאים ושלא לזורעם ושלא להרכיבם וכיוצא בהן מהרחקת דרכי ע"ז וכל זה המין ה'
 הוא עצה והנהגה במעשי' כרי שיתעורר האדם לחלק המטון והוא השגה אמת ורחייה
 כל השקר והוא החלק האחרון בזמן וחלקי המעשה קוראים לו והם ככלי האומנות
 לאומן המושיאים חמר הכלי לפעל אבל צורת הכלי אשר לב האומן היא העושה
 יצירת הכלי כאשר הוא וכן יצרת האדם היא החלק האחרון שהוא דעת האמת
 וזה רוצים ז"ל באמרם חכם וירא חטא מהו אמ' להם הרי זה אומן וכלי אומנות
 כיון לפי שכלי האומנות הם חלקי המעשה הם הנכללים בעושה ולפיכך הקרימו נ'
 עושה לנשמתו ויחשב זה למעלה לפי שהראו חזק אהבתם בעת המעשה ההוא
 שהרי אמ' הש' להם על ידי משה רבי' ואם שמע השמעו בקולי ושמרתם את ברית
 הקדש להם השמיעה שביא היריעה והיא העברה השלימה בהן ואחר כן הזכיר
 שמיית הכריה שביא המצות המעשיות שהן שמירת הן ועל דרך זה באה המצות
 אליהן וידוע כי השמירה אינה מסונת לעצמה ואלו היו מתרשלים בקבלת התורה

כאשר אירע להם בעשונם העגל היו משיכים נשמע שהוא המטן כרך שהשיב את
 זה רב אהרן שמע ושמעה והיה מספיק להם זה אם יחזיקו בו כמו שמספיק לקצת העמים
 מקצת המצות וכן שלמה החכם כרך זה חטא שאמ' את חרבה ולא אסור וכיוצא בו
 ואין ספק שהוא השיג המכוון כמו שהערך עליו הכת' ויחסם מכל האדם אבל הקל על
 עצמו בהחזיקו בחלק המטון ואמנם העלב הוא שיחזיק בכל המורה בך חלקיה כד'
 שיהיו כל רצונו טאהב הטע וכעבורו וככל רכשו ירעה ועל זה הפליגו ואמרו
 כל אשר דבר י' נעשה ואל זה העשין רמזו רזל כאמרו בשעה שהקרימו ישראל נעשה
 לשמעת כמו ששים רבוא שלמלאכי השרת ולכל אחר מיע קצרו ב' סגרים אחר כרך
 נעשה ואחר כרך נשמע והמספר הגדול הזה בא כרך ומספר נע ישראל לפי שכל
 אדם צריך מלאך טוב הולך עמו ומצלמו ומוכרו כמו שאמ' הס' חונה מלאך י'
 סביב ליראייו ויחלצם והש' סגרים רמז בו שתי מעלות והם שני שלמויות האדם
 ויש טעמאות שס' בהם מאה ועשרים רבוא והוא רמז לשני המלאכים המלוים לו ל'
 לאדם אחר טוב ואחר רע וכשהארץ עושה מעשיו על פי המלאך הטוב המלאך
 ההוא מסך אותו ומלאך רע בעל כרחו עונה אמן מאחר שהטוב מושל בו והוא
 כאשר טובה שהרבר על פי בעלה כמושל בו כמו שהיה הטובה בתולת היצירה
 ואל זה רמז כאמרו כי מלאכיו יענה לך לשמור בכל דרכך והפך זה כשארץ עושה
 מעשיו על פי המלאך הרע שהמלאך הטוב עונה אמן בעל כרחו כאדם שמושל
 אשכנז עליו ורבי להפך ואל זה רמזו רזל בהשלמים המאמר ההוא ואמרו כיון ש'
 שחטאו כמעשה העגל ירדו מאה ועשרים רבוא ופירקוס וסמכו זה לפסוק ויהציל
 בני י' את ערים מהר חורב לפי שפעל שני סגריהם הראה כמעשה העגל אבל
 על דרך האמת לא חטאו בטנה הראשונה וזה מה שאמ' הס' לשמיעה בקמיהם
 ושאר סגרים ישרו על זה ולפיכך נמחל להם ולפיכך אמ' רזל כיון שעשו אורט
 מעשה אכזר נעשה וכן הוא אמר ויעשו להם אלהי זהב' התחילו י' מהאכלים
 אמ' הקב' למה אהם מהאכלים שני כוסות מוזגו לי כפיט אחר נעשה ואמר
 נשמע יקיימו את שמע ומעלה אפי עליהם כאילו קיימו את שניהם משל למה
 הדבר רומה לעבר שהיו כריו שני כוסות שלאכן טובה ונכנס לפשרין שלמך
 והיה שם עגל על פתח הפלטר נבחו העגל ושכו אחר מהם עמר העכו מרת
 לפי המלך אמ' לו מה לך מרת אמ' שעתה העגל ושכו את הכנס האחר אמ' לו
 הוי זהיר בשע ואין אהר חושש על הראשון וכן אמ' לו הקב' לבוא למה ישראל
 תהפן על נעשה יהיו נזהרין כנשמע ואע מעלה עליהן כאילו קיימו שניהם וכן הוא
 אמר שמעו זאת הסבטם שמעו דבר י' טה יעקב מהו שמעו קיימו מצות

עה לקים
 כס'
 שיה ער
 הוה
 ממו
 חר
 והוא
 הוה
 שיה
 אה הדע
 ת לאוס
 הרעות
 לק כ'
 שבע
 המועת
 אס'
 כס'
 לעשות
 נכנס
 אמן ה'
 ויהוה
 אהר
 עושה
 אמת
 אר
 קיימו נ'
 ההוא
 ברה
 מצר
 המועת
 המורה

נשמע ואת מעלה עליכם כאלו קיימתם את שניהם ומאחר שהטעם האחר הוא שבו
 הוא נעשה שגור שכיחה מעשה העל מיצאנו מה סיוע לחלוקת התורה שהזכרנו כי
 לפי דרך חלוקת הטעם האזהרה מעשות פסל נכללה כעשה " כוונת הרבני שהתורה
 בעלה ג' חלקים טעם מהם הנהגות והם כאלו הם עשות והאחר מהם הוא הדעת
 והוא המטען אבל לא יעלה האדם אם לא ישיג השלשה ואל זה רמז החכם באמרו
 הלא כתבתי לך שלשים במועצות ורעת קרא מצות התורה שלשים לפי שהם נחלקות
 לשלשה חלקים ונאמר רצה בו בעלי מרצה השלישית כי החסמה כמעשה המלך והמציאות
 כשלשים ויהיה על דרך כי נגידים ארבע נלשע הפעם מועצות רמז על שש חלקי ה' ה'
 התורה והם המעשים ורעת הם רמז לרעת האמת מוחלט לא דבר אחר והנריע
 תבלית שלשה החלקים ואמ' להנריע קושט רבני אמת להשיב אמרים אמת לשלש
 כלומר כרי שהשיג האמת כאשר הוא אמת וסוף הכל להשיב אמרים אמת לשלש
 רמז כי כוונת שליחות האדם בעולם הוא לחקור ולרעה האמת ופשיגו אותו ודבר
 בו ישיג כל מתעבת בו אז ישיב אמרים הראויים לשליחות הזאת על ק נטן כי ה'
 המתעבת האמתית היא האמרים הרמזים באמת כמו שאמ' הבל אמרו כלכבס
 על משכבס ורמז סלה ואמרו לשולחן ביוז' ויאמר בו שהוא דרך כבוד כמו שאמר
 יש כעושין את אשר כבר עשוהו והנכון לומר כי לפי שכל מעשה השם נעשים על ידי
 אמצעים כולאכיס וזולתם וצריך להשיג האמת שישיג האמצעים תחלה על אמתם
 ולפיכך כת' לשולחן והוא שאמ' אל עשהו לא שאמר אלמא עשוהו מלמד שהקב"ה ו'
 וכת' דיץ נמז על כל אבר ואבר שבך ויריעת רברים אילו נכללות בתוך האשון
 כמעלה והוא הרעת וזה החלק צריך לחכמות רבות והוא נעלם מרוב כע אדם
 ער שאם ימסר להם תחלה דרך קבלה כפי מה שהיא ימאט בו ונאמר יצאו מן ה'
 הכלל לקוצר הכתוב שלא מן המורגש לפי שאינם משיגים רק המורגש ומפני זה
 הוצרכו למסור להם שש חלקים אמרים במקו' החכמה והכונה ויאמר לאדם הן
 יראת יי היא חכמה וסוד מרע כינה והחלק השלישי נמסר להם פני הכתוב ולזה
 דברה תורה כלשון כע אדם ואמרה וירד וירד וכיוצא בהם כרי שיעלה האדם
 למעלה הזאת מעט מעט ואז איפשר שיהיה ממלכת כהעם וגוי קדוש וירוע
 שקדוש שם לרבר שלם נכבד ומיוחד הפך משמעות שם חול כי הוא מורה על
 כל דבר חסר משועל לכל ולזה נקראו המלאכים קדושים וכן השומעים בקול וה'
 והשומרים בדימו נכתבו זה הואשן שהתנה להם בקבלת התורה וגם כרגאי העמו
 להם במרה ייער להם החיים הנמורים ושיהיו להם מהלכים בין העומרים ולכן אל
 יתבאר עב אחר עלוט לאמר שלא ייער השם לא מן עין כשכר התורה אחר שלא

נאמר בפירוש לפי שזה המול הוא רב נעלה לא ישיגוהו אפי' החכמים ואין יאמר
 הדב הזה לנשים ולקטנים במלת הלמד ולפיכך היה העוקר לרמוז בדמיונותו על זה
 כמה שנזכר במושה בראשית וכמעט מקומות במרה ודי לא הכתחה כמה שנאמר
 בהגאי הראשון במרה כי אע"י רפאך כי מי שהשכי' רופאנו לא ימות וזה עבאר
 מקומו כי הוא למי' האמתי' וכן בא הנה באומרו להיושט ממלכת סרס וחי
 קדוש וזה שהשם אם יתיחס לאדם אחר כמעלה אצל האומות הוא אצלם כמעלה
 העליונה כדק שיש לו כח למשך אחרים עליו אחריו לכן עקן ואנחט טולטן קדושים
 ולכך שנקבל התורה כראוי ואמר היחול הזה לנו שאורה תחלת לשון עם להיות
 להם מעלה כמעלתם בהן עקן שהי ראש דבון אמר והיי'ב לי סגולה מכל העמי'
 וסגולה הוא שום דבר חשוב עומר קיים באושר כמו שכל סגולה מלבס והמדין
 ולשון ד'זל יעשה לו סגולה עמיתא שבטחיתא להיושט סגולה אצל מכל העמים וכן
 באו דברי משה האחרונ' אשריך י' מי כמוך עם עשע טי' אושר אורט בשועה
 האמרה ואמר שאין כמות בשועה היא י' רעון מלפני אלהי השמים ואע"י
 הארץ לבדו לא לב חרש ורוח חרשה יתן בקרובי' לשמוע סקול ולשמור ברית
 ולקיים בט מקרא שכל ישרא עשע טי' השועה עולמים לא תבשו ולא תכלמו
 ער עולמי ער "

כ"ג ואלה המשפטים

אשרי שומרי משפטי עושה צדקה בכל עת

דעה ד'זל סב' הזה שהוא מאשר העושה דבון כמשפטי ועושה צדקה בכל עת ער
 שאמו עליו וכי איפשר לאדם לעשות צדקה כל ערבא התרוץ על זה זה הין כבין
 וכעתו הקטעם או המגול יתס ויתומה בטן טי' וטוב זה לפי דק הדש כי זה
 כלא ספק הוא פעל טוב כל זמן שיש לו לאדם כעס קטעם או יתס ויתומה בטן
 כיהן ולפי זה הדעה סובל עשין אמו כדק הנו כפרש כהעלוק על המכלכל דבין
 כמשפט וכל מעשיו לשם שמים אבל לפי הפשט טאה שהוא מאשר השומרים
 דרכי השם ויורעם שהוא עושה משפט וצדקה בארץ כל ער ולפיכך בא עשה
 כ"א כי כב קדס לו מי ימלא גבורה י' ישמיע קול הלתו ר'ל שאין עם ולא אדם
 שישג זה והמשיגם לא ישיגוהו רק מצר כעולותו לפיכך אמר אשרי שומרי משפט
 כי שידעו זה ישו גם כן צדקה ומשפט להרמוגם כדכסו מרעם אורט כי כן

הוא יעשה בארץ כמו שאמ הנביא דן דין עני ואכילן הלא היא הועת אונה נאם
 יי' וזה מטואר בפרש' אלה הדברים והשם ברחמיך כאשר נחר בעמו ישראל הדרך
 לו דבריו בסודות המציאות ובמציאות השומרות אמונתו כמו שבאו בעשרת הדב'
 הדברים והוריעם חקיו ומשפטיו היעביכים בכל עת ובכל מקום לקיום היישוב
 המדיע היצרך למין האדם ולפיק סמך פרש' ואלה המשפטים לעשרת הדברים
 לעמך שאין שלמות מין האדם מושג בחכמה ובאמונה בלבד ער שיהיו אלה
 עם אלה והוא סדר התלה ריע עבר עברי ואמה העבריה לפי שהדיעם ההם
 הם בעינאם ובגופותם ויצו להשוות ישר החירות בהם לפי שהם טלם עברי
 השם ובכלל המצוה ההיא בא ענין זר לפי העיון הראשון ועם התבוננות הטוב
 יראה כי רב מופלא ומתמיימות תורה כענין הזה והוא שרוב מוסר לו ש'
 שפחה כעשתה שהיא אסורה לאחרים וזה התורה התורה לפי קדושת העם
 הזה שלא תבטל בעל-הבית בעבר המתמיד עמידתו איתה ואחר שרוב מ'
 מוסר לו שפחה כעשתה היא משמרתו שאין בטבע האשה לחפות על שוכב
 חיקה ברוב ההוא מיעורף אל זה שלום הבית שלב בעל הבית יטח ולא יקטל
 על אשתו ואחר סדר ריע החירות סדר נזקי גופס' ואחר כן סדר נזקי ממונ'
 ואחר כן ריע קצת עסקם כריע השומרים שאי איפשר זולתם אחר שלא יושג
 מיי כע אדם הראוים רק על ידי אחרים וכל הדיעם הנזכר' כאן בדרך קצרה
 מאר' גם ריעם רבים הטחה התורה לעמרי שלא נזכרו בה לא על דרך כלל ולא
 על דרך פרט ולא דרך רמז ולא נאמ' כגלמוד מלך ולא שבאו כמורה שבעל
 פה וזה לפי שמצות הדיעם היתה קדומה ואינה כשאר מצות התורה וכשנצטוו
 כעט על הדיעם לא נצטוו אלא שיסדרו ריעם ביניהם לפי שהעולם עומד על
 הדין וכבר קדם לנו זה בפרש' נח וכן היה גם כן אחר מן תורה על מה שלא נ'
 נצטוו בפי שהמצוה ההיא מסורה לשופטים להביא חוקי המשפט כפי
 ההתקנה הראויה למדינה וזה רב נהוג שר היום בין האומות גם לסוחרים
 ולכל בעלי המלאכה היה מסור לקבוע חוקים ביניהם כמו שאמ רשאים חמרים
 להתנה ביניהם כל מי שיאמר לו חמור מעמידין לו חמור וכן רשאים הספטי'
 להתנה ביניהם על כל שהאמר לו ספינה שמעמידין לו ספינה וכמו שאמרו במאן
 רעבד כיומא דלאו דיליה לקדעוה למשכיה וכדרך שאמ' אמור אינהו דיקולאי
 ובהבו אימרוי דארע לזכנה כמראו ולאו דידהו רמעכבי עליהו כע מראו וכן
 כל כיוצא בזה דין הוא כאלו כמוב' כמורה וכל העובר עליו עובר על דברי תורה
 אחר שיורה התורה לשמוע אל השופט אשר יהיה כמים ההם ואל זה הענין

נמשך מה שאנו רוצים דמלכותא דיעא כי אחר שמצד דיען היא קדומה ואי אופטר
 לבאר פרטיה כי העשייה הממחזים בין בני אדם הם כלי תבליה והמלך ההוא ה'
 המושל בארץ ההיא ראוי הוא שכל דין שיגזור אותו כלל בארץ ולא יהא בו סתמה
 רב מן המורה שיהא דין ונתון אמת ט' וזה דבר צריך השתלשלה כי קרוב אצל
 שטעו בו רבים גם קצת חכמי הדור התלמוד היה עולה על דעבם להחמיב דין הזה
 כמה שלא עלה על לב שמואל והוא מה שגברק ראשון מעבדן והוא אצל כלו אמר
 אחר מן האמוראים הא אמר שמואל דיעא דמלכותא דיעא ולא עמר הטעם ההוא ו'
 אצל סוף רב כי לפי השעין הזה היו עושים קצת הדינים בימי חכמי התלמוד
 לפי סברתם כמה שיראה להם שהוא העבד טובה בין בני אדם בכל מה שלא היה
 נמצאה ראיה על הסברא ההיא או על סתרה כמו שאנו כבר הורה זקן ואמ' מה
 עשה על פי כ' עשה וזה טעם נסמך למה שאנו יהושפט ועמכם כרם המשפט
 אין לדין לא מה שעשו וזאת כלומר מאחר שהוא טורח ומשתדל להוציא
 המשפט לאור השם מסכים עמו ושכינה שחיה בין הדיינים כמו שבא הכה' להים
 נכב בעשרה ל' בקרב להים ושפט' ולפי שרוב הדינים נגמרים אחר הסברא ולפי
 ערעו מתורה שכתב ולא מתורה שבעל פה נצרך יהושפט להזהיר השופטים
 ולומר להם ראו מה אדם עושים כי לא לאדם השפוטו כי לוי' רצה ט' שרר
 המשפט הראויה בין בני אדם היא להדמות כורך השם הממצוא והמעמיר ה'
 המצאות במשפט כי כל דרכו משפט כמו שקדם לנו באומרו הלא היא הודע
 אותו נאם יי' ואחר שהוא ק' השם נשפט במשפט ההוא וכן הוא סובל שיאמר
 בפירוש כי לא בעטר האדם כלום בעבדיו שאנו מיטה אהבם רק בעטר השם
 ובמיתו ולשט העשי' האלה אמ' אל ויהיו הדיינים יודעים מי הם דין ולפט מי
 הם דין ולפי השעין הנכב היה משה יושב זקן ולא היה צריך לבקש מאת השם על
 כל דין ודין ואחר זה בחר לו שופטים והדבר הקטן שהיו יודעים לגזור בו ספי ס'
 סברתם היו דין כמו שאנו נשפטו את העם ככל עבד אה הוצ' הקשה יכיוון אל
 משה והדבר הקטן ישפטו הם וזה נכב כמורה קודם שנכבבו עשרת הדבורות
 ונאמ' בספור ההוא שמה רבי ע' עשה זה העשן הגדול בעצת יתרו שאנו לו
 אם את הוצ' הזה העשה ויעך להים ויכלת עמר עם כל העם הזה על מקומו יבא
 בשלום נשמע לו ברעון השם ועשה ק' על פיו וזה העשן הערה טובה כי לא למע
 בערבה פרש אחת במורה על יתרו גם לחכמה הקדימה וזה אי אופטר מאין טעם
 מוק או טעמי אונס מהם ד' האחר שהורישו בספור הזה כי אי אופטר לו לאדם
 להשיג שלמות כורך שלא יחסר דבר ולא יצטרך לעצת אחר שהרי משה רבינו

ע"ה שהיה שלם מכל שלב שהיה לפניו או לאחריו הצטרף לעצת יתרו הש"ט שראוי
 לקבל האמת והיושר מכל אדם גם כי יהיה האיש המגיד ההוא פחות מהקבל גם כי
 יהיה מעט אחר וראוי לאיש ההוא המקבל רבות שיאמר אופו בשמו כשיאמר או
 שיסגור אותו גם כן בשמו אם יסתבא ודאן חנוי לבחן בעל המזמר ההוא רק המזמר
 סגור הש"ט שימנה המנה נמשכת לשל ולתכחה לעמידת האף ולקיום המין
 כמון שהתבאר כאמרו כי לא דבר רק הוא מכס כי הוא חייבם ובאמרו כי הי"ט
 הכתובם וביעורם לע"ט העמים וכן בא הנה על עמידת האף ויכלת עמר ועל
 קיום המין וגם כל העם הזה על מקומו יבא בעלם

פ"ה ויקחו לי תרומה

מיה ידירות משכנותי יי יבאות צבספר
וגם בלתה נפשי להינרות יי לבי ופשרי ירננו
אל אל חי גם צפור מיצאה בית ודרור קן לה
אשיר שיהא אפרוחיה את משכנותי יי יבאות
מלבי ואלהי אשירי יושבי ביתך עוד יהללוך סלה

דעב האפתיים כפסוקי אלה להשר האדם אל החליכה אל בית המקדש לחוג סס
 ולהקריב קרבנות וספסוק גם צפור נאמ' כו פירוש' רכס לפי זרות' אענה אף אע
 חלקי ואומר כי הטעה נהס והחפץ בארס סחלכת אל בית המקדש ואל כל בית מיו
 מיונה לשם כמשק ונולתו היא להעיר ללכת בדרך השם ער אשר הבא הנפש אל
 מקדשי אהיס הם חצרות השם וכית השם האמת הוא שנ עליו ככל בית עמון הוא
 נאמ' כוכביהם זל אם אהה הבא אל מה אע אבא אל סהך שנ ככל המקום אשר
 אזכור אה שמי אבא אלך וברטק' וכבר התבאר עשין זה במדרש החג וברברכי
 שם שמשא רפי ע"ה חבר המזמורים שהתיחסו אליו כשכנה המשק להעיר על
 העשין מה גם כט קרה נראה שהיתה כוונתם זה כמזמור הזה והראיה המורה על
 עשין זה מה שכה בסוף המזמור פ' טוב יום במצוק מאתך בחרתי הסתפק

כבוד לאי מחור בנהלי רשע ואלו היה השען כפשוטו לא לכונה אחת היה השב
הזה והחטוב לעמור כביתו גמאי ונעול והוא שיאמר שההפסד נפסות ותיא העמידה
המשועה בבית השם נבחרת מהרירה שהיא העמידה הרבה והמהמרת נאהל רשעים
והלא העמידה בריו העמון או בבית נפת נקר טובה מהרירה בבית רשעים והיה לו
לומר במדתו הפתופך בבית לאי מודו באומות מלכים לפיכך נראה לומר שאהלי
רשע הוא פני לעולם הזה מפני הטבע כי יצר לב האדם רע נאפי עמידת הצדיק כי
היא בעצמו ונקושי מצד הבחינה אצל העולם הבא והוא נאמ כורך שאמ על יפה
שעה אחת שלקודת רוח בעולם הבא מכל חיי העולם הזה וזה לפי שהעוה האמרת
והחשק המרוכב הוא שם והוא שאמ מה ירדוה משכמתך ונאמ מהו דרך הפלגה
כמו מה אהבתי הרחק והקרוב אצל כי בני קרח יצו להעיר על הטנה בבית המשק
ובתצר המשק ובצאר בני במרה בית המקדש או בית הכנסת ולבאר מה שפירח בו
שמשכמתו משוקוה וזועות אמ בפסוק ועם כלתה עפשי כי שלא יטעה ההולך שם
ויחשוב שההליכה ההיא היא רבולה הטנה אבל הוא שהבסוף חבש והבלה למצות
השם וכבר הרבאר כפרש בהעלותך מה הם חטותיו פני וגם אהה השמור את מצוי
כפרש בהעלותך כי אין החפץ הראשון בחלטה כלבר ולא נבפלה גם כן מאין כונה
אחרת אבל צריך טנה הלב כדעת את השם ואת דרכיו והוא שאמ לבי וכשני ירמ
אל לא מי לל שאין הרנה רעויה כעמדה מן הפה שהיא רע הכשר חק כעוהה בלב
ואהים חיים כי כשאין לה עור כלב היא כעפעה הדורו לא זולת זה ואין למד
להרפאר על שאר בעלי חיים כדבר מוכניו או במעשה ממעשיו כגנין כחו או כשן
בית המקדש או לקיחה אשה והולדת בנים כי יעשה בית זולת הטנה הנזכרת כי אין
האדם כגלם אהים זולתה ולהעיר על זה נאסרה הכלה לבעלה כל זמן שלא כירט כ
ברכה חרנים לפי שהנשואים אין הם כי אם סבת קיום המין הנבחר מהמורכבים
והמטון מהם ולפי שהיתה הטנה עליו ייחד המין הזה בכריאה משאר הנבראים
כפי ספור המרה המחסימה פתאים והוא שברא הזכר כלבר כגלם אהים ואחר
כן בנה עלע מעלעותו להיות לו לעזר לקיום צדו ולעמידה מיט כי אלו היו נבואו
כזוה על דרך שאר בעלי חיים לא היתה תקפה נשמעת אל הזכר כפי היצק לפי
טוחו המוחבב בגול הכעס וכעסק הכיה ולא היה פנאי להחשק בלמוד המטון כן
לפיכך אחר אשר ברא המיטאות לריגט בחר המין הזה כורך שישג המושכלת וכלבר
מי שחנט השם שיהעור וישתדל להשיג הטנה שהיה רצון השם מה ולהעיר על השען
הנבב הזה תקט ברכת חרנים כורך שאמ הנבוא כל התן בשמי וכבר קדם פירושו כ
כפרש בראשית ושם אמר שהברכה נקטת על דרך הכבוד ההוא ונעמית ביאור

מאוי
עם כי
או
המאמר
עם המין
על
אית
סלה
ע
אנ
מין
ל
הוא
אשר
ע
על
ה

ונאמר שחמלה פתחו לברך שהכל כרא לבטרו להנחה ולהנכר שהוא כרא כל המצוא
 ישלך מיש כי הברואה הפל על העדר גמור פמו שבו כרא חשך והחשך הוא העדר
 וכן נאמר כרא בהמיות יש מהעדר כמו שפתחה התורה כראשית כרא אלהים
 את השמים ואת הארץ לא אמי יצר וכן בא לכברי כראתו והטנה בכת ובכרחה
 שלא יטעה האדם ויאמר שהעולם הגדול והעבר נברא בשבילי והוא התבלות
 לא כן רק להמציא מציאות כפי מה שגזר רצון השם שהרצון ההוא הוא חסודתו
 והיא המטנה בכטרו שהוא עצמו וברוך הזה יפוש כל פעל ה' למעשהו וכבר
 באר זה הרב המורה בספרו אחר כן בא ויצר האדם להשיר על היצירה המיוחדת
 לאדם שנבחר בטירתו מכל המורכבים וכבר עטן זה בא בכת יצרתו אף עשיתו
 ואחר זה בא להורות על עשן במירת יצרתו וכרי להשלם הטנה בו לקחה האשה
 מאיש כרי שימשול בה ושיהא פנאי לאיש למצוא המוקש ואז תראה בו הבחירה
 כי במירת המין הזה לא היה להטנה גופו כי כמה כעל חיים חזקים וגברים
 ממט וזה רב פשוט לכל ומפורסם רק מקום העיון כאשר יתעו בו רבים והוא
 מה שיחשבו שהאדם נבחר בשכלו המעשי שבו יתעורר האדם וידע ידעיה אמתת
 שלא נבחר לשכלו המעשי שבו ידע לבנות בית לחסות בו ולשעה כרם כרי לחיות
 ממט וכיוצא בו היצור לעמירת גופו ולשוא אשה לקיום המין ולגדל הכנס
 ולעשות המעשים שהם העגה ישרה בין כע אדם בקיט המיטה המעשיות ועל
 דרך האמת כי אין לה כלב הבחירה בו כי זה כולו נמצא בעוף מן העופות
 הקטנים לפי הטבע כלבו וברוך השם אשר לו נבט עלילות כי להשיר אותו על
 זה הטבע הרור שיתחרו איש ואשתו ויבחרו להם לרירה מקום דירתו החשובה
 וגם כתי קרש נשם יבט להם כעין נאה וחוק ונאוי לשמירת הכנס והאפרוחים
 ויגדל אותם גדול שלם והכל בהשגחה רבה ובמריטות רב אחר שהוא כן אין ס
 ספק שבמירת האדם הוא לרוב אחר שאיט נמצא כבעל חיים והוא שכלו העיוני
 שבו יבין רב מתוך רב ער שידע האמתות וישג המציאות אין הוא אז יבין
 לחיבות השם ומהן יבא אל ביתו נשם ישב לער ויהללוהו סלה לא שיהללוהו
 בקול רם כלבו כי זה גם הרור שם יפתח פיו כמהו ויגדל אפרוחיו ויקיים המין
 ואל זה כוונת כע קח החכמים טאמרם גם עבור מצאה בית וכבר קדמו לו מה
 ידיות נבספה וגם כלתה נפשי ואחר זה אמר אשרי יושבי ביתך עור יהללך
 סלה אין ספק שהפסוקי אלו באו להשיר האדם אל המטון בו וכבר התקיע לפי
 לבטוח בפסוק זה והוא להודיע שהעקר הגדול הוא ישיבת בית ה' המצא מתוך
 הלמוד תורה שהוא רב שלתורה נמתך הפלה זכה לא הישיבה בבית טפיורד

בלבד ולא הישיבה בבית הכמורה ולא העטרה בזיר שם בלבד כי גם הדור שם
 שבה אפרוחיה ושם ירעו. ואין זה למעלה על שאר בעלי חיים והמרעש על
 הדך הזה והמהללם השם לא יהלעוהו סלה ולא היושבים שם על הדך הזה אשרו
 אשריהם אבל הואי לאשר בישיבתו שם הוא שהשב נפשו בכורה המיוחד לה שהוא
 בית השם ואל עשן זה כונן רזל שחייב לומר שהשמה במשען ככרסת המון ב'
 כבה חתום כי כשם שצריך האדם שיונה לשם ויסך אותו קורס שיהנה כדי שיה
 שיהעור ויסון הנאותו לעטרה השם ק צריך בכל מיטתו שישים טונט בהם
 לרעה רכיו וכאשר ישמח למצות השואים יעלה על ראש שמחת יושלם ויתן
 אל לב שהשמה השלימה היא ביושלב ששם מעט כמו זכר ומעונט ככסון
 והוא כורך שבו הטוב שמחת באומרים לי כיה לי נלך והנה השמים לא יכלטוהו
 אף כי הכה אבל ירעה רכיו וירעה שמו הוא בית באמה כמו שקרס וכן השם
 השמה השלימה היא מ לבו כמו זכר עולה ושמהה כן ועל דרך האמה עמו
 הוא המעון כמו שהבאר בדרש החג במקום אחר והטעם הזאה היא המבקרת
 כל המצות שהם לשמירת המורה שבה השלב יצרת נפש האדם שהיא צלמו ש'
 זעליה נסב בצלם אלהים והוא שבאו ול להשר עליו באמרו אשר יצר את האדם
 בצלמו ואחר ק החיוב כיאור ואח בצלם רמות הכשתן לחיות הכפירה הרעה
 שמשכן רבם של האר הבטה האדם נאמר שנברא בצלמו חלילה חלילה אבל
 על דמות הבטה שהוא יצרת נאמר שנברא בצלם או רטו בו שבכל שהוא
 יצרה נפשו שהיא יצרה גופו כלום רמות הבטה יצר אותו בצלמו סוף דבר שגוי
 הבטה שב אל האדם לא אל השם ית' כי שם הבטה לא הושאל לו כלל ויש מקומו
 שאומרי שם בצלמו רמות הבטה ולא יזכירו כצלם כלל וזה מורה על פירושית
 עור השיו בכרסה זאה כי לפי שבתו באדם משאר בעלי חיים יצר אותו כרך
 שהשלב מ הטעם כמו שקרס ספי מה שבא בספר המורה שמיצלו התקן על
 כסן כרך שיהיה כסין קיים לעד להיות לבשר אחר ולמשול קצתו בקצתו להשלב
 הטעם מ' מיטתו אל זה כריאה יצרת האדם והחומר שנברא עור כקרו ולהיות
 אל אישה השוקרה והוא ימשול בה ועל הדך הטעם ראוי להורות על שלמות
 המין ככלל והיא העשייה הטובה כפסוק שאמ אף עשיתו והוא שהצריט כרס
 אחרת ביצרת האדם להשר על הטעם כשואין והוא שהצריט אונה להתר
 הכלה לבעלה ולפי שהחן והכלה חייבם בשמה וחייב' אט לשמחם המקי
 כרס אחת לשמה והיא שמה השמה ולפי שחייב' אט להעלה יושלב על
 ראש שמחתו הקדמו לה שוש השיש ואמרו רישיב ואהובים הוא החן והכלה

ואמרם כשמחך יעקב כן עין מקדם הוא על מה שאחז שקלעה וקטעה והכאבה
 אל האדם ועשה לו שושבן נשמח כהכלה ער שאחז רך שיה ופיוט וכמליצה שר
 שלשה עמיטס הראשון רך חסב המין חס שהאשה נח מעמתי כעלה הוא אמרו
 זאת הפעם עיני מעימי השיע להעיר האשה שהיה הזקנה אל אשה ותרומה
 כמעשה אל בעלה כהדמות טבע כל מחצב אל עור אשר חויב מומן והוא אמר
 אמרו לתת יקרא אשה כי מאיש לקחה זאת והשלישי להעיר האיש שלא ישבר
 ור סט לבנה גם אבא ואמו כי זה עורף קיום המין והוא אמרו על פי ישוב איש
 את חסו ואת אמו ודק באשה והיו לבשר אחד לא ישעב אורב שויבת כבד
 ויראה אבל לא ימנע כשכלה מדכוק בה כי כן היה הטוב בספור האמרת
 כעילוי ומתט שכרה אורב תתלה שני פריטוי ורקין זה כזה אמר יעקב
 לא יעריך מעורף אל זה המין על הערה והחומר נשתה כרוב אילת האחר
 האחרונה הראשונה מיוחדות כל אחת ואחת לעצמה כי הראשונה כמו שאחז
 טקנה לבורות על המיניאוי טעם והשניים לבורות על נחירת המין הזה ואחר
 כן סדרו שאר הכרמות על הויג והששון שהוא המטון ככרוב חתמה ולפיכך
 האריכו המטבע עמיתו ככרוב ככרוב אשר יצר וסמט לה האחרות על ה
 זקוק הטעם ולפיכך לא עמיתו כן ככרוב יאמר כל הכרמות האלה תקט כ
 נכסיה אלה טעלה כל העשיטס יערה הויג וכראת השמחה חסר יושלם
 כוי לכרף אונה ככל יום שיהיה כן לשמחה כמי השמחה שהיא כפעורה
 גם טוס השבת טאן לכרף הכרמה כשילט גם לשמח החתן מפע שהשמחה
 היא טעלה כל כן הקהל שחלט חסר יסככו השמחה שכברו אונג כהשלמו
 האיתה כקיום מין האורב הלכתי ומתט שכרמה אשר כרא מברסן אורג
 לכה ככל יום לימי השמחה כשיש גם עשה ואעפ שאין עכ כעס חדשות
 כהמין כה כרף וברכ רט כרב שכרמה אילת מברט ככרוב חתמס קורס
 הטשונן רודת ט קורס טעסה לחופה והוא מתט שחבת חופה קונה לעשות
 נשואה לכל היטה ולפיכך מוכר תתלה על רך שאר המיות שחבת עליהן
 עובר לעשייתן וזכר זה הכחש להשתל כרס ולהרבון כחופה אכ היו
 מוכרי הרה או מוכרי סופרי זמה היא עקר החופה ועמיתו כי מואמר
 שמיצאן כורה אטסה נשואה ודיעין חלקים ידעו שאין האירוסין שרין
 קמה ככרף או כשטר או כביאה עשין אותה נשואה אבל הכאה לעס כ
 טשאין או החופה שהיא הייחוד במקום מיוחד לשערה או המסורה לעס
 טשאין קונה אותה לגמרי ועושה אותה נשואה לכל ובר כי כן כואו ור

שחבת חנופה קונה אחר שהספק להם זה ובאורם זה נראה שהוא כרוך שהלכו
 בו הטילוסופים שהוציאו מדרך המופת שהטוב והעביר לחושק שלא יבעול לפי
 שהכעילה יסתלק עמה לשערה הרצון החשק והסכנו ולפיכך החיבה הקדושה שהיא
 חבה החופה קונה והחופה הוא מקום יחוד גדול או קטן הן מעטס ואכעס הן
 מעטס בשמים ומכבדים והוא נהוג שמכבדים הם לחופתם ולרוב חשקם זה בנה
 לשם שמים לעיט כל ולא יטו להם יעם כל זה הצריכ חכמים להטור אותה לב
 לבעלה ככרסה חתעס להשיר על הסנה כשואין כמו שאמרו ונראה עומר שאחר
 שהתקייט לבסך כל ז' אין להקפיד אם הנשא תתלה לפי שכל ז' היא המצוה וכמו כן
 אין להקפיד על כרסה אחוסין לעשותה קורס האירוסין לפי שהקיימה אינה עמרת
 באירוסין שעדיין אינה אשה והוא שהקט להזכיר בה חופה שהיא גמר הקיימה ז'
 והתקייט לומר בו ואסר לע אה האחוסות כי האירוסין הם תתלה קיימה לא קיימה עמרת
 וכרסה זו היא דרך הוראה כיחר אשה אל אישה והוא שהתקייט עמו ויטע על העריות
 הכל להשיר על הטנה כשואין כרי להולר כעס ולגדלם לעכוריוצרי הארס ולרעה אותו
 ורי שכתבך אותה קורס הנשואין והוא שאמ ברסה האירוסין ככרס האירוסין וכרסה
 חתעס ככרס חתעס ולא אמ ברסה האירוסין קורס האירוסין ולא כרסה חתעס קורס
 הנשואין לא ככרס חתעס הוא שדקוק וכעסין ככרס הכעל ענשה אותה שוא
 לפיכך כרסה האירוסין ראויה אחר האירוסין כמו שכתבין ברסה חתעס אחר ענ
 שכתעס ככרס הכעל ומכרסין אותה כל שבעה וכל שבעה ככרסה אילו נקט דרך הערה
 על מצות הנשואין שיצאה מבי יקח איש אשה ופוק סני מה עמא דבר שבעת אילו
 נקט דין הערה על מצות הנשואין שיצא מקין האשה שאילו ואילו דברי להיס חיים
 הם וכל מעשיך יהיו לשם שמים כמו שאמ הכה בכל דרכך דעבו ופא יישר אורחן

כרסה ואהה תעוה

הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד
 כשמן הטוב על הראש יורד על הזקן וקן
 אהרן שיורד על פי מרותיו

לפי זרות הפסוקים האלה רבו הפירושים והחכם ר' אברהם אבן עזרא הזכיר מהם

ששם האחר מהם שהם נאמרים על מלכות בית דוד והכינון לומר זה מפני שקדם
 שם שם אימית קק לרוד ערבת ער למשיחי והש"ע שהם נאמרים על חסרת ה
 הסהטם גם זה הכינון לומר הקרימו להם וסטה אלביש ישיע ואמר שהזכר אהרן
 לפי שהיה ראש המשוחים ורבי שלמה הזכיר גם כן שני פירושי נמשכס לרבי חזק
 האחר שהסוכו האלה נאמרו על משה ואהרן והש"ע שהם נאמרו על ישיבת
 שטרה בבית הבחירה עם ישראל שהם קרואים אחים וריעים לשם וכל הפירושים
 הנזכרו הולכים סבב לאמת אומם האמת לא התבארה ברמיהם כי בלא ספק
 ישיבת האחים היא נאמרת ורק משל וראה לרבי הפסוקי הנקשרים בה שהם מש
 משלים גמורים וסוף העטן שאח חיים ער העולם הורה שהמומר הזה חובר על
 סבת חיי העט המומרים הנצחיים שהם כפי כמותה הטובים שהם אחים כמיינס
 אצל הנפש וגדול האחים הוא הכה השכלי אשר אלו הוא הטנה במרס ואמנם
 לפי דקומו בחומר הוא צריך לשיבת אחים אינען ולא על ישיבת כל כמותה אינען
 אמר כי טוב רק על האמין ולא שיהיו יושבים עמו במדרגה אחת וכאשר רק על הדרך
 שהעיר עליו כמו שנבאר בזה והוא שראה מעלתו וממשלתו עליהם והשגחתו בהם
 כאשר הם כפי מה שהם עס כל זה הפל קימת טענה כי עיהם כפי המעט פעולתם ה
 הטבעית לממשלתו אבל כיע נכון רעיו הגאה הפרירה על הרוב כמו שהער החס
 על זה נאמר כל אחי רש טעוהו אף כי מרעהו רחוק ממט מדרך אמרים לך המה
 וכבר התפרסם שהחכם קרא לבח השכל הזה בפעל ילד מסס וחכס לפי שאין לו
 הון ההון ההוא יאמר לפי עטן המשל הזה על ההנאות הגופניות ולפי בחינת עשית
 ולפי גזרת השם נקרא כן מיצר אחר כמו שאמר גם כן מיצר אחר על המדות הישנות
 שהם הנאות נפשיות וכפי זה העטן ימצא ברבי הנביאים הרבה ששם אחר יאמר
 על הרב ועל הפס כבחית שש צרדים והחכם עימו אמר הון על המדות הטוב
 באומרו כבר את יי מהונך ובאמרו בית והון נחלה אמת כמו שיתבאר במקומו
 ואמר הון עשיר קריה עמו וכחומה נשגבה כמשכיתו ואין לפי שו בפחיתות כן
 בא במקום אחר וסוף הפסוק ומחמת רלס רישם וכבר התבאר זה בפירש וישלח
 ישקב וכן אמר רש עשה כף רמיה וכן יאמר רש על שט ההפסס כי פעמי יאמר
 רש על חסר השגה השכל כמו שבא ובא כמהלך רשך וכן רש עשה כף רמיה
 וכאשר רכס וכבר התבאר זה בפירש בראשית ופעמי יאמר רש על השכל היוצא
 בפועל שהוא נכול מכל הנאות גשמיות וכן ימצא בשמות אחרים רכס שיטאו
 על שש הפסס וראוי למכין שיתבטן בהם כפי מקומם ומיצר ההנאות הגופניות
 היתרות אמר במקום הנזכר הון וסוף רעיס רכס ורל מרעהו יפרד רוצה כי מי

שהוא בעל הן והוא המשכיש יצרו הרוחק המאור הן הן יוסף לבעליו רשם
 רבים כי כל כח וסח מהתקנות יבקש השטות רבים ויעשה מהם צבא גדול כמו
 שאמ' משכיש רעב אבל הרל והוא שלא יסון רק אל עצמו יסר מרעו שלא יהיה
 לו ריעות וחברה אפי' עם אחר מהם כי לא יכיר אלהם כלל גם החומר שהוא חמר
 לחומר השכל לא ישמש באחר מהם רק כפי הצורך הגדול לא שיהיה הוא הסם
 ער שיהא נמשך אלהם ולפי זאת הכמיה יסר מהם ודל' אמ' זה גם כן שיער
 הרע נקרא במקומות ריע כמו שרשו ואמרו ברב מוכה אל האמיט כרוע זר
 יער הרע שז' כי יער לב הארס רע מנעוריו אל הבטחו בעלוקה אין אלתה אל-
 הקב' שז' אלתה נערי אנה והם זל לקחו ריע ברך הרע מהו רע וכשלא יאמן
 הרע ההוא יסר הרל ממט' גם אחיו שהם הכח המדמה וכח המתעורר וכח ההל'
 ההק' הטלל לממש ההק' והוא כשורש והם כעפים גם אלה שאוהו כי או
 אורבים הם לו לפי כעול מלאכתם בערות מלאכת האח הגדול והם כעבדים
 וכשמישים כמשעל עליהם אבל השנאה הזאת אינה בהבלת ער שירחקו ויפחדו
 ממט' כי הטבע מייב רבקותם גם כן ככל מעשה טוב וככל לימוד והוכחה וכשנאה
 וככלל לבל הועלת יוצאה במעשה בפעל הכח ההוא או לאחריה אבל איש טאהרה
 שלימה עמו כי אין פעלם לו כל שז' פעל הריש שאין פעלם רק עצמו אבל מי שטענ'
 להועלת אחריהם כלכר או להק' או להפאר במאמרים כלכר או ידקו טלה
 אליו והם לו והוא שאמ' מדרך אמרים לו המה וסוף האיש הזה להשכ' כמו שאמ'
 לפע שזר גאון ולפע כשעון גבה רוח והוא שרעב באמרו איש רעים להרווע' ה'
 רוצה ט שהאיש המבקש לו רעים והמהחבר אצלם סופו להשכר כי כן מיצאט המלה
 הזאת כעטן הזה כמו שאמ' רוע הרצועעה ארץ ולא למטע כל רע היה הכונה
 כי יש ריע אחר טוב מאר והוא שאוול עליו זה דורי וזה רש' ועליו אמ' גם כן החכם
 רעך ורע אכרך אל העווב והוא השפע השכלי שהוא הרטוק טן השכ' וכן השלמים
 ועת יר שהוא זמן הערך לקינס החומר קרא ינס איד שהוא צריך שיעור הארת
 ועל איכור אונט הזמן אמר וכת אכרך אל הבא טוב אידך ריט ט שלא יכנס
 שכ ברך שיעוב רעו כי ככל עת צריך שישים מתשבת כרוע ההוא השוכן אצל
 והוא השכינה אשר למעלה מראשו כי הוא הקרוב לו כאמה והאח הוא החומר
 בכמיה אצל השכן ועליו אמ' החכם בסוף הפסוק טוב שכן קרוב מאח רחוק
 והיא הכונה כאמרו יש אהב רסן מאח ואיפסר גם כן שעל זה העטן עמו ככל
 עה אוהב הריע נאה לצרה יולר ולפי זה העטן בא אח נפסע מקרית עו ומרית
 ככרית ארמון רוצה ט כשהסח השופ' הוא נפסע כלום שפעל כפי טענו והוא

החוטא לראשון והוא קשה וחזק הנכבד עליו ומשל בו יותר מהממשלה מקדוה עו
 הוא על דרך שאח ומשל בחחו מלכוד עיר אמש יש תקוה על זה למשל בחחו אמר
 כשיעור הטבע ויחטא להכשירו ולחרור ריב אכזה התקוה בו כי כבר העיר סוגרת
 ומסוגרת והוא שאח ומריעם ככריח ארמון וכפי העשן הזה הקדים לו מריעם ישבת
 הגרל וכן עצמים יפריד והוא כעסק טעם לפקודי השם הישדים בהתגה האדם
 במאכל ובמשגל ובכלל לכל דרכי האדם לפי שידוע שהארל במוח חלק כל אחד מהם
 מהשורפץ וכיחור החלקים הוא המשבית הריב כדרך שאח אכזהם ללעט אל עזרתו
 מריסו ביע וכיך וכן חשי וכן חשך הפחד טא מעל אס השמאל וצמימה וזר
 מטוב ההגה המתהלך לפע השם כי כל זמן שאין הגבל ידוע בין האחים והשותפי
 יתעורר הריב כישהם לספרם או לספר אנשי כיהם ולפי עשן זה התורה התמימה
 נטה גבול בכל העמשך למה העיוט להשכית מריעם ביע וכן הכח השכלי ולהפריד
 כישהם בסוף ער שלא יתעסק השכל במריבת בעל חיט ובעצמותו והוא אמרו
 וכן עצומים יפריד כמו שרא ורל מרעבו יפריד ולעיל ההגה התורה היה עשרך
 רב שיהם והיה צריך השכלי להעיר בכל עת לתקור רבני הכח העיוט המתעורר
 ראשון לחרור ריב כפקשה צרכיו ובכקשו התרועה בסבת זה והוא שהקדים לזה
 ואח צריך הראשון צריט ובא רעבו וחקרו ואח גם כן חכם טעטן איש עשיר
 ורל מבין יחקרט ולפי החקירה הזאת היה מהמיר הריב לנלי התורה התמימה ש
 שהשכית הריב והמריעם במטע התרועה וכל זה העשן הנזכר טאמר על הערת
 השגה השכלי והחכם הזכיר עם זה תטע העשן החזויה והטובה לכל מעשין ל
 להחזיק בה וכמו כן הטעם העשן הפחזוה כרי להחזיקה והוא שגן תטעם ירבר
 רט ועשיר ישנה עזות רוצה ט שהרז ירבר כדרך תטעם סגור שהוא מרבר
 כפמר ויראה ומעט מעט יפקז לע אכל העשיר והוא הנותק התאות הדמיוטר
 הוא הורס ומעשן ועונה עזות כלגמ שמתבל כמה שאיש ראוי לע להסתבל או
 כמה שאין ראוי לארס להסתבל בו כלל והוא מרבר הנה ופנה סבי העולה על רוחו
 בעקשות פה ולזות שפתיים והוא העלו כדמו אכל התש הולך כדרך היטה קו
 לקו כונער לא יטה ימין נשמאל אכל עוקה הדברים כסדר ולפיכך הוא משיג המבקש
 בקרוב כמו שידוע כדרך מופת השיעור שלט שט קוים כמשולש אחד שיפורס רב
 משיעור הקו הנשאר האחר ועל עשין זה רמו שס החכם באומה טוב רש הולך
 כדמו מעשן שפתיים והוא כסיל כי הספיל ידוע שלא ידע ללבט אל שר כי כרמות
 להקרב אל העיר כבחו לע הרוך שהיה קצרה כעשנו הרוך לע הרוך כמו שראו
 מונעים מעטר בהרים וציאות והוא שאח גם כן טוב רש הולך כדמו חשקש

13

ררכים
 יב

אמר באורך נראה אור וזה השלמות האחרון והוא הראשון במעלה וכן צריך
שיקדם בזמן לעבאיים ולמדברים ברוח הקדש והשמן האחר הוא מעשה חזק מר
בשמים ראש והמשקל הנכבד בו חמש מאות והוא לעשן וזה השמן בא גם כן כגון
השלמות האחר המושג בכתיבת ארכעה אופעס הסוככים אצל החיות וכבחינת
הנהגת השם בהם וכפעולותיו ובהדמות כפעולת ההם כפי היכולת ואז יסן עזמו
להנבא או לרוב ברוח הקדש וכיוצא בו כפי שלמות האיש ההוא והאיש ההוא
ימשח בו תמלה באהבן ירוק וכצנאן רשע כמו שאמר אהבה ירוק והצנאן רשע
על ס משחק להים להיך שמן ששן מחביק וסמך לו מה ואהלה קיטעות כל
בגופך וזה נמשך אלו היות הטוב לקרובים אלו ואל זה העשן רמז הנשע ה
הביא טאמו ויהי כוית הוח וריח לו כלבטן ויונתן עה תבס ויהי כמו מטרת
קדש ויונתן וריחיהו ברוח קדש בוסמיה ומה שבוכר שם העבא יסר סגושה
איפטר שבא המשל הזה מפע העץ שלה שעשו חוחים חוחים כמו שאמר סגושה
בן החוחים והוא הורד הארס וראוי להמשיל אלו השכל המגיע בפעל מהך החמר
המורכב מן ההפכים אבל החכם שהתחברת עמו אמר כי הוא הפרח הלכן העץ כלע
יילין ואמר שהמשיל בו לפי שטבע היצוא ההוא לפי שאם יעקר אחר ממט ממקן
גדול יעלה לחותו מעט מעט אל הראש יפרח בראשו בלא יעקה מן הארץ ועל
הדך הזה יפרח העיקר במשכן סגושה אל הראש מעט מעט והוא העשין הנז במשל
שמן וית זך וכאמר ויהי כוית הורד אבל אמרו וריח לו כלבטן הוח על ההשגה ה
האחרת ולהשר עליה היתה המצוה למשוח אהרן וכטו בשמן המטחה וידוע כי כ
כשינתן השמן על הראש בשפע יורד על הזקן יסוף סיוור בזקן סיוור על פי
מדותו שהם בגרין גשם הטנה ברידה על פי מדותיו הוא שאמר יורד סיוור והפה
הוא פתח בית היצואר כמו שבא במשל אהרן והיה כי ראשו במטן שפה יהיה
לפיו סטוב כפי תחרא כי אורו הפה צריך שיהיה חזק וקיים כעת ההיא כפי שלע
יקרע ידוע כי הזקן אינו עיץ גוף הארס המטון אבל הוא נמשך לטבע עיץ
הזכר ממין הארס והוא הדרת פטו ואין לו מעשה בעצמו ובפור זה יבא זה כל
הימים ולכן המשיל בו הכח המדמה ולפי שפעולתו לפי מה שהשיג מן הדברים
המורכבים וכן כעל הזקן והקטע יקחו מוסר ומדות טובות כגסיונות הימים
ולביותו סיוון על הזמן המולך הנלך נשוב אל הארס גם כי הוא סיוון לזכרים
ממין הארס שהם הטנה וכמה המינה עלא להשחית הזקן הפך המנהג הקדום
לעובדי עז כי כשם שהראשונים היתה טנתם כרי להשר על עזיבת היתרנות ול
ולפיכך היו מכערים כל השיע שהנא יתרון הטבע ק אחר שהיתה דרך עופרי

להעיר על השלמות הטוב אשר בו יתקיים השלמות המטון לא זולת זה ולפיכך הוא
 הטוב בעצמו והנעים לבל יאול העל הזה המתמיד רחוק השע הנביא באמרו אהיה כעל
 לשדל והתאמן יונק יהא מימר כטלא לשדל ורברו וריטט הוא והוא המתמיד על האיש
 הטוב והמשיל השפע ההוא לעל להיות יורד טפות טפות וירדות כנחת אומם מיצר
 היות העל הולך כחום השמש המשיל בו הרעם וואו הנביא לכן יהיו כעץ סך וכעל
 משכים הולך יומצ היות יורד על דרך הנזכר המשיל בו השפע האלהי הנביא ההוא
 ושעם זמירות גם כן אמר להרוע טוב ועמנו כי שכ צנה יי את הברכה חיים עד
 העולם רועה בו ברכת העולם הזה והחיים הנצחיים או איפער שרועה כברכה
 במקום הזה על חוץ השם השורה על השורה על השלמים כאמרו אצק רוחי על זרעך
 וברכת על צמיחתיך כי הרבר הוא כמו שהזכרנו כי עם שלמות הזה יתקיים המכונן
 לא זולתו וזה רעה החכם באמרו אוהב טהור לב חן שפתו רעהו מלך אבל הקרוב
 אצל בו שמיצה האוהב שהיה טהר לב וחן שפתו והוא בעל המשעים הטובים והשל
 הטוב המלך הוא רעהו בלמוד דבק בו וזה נאות למה שאמנו בו כמזמור הזה
 ואחר שהעיר במזמור הזה על השלמות הטוב הזה ולא טבר שם השלמות המטון
 חבר המזמור הבא אחריו להעיר על הטובה וכלל בו שם השלמות ואמרה הנה ברכו
 את יי כל עברי יי רועה בו על שם מיע השלמים ולפיכך אמר כל וכאר שור שט
 המיעם והקדים המטון ואמר שעומרים בבית יי כלילת כי אשעי המעמד הטובים
 היו מעלים ע המיר לפי יי בשמן חך ככל לילה ולפיכך היו קוראים במעשה בראשית
 כמו שזכר בדבריהם והם העומרים מאין מעשה ועברתם היא כעמדתם בבית יי
 כלילת ואחר בן הזכיר עברת המשעים לשם שמים והוא אמרו שאו יריכם קרש
 וכרס את יי כי היריס הם כל המלאכה והמעשה אמרו מעשה יריט כוננה על לב
 ומעשה יריט כוננהו ושהכלים כולם משוחים בשמן המשחה הוא השמן הטוב אז
 הקרש מלאכתם ולפיכך באה ההערה למשוח כל הכלים ונזכר במטבת המוסר ויה
 נמשחם ויקרש אותם ואחר כן העיר על גמול שם המיעים שעלהם הטובה כדרך
 הטובה על שמים וארץ והוא שאמ יברך יי מיצון ענשה שמים וארץ ואמרו יברך
 כלעין יחיד אחר שכא העשין כלעין רבים לרמוז על ברכת סהטם שהתלה יברך יי
 והברכה ההיא היתה בגשיאות כפים כמו שבאר הקבלה כה הברט בגשיאות כפים
 וכן בא בורה טמי המלואים וישא אהרן את ידיו אל העם ויברכם והיוס ההוא
 היה יום טלות המשכן להקים והוא אשר התמיל בו השיאים להקריב שער עתה לא
 התמיל בו השיאים להקריב שער עתה לא היה המוסר מקורש לעמרו ולא אהרן וסנו
 ראויים לבהן כי כן יתבאר בפסוק התורה ולפיכך שמחה פרוש ברכת סהטם לפרשת

ויהי כיוס סגור משה להקים את המשכן וקדמה לה ואחר שנכתב שפ נישא אהרן
 את יריו אל העם בכברכה ראשונה שברך הוא ראיה גדולה למה שאמ' רבותי סה תברס
 כנשיאות ספוס וכי יריו שלמהקן עשיתם כרסה לא להשר העם שישאו יריהם קרס בגל
 מעשיהם ויברכו את יי ואז יהיו מברכסם והוא שאמ' וברס את יי יברק הטנה מרה
 שברסת השלם תלניה בכרסתם וברכשת את יי הוא רמז על הזכרת השלם המפורס שבהשגחת
 השלם ההוא הוא הכרסה השלמה הראויה לו ואמ' מיצון להשר העם כולו על העשן הנב
 הנכבד הנה שלט ואמר הרחוק מיצון הלא הכרסה היא מיצון כשס המפורס כמו שטמ'
 במקור ככרס נשס היא שיקר הכרסה ואין לו חלק בה לפיכך כס ולמך שמשדרר
 שטיטו כצטן ישלח ממקומו הכרסה לכל יושבי הארץ כי ליי הארץ ומלמה נשענו מ'
 משוטטות כל הארץ והוא שאמ' עשה שמים וארץ ומושיר יקרסך אליו לפי הטנה
 כמעשים ההם ועל הרך הזה ראוי שעתעור כל זמן ובכל מקום כל מעשיך לברך
 את השלם כרוך הוא אז יתעג ויברכך יאר פטו אתג סלה"

פְּתַח־כִּי תִשָּׂא יְיָ אֱלֹהֵינוּ פְּתַח־שָׁמַיִם

פֶּלֶס וּמֵאוֹנֵי מִי־שִׁפְטֵי לַיְיָ מֵעַשְׂתֵּהוּ כָּל אַבְנֵי בַּיִת

שלמה עה בא להשר הארס בכת הנה להתבונן כרסי השלם עם כרואיו כרי שילך הארס
 כרסיס ההס ער שידעו למען ימיצו חן כשענו שהיא תבלית הטנה כמיצאות מין הארס
 והוא שבתק משה רכנעה גאמר הודיענו נח את דרסך וארעך למש אמצו חן כשערך
 ועל עעין זה הזיהיה בתפס באמרו פלס מעגל הגלך וכל דרסך יכונן וסמך על הזהרת
 האשה הזרה והזהיר באזהרה ההיא ארח חיים טן תפלס נעו מעגלשה לא תרע ואמר
 גם טן מאזע מרמה תעבת יי ואכן שלמה ריעט יודע כי פלס ומאזע הס שמורת
 מונמים לבליס גהס עשניים להעלות בהן הדברים הנשקלים כמשא ומתן כע ארס
 והפלס הוא כמשל כנל והוא לשקול כן המשקלים הגדולים ומאזעס הוא למשקלים
 הקטנים ואכע טס הס לשקל כעגריס הרבדים העמפרים כהשוואה שארס מוקררך
 עליהס מהס ככר ומהס חלק פכר מהס ליי ומהס חלק ליי מהס אונק' ומהס חלק
 אונק' ולפי שהישר הידוע והמפורס כהשוואה בין כע ארס הוא זה המשיל החסד
 כן דרס הארס והנהגת השלם לברואיו שחשבו עליו רכס מעמי הארץ מה שהוא עקר
 לפי שמיצאו אצל בתעטם וברך זה על זה ער שיחסו זה אס למיעט השגחת הארס

אם לרוע העצה אם לחוסר יריעה ואילו השיג העטן לפי בחינת המיצאו הנמצא
כלו ידע שהכל עשה ועושה על סדר והעצה הן הדברים הגמורים הן הדברי השפלים
והוא שאם פלם ומאונץ משפט וכא משפט העה במקום יושר כמו שבא מכלכל רביון
במשפט ופלם ומאונץ במקום הזה עמרים על חכמת השם שהיא ריעט שגור
להיות שכ נפראים שהם יערות נפרדות ונפראים מורכבים מחומר ויערה עומדים
קיימים לא משתנים ונפראים מורכבים מחומר ויערה והם משתנים מיטרה אל
יערה וכל נפרא מהם השיג כפי מה שהוא לפי טבע מיציאותו הגדול לפי גדלו
והקטן לפי קטט והכל מחסר השם ולריעט וחפיו ממציא לכל כפי הראוי לו לפי
חמרו ומה שמסר למי שיחסר הוא לפי טבע העדר הנבק אל החומר המשתנה
שנבק אליו בהכרח המציאות ההוא ובכחינת האמת אין שם חסרון ומה שהעריך
מי שהעריך מהם אין שם רק רמיון גמור כי אין התוספת ההוא שלמות ואולי הוא
חסרון לפסלות בעליו לא העריך המרבה והממעט לא החסיר הכל ויצא כפי יושר
הפלם והמאונץ הישרים שהם לשם יה וכן ראוי לכל אדם שיפאר ללבב ברכיו ש
שיתנהג כפי העטן הזה והוא שיפלא וישקל כל דרכיו בטרם ישא רגלו ויתבונן יודע
שהוא מורכב מהן ונפש וראוי להם שיתנהג בדרך ריעים ואהובים והוא שיסמח כל
אחד מהם במלקו וירצה לחברו חלקו הראוי לו כרו להשיג השלמות שהוא החיים
וזה הדרך קרא החכם ארח חיים ולשמרה נהג הכרובים מראש ועל הנעייה מהדרך
הזאת אמר החכם ארח חיים פן הפלם נשו מעגלותיה לא תרע' לומר שלא תרע לשקול
כיושר ובבון המיעט אבל נשו מעגלותיה ולא תרע ללבב אל עיר וכל אשר תרמה
להתקרב אל העיר תרחק' אבל המפלם מעגל קולו בטרם ישאם יכטט שם דרכיו
אם לאהך הדרך הראוי לו' אם לנפש הדרך הראוי לה' והוא שלא יחסר חלק אחד
מהם בדרך השוקל כמאונץ מרמה אבל הכל יעלה כמאונץ צדק ויושר ויתן לכל
אחד אופן שלמה ר"ל שצדק שיוהר שלא יחסר חק אחד מהם ולא יוסוף כי אע"פ
שהמטון מן האדם הוא הנפש אחד שהיא יצריכה לשכנות הגוף מן החמלה על הנפש
ומאחברה צריך לחמול על הגוף והוא להשתדל להעמיד בו הנפש החיה כל אשר
יוכל ושלא יענה אותה כי זה צריך ליצדק לרעה נפשו החיה כמו שכת' יודע צדק
נפש בהמתו' אמנם על דרך רפואה כשתחלה הנפש ויצדק לעתה לפי רוע ה
הטבע או לרוע המנהג אז טוב לה ער שתשוב כרואה אבל אם יעשה זה האדם
שלא על דרך רפואה אין זה חומל על נפשו ולא חמול אותה אבל אכזרי ורע' ומי
שמחוק הגוף כפי הראוי לו לפי גמילות הנפש הוא צדק וחסיד' והוא שאם החכם
חמול נפשו איש חסד ועוכר שארו אכזרי' כי כפי קרבת האדם אל עצמו חסדו

גדול בעשותו לעצמו הראוי לו ומי שמחסר צרכו והוא שומר שאחז אכזר ורע יותר
ממי שמענה אחר מכלי חמלה כי השלם אינו שונא הגוף אכל אוהבו לאהבת הנפש
ברוך עמידה האיש וקיום המין לא כרעת הקרשים באומות המדמים להשיג שלמות
כלבם בקצה האחרון ככל מיע עיני כי הם אכזרים ופזורים ואיפשר לגמ שהנפש הטוב
בבגד הזה היא הנפש החכמה ויאמר שהגמול אותה הוא החסיד וכלבר ברוך שלא יזיק
לגוף כי המזיק אותה בטנה הוא רע ויצריך להרחיק הקיבה הזה מאד וכמו כי צריך
להרחיק הקצה האחר כתבלית ההרחקה והוא שלא ילך האדם כדרך העושים כל ימיהם
חד האומרים אכול נשנה כי מחר נמות כי איל כל ספק נכמים ופחומים משאר
בעלי חיים לפי שאותם רורפים הטבע כפי הכונה בהם אכל האדם שנתן לו השכל
למשול על הטבע כפי הראוי ויצריך שיפלא מעגל תלשו ואז יושע בשם ואם יעקש
דרסו לאתר מצרי הדרך יפל כמו שאמ החכם הנלך תמים יושע ונעקש דרסו יפלא
באחר ואל זה כונן רזל באמרים כל השם אורחותיו זוכה ומקבל פני שכינה שג נשם
דרך אראט כי שיע אלהים אל הקרי נשם לא נשם וההולך על הדרך הטוב הוא השם
אורחותיו כי השומה היא השואה מאין הסרון ותוספת והדרת הזה לא הוציא המקרא
מירי פשוטו כי ק רוצה בו כי שם בא להוכיח האיש על קיום המצות מאין הטנה בהם
וכבר אמר שם לא על זמין אוטוהך ועלולתך נגרי המיד ומהם רכבו ואמר זוכה מזה
יכברט נשם דרך אראט מצע אלהים והטנה בו להורות שעקר הישועה היא כשישים
האדם דרט לפטו בכל אשר יפנה או רוצה בו ומשכל דרט כמו שאמ בו המפרשים
סוף דבר שהישועה היא לפי העשן הזה ואל זה כונן באמרו כי נכח צניח יי רובי איש
וכל מעגלותיו מפלם רזל הראוי לאיש שיכיו דרטו נכח השלם והוא שיפלא מעגלותיו
ואשג סובל פי אחר זה טוב לפי העשין שאמ בו ואל זה העשין גדול התועלת היתה
הטנה טוב המצות והקדוב אצל שמצות שקלים אשג שבאה לערך הקרבן אחר
שהקרבן בא לכפר על הנפש שנמצא שהוא חלק המיוחד לנפש מן הרבנים שהם
להנאה האדם ולהשמישו טנה בו התורה לתלוק השקל להשר האדם שיפלא מעגל
תלשו בכל דרכו ויחד בהם חלק הנפש והוא שיטון בכל דרכו לשלמותו שהוא עבודת
השלם השלמה כמו שאמ מה לי אהיך שואל מעמך כי אם לזאה ויא איפשר לי שלא
אוסף עז כואור כזה אחר שאמנוב שאלה קטנה שיצאה לי באיטה הזאת והיא זאה
מפני מה אמרה תורה שיקן האדם חיי שקל ועגה קרב השקל עשרים גרה הלא יומר
עאות שיקן האדם שקל שלם והיה קרב השקל עשר גרה יעזר למה בא באיטה הזאת
שהיא לגנות העשיר לא ירבה והל לא ימשיט וגם על המתפרנס מן הצדקה הוטלה
מיטה זו כמו שבאה הקבלה ולא היתה פני השג יד והקדוב אצל שהתורה טועה

הנפיש
השפלים
הרמון
גור
גומרים
היה אל
גדלו
לפי
שנתה
השעורף
ל הוא
יושר
כיו ש
נידע
שחכל
החיים
ההורק
שקול
תמה
רכיו
אחר
לכל
אשג
ל הנפש
אשר
מיתק
וע ה
ורס
ומי
חכם
רו

במצוה זו להשיר האדם בכל רוכיו לרעה את השם ואלא ישים כשר ורועו ויהיה
 מבטחו כהשם והוא שפתח הפרש ואמר כי השם את ראש בני ישראל לפקודיהם
 להשיר האדם ולהוריע אותו כי אין המלך עשע כרב חיל גבור לא ינצל כרב כח
 וערה ההטוטא אנשי לבב וראו מקום הכת הזה שהוא מקום אמרת ההשגחה
 ועשייה שהרי כהגב למעלה ממע ממסן שבתו השגחה אל כל יושבי הארץ היוצ
 יחד לבב המסין אל כל מעשיהם וכבר באו זל משום דיוצ יחד לבב מסין אל
 כל מעשיהם כפי שהבאר במקומו והכל להשיר האדם ולהוריעו שהכל הלעי כלב
 האדם לא כרב טו ולא כרב חיל ואחריו מה כהגב הנה שן יל אל ירואין למיתלים
 לחסרו לבצל ממות נפשם ולחיותם כרעב בא והוריעך שהיושעה היא פתי
 התחלת אל חסרו והתחלתה היא אינה כפי הדבר רק כפי צורך הלב שהוא כפי
 ההשגב והיריעה במעשה השם יל וכחסרון לעולם ולהשיר על השטן היתה הטנה
 ככל המצוה והיא הטנה במצוה זו לרוב כל העובר על הפקודים מחצית השקל
 להוריע העב שאין יושועם מרובם מכל העמים כי הם המעט והוא שאם נלא
 יהיה כהם עמך כפקוד אותם וזה לפי שאין עון המשיח כעון הגזילה וגעבה וכיוצא
 בהן כי הגזילה או הגעבה היא עון כחמיעת עצמו אבל המשיח הוא עון כחמיעת ה
 תבלית שהוא הגאווה וסור הבטחון כאלהים ממט וריחוק הלכבות מממשלתו ושירת
 כשר זרועם ולפיכך ראוי להיות העמך כמעיים לא כמונה והוא שמתו ע אלף מיש
 מישראל מאותם המעיים כפי שהשיגה אותם הגאווה וסור לבכס מהשם כמו שקדם
 באזהרה נלא יהיה כהם עמך כפקוד אותם כי בתר כל אחר ואחר מהם חצי השקל
 כפי שבאה המצוה יסור המלאך המשחית ולא יתן אותו השם לטוב אל פתי כ
 ישראל לפי דקנותם כלם ובטחונם ט והמצוה הזאת הנוכרת ראשונה בפרש היתה
 לתרומה ארעס שהיו יסור אל בית השם והרב רבי כרב דרך העברה במשיח המעורר
 מיטה ליתן כל אדם מחצית השקל ככל שנה נשנה שז זה יתן כל העובר וזה פסוק
 לא בא למצוה לדורות כמו שחשט רביס ער שחברו פיוטי הפרשה על פסוק כי השם
 ומה שכת הרב רבי הוא סוף כרב שז זה יתן וסמך ליה העשיר לא ירבה שהפסוק
 ההוא בא להורות על כל אדם מישראל המחוייב בשאר מצוה לתת בכל שנה מחצית
 השקל לעורך קרבעת עיטור וכאם הקבלה שיתן זה כחמש אור שהיא סמוך לימי ה
 השלוח והכשעה שהם ימי הקיצור והחוס והקיצ כמו שבאה מצוה ימי השוכה ע
 שהוא אחר זמנש אילע כמו שיתבאר במקומו הכל להשיר האדם בכל רוכיו הן כסריו
 הן כמעשיו לרוב חלק לעפשו וחלק לעמך כמו שבא ברביהם חציו ליה וחציו לבב כי כל
 מה שיקח האדם לעורך העמך יערך שיטען ט לעפש על דרך שאם וכל מעשך יהיו לשם

שמי
 תלו
 ירבה
 אויב
 חשבון
 אלה
 אלה
 נלא
 כדרך
 אחרי
 ואיפ
 מביא
 הקיצ
 במצו
 השג
 שהרי
 אחר
 השם
 ושר
 כרי
 ק ה
 סוג
 יש
 אש
 יעב
 לר
 נלא
 אזה
 וזה
 עליו
 ליה

שמים ונאמ' הכת' כל דרך רעהו יודיעתו אונתו כל דרכו הוא אשר יפלם מעל
 רגלו והוא המפלם אונתו מייסדוזה יתכן לעשיר ולדל כאשר הוא והוא שהעשיר לא יר
 ירבה והדל לא ימעט' שכל אחר מבט אדם הרשות בידו לבגין לבו טנה שלמה וזרה
 אויפאר לו סגלא יבקש חשטעה רכיס' אבל לכל חלק מחלקיו יתן חשכועה שלם בדרך
 חשבון קצוב חצי שקל שהוא עשר גרה ואחר המרה ואחר הממעט ובלבד שיבין
 את לבו לשמים יל' שלא יגדע חק העש כדרך מדרכיו ולא יוסיף עליו כאשר הוא אדם
 אם לא יצטרך להוסיף על דרך רפואה כמו שהוא כיל כטבע שצריך לו שיוחוב ידו
 ולא יספיק לו המרה הביטעה אבל יתמיד כפזור ער שיעמוך על המרה הביטעה
 בדרך מיצה נזיר שבאה להזיר עצמו מן היין ומהתנאות בשערן לפי שהיה עטה א'
 אחריהם וכן ראוי להנהיג על דרך הרפואה הנזכרת כל מי שיצא מהדרך הממוצעת
 ואיפאר גם כן שהחונש הנמצא באדם הבא על המושל בקדשו וז' וכונתו בן שהוצי
 מיכא איל שרמיו שז שקלים היה להעיר על דרך הרפואה שהעטה אל תאוותו אל
 הקצה האחר צריך שישתדל להתרחק זמן אל הקצה האחר וזה לפי שלא התעורר
 במצות חצי שקל בקרבן צריך שיבוא קרבן בשז שקלים כורך שבמארבע יתן תמת
 הש' כי החונש הגדול הזה לא בא בלא טעם כי הוא אחר מן הרבנים הזרים שבמרה
 שהרי הבהמות פעמי' בזולופעמי' סוקר וזה וכונתו בן לפי הטעם הזה או לפי טעם
 אחר בא להעיר האדם שידע השם כל דרכו ולעברו תמיד ואז יהיו מעשיו לזכרון לפע
 השם שהזכרון ההוא תלוי בזכירת האדם את עצמו והוא שאמר אחר זה והיה לבט
 ישראל לזכרון לפע יז' לכפר על עשונתכם וזה על דרך שאמ' זל' אמרו לפע מלביות
 כרי שתמליטנו עליכם זכרות כרי שיעלה זכונתם לפע כמו שהתבאר במקומו כי
 ק הוא בלא ספק שאין לפעו שכחה ולא משוא פטס ולא מקח שומר אבל שהכל כפי
 כונת האדם במעשיו אם יזכר נפשו יזכרה השם ואם ישכחה תשכח מלפנו ואפי'
 יעשה האדם מעשה טוב בעצמו ומעולה מאד מאין טנה אבל דרך עראי ומיטרת
 אנשים מלומדה יתעב לו עין ואילו יעשה האדם מעשה פחות ורע וכונתו עברה
 יעברו לו עלו ונסלח לו' הלא תראה שנשמכה לפע שקלים פרו מעשה הטור שכו'
 לרחוץ אהרן וכבו את ידיהם ואת רגליהם בגשתם אל המזבח ואמר שם ירחט מים
 ולא ימותו והרחיזה בלא ספק היתה לטון מעשיהם ודרכיהם ער השם ואם יהיו עוברי'
 אונתו בלא רחיצה נענשים מיתה ואעפ' שהיו עוסקי' במצות קרבן שבאה לכפר על העש
 ואתה הוזה כפרז' זו בעצמה שהזכיר בה מעשה העל שעשה אהרן ולא הזכיר בה שנענש
 עלו לפי שלא נזק לשאת העם כאשר הוא לביות בהם במקום משה כי זה כקשו ממט
 לביות להם תייר אחר לא שיהיה להם לזיהים חלילה חלילה כי ס' כגוב אשר ילכו לפעט'

יתיר
 הכ
 כח
 מרה
 הינע
 אל
 יבל
 מילת
 פתי
 כפי
 טנה
 קל
 נלא
 וכונת
 ג ת'
 שית
 ה מ'
 קדם
 שקל
 ב
 היתה
 עות
 פוק
 השא
 יוק
 חיות
 ימיה
 ה ש'
 כריו
 כי ל'
 היו לשם

כי זה משה החיט אשר העלנו מארץ מצרים לא ידענו מה היה לו יומה הסגור הזה נראה
 כי במקום משה בקשו אותו ויאמרו הם חטאו אחר שהדרכו רע על משה בהתמהמהו
 וחטא הגדול בעגל אשר נעשו עליו כאשר עשו כמעשה ואעפ"כ שטעם לא היתה לב
 לבפור באמונת השם מכל מקום כפרו על לא תעשה לך פסל כמו שכתב בפרשת וישמע
 יתרו נעדר כי לא פחדו ישראל עם עשותם הפסל כאשר קמו לנחק אחר אבל נשתה
 אומנם לא היתה טוונת אהרן כי הוא אמר חג לוי מחר כי שלא יסור לבם מהשם
 ואילו היה מעשה העגל רע כטנה כפי הנראה לא היה נזכר לאהק עונש מי מריבה
 ממקום זה וממקומות רבים בתורה נשאר ספרי הקדש נראה וטורע שהכל הלוי כל
 האדם והוא שישקל כל דרכו כמחזק ירק ואטע ירק כמו שאמר החכם פלם מעגל
 יגלך וכל דרכך יטע אל תט ומין נשמאל הסר רגלך מרע

פרשת זכור

זיכר צדיק לברכה ושם רשעים ירקב

ידוע למיטעם כי כהיות הטעמים בדברי חכמים הפכים הנשואים והעמשך אליהם
 גם כן הפכים ואחר שהטעמים הם הפך הצדיקים הרקב בא במשל הזה בהפך הזכר
 לברכה וזה כי הרקב שם להולעת המרקבת העץ מתבטן כמו שאמ' הנביא הושע
 ואני כעש לא פרים וירקב לבית יהודה וכא העש שם להמשיל האויבים מחוץ א'
 שיבאו כדבר השם והרקב להמשיל שרי יהודה החוטאים והמתטיאים כמו שקדם
 לו היו שרי יהודה כמשיג גבול ולביקך הכ לפי משפטי השם הישרים כרקב וכמו כן
 אמ' החכם וכרקב בעצמותו מביטה כן אמרו ושם רשעים ירקב הוא כדבר הנבוא
 יעשה שאמר על הפושעים כי תולעתם לא תמות ואשם לא תכבה וזה הפסוק
 כשאר פסוקי משלי על שני פעם העלה מומן הוא כפי הוצת המפורסם ואשר
 הקפידה עליו התורה והנבואה להזכר מעשה הצדיקים לעוב כדי שילמדו ממנו
 כע אדם ולזכור מעשה הרשעים ברע כדי שיתרחקו מומן גם כן ואל זה היתה
 הטוונת הזכר המעשים הטובים טלב שנמשכן בספור העלם אברהם אבי ואמר
 הנביא ישעה והביטו אל אברהם אביכם ורבים כמהו וכן הזכירה התורה מעשה
 אנשי סרוס ועשם להרחיק דרכם ואמ' הנביא ישעה גם כן שמעו רבי יי קצני
 סרוס ואמ' יחוקל הנה זה היה עון סרוס אחותך גאון שכעג לחם ושלעת השקט
 היה לה ולבערה ויר עש ואטון לא התזיקה וזה היה למרות סרוס הוצה שהקפידו

עלה
 המרה
 כחזו
 מרה
 מיצא
 חיקם
 המלא
 שיבט
 רבו
 ראיות
 והוא
 עשה
 להשי
 כחמו
 יעור
 מויע
 ויבט
 השא
 מות
 משע
 מלך
 עכ
 כע
 כסוף
 ככל
 משפ
 שטון
 זכר
 הרא
 ויפ
 מה

עליה רז"ל והזכירה במקומות רבים. ועל הדרך העבר כפרו וירא אליו ולפי גרול עין ה
 המרה ההיא לפי שאין קיום ליישוב עם המרה הזאת ראה העם להעש עונש שלמה
 כמוהו לא לפניו ולא לאחריו להראות לנורמה כי יש אלהים שופטים בארץ. והוא משלב
 מרה כנגד מרה כמו שסמך זה ז"ל למאמר ישיבה במסאזה כצלמה הריבה וגם מ'
 מצאהו לנביא הזה כסוק אחר לעשין הזה והוא אמרו ומרתי פעלכם ראשונה אל
 חיקם וכן פירשו ברב ישיבה שאח וזאת אשה אחת יושבת בתוך האופה ובאר לו
 המלאך זאת הרשעה ולפי המרה הזאת היה עונש אנשי סרוס. הם הנהיג המרה
 שיכיל בה היישוב לפיכך בעלה העם יישובם באות קיים לעולם והוא שהשלים
 רבו ואמר על סוד ובטורה והגבהינה ותעשינה תועבה לפע ואסור אהרן כאשר
 ראית וזה לפי דרכי העם הישרים לכער הרע כדי להמשיך הטוב ברב שיש הרע
 והוא הרקב בעצמותו וכפי המשפט הזה באה המצוה על עמלק וטר את אשר
 עשה לך עמלק כצאתכם ממצרים ואמרו כצאתכם ממצרים להשיך האדם
 להשמר מן המרה הרעה הזאת הפושטת בעולם זה עכ"ז וגם באדם עצמו כפי
 כמותו כמו שבאר והמרה הזאת היא כשיקטוף העל על איש או עב מעל
 יעזרו בו אדם לרעה וכי ירים האיש ראשו מעט או העם ימנעוהו הרעים וזה
 ממייעוט הכרת משפטי העם הישרים ויש לו לאדם לרעה כי כל דבר יש לו עת וזמן
 וצבול והוא שכח לפי העשין הזה כצואת זכריה וקצף גרול את קוצף של הגוים
 השאננים אשר את קצפת מעט והמה עזר לרעה והכביח ירמיה אמר טסו מ'
 מרוך בכל ומלטו איש את נפשו אל תמו כעונה כי עת תקמה היא לוי גמול הוא
 משלם לה ואח עור ושרה אבני נהר לו את כל הארצות האלה כד נטכרנער
 מלך ככל וגם את חיה השדה נטע לו לעוכר ועבד אונת ואת כן ואת כן כן
 עכ"ז את ארץ גב הוא וזה הפסוק לראיה למה שאח רז"ל שאויל מנוך היה
 כט וכלשיר כן כט ואע"פ שלא נסר בספר רע"ל אויל מנוך מאחר שנטר
 בסוף מלכס שהוא נשא ראש יהויסון ומצאט שנפסקה מלטה נטכרנער ככל
 כבלשיר ראוי לומר שאויל מנוך היה כן וכמולך כן כט את ארץ וזה לפי
 משפטי העם הישרים שעזרו לרעה לא לטובה משפט רק לטובה טבע החיות
 שטורפות כל אשר תמצאה ולפי הנמשך למרה הזאת באה המצוה למחורר
 זיכר עמלק שאמר שהיה ריטון העם להוציאן ממצרים והיה כאור מויל מאש
 הראה תביר האכזריות כעשנו להשליך האוד המויל כמו שאח אשר קד מן
 ויזכר כל הנמשלם אחיך ואמר עף ויגע ולא ירא אלהים וזה הע"ן
 מהשחרת העולם לפי שחב טי ארס יקרה אורג טעע שיתלע טכ ואכ יעמרו

אלה
 המרה
 ב
 וישמע
 ומה
 העם
 גר
 לב
 גל
 " =
 מלטה
 הויכר
 ע
 ע
 קוד
 מו
 ק
 הבוא
 פוק
 אר
 מ
 ר
 ואמר
 מעשה
 ע"י
 שקט
 הקפוח

כע ארס עליו לא יוכל להס' והוא מן המוסר ומקיים הישוב לחמול עליו גם לא יחסיפ
 חנויה החמלה בעת ההיא ולפי הערך הגדול על זה צורה בתורה למחות את זכר שמלק
 ולזכור מעשהו הרע פי' למחות זכרו במסרה ההיא כי זכרה הארס לרע הוא ממייירד
 זכרו והוא זכרון לפע השם לטובים ובזאת המערה ימשך מה שאמ' אל צריך לנו אחר
 הנץ ארזים כעו כרוך מרובי כחכה אסתר לפי שהנץ הרע היה מורעו שלעמלק לרוע
 טבע מולח בקץ להשמיר היהודים האמללים בגלות ומרדכי ואסתר כצדקה היצ' לוס'
 ועל כונתה בהם הקדים החכם לפסוק זה ואמ' כרוב לבאש צדיק ופי' רשעים יסבה חמס'
 רועה כחמס' תעומת ומסירת דין עליו כמו שאמ' חמסי עלך וסמך לו זכר צדיק אל'
 לכרבה ושם רשעים ירקב' והו העלה בפסוקי' אלע' אומם הרוך הנסתר בהם הו'—
 על ענין ארס בעצמו ק' צדק הרשע הוא יצ' הרע והיצ' הרע הוא השמלקי יבא וילחם
 המיד' בטל כעמ'ו ממיצ' הכח החיוני הראשע שהוא הזן והוא עונע שלא יג'ר כמון
 ושלם יעטר' על אכל אשר יצמח מהתנו' יג'ו אורו מתוהו' אין נמלט מזה והאיש השלם
 יצמח אחר הגיה והוא שאמ' מתחתו לפי שרצו כל ימוט כמו שאמ' כחם ושורש
 צדיקים כל ימוט' ולפיכך יפריח מריח מים ער אשר יהיה לאיש וכנה את היכל יי'
 ועל זה רמז וסרה צדק' בסמה כאשר הזכיר על זכובל' מיצ' הנבואה והוא שאמר
 הנה איש יצמח שמו ומתחתו יצמח ובנה את היכל יי' והוא ישא הור וישב ומשל על
 כסאו' י' ראה והתבונן כי אחרי אמתו יצמח שמו יבא' ענין הצמיחה ההיא ואיכרה
 ואמרני מתחתו יצמח להודות כי על השכל המקיע בפועל הוא מרוב כי הוא יג'רל
 מעט מעט יצדך היצמח המקיע בפועל אחר שהיה כסח לא שיכא בפועל בעד
 הולדו יג'אל ודימתו יצמח ואורח צדיקים כאור טה' ואמ' עלה חצור ונראה רשא
 ונאספו עשבת הרים ואמ' דוך ע' וכאור סקר יזרח שמש סקר לא עבדה מענה
 וממטר רשא ארץ' ושם רמז על ענין היצמח הנזכר והרוע שאיט כשאר היצמחים
 העפלים מעט מעט אך גה ישוב חזק ויהיה לו כוח אל כמו שפמך כי לא קן כרע
 עם לא והוא כרוך שאמ' יעקב אביע אין זה כי אם כוח אלהים ועל זה הרוך אמר
 הנבוא וכנה את היכל יי' תצ' כן ששהגה ההיא ישא את הור השם עליו וישב
 על כסאו ומשל הממשלה הראויה לו העונה לו מאת השם ולפיכך ייחס לו הכסא
 יי' והתלק החיוני יהיה לו לפי משרת לא ירחק ממנו וזר לא יעבר טעיה וכעע
 הוא הארור מבטם לא יהיה עור טבת ההוא הוא הנבוי לא הור כי הור ההוא
 כפר הכטיח עליו שיהיה כהן רוק על הנבוי והוא העפרי היצמח אמ' מתחת
 נבואתו ולא יהיה כעע עור כבוד יי' יצבאות ביום ההוא יג'ס כעע הוא משוקף
 כי הוא נאמ' על התג' הרע כמו שאמ' הושע הנבוא טען סרו מאזע מרמה יורוע

סתווא
 החשוב
 הכח ה
 ואל זה
 לבטע
 ועל זה
 והיה
 והוא
 הוא מ
 על רא
 שכינה
 למצו
 לבטע
 על ח
 ועל ז
 מעשה
 ותש
 וגב א
 כעע
 אשר
 שזכר
 כי כד
 יאשיה
 סב מ
 ענין
 כפרש
 ללמוד
 לקח מ
 אכל
 באו מ
 והקד

שהוא שוקל מעט ספק או זהב שאין תשלמו ומשיכותו רק דמיון גמור ולקח בו הדברי
 החשובים סמון ומלכט שהם צריכים להרמיר המציאות וכעשין זה הוא הצומח עם
 הכח השכלי שהוא טהר רמיועם גמורים ולקח הדברים החשובים הקרים ומכלה אותם
 ואל זה העשין רמו הנביא בהזכירו שם כעשע' וגם זה רמו החכם באמרו ומגור עגה
 לבנעע' והמגור הוא שם לסייע המכסה את הערוה כשם חמרת הנזכר במעשה כראש
 ועל זה הכנעני הכטיח הנביא שלא יהיה עור בבית וכבר רמו יואל הנביא על זה ואמ
 והיתה ירושלם קרז וזרים לא יעברו בה עור' והוא הספר להיות ענת שלום ביטהס
 והוא שאמ וענת שלום תהיה בן שעהס' וכבר התבאר שם שלום כפרז פנחס כי
 הוא מורה על כל שלמות האדם וסוף העשין הזה לאדם להיות זמן לברכה לעולם
 על ראשו כהכל המלך סוף עבא כרביה' ול' ועטרותיהם כראשיהם ונהיטס מזין
 שטינה' והוא שאמ הנביא והעטמה תהיה לחלב ולטובה ולירעה ולחן כן צפנה
 למצונו כהכל י' וכבר הזכיר הנשע הנביא עשין הוסר על הצריק ואמ' וכבר כיון ל'
 לבטן' והרמזו יונקן ויהי רוסן טב טמרהון עליל ולא עפיק כרוכין יבבות חיצוניה
 על חמר עתק דמהפך כבית מקדשא' כי כן כרוב ותקעב במטיצרות על עולות
 ועל זבחי שלמיכם והיו לבס לזכרון לפני אלהיכם' והזכרון הזה תלוי בזכור האדם את
 מעשה השם ואל זה רמו החכם באמרו ויב צריק לברכה' וכן ה' והעטמה אמר
 ותשבתה תיה' והתבונן כרג' ולשון הנביא שאמ' והעטרות תהיה ולא אמ' תהינה
 וגם אמרו ועשית עטרות נש' כראש יהושוע' וידוע שאין דרך בשל הכר להשבת
 בשע כרביס' וכל זה הערה כי הכל נאמ' מצד החכמה כמראה הזאת על עטרות הצריק
 אשר רמו עליהם החכם באמרו חן לבאשר לעית חן עטרת תפארת המזיך' כמו ש'
 שזכר כפרז נשא' גם בשמות האישים הנזכרים שהם משתנים כמראה הזאת יש הערה
 כי באשית הנבואה הזכיר תלוי ובסוף הנבואה הזכיר במקומו חלב' וכן הזכיר באשית
 יאשיה כן צפנה ובסופה חן כן צפנה ונאמ' כי אמרו לקח מאת הגולה אע"פ שר'י
 סב מכב גלגלה זה בא מצד הנבואה אבל מצד החכמה כבר גלה יונקן כהנשע
 עשין לשון הקיחה הבא כמראה הנבואה שהוא נאמ' על רטר נבואה כמו שהתבאר
 כפרז כמרס סיט' והשלב הזה יונקן ררסן להשיר במקום אחר על טונת עשין יין'
 ללמוד סתם חן המפורש כמו ששע כרג' עטרות נבואה הזאת והדאיה על זה
 לקח מאת הגולה' מחלף מאת ענבה ומאת ירעה' וכבר נאמ' מה הדבר אשר יקח
 אבל השלב העשין נאמ' ובאת אמה כוס הוא ובאת בית יאשיה כן צפנה אשר
 באו מבבל' ואחר כך פתח פסוק אחר ואמר ולקחת ספק וזהב ועשית עטרות
 והקרוב אצל כי הזכירו מאת הגולה וכאו אל בית חן כן צפנה שרמוז כן ער

ישיב
 עמק
 ית
 אחר
 למוע
 לוס
 חוס
 ק ל'
 י
 יולח
 כמט
 השלב
 שרש
 יל י'
 שאמר
 של על
 אויבה
 גרל
 בעת
 תזא
 גרה
 מחוס
 טרז
 אמר
 ש
 הכסא
 וכעש
 הוא
 ית
 מאשקף
 וירוע

עלי היטון בעשן האדם בשלמותו לפי סתומן הטבעיים כזה צורה היצירה
 על הטובה הראויה כפי העשין שהצטרך יחוקק מלאכה רגפך וקכך כן סוס
 הכואך כעני והוא שרמן כזה חלוי וזיה שחוקן הטכשים כחומר היגמור
 מפסיקים לשלמות ואחר אחר כן מאה טובה להמון על ידי הכחות החיוניות ש
 שימשן אחריהן המורה לפי השם שהרמוזה כרכ השם ואחר כן אמר מארת
 ידעה לרמון על הכ השכל והמורע וכאו ביה יאשיה לרמון על תלה העולם הכא
 התקראת יש כמו שסמך זל לרוב החכס שאנו להחיל אוהב יש ואמר כ הוא כיש
 לא כעוסב השלם הזה כי הכל איין וזהו והיש הוא קריאהו על דרך שאנו ארץ
 העבאים למען אמיצו חן כשיעך ואחרו ולקחה סוף וזהב ועשיה עטורה ככר
 ידעה שאנו איוב לא יותן סגור החמה ולא ישקל סוף מחירה והחכס אנו סוף נסח
 לשון צדק ואנו יש זהב ורוב פעטס וכל יקר שפתי רעה וכן הנסח קרא טוב המצי
 המיטאות זהב כמו שאנו צעירות הזהב המזריקים אלהם הזהב וכרכי החכמים
 הקורמים נמיצו הטורה כחמה וכמוסר מקנה העטות והנזרים יעשו מלשון ה
 הזהב המרבה ויושאו כנאשי אנהבהם ואמרו כחמה וכמוסר כרוב העבאי
 שהצטר המושל והסך ועצת שלום כטהם וראה אמרו אחר כך ורחוקים יבדו
 וכט כהיכל יי ולא אנו וכט היכל יי דק אנו כהיכל יי וזה כרכ העבאי יששה
 עה ואל יאמר כן העבר הנלנה אל יי לאמר הברל יבדלש יי מעל עמו וכס
 התבאר כי העבר נאנו כרכי הטבאה וכרכי מעל החכס על התלק העפרי
 היגמור ועל כחוקני יאמר שהס רחוקים וכמו כן אנו נאל יאמר הסרים כן אט
 עין יכש אנו על התלק החיוע שהמורה נמשכות אחריו אמנם איט מולך הילרים
 אשר חטן יי וסוף דבר יששה כה וערת להכ כטרה וכחמות יי נשם טוב מסנס
 ומכטה והנמשך בעשן ההוא וזה טעם רמון על זוכר הצדק שהוא לעולם לברכה
 וכן רעה כאמרו ורחוקים יבאו וכט כהיכל יי ואחר כן אנו וידעתם סגל אכחורת
 שלתש אליכם וזה העשין ככר הזכרו הנכח פשמים והוא לראיה שאשי האלה
 היו מסופקים טבואתו ולפי שהיו טעלה ולא היה ערע רק כחמה והנה רמון סקנה
 נבואתו על דרך השגה החכמה כאמרו ויעירע כאיש אשר יעור משעטן וכל כן
 החכס ר אכרהס אלע שרעה כן כאיש אשר יעור משעטן מעשמו לא שיעוררו
 פראוס והחכס שהחכמה עמו אנו כי זה לפי שהמחשורר כטבואה יחד ויקשר
 כמו שכא כרעה וכרכו עמי כרכ הזה עמדתו מועד ורכים כהו ואמר החכס
 הזה כי זה יקרא לנאה כמראה הנבואה או כמלעס לפי שהכס העלל ההרגעות חט
 שטיף מתחץ ולפי שכמראה או מלעס ישוף פעטס כפי מה שיכא מן השכלי אר

המי
 רטל
 מי
 מוכר
 יי יב
 מה ש
 שלמו
 והוא
 אחר
 גם כ
 רק כ
 זכרי
 הכח
 ערק
 הארי
 יכל
 שמו
 שיהיה
 הושי
 מתוך
 שית
 קצה
 פנה
 זוא
 עלה
 כדק
 החג
 לתק
 וינש
 וזה
 רגלה

אמר יתר האם אכל הארבה וכרך שהזכיר עמום כה הראש יי' להים והנה יוצר
 כחלת עלות הלקש והנה לקש אחר גוי המלך והי' ואהגזירת שרותא רמלבא ושעהם
 טוט לעטן אחר כי שם גזס גם אה המפתו נהר מזה כי טבע עפש הארס שהיא
 כס מביא זה הכרח שישחית היצמח הטוב ובתלת עלות הלקש כפי דרך המלקוש עליו
 יארכו לו כמותה שהם בטבע הארבה שיבא לעולם אחר הקציר לא כשהיצמח שלם
 וכן היתה מכת הארבה במצרים כמו שבא ואכל את יתר הפליטה הנשארת לכס—מן
 הכור וכן הזכיר העביא המיעים כפי טבע יצר הרע שמחר אומר לו עשה כך עד שיאמ
 לו לך עבור ען והוא שהזכיר החסיל בסוף כי הוא לשון כלוי וגמירה וכן אמ' עמוס והיה
 אם כלה לאטל את עשב ואומ' יי' להים סלה נא מי יקום יעקב כי קטן הוא הירמה
 ארס מן המשפלים לכלוי העשב יאמר על האומה כלה מי יקום יעקב כי קטן הוא
 ואם יעלה כלב כל חכם לב שיקרא על המכה הזאת הזקנים ואחר כן יאמר הקייט
 שטורים ובט והליל כל שותי יין על עסיס כי נכרת מפיכם או יאמר אל כבמלה
 חגרת שק על בעל נעוניה הכרת מנחה ונסך מביא יי' אכלו הפהעם משרתי יי' ו
 ואמ' חגרו שקים וספרו הפהעם והליל משרתי מוכח כאן לט בשקים משרתי אהי
 כי נמנע מביא אהיכם מנחה ונסך ואומ' הלא אכל עברת מביא אלהיט שמחה
 וצל ואמ' כן עקן הארץ לפשו ואחריו מוכר שמחה וגם פליטה לא היתה לו והי'
 אף שיזכר לך ביה לרשיעיא כבר העיר יונתן כזה כי הרב כזה העטן נאמ' ער
 רשע הדור ועליו עומר שוט עלי ככל לבבכם וכיטם וכבכי וכמספר וקרעו לבבכם
 ואל בגדיכם ושוט אל יי' להיכם ונחם על הרעה ובסוף הנחמה ההיא הזכיר ובע
 יעון צלו ושמתו ביי' להיכם כי עקן לבס את המורה לצוקה והי' אהי יהיב לבן ירס
 מלבסן לזט והזכיר הגשם הטלל כל הזמנע ואחר כן הזכיר לפי הזמנע ולחומת
 על הטנה אמר מורה ומלקוש ולא אמ' יורה ומלקוש ואמ' זעמתי לבס את השעם
 אשר אכל הארבה ואמ' ואכלתם אטל ושבעו והללתם את שם יי' להיכם ואמר
 לבאר זה והיה אחריכ' אשפוך את רחמי על כל בשר וכבר התבאר זה בפירוש ויהי
 כוס השמיט ואחר שהתבאר שהאטלה הזאת היא שני לחכמה ולמוח הקדש והוא
 שלם השעם אשר אכל הארבה ירעט כי המכה משל לממשלת יצר הרע וכבר
 רמזו רזל על זה ואת היצפוט ארמיק מעליכם והרחטו אל ארץ ציה נשמחה
 מיצם אל היס הקדמוט ומיציס אל היס האחרון והם זל אמ' את היצפוט זה יצר
 הרע שהוא צפון כלט שלארס הרטון כו שהוא עומר בלט צפון ומקוק יצור ו
 והוא על דרך שאמ' הושע צור עקן אפרים יצפונה חטאתו וסמך לו חכלי יולרה
 יבא לו הוא כן לא חכם כי עת לא יעמר כמשבר בעם כי כח אין ללרה יוצה כו

12

שאוה
י

שאורג היצר הרע אינו כעל ערמה והתחכמות כפי הטבע הכן הילך לפיכך אין עת
 לעשימות במשכב בעם כי סח אין לערה והוא עומך לעולם צדור וצפון לפיכך
 קראו צפונת כרך שרף שמות הנבואה ואם אי אפשר מכלי היות צפונת נזכר
 רוח צפון נקרא כן לפי שצפון הוא שמה לרוחות העולם ונאמר לב כסיל לשמאלו
 ולפיכך נאמר לרשעו על יצר הרע והוא סמך לו והרחקו אל ארץ ציה ושמוה כ
 כרך ושלם את השער לעזאזל המרבה ונשא את עונתם אל ארץ ציה והוא
 שאמר ואל אל ארץ ציה ושמוה למקום שאין בו אדם מצויים להתעורר עמהם את
 פטו אל הים הקדמוני שנתן עינו במקדש ראשון והחריבו והתקדש הן שבו ואת סופו
 אל הים האחרון שנתן עינו במקדש שני והחריבו והתקדש חכמו שם ודרך
 הדש הזה שיקח סוף הפסוק הזה לרע לפיכך אמר ועלה באשן והעל צמרתו שמשח
 אומות העולם ומתקרה בשרו כי הגדיל לעשות כעלמירי חכמים יותר מכלם והקרום
 אצל הגדיל לעשות שכ אל השם יהי כמו שאמר סמוך לו אל תבאי ארמה גלי ושמי
 כי הגדיל לי לעשות אל תראו בהמות שרי כי רשאו נאות מרוב וכל הייחול הטוב
 הוא הנמשך אחריו ועם מה שהשרו אל כזה התבונן במשל הים הקדמוני והים האחר
 האחרון כי כן הזכירו וכמה על הייחול הטוב ואמר והיה טוב הוא יצאו מים חיים
 מירושלם חיים אל הים הקדמוני וחיים אל הים האחרון וכבר התפרסם שירושלם
 נאמר על ירושלם שכשמים כמו שנתבאר בפירוש והיה כי רבא ומים חיים הם משל לשפע
 השופע מאת השם יתע כמות שאמר ירמיה אותו שוט מקור חיים ואמר נעים זמירות
 כי שחק מקור מים חיים ונש חיים נאמר על השפע השופע מאת השם יהי וכבר הקדים
 הנביא באור זה ואמר טוב הוא יהיה מקור נפתח לבית דוד וליושבי ירושלם לחטאת
 ולעבה וכן ינא אמר כסוף נבואתו וכל אפיקי יהודה ילט מים ומשין מכת יי יצא
 והשקה את נחל השטים וכבר טרע טרבי הנביאים משל הים על החכמה והצדק
 שהוא כולל המדות הטובות ישעיה אמר לא ירעו ולא ישחיתו כל הר קרשיו
 כי מלאה הארץ דעה את כל חכמים לים חכמים ואמר ירמיהו ועשה משפט וצדקה או
 טוב לו הן עו ואכיון או טוב הלא היא הרעה אותי טאם יי נמצא כי הרעה הזאת
 נמשלה כים והוא היה הראשון המושג רמלה ולפיכך נקרא ים הקדמוני והעב חקוק
 אמר כי מלאה הארץ דעה את יי חכמים יכסו על ים וזה בלא ספק אמר על הידיעה
 האמתית והוא שאמר כבוד יי על דרך האמת והוא הצלמות האחרון ולפיכך יקרא
 הים האחרון וראה והתבונן כי על מים חיים אמר חיים וחיים לפי שהם הולטם
 לשע חיים שהם ירכיבו לעלמות האדם אמנם הייחול הטוב על הצפונת לא הזכיר
 חצי ולא קצת אבל אמר את פטו וסופו לפי שהיצר נמנע שידחה לגמרי מאין הכנה

כלל אל הימים אבל פשו לעולם אל היס הראשון ולבקוע ולכבוז וסופו שהוא נמשך
 אחריו והנגד כן הוא אל היס האחרון ולפי הייחול העוב אין לו מטא בימים ההם
 אמנם המים החיים ולכן אל שני הימים כמים יכפו על ים כי האיש השלם ימשול
 על שניהם כמו שאמ' הציבא זכריה ומשלו מים ערים והוא טאמ' על האיש השלם
 מאר שעלו בשר הציבא ואמ' גילי מאר בת עין הדיע בת ינושלם הנה מלך יבא
 לך צדיק וטעם הוא עט ורכב על חמור ועל עיר כן אהוטה ואמ' וטעם הוא
 הערה על עטן הנבואה בצר החכמה שכן ויה' עט עטומה וזה לפי דרסן בגזירת
 השמות וכבר התבאר בספרי החכם שם עטין העט שם המסך ודל ורש ואמרו
 ורכב על חמור הענה על תחלת המראות שראה איש חוכב על סוס ועל הייחול
 הטוב הזה אמר והכרת רכב מאפרים וסוס מירושלם ואמרו גם כן והובישו לו
 רוכב סוסים ואמרו גם כן אכה כל סוס בתמהון ורכב כשגשון וזו היא מכה
 ממטות הירושלם במרה כשגשון וכעורן וברמהון לכב וזמן הרכי הנכבאים שבאו
 בנבואה הנבואה הזה מה שאמ' בסוף נבואתו כיסוף ההוא יהיה על מצלת הסוס
 קדש לך וכבר ידעת כי זה היה על היצץ העטן על מצת אהרן הכהן הגדול לשמן
 לפי י' ולפיכך ראוי שנתבטן בנה מאר וכפי עטן משל הסוסים כמין האדם
 ימשך משל המרכבות הנכרות בנבואה הזאת בארבעה המרכבות הנמצאות
 בעולם המרכבה ונאמ' כי הסוס ידוע שהוא מוכן למלחמה לקלעו ולהמית טבעו
 כמו שאמ' החכם סוס מוכן ליום מלחמה ול' התאושה יכן יש מן האנשי שטבעם
 קל וחזק והמיייתם רבה מהם שאין להם של נדעה למשל כטבעם והם קצרת
 רוכבי הסוסים שילטו לרגל הסוסים ולא ימשלו בהם כמנהג ורסן והם שהסוסים
 מוכן בתמהון ורוכביהם כשגשון וכשהם הולכי כסר לכב חסר ואמר לכל סל
 הוא ניש מן האנשים שמוזם קך ושכלם חזק למשול כטבע נלהק אונת ממרה אל
 מרה אבל אי איפשר שיהיו שלמים לפי הפסוק מוזם ולחורגו האנכות כטבע א
 אשר משכנה כס' ועל הכת הזאת השר הציבא כמו שהשר על האיש שהוא עומד
 לפי המלאך והוא לבוש כדים יעזאים וכן אמ' ראייה איש חוכב על סוס אדם
 כן הנפש כס' היא וכן ארס יש כן שמתן שם מאדוס ולפי זה העטן יאות המשל שאמ'
 זל כנורח חיוורא לפוסיו סומקא ואמרו שהוא עומד כן ההרסים אשר במצלה
 כב אמ' זל שהרסים רמו על חשה מישל נעשה שהיו הצדיקי שכבבל והוא שק
 שקראה מצלה כמו שאמ' ישעיה האומר לטעלה חרם יה' דאמר לכל תחובי
 וזה העטן רמו אל האיש המהרס בטובים אמנם הוא כעצמו איש כבבלת ה
 הטוב לפי רוע מוזג והגבורה הרס והוא שאמ' אחריו סוסים ארומים שחורים

ולכנס ורמו בקס על המקה הארומה ועל השחורה ועל הלמה הלכנה וראיה
 וההבטן שאילת הנבוא לאמר מה אלה ארוט ולא הזכיר למו היה השאלה
 הזאת ואמר מה ויאמר אלי המלאך הזכיר כי אע ארזך מה המה אלה
 ולא ראה ער אשר יעה האיש העומר כן הרסים ונה ראה כי האיש הוא המלאך
 הזכיר כי הוא מצד אחד מלאך ומצד אחד איש כמו שזכר ואמר כי הוא כן
 כמו שאמר נשים וזמירות ורח יי רב כי וקשר הקטור בבית עפל על עשין הנבואה
 או רוח הקדש וסוף המענה אלה אשר יי להבלך בארץ כי כן היה ריטן
 הטרא ההיה להמשך האריות ולהרמזיה גם כמין הארס כפי הטבע הנמשך
 לסביבותו הקומות וכשהם מקדו לממשלת המלאך ההוא ואמרו הרב לב
 בארץ והנה כל הארץ יושבת ושוקעת רוצה כי שבר שקטה מן המלחמה כי
 יאמר בשבת המלחמה מן הארץ כמו שבר כי שעה עה שקטה כל הארץ פ
 פיתו רב וואו יקרא למו שמוג רע והוא כימי הנבואה וואו ראו לעמר אשר נעמה
 זה שבעים שנה כפי מה שזכר כב כמה שקדס לו פמש ניהיו מיי שנה טעל מצד
 החכמה וכא כמך הנבואה על גלות בבל והוא למספר חרבות ירושלם כי הפקיה
 היה למספר גלות יהויקים כמו שבאר רש"י ז"ל והחכם ר' אברהם אב"ע ועל הרך
 שהשירו ר"ל באספת מנלה והמציאות אמת רבירה כי נבואה יומיה היה על
 שני צדדים והוא שכל הייחול הזה בשני מקומות במקום אחד סב והיה מלאת
 שבעים שנה אפקד על מלך ככל ובמקום אחר כתב כמלאת לכל שבעים שנה
 אפקד אתכם וסוף דבר כי לפי ער הנבואה עריך לומר כי נסיה חיה מתשבר
 לחרן ירושלם אמנם לפי ער החכמה טאמ על העשן העט במראה ההיא שייחס
 אותה אל מראות הלילה והוא טאמ היה רב יי אל נסיה וכאר אחר כן מין דבר
 ההוא ואמר ראית הלילה והנה איש רוכב על סוס ארום והוא האיש הטוב אבל לא
 כגלית הטוב כי מוי שטבעו עטה אל הרע כב יש כן רע וזה דבר שהסכימו עליו
 הפילוסופים וכבר הזכיר זה הרב רבינו בפירוש פרקי אבות אמנם האיש השלם
 מיי שחמח עך וכמו לעולם הטוב ולא ישמע קול מלחמה וכא כשלוס לעולם ועליו
 אמר מצד החכמה העה מלך יבא עך צדק ועשע הוא עט ורוב על חמור והוא
 ידוע כי החמור הוא מרכבת העשים והנבואים והאבות כאברהם כמו שכתב נחמס
 אה חמור וכמה רב וירטבם על החמור וכמה רבים ידוע כי החמור לא
 יכון למלחמה ואין עכע ההמיה כן והוא גם כן משוקף כסס החמור וכאר עך
 זה ואמר ועל ער כן אמונה להורות על ארבע לחמותו עין טעל ישמה ואין טעב

נמשך
 ס' המס
 אשול
 שאלה
 קד יבא
 הזכיר
 יצירת
 וזמירות
 הייחול
 ששן ר'
 מכתב
 ס' טבאו
 הפוסם
 ל' למון
 רוס
 יצאות
 טעבו
 טעבם
 קצת
 הפוסים
 לבל סב
 דה אל
 בש א
 עומר
 דוס
 על טאמ
 יעלה
 וא שק
 ורובי
 ליה ה
 חמורים

הפוס לאחר מהן נער שהוא שם משוקף כמו שז"ע וקריש ואתמה גם כן כמו ש
 ז"ל והצב באיין קצתו והוא שסמך לו הכרת חכב הסוס והכרתה קצה מלחמה וכו'
 וממשלה שש הימים חמו והכרתו רוב מאפרים וסוס מירושלם ונכרתה קצה מלחמה
 ומשלע מים ער ים וקצה מלחמה היא אשר שופם עליה יוסף הצדיק ונקרא צדיק על
 ישיבתו באיין ולפי הענין הזה טאמו שעל מצלנה שהן המצלצלת קול בו להעיר
 ונכרתו יהיה קרש לוי לצבוע יי' לפשו המיד כמו שאמו יוסף צדיק לברכה וזה טעם ימצא
 לרור הטוב העגור ועל הזמן ההוא אשר יראו אור גדול העם ההולכים במשך ועליו
 טאמר והיה כינס ההוא לא יהיה אור יקרור וקפאון ופירשו בן שלא יהיה אור כלבר
 לא עב האור יהיו אכעס יקרור וקפאון ורצה בן מי שיקפא ויירד עב השלג וכן נראה
 לרעה המרגב וקרוב אצלו שיהיה הפסוק כפשוטו בלא חסרון ורצה בן שהאור
 שיהיה בזמן ההוא לא יהיה כאור האפסות הזכס שאין להם אור רק שהם מעצמם
 מקבלים האור ומכריקים אותו וכשתפסור הסבה יסור האור לא כן אבל יהיה אור
 מהמיד בעצמו והוא שסמך לו ואמו והיה ינס אחר יורע לוי ורצה בן שלא יהיה
 ברך הזמן הטורע שיבוא ינס אחר ינס אבל הכל יהיה ינס אחר לא ברך טבא כל
 בטרה כימי בראשית ויקרא לזהם לאור ינס ולמשך קרא ללה עיה ערב עיה סקר ינס
 אחר והוא שאמו לא ינס ולא ללה מצה בן שלא יהיה ינס מיוחד ולילה מיוחד כן
 הכל יהיה ינס נאור והוא אמרו והיה לעב ערב יהיה אור נאחר כן באר כי האור הזה
 היא התורה ומעשים טובים על דרך שאמו כי עמר מקור חיים באורך נראה אור
 והוא שסמך לו והיה כינס ההוא יראו מים חיים מירושלם והוא האור מהמיד
 ועל דרך זה דרשו רז"ל ליהודים היה אורה נשמחה נשען עיקר אמו אורה זו תורה
 ז"ל כי ער מצה ותורה אור שמחה זה ינס טוב וכן הוא אמו נשמחה במך ששען
 זו מילה שז"ש אנכי על אמרוך ויקר אילי הפילין שז"ל וראו כל עמי הארץ כי שם
 יז נקרא עלתך ויראו ממך ולפי שהם ההוא היה סבת כל טוב האטשי ולפיך תקב
 זקעם טבאות הדור עם הטבאים שביניהם והם חף זכריה ומלאכי לעשות ימי ה
 הפורים האלה ולא יעבור זכרם שהוא זכר ונוט מרכזי הצדיק לברכה שהציל העם
 בערקן ובחכמתו שאחר שערב ונחם בטבעת המלך להשמיו להוד ולאבר כל
 היהודים וכרב אשר נכתב ונחם בטבעת המלך אין להשיב כתב ברך חכמה
 להעביר מחשבת המן הרע השמלקי האחר והוא שכתב על היהודים על נפשם ולה
 ולהקם מאויביהם ואיש לא עמר לפניהם כי עמר פתר היהודים עליהם לפי שראו
 טונת המלך שאין להשיב אשר גזר והוא שדקדק ואמר כי עפל פתר מרכזי עליהם

ולפי העם הגדול הזה קבעו יום לעשות בו שמחה ושמחה שלמה והיא שמחה האדם
 בעצמו ושמחה האוהבים ושמחה העשים כי כן ראוי לכל בעל מחשבה טובה שיטיב
 לעצמו ולאוהבים ולעולם כל איש ואיש כראוי לו והוא שקבעו ימי משתה ושמחה
 ומשלוח מטה איש לרעהו ומחמאה לאכילתם ודקדקו רבות לרעהו מטה יפה ולשני
 עשים שהם מתמה כי לא יחול אכילתן מקרב הארץ ולפיכך לא תשלם המטה בעני
 אחד ואין חטבה איש אחד בחטבה שעם גם כן יתן לאחר כמתנתו לשעם כי כהנה
 בהמתנה המועשה הטוב הפעל הנפש לטוב אבל בעשן האוהבים די בשלוח מטה
 לאחר כמו שאמרו וקנה לך חבר כי הטוב לאדם לשלוח ולמטותו במתב אחר שיבטח
 בו לעלות כל לבו וזה המצא בפשוטי פסוקי משל כאמרו פתח ורע אכרך אל ה'
 העזב מיטותי אל זה כי מטה ראוייה ממיע הפשיל לביעים רבים היה קשה על
 כל אחד ואחד והיה המצא בעלה ולא רצו לגזור גזירה שאין רוב הצבור יוכלו ל'
 לעמוד בה והוא הטעם שלא קבלו יום טוב לפי שהיה קשה על העם לפי היותם
 מפוזרים בגלות בין העמים עד שהתורה בזמן ההוא המועט כמעט שלא אברה
 מכל וכל עד שקם עזרה ושאר הנקטם שכאשרי כנסת הגדולה והחזירו התורה לזן
 ליושבה הוא שקר סופר רבני יל' וחקיהם על ישראל השכ כרחמין יצמיח לנו גם
 כן צדקה ורהלה ויפקד איש אשר יצא לפטע ואשר יבא לפטע ואשר יוציאט וא'
 ואשר יבאט ולא תהיה ערת י' כצאן אשר אין להם רועה ויקיים בו מקרא שכת'
 ועתה לכם רועים כלבי ורעו ארבה רעה והשכל ועור מקרא שכת' וזכרה אע אה
 אה כיהו אונק טמי נעורין והקיומה לך כיה עולם...

תפלת פרה וטור ועשין פורים

פרה פרה היא כמנה פרהה זאה חקה התורה לפי שהיא מקומה
 פרהה ויקהל ופרשה ואלה פקודי לא מצאתי בספר שהעקת ממט
 על כן יאמר בה אחד מן העשירים הקורמים או דרש ויקחו לי תרומה
 או פרהה החרש שהיא כמנה פרהה בא אל פרהה לפי הפס הפרשין...

פרשה ויקרא

שמעה עמי ואברה ישראל ואעידה בך אלהים
 אלהיך אנכי ולא על זבחך אוכילך ועולותיך נגרי
 תמיד ולא אקח מביתך פר ממבלאותיך עתודים

ישמע חכם הרב הזה הנאמר על עטרת הקרבנות ויוסף לקח לרעה הזונה
 במצות הקרבן ובמצות רבות שבאו בתורה כי כמה מבט עמיט ומאנשי שאר מ
 מקומות חושבים שיקר ספרת העונות ותשועת הנפשות היו בקרבן ש שהעצמי
 עומסים עלים משא קלם ולעג ואומ' שלא טכל להושיע נפשות בגלות אחר
 שהקרבן בטל ואין עטרת הלב שהיא באמונת ייחוד הטובה ובתפלה לפני השם
 ובתהלתו חשופה כעשהם כנגד עטרת הקרבן ולפיכך הנביאים נשאר המרובי
 כוח הקדש באו לבעל דעת העפסר על זה והעיון על זה במקומות רבים והוריעו
 שאין חפץ השם בקרבנות כמו שהם חושבים כמו שאמ' זבח ומנחה לא חפצת
 אזעס כרית לי עולה וחטאה לא שאלת ואמר ורם פריס וכבשים ועטרים לך
 חפצתי ואמ' הירצה יי בלפי אלם ברבבות נחל שמן ואומר כי לא תחפוץ ע
 עולה וזבח ואם נפשך למר והלא פרשת ויקרא ופרשיות רבות באו בתורה על
 מצות הקרבן ואיך יאמר שאין חפץ השם בה והלא הוא צוה עליו במקומות
 רבים ובפי נאמר וערצה לע לכפר עליו וכמהו רבים שענינם שהרעון מהם ואחר
 שהוא כן איך נאמר שאין רעון השם וחפצו בו והין נלאו לא יצדקו בכר אחר
 דע והרבובן כי זה אמת כשיאמרו שני אנשים והם מיצ אחר כי או בהכרח
 אם האחר מהם אמת האחר שקר ואם האחר שקר האחר אמת אמנם כשילקח
 האחר מהם מיצ אחר והשיע מיצ אחר איפשר שיצדקו שניהם וחפץ ורעון הש
 יאמר על שני צדדים ראשון נשיע והמשל כזה כי המלך היצדק חפצו הראשון
 שהיו כל אנשיו צדקים וישרים שלא יעשה אחר מהם רב שייעשהו עליו ולפי
 הענין הזה יאמר על המלך ההוא שאין חפצו בשונש ועל דרך זה אמר החפץ
 אחפץ מצות רשע ואמ' כי לא אחפץ מצות המת אמנם החפץ השיע אשר

לערוך מלך שאם יחטא אחר מאשין שיעש לפע הרע מקרב ארץ ולפיק
 יאמר שהמלך יטע על העשש וחפץ ט' וכמו כ' הרופא הטוב המשגח על אדם
 אחר בבריאותו רטע וחפץ ט' שיאכל הדברים המעמידים הבריאות הם ה'
 הביטעם באיטום וכמותם כדרך שלא יתלה ויצטרך למרקחת או למשחה
 מן הדברים המשיבים אותו לבריאותו וזה חפץ הראשון ומצד זה יאמרו שאין
 חפץ הרופא באכילת המרקחת אמנם כשתלה האיש הוא רצון הרופא שהוא
 וחפץ שיאכל האיש הוא המרקחת ע' שיטוב לבריאותו וזה הוא חפץ השני
 שאיט כטעם מראשון ועל דרך המשלים הנזכרים צריך שהקח עשן הקרן כי
 חפץ הראשון לשם כיש לשמוע בקולו כמו שאמ' הנבוא כי לא יעיר אה אבן
 אטומים על דברי עולה וזכר' ונאמר כי את הרבר הזה יעיר לפי חיצו בו
 כי הטעם בפמירת השם בישו' היא לשמוע בקולו ולקבל עליו עול מלכות שמים
 ולקראו כאמה והוא שיציר כלב דבר ההוגה כפה מייחור וממשלתו ושאר העלמו
 וזה דעה הברוא כאמרו עכ' זו יעיר' לי תהלה יספרו כלום כי תבלית יעיר העם
 הזה שיצרת הכל הוא שיספרו תהלה לא העמל והיגעה בקרבות ובזאר
 עכמות לא טעה אמהת כאשר ידמו רבים שהם הקריאה הטובה אל השם וברם
 יתקרב אליו כי לא זו הדרך ללבה אליו ולא היגעה הזאת מתקשה ממש כי אין
 זה קריאתו כאמה והוא שסמך לו ולא אותו קראת יעקב כי יגעה ב' יש' והוסף
 כי אור ואמ' כי היגעה היא אינה כי אין זו הכקזה במצוה היא כמו שאמר
 לא הבאת לי שה עולותיך וזכחתיך לא כבודי ר'ל שאינם לי כלל לא שאתנה להם
 כלל כשאר הנעבדים גם המצוה הזאת אינה לריטע מכס שאבקש שה עולה
 מכס ולא שהקריב חטאות לעגרי המיד ומי יתן והיה לבבם זה שלא הייתם יצירי
 לזה שהעברו על הדרך הזה ושהגשו ט' כי אתם המעבירים אותי על הדרך
 והמיוגעים ריטע כענוהכם והוא שאמ' הברוא לא העברתיך במנחה ולא הוגעתי
 כלבונה וזמ' העברתי כחטאותיך הוגעתי כענותיך וזה טאמ' כלשון ט' אדם
 שהצריך ייגע ויעק' ונלאה כמעשה הרשע והחכם כרבי הספיל והמלך כעם כ'
 שזמרו וישוב וימחר וישוב והרופא הטאמן באיש שהנהגת עליו כשיאכר
 המאכלים הרעים שהזהירו עליהם שלא יאכלם ויאכלם ולא ישמע אליו לקבל
 המסקים והמרקחות וכשיתמיד בעטן זה יקוצ' וילאה הרופא ט' ועל דרך זה
 טאמר הוגעתי כענותיך ולפי השטן הזה טאמר שאין חפץ השם כקרבן אבל
 חפץ ט' על דרך חפץ הרופא הטוב באכילת המרקחות לפי שהש' בקש מי שחל

לשם

יר
 גרי
 נה
 אר מ
 העצרי
 מר
 השם
 מרבי
 מרועו
 נצת
 י
 ין ע
 על
 ורת
 ואחר
 אחר
 ח
 שיתקח
 י
 ין
 לפי
 ין
 ין

שלא יעבר זולתו והנה המנהג הקדום באמונת לזכות לשמים ולא לנה לבקש השם
 השנועה והספחה ולפי שעכרת הקרבן היא טובה לפי הדעה המפורסם בהקריב טעם
 חיים שהם המין הטוב מכל המורכבים שחמור שלהם קרוב הוא לחמור האדם לפיכך
 רצה השם שהיה העברה הזאת לו לבח וברוך כבוד והגלת ממעלתו על הכל והוא
 שפתח פתח הקרבנות בקרבנות כרם ואמ' אדם כי יקריב מכם לא קרבן מצוה לו
 להוריע שאין זו המבקש מהעם ואמנם העם כלו לפי שאי אפשר לבלם שיקריבו
 ערבה על הדרך הנזכר ינה עליהם להקריב המזירים ואמ' עז את בני ישראל ואמרת להם
 את קרבני לחמי לאישי ריח עחותי תשמחו להקריב לי כמועדי ופן הבין אמרו קרבני
 לחמי לאישי ריח עחותי לי חמשה יחסים יחס הקרבן אצל והם אצל בני להשר
 על הכונה שאמ' בני ולא יזכרו את זבתיהם לשעירים אשר הם זועם אחריהם ומצוק
 אל זה כי כהעלתם אל לבם שיקריבו טעם תחת טעם החיה ידמו טעם שנתבפר
 עונם ומעשה יתקרב אל השם ואם לא היתה המתחבה הזאת להם היו עושים
 מן ההשוכה ולולי המעשים כזה וכיוצא בהם אין קיום לאמונה וארועט המלך הגדול
 האויב גדור פירידיק שיחיה ויחריך ימים עת טעם מרוע ענה השם להקריב קרבן
 ממין הבקר והצאן ולא ענה להקריב שום מין ממיני חיות ואמ' לפי שטונית הקרבן
 לעשות בו רצוי לברוא ואין אדם מרצה אחר ברב שאיט עלו ומיני הבקר והצאן
 הם כמות והם נפסי כעלם אשר טרח בהם או בדמיהם ומיני החיות הם מרכיבות
 ואין להם כעלם ואין טורח בהם והם טאולו אינם עלו על כן לא ענה להקריב אלו לר
 לרצון שז מזבחן ממיני הפהמות והראיה על זה כי לאשר לא השיג ידו ענה להקריב
 ממיני העוף כט יונה ותרים לפי שהיה עהוג לגדלם בכית אמנם העקר הגדול
 נשר צדיקי הוא בקבלת על מלכות שמים שהיא הקריאה האמתית אשר יקראוהו
 באמת והוא המהלל הגאה ועם זה יהיו הקרבן ושאר המצות ברצון נאל זה טון בא
 באמרו הביא עם זו ויצרתי לי תהלת יספרו ואמ' ולא אונת קראת ישקב כי יצעת כי
 ישראל ושאר הפסוקי העושכים לנה וכן אסף המשורר בא להשר פני העטף הזה על
 שלמות האדם בתורה ובמצות ולהוריע כי לא יעלה במצות מאין תורה וחכמה ולא
 בתורה וחכמה מאין קיום המצות והוא שאמ' שמה עמי וארבה יש ואשרה כך
 אלהים אלהיך אנכי אמ' אלהים אלהיך להשר על שט העשיטם הנזכרים כמו שאמר
 אנכי יי אלהיך וכבר בארנו שם שהם שתי מצות קן אמרו הנה אלהים אלהיך אנכי
 בא להשר ולהוריע כי הוא האלהים וזה יורע לאדם בהשיג התורה והחכמה ואמרו
 אלהים אלהיך אנכי להשר בו גם כן שידע כי הוא אלהי ושופטו ומעוהו ומשגח על

מעשיו וצריך לו שיקבל מיעונו בדרך קבלת עול מלכות שמים שהוא השקר וכן
 אסף עיניו העיר על זה כלשון שמישה והערה גם כן כמזמור ואמ' שמע עמי ואשרה
 כן ישל אם השמע לי לא יהיה כן לא זר ולא השתחוה לא עבר ואמ' אחר זה לו עמי
 שומע לי יש ברכי יהלטי הכל בא להעיר כי שלמות האדם צריך ליראה שמים וחכמה
 שהוא התורה והשמישה באה על המורה כי היורע אותה שומע לשם ויורעו וברכי
 יהלטי בא על קיום המצוה שהם מהרמות ברכי השם ולפי שהעקר הוא במורה וב
 ובחכמה הוכיח תתלה על זה כי תכחשו אינה על מיעוט עטרת הקרקן אבל על
 הקרקן כשלעצמו הבה כי הסנה המבקשה בו הוא שאמ' לא על צמיח אוכחך נשאר
 הפסוקי העושטס לזה ספי העשין הנזכר בפסוקי הפט' וכל שלא אוכחך על
 הרטוב וכחייך נשיהיו עולותך עדי המיד ורמוז בו על המעידים הנק' עולה המיד
 והוסף אסף כי אור ואמ' לא אקח מוכיך פר ממכלאותך עמרים דוניה בו כי
 איני כשאר העשבים שישלעו ערכיהם על עובדיהם לפי שאין לו השגת' והשם
 ית' אם ישלה על לב סכל כי הוא דוניה ברבר מעברתם לעבאו הלא הכל שלע והוא
 שאמ' כי לי כל חיית ישו בהמות בהרי אף וזה העשן גם כן רצה הנביא באמרו
 לא הבאת לי שיה עולותך גם כן אם יתפתה העובר ויתשב שהשם יתפעל בריך
 הטהח הלא לי? הבל ומלאה והוא שאמ' אם ארעב לא אומר לך כי לי הבל ומלאה
 האוכל בשר אכירים ורס עמרים אשה וכן אמ' הנביא לא קעת לי כסף קר
 ותלב וכחייך לא הרויתני אמנם אסף חירש עשין בקרקן להעיר על הטנה בו אמ'
 זכר לאלהים תורה ושלם לעליון עריך רצה בו כי המבקש ממך בקרבן שחורה
 לאלהים לבו שיהיו עריך לעליון לא לנולתו כי ההוראה לשם מבקשה מהעם על
 כל הקורות אותו כמו שאמ' על הערכי להורות בתוליס וכינצא כס יורו לי? חסדו
 ונפלאותו לטע ארס ויזמנו זכתי תורה ויספחו מעשיו ברע ועקר העבודה היא
 בהוראה ובקריאה אליו ולפיכך עקראו זכתי תורה ואמ' זכר לאלהים תורה והוסף
 כי אור ואמ' וקראע כוס צרה אמתך והבטתי וקריאתו היא התפלה ולפיכך
 תקט הפילוח במקום תמידיו ועל דרך האמת התפילה והתפלות נבטות אצל
 השם מן הקרבן כמו שהעיר חז' על זה ואמר וי' שפתי תפתח ופי יצר תהלתך כי
 לא תחפוז זכר ואתנה עולה לא תרצה ואומ' זכתי לאלהים חז' נשברה לב שבר
 ונסי לא לא תבוא הראה בפסוקי אלה כי התהלה עם חז' נשברה הם הזכמים
 שהם לי על דרך האמת וכעשן זה צריך שנתעורר כשאמ' באים להתפלל לפניו
 ופומים ואומ' וי' שפתי תפתח והוא שרצה באומרו וקראע כוס צרה אמתך

והבכרתי והכבוד הזה התבאר בסוף המזמור שאמ' זוכח תורה יכבדתי וכו' ו
 נשלמה ההערה לראי השם מקיימי מצות שלא יעשו אחת מן המצות מצות א'
 אנשים מלמדה והוא שרצה באמרו לאהיך אהבי ועוד בא להשי' החכמים
 בעלי התורה הרעים המקילים במצות והוא שאמ' ולרשע אמר לאהי' מה לך לספר
 חקי ותשא בריתי על פיך וקרא אותי רשע ואיעפ' שהוא חכם ויודע המצות ולומר
 התורה ועל ידיה המצוות אמר מה לך לספר חקי כמו יהלעל אה' שם לו כי הוא
 טה' ונכראו ויעמידם לער לעולם חק עקן ולא יעבר' ואמ' הנביא אם ימוש החקים
 האלה מלפני ועל המזמור תורה אמ' ותשא בריתי על פיך כי היא דברי הבריית'
 אשר ברת עמהם וקרא אותי רשע לפי שהפר בריתי ופרע מוסרו ושאנו כמו שאמ'
 ואהה שנת מוסר והשלך רבי אחרך אם ראית גב' ותרץ עמו ועם מנאפים
 מלךך וכסה הראשון רב על דרך כלל וכשע' על דרך פרט כי בו פרט שע' חלקי ה'
 המצות שכליות וטבעיות ושאינ' שכליות ולא טבעיות אבל הם נמשכות מיצר
 גזרת השם שגור שיהיה האדם מושל בטבע ולא במעשים בלבד כי גם כן צריך
 שימשול ברכיו האסורים או הנמאסים והוא שאמ' מררתי רשע פיך שלחת ברעה
 ולשוך הצמיד מרמה ולברחוק המדה הפחותה הזאת הנהוגה ברב כע' אדם
 אמר רב זה עשט כי למד לשוט לרוב רע וגרם לו לרוב על קרוביו ועל אחיו
 ועל כן אמר ער שיקלל אותו ויחרפט בדרך שיחרף אמו מתוך חירופו ולא ידע
 כי כפשו הוא כאשר יקרא כן אמו ממור או כיוצא בזה וזה רצה באמרו תשב
 באחך הרב כבן אמך תתן רפי וכו' נשלמה דרך החכם הרע שאין לו יראת
 שמים ולפי שהוא מכיר וספר אין חכמתו מהקיימת ורומה לאילן שעשפיו מרובן
 ושרשיו מעשיו שהרוח באה ועוקרתו והופכת על פניו ועלו אמו אלה עשית
 והחשתי דמית היות אהיה כמוך או כחך ואשרבה לעינך והחכם ר' אברה' אע'
 סב טעם והחשתי בעבור שאני ארך אפים וכאשר החשתי דמית כי איטע'
 יודע הנסתרות כמוך על כן אוסחך ולפי רעת היות אהיה הוא כמו היה אהיה
 ואיפשר עמ' שרצה כן לומר כלשון כע' אדם כלומר ראית להיות מיער שאמרת
 שאמרת אהיה כמוך וזה כי חשבת בלבך אומה לעלעלן לפי שעלה ברעך
 כי נסתה שכל כפעל ולפיכך אוסחך ואשרבה מלחמה לעינך ער שרחה ממי
 כדרך כל בעל מלחמות איש אחר ולא תראה כישע לאהי' לפיכך צריך שהתעורר
 והשוב לעבורתו הראויה כן יאמר הכל והוא שאמ' בט טא זאת שכתי ליה כן
 אטקך ואין מייעל וחתם רבנו הטוב בשע' העשיתם הנזכרים בשלמות האדם

האחר למקיימי המצות שצריך לקיים אותם כקבלת עול מלכות שמים בייחודן
 והוראה על ממשלתו והשיע לחכמים לומרי התורה שיקימו כל המצות ולא יקע
 כאחר מהם לפי שהם הדרך הביטנית שהיא לשם ארחותו והיא דרך יי' לראות
 כישע אלהים והוא שאמ' זוכה תורה יכבדנו ושם דרך אראט כישע אלהים יזוכה
 תורה רעה כי הזכר על דרך הוראה כמו שקדם והוא המכבד את השם כמו שאמר
 כי מכברי אכבד ושם דרך הוא השם ארחותו ומסלם מעגל רגליו כמו שרשזו זל
 וכפי שהבאר בפרט שקלים יי' השם ברחמיו יזכיט לאור פניו ויראט בשועדת
 יונשיעט השועת עולמים ...

פְּרַשְׁתָּ יי' וְכַסֵּת הַגּוֹל
 אֵן לַיּוֹם רֵאשֶׁן אֶלְפֶסֶר

חסריו יי' אוכור תהלות יי' בעל כל אשר גמלו
 יי' ורב טוב לבית ישראל אשר גמלם ברחמיו
 וברוב חסריו וויאמר אך עמי המיה בנים לא ישקרו
 ואהי להם למישיע ובכל צרתם לו צר ומילאך פניו
 הושיעם באהבתו ובחמלתו הוא גאלם וינטלם
 וינשיאם כל ימי עולם

כוונת הנביא כפסוקי אלה להעיר האדם להודות ולהלל השם במהלל הנארה
 שם קיום התורה והוא שהשם עושה חסד משפט ויחקה בארץ ובאלה הוא
 חפץ שיעשו בע האדם וכירעת זה איפשר שישלם האדם לא זולת זה כמו
 שאמ' הנביא כי אם כזאת יההלל המהלל השכל ויחזע אותו כי אע יי' ולא
 כדעת הרשע האומרי עוב יי' את הארץ וטונתם כזה להגדיל השם ולחזום
 אותו בסוד השגחתו מהם ובעובן אותם לפי פחיתות המורכבים מהיסודות

אצל שאר העמיצאים וזה כפירה גמורה וסמכת תורת יי ויצאה מן הדת וזה הרעת
היה קדום לפרעה שאמ' מי יי אשר אשמע בקול' לא ירעה את יי וגם את ישראל לא
אשלה וברעת הזה עמר ער שהורישו במופתנו כי לן הארץ כמו שאמ' לו משה רבינו
למשך הרע כי לוי הארץ יבנה טרע והתאמת כי השם בחסרו משגח במין האדם והוא
ההלת והוא שאמ' הנבוא חסרי יי אוכר ההלת יי ולפיכך חייבי' אט להזכירם פני
הראוי על כל אשר גמל את כע אדם כולם שנ בעלם אהים ברא אותם והוא החביבות
שגמל אותם בחסרו כמו שאמ' קול חביב אדם שגמל בעלם והוא שאמ' על
דרך כלל ר"ל במין האדם טעם כעל כל אשר גמלו יי וכסם שחביב לרעט מין האדם
משאר המיטם כי לרעט חבב ישר מכל האומות ברת אהים תורתו וזה רעה באמרו
ורב טוב לבה יש אשר גמלם כרחמיו וכרוב חסדיו וכפי העשין הזה פירשו ק"ל הללו
את יי כל גנים שבתוהו כל האומים שהם דקדקו ואמ' במאי קרא עביר ליה ליש משמין
ליה לא הכי קאמ' הלע את יי כל גנים שבתוהו כל האומים במאי רעבר אק משמין
ליה שגמר חסרו עליט וגבורת חסרו עליט היא בתורתו התמימה שעק לט וראוי לה
להורות לו על זה יותר ויותר מעל כל הטובות האחרות הוא שאמ' וכרוב חסדיו והוא
שקראו רב טוב והוא הטובה כשמתחיל בגטת ומסיים בשבח ואמ' מתלה עובדי
ע"ז היו אכזרטי ועסזיו קירכט המקופ לעטרותו והוא שאט מורים בקדוש היום ואומ'
אשר נחר בט מכל עם ובכל דתו לו מיצה ואט מורים לו כזה ואומ' אשר קדש
במצרנו והוא אשר גמלם כרחמיו וכרוב חסדיו ובאר זה ואמר ויאמר אך עמי המה
ונה המאמר בא כלשון הורה שאמר ויאמר אלהים נעשה אדם וכבר קדם לט הטובה
כלשון מאמר השם שהוא להורות על רעט וכא הנבוא ולמד לך שלא יעלה טרעך
לפי שיש הלכו בימי האסות ער ערה מיצה אל צרה ובכל דור ודור עומדים עליט לסעתי
שזה הוא משטת הקפה אותם לא כי אבל מאהבת היקרה כי אין אהבת השלמה
להגדיל לאדם טובת העולם הזה האוכר והכלה והמשעה בעלה לבעוט ולשטח הטון
אורה כמו שאמ' וישמן ישורון ויבעט שמת עבית כשית ניעט צנה עשהו ויכבר
ער ישועתו ואמנם האהבה הטאמה כצדקו טיעקב וזרעו להיותם עמו וכבו
בעט אשר לא ישקרו כבריתו כמו שאמ' חסדיו ויגדל שטקראו בעט למקום ויקראו
ק מפת שלמד אותם ורצו הישרים ויגדלו התרמו אליו ער שטראו כבו
והיא הישועה האמתת שאמ' ויהי להם למשע ולא הישועה הנעמית לבה השיעב
כי תשועת העולם הזה גם ק כפי היעוק ככל דור עומדים להעמיר האמונה והרעת
וזה המסוק כאשר הנהיג לעמר כהנה ככל דור ודור עומדים עליט לכלותם והקפה

מי
והו
ש
הו
והו
המיר
מצוה
זו
ע
ומש
הרבו
לה
הי
ומפ
שא
היא
לש
רבו
והש
מי
לפי
שא
הכ
ירע
שמע
אע
חוב
כפ
מי

מיצא מירם כאלו הוא מיר מקצת בערתי ומייר כה סתם האב על צד הבן
 והוא שאם הנבא בכל צדו לו צד ולפי שאין זה אלא על דרך משל והוא ייחס
 שלא ידמו אותו ההמון עליו ית' כשאר החסידים נכבד לא בא אכל לפי שפא כשאר
 המשלים נכבד כוונ' ולפי שצד שער מירם היתה סבה להודיע שמו בעולם זה
 והורה לכל כי הוא מושל בארץ והוא שקרב אותו לעבודתו חייבת התורה להזכיר
 המיד הגדולה היא ומינה רבה באו בתורה להזכירה מתוך המעשה וכן באה
 מצוה כפי להזכירה וכן באה המצוה להזכיר אותה ביום ובלילה כמו שרש"י כן ז'
 זומא ער שהתפרסם שהמצוה באה שהאזן פרוש ציורה שבה וסוף יצאת מצרים
 עם פרש שמע מפני שהיא שעה לה להעמיד האמונה בהיות השם משגח בארץ
 ומשנה הטבע לעשות פעולות וזה מורה על אמונת החנוך כמו שהתבאר בעשר
 הדברות והוא המסגול להגמיל נפשות ולסיים מצות ואומר עבדים היית וזה יצא
 להם מן התורה ואעפ"י שלא התבאר זה במפורש וכן מה שאמר עריך לגמ' ואותה
 הוציא משם כי כן כתב כי ישאלך סג' ואמרת לבך עבדים היית ויתן יי' אותות
 ומופתים ואותם הוציא משם הנה כפי אמר והגדת לבך עבדים היית וכן הדעת
 שאין להתחיל הגדה לגמ' מהמלה עברי ע"י היו אנושם יצא גם כן מן הפרשה
 ההיא כי כן כתב ר' יצחק יי' לעשות את כל החקים האלה ליראה את יי' אלהיך
 לטוב לך כל הימים למינותם כיום הזה ומאחר שאין ליראה את יי' יצא מתוך
 דבריו להתחיל לא היית יראים אבל עברי ע"י ויצאת מצרים חוקה האמונה
 והשאינה אורה לזרות ולמשוך כל זה והנמשך לזה באה המצוה לספר כי יצא
 מצרים עלול הפסח וכל המאריך לספר בעשיית שאיננו נזהרין הרי זה משוכח
 לפי חכמת המצוה והודיעו הטובה ברוב הזכירה והמצוה הזאת יצאה לך מן הכת
 שאין והגדת לבך ביום ההוא לאמר בעבור זה עשה יי' לי כצאת מצרים ודבר
 הכת כהו באמרו לבך אבל הקבלה האמתית הודיעה שאפי' טעם חכמים שבר
 ידעו דרכי השם וטעם עובדים שאינם אע"פ הטובה במצוה טעם זקנים וטעם
 שמעט והגדת כמה שנים טעם יונ' ויום את התורה ואשר יצא מפיט ידעוהו
 אעפ"י מצוה עליו לספר כי יצא מצרים ליראה כמו שכתב והגדת לבך ובליל
 חובת מצוה זו לגמ' עשמי פסח וצדקתו וכל מי שלא אמר ד' דברים אחריו
 כפסח לא יצא ירי חובתו במצוה הגדולה
 וזה מקום הערה טובה לרונש ולחקור עשמי המצוה כמו שהעידו ז"ל על
 מצוה זו וזה יצא להם מן התורה שהרי כן היה כי ישאלך סג' והיה כי

הודיע
 לך
 יצא
 ס' הוא
 שפי
 חכמות
 על
 האדם
 באמונה
 עליו
 משמין
 ששמיין
 לה
 ויהוא
 וכדי
 אומן
 המה
 טענה
 עקר
 לפעמי
 וזה
 הענין
 בל
 גבו
 וראו
 גבו
 עשית
 הודיע
 הקבלה

ואחרו אליהם כעס והנה לבן ער שדקוק במבט המרה כי לפי כל אדם מכל
 עמיט צדק להנריע עשין זה והוא שאם כקד ר' כעס וכוה מרה ויש לעמר לחכס
 אין מפטירין אחר הפסח אפיקומן וכזמן הזה אין מפטירין אחר מצה אפיקומן
 שלא יפוח טעם מצה או טעם פסח לפי שהטעם ההוא מוכר סגה המצוה וע
 נעשמה להשר הארס עליה שהיא העקר במצוה ויסל שומע את שמיעה הגדה זו
 היא מרה כלעמ טרק שהזכיר משה רבי מרה ועור שהרי הקדים לפסוק זה ועברת
 את העטרה הזאת מרז הזה לפיכך כו ולמד לך כינס ההוא אי כינס ההוא יעל
 מבעור ינס כלוה אחר סגה והיה לבס למשמרת עד ינס ארבעה עשר למת הזה
 נשחטו אותו כל קהל עות ישראל כל קהל עות ישראל בן הערבים אך כינס הראשון
 השבירט שאור ממצס והינס ההוא ינס יר נעמיא שהעטרה מהתלה מבעור ינס
 ולפיכך יעלה על דעק שמיעה ההגדה גם כן מבעור ינס הל כעטר זה עשה זה
 כיצאת וכאחר הכ על כעטר זה לא אחר לא בשעה שציה ומורר מונחם לפיכך
 זה ינא להם מפע שהקדים לו מיטה יאל וכן כעטר האמל מיטה וסוף הפסוק
 עשה זה כיצאת ממצרים וכבר פירשו כעטר שאקיים זה רוצים כי סי שאקיים
 המצוה הזו וכוה הנפלאות שקרב אותו לעברתו ואיפשר לעמר שבעטר זה הוא
 כזון למה זה כלוה הגר לבן למה אנה עשה פסח מצה ומורר כזון שאחר רג
 והכל עולה למעין אחר כי המטון הוא ספור הנפלאות כזון שאין להעמיד הא
 באמונה טאוולה היא האה הלם כי ע הממשלה כשמים וכארץ על ידי משר
 נבאו נעמר שבתלה נבואת עאה לו המלאך כלב אש מתוך הסנה והסנה
 הוא עץ שפל ועבה וזה לרמוז במראה היא הראשונה שהלם שהוא רס נשא
 על הכל ושוק בעולם מחס וקדוש משרה שכינת על העם השפל נשולח מלאכ אל
 נבאי העם הזה כי להמיות ארחס ולבס כזון שאין הנבוא כי כה אמר רס ושזא שוק
 ער וקדוש שמו מחס וקדוש אשטון ואת רכא ושלל רוח להמיות מח שפלס ולה
 ולהמיות לב רכאים וראה הסנה בער באש והסנה היה שאר ואיעט אונל לחקות
 לו העם השפל הערוף בעה הערות והכחון מן הערות ההם לרעה הלם ולהשיא
 כזון שאין העביו על אמריה ימי הגלגל וימי העומר סראותו כי הוא באש מינקה
 ואח ויערפתס כערף הכסף ובמנעס כבחון את הזהב על וק שאח יר צדק יבחן
 והמשיל זה לויצר הזה שאיט טרק קקעס מרועעים מפני שאיט מספיק להקיש
 עליו אחת עד שהוא שוסח ומפני זה מעה אורב לעצמם ועל הודך הזה מינה הלם
 את הרשע משולח לטבע ולמקדים ולא יכט אליו וזה רצה באמרו ואוהב חמס

שגאה נמשן ומה הוא טווק קנקעס פראוים שאפי הוא מקיש עליהם כמה פעמים
 איט שוכן ק' הקפה איט מנסה לא צדיקים וזהו שאמ' י' צדיק יסתר וזה המשל
 נמשך למאמר הנבואה סמוך כד היוצר ק' אהם ברי' כתי' ישראל והוא הדבר
 שקדם שכל דור ודור עומדים עלטם לכלהטן והקפה מיטלטן מידם כמו שראה ה'
 המראה בסנה שהיה בער באש והסנה אישטן אוכל וזה כלל מצוקה להיות המלאך
 נראה באש נמשל ט' בעינים וכסס לקצת הנבואים בעינים ולקצתם כסס' כי כ'
 מראה שראה יחזקאל עה' רמה אורם באש וכמראה שראה ישעיה שהיה עשן המראה
 שראה יחזקאל כמו שבאח ל'ל עקראו שרפס' וזה דבר שצריך להבטן יעראה עמו כי
 עמריסור האש להמשיל ט' המלאכים שהם השכלים הבלולים לפי שכחות היסוד ההוא
 רבם ועובים שהאש מאירה ומחממות ושורפת' והשכל השופע מאתו י' נמשל באור
 במקומות באמרו באורך נראה אור' המשל באור מפורסם וירוע' ולפי המשך המשל
 באור היה ראוי המשל באש והוא שאמ' במראות יחזקאל נגה' ע סביב' אמנם השכ'
 החמרי אשר בארס לפי דקויות סמוך ראוי להמשיל בערפל ובמשך ובשען שהאש
 ההוא איט מאיר מיט סחינת השכל הפשוט כ' אל השכל הראשון י' אמר לשון כ'
 בערפל וכינראה ט' רבם יכפי העשן מה היה הכונה הראויה להקרא אש באמרו
 אש רת' למן וכמו שאמ' הלא כה רבי' באש טאס י' יעור שהיא נאמרת לפי שמעורת
 החכמה הרוחנית באהבה הש' יתעל' כמו ש' השפיה רשפי' אש שלהס' י' ונאמ' והיה
 לבו באש כוערת עטור בעצמותו י' וכאמרו' ל' הוי מרמזם כ' און שלחמים'
 ועור שהיא שורפת סוף הרעות הטובות והמחות הרעות כאמ' כי הוא באש מצדך
 ועל הדרך מה עקראו המלאכים הנראים לבבאים שרפס' והוא שנמשך לפי העשן
 ההוא ויעק' אלי' אחר מן השרפים וכמו רפס' ויע' על פי ויאמר וסר עוק' וחטאך
 הטפר' ולפי עשי'עם איל' טלם או מקיטם נראה המלאך אליו לבנה אש' ולפי שפ'
 שפרעה נמשל מקדם לבטן הוכן כגון יאוריו לפי גאוותו' על האור הטוב אשר
 במצרים הראה לו המופת רתלה במטה שטפך לבטן ואחר טב מטה להוריע שמו
 שמשלמן מקריה' ולא העמד' גם מטה אהן כלע' אה מטור החרטומים להוריע
 כי און מעשיהם כמעשן כי הא היה עשה מופתו כרס' השלם וכמו ק' האה' לו מופת
 כידו להכטיחו על האולה לרמוז שיר' העם טאב' למוסר השלם מיטועה' כחיר'
 אחרים והטוב סבתלה' ולפי שרצה השלם להקשות לב' פרעה ולב' עבדיו לערל' ענ'
 ענשם יטה נביאו לעשות מופתם כרך' שרפ' כהס' הכעיייה' עמו שכלבה היה עושה
 אורם וזה נראה במאמר החרטומים שאמ' על מטה מהמטה איכע' אהים היא'
 וסוף דבר הרבה מופתו הנאמשה ער' אשר שלחם פרעה מארצו' ותתלה המטה

ל' המלה השכלאעס' אש' ה' המלאך'

היתה ביאור לפי שאמ' מי י' אשר אשמע בקולו והיה שולל מחט במאמרו ובמתשבו
 הממשלה בשמים ובארץ וזה גרס על גאותו על היאור כמו שאמ' הנביא על פרעה ש'
 שאמר על יארי נאט עשיתי וזה גרס רוב הטובה הנמשכת בארץ מן היאר לפיכך בא
 ומנע מהם הטוב אשר במים עצמם והרגה אשר ביאור מהם וכאשר מהם וכאשר היאר
 ונהפך להם הטוב לרע והתועלת לנזק להראות כח השם בהם כאשר התגאה והוא שאמ'
 כזאת תרע כי את י' מה במטה אשר בודי על המים אשר באר ונהפך לרס והרגה
 אשר ביאר המות וכאשר היאר ואמנם זה טעם נחשב למכה אחת ואם היו שלש כי ב'
 בשיערי טבע המים מהם הרגה ובאשר היאר ואמנם זה טעם נחשב למכה אחת אחר כן
 הוציא מן היאור בעלי חיים מניקים והם העפרודים שבאו ער חור משכבם ובתגורם
 ובמשארותם כמו שהיו בו תחלה בעלי חיים מועילים וזה טעם מופת כי ממשלת השם
 ביסוד הזה לרצות להנהיג הטבע או לשטות לטוב או לרע ואחר כן הוציא ממשלתו ב'
 ביסוד כי העפר שטבעו להצמיח צמחים טובים מועילים שניה אותה לרע והוציא כעס
 מכאיבים ומלאום האדם והבהמה כגד הפכת המים לרס ואחר כן הביא ערוב מבעלי
 חיים אשר בארץ להלאות השם כגד העפרודים שהוציא מן המים והוא שאמ' למען
 תרע ס את י' בקרב הארץ ואחר כן עשה שפטים בלאהיהם בכקר ובצאן ובכל בעלי
 חיים הכייתם המועילים אשר בארץ במפת הורס ובמות כל לרע ממשלתו גם כן
 ביסוד העפר לטוב או לשטות אותה לרע ואחר כן הוציא ממשלתו בשע היסודות הנש'
 השארים והם האוויר והאש ולפי שיסוד האש הכללי אינו נראה כשאר היסודות שתר'
 המופת בשעיהם והוא שיעה לקחת פיה הככשן ולזרוקו באוויר לשטות טבעם ולהוליד
 שחין בכל ארץ מצרים גם במדעומים עצמם שהיו יורעים הלהטים היתה המפה הוציא
 ואחר כן הוריד ברד ואש מהלקה בתוכו וזה המופת שהתפרו בו כל היסודות לפי האר
 העולה אשר בסבת יור הברד והאש ושמעו הקולות שהם בסבת יסוד האוויר ולפיכך
 אמר על המופת הזה שהוא כללי למען תרע כי לוי הארץ והוא שאמ' על הוצה הוצאת
 העה אנכי שולח בפעם הוצאת את כל מגפות אל לבך וידוע שהלב במקום הזה הוא
 נאמר על המתשבה לפי שהמגפות היו כגד מתשבת הרעה וכפירתו הגמורה שאמ' מי
 י' אשר אשמע בקולו ער שהרץ לבט לשלח העם לזבח כאשר שאלו ממנו ואמנם
 הקשה וחתו באמרו מי ומי ההולכים ואחר כן הביאו מפה אחרת ממיע העוף אשר באוויר
 כגד הערוב שבארץ וכגד העפרודים במים ואחר שהראוהו ממשלתו בארץ ובכר
 אשר עלה הוציא ממשלתו בשמים כי הוא המושל הגדול מכל צבא השמים שחשבו ה'
 הקדומים שהוא האלה הגדול מנע ממשלתו ג' ימים אצל הכופרים בממשלת הש' ולפי
 כן ישרף המורים בממשלתו העליונה היה אור כמו שכתבם ולהשר על העטן שאמ' שהיה

להודיע
 הקב"ה
 אכלם
 הקב"ה
 המוכב
 השמים
 יגיע
 א' שמי
 הוציאם
 והוא ע'
 הוציא
 ומרגיש
 מהמט
 ועשרה
 לגדוף
 כסס
 ויוצא
 בעצמו
 האמה
 ויוצא
 שהיתה
 כסוד
 וזה ס'
 ואמרו
 הנבוא
 יגיע
 אמר
 המופת
 ולא הס'

להודיע י'

להוריע ממעלת השם בארץ אמר ההגא משין אהה אומר של מכה ומכה שהכיר
 הקב"ה על המצרים במצרים היתה שלך מכות שנ לפי שאין שם יסוד פשוט עמיא
 אבל כל אחר מהם מורכב מהאחרים וההגא שהנסיף ואמ' שכל מכה ומכה שהכיר
 הקב"ה במצרים היתה שלחמש מכות לפי דעתו בגלגלים שהם יסוד חמישי והוא ה'
 הסוכב המסובב הכל לרצון השם וזה הכל הורה עליו יה' שהוא עושה השמים ושמי
 השמים וכל צבאם הארץ וכל אשר עליה הימים וכל אשר בהם והוא מעמיד הכל
 לרצונו ומסיר ממעלתם לרצונו יעש כל המופתים האלה שנעשו על ידי אהרן ומשה
 לא שמע בקול השם פרעה לשלח את בני ישראל מארץ מצרים בעצמו ובכבודו ה'
 הוציאם מארץ מצרים לרצונו קושי לבט ולב עבדיו שהקשה לגדול עשש והוא ברצונו
 שהוא עיניו וכבודו וכל כבודו כבודו הליכה והוא עת הדרמה ומכת המורת
 ההיא לא היתה כמיתה שו אדם שיבא להם מלואך המות להמיתם בעת שהם שרים
 ומקדשים או שיבא להם שוק המכירה הקדחה השורפת או שיבא עליהם שיבה דרך אחר
 מהמכות אבל לרצונו לבדו מהו כסריהם והוא שיטע שנה מות ונרבעלה העערה
 ונערה והעורר ההוא היה המשחית שאמ' עליו ולא יקן המשחית לבא אל מצרים
 לגדוף כי קן מצאנו שהקף עצמו שהוא הפעור קראו משחית כמו שנ' ולא יהיה
 כסך נקף למשחית בהטה בארץ מצרים זה טעם ערה שרץ טאמרם בהקדחה
 ויוציאתם ממצרים לא על ידי מלאך ולא על עי' שוק ולא עליה אלא הקב"ה
 בעצמו וכבודו ומה שכתב וישלח מלאך ויוציאתם ממצרים כד פירשו שהמלאך
 הטאמר שם הוא הציב והמוציא הוא השם יה' ואם תרצה אמור שהנביא טקוה
 מוציא מצר ההנהגה ומצר עשותו שאר המופתים לא מצר המכה המיומורת
 שהיתה סבה הגאולה וזה הדרש הטוב ערה שיצא להם ממומר הורה טעמו
 כפירוש ויוציאתם כפשוטו כטחו הגדול ממצרים והקדח אצלי להיות כפשוטו במקום
 הזה טעם אמר בעצמו וכמיצוהו כלום בלא אמיצו כי קן מצאנו שם פטס
 טאמרים להורות על מצאוהו בלא אמיצו כמו שאמ' פטס וכמו קן רצה
 הנביא זה טאמרו ומלאך פשוט הושיעם כמו שטעמו אור פשוט הטאמר במקום
 רצונו ואיפשר שזה רצו באמרו וישלח מלאך והכל בא להורות שלא היה שם
 אמיצו לחס אליו הגאולה המורה על מעלתו הוראה אמתה שהרי כבר עברו
 המופתים שנעשו על ידי הנביאים ולא נגאלו ער שהיה רצון השם בגאולתם
 ולא הספיק כעקם להחמיץ ער טעלה עליהם מלך מלכי המלכים הקב"ה ויגאלם

ויבמחשבת
 פועה ש
 שיקר בא
 אש הוא
 והוא שאמ'
 והקדחה
 לש כי ב
 אחר ק
 המורה
 לה השם
 ולתו ב
 פטס
 מבעלי
 למען
 בעלי
 גם כן
 ה הנט
 שוק
 וליה
 הזאת
 לפי האר
 לפי ש
 הזאת
 הוא
 ומי מי
 מנס
 באור
 כ
 ט ה
 ולפ
 שהיה

זה מקום ראוי לדעת בהלכות חמץ
ומצה והנמשך אליהם

וכסוף יאמר כי כל זה נא להזכיר העבלאה שהיה אחר השבוע הקשה עליו
היה כמוה וזה היה סבה להחניק באמונה הקיימת שכל כד השם לעשות רצון
וכסו שהיה כרצון השם בעלול ההוא לאהבת האטור כדו שהיו טלם יחר
מוזממע לקבל הגורה כנראה ממערים ויאמיט בלי ונבואין אחר שרדיו
שהרבה המופתים על ידיהם באהבתו כמו שאמ' הנביא באהבתו ובחולדת
הוא גאלם כי היה רצון השם להפיץ אורחם בן העמים ליתוף אורחם לא ש
שעטנו עזיבה גמורה כי לא מאסט ולא געלט כמו שאמ' ואף גם זארת
בהיורם בארץ אויביהם לא מאסתם ולא געלתם לכלותם להסר כרית אדם
כי אע"י אלהים אסל הוא לער יעלט וישאית באמונתו על כל בעמים כמו
שאמ' הנביא וינעלב וישאס כל ימי עולם אורך הגלות שאט כי הוא
לכלות קוצים מן הסדס ולהשאיר הטובים לפי עשיר ודלגה המופים בסס וי
כמו שהכטיח הנביא והשארש בקרב עס עש ורל ומסו בסס וי לא שהכטיח
בסוס מקום להשאיר עס גדול ורס שיגאלט ברס כמו וחילו וכמו שעלה כלב המון
וכלב קיסה חכמיט המתפתס לכל אשר ישמעו כאילו שכומו מה שלמחו בתלמוד
וכמקרא גם מה ססס בגורה ושארית מה מספר כגויס אשר יעבד יי אהבס
שמה וסמיה מקומיה יקרא הנביא אורחם שארת להורות על המעט אמ' והיה
שארת יעקב כגויס בקרב עמים ואמ' והשארש כישרל עס עש ורל וסמך על
שארת יי לא יעשו עולה והיותו מפוזרים בן כל העמים כעה הגאלה הוא
סס להסך אל כל העמים שפר כרורה לקרא כלס בסס וי ולענבו סכס אחר
ברורה הגאלה והישועה ואז הקייס הנבואה שאין לחלוק עליו ולום סכס
עקיימה והוא לכן הנה ימים טאים נאס וי לא יאמר עור חי וי אשר העלה את
כע ישרל מארץ מצרים כי אס חי וי אשר העלה את כר ישרל מארץ צפון ומל
הארצות אשר החתים שמה והשיטתים אל הארמה אשר עתה לאטרת

פירוש ניהי כיוס השמיט

צדיק אוכל לשבע נפשו ובטן רשעים תחסר

הכח הזה החכם אמרו לפי הדרך הקלגי לו כגד מיטה המורה העונה לארס להנהיג
על הדרך הביטטה שהוא השלמות הראשון במהבוע האף וככריאות המושך
השלמות האחרון שהוא שלמות העפע בטורה ובחכמה והוריע לו החכם שלא יעלה
על לב אדם שמה שאסרה הטורה מן המאכלים ושאר ההטאות ומה שהשרה מהם
שהוא כלא טעם הסחי אבל הוא באמת לקיום האף הזמן הראוי לו ולהיות קיום ה
העפע לער ונאמר כי לפי שחומר הארס מורכב מהורסים שהורכב מהם חומר
שאר כעלי חיים לא שמוך יותר אי אפשר לו כלא קבלת מזון ושאר הטאות הא
האפשות ואמנם כפי מעלת הארס על חומר שאר כעלי חיים שהורכב יותר ממע
כן מעלת חומר הצריך על חומר הנשע לפי משך טבעו הן לפי קבלת התלמוד כי
הצריך והוא שחמרו נך ועוב יקבל כל הטאותו על דרך שפעו השבע לעולם ות
ותמלא במספיק לה וגם כי יהיה לו עושר גדול ונכסים רבים יעזוב המותרות והוא
שאין צריך אוכל לשוכע נפשו וכאשר לא השיג יח רק מעט נפשו לעולם שביעה
לפי שהוא יורע ה ספקה בחיים בכמות ואיכותו והוא שאין יורע צריך עפע במהות
ל שהוא יורע איכות שמופה בחומר בהמיותו ומנהיגה בהטאותו כפי הכמות ה
הראוי לה מהן והיא החמלה הגדולה והרחמים על העפע אך הנשעים שחמורם גם
ועב והם שמונתם בכטעם תחסר לעולם ולא תמלא כי לא יספיק להם דבר וגם
כי השיג ידם יותר מראוי וכי יאכלו הבטיל אחר או טעם יבקשו יותר ויאמרו שהם
עושים לרחם על עפעם כי מעט ימיהם לקבל הטאות כמו שאין אכל נשמה כי
מחר נמות ורצים ט כי מעט ימי חיהם ולפיכך צריך להם לרחם על החיים ואין
זה מהם כי אם אכזריות על העפע והוא שאמר ורחמי רשעים אכזרי רוצה בו
מזה אכזרי ועל הדרך הזה הנזכר באטלה יתבהא כשאר הטאות האף כי כל הטאה
יטב אורה הכח באטלה לפי שהיא נטה אה האף וכל עור שהצריך מרמז כטבעו
להזון כמעט המספיק הוא הולך אכול ושכוע בכל הנאותו האפשות הנמשכות לצר
כדרך שאין מרשיב טבע וכל עור שהרשע מרמז לצורך אחר המותרות והמלוא
הוא רעב וחסר כל ועדף ולרמוז על עטן זה אין החכם לא ירעוב ה עפע צריך ו
והוא רשעים יהיה והוא כמו שאין משכעו רעב וזה הוא דך הטבע החמרי ויבא
גם ק על דך הגמול והעונש כמו שאין סכר מיטה מיטה ושכר עבירה עבירה ש
שמטה גררה מיטה ועבירה גררה עבירה ולרמוז על העטין הנזכר אמר החכם
לא ירעוב ה עפע צריך והוא רשעים יהיה ולפי שלא ימשך הארס אחר טבע חמור
צריך למנוע על דך הטובה וכסס שהאויב אה טו אהבה ירבה מוסר ונתמורתו
וישחרט מוסר כן הטס יה באהבתו אה עמו ישראל הרבה להם מיטתם המוסר

במאכל ובשאר הנאותו ועוב שאר האומות מאין מוסר ושלחם אל הטבע כשאר
 בעלי חיים כשנאמן אותם והוא שאמר החכם חושך שטו שונא סג ואוהב שחר
 מוסר והמוסר הוא טלל כל למור טוב בשלמות האף שהוא השלמות הראשון שאי
 איפשר בלעדין להשיג שלמות העפע שהוא השלמות האחרון והכית יבנה מה שהוא
 מזרר הנצחי לעפע והוא שאין אחריו חכמות נשים בעתה כיתה ואולת כידיר
 הרסטן וכבר נתפרסם שהחמר נמשל באשה וכשהזרך כלמור טוב נקראת
 אשה חכמה כמו שנקראת בעלת מלאכה טובה חכמת לב והחכם רצה כזה כי
 כל אחת מן חכמת החמר בעתה כיתה ובהפך האולת והוא תאר או תחסר מלת אשה
 וטא בדרך אשה כפילות הנשיה וההמייה ההיא בלא ספק היא הריסת הכית ולה
 ולרחיק ההמיה הזאת באו מיצרת המורה במאכלות ובשאר ההנאות ובעתה
 המעשרות ושאר המתנות כמתנה סהטם ועשים הכל שילך האדם בדרך הממוצעת
 לא שהמורה עתה רב לעשות עפע ולקצר ימיה כמו שעושים פרמי האומות המ
 המספיקים עצמם בכל מיני הסגף כאילו הם שונא האף וזה בלא ספק אכזריות
 גמורה והאמל עפע כראוי הוא החסיד ואל זה רמו החכם באמרו אמל עפע איש
 חסד ועובר שארו אכזרי ומן העטן הזה פירש החכם אשר התחברתי עמו הפסוק
 אשר קדם לו והוא אמרו חכמות נשים בעתה כיתה ואולת כידיר הרסטן ורעה ט
 כי החמר הטוב והנאות יקח הראוי לו ולא יחסר ממנו דבר והוא בנין הכית אף
 האולת לרב העזוקה כפרושי האומות הסכלים ההרוס הכית כי ימות האדם בלא
 עט וזה היצוק המרומה איצל הסכל רשע גמור וסכלות ולזה תורת השלם המימיה
 לא יענה להתענות ימים רבים רק יום אחר בשנה לבפר על עשונותו והוא על דרך
 הרפואה כמו שילקח האיספראם פעם אחת בשנה ואם ילקח המיד ימיה האדם
 פראוס כי השיעי הוא טוב הרפואה לעתים רחוקות כדי להמיה הפרמות העזוקה
 באדם על דרך הקדבת הזבח אבל כשאין עזוק האף טוב שיכלכל האדם דבריו
 כמשפט גם אם יצטרך לפי חלשתו או לפי סבה אחרת להעזוק על דרך צוקרה
 וחסר אז טוב מזהב נעבר ולפי העטן הזה אמר עשה צוקרה ומשפט עבר ליה
 מזהב ולפי התפרסם הדעת בהפך כדרך ההמון אמר החכם זה דרך משל כשאר
 הרבה ממשלנו כדי שלא ילך ההמון בקצה האחר שהאדם עטה אליו לפי טבעו ו
 ואמנם הכוונה באדם עמידת האף וקיום המין כדרך כל הנאותו ולפיכך צריך
 להבטן במינות המורה כמה שאסרה לו מן המאכלים כי לא מנעה ממנו כשר זמן
 מזמני השנה כדרך שאסרו לטעמים המחקים חוקי תורתם ההמימה ומשע עצמם
 קצת השנה מכשר ומגבינה וכעס הפט דברי זלזים חיים ושמו מר למחוק ומחוק

למר כי
 חוש יי
 והוא מי
 חוקר יי
 הרשע
 היא הי
 וזה וזה
 וכל פ
 לשון
 לגמ
 יאמר
 מלאו
 מעורר
 השלמה
 עתה
 והמזיק
 חיים ש
 שאוסר
 מכל
 שרשי
 להחר
 השמש
 אבל מ
 אסור
 דבר
 כדך
 שאמר
 יאמר
 השר
 וקע
 ק צי

במצות התורה אמתם רבים רבים באו עליה בתורה בספור שסודת נח שבאה בפרש
 שבתבה התלה על היין ורמי מה שאמ' ול עליה אל הרי להוט אחר היין כג' כה ני
 כמו ויחל ויטע ויטע יך פעמים מן ויחל נח ויטע וזה עמשך למה שאמ' החכם למי
 אני למי אכני למי מרינס למי שח למי חכלילת עיטם למאחרים על היין לבאים
 למקור ממסך וכן עראה מספור שכמה לנט' ועונש זולל וסוכא ומה שהוזכרו אהרן
 ובנו מפי השם כלי אמיש שלא יהיו שהגוי יין כבואם אל אהל מועד להבדיל בין ה'
 הקדש ובין החול ולהורות את בני ישראל וכת' יין ושכר אל תשתו ורבותי אמ' מי ששמה
 רבישת יין אל יורה ואם רבישת יין מפסרת הכנת האדם עד שמעשו ממנו ההוראה
 כש' שחוסה על האדם למטע השכרות שמביא האדם למטה מפחיתות הבהמה וכבר
 מושכל ומפורסם רי מעשת התורה כמעט הערת הערה בלכת בני אדם ערומים
 כי כל המצות האופנות באו כדרך הערה והוא השיר האדם על הדרך הישרה היו
 שקראו דרך ארץ' והמשל בנה אחר שחכמת השם גזרה למטע קצת המאכלים כדי
 שנקבל ההנאות על הדרך הביטעתיש לט' להתעורר להבטן כמה שאסרה מהם
 ודקוקה לאסור הדורסים והמוזיקים וזה לשנה תעעלת' האחת שלא נזון מחומר
 המוזיק כדי שלא ישוכ גופיט מעט מעט אל טבע החמר ההוא כי אין ספק כי יש
 מוטא גזול במוזיקה הנפש' והשעת שיש לט' הערה בנה שערתיק המרה הזאת מהזיק
 זה את זה כי האנשים המוזיקים שאר בני אדם לפי הרינון או לפי מצוה לא דיי להם
 שיצאו ממעלת מין האדם אבל הם למטה ממדרגה הבהמות הבייתות ושכן במדרג'
 מיות היערים המוזיקות וכדגס המשועות אשר בים הם שקראה אותם טמאים ואמ'
 לא הטמאין ולטהר את נפשותיט על הדרכים הנזכרים צוהה התורה ואמר לא תטמאין
 בהם להבדיל בין הטמא ובין הטהור ובין החיה הנאכלת ובין החיה אשר לא תאכל'
 והנרישה אותם כי כזה נקדש וערומה בורכי השם עד שנקל כשמו והוא שאמר ו'
 והתקדשם והייתם קדשים כי קדוש את ומתלה אמר והתקדשם רוצה בו להקבל
 האף בקדושה בהתנהגות במדות הממוצעות כמזון הביטע ושאר הנאות בטענות
 ובקטן מזון ביטע וכפיוזור הביטע כענינת המשעות ושאר המהות שבאה המצוה
 עליהם וכל זה הוא דרך להתקרב אליו ועליו אמר והתקדשם ואחריו אמר והייתם קדשים
 ונצה בו קדושת הנפש שהיא במנה ובחכמה והיא גם כן ראויה לקבל על הדרך הביטע'
 והוא הדרך הנפטר אשר כוון עליה החכם כאמרו צדיק אוכל לשוכע נפשו כי במקומו
 רטב קרא למור החכמה אטלה והמטון במקום זה שאין ראוי לאדם שיתבשל מרדש
 החכמה כדרך האומרים שררישה החכמה רע כי הוציא האדם למיטת ואין לעמוד

אחרת
 עיל
 אשיר
 מן הכ
 אכל
 כי כן
 מניס
 ומהרה
 ושון
 לממה
 ראוי
 רב והו
 יפל ש
 וכן צ
 מהרה
 לפע
 לפע
 גדול
 ובאר
 עזא
 עשר
 רוצה
 האמ
 ולו
 עונש
 לא ש
 והעם
 בקרב
 שאין

מרדנו לרוב זה וזה דבר הענין בקצת החכמה והוא שאם החכם גם אמר
 עליו ארי בחוץ כדרך רחובות ארצו ואעפ"י שרבות מעשו חכמה יוועה אין ספק
 שאינה נמשעת מכל ולא נמנע שום למנוח חכמה לגמרי רק מהנערים והבחורים
 אשר אין בהם סוף לעמוד בהיכל המלך והוא שאם מנעו בעצם מן ההיפך המעשה
 מן הכנס לפי שאינם ראויים לה כמעשה הכסדר והיין מן הקטעס ומן החולס
 אבל הראויים לה המעשה ממנה כמעשה האדם הכריז מכסדר ויין עם הלחם
 כי כן אמר על החכמה טבחה טבחה מסכה יינה אף ערבה שולמנה והיא קוואה
 פתים שפתי כדרך הנזכרת ואומרת להם לט לחמו כלמיו נטו מין מסכה ומו
 ומוהרת אותם לעזוב דרך פתאים כדי להשיג החיים הנעמיים בדרך השתכלות
 ושון והוא שאמרה עזבו פתים וחיו ואשח כדרך ביה ויצה לומר שילחמו ל
 לחמה וישמו יינה בדרך ביה והוא שילכו בדרך הכיטעה ולא ישחבלו כמה שאין
 ראוי להם אבל יעל מעט מעט ואל יהרסו לעלות מן יסרץ עם השם ועל מהם
 רב והוא שאם בסמוך על ההולך בקצה האחר שומה עמוקה פי זרות ועם השם
 יפל גם יפי זרות הוא החרש במופלג ממוט כי הוא מורכב בור וכפלא ממוט
 וכן צריך להקדוים אל השם ברכי העטרה שיעברוהו כראוי לא שימנעו מ
 מהראוי להם כי אין כאווי לאדם שהוא חכם וקולו ערב שימנעו לגאותו לדרת
 לפע הטהר מן יהיה לבנו בשני אשמו וכשני קרובו כמו שהיה דור מפוז ומכר
 לפע הארון וכמו כן לא יד שם מי שאיט ראוי לזה ולא יכעס עיניו במקום
 גדולים ואפי' במקום מצוה כמו שאח החכם על שעה אל הנהר לפע מלך
 ובמקום גדולים אל העמר ור"י להערה למכנס עיניו למקום שאין ראוי לו סרץ
 עזא על אשר אחו בארון השם ואעפ"י שטובתו היתה לסבחו וכן נרב ואכיהוא
 נשרפו בהקריבם אש זרה אשר לא ינה יי' ואמר הכתוב בקרבם לפע יי' וימותו
 דויעה בו שקרבה האדם אל השם כמה שאין ראוי לו המיתהו וכבר באה הקבלה
 האמיתה שעשאו על זה כמה שקרס להם כשון מוסלא שאיט אמתי והוא הנמו
 זעלו באמרו ויראו את אלהי ישראל ותחת רגליו כמעשה לנגה הספיר וכן התחייב
 עונש אלא שהאריכו להם עד היום שגבחתו כן והוא שאמר ואל איעל בעי ישרא
 לא שלח ירו ולא עשג הכה לא אסן הזהיר ואזהרתם היתה באמרו והסרעס
 והעם אל יהרסו לעלה אל יי' מן יסרץ עם יהוא עליו הוא אשר רב יי' לאמר
 בקרבו אקוט ועל פט כל העם אכבר כל כי באותם הקרובים לי אראה קושרת
 שאינם ראויים להתקרב לי כפי חפצם ומו אהיה נכבר על פט כל העם שלח

יתקרב רק כפי מה שבאה המצוה עליהם והוא הקרב יומת ואם בעבורה כן קל
 וחומר בכבודו ובעצמו כי השם רוצה מן האדם שילך בדרך הכיטעה ויפסל מעל
 רגליו וכאשר יבא אל בית השם ירע וישכיל כי ברב חסדו הרזה אותו לבא אל בית
 וכאשר ישתחוה אל היכל קדשו יהיה יראתו על פניו כי מה האדם שיבא אל היכל
 מלך מלכ המלכים ואם יבא אל חצר אחר ממלכ בשר ודם שהוא רמה ותוליעה
 יירא ויפחד וירע ובטורח יבא בתוך היכלו ויבן שוחרים לשוערים ולשרים וישתחל
 שירכב אחר מן השרים כערו והבא אל בית השם מאומה לא יולך בידו ואם יולך
 שם הלא מירו הכל ואיך לא יירא לרוב לפניו והוא לא ידעו רק לשמע אין לך המשכיל
 ידם ויירא ויפחד ואל יתן פיו לחטיא את בשרו אמנם כל חכם צריך שיטפל ויתבונן
 ברכי השם בעתים פעיים ובמקומות קדושים ואיפשר על העשין הזה רמז באמרו חי
 זה בית אשר הבט לי ואי זה מקום מעמתי כי מקום יאמר על מרכבה ומעלה להרחיק
 כי אין רצון השם לא בכשין היכלות ולא בספור מעלות רק בציור הלב ובכניעתו לפניו
 והוא שאמ' ואל זה אביט אל עני ועבה רוח וחרד על רבי ואל התעוררות הזה כוון
 באמרו והיה מדי חרש בחרשו ומדי שבת בשבתו וכבר אמרו בו המפרשים כי העשין
 כאלו אמר בכל חרש וחרש ובכל שבת ושבת לפי שהם ימים נטועים לשם עו שאפילו
 העוסק במלאכה יתנו לבם לימים ההם לרעה דרכי השם ובם יבאו להשתחות לפניו ו
 ואיפשר לומר שחרש ושבת העאמרי בפסוק זה הם על כלל ימי החרש ועל כלל ימי השבת
 ואמרו מדי חרש ומדי שבת הוא כאלו אמר במלאכה החרש ובמלאכה השבת כי לשון די
 יורה על מלאווי שלמות וחרשו ושבתו נאמר על יום החרש ועל יום שבתו וישוב כסוי
 הויו אל החרש ואל השבת וכן נאמן עולת החרש בחרשו ועולת שבת בשבתו כי עולת רח'
 היה באה לכפר על תולדות כל ימי החרש כמו שהתקייט לומר זמן כפרה לכל תולדותם
 כי כן פירשו החכמים והנה הלוי זל וכן אצלי אמרו השועת עפש מיר שועא נאמר על
 יצר הרע כי הוא היצר היטור השועא והאורב ויצריך לזכרו תמיד כדי להינצל ממנו
 ולהזכר לפני השם כמו שנ' ובראשי חרשיכם וגו' ונזכרתם לפני יי' לזכרם והוא המטון
 באומרו והיה מדי חרש בחרשו ואמרו כל בשר כאלו אמר הטובים והקדושים מבני
 אדם כי מצאנו בשר במקום מין האדם כולו באומרו כי השחית כל בשר את דרכו
 על הארץ ובמקום הטובים כמו שאמ' ויברך כל בשר שם קדשו והטובים הם שבאים
 להשתחות לפני השם כהתבונננו בו וכרכיו וייצאו מרוב לרוב ער שידעו כי הפושעו
 הם כפי כליה וההעדר רבם בהם לעולם הוא שאמר וייצאו וראו בפגרי האנשים הפושעים
 כי כי תולעתם לא תמות ואשם לא תבבה והיו דראון לכל בשר ואיפשר שאמ' זה מפני

המוכר
 העשר
 כי אין
 ובכניעתו
 והטובים
 וירעו
 על העו
 את רומי
 תלמוזה
 המקום
 במכמה
 המתשב
 קראו ו
 הבנות
 עמוס
 הקדים
 הביא
 לעבור
 את הו
 עאמר
 שהקרי
 ושכנע
 לעולם
 גם על
 ולא יב
 על זה
 אשתת
 השם ה
 ולקיים
 מוונות

המוכה הפגעה בין פז אדם נראותם שהרשים מושלים בטובים ולפיכך המשיל
 הטעה נפשו להגעת הנעשית מעיפוש ויירם הרע לאש ואמה כיון באמרו ספרי
 כי אין בהם רק הפגרים לפיכך הם למיאוס לבואיהם המשתמשים לפע השם כיראה
 ובבעיה פז מה שהקדמנו וראה וההבטן כי כל הפושעים ייחס במלת פגרים
 והטובים ייחס במלת כל בשר הוא הבא להשתחות לפניו בזמנם ידועים ובמקומות
 ידועים לא שיבא כל אדם להשתחות ובכל שבת כי זה רב נמשע ולא יבטיח הבא
 על הנמטעות ואל זה העשן בעצמו טען יואל הביא באומרו והיה אחרי כן אשפך
 את רוחי על כל בשר ונבאו בעכס ונבואתם ובאר מהות הנבואה ואמר וקטבתם
 חלומות יחלומן בתורים חיונות יראו ואין ספק כי מעלת המורים למטה ממעלת
 הזקקם כי כן החיונות ההם למטה מן החלומות ואמר שהוא כן החיונות הם עין
 בחכמה והיא הנבואה הנזכרת שם והיא שפיכת הרוח על הנפש ועל הכתוב והם ה
 המתשבות הנזכרת שהם ליחידים סגולת כמו שאמרו אחרי כן ובשרידים אשר י
 קנאו והקראים בשם הם בעלי השיון הן והטהור שיהיו בימים ההם והזכיר
 הכתוב לרמוז על החמרים הטובים והיפים הנאותם לקבל השפעה כדק שהזכיר
 עמוס ואמר כיום ההוא תגלפנה הגלגלות היפות והבחורים בצמח וכבר
 הקדים לנו ולא צמח למים כי אם לשמוע את דבר יי' ולפי העשין הזה פתח יואל
 הביא ואמר ונבאו בעכס ונבואתם גם שאר כחות האדם יכעש בימים ההם
 לעבדת השם והוא שאמרו וגם על העברים ועל השפחות בימים ההמה אשפך
 את רוחי והוא כעשין מאמר הביא ישעיה אצק רוחי על זרעך וברכתי ער
 באצריך וישעיה רמזו על מעלת החכמה ועל מעלת המדות וזה ההבאר כמו
 שהקדים בזה יואל הביא ואמרו על מעלת המדות הקורמות בזמן ואכלתם אטל
 נשבע והללתם את יי' אלהיכם אשר עשה עמכם להפליא ולא יבטחו עמי לע
 לעולם כמו שקדם ברב החכם שאמר צדיק אונל לשוכע עשן והביא אמר
 גם על מעלת החכמה וידעתם כי בקרב ישראל אינו נאט יי' אלהי ואין עקר
 ולא יבטחו עמי לעולם ולפי זה העשין בא יבא כל בשר להשתחות לפני יי' ולהעיר
 על זה העוון הבאים אל ביה העםת שאומרו ואע ברב חסדך אבא ביקך אש
 אשתחיה אל היכל קדשך כיראתך מעורף אל זה להעיר האדם לבוא אל בית
 השם האמת ולשקוד על דברתו יום יום השם ברחמיו יזכיר לשמור דרכיו ו
 ולקיים כל מקרא שבת אשרי אדם שומע לי לשקוד על דברתו יום יום לשמור
 מזוונות פתתי כי מוצאי מצא חיים ויפק רצון מולי

בית והווינהלת אבות ומיני אשה משבלת

החכם ע"ה הוכיח בספר הזה ג' קטייע האדם שאין קיום למיט זולתם ואין הצורך
 בהם לשאר בעלי חיים כמו שנבאר יראוי להתבונן למה ייחס בית והן לאבות
 והאשה ליי שאי איפשר לומר שכית והן הם קטייע לאדם כסח האבות מדיון
 עזר כח השם וזהו כקג השכל וכקג הסג וכקג הקטלה לפי שידוע ומקובל שהכל
 מאתו וכמו גם אין ראוי לומר שהאשה קטייה לכעלה באין עזר השתלעות האבות
 וזהו כקג הנמצא והמורגש ונאמר לפי שצורת האדם היתה זכה יותר משאר
 יצרות בעלי חיים ע"ה שהרמה ליצרות הפשוטות והיה רצון השם לרוכבה
 בחומר ויך החומר ההוא ע"ה שחוב וטרו ערך שמייה מקור ומחוס ומכל
 ההפכים ויצטרך למזון וך וצריך למלאכה ויצטרך גם כן למלטש שהוא תוצה
 לו והוא גם כן צריך למלאכה רכות מה שאין כן בשאר בעלי חיים כי הם לפי ש
 שחמס עטר ועפרי הספיק לו מלטשו הטיר עמו גם הספיק לו מזון הנמצא
 פוכע מאין מלאכה בו יומי שהוא מקטש שיהיה האדם עיר ברוך שלא היר
 צריך למלאכה ועברה כמזונט ומלטשו הוא מקטש ואעפ שאיט מוציא כפיו שי
 שיהיה האדם לא אדם אבל סהמה וזהו סכלות צמורה מהמקטש כמקטש שאר
 הנמוטות כי כמו שאי איפשר שיהיה חומר הפהמה העטר מקבל צורת האדם
 כן אי איפשר שהיה צורת האדם מורכבת בחומר עכור יותר ממה שהוא חומר
 האדם ורב עטמת בהרכבת מהיסודות כקג חומר הגלגלים וצבאם ואמנם
 מאשר הוא וך מחומר שאר בעלי חיים הצטרך אל ערכו הנוסחים והמלות
 מה שיצטרך האדם אל עימו להשתל כן להשלים אט הוא שיהיה לו טה דיו
 אהל לשע פטס האחר לפי שצריך לו לפי זכות חמרו מן המורכבים מחסה
 חוק מאר מקור וחוס ומשאר ההפכים מהפכים החומר המורכב מהם כשיצטר
 אחר מהם והשיע שצריך לו מקום לאיטר מזונט והצריך אל מזונט מהקשיעם
 ולחר טס האשה שצריך לחור טורך רב יותר משאר נקטת בעלי חיים לטעמי
 רבים נוכיח טעם מהם האחר לפי שהאדם צריך עזר רב לפסקו ואם אדם
 יצא לפעל ולעכרת ע"ה ערב צריך לו איש ממיט מי שיהיה נשמע אלטו לתקן
 מאכלו ולשמור את אשר לו בבית ולעשות מלאכה המלטש כמו שפנת על שם
 אשה חיל דרשה צמר ופשתים ותעש כחפץ ספיה וק בא כמלת הכריאה א
 אעשה לו עזר כקגו והשע כי זה המין עיר ברוך שצריך לו עזר האור

יורג ויו
 ממה ש
 חמור א
 צורה א
 טובים י
 המלה ה
 לשכל י
 לב מעט
 באמרו י
 ער שלא
 על הבוט
 יפול מיר
 עזר מ
 פרא אר
 רב ותוס
 יורעים
 כן הצ
 אל כעל
 לחר ה
 לקטת
 המס
 מי הא
 והחכ
 להנח
 מעשה
 ועזר
 והדעל
 והן ט
 הוא מ
 לקיים

יותר ויותר משאר בעלי חיים שהשור או השה כי יולד ישיג שלימות גמול יותר
 ממה שישג הטלד ממין האדם לשה ששם וכן האדם צריך למוד רב למשך
 חמור אחר צורתו לעבוד עבודת השם ולגלגל למוד אחרים לא היה משיג האדם
 יורה אטטית שהוא בלא ספק נמצאת בפועל בעבודת השם בתורה ובמעשים
 טובים והוא שאם הסת ואיש נטב ילכב ועיר פרא אדם יולד רצה בו שהאדם
 תמלה הוא ריקס חלול כאילו אין לו לב יודוע שהלב ישחווה תאר במקום רכס
 לשכל בן במקום הזה הוא על דרך הזה כי האדם תמלה מאין שכל בפועל והוא קונה
 לב מעט מעט כשמש אל מוכחיו כמו שאמר נשומע תכחה קונה לב וזה רצה
 באמרו ילכב וכמו כן הוא בהולדו כשר פרא לעשות המשא המוטל עליו מהמטות
 ער שלא ישא אותם כלל לנלג למוד האבות ואמרו עיר פרא לא ער חמור שהוא
 על הבונטו כי הפרא טרע שהוא לא יקבל משא כלל ואם ישימו על גבו דבר מועט
 יפיל מיד ארצה כמו שנכר במאמר ויכר הטכשים מיי שלח פרא חפשי ומוסרות
 ערוז מיי פתח רוצה בו מיי עק טבע החופש והחיות לפרא ועל דרך זה אמר ועיר
 פרא אדם יולד כי כן יתראה האדם אלו טרקל עליו העבודה ולפיכך צריך למוד
 רב ותבכחות רבות ואלו לא היתה האשה מיוחדת לאיש אחר לא היו האבות יורד
 יורשים בניהם ולא היו משהגלים בלמודם ולא טורחים לטורח גדולם כי כן תראה
 בע הזנבים רעים ומשמחים העולם ולפיכך היה העורך ממין האדם ליתור האשה
 אל בעל אחר כמו שייתר הטבע בקצה בעלי חיים הצריכי לגדול אב ואם וכדי
 ליתור האשה שם היה העורך גם כן לאדם להיות לו בית וקודם שישא אשה צריך
 לקטור לו ולאשתו ולבטו דבר אשר יחיו בו והוא שרצה החכם במלה הן הטלל
 הכס ושאר נכסים והזכיר החכם קטיע האדם על דרך סוד המורה כי בא שם
 מיי האיש אשר בנה בית מיי האיש אשר טעם כרם מיי האיש אשר ארש אשר
 והחכם ייחס קטין האשה לשם לפי שהבית יבנה בו ובה עיקר קיום המין והראוי
 להתחם הטוב אל הטוב כי כשיעשה בוצר המלך מעלה וכבוד יאמר כי זה
 מעשה המלך מה שלא יאמר כן על שאר המעשים ואעפ"י שייחס הכל אליו שזה
 ועוד שהאשה בעורה בבית אביה לא יודע שכלה אין הוא מהנהגה אצל הבעל
 וההצלחה הזאת אי אפשר לה בהשגלעת האבות כמו שאיפשר נחלה ביד
 והן בהשגלם מיטורף אל זה כי האשה המשכלה צריך הנמשל כפסוק הזה
 הוא מהשם לבו ואין מקום להשגלעת האבות בטבעה ואמנם המקש ל
 לקיום מין האדם צריך השלמות היא אשה משכלה לא יפת האר כי היפה פשים

בלא טעם ושל תעב בעלה ותשפילנו והשימנו נבזה ומתבזה טאחר החזירים
 המתקללים בטיט ופאטפה והוא שאמ' עם זהב טאך חזיר אשה יפה וסרת טעם
 והאיש אשר יבחר לו היפה בלא שכל הנלך בדרך הסכלים הוועם אנשי הצבא כ'
 בדרך שדברה תורה כנגד יצר הרע ואמ' וראית בשטה אשה יפה מאד ותשקרת
 בה ולקחת לך לאשה ולפיכך ענה שהעמוז בדרך שוול אולי יתקרה יצרו וסמך
 לזה כי הריינה לאיש שהי' שים האחת אהובה והאחרת טעאה כי סוף האיש ההוא
 שיטעא אשתו ויקח אשה אחרת עליה מה שאין טוונת התורה בהתקנה שהי' שים
 לפי ההתקנה המין הוה על הדרך הישרה כי כן בא ספור כי אשה אחת נבראת מ'
 מיצאע האדם להיות לו עזר כנגדו ולא נבראו שנים כי על הרוב הן לבוק ולצער
 והוא שאמ' ורובן באשתו והיו לבשר אחד ואעפ' שלא נאסרו בתורה שנים דגו
 יותר כבר קדם לנו כי הרבנים שירמיקס השכל יספיק תורה במעשרם וכמו שלא
 אסרה התורה השטרות בפירוש והספיק לה במיניה בספורים כן לא אסרה התורה
 לקחת שתי נשים כי מי זה אשר ידבט לב לעשות כן ולואי שיספיק האחת ובערה
 ואמעם המלכים שמתעלבים ובה בענין ובנכסים הם שהיה הערך להזיהרם
 שלא ירט להם שים אבל שאר אנשים אין ערך להזיהרם שלא ירט להם שים
 כי טהורים הם מעצמם על זה ואעפ' שהאבות אסרהם ויעקב בא הספור עליהם
 שלא הספיקה להם אשה אחת כבר בא הספור בסבה שגרמה לכל אחת מהן ל'
 לקחת אשה על אשתו ואמעם יצחק הספיק בספקה שהיה אשה משלבת ואמר
 עליה ורבי אשה לבן ארעך כאשר דבר יי' וכמו כן אמר החכם ומילי אשה משלבת
 והמשלבת היא שיורעה ערכה אצל בעלה ומתבדלת עמו פני המטון בה להיות
 אל אשה השוקרה והוא ימשול בה הממשלה הראויה והוא שהבעל יאהב אותה
 ויכבדה והיא תאהבט והכבדת והעטרת אותה עבודת מלך וכמה השלם חכמים
 ויגדל שלום הבית ויוסט לבנים האנים לפיכך בא הספור שהאשה נבראת מאחד
 מאיברי האדם אשר בהם יטעו האף לפי שהיה נמשפת לעטרתו והוא יחמול
 עליה וידבק בה בטקוף איברי האף אחר זה כוה שאין קיום לאחד מהם אם יסלק
 השגחתו ועזו מחביתו וכאשר ישגיח כל אחד מהם על האחרים שהשגחתו אל
 עצמו אז ישלם האף וכמו כן מהיה השגחה איש ואשתו זה על זה מתמדת
 טראוי יעליחו בהתקנה עצמם וכאזול טעיהם ולמורם ובתוך זה כשהאשה מש'
 משתדלת על בעלה ומשתווה אליו זה נמשל לנפשי האשה בלא שכל וכלא טעם
 והוא שהקדים לבה שאט כן הוזה לאכיו כן כסיל ורלף טורד מריע אשה ויפדה

אמר
 אפי
 שכל
 היא
 ויכתיב
 הכן
 סוד
 עליהם
 בנע
 והשכח
 ואמע
 וזה
 הכתוב
 עורר
 וזה
 אל
 הכתוב
 טה
 ומתמו
 כוונת
 על זה
 כי כל
 המצוי
 החכם
 נמצא
 יופי
 כוונת
 הקדש
 האר

אמר הכהן כי הן פסיל הוא לאב הוות לא הוות אחת כלבד כי האב העש ייגע ו
 גפט ויטחיד גפטו כרי לעמר ולגדל אה כמ וכאשר יקוה לשמוח בו לחממו ולטוב
 שכל יכאיב גפטו ופפטו בסכלותו וכמו כן האשה כשהיא עומדת מעד אל בעלה
 היא כלה טורד על ראשו כיוס סגיר שהמטר המטון לגועלת האדם ולמייו יעשר
 ויכאיבט במקומו המיוחד למטחמו וכשהיה זה הענין באשה הוא סבה שיהיה
 הכן סורד ומורה כשהיה האשה טמאה ולפיכך סמך לפרשה ההיא פרשה בן
 סורד ומורה וכא המטה לבשרו מן העולם כשלא יוכל לו האב והאם המוטע
 עליהם למורו ומוסרו ועל הכן מוטל לקבל מוסרם ולמורם כמו שראה מאמרם
 בנט זה סורד ומורה אישט אומע בקולט הראה הכהן שאף על ירבון האפלה זה
 והשרייה כוונת הגורה שייסחו אותו ושישמע הוא אליהם כל שכן כשאר הירבנות
 ואמש צריך שיהיה המוסר ברוך הביטעה שרהא השמאל דומה וימין מקרבת
 וזה רעה באמרו יסר כרך כי יש הקוה ואל המיט אל השא נפטך זהו העלה מן
 הכתוב ולפי שדעה האשה על הרוב היא כרעה הקטנים מן הזכרים וכל שכן כמי
 עגוריה ובחזרה הן הזכיר רמז עליהם כאמר שרהא השמאל דומה וימין מקרבת
 וזה מטוב לתשם שהיו במאמרם זה שלא לקרוב לגמרי ולא להשווה הדוחק
 אל הקירוב לפיכך ייחסו הדמיה אל השמאל והקירוב אל הימין וזה מטוב העגה
 הכה ומטוב העגה האדם בעצמו כהטאותו הנמשטה אחר העכע כי כן חסרו
 טה היצר אל היטק נאשה

זה מקום ביאור הלכות ג'.

ומהמיומה הורטט שיורה על האדם להתרחק מאשתו קצת זמנם ושה עשש
 בזמן ההוא כעוש העביות ער שיקדשו בני ישראל מכל האומות כדרך שאין חולק
 על זה אלא עקש אוהב המתעקת מיטרה אל זה כי מן הנמשך אל המיטה הזאת
 כי כל אשה על הרוב תמצא חבה בעיני בעלה בכל חרש וחרש כאלו היא כלה וכזה
 הנמיד חבבה כי בהנמיד האפורה זה אצל זה יקושו זה מה כמו שראה ממאמר
 החכם כפי גלוייו שאמ' הוקר רגלך מכיר רעך כן ישפך נשפך והעעס כרה
 נמצא להם זל שיהיה ר' מאיר אומר מפע מה אמרה תורה השב טרה שבער
 מפע שכל הרגל כרב קץ כן אמ' תורה השב טרה שבעה כן לחבבה על בעלה
 כיוס טכילה כיוס כסמה לתופה וזה טעם מספיק מיטרה אל זה שער
 הדרך הזה יעשור האדם להתבדד על הדרך הביטעה בכל דרכיו וכן ייעשור
 האדם לטוב אחר שדקדקה הגורה כעומדת האף הכלה וטרה המר' לטהו

במים מה לעשות בעומות נפש שיצרך על כל פעם לקרוא מכל מצד ואם
על האשה הנבדלת מאמץ רקוקה המורה בטהרה כל שכן כאשר הוסקה בו כל עת
זה מקום ביאור הלכות טבילה

וכמו כן ירכיבה האשה הטובלת שתעמוד ותאמר שאחר שהחזיקה בעלה ער
טוול האף העובר כמה וכמה ראוי להחזיקה על טוול פשה העומד אה הטמא
כל אשר נטמאו הגוים בהולד כט וטעם אם השטה תחת אישה ולפיכך צריכה
האשה שהגור נפשה מכל הרמז רע ועל הדרך הזה יצרך כל אדם לטהרה ויג
ויגדל טהרתו כפי מה שהוא מקבל במעלה ויצרך לו שירפא נפשו מכל טעם
וזה אויפטר לו אם ישמע לקול מורו ומלמדיו ויעשה מעשיו כפי מוסרם וילך
בדרך הישרה ועל עשין זה נמצאת הערה בטהרת המיטות באין וביר ומגל
שהיה הכפן טוין מוס הקדמין מן השמן על העך און המטהר הימנית ועל סוף
ידו הימנית ועל סוף רגלו הימנית לפי שדוע שפשו האדם בוס היא ויצרך
למשכה אל הכמות הימנית כמו שאמ' לב חסם לימיני והשמן הוא מתלק ומ
ומחקר ובה הערה לרבות ועטה שלא ישלם האדם זולתו ובא כדרך שאמר
החכם נשמן על ראשך אל יחסר והוא העשין בהערה הזאת והטמא בשמן אשר
על כף הסוף יתן על ראש המטהר וספר עליו הסוף ועל הדרך הזה ראוי להשתמר
בכל החקים ט לא ובר רק הוא ומאשר רקוקה המורה בטעם הסמס יתעורר
שלא ילבש בגדים יעודים ולא ישב בריה סמוחה אבל כל עת יהיו בגדיו לבעים
ויבנה לו בית העומר עליו אחר וכעת כיון וזה נמשך אם לא ישמע לקול
מורו ומלמדיו ט אעפ' שיהיה האדם נכון לב בטבע ותהיה נפש האדם טובה
בסח במתלת היצירה צריכה היא לאבות שהם החכמים המלמדים הדרכים
הישרים ומשטלים אותה ער שירחק בה השכל בפעל אחרי הטות הברית ו
והוא שאמ' כפי דרך העבר ביה והון נחלת אבות ומיה אשה משכלת כי
האמנם אין לאבות שהם החכמים המלמדים הדרכים והישרים עזר במציאות
מומר הנפש המשכלת והיא מיה לבח ואמנם החכמה שהיא הברית והמדות
הישרות שהם הבון הם נחלת האבות ואמנם זה ושיגן הנכון כחיותו הט
הטובה ובהוהו מן העעלה כמו שבא אחר הכת הזה עעלה הפיל תרומה
נפש ומייה תרעב וכבר הקדים לו הוות לאכוו טן כפיל ורלף טורר מרע
אשה והוא רמז לחומר סזיהיה ברע במתלת היצירה ועליו רמז החכם באמ'
באמרו וכשפלות ידים ירלף הברית כמו שבארט במקומו וכשהחמר מטבע טרע

המשפט
הקצוץ
הזה
תורה
כונת
ושהחפ
והטעם
ונאמר
בס
והוא ר
והש
ויצרך
ויאמר
הוא ב
ט עיני
הוא ל
ט עיני
זכאו
ט ומ
באר
שאמ'
מורו
שאמ'
על המ

תמטבנה המדות הרעות אחיו ואחרי ק תמשך המטבה באמתה וכן טאמר ה
הקעים במרה בסר וכבך וכסת וראוי לכל בעל לב להבטן ולהתעורר בכל
השם ברחמיו יבוא לנו לב טהור ורח חרטה יתן בקרבנו ויקיים בנו מקרא שכת
מיצא אשה מיצא טוב ויפק ריעון מיה

פרשת קדושים

תחלת חבמה יראת יי ודעת קדושים בניה

כוונת שלמה עה בספר משל היתה להראות החפץ באדם כי הוא החסדה והבינה
ושהחפץ במרה הוא להיות אנשיה ממלכת סהסס וגי קדוש כרי להשיג החפץ
והטנה באדם שאין לטונה ההיא מיטאות בלעריה ועל דרך זה טאמו הפסוק ונקדים
ונאמר כי בפסוק זה נזכרו ד שמות הג מהם והס חסמה ובינה ויראה יי ששמשו
בהם במקומות הרבה בספר זה ובנולתו ער שטרע המטון בהם אכל השם הרסעי
והוא דעב קדושים שמש בו החכס הזה בלב בספר זה בשע מקומות האחר זה
והשט אמרו ודעב קדושים ארע ינה השם סוכל עשיטס רכס ער שהוא סס מספק
ויריך לנו כן וכבינא כן שיהא הדבר למר מעשיט ויגך עלו רעו והוא אמרו
ויאמר לאדם הן יראה יי היא חסמה וסור מרע בניה ולפיכך טראה שדעת קדושו
הוא במקום סור מרע כי כן נזכרו שס שלשת השמות האחרים וסור מרע רועס
ט עיבת כל מרה פחורה וכל מחטבה כונכת ששהין סכלות והוא הרע וזה הדעת
הוא לקדושים אטעי המרה שהרי רוב גפי המרה טאו על זה ויראת השם חיעס
ט עויבת כל דבר מפע אוהרת מן המיטות מה שהדעת סוכלת אווק הן המיטות
שכאו דרך גיורה שלא טרע להס סבר קיומס כמעט אכילת בסר חזיר וכנינא
ט ומעט שטעט וכיאת הערה וכנינא כן שנמעט מיצ יראת יי וכבר
ביאר החכס עה ואמר יראת יי שנאת רע גאה וגאון ודך רע ונמיצא לחכמי
טאמו כי לראה מכוא גזול כמיטות עשה ועל דרך טאמו עכור מאהבה עטר
מיראה טאס כאה לשטא רע טאהב אוהב ואין אוהב שונא עטר מיראה
טאס כאת לכעט רע טאהב ירא ואין ירא כעט יודע כי הכעטה טאמר
על העובר כמה שהזכר עלו והשטאה טאמר כעויבת דרכ האהוב וממך היראה

הבוא האהבה כמו שהיראה הבוא ממך עטה כי כל זמן שהארס שנו ממך שהוא
 מכיר מיעוט מעלתו במציאותו כל שכן אצל הכהן יתקל היראה עליו והערכו
 וזה על הדרך שאמ' ה'ל מה ששאתו חכמה כמר לראשה עשאת עטה עקב לסוליה
 כדבר החכם עקב עטה יראה ה' ועקב יאמר על אחרית הדבר כמו שאמ' על ההתלה
 כאמרו ראשית חכמה יראה ה' שפא כדרך הפסוק הזה והוא כאלו אמ' תתלה חכמה
 יראה ה' ורעה קדושים בנה ואמרו תתלה חכמה יראה ה' הוא כפי מה שאמ' ה' כל
 שיראה מטאו קדומת לחכמתו חכמתו מהקיימת כי המורה לחכמה כסוד לבטין
 וכסם שהכטין שהוא בלא יסוד מעט דבר מזולתו יקשקשין כן החכמה לרוב קדו
 השעין בה מעט ספק יראה האמת על המורה אשר כל המחוקק בה יצל מן המ'
 המטבה היוצאת בדרך השעין וכן המדות הטובות המושגות מיר המורה וקבלת
 האמונה הראויה צריכה להקדים לבינה כמו שאמ' ה'ל אין מוסכין ראשי פרקים לא
 לאב ב' ומי שלט הוא בקרבן ילפי שימי הבחנות מועשים שלמות המדות מעט
 למור החכמה העליונה שהיא הבינה מן הכחות כמו שאמ' החכם אבני לא קדמי
 וכבר קדם לו כי החכמה והבינה רמו בהם על החכמות העיוניות והבינה היא ה'
 האחרונה כמו שאמ' קנה חכמה קנה בינה ואמ' ראשית חכמה קנה בינה ובכל קשק
 קנה בינה כבר נזכר זה בפרט נשא ועומד כי עם הקדש מצאנוהו על כל הנמצא
 עצה או מקרה יהיה העצה אף או לא אף כי שאמר עליו ה' ועל מלאכיו ועל
 ההולכים ברכיו ועל זמן מהומתם ונה השם נאמר במאמר היצטרפות והוא מן
 הפסים כי קדש הפך חול אמר להבדיל בין הקדש ובין החול והחול הוא דבר נטור
 ומשולל והקדש הוא דבר מיוחד ונכבד וקדו האחר קדוש בהצטרפו אל האחרים
 שהוא מיוחד להם ואם יש קדושים רבים כקד אחרים ואחר מהם קדוש כשאר ה'
 הנשארים מהם גם הוא הקדוש כמו שאמ' והיה האיש אשר יבחר ה' הוא קדוש
 ואם הערה מיוחדת מן העם או העב מיוחד ברכין משאר העמים יאמר על הכלל
 קדושים כמו שבאה המצוה על כל בני ישראל אמר דבר אל כל ערת בני ישראל ואמרת
 אליהם קדושים תהיו כי קדוש אני ה' אלהיכם ור'ל אמרו שפרש זו נאמרה בהקדש
 לפי שרוב גפי תורה הענין בה רוצין בה שנאמרה אל האנשים והעמים חכמים
 ושאינם חכמים לפי שהוא המבקש מכל הערה ולפיכך אמר אל כל ערת בני
 ישראל מה שלא אמר כן בשאר המקומות אבל אמר דבר אל בני ישראל יט את בני ישראל
 ואחר שבאו בה חב גופי תורה שהם הדעת ובין בני ארס הורע כראש הפרש שלשה
 עשעים שהם עצה המורה האחר מהם הוא המבקש מיט בנהנת המצוה להם והוא

10

אמרו
טו

אמרו קדושים תהיו והשיע למה בקש מהם זה והוא אמרו אע"י והשלישי כמה יוסב
 העם לזה ואיך ישיג אותו והוא אמרו איש אמו ואביו תראו ונרחיב כאור ואמר
 כי הפסוק הזה צריך לירוא ממנו ולראונו עליו כבקשו מהעם דבר שנק"ט השם ירד
 ער שיראה במלך העין כי האה הוא מקש להעש את העם ואומם עם ההרבע
 הטוב ואני לשמוח בו שמחה שלימה כהראונו לט את דרכו ער שיקרא שמו עלינו
 והוא שם הקדוש כי הוא לברו הקדוש אצל כל הנמצא וזה אצל העולמות השלשה
 כמו שמו הטוב בשלש הקדושה פני מה שנכתב ברוח החג ואנתט עמו נקרא שמו
 עליו בהתחריט בכל דרכי מכל העמים והיותט פרושים מהם במדות הטובות אשר
 למדת ער שכתב בו היותט מתמים אליו פני השגת המצאות והוא שאמרו על
 קדושים תהיו פרושים תהיו וכן בא בסוף הפרש והייתם לי קדושים כי קדוש את אמי
 על מה את פרוש אף אתם פרושים רוצים בו דמיון כעשן הפרישות לא שפרישותו
 ופרישותט מתמים אבל כמו שהוא עבול מכל נמצא כן צריך שנבול מכל העמו
 בעקיות גפית ובכל הנאותט ולא נשגה אחריהם כי כל הולך אחר יצרו ותאודתו
 הוא מחולל והטוב אתי צדו ומטון לעזוב המותרות הוא קדוש כי כן בא בניזיר קדוש
 יהיה גל פרע שער ראשו כמו שהבאר במקומו ועל דרך זה באה המצוה לטולט
 שניה מובלים ומופרשים מכל העמים בכל הנאותט ובכל השמים חושית כמו
 שז"ל כי קדוש את ואכדיל אהבם מכל העמים להיות לי כי כן ראוי לכל יצבא המלך
 שיהרמו אליו בכל מעשיהם וילט כדרכו וכזה יתקרב אליו וידבק בו כמו שצארו
 על על זה ואמ' פמיליית שלמלך מה עלה לעשות להיות מחקה למלך רוצים בו
 שחקה ותרמה דרכהם לרדכו ער שיראה לכל שהם אנשין המיוחדים לו ושמו ז'
 נקרא עליהם ער שיראום זולתם ושם הקדוש הזה נקרא עלינו מקדם בין העמים
 בהיותט מחזקים במצות התורה כי כן נמצא בפסרי האומות כי היועם פירו
 להם החכמה והיהודים הפרישות שנק' כלשונם ריגלא והרומיים הגבורה ולפי
 הפרישות שהוא הקדושה היו משאים אותם העמים בימים הראשונם והיו יראים
 מהם כמו שהכתיבם על זה ואמר וראו כל עמי הארץ כי שם יז' נקרא עלך ויראו
 ממך ושם יז' בא ככאן על שם מקורט כי כן קדם לו יקימך יז' לו לעב קדוש כאשר
 נשבע לך כי תשמר את מצות יז' אהיך והלפת ברכו ויאמרו כאשר נשבע לך
 שב אל יקימך רוצה בו השכועה היתה לאבות על מעת שילט בעהם ברכי השם
 כי אזי איתער לעום עם להיות לו דפקות ס אס על הדרך הזה ולפיכך היה זה המקש
 ממט לפי שהקדוש ובקדושה ירדך אליו כל שערבט בו לא זולתה נק' העטורות הקשות

שהוא
 שרבו
 פוליה
 ההמה
 חמה
 על כל
 לבטין
 בקות
 המ
 בלד
 ה לא
 מעט
 קשתי
 ה
 קשק
 מצא
 ל
 א מן
 סה
 חרס
 ה
 ויש
 הכלל
 מת
 ל
 ה
 י
 ישי
 לשה
 והוא

שהחזיקו בהם קצת שאר העמים מעטיו נפשו ונפשותם וכרדומם בהרים
 ובאר המקומות עד כי גם בניהם ובטותהם ישרפו באש והשם ית' לא בקש ממנו
 זה ולא כיוצא בו אבל לענוב כל ימיו ואפי' על דרך הצדק כמו שאמר החכם
 אל הו' צדיק הרבה ואל הרחם יותר למה השומם כי השם ית' אינו שוטף
 האף כלל אבל שואל ממנו לכלכל רכישו במשפט מי להחיות נפשו ורוצו
 שיאריך ימיו כפי הקצב העמו' לו וזה טעם כדברים קלים וקדושים כמו שאמר
 כי קחב אלך הדבר מאד כפך וכלבכך לעשותו כי אין בכל מיטתו דבר קשה
 לא במחשבה ולא ברסור ולא במעשה אבל הכל קרוב להשיג הטוב כמו שאמר
 ועתה יש מה י' להיך שואל מעמך כי אם ליראה אתי' לאיך ולשמור את מיטת יי'
 וחקתו אשר אנכי מעמך היום לטוב לך והטוב העמו' הוא הדבקות בו כי הוא
 הטוב המהמיר לעולם שטעם טוב כמו שאמ' אחר זה בפירוש ההיא אתי' לאיך
 תראה ואתו תעבר ובו תרבך וזה רצה גם כן כאומרו כי קחש את יי' אליהם אחר
 כן אמר איש אמו ואביו תראו לפי שידוע ששיר פרא אדם יולד צרכו רב לעמוד
 ולעלי התלמוד לא ישיג הטוב במציאותו ולא סבת הטוב עו' שאפי' מציאותו
 האשה לא ישיג כלעריו כי האדם לפי שהוא המורכב האחתון הרכבתו יותר זכר
 ופשוטה ולפיכך צריך לו עזרים גדולים יותר משאר בעלי חיים כי הו'
 צריך למזון ומלבוש מלאכותם עו' כי זה המין לפי רוב צרכיו ויוקו אישיו זה את
 זה מה שלא ימצא בשאר מיני בעלי חיים כי אעפ' שבטבע הרבה מבעלי חיים
 שיזיקו המיטה זה את זה אבל אישיו מין אחר אין טבעם כך על הרוב אבל מין ה'
 האדם לפי רוב היעוק פשט כין אישיו כאילן הוא טבע לגדול זה מזה ולחזיק זה
 את זה ולפיכך הוא צריך למלמד ומוסר כל שכן לערוך העש החכמה היתירה
 לו על שאר בעלי חיים המצעה מעט מעט כפעל לפי העמוד ושני שלמות חלקו
 האדם הוא צריך לרא האב והאם שהם הקרובים לו והמחמלים עליו בטבע ולפיכך
 הזהירה הטורה על יראתם בהנהיגו על יראתו השם שאין לה קיום בלעריה והוא
 שאמ' זל' נאמ' אתי' לאיך תרא ונאמר איש אמו ואביו תראו השוה הסגור
 מורא אב ואם למורא הקב"ה וכל אותה העשין כמו שנאמ' בקדושין בפ' ל' ובספרי
 עור אומ' גלוי ערוע לפי מי שאמ' והיה העולם שהבן ירא מאביו יותר מאמו ה'
 מפני שמלמד תורה לבן הקדים מורא האם וטוב זה לפי קרימת המעלה אמנם
 לפי קרימת הזמן ראוי להקדים יראת אס לפי שהיא מגדלת נאומת אותו ומש'
 נמשמרתו כגדול גפנו כרך בריאות שהוא השלמות הראשון והיא גם כן תורה

מורא
 רך יי'
 ספרו
 שהמיו
 שכלל
 ככלל
 מפי
 טיפלה
 שאם
 לפי שאי
 לעמוד
 ומן וקו
 כן הוא
 שבמחש
 קחש
 זל' כג'
 ט' אע'
 הכל
 ימים
 טובה
 העיון
 לחם
 האדם
 קחש
 סקל
 יי' מ'
 והרבו
 המל'
 העני'
 והיא

ברוב הנעמה וחוכמה אותי וכשהולך וגדל אביו מלמדו ומיסרהו ומצוהו לשמור
דרך יי' וללמוד מן החכמים ולראה אותם שהוא המטון כמו שאמ' החכם בפתחת
ספרו שמע בע מוסר אביו ואל הטע הנורא אמר ואחר שהוא המטון אין ספק
שהמצוה חביבה יותר מראת חכמים שהם אבות הנפשות העושי' את' כ' הרב
ש בגלל יעשה הרב הוא חביב ונעלה מן הרב האחר המשל בזה המלמד יאהב
בגלל הנער הלומד לפעו אם כן הנער יותר נאהב מן המלמד כן יראה האבות הוא
מפני יראה התלמידים אם כן יראה התלמידים חביבה מראת האבות והי'—
טפילה לראת יי' והוא שאמ' את' יי' אהרן תראה לרבות תלמידי חכמים יטו ואמרו
שאם אביו ורבו כשביה פורה רב תחלה לפי שמביאו לפני השעלם הבא וזה מר'—
לפי שאין קיום לתורה הקדושה המקדשה בעליה וזולתה ולפי שאין כל אדם פנוי
ללמוד כל זמן והרוב מהם טרודים לבקש צרכיהם ויצרכ' זולתם קבע להם השם
זמן וקרא את' יום השבת כרי שישמעו הכל ביום ההוא דברי החכמים ויתבטל
ט והואו להתבטל ולהחזיק בקדושה והוא שאמ' פמוך לראת האב והאם ואת
שבתות השמח' והוא שקרא אותם שבתות כ' הם חלק השם מן הזמן להיותם
קדש ליי' לטע פטס האחר כ' הוא לקדש כפי הדרך הנור כמו שאמ' ואמה דבר
אל בע יי' לאמר אך את שבתותי השמח' כ' אותה היא כיט ופטסם לרבותכם לרעת
כ' את' יי' מקדשכם והשי' כ' כן יתאמת החרוש על המחזק שעשה הכל וחת
הכל לריטט והוא שאמ' בסוף הפתה כיט וכפן בע יי' אותה היא לעולם כ' שרת
יומים עשה יי' את השמים ואת הארץ וכיום השטבי שבת וינפש והיא המהגה ט
טובה שנתן הקב"ה ליע' להיות המבקש ממט' שהיא בבית גשיו וכשישמרו ויטיב
השיון ט כמו שאמ' ראו כ' יי' נתן לכם את השבת על כן הוא נתן לכם ביום הששי
לחם יומים אל יצא איש ממקומו ביום השביעי כ' האמנם הוא להשלים חלוצי
הארס כמו שקדם לט בעשרת הדברות ואמנם המטון הוא להשלים הנפש והוא
קדוש היום שהוא העונג האמתי והוא כעין העולם הבא שכלו שבת וכן בא ב'
בקבלה אם השיב משבת רגלך עשור חפצך ביום קדשי וקראת לשבת עונג לקדוש
יי' מטוב וכברתו מעשור רכונך ממנוא חפצך ורבר דבר או תתענג על יי'
והרכבתך על כמוהו ארץ אין ספק שהנבוא רמוז על הענג הזה כ' אין צוול ה'
המלאכה ט והוא הטוב כלב אכל כרי שמתח העפע כטח כל כל גפה ו—
תתענג על יי' כ' כל זמן שהכלים ההם טרודים בפעולתם הנפש מהפעלת להם
והוא יצעה ומעונה ונלאית מעשות פעולה ולפי שהרגלים כל התעשה המקומית

שהיא צריכה לכתוב ירוש' הארץ שהן חפציו אמרו אם תשיב משבת רגלך עשות
 חפצך ביום קדשי מפני שהוא קדש לך כמו שכתב עור הוסיף והתנה שיחד השבת
 בלבד למעטת שלום והשקט לא למעטת יושב ונטל אלא למעטת שלמה והוא
 שאם נקראת לשבת עונג ר"ל קריאת שם שבת עצם השבת והעשין שיטין לשום
 אותו ענג שירוע הוא שהמותר מורים על עצם מהות הדבר והתנה בנה השכיחה
 שיקחנה בטובה להטעם האף לגמרי בדרך שלא ישאר לעצם שום עשי ויגיעה וכן
 יטין בלבד שהיום ההוא שהוא קדוש השם יהיה מטבב והוא שיכבדו בכל מחמתו
 שלא ישמש אחר מהם דרך חול שהוא חפץ האף ע' שהאכלה והשתיה יקחנה
 בדרך מצוה ויצרף אותה לקדוש והוא שיהנה וישמח בה כפי למשל שאר הימים
 בהמות היתריות וימנע בהם ברוב מאכל ומשתה כי על הדרך הזה יהמיר מעטת
 התאוה כשיעקף לה ע' מן הערס והוא סוד ממדות רפואה חולי הנפש וע' ה
 הדרך הטוב צריך לכבד את השבת ולקדשו אפי' ברובו וכברו שלא ידבר בו ש'
 שיחה והוא שאם לקדוש יי' מטבב וכברו מעשות דרכך ממעט חפצך ודבר
 דבר והם ז' אמרו שלא יהא העקר שלשבת כהעקר שלחול והוא הדין לשאר
 מדות הארץ וידוע כי אחר שהדבר שאין בו מעשה נמנע לו דרך חול לא נשאר
 בו הענג אלא לדבר ברבי חכמה וטובה או שמישרם או בהרבץ בהם ואז
 יקרב לרעה בעם וללקט ששעם ומה יפה ומה נעמה אהבה פתענאם והוא
 שאם אז תבעק על ל' נשאר המקרא יתפשט לפי העשין הזה השם הוא חכר
 יעקב ונמלתו כאשר חלק יי' עמו יעקב חבל נמלתו והוא שאם והאכלתך נמלת
 יעקב אביך ואלו אישור מכלי הכנה פשוטו אין הפסד בזה שאין המקרא י'
 יוצא מירי פשוטו שהרי רשון ז' ולקדוש יי' מטבב על יום הספרים שאין בו לא
 אכילה ולא שתייה אלא תורה כברו בכסות נקייה ואע"פ שפשוטו שלפסוק שאם
 מצב ספי מה שכתבנו כי ט' ראוי לקראו חוצה ט' שיטין זה בלבד עליו והוא שאם
 יום השמש מקרא קדש לך חוצה ט' שיקרא בשם הקדש כלומר שייחס היום
 ההוא לקדושה וכן שאר ימי המועדים צ' עליהם צ' ט' שייחסו גם כן לקדושה
 ויטונו בהם הטובה המיוחדת לא האכלה והשתיה והשכיחה מהעטרה בלבד
 אבל צריך שיניחאו קצת היום לצורך חלק המטוון משע חלקי הארץ ואז ראוי
 לייחס הזמן ההוא לשם כשע עשיעם כמו ש' ט' לוי והוא כלומר וברדושה וכמו
 ש' ט' לבס שאין הטובה בו כמאכל וכמשתה ובכסות נקייה בלבד רק על דרך
 חסימת האות היתריות בשאר הימים כשאמל נפש החי כפי הצורך הטבעי ו

וברך
 ישראל
 ז' הורי
 שמו
 קרה
 ולקרא
 קדש
 לך וה
 לב
 מעש
 ולפי
 מקרא
 המטו
 שיטת
 לשוני
 שמו
 מפני
 על מ
 כלום
 מוע
 מוע
 להו
 האם
 הנה
 לקח
 מוע
 העש
 גם
 שהם
 שהם

וברוך זה ישיג הקדושה ויהיו כל מעשיו לשם שמים והוא שאח הכה רב אל טו
 ישראל ואמרת להם מוערי יי אשר הקראו אותם מוערי קדש אלה הם מוערי
 לל הוריעם והאמר להם ומע הווער ליי שייחרו אותם לקדושה והוא שיפל עליהם
 שמות הקדש אלה הם ואיפשר שאלף במקום קדש היא במקום הא ויהיה ערשו
 קרה כמו נקרא נקראת בהר והוא העשין כי הקרה יי להיך לפי ועשין הקרה
 ולקראת הוא אחר רוצה ב פשה מכוונת וירצה במקרא קדש הנקרא לקראת
 קדוש או פוגש קדוש ואם הם שמות רב כמו במקום הארים לפי שהם מיוחדים
 לבק והלם הוא קדוש והוא השם קדוש ויהיה הרצון במקרא שיהא האדם מטון
 לבו בהם כי שיקרה יי לקראתו ואונק השלם לקחו על העשין הזה שרגב אותו
 מערע קדוש וכבר גלה עשין מערע כרגב אולי יקרה וברגב כי יפגש עשו אחי
 ולפי שהמים האלה מיוחדים לפשה הקדוש למקש יי כמו שבארט בקראו
 מקרא קדש והוא כאור יי שרוצה ב שהעם עשרים בהם הכל לעורר ער
 המטון בהם ומה שרגב אשר הקראו אותם הערשון יהי רצה ב שיעיר
 שיבט בם כרך פשהם הקדש ולשון הרגב טפל על זה ואם הוא זר איעל לפי
 לשונט ואין תימה בזה כי בן יקרא בכל לשון איעל בעל לשון אחר בקצה שמוע
 שמושיהם ואעפ שהמקומות הטערים להווער בה האנשים יקראו מקראים
 מפני שהם נתעם לפשה זה את זה בהאספם כמו שבאר אכן אענה בפסוק
 על מטון הר יטון ועל מקראיה אמ איפשר שרוצה ב כאיעל אמ על מועריה
 כלומר המקומות שפגשים זה בזה רוצה בן מקומות הווער כמו שנקרא אהל
 מוער על שם אשר אווער לבם שמה ועל שם ועשו אלק בני ישראל פע אהל
 מוער וכן יקראו המקומות הטערים לווער מקראים וכשם שהימים הטערים
 להווער על יי נקראו מוערי יי בן יקראו מקראי קדש ויהיה כאעלן אמר ומי
 האסיפה לקדש כעשין והיו לך למקרא הערה שרוצה בן אסיפת הערה וכן
 רגב אונק לערעא כעשהא וכן מה שרגב אונק קראי מוער מערע ומן ל
 לקחו על הדרך הנזכר רוצה בן שמו כל כך חשובים שהם היו עערים בכל
 מוער ומוער והוא על דרך גזולה וחשיבות וכן אם ילקח לפי משמעות קראת
 העשין הוא אחר שרצה בן שהם היו נקראים אל משה ואל אהרן בהווערם
 גם איפשר שמקראי קדש הוא מעשין הזה כמו שהם נקראים מוערי השם לפי
 שהם מיוחדים למוער ולקראת בהם כל אשר ראוי לבקש את יי או מפני
 שהם מיוחדים לקרא ולרוע בן כשם יי ויהיה מעשין ויקרא שם אמרם כל יי

גם איפשר לנו כי אשר הקראו אותם עשינו כאלו אמר הקראו כס כי קן כח
 כחכ המקומות בקשר בית כוס הואשן מקרא קדש סוף דבר הכל עולה לעשן
 אחד והוא שהכונה בשבת ומועדים היא הקדושה והעונק שלא יצטרך אליו
 עמי והוא שאח או התעק על יי יה רען מלפני אלה השמים אשר נקן מעחה
 לעמו ישראל שנשמור שבת מחלל ונחזיק בברית ויקיים כן מקרא שכתב הו
 תעק על יי והרכבתך על כמות ארץ והאכלתך נמלת יעקב אבך כי פי יי דבר

פְּרַשְׁתָּה אֱמֹר אֵל הַהֵטֵם

בית ישראל ברכו את יי : בית אהרן ברכו
את יי : בית הלוי ברכו את יי : יראי יי ברכו
את יי

כבר קדם לנו בפירוש האחרת כי המבוקש מכל ערת ישראל שיהיו קדושים טהלים
 ומיוחדים מכל העמים ככל דרשה ער שיוורע לכל שהם לרמס סגולה הש ועם
 זה צריך שיהיו חלוקי מעלה בקדושה ולעול זה אין קיום לקדושה העם אך לא
 מיטאות לפי שזמן האדם טפול מרובה ומזוט ומלבשו צריכס למלאכות
 רבות ועסקים רבים ועם העסקים ההם אי אפשר לו ללמוד וללמד תורת השם
 כראוי ולא לעבור העבודות המיוחדות לשם כקרבן והפלה ולפיכך השם אשר
 לו נהבא עלילות במר לו שבו לוי משאר השבטים ויי חזק לעבודה הקדש ולא
 וללמוד וללמד בשאל חק ומשפט כמו שאח בסוכה שבו לוי יורו משפיעך
 ליעקב ונתרך ליש וכן היה מהגם מקדם כי מצאנו בגלות ראשון שזהעם
 שזכו התורה הלויס החזיקו בה ובקרוה התורה הסופר המזהיר עזרא עה הלויס
 היו מבארים אותה לכל העם כמו שכתב והלויס חביבם את העם לתורה והעם
 עשׂ עמדם ולזה יבחר השבט מראש תחת כל בטור כבע ישראל ברוך השם אשר
 סכב עלילות להמיטא הטובה כעם וכי שיהיה השבט טול פטוי ומזומן לזה
 נקן לו חק המעשה מכל השבטים וכמו קן במר מן השבט ההוא בית אהרן לע

לעטר את עבת קרצי המזבח לכפר על העם כמו שכתב ישחון קטורה באפר
 וכליל על מזבח וכרי שיהיו פטיים ומובלים ממעשיהם מכל העם עתה להם
 כל מהגה והיו טהגים מהם כבוד וקרובה כמו שצוה וקדשתו ובאה הקבלה לכל
 דבר שבקדושה וכן נבחרו בכל דור ודור יחידים יראי יי' להנהיג העם בכל מקום
 ומקום ולהתפלל בער העוסקים והם העוסקים שהם כרום מספיקים לבהם ולעוים
 ולחמירים ההם יצרכים ער שנמצא כל העם כגוף אחד אחר שאיבדו רבים מהם
 איברי החיים בלב והשפלים לע' ותחת האיברים האלה בעם אהרן וכוונת שהם
 מכפרים בער העם ומאריטין ימי חייהם ומהם איברי הדבור כלשון והשפלים
 לע' ותחת האיברים האלה בעם שבע העי טעם שהיו משרתים בשיר ולעמדים מן
 הגוה ומלמדים ומהם איברי ההרגש המיוחדים בעינים ואזנים והחומים להם
 ותחת האיברים האלה בעם היחידים יראי יי' שהם עיני הערה ומהם שאר
 האיברים שהם איברי הסכל ככתף ויריב ורגלים שהם כל המלאכה והעסק והעמל
 ותחת האיברים האלה בעם העוסקים ביישוב שלעולם אבל העיילים הלצים
 שבאו במעך העם הם כשאר המומרות שהם נמשכים לטבע משיער וכפופים
 שאין צורך לאדם בגולה יום ויום וכשם שאיברי האף טעם משלמים זה את זה
 ומשגלים זה בזה האזן בקטן והקטן בגדול ולעיל זה אין קיום רגע אחר לגדול
 כן קיום העם הקדוש כשישגח זה על זה ויעזר זה את זה איש איש לפי מלאכתו
 ישלם זה בזה וישלם זה את זה ויכרך זה פועל כל אחר מהם ראוי שיקרא פועל
 הכל והוא שכל ישראל ערבים זה לזה וסמך זה למה שכתב וכשעל איש באמיו ובאות
 האמונה נזהר זה את זה ונמצא העם כל קדוש וכשם שהאיברים הראשונים
 צריך שיעהיג האיברים שבחמתיהם ואשר תחתיהם צריך שיתעבדו וישתעבדו
 לראשית כן צריך בהנהגת העם הקדוש ועל כל סת וסת מהם להנחות השם ולברט
 כאשר הוא ועל זה העד נעם ומיחזק בפסוקי אלה במזמור הזה והוא שהעם טעם
 והוא אשר קרא בתיש צריך שיתעוררו כפי שנבחרו מכל העמים להתקדש ברכיו
 ולהנחות השם ולברט בעמות הפטאי והוא שאח ביה ישראל ברג את יי' וכתב אהרן
 שהם ראוי פט המלך והמכפרים בער העם כפי מעלתם על שאר העם צריך שיה
 שיתעוררו להתקדש משאר העם במצות המיוחדות להם כפרש זאת כפי מה שיתקרב
 אדם למלך צריך לו מוסר ומחזק ער אשר יהיה להם כח לעמוד בהכל המלך ולעיקר
 הכהנים צריך שיתקדשו במצות הטומאה כמו שבא לפני לא יטמא בעמיו מן
 מוספת עליהם מיטה ון להתעורר ולטהר נפשם מכל הטמאות העולות על לב

האדם אשר נטמא בהם הגוים בהקריבם לשעירים והוא סמך לזה קדושים יהיו
 לאלהים ולא יחללם הם ליהיה כי את אשר יז' לחם אלהים הם מקריבם והיו ק'
 קדש כי זאת הטובה היתה למטע העטורות שפשוטו ולחם אותו לטעם לבדו ולהתברר
 בעטורתו בלבד וכן צריך שיתקדשו כגשואים להתעורר גם ק על האשה הרבקה
 להם שיהיה מופלג ומיוחדת משאר השנים בכל דרכה והוא שיהיה עמו בכל
 מצות האף והוא שאם סמוך למצות כי קדוש הוא לאלו וקדושתו וכן צריך שיהיו
 קדושים בעשין המומין להתעורר גם ק שלא יראה בהם שום דבר בריעותהם בדרך
 מורכבים מיעור אל ההעמת הנזכרות כי בהתנג המנהיג על הדרך הזה ירואו
 לו העם וישיג העם המבקש ממנו והוא שאם קדוש יהיה לך כי קדוש את יי' מ'
 מקדשכם ולפיכך באו המצות מיוחדות לבית אהרן להתעורר כאשר הוא בקדושתו
 והוא שהעיר עליו עשם זמירות ואח' בית אהרן כרס את יי' ובית הלוי שהיו מיוחדים
 לעמון וללמד ולשרת בשם יי' והשירות בשם יי' הוא השיר כמו שצאה בקבלה צריך
 להתעורר גם ק כאשר הוא ולהתחור מעסקי העולם ולעבוד בכל משמר ומשמר
 כפי מה שתקום הראשונים והוא שהעיר ואמר בית הלוי כרס את יי' ושאר היחידים
 היואים צריך להם להתעורר ולהתייחד משאר העם ולעמוד במעמדם בכל עיר
 ועיר במקום כל ישראל כמו שאמ' זל לפי שז' את בני יע ואמרת אלהם את קרבני
 לחמי לאישי איפשר קרבני שלמים קרב ואיט עומד על גבון והתקייט הבאים
 הראשונים כ' משמרות ועל כל משמר ומשמר היה מעמר ואותם אשר מעמר
 היו ה' יראי השם כי ק באה הקבלה ולפי שהיו עומדים במקום כל ישראל כ' שיהיה
 קרבם לרצון היו נקראים אשרי מעמר ומעמר זה היה ככתב כנסיות בכל עיר ועיר
 ומתפללים על שאר ישראל והיו מתעעס' ימים בכל שבת ושבת יום שיע ויום שלשי
 יום רביעי ויום חמישי וכא' בשבת לא היו מתעעס' שלא יצאו מעונק לעמי' כי
 הוא קשה לצאת מרבר להפסן פתאום וכן בערב שבת לא היו מתעעס' מפני כבוד
 השבת אבל שאר הימים היו מתעעס' בשיע היו מתפללן על יורדי הים בשלשי על
 הולבי מורכות ברביעי על אסרה שלא הפל בתיקנות בחמישי על עובדות ומ'
 ומעקות עובדות שלא להכיל מעקות לגדל את בעהן ולעורר אל אמ' יראי יי'
 כרס את יי' והתבונן כי כל סבות העם השר לבדך את יי' והכרסה היא התהלה והה'
 וההודאה והוא שפתח המזמור הזה ואמר הללויה הללו את שם יי' הללו עבדי יי'
 שעמרים בבית יי' בחצרות בית אלהי' אמרו הללויה רמוז על כל ס' ישראל ואמרו
 הללו את שם יי' רמוז על העוים שהם המשתתפים בבית יי' כמו שזכר ואמר הללו

הלל יי' חכמים

עברי יי'
 אנשי מ'
 המקומות
 ועתה חק'
 לפי הע'
 המלאכה
 והיורדי
 הקטן מ'
 בעילה
 וללמד
 והללו
 צריך
 לבקש
 בכל
 היורדי
 הטחול
 העסוק
 לו ועמ'
 להודות
 עימון
 ומוז'
 לפי
 ירי נכ'
 המושג'
 וארבע
 אלהים
 חכמה
 וארבע
 המלכה
 טע' ה'

עברי יי רמז על הפנים שעוסקים בעבודה ואמרו שעומדים בבית יי רמז על
אנשי מעמד שהיו בירושלם ואמרו במצרה בית אליהו רמז על העומדים בשאר
המקומות בכל בני כנסיות שהם מקדש משו יעבשיו שבעושהו חרב מקדש להיט
ועברו מקט מועל ארמיהו ונתפררה חבלה אחר שאין שם סדן עובר צריך שנתעורר
לפי הערותיו הטובות איש איש לפי עבודתו העוסקים ביישובו שלעולם הם בעלי
המלאכה ועוברי האדמה והסוחרים צריך שיתחמו לבכר את יי בערות הכניזו
והיורדים לבט התבה ושאר המתפללים שהם במקום מקריב הקרבן יזהרו תפלות
הקט מינים כגד המידן צריך להם הערה גדולה לקדש עצמם מכל מחשבה
בעילה שהרי הם במקום אהרן וכעו ובימו וכן התלמידים צריך שיתעוררו ללמוד
וללמוד בכל עת שיהיה להם ספוקס ואף כי יחסר להם צריך שיחזק קצת היום
נהלילה כי זה מוטל עליהם כמו שהיה מקדש על שבת בעליו ושאר בעלי מעשים
צריך שיתקבצו בבית הכנסת בכל יום במקום אנשי מעמד וכבר היתה התקנה
להקן עשרה בטלנים שלבית הכנסת כדי שלא תעבור מעמדת התפלה בלא תפילה
בכל זה צריך שנתעורר כל איש ואיש כאשר הוא כי עונש בעול הלומד הוא על
היורשים ספר ועונש בעול התפילה שלבית הכנסת הוא על הפטיים לא על העוסקי
הטרורים במלאכתם ועונש ההוראה לשם וההתחזות בערות הפנאי הוא על כל
העם ולפיכך צריך שנתעורר טלם כדרך הקדושה ונבין לברך אהיו והוא שטרה
על ונהללם כי טוב וראוי לעם הנבחר להלל כמו שאמ' הלל את יי כי טוב וראוי
להודות לו לברו כדרך שאמר טוב להודות ליי זמרו לשמו כי נשים רוצה בו כי
נעימות הוא לבס לזמר לו כמו שאמ' כי טוב זמרה אלהים כי נשים נאווה תהלל
והוא שאנחנו התחזק להכירו ולברכו וזה רצה באמרו כי יעקב בחר לו יי שכל
לסגלנו כדרך שהודיענו רך מהללנו והוא שבעיר ונכרך וערה מה שהודיענו על
ידי נבואו כי יי הוא האלהים ממשל ועל הארץ מתחא אין עור ופי הוא לברו המ
המושל בכל והוא גבה מעל גבה מלאכים וטובים ועללים כמו שאמ' לאי האלהים
ונודע האונס והוא שאמ' נשים זמירות כי אע ירעב כי גדול יי ואחזק מכל א
אלהים רצה בו כי ירע כל העם טלו בקבלה הנבואה האמתית ואף מי שלא למד
חכמה נרע מלון באמתת הנבואה כי הוא הלאה הגדול ואם יש מושלים רכי עליט
ואחזקם כמלאכים ועללים וטובים הוא ארושט כי ממשלה הכל מאתו ועל לברו
הממלכה וכן ראוי שטרה לו גם כן מה שירעט בקבלה הנבואה שהוא חוש העולם
טעם השמים והארץ כמו שפתחה התורה כראשית ברא אלהים את השמי ואה הארץ

באמ' יי

הכל כפי מה שרצה וכעב שרצה אין להרהר אחר מעשיו הקדומים והמתקנים
 יום יום כי הכל לריטע שהוא חכמתו אשר לא ישיג אדם והוא שאם כל אשר
 חפץ יי עשה מזמין ובאריך וכן ראוי שיהיה לו גם כן כמה שירעץ כורך הבטחה
 שמאמר הגשם והרוח שהוא סבת חייט. כמו שאמר התורה ונתתי גשמים בעתם
 חלילה חלילה שיעיחס זה לטבע לבדו אבל הכל מאת יי והוא שאם מעלה נשיא
 מקצת הארץ כרקיס למטר עשה ויניח רוח מאונצרותו וכן ראוי שיהיה ונכיר
 שהוא לבדו עושה נפלאות ומטה הטבע לריטע לשכר הטובים ולעושי הרעים
 כמו שאמר שהסב כטרי מיצרים מאדם ועב פמה שלח אותה ומופתים בתוכי
 מיצרים בפרעה ובכל עבריו וזה טעם להוציא את ישראל עמו מתוכם ועוד הסב
 גנים רבים והרץ מלבס עטומים להתאוצם לנחלה למי שהיה ראוי והוא
 שאמר נחלה לישראל עמו וכן רצה להודיע כי אעפ שגל ממנה אין להואש עלה
 כי נחלה היא לעולם ואעפ שעושה מעש הטוב ואוהרטיט לא ראית שמו יסן
 לעולם וזכרו לזר ורור והוא שאמר יי שמך לעולם יי זכרך לזר ורור יעור הוסף
 ואמר שלא נוואש מן הגאולה לזו שלא יוסף עוד לריטת אחר שהסתר פניו
 ממט כי עור יש הקוה ולא שעובט לגמרי בקלה אבל קן אוהב נעריין לא נשם
 ריטע אכל בסוף ישוב אליט וינחם על הרעה והוא שאמר כי ירון יי עמו ועל עבריו
 ינחם כמו שהזכיר משה רבי עב במזירת האויט אחר הוטרר הפורענות ולחוק
 ההבטחה הזאת הזכיר האמונה הפחותה אשר לאומות כי בלא ספק הבטל ו
 והוא שאמר עיכפי הגים ספק ונהב מעשה ירי אדם פה לבס ולא ירבו שעט
 לבס ולא יראו אוניס לבס ולא ישמעו ואמר כי בסוף כל הכל והוא אמרו כמוהם
 יהיו עושיהם כל אשר בטח בהם ואחר טן חתם משן פתחתם בפרט לתורת לשם
 על כל סת וכת והוא שאמר בית ישראל ברט את יי ועל הדרך הזה ראוי שיהיה יחר
 השם והוא שהקט האחרוני לומר מזמור זה כל שבת ושבת כדי להבטק ולהתע
 ולהתעורר כן כמו שהקט הראשונים לאשעי מעמר שהיו קוראים בכל יום על
 על הקריאה בלבד היתה הטעם כי היו חכמים ויראי השם ולא היו יצרי לקריאה
 רק להבטק כי לעמוד וללמד לפי שמתוך קן אתה מסיר את מי שאמר והיה העול
 וכן ראוי לכל אחר ממט להתעורר ולהעיר כדי לעוב אל הדרך הקדושה כשישע
 בע יי וישום ממנה כמו שבאה הקבלה והכהני הלויס בע זחוק אשר שמו
 את משמרה מקרטי כשעות בע ישר מעל המה יקרב אלי לשרת יואל בסוף
 ההשרה ההיא ואת עמי יוח כן קרש לחול ובן עמא לטהור יודיעום ועל ריב

המה יע
 ישאר
 ריב
 במועד
 כפר
 לשמוע
 ואמר
 שואל
 היחיד
 מרת
 כי
 אש
 ראוי
 אחר
 האחר
 טבע
 חוש
 הס
 לכל

המה יעמרו למשפט במשפטי ישפטוהו ואת תורה ואת חקת בבל מוערי
 ישמרו ואת שבמות יקראו דאך גם ראה טעם התורה שעל היחידים להורות
 רוב הקדושה המקדשת מכל העם ועל העם לשמוע בקולם והוא עיקר הטובה
 במוערים ובשבמות כמו שנוכר בפסוק זה והוא טוונה התורה לסדר המוערות
 בפרשת שהם ללמדך שקדושת שאר העם העלייה בשבמות ובמוערים הבאים
 לשמוע רבי תורה והמטה מיודעיהם ובקבל אותם קבלה אמנות והוא שרשו
 ואח וירב משה את מוערי וז' אל כצ' ישראל משה תקן להם לשלם שיהיו ע'
 שואלים ודרשו בעשיט שלום ועל העם ינה שיהיו שואלים ועל החכמים
 היחידים שיהו דורשים כרוך וז' אשר עק מטחה לעמו יז' למען רעת כל
 עמי הארץ כי יז' הוא הלהים אין עוד ..

פְּרַשְׁתָּ בְּהָרְ סִינַי כְּמוֹבָה אַחֵרִי זֹאת ..

פְּרַשׁ אִם מִקֵּד ..

מִיֹּסֵר יְיָ בְּנֵי אֵל תְּמִיאֵס וְאֵל תִּקְוֶיךָ בְּתוֹכָחָתוֹ ..
 כִּי אֵת אֲשִׁיר יֵאָהֵב יְיָ יוֹכִיחַ וּבֹאֵב אֵת בֶּן יִרְצֶרָה ..
 אֲשִׁירֵי אֲרָב מִיֵּצֵא חֲכָמִיה וְאֲרָב יִפְיֵק תְּבוֹנָה ..

ראוי לכל בעל לב להתבונן בפסוקים אילן ולקחת מוסר בהם כבחינת עשייתם ועשן
 אמרם לפי שימצא בהם עשייתם רבים נמשכים למוסר ונזכר מהם חמט
 האחר שצריך מוסר לכל אדם ואפי' לחכם לפי שהוא טטה אחר יצרו שהו
 טבע חמור השיע שראוי לכל מי שיודע להוכיח ולסר שיוכיח ואף אם הוא
 חושא ברב ההוא בעצמו שיוכיח בו ואם הרבים שיוצאים מפי עושיהם
 הם העאים אין האמת היוצאת מפי אחר נמעת מפני זה השלישי שראוי
 לכל אדם לקבל מוסר והוכחה מכל חכם הרביעי שראוי לכל טסר שיוסיף

אהבה כמייסר לא שישטאט וימאסט והעסר האוהב מוסר מעור על עצמו ש
 שהוא חסד והשונאו מעור על עצמו שהוא סכל כמו שאמ' אל מוסר לץ כן
 ישאך החמישי שמוכח והמייסר האוהב באמת וכל זה יוצא מהסתמכס
 הנזכרים למרבטן כפ' לפי שידוע מדרך הקבלה שעלמה ע"ה השיג חכמה יותר
 משאר כע' אדם כמו סכ' ויחכס מכל האדם ועם כל זה לפי שפוח בחכמתו
 לברה פרע מוסר הגורה בהרבות לו נשים ונכסל כ' אמר כלבו אחר שהזרות
 הגורה עליה הוא שהרבות הנשים שלא יסור לב המרבה בעוהו אי כעצמי לפי
 חכמה שלא יסור לבבו ולא אשמע להם לטעות אחר האלילים גם אי אמשע
 אווקן מן הנשיה כראוי לכל חסד למטע ולמחות במי שפיר למחות זאת היתה
 טונתו ונכסל כ' ככל ויהי לעת זקנה שלמה נשיו הטו את לבס' והנטייה היא
 היתה כשלא מיחה כן בבטון כמה לעז' ער שנתשב לו כאלו כנאה והוא שאמ'
 הכ' או יכנה שלמה כמה יוה היתה סבת סמיכתו בחכמתו מאין מעשים ה'
 הראויים לה ואין לחכמה קיום מתמיד על דרך זה כמו שאמ' ול כל שחכמתו
 מרובה ממעשיו למה הוא רומה לאילן שענפיו מרובין נשרשיו מעשיו והרוח באה
 ועוקרתו והופכתו על פניו ויזעם כ' שהחכמה העיונית כענפים שטעמים הפרי
 והמעשים שיערה אליו הגורה כשרשים שהם טעמי הענפים וכשם שאין קיום
 לענפים ולא מיציאות לפרי מבלערי השרשים כן אין קיום לחכמה ולא מיציאות
 למטון כ' שהוא העונג המתמיד מבלערי המעשים כ' כמעט סבה ממטבת ספק
 או מהרבות האוה הנכסל ורז' סמט מאמרס זה למה שאמ' ירמיהו והיה כערער
 בערבה ולא יראה כי יבא טוב ושק חרדים ממרר ארץ מלחה לא תשב וראוי ל'
 להתבטן כוה ממין נראה להם שהכל מרר כעץ שענפיו מרובין משרשיו ומה
 הוריע שהוא מרר בארס שחכמתו מרובה ממעשיו והנפן לומר שערע להם
 שעץ הערער טבעו כ' שאחר שהוא בערבה ובמרר שאין שם לחלמית ראוי
 שיהיו שרשיו מעוטין ועור יגד עליו רעו כ' כמשל האחר שהוא בהפך זה נאמר
 ועל יוכל ישלח שרשיו ואחר שהפלג שרשיו ולא כענפיו נראה שרשיו מרובים
 מענפיו ויזעם כ' שהם מרובים בהקש אצלם והראיה שהכל מרר במי שחכמתו
 מרובה ממעשיו הוא לפי שקדם לו אחר הגב אשר יבטח בארס ומן י' יסור לב'
 ואין ספק שהכבוא לא בא למטע הכטחון לארס בדרך שלא יבטח איש באיש ממיט
 כ' זה נמוע לפי ירס הארס ואין יהיה הנכיא מאור על רב שאי איפשר זולתו
 גם לא בא לארר למי שיסור לב מהשס הסרה גמורה כ' אין זה ראוי להקרא גב'

גם הפרס
 שחכמתו
 חכמה א'
 מהשס ל'
 יהונבלל
 לארס כ'
 מאת ה'
 סינא כ'
 שהוא ש'
 כערער
 כלמור ו'
 טובים
 זה ככר
 לא יפן
 עקר כ'
 הנשע ה'
 שיהיה
 צריכס
 יבטח ו'
 כנרת
 והוא ש'
 הדי ח'
 והוא ש'
 עלהס
 ההס
 ממבו
 וכשנה
 לו כ'
 ושק ח'
 נכסל

גם הברכה שם אינה נזכרת כדרך זה המתואר ושור שהרי לול סמטתו אל מי
שחכמתו מחכה ממעשיו ואם היה לב סר מהשם לגמרי לא היה ואני לחס לו
חכמה אם כן הואי לומר טרם הנביא שבא למטע הכטחון לארס כרך שיסור
מהשם לב כבטחוא בארס והוא שיש לו להשתדל לרעה שאין שם כח רק מארסו
יהונכלל כזה מעשה כטחון החכם הוא הטק גבר שלא יכטח בכח שכלו הנמצא
לארס בטבע חמרו על דרך למור ועין ער שיעוב המעשים הטורעים מיע נבואה
מאת השם כרך שעשה עלמה כמה שבאה ספר המיעה ולא יסור לבטב ועל
כיוצא בו באר ואמ' נשם כשר ורועו ומן יי' יסור לב' ומעשה זה הוא לפי שהחכם
שהוא על דרך זה אין קיום לחכמתו שסכות מכשול קרובה והוא שאמ' והר'
כערער בערכה כי הארס כעץ השרה שהרי חכמתו יצמחת בטבע מעט מעט
כלמור ומריח מי התורה הנתנה מפי השם הפריח והעשה פרו בהתמדת מעשים
טובים השומרים האמונה והרופים הישמים שהם השמים ומשל השמים בעשין
זה כבר הזכיר החכם אמ' לא יטן ארס כרעע ושרש ערקי כל ימוט יצה בו כי
לא יטן ארס ואפי' הוא חכם אם מעשיו רעים כי מאחר ששרשו מעוטים הוא
נעקר כמעט רוח אבל הרק שרשו עב וחוק ולפיכך לא ימוט והוא שאמר
הנשע הנביא יפוח כשנשע ויך שרשו כלבטן לפי שהפוח והוא חכמתו עריך
שיהיה בטבע שנשע כמו שנו' כפרש דארה הצעה והשמים והם מעשיו הטובים
עריטים שיהיו בטבע שרש עצי לבטן והוא שבך ירמיהו ואמר כרך הגבר אשר
יכטח כלי ואין הטנה שלא יכטח כלל בכח הארס שהוא שכל אכל ששים מבטרו
כמרת השם לחוק כמו ולהעמידו ולקיימו והוא שהנסיף כיאור ואמר והיה ה' מבטחו
והוא שאמ' החכם לפי זה העשין כטח אל יי' כלל לבך ואל כיעק אל השען ואמ' אל
הרי חכם כשיעך ירא את יי' וסור מרע ועל כיוצא בזה ראוי לומר ועל יוכל ישלח שרשו
והוא שאמ' אל כל שמעשיו מרובן מחכמתו ויעיב בו שעשה מעשים שלא גזרה
עליו חכמת ארס כפי הטבע והוא שחכמתו מתקיימת לפי שהתמדת המעשים
ההם העזרהו בכל עת והוא המטון באמרו ולא יראה כי יבא חוס והטלהו מל'
ממטבת ספקותיו ומהנטייה אל תאוותיו ואל זה רמז באמרו כמשל ההוג'
וכשנה כיערה לא יראג אבל מי שמעטו מעשיו מחכמתו הספקות היוצאות
לכ מה הרעיה אותו ער שכל בשוחת תאוותו הרמיוטות ואל זה רמז הנביא באמרו
ושן חרדים כמרס וכורך זה כמשל החכם ער שז עליו נשין הטו את לבבו ואם
כמשל החכם שז עליו ויחכם מכל הארס מה יעשה מי שאין לו חכמה אין ספק שערך

שינהר מאר בכל מצות התורה ובכל רברי מוסרה ותבחוטה והוא שהעיר עליו החכם
 לפי מה שהשיג בעצמו בבטחוט על חכמתו ואמר מוסר וי בני אל המאס ואמר
 כי אם מוסר יאמר על למור רדיפת מרות טובות והזהרת המרות הרעות והאיוס
 בענין עליהם כדרך האווס שעשה משה בקללות כאשר ייסר איש את בנו ומורה
 נאמר שמע בני מוסר אכרך ונאמ' מן השמים השמיעך את קולו לנסך וברגמו
 אונק לאלפותך ונאמר גם כן על הגערה ועל ההכאה בעסר והכלל על כל ההכאה
 וענין שיבאו כרי שלא לשעה במרות הרעות כמו שאמ' ויסרת אתכם ותרג' ואלקי
 יהבן ומזה הענין הוא ומוסר שרי אל המאס והוא שסמך לו כי הוא יכאיב ויחבש
 נשם התוכחה יאמר גם כן על שט הענינים האלה אמ' לפי העשין הראשון הוכח
 תוכיח את עמיתך ולפי העשין השני והוכח במכאוב על משכבו ופני שט העניני
 אלה בא החכם להזהיר תלמידו שהוא בט בכעוה נפש שלא למאוס מוסר השם
 וידוע שהמואס רב שונאו ועוזבו וכלל ברסו זה שלא לעזוב רב מדברי התורה
 שהם מוסרו וכן אם יעני עונש מן העונשין מלקוה או קרן או עונש וולתו כירי
 ארס או כירי שמים לא ימאסט אבל יקבל אותו מאהבה וידוע כי הרבים הנ'
 הנאהבים יקניו כע ארס כהתמדתם בי המן כעעמו כיפיות ברבז והיה צ'
 האוכל אותו שלא ככרות ושהיה נמצא בלא עמל היה רב התמדתם סבה לאמר
 עליו העם ועשיט קצה כלחם הקלקל ולפיכך משפטי השם המתקים מוכש
 ועפר יעפים עם היותם נאהבים אל הארס צורך שיזהר שלא יקוצ' בס כלמורס
 או כשהחול עליו הכאה כמטות הנזכרות כמטותה וכאורך הגלות אשר נפליט
 בהם מכל עם כרת השם לריצט לט התורה התמימה מה שלא עשה כן לכל גוי
 וכן לא יקניץ בהעשט יוהר מכל עם שלא נעוה רק בו מצות כי זה הכר'
 מאהבתו אותו כי דרך כל המלך להרבות מצותיו על משרתיו ורואי פטו וכל'
 מקבלי פרס מאתו לרכותם כן והוא שאמ' כי את אשר יאהב ה' יוכיח הלא
 הראה ששכט לוי שנכחור מתוך בני יש' היה עובר עברת המטק' והיתה עליו מ'
 משמרת אהרן ומשמרת כל הערה והכהעס שנכחו מכל השכט שהוא נכשוו
 יוהר מצות רבט מכל ישראל יוהר משאר השכט ומכל העם להיותם נאהבים
 וקרובים לשם יוהר מכולם ונאמ' גם כן כשהייט נאהבים בשכט על אומות
 היה עול המצות עליט כפלים מאשר הוא היום כי המצות התלויות במקום ההוא
 כזמן ההוא הם יוהר ממאה יאה גם ראה כי עברת שאר מצות מהם שקולת'
 כגד עברת כל המצות שנעבר ושנערו בהם היום האחת היותה עולס

ליושם
 ההוא בש
 עליו הל
 המדקדק
 מתלב
 וכמה מ
 שהייט
 לרוב כ
 משמש
 מעשין
 והפשוט
 וכן עדי
 להשלב
 בט בכ
 אהיבם
 וחסי
 דרך ז
 יריה
 כע י
 ולא כ
 התנה
 הלא
 אף א
 בעול
 לפי
 עונה
 פטו
 שקש
 ועל
 פתח

לירושלם ג' פעמים בשנה ע' שקצת העם היו מניצאין עסן אייר וסיון בדרך ההוא
 ההוא בשש ק'ג' מהם והזמן טעל ימי קציר שהם חיי האדם נאט היום תכבר
 עליו הליכטע אל בית התפלה מעט פסיעות וכן מיטת שבת השמטה כזה
 כשהקוק עליה תכבר משכית כל השבת והמועדים אך אם ישמחו בראוי
 מחללם והוא שקדש אותם לקדש נפשות כס שהוא המבוקש כמו שהתבאר
 וכמה מוסרים היה לע' במעשרות ובמחנות כהנה ובקרבנות וכיוצא בהם כעור
 שהייע נאהבים ומחלעטס כטעל ואז הייע נרעים ושלמים ער שהייע ראויים
 לזכב בו ואל זה רמו באמרו וכאב את בן ירצה והוא סוכל פירוש רכס לפי
 משמעות מלת ריען הפשוט כלשוטע שהוא החפץ והקרח לומר כי שהו
 מעשין השלמה כמו שבא והם ירע את עונם וחכיון שבו בעשין השלמה
 והפשוט בעשין זה ער ירצה כשכיר יומו שמשמעותו ער שישלם יומו כשטר
 וכן נראה העשן כפסוק זה שרצה בו וכאב את בן ישלם חרצה בו טאב המשמאל
 להשלם כט בדרך שיקרא שמו עליו ויאמר שהוא בא' כן השם כיון כמוסחו להשלם
 כט בכורו אשר אהב והוא החכיות הגדול שק' כט כמו שאמ' בעס אהב לוי
 לאהבם וזה נאמ' עליהם כשילט ברוכיו כי כשהאב טוב ושלם והבטס רעס
 וחסרים יאמר עליהם אינם כטו אבל כשהם הנלטים ברוכיו יקראו כטו ועל
 דרך זה היו חכיון י' ש' שקראו בעס למקום והוא העשין באמרו וכאב את בן
 ירצה וימשל מוסר האב בא' כן כמורה כי בן כטוב שס כי כאשר ייסר איש
 כט י' לאהך מיוסר כי השם באהבת את העם הזה ען השגחתו כן וכמעשיו
 ולא כשאר העמים שהם נעזבים ומשולמים למקדים כשאר בעלי חיים שדנין
 הטנה בהם לעצמם וזה ממיענט אהבתו אותם אבל הם כרובים המקריים
 הלא נראה כי כשייער השם לע' תבלית העונש אמ' ואף אשר הלכו עמי בקרי
 אף אני אלך עמם בקרי ובארו הם ז'ל ביאור יפה ואמח הם עשו קייט עבאי
 כעולם ריע כן שאם לא יוסרו בריע העונשים הטערים המטעס על עונתם
 לפי מחשבתם הרעה שיחשב ויגזרו עליהם שהם במקרה ולא כטנה לענש
 עונתם לפיכך יסתר השם פטו מהם ויסלק השגחתו מעליהם וישלחם מעל
 פטו ער שישוב מקרה כשאר האומות אחר שפרעו המוסר והנחמ הקשרים
 שקשר השם כבירה באהבתו אותם מוסף על העונשים שיבאו עליהם כטנה
 ועל עשן זה העיר החכם מה שראוי להעיר ולהוכיח כפי הדרך הזה כי תמלה
 כמח ספרו לשמוע מוסר אב הקודם בזמן לפי חכמת העיר והוא שאמר טמע

בע מוסר אכר ואל הטוש תרת אמת ואחר שיבן מעצמו ויחכס צריך
 שיהעורר אל מוסר השם ולא ימאסט וככלל זה שלא ימאס מלמדי המוסר זה
 והעושים משמרת למשמרת שאין קיום לאמונה רק על הדרך הזה כמו שדרשו
 רז"ל על מה שבא בתורה שראה לבי פשוטו בספל עשן והוא אמרו ואם לא השמעו
 לי ולא תשעו אה כל המצוה האלה ואם בחקותי המאסו ואם את משפטי הגעל
 נפשכם והם ז"ל אמר שאין זה ספל עשן אבל הוא צריך הלאמר על דרך שאמר שכן
 דרש שלי צר הרע להציא אדם מעט מעט עד שלמחר אומר לו לך ועבור ע"ז
 והוא שאמר ואם לא השמעו לי מה תל ולא תשעו ופי' יש לך אדם שאיט למר
 אבל עושה תל ואם לא תשמעו ולא תשעו הא כל שאיט למר איט עושה או יש
 לך אדם שאיט למר ואיט עושה אבל איט מואס באחרים תל ואם במקרה
 המאסו הא כל שאיט למר ואיט עושה סוף שהוא מואס באחרים או יש לך
 אדם שאיט למר ואיט עושה ומואס באחרים אבל איט שונא את החכמים
 תל ואם את משפטי הגעל נפשכם איט אומר ואם משפטי הגעל נפשכם
 לא ואם את משפטי הא כל שאיט למר ואיט עושה ומואס באחרים סוף
 שהוא שונא את החכמים או יש לך אדם שאיט למר ואיט עושה ומואס ב
 באחרים ושונא את החכמים אבל מעט אחרים לעשות תל לבלתי עשות הא
 כל שאיט למר ואיט עושה ומואס באחרים ושונא את החכמים סוף שאיט
 מעט אחרים לעשות או יש לך אדם שאיט למר ואיט עושה ומואס באחרים
 ושונא חכמים ואיט מעט אחרים לעשות אבל מורה במצוה שאמרו למשה
 בסיני תל כל מצוה יהא כל שאיט למר ואיט עושה ומואס באחרים ושונא את
 החכמים ואיט מעט אחרים לעשות סוף שהוא ספר במצוה שנאמרו בסיני
 או יש לך אדם שיש בו כל המדות הללו ואיט סופר בעיקר תל להפרכס אדם
 ביותי הא כל שיש בו כל המדות הללו סוף ספר בעקד לפיכך צריך האדם
 שישתדל השתדלות גדולה וישגח השגחה רבה ללאמר ולשמור את כל דברי
 התורה כי בקיום דברי התורה ירע האדם דרש השם ויראט לא וולת זה כמו
 שאמר אם לא תשמר לעשות את כל דברי התורה הונאת הכתובי בספר הזה
 ליראה את השם היראה שכל דברי תורה צריכי למי שכוונתו להשיג ירא השם
 הנכבד הוא המורה על מצוהו המחוייבת ולא שישים כל לבט במצוה החמורה
 כלבר כי גם במצוה הקלה צריך שמירה רבה לפי שבהן שמירת המטון באדם
 והוא שהערו עליו ז"ל ואמרו הוי זהיר במצוה קלה במצוה חמורה שאי אתה

9

יודע
יז

יודע מתן שכן שלמטה ולא על הכתובת כמורה פני כלבד היא האזהרה אלא
 על כל היוצא מכלל מיעוטה וספוריה והוא שבא כפי ברבי החכם וברבי העבאי
 וברבי רזל בהרבות המאכל והמשהה שאר הנאות והתעטגם וכלל כל המותר
 בשיבה במושב לציס וינשבי קרעה ורכור שיחה בעלה שזה כלל במעורר
 הרורה ועל שמירת הקלות אין קיום לחמורות ולא מיצאות למטון בהם הלא
 תראה כי השחוק בקוביא היא אצלת הקלה שבקלות ער שקצת גדולים הנמצאי
 בעמיט יתבארו בו וארה תראה כי המחזיק בו והמרגלע נמשך בו אחר עכירות
 רבות ובסוף סופר בעקר לפי שאיט עסק ביישוב שלעולם שהישוב הוא נמצא
 כשיהיה זה בנה יקח ממון חבירו על אחר משני פעם אם בדרך משא ומתן או
 בדרך שטר שטר והמשחק בקוביא איט ט אבל הוא עובר על לא תבאזה ועל לא
 תחמר ועל לא תגטב שכן דרך המשחקים בקוביא לגטב זה מזה ולהטעות זה
 את זה ועובר על לא תגזול שכן דרך מי שאבר מעותיו בשחוק שמוטף מחבירי
 שהרויח מה שהשיג ירו לקחה מלפטו ועובר על ט יוסף להטות שכן דרך הגזול
 ההוא להטות המוטף ההוא על ירו או על שאר איכביו וגם אם לא יכהו נקרא
 רשע בהגביהו ירו עליו כמו שרשעו רזל למה הכית לא נאמ לא למה תבה רעך
 ועובר על לא תשא שכן הוא דרך המשחקים על הרוב ובסוף סופר בעקר כי כ
 כאשר לא יצליח בשחוק אולתו הסלקו דרכו ועל יז יועף לבו ראה גם ראה שעבירה
 קלה כזאת רט חליה וכן תמצא בשאר הקלות ולפיכך ראוי להרחיק אותו ריח
 ריחוק גדול כש כעוד שאעמט בגלות שעול המצות ההפיק קצתו מעליט ולפיכך
 צריך שגשרול מצות ששאר לט ונשים על לבט שאם בטל הקרן שארה
 התפילה ולזה צריך שערוף אחריה ושתרל בה יותר ממה שהיו משתרלם בה
 לפנים וכן אם נמשע עולותיט לרגל שתרל בהלכה אל בית התפילה יוס יוס וכלב
 הפטיים ממלאכה אבל בשבתות וכמועדים צריך שהכל ילט שם והיורעים לה
 להפילל יטוט כהפלתם ושאנים יורעים יטוט לכס לשמוע מן היורעים שהם
 מוציאים אוהם מחובתם ואם רחוקי אעמט מירושלם נשים עשט ולבט שם
 לבטן אל ירושלם שבשמים כי אליה היא הטובה וכן אחר ששבע עלי נמנע מן
 הלמוד ומן ההוראה צריך שישתרל היחידים ללמוד וללמד והעם ישמעו מהם
 וייראו ואם נלך כולט על הסדר הזה נשוב אל יי והוא ישוב אלט וירפאט ממחץ
 גלותיט אשר בו והכאיכט כמו שאמ כי הוא יכאיב ויחבש ומחץ ויריג
 הרפאינה ועל הדרך הזה הוא שהזהיר החכם באמת מוסר יי כי בנה לא זולתו

השחוק בקוביא

ושיג העם את המבוקש ממנו כי ימצא חכמה ויפיק תבונה ואחריתה טעם
 ושלום והוא שאמ' בראש ספרו יראה יי' ראשית דעתו נק' סמך לפסוק זה אמרו
 אדם ימצא חכמה ואדם יפיק תבונה וזהו המבוקש בתורה ובמטון בו כמו שאמר
 שמע עצה וקבל מוסר למען תחכם באחריתך וכלל בעצה כל הנהגה יערה אל
 דרכי השם במחשבה או במעשה וכלל במוסר ההזהרה והאיוס בעונשין ובעונשין
 עיצמן כי כל זה צריך לאדם בראשיתו למען יחכם באחריתו וזהו המטון בתורה
 כי געפ' שימצא האדם מעט צער בהחזיקו בתורה ובמיצות ימצא באחרית הני
 הטובה גדולה ועונק מהמיר אבל מי שאינו מחזיק בה הוא בהפך זה כי ימצא
 מטחה מהרמה וטוב טעם בהנאה בהמית ואחריתם מרה כלעבה והוא כהולך
 בדרך שלילה למקום גדודי חיה ולפטים שהביאחו הדרך ההיא פראוס לאכזר
 ולראון עולם אבל המחזיק בתורה והאוהב מוסרה הוא כמו שיסור מהדרך
 שלילה ההיא ויעבור על שלטים וקנינים מכאיבים אותן ועוד מעט ומצא מרעה
 שמן וטוב וישב בטוה שלום והוא שאמ' החכם דרכה דרכי עעם וכל נתיב שלם

שְׁלֹמֹה פָּרַח בְּהַר סִינַי

פָּרַח אֵם בַּחֲקֵי אוֹ כִּי תִבּוֹא נֶשֶׁם רִאשִׁית לִכְתָּב

בבר את יי' מהונך ומראשית כל תבואתך
 וימלאו אכמיר שבע ותירוש יקבך יפריצו

פסוקים אילע נאמח אחר שהזהיר החכם להחזיק בתורה ובחכמה ונאמר
 על שטע פעם כשאר פסוקי משלי והדרך הפשוט בהם כפי מה שבאו בתורה מ
 מיצות בטורים ומיצות מעשרות ומיצות מתנות עניים שבהם נראה לכל כבוד
 השם כי המעשרות שניתנו לעניים הוא כדי שיהו פטויים ללמוד תורה וללמדה
 אל בני ישראל כמו שכתבנו משפטיו לעקב ותורתו לישראל וכן מעשר שיב
 היו מפרישין אותו בעליו לשמוח עליו כי חשלב לפע השם להורות ולהכיר שהכל

מאמת וכן מתנת עשים להחיותם לכבוד השם אחר שהם כעני והכל מאמת וכן
הנבונים כי הוא חביב לבעליו מכל הפרי וכאשר יפרישו אותם הכעלים לבבד השם
ויחשלו במאותם המצבת עליהם כפי הטבע כמו שכתב במורה נטורס קיץ אשר
יראה המורה אותה כעורה כסע יבלענה וזה רב ידוע ומפורסם כי לפי התעור
דבר יתעורר הטבע וכשימשול בהארץ בפעול ויפריש אותם לבבד השם יתעורר
לבעל ריטוט והאווה מפני ריטון השם ער שישם כל האווה נגדו וכשיכיואו אותם
לידו שלם יודע לב כי הם מורים כי מאמת הכל ומשלע ית נהגט ע וכנשוא אותם
על כפיהם ואם הם נבדרי ארץ ועשירים ישפיל עינם בעבור השם כראוי לע
לעשות כי יעבדוהו בדרך שלא היו עושים כלל לעצמם ולא למלך כשר ורם וזה
מביא להרחיק המרה הרעה המופת העושר והיא הבעטה ומקרב המרה הטובה
והגדולה מכל המדות והיא העטה ובמדות הכסוים יודע כי לא במיל ולא בכח
הכל במסרי השם כמו שעשה לאטומן בהיעל את עמו ממערים על הדרך העמר
כפיר מקרא כסוים וכמו שרשון רזל שהקט לעמר כליל פסח לפי שהעקר הגדול
בקיום המדות הוא בהזכרת נפלאות השם ומנפתו כי בזה יאמיט הרסם כ
במול המפע אשר יטוט בו אליו כידוי מעשר השקפה ממען קדשן מן השמי
וכך את עמך ישראל כי המטקש בזה אצל רבים הוא לתת מטר הארץ כעמ
כמו שאמ על זה עשיט מה שגורה עליט עשה עמט מה שהכטחמט אם כ
בחקת תלב ועתה גשמייכס כעגם וזה רצה החכם בפסוקי אלה לפי פשוטם
ואמ כבר את ה מהוץ וימלכו אסמך טבע רצה בו שאם הקיים מיטה אע
יפתח ה לך את אוצרו הטוב לתת את מטר ארצך אמנם אין ספק איעל
שלא היתה טנת החכם בזה העשין כי זה הועת טרע ומפורסם איעל נשים
והעוקות אין זה כמשל אשר התנה בראש ספרו אמנם כא להעיר על המטה
כדרך ודעת החכמה והמורה שהיה לבבד השם כי הון כעי למורה הישחית
אשר לארס כמו שקרס לע כפסוק ביה והון נחלת אבות והוא שאמר הן
עשיר קדיה עוון וזה רצה באמרו כבר את ה מהוץ והתבואה כעי לחכמה
כי כסם שמי האף נמשכים לתבואה ק חיי העש הנצחיים נמשכים לחכמה
ויראה השם היא ראשית התבואה ההיא כמו שאמ ראשית חכמה יראה ה ולפי
העשין הזה אמ ומראשית כל התבואה וכבר אמח המאשועס על היודע להתפלל
וקול ערב כבר את ה מהוץ אהט לבדיך כמאי ואהטיך וכן החכם כד
לחזיר כל דרשי חכמה ומקשי תורה שישים כוונט לבבד השם והוא שיחזיק

ביראת שמים וישים כל טונתו לכבוד השם בחכמה ובטורה לדעת השם ולהכיר כל
 מעשיו הנפלאים לא שישמך בלמוד החכמה כדי שיקרא חכם או שיעשה המצות
 באיברי הגוף כסוס כפרד כי אין המבקש מן האדם רק שיחזיק בנה ובוה טנת הלב
 לכבוד השם והוא שהקדים בראש הפרשה ואמר כע תורת אל השבח ומצותי יצא
 לבך ואמו ומינח חן ושלט טוב בשני זהים ואדם כרו לבחור הדרך הישרה שהיא אמו
 אמצעות לכל המדות שהיא אצל השם תפארת לעושה בבחינת עצמו והיא תפארת
 לו מן האדם כפי זה הענין לא זולתו ותקיים החכמה לעצמו ותלמודו בידו לעולם
 והלך לפניו יצקו וכבודו יי' יחספט ולפי חכמתו ומעשיו הטובים והוא שאמו וימלאו
 אסמיק שבע והרש יקבך פריצ וכבר קדם לנו כי החכם יבנה המצות בין המשמח
 לפי שפקודי יי' ישרים משמחי לב והשבע נאמר על החכמה אשר תתיה בעלה ועל
 הדרך הזה ראוי שילט מקיימי המצות בכל מקום ובכל זמן לשמוח בשם אשר
 עה עליהם והוא שאמו הסת' נשמחת בכל הטוב אשר נתן לך כי אין השמחה
 המאכל והמשתה כלכר כמו שיתשט רבים אמנם השמחה היא שמחת הלב
 בקיום המצות ובזכור השם עליהם מעשה השם ונפלאותיו והוא שיעה ואומר
 נשמחת לפני יי' אהיך ודע כי השמחה שהיא על זה הענין היא לאדם השמח לבדו
 אבל מי שישמח במלא כחיסו יתן מאכל לזרים לא לו כי אין האדם אדם כאשר
 הוא אוכל כי כמה בעלי חיים אוכלים כמהו אמנם הוא אדם כאשר הוא משכיל ו
 יודע כראו ומעשיו וכשישמח בו בהשפיע ברכויו יהיה המאכל והמשתה לו לבדו
 אין לזרים אמו והוא שהבעיה הנביא על הזמן הטוב לעתיד שיבא השם לאדם
 לב חרש נרוח חרשה לעבד אותו כראוי ואמו לפי זה הענין נשבע יי' כימיט וכ
 וכזומע עוזו אם אתה אתה דגך עור מאכל לאויבך ואם ישנו בעבר הירשך
 אשר ינעת בו ואם זה כפשוטו טוב אצל הרבים ואמנם המטון כנבואה הוא
 כל מי שייגע בטורה ובחכמה ובמצות שלא לשם שמים ייגע לריק ולבלה וכחות
 הגוף שהם בעבר בבחינה אצל צורת האדם אשר בה האדם אדם הם האונטליס
 והיא היורשת גיהם בזה ובבא ועל השמירה מהענין הזה היה מצוה הרב לתלמידיו
 ואמו כמטותא מטיט לא תיררת דרתי גיהם וכן אמר החכם פן תתן לאחרים
 הדרך ושעתיך לאכזרי פן ישבעו זרים כחך ועצבך כבית נכרי והחכם אשר
 התחברתו עמו דקח בך שמות אלו שנמצאו לחכמים ולבניאוי בענין זה והם
 אחרים וזרים ונברים והודעתו על זה כי הנביא לא יאמר רק על איש מעב אחר
 והזר יאמר על כל רחוק כמו שיאמר לעי זר אצל הכהנים ולפיכך נראה לו כי מי

שהוא
 המורה
 והחכם
 אבל מי
 לבחור
 אותה
 בעבור
 וימי
 והולך
 לקבל
 ענינו
 שיהי
 סגור
 מורכב
 קמח
 בלי
 וסביב
 עורה
 הגוף
 מעני
 הזה
 ובת
 יהיו
 אחר
 ויקח
 טלבו
 טוב
 בחינת
 יתן
 כו

שהוא בעל מרות טובה מאין השגה השכל הוא עמך לאחרים הודו כמו שבאר הרב
 המורה באמרו יהיו לך לבד ומי שטעה אל העסק בעולם באהבה הממון והכבוד
 והתבטלות ישבעו זרים אמנם אין ראוי להרחיק לגמרי כי הם צדק העש המיה' ה'
 אבל מי שטעה לתאוותו כמאכל וכמשה ומשגל עיניו בבת עבי כי זה נמשך
 לבנות העש העממת היא העפרורה והיא הנכרה שהיה שמה החכם מחבק
 אותה אבל על הורה לא הזהיר מחבק אותה רק שלא ישגה בה כמו שאמ' למה השגה
 נע כורה ותחבק חיק נכרה ואשר לך לרעה ולהאמין כי סבור היצר הרע הכ האויב'
 ומי שהולך אחריו ולמוד חכמה להפאר בה ולחלוק על האמת ועל המחויקים ט'
 והולך בשיחית לבט הוא עמך שטעה לאכזר ומי שמקיים המצוה באיבי אפו וכדי
 לקבל שכרו בעולם הזה ישכשע זרים כמו וישט כע נכר תחשו אשר יגע ט' ונמצא
 עיניו וכל עמל בבת עבי ועליו גם כן אמ' הושע אכלו זרים כמו והוא לא ידע גם
 שיבה זרקה ט' והוא לא ידע ואמ' גם כן אולי יעשה זרים יבלעוהו כי ט' הוא עשן הפסו'
 סלו לפי הרמז כעשן החכמה הוא בכלל הנבואה מורה על זה ועל זה כמו שנזכ' במש'
 במדב ס'ט' והוא אמרו כ' חזק וזרעו וסופרה יקצרו קמה אין לו צמח כלי יעשה
 קמח אולי יעשה זרים יבלעוהו והחכם אשר התחברו עמו אמ' כי אמרו צמח
 כלי יעשה קמח הוא לפי טבע כל זרע מזריע שיש בו חלק מיוחד שממנו יצא הצמח
 וסביב לו הקמח' וט' יתחיל החלק ההוא לקבל צורת הצמח לא הקמח ההוא יקבל
 צורתה חלב וממנו יונק הקמח ההוא ונזון ט' מעט מעט ולפיכך המשיל כח האיש
 הגולה בין האומות לפי המעורב בעוונתם שהצמח שלו אין לו קמח ואם יצא לו
 מעט במקרה זרים יבלעוהו ועל כיוצא בזה אמר שעמלך ועיניו בבת עבי ולפי
 הזה אמ' הושע הביא גן ויקב לא ירעם וזרעו יכחש בס' אבל מי שעוסק בתורה
 ובחכמה לרעה דרכי השם וקיים המצוה בלבד ויעבדו מפני שהוא הראוי לו לעסוק
 יהיו לו לבדו ואין לזרים אהו ולפי זה העשן אמ' החכם יהיו לך לבדך ואין לזרים
 אהך ואמ' הושע הנבוא ישוט יושבי בעליו יחיו דהן ויפחדו בטן זכרו כיון לבטן ו'
 וקרא לבנות האטעיות כלם הנמשטת אחר הכח השכלי יושבו בעל ויאמר עד
 טלב מי להלעט בעל כל אחר וכן בא לפי זה העשן דב' זכריה שאמ' כי מרה
 טוב ומה יפיו דהן בחורים וזרעו יעכב בתעלה יהוא גם כן קרא לחלקי העש
 בחורים ושאר הכחות בתעלה ולפי זה העשן גם כן אמ' הביא כ' מאספיו יאכלו
 והלע אה י' ומקצו ישרוהו מצורה קדשי' כ' אין ספק אצל שהנביא לא
 בא להכטיח שכל התרוע שיהיה לזמן העמד הטוב שישתוהו אותו ביושעם כי

כי אפי מעשר שיע אין המיטה עליו להביא עיצמו לירושלם ואף אם היו מבואים
 אותו לא ישתהו כפי מה שיבטן הרבים אבל השותם בחירות קדשו הם המק
 המקיימים המיטה כראוי והם העומדים שם לעולם והם כפי עלייה עולים
 לירושלם שבשמים אשר אליה הטונה בבחירת ירושלם עיר הקדש והוא ש
 שהקדים הביא לזה ואמר על חמותך ירושלם הפקדתי שומרים כל היום וכל
 הלילה המיר לא יחשו המוכרים את ה' אל דמי לבס אל התג דמי לע ער יטן
 ועי ישים את ירושלם תהלה בארץ ונאמר כי מן הרבים שיצרך לכל חכם
 לב כשיעבור על דברי תורה שיתבונן בהם וכשימצאם כפי פשוטיהם או לקיים
 על המצוות או שהם מכת הנמנעות ידע כי הדברים ההם נאמרו להעיר אותו
 וכימצא בו על דבר נסתר מרבים ורצה אמרו להעיר יחידים בדרך סוד כמו שכת
 סוד ה' ליראיין ומהענין זה מה שאמ' רז"ל על ירושלם שבשמים אמר מאי רב
 בקרבן קדוש לא אבוא בעיר משום דבקרוב קדוש לא אבא בעיר לא אמר
 הק"ה לא אבא בירושלם שלמעלה עד שאבא בירושלם שלמטה ומי איבא ירושל
 ללמעלה אין רב ירושלם הבעיה כעיר שחוכרה לה יחרו ומי שעשו פקוחות ידע
 ויראה שאין שם ירושלם מחוברת מעשים ואכטס ולא משאר המורכבים אבל היא
 פשוטה עשויה מכבוד השם אשר שמה כסאות הצדיקים ואחר שהתגלגל פסוק
 בקרבן קדוש אומר כי מה שהוא פשוטו אצל כי נאמר על דרך לא איה ל' ויכוב
 וכן ארס ויתגס לפי שאין הכטחה שלימה זולת הכטחתו כי כל המכטיח זולתו
 הוא מכוב ואין לבו כפיו או אפי יהיה לבו כפיו בעת הכטחתו אולי יתגס
 לסבת מתחרשות לע ריטן ולשלעל ממט ית שני עשיטס אילע אמ לא איה ל'
 וכימצא בו אמר לא אעשה חרון אפי ולא אשוב לשחת אפרים כי ל' אנה ולא איה
 בקרבן קדוש ולא אבא בעיר ונאמ' ולא איה כאלע אמ לא איה ל' ויכוב ונמשך
 למה שהקדים לא אעשה חרון אפי ונאמרו לא אבוא בעיר נמשך למה שאמר
 ולא אשוב לשחת אפרים שאיט כמלך כשר ורס יבא בעיר ואז יבאו השנאיים
 והשטטס וילשיט על האיש ההוא אשר מחל לו המלך עי שיתגס ויקח תקמת
 ממט אמע ככר השם אמת שהוא נקדו כמך כפי ישרא ובקרבן הוא שוכן
 לא שיתחרש אצל ריטן וצריך להקשור בקריאת שם ירושלם לפי החרוש ה'
 הנמצא כי היא סגובה בלא יור' מלכר מקומות מעשים ואט קוראים אותו כ'
 בכל מקום ולשון התרג' ולשון שאר האומות היא בלא יור' והקרוכ אצל עקר
 השם הוא שלם כמו שכא יהי בשלם סוט ומעונתו כעין ונאמ' שוכי שוכי

השלמים
 כי הכל
 אף
 במינה
 בכח
 ומא
 לבו
 הכל
 והבנה
 הזה
 והנכס
 הארס
 משכנ
 בירושל
 נאמ'
 מו
 אוסר
 ואז
 שעי
 הבה
 חקות
 כמך
 כפי
 ערה
 יש
 הוא
 ריט
 נמש
 הוד
 עי

השולמית והוסיפו שם יוד להעיר על הטנה בקדושה העיר ומעון הקדש אשר בו
כי התכלת היא לראיה את השם הנכבד והטוב כי קראעו כלם יוד קריארד
אלף אמר אכן יראו את ה' ישע שלם ראוי לו באמת לא לזולתו כי הכל חסר בך
בבחינתו אצל אחר שהכל נברא אצל וקדם לו העיר גם לבעלי הקדמות הכל
בכח מלברו ית בבחינת עיניו באפסדות המציאות אחר שיש למציאות סברה
והוא ית מחוייב המציאות אין סברה למציאות ואין אצל שום חסרון אם כי הוא
לכח שלם באמת והוא הראוי לירוא ממנו כי במציאותו נמצא הכל ואם נעור
הכל לא ישעיהו חסרון וגם הטעמים חלקו השם הזה שם חלקטט אכל העתיקו ו
והכנתם בו על הכבוד הנמצא לצדיקים וגם אצלם התפרסם אצלם על הדעת
הזה על ירושלים שבשמים אשר אלה הטנה להעיר עליה ולהוליקם לעיר הקדש
והנכספים אלה הוסיפו יוד בשם ה' וקראוהו ירושלים ולפי שהמלכות היא להיודת
הארץ מבע עליה והוא שיעט לו מהלכים בן העמרים הם הצדיקים שייחס
משטב ועמדם בשמים לפי שהמשילם בו והם למעלה מהשמים לפיכך נאמר
ברושלים אחרת למעלה והיא הקראה גם כי בתי וחיבורה ה' והר ה' ומרום קדשו
ושאר שמות חכיון והבא אל ירושלים כפי הטנה יבוא השם וישרה שכינתו שם
כמו שאמר אם אתה תבוא אל ביתי אע אבוא אל ביתך שכל המקום אשר
אזכיר את שמי אבא אלך ובסתרך והזכרת שמו הוא בואת הארץ אל ביתך
ואז יבא המלך הכבוד אל הבית אשר בנה לו הארץ וזה רצה באומרו שאז שם
שעבים ראשיכם והשאו פתמי עלם ויבא מלך הכבוד והוא סרף שכל לשלמה
הבית הזה אשר אתה בונה אם הלך בדרך ואת משפטי העשה ושמרת את כל
חקותי ללבב בנה והקמת את דברי אמת אשר דברתי אל דוד אבך ושכנתו ב
ביתך כע ישראל ולא אעזב את עמי ישראל וריענם באמרם אם אתה תבא אל
ביתי אע אבוא אל ביתך כלום שהשים טונקם בו והבוא בעימך אל שהגוד
ערתך אל ביתי מיד אבא אל ביתך אשר בנה למעלה והוא שטע בדרך כג
יש ואז יבדך אותו ועל דרך זה נאמר ברוך הבא בשם ה' ברכטפ בשם ה' ולזה
הוא הטנה באמרו השקיפה ממעון קדשך מן השמים וברך את עמך יש וזה
רצו באמרם לא אבא ברושלים שלמעלה עי שאבא ברושלים שלמטה כי בואו
עמטת לבואם לא המצא האמת לכה ולרמוז על העטן הנכבד הזה הוסיפו
היוד בקריאת השם הזה כי היוד עם המם סימן שעות בסוף השם כמו שבא ע
עיעם אזעם רעם שנתם ועל הדרך הזה ראוי שיתאוו הארץ לירושלים ויהפלא

בואם
המק
ס
ע
וכל
ט
ס
לקיים
אומ
שבת
רפת
ק
ירושל
ירע
הוא
ספוק
כוב
רע
ל
איש
משך
מר
נשים
ומת
וכן
ה
ט
שק
וב

כגדה בכל מקום ובכל זמן כמו שמצאנו ברמב"ם וכו' פתחן ליה בעילתה נגד
 ירושלים ולפי העשן הזה אמ' עש' ומיחה ער אבא אל מקדשי ל' אבינה לאחריהם
 אמ' מקדשי ולא מקדש כי התשובה על הטנה הנזכרת שם היא במקדש העליון וכן
 רצה באמרו ירושלים הבטויה כעיר שחוכרה לה יחריו וכבר הקדים ל' שמתה כ'
 באומרים לי ביתי' נלך יוצה בו שהיה שמוח כמוצאו כמות נפטן נמשכים אל
 השכל ואומרי' ביתי' נלך יואמ' עומדות היו רגליט בשערך ירושלים והוסיף ופאר
 הכונה בירושלים הבטויה להודיע שהכונה היא בשפתן לא בירושלים שלמטה לברה
 רק בירושלים שלמעלה שהיא בטויה ועומדת גם כן בירושלים העיר שחוכרה והורכבה
 למיטא הכונה באותו שלמעלה ואותו היה החכר ההוא ובשפתן יחז' עומדות רגליט
 ועב' טעם לזה ואמ' כי זה כזי לנסה ולהיות מבט עליה והוא שאמ' ששם על שבעו
 שבעי יה עמה לישראל והשלים המזמור ואמ' למען ביתי' אליט אבקשה טוב לך
 ולפי העשן הזה אמ' הביא על חמונתך ירושלים הפקדת' שומרים והם שומרי ה'
 החומות הנזכרים בספר שיר השירים והם הכרוכים אשר נתן לשמור את דרך עץ
 החיים ובא המזכירי אתי' כורך שאמ' בכל המקום אשר אוכר את שמי' ולפי מה
 שאמ' אטא אלך וכרכתך והוא שיבא לירושלים שלמעלה אמרו אל תגד דמי' ל'
 ער יטון וער ישיב את ירושלים תהלה בארץ והוא שאמ' שיטון ירושלים שבשמים
 ושכאנך והיתה לתהלה בארץ נשים לבן בנה ובכונא בו להתעורר במה שנוכ'
 על מה שלא נזכר והמשל בנה אחר שמיצאת שם ירושלים על הכללת האלות הרע
 והבון שכל מקום שהמצא זכר ירושלים ולא יאות פני עשיט' על עיר ירושלים
 ממש הוא טאמ' למשל כפי העשן הנזכר אם כן אמרו השבעתי אתכם בטר
 ירושלים בעבאות או באילות השדה אם תעשו ואם העוררו את האהבה ער שחפץ
 הוא גם כן על העשן הזה כי עבאות ואילות השדה שהזכר החכם הוא על הדרך
 שאמ' אילת אהבים ויעלת חן רדיה יחור בכל עת ושם התבאר שקרא דיושרת
 החכמה אילת וזה לשע' פעם האחר עשן עצה האיילת כפי העשן שהזכר עש'ם
 ומיחות באייל הערג על אפיקי מים כן נפשי הערג אלך אהים והשע' לשמוך השם
 שהוא טאמ' על מישור הארץ כמו איל פאקן וכבר רבגם אונ' נפגע אילה שלחה
 בארע טבא תרמי ערביה לקח אילה מאיל במקום מישור ושלחה משלחך וכן
 אילות השדה יבוא לפי העשן הזה על מיטב החכמות הנמשלות בשדה כמו שבא
 ברב החכם ועתה בשדה לך ובעבאות לקח מן גזירת צבי היא לכל הארצות לפי
 שהחכמה היא לעטרת צבי ולצפירת הפארה ולניה חן לבעלה והוא שקרא יעלת

חן כי ה'
 אהן הני
 והצבא
 במה הש
 השדה י
 לך וכבר
 העש' י
 בעת י
 תהלה

חן כי היא המעלה החן לפע השם כמו שאמ' החכם נתן לראשך ליה חן ואמ'
 אהן הנביאים למען אמיצא חן בעיניך ילפי זה העטן ראוייה אילות השרה והצב
 והצבאות להשביע בהן בעת ירושלם וכבר אמ' אל הקרי בעת ירושלם ועור אמ'
 כמה השביען השביען כשהי צבאות בצבא שלמעלה וכצבא שלמטה או כאילורד
 השרה זו חית השרה כמה דאת אמר כי עם אבע השרה כחוקר וחית השרה השלמה
 לך וכבר קדכ לע שחית השרה היא העמש ואם כן ההשבעה היתה על כל כחות
 הנפש ומשיגהם ובהם ראוי להשביע בעת ירושלם ילפי זה העטן ראוי להשביע ב'
 בעת ירושלם כאילות השרה וכצבאות ועליו נאמ' ער יכון ועך ישים את ירושלם
 ההלה כארץ יהי רינע מלפניו לטען את בות חייט ולהשיב שכונתו לציון במהרה
 במיט אמן ...

סֵלֶךְ סֵפֶר נִקְרָא ...

סֵפֶר וִירְבֵר "

פִּרְשֵׁת כְּמִרְבֵר סִיט "

וארשתור לי לעולם וארשתור לי בצורק
ובמשפט בחסד וברחמים וארשתור לי :
באמונה וירעת כי אני יתי "

ידוע ומפורסם לכל יודע דה שרבי הגורא נשאר דברי הנביאים נאמרים
 כלעין כע ארס כרי שישגן השומעש או החואים אותם מתוך המשל הרביב
 ההם הכונה בעטין כאשר טען הנשע הנביא לבצר העם כי עור ישוב כנחלה

סגלה לשם מכל העמים בהחיותן בתורתו ובאמונתו כראוי שזרו בלשון ארוסין ל
 לפי שהאירוסין כן בע ארס קעין חוק מייחר הארוסה לארוס ומחזיקה מכל ארס
 זולתו וכא המשל בלקוחי האשה לבנסת יש לפי שירוע שהדקות הקרב והחשק
 מהמזיק לשעם נמצא באיש ואשתו מבני ארס נמשך לספור התורה המימיה ש
 שהאשה נבראת מעצם הארס מה שלא היה כן בשאר בעלי חיים ועלן נאמר כי
 והיו לבשר אחת ואם הכ שני גפות אמנם לרוב הצטרפותם זה אינל זה ישוב
 כהן אחת כי הדבקות שהוא להם הוא מכלי הכל וירוע כי האשה נבראת לעצם
 לעטורה הארס ואל אישה כלב השוקרה והוא ימשל בה להנהיגה על פיו וכאשר
 התגבד כראוי ולא יכטו עיניה זולתו ילכה אישה אלה ועל דרך זה נאמר במשל
 מתן תורה שהקרה אירס כד יעקב ויצה כי קהל יעקב שנקראה כרבי רזל
 כנסת ישראל ולחזונו על חמשה חומשי תורה אמרו שאירסה בחמשה טבעת
 לפי שיחש שעל הרוב נהגן לארס בטבעת לפי שהטבעת ערי היר והוא סובב
 מקיף באיבוע מאין הכל כדרך שאיט טפל מאיבועה ולא רוחק אותו אבל
 הולם אותו וכן ראוי לאשה שרומה בטבעת שבעה עריה ויראתו הקף כר
 מכל צד כדרך שלא ילחצנה גם היא לא תצא מהחזק ממעלתו רגע אחד וכן
 התורה נבנה לכנסת ישראל על הדרך הזה להיות כסור השם לערי קדושה עליה
 ולהזכירה בכל מעשיה כי השם יחד אותה מכל העמים ולפי שהתורה טוללה כל
 המחזק הקורמות בזמן לריעה אמונה ואשר הן סבור חוקות לקיימה והמדות
 הטובות נכללות בצדק ובמשפט בחסד וברחמים נאמר במשל הטוב שכל ט
 טבעת וטבעת הוא מז פוקים וזה יצא להם מן הפסוק הזה כי הזכר ג איחוסין
 לבשר על גאולה שלשית ואמרו וארשתך לי לעולם בא להכתימה שהאירוסין
 האלה יהיו חוקים וקיימים לא משאר האירוסין שהיו אחריהן צדושין לצטרה
 רמה בעלה כמו שאמ הביא ריט כאמכס ריט כי היא לא אשה ואנכי לא
 אישה והפר זענה מפניה וטאפוניה מבין שדיה וכאשר היו זענה סבה על
 לצדושיה כן הסרה הזענה והתשובה עליהם הביינה סבה להשיבה אל בעלה
 ויתן לה לב חרש ורח חרשה יתן טקובה כדרך שהבחר הטוב לעולם והוא שאמ
 וארשתך לי לעולם וסבה זה ההתבנה מכל מוחה טובה והוא שאמ וארשתך
 לי בצדק ובמשפט ובחסד וברחמים והצדק נאמר בלשונו על היושר והאמת
 כדבור או כמעשה הנה בא בתורה עק צדק ורבותי הוהית מזה ואמרו
 שיהא הין עלך צדק לאו עלך צדק כי זה צדק לארס כמתלה גדול ללמד לשון

לרכב אמר
 צריך שיה
 על דרך
 יהיה לך
 אמר וה
 שאמר ה
 הכורה
 ישר ולפי
 ל כדרך
 בבחינה
 עיניו
 בעיניו
 מן הא
 הראשון
 שור הוא
 או לרס
 ס אי
 ימיא
 ורבות
 הפס
 השם
 המעש
 הוא ד
 הגולה
 שאמר
 לעשות
 המסר
 והקמ
 במשפ
 כמורה

לרכב אמת ויושר ולהסיר מומט שקשות פה פהיות נוהר מאר מדרב שקר וכן
 צריך שיוהר במלאכתו ונמשאו ומתק שלא יעשה עולה לא על דרך חסרון ולא
 על דרך יתרון כמו שבא הכת אכן שלמה ויצחק יהיה לך איפה שלמה ויצחק
 יהיה לך למען יאריטון יומך והארבת ימים הגמורה לא תמיטא זולת זה כי השם
 אמת והאמת מהעבת ושונאה השקר כי ט ישנאו וירחקו ההפסס זה אמת זה והוא
 שאמר תעבת ה כל עושה אלה כל עושה עול ולא על המשקל והמרה בלב הקפיה
 המרה לא על כל משה אדם שלא ימיצא בהם עול כי האלהים עשה את האדם
 ישר ולפיכך אמת כל עושה עול אכל יצרך שירדך בכל היצק והוא שאמר וארשתך
 לי כצדק והוספת ואמר במשפט ולשון משפט טפל על הכחיה בן שני הרבדים
 בכחיות הטוב מהם הן שיהיה על דרך חיוב או זכוי או זולת זה והוא טפל על
 עשית האדם בעצמו כמו שאמר מכלכל רבין במשפט אמנם על החוב כא ב
 בעשיתים זולתו כאמר ונשפטו את העם בכל עת והמרה הזאת טובה לקיים
 מין האדם ההמוני כי אין לו קיום בלעזו ולפי העשין הזה היו המעשיים הרא
 הראשונים נקראים שופטים ונקרא השם יה שופט כל הארץ עשה משפט
 עור הוספה ואמר ובחסד וחסד יאמר על הפלגה הטוב והעושה טוב לאחרים
 או לרוב המציע לו מהם ולא לתקות גמולם וקרא חסיד ולפי העשין הזה נאמר
 כי אמת עושה חסד בארץ ונקרא חסיד כי בכחיה אצל כל הברואים והעשוי
 ימיטא חסיד בעשותו אותם אמנם בכחיה אצל עצמו נקרא יציק כי הוא אמת
 ורבו יצק ואמת והוא שאמר יציק ה כל רדפו וחסיד בכל מעשיו ומה שאמר
 הכת ולך ה חסד כי אמת השלם לאיש כמעשהו וזיה ט שרבו זה נמיטא ברכי
 השם לא ברכי זולתן לפי שמעשה האיש כב נתייב לעושהו אם ט גמור
 המעשה ההוא הוא חסד גמור ולפיכך ראוי לכל אדם להנהיג ברוך הזה כי
 הוא דרך מדרכי השם והוא יצק גדול לקיום מין האדם כי על דרך הזה ייטיב
 הגולם לקטנים והעשירים לעניים והוספה עור הנביא ואמר וברחמים לפי
 שהאדם יציק שיעשה המשפט והחסד במדת רחמים ול בהתעוררות הטבע
 לעשות הטוב לפי היותו טוב לא לקטל לו עס או להתגאות על שכנו ומשיעשה
 החסד על דרך זה יתמיד ט לעולם וכן כשיעשה משפט לא יעשהו לקט העש
 והתקמה מהאיש ההוא הנעש כי זה נמשך למדת האכזריות אמנם כשיתעורר
 במשפט ההוא לרחם על שאר הברואים הטובים סנוסר הרעים כמו שכתב
 במרה וכעת הירע מקרובך וכל העם ישמעו וייראו ובארבעה דרכים אלה

ישלמו דמי הארץ המדוע שהם סבות לקיום האמונה כפי דעת התורה האמתית
 שהודיעה שיש לזה אחר על כל העולם והוא להיות שופטינו ומנהיגנו ועל הדוכס
 הטובים הקדומים לא יהיה קיום לאמונה כמו שאמ' ז"ל כל שוראת חטאו קורמת
 לחסותו חכמתו מהקיימת ולפיכך צריך להחזיק במעשים המדויקים ולעשות המ
 המעשים הטובים להחזיק האמונה ולקיימה כהלכו מזה וקריאת שמע והפילה
 וציעה והפילן ומזוזה וכיזא בכ' ומהחלק הזה שכינת השכנות והמוערי הקראו
 ימים טובים ועמ' כי אם טוב יש בו הערה על טוהת היום שהוא כרי לשמוח בו
 בפילה ובהוראה ובשמוע כל העם וברי התורה והמצוה שאי איפשר רק בכטול
 מלאכה לא עם העסק במלאכה או בזולתה וזה יום טוב חיצה מן שלם ומתקן
 משאר הימים כמו שבא טוב על כל דבר שלם כמעשה בראשית לא שתקרא ט על
 המטה והשמחה בלבך כי אע"פ שזה טוב מצד הכוונה השטה כרי למטע חוב
 השמחה והמאכל והמטה משאר הימים וכי שיהיה המעשה על דרך ביטות
 לא על זה בלבד ואני להקרא טוב רק על השלמות בטוהת הראשונה והוא השמחה
 בשם כמו שאמ' עילה ושמחה מן וזה צריך לכטול מלאכה להמצא הפטאוי ו
 וראיה לזה מה שבא במעלה אסתר שמחה ומטה ויום טוב וכא ברביהם ז"ל
 שמחה ומטה קבילו עילוייהן יום טוב לא קבילו עילוייהן וכן רבנן אונק ממחית
 השבת מבר יומא טבא כל זה ראיה שעל השבייה ממלאכה נקרא יום טוב
 מצד הטוהת הראשונה " הלכות יום טוב "

ומתן קיום מצות אילע התקיים האמונה הראויה להאמין בשם כש מה שבא
 בתורה דרך נבואה והוא האמת והיציב והקיים כי זה השם יורה על זה מגות
 אמין וכן בא ל' אמונה ויהיה כאלו אמר וארשתך ל באמת כלעמ' בדיעת
 האמתות והוא שיקר הגדול לזכות מ למי העולם הפא כמו שאמר וצדיק באמונתו
 יחיה כי אין זה מצוה האמתות לאהבת השם רק האמונה והוא שהנסיך נאמ'
 וארשתך ל באמונה וידוע שהארוסה רבת החשק והיא המשגחה מן החלועת
 מציעה מן החוסה לראות את ארוסה וכן האחס הוא על הדרך הזה ומתן
 החשק ההוא ירבקו זה בזה ויהיו לבשר אחד ברעב זה את זה ובהרעש כל אחד
 מהם טאהבת האחר וכן כנסת יש מתן החזיקה בשע חלקי התורה הנזכרים
 התעורר ותלמד דבר מתן דבר ער שיהיה בשם והיתה ל לאשה ברעמ'
 אותו כפי השגה ידעת ארס והוא שחרב הנביא רבנו הטוב נאמר וידעת את
 יי וכבר קדם לנביא הפך זה כאמ' והוא לא ידעה כי אנכי נתי לך הדגן והוא

היתה ה
 מייחסים
 למלאכה
 באמרו
 אוהב ל
 הדולה
 לפי של
 העושה
 עתה ל
 הנבא
 היריעה
 את הש
 העושה
 ברבי
 בטוהת
 הדברי
 בשם
 היסוד
 כי הע
 השפע
 שמעו
 שט
 זו ש
 הארץ
 כי לפ
 המדי
 תעלה
 הארץ
 מהש
 על ק

היתה הסבה הרעה לסור מאחרי יי לפי דוע מחשבתם בממשלה הטככים שהיו
 מייחסים הממשלה טלה לצבא השמים כמו שבא ברמיהו ומן אז חולטו לקטר למ
 למלאכת השמים חסרנו כל והוא שטב עליהם משה רבי וייער עלט כל הרע כ
 באמרו וכן השא שיעך השמימה וראית את השמש ואת הירח אשר חלק יי אליך
 אותם לכל העמים תחת כל השמים לפי הממשלה העראית להם והיא העצירה
 הגדולה לייחס הממשלה להם ולפיכך היו עשים האשמה והבעלים לצבא השמים
 לפי שלא היו משיגים שכל ההוה ועפסד יבא מאת והוא שהשיר הביא על סבת
 העושה שהכילו ביעהם וכן אלהים ער שגליט ואמ' והיא לא ידעה כי אנכי
 עבד לה הרג והחיוש והיער וכסף הרבית לה וזהב עשו לבעל וכסס שהוריע
 הנבא סבת הגלות שהער היריעה קן הכעיה על הישועה והוריע סבתה שהגת
 היריעה באמרו וירע את יי וכאר זה ואמר ויהי ביום ההוא טאם יי אענה
 את השמים והם יעט את הארץ ויעה ט כי בעת הישועה יוריע להם כי אני
 העונה לכל קריאתם וזה דבר נפלא ברבי הביאים שיערב חכמות וברד
 ברבי הנבואות שהם מתבאים על העמד וכא וראה בנבואת יחוקל בהדיעו
 בנבואת משה המוכס לפי טבע הדברים הערא במראה ולפי גרירת שמות
 הדברים ההם וראה והתבון כי הנבא יחוקל הראה בראש ובסוף דבר מופלא
 כסס הער ובסס העיר ומשכ לקח לשען עס הרב רבי באמרו בראש ספרו יסור
 היסודות ועמוד החכמות לירע שיש טכ אלה מיני ראשען ונשוב לעשין ועאמר
 כי הביאים היו תאים רברי חכמה נפלאים במראות העגמות לפי שלמורד
 השפע הלאי היורד על השכל האטעני וזה נמשך למה שאמ' וז על דבר החסס
 שמעו כי עזרים ארבר אמרו כל דבר ודבר שהיה יוצא מפי הקב"ה עושין לו
 שני כתרים והוא הטאות למה שאמ' נעם ומירות אחת דבר אלהים שהם
 זו שמעו כי ען לאלהים עור שהמציא העשין נמשך בכל כי כשישלים זה השפע
 הארס צריך שיהעורר ללמר אחים ולחבר ספר יהיו רברו ברוך שה תעלה
 כי לפי רבקותו בחמר יהיה העלה ממט תעלה המומר כמדות הארס בהג' ה
 המדינה בעמידה האיש ופקיום המין ולפי הכור הטאיל מלמעלה יהיה השמר
 תעלה היערה בעשין בקטה החכמה והשגרה וכש השפע ההוא משלכ את
 הארס ער אשר יראה מהעלה יריעה העהר בעשין המומר גם ק' ויראה
 מהשמר דבר חכמה בלא ספק ופעמים יראה להם דבר אחר או עשין שירה
 על דבר והפכו לפי גורת השס ולפי טבע העשין הערא והעשין הנזכ' ימשך

תעור
 סס
 תמית
 המ
 שילה
 הקראו
 חבו
 כטול
 שחוק
 ק על
 חוב
 אעית
 השמחה
 חיון
 זל
 מחמת
 טוב
 טבא
 גות
 דת
 אמנות
 נאמ'
 לעת
 עך
 אחר
 יעד
 ה
 אה
 היא

אף במציאות מה שאירע לאיש אחר או לעם אחר אשר עליו השגחה השם והוא
 שהיו דורשים רוחי רשומות על המעשים שאירעו להם כמדרב באמרו על וילכו
 שלשה ימים כמדרב ולא מצאו מים אין מים לא תורה וכיוצא בזה לפי ענין זה
 צריך שילקח רבו הרב המורה בקריאת בע אדם קין והכל נשלא התקיים למציאות
 רק לשת וכיוצא בזה ולפי זה הענין אינו כמדרב כי מה שאנו כותב על ספורי
 המעשים שאירעו במעשה ההוא הנזכר ובשמות קין והכל נשלא וכיוצא בזה ולפי
 הענין הנזכר בשלמות הנבואה ראה הנשע הביא והתעורר להשיר אחרים ביריעת
 השם במדך נבואתו על העתרות כמו שנוכר באמרו והיה ביום ההוא אענה נאם ה'
 אענה את השמים והנסיף עור כיאור פרטי שירעו שהכל מאתו על ידי אמצעיים
 אינו אענה את השמים והם יעט את הארץ כל כי בטוחי יתעעשו הגלגלים וכבר
 יעשו כל מעשיהם וזהו המענה הנאות לשם ולשמים או איפשר שהמלה הזאת
 באה ברך הרמו שבה מלת חובלים כי לפי קריאתה הישרה רמו על ענין אחר
 והוא שבאר שם זכריה הנביא ואכחיד את שלשה הרושים ברח אחד ולפי קריאתו
 בפסוק האותיות רמו על ענין אחר ושניהם נמשכים לטובה אחת והוא אמרו
 וגם נפשו במלה כי וכבר הזכיר זה הענין הרב המורה ולפי עומק הענין הזה מדך
 יונק מלה רבות כנבואה גם כנבואת זה הביא כמו שזכיר קצתם וזה לפי
 דרך לשון הקודש שהתחלפו באותיות בשמות הלשון כמו שבאר ברובי נעים זמ'
 זמירות שבצורת ספר תהלים כתב ויחרגו ממסגרותיהם וכפסוק שמואל כתב
 במקומו ויחגרו ממסגרותם וכן בא טיה נעבודק והעייף שבאה במקום רבין
 התפעלות ראויה להכתב קודם הצוי וכן הנביא הזה כתב בני עלה במקו בני
 עולה גם משה רבי עה גלה לט בזה הענין בשמות השמות כע אדם על
 דרך שטי האותיות בהוראת בקינה גורת המלה בשם נח זה ינחמנו וקין קטתי
 איש את ה' ועאמר כי מלת אענה גם כן לרמוז כפי קריאתו הישרה שהשם עונה
 לכל נעה שבמענה ורבו שהוא ריטט יעשה רצון יכאיו ולפי קריאת הפוך
 האותיות יורה שהוא מטע לא מתטעע והוא שאנו אענה נאם ה' ואמר אחר
 זה שהוא המעע הגלגלים אשר לבטעתם השתלשלו כל התעעות ונמטעה
 היא האמת מציאות האחר והיותו לא אף ולא כח כמדך כמו שהזכיר הרב
 הרב המורה בשע ועשרים הקדמות שהקדים לזה ארס טוטולע וכמו כן כתב
 המורה שמתעשה הגלגל יתערכו היסודות וכאור ובחשך ישתט מוצהם ו
 ותחלת המוצה שיפתח מהם שע האירים אשר הם תחלת סבת אותה

השמים
 ואחר ה
 והקדו
 כי אמר
 שם טו
 הענה
 משות
 כדך
 ארץ
 ובשם
 את ה
 וכבר
 ומימי
 ולפי
 את ה
 והם
 והשי
 ענין
 המו
 המ
 שמי
 על
 ות
 כמ
 הצ
 הה
 הצי
 וה
 עני
 ע

השמים אשר המטר מהם והם גם כן סבת המחיצים ואחר כך הרכבת הצמחים
 ואחר הצמחים בעלי חיים וההרכבה האחרונה הוא האדם והלשון הרב המורה
 והקרוב איננו שעל כל זה העיר הנביא שראה טוב נבואתו על הדרך הנכונה
 כי אמרו והם יעט את הארץ רועה ט שברגעם יתערט היסודות כי הארץ
 שם טעל לנסודות הארבעה כמו שאמ' הרב המורה וראה והתבטן והארץ ה'
 הענה ולא אמ' והיא הענה כרוך שאר הנזכרים שם וזה לפי שארץ שם
 משותפת והארץ השיע בא על יסוד העפר התחתון לכו' ובא רמז על המחיצה
 כרוך שרמז משה רבי ע"ה באמתו והראה היכסה וסמך לו ויקרא לו ליבשה
 ארץ ויתר לזכ' ההוא הצמחים ואמ' תשא הארץ רשא עשב מוריע ורע' ו
 וכספ' ההוא בעצמו רמז הניבא הושע באמתו והם יעט את יורעל ומה שהזכיר
 את הדג ואת התרוש ואת היצהר נמשך לעשן הנבואה כי בהם חיי האדם
 וכבר קדם דבר הטפרים במחשלת הש"ס שהיו אומ' על צבא השמים עתה לחמי
 ומימי ואמ' על זה והיא לא ידעה כי אנכי נתתי לה הדג והתרוש והיצהר
 ולפי החכמה רמז בהם על שאר היסודות המתערבים עם העפר בהביאם
 את המוצאים ולא הזכירם בביאור כשאר המורכבים לפנים רבים נזכר
 מהם ג' האחד מפני שאין העורך בהם לחיי האדם כעורך הצמחים
 והשיע מפני שאינם נמצאים בחומר האדם כצמחים כי חומר האדם הוא
 עוון ועומח יום יום והשלישי כי הוית המוצאים אינה נראית לכל כהוית שאר
 המורכבים והדבר שאיט נראה לכל יסתרוהו הנביאים להיות דעת זרה מן
 ההמון כמו שהסתר משה רבי הוית אוצר המטר והוית המלאכים גם כן
 שרמז עליהם כפי מה שקדם לנו באמתו בראשית ברא עליהם וכפי מה שאמ'
 זל בראשית נמי מאמר הוא ונמשך לזה הושע באמתו אענה נאם זל וית'
 והיה מלב נאם במקום מלב בראשית ויבא גם כן הפסוק כולו כשתרדק
 בפסוק ראשון ממעשה בראשית וכפסוק השיע רמז על אוצר המטר והוית
 הצמחים ואחר כך רמז על שאר בעלי חיים ועל האדם ורמז ט כי שלשה ההר'
 ההרכבה הם באדם וסבת שלמות האדם הוא כשחמרו זך וטוה לקבל השפע
 הצלוי ואז עניחם חומר העפרי הוא העומח אל הש"ס וכי הוא המולד וה'
 והמצמיח לא כיחם ילרי ועטם ואז תקרא החיונית רוחמה והחלק השכלי
 עמו והוא שאמ' וזרעתי לי בארץ ורחמתי את לא רוחמה ואמרת ללא
 עמי עמי אהה וסבת זה מה שחתם בדברו ומה שפתח בו כי בפתחת אמר

והוא
 על
 וזה
 וזאת
 ספורי
 ולפי
 ויריעת
 וס' ו'
 עשיתם
 כדברי
 וזאת
 וחר
 ואמ'
 וזכר
 וכן
 ופי'
 וז'
 וזכ'
 על
 ותי
 וזנה
 ו
 וחר
 ה
 וז
 וזכ'
 ו
 ו

וידעה את יי וכתתמתו והוא יאמר להי וזה העטן טעל כפי צד החכמה שבא בתוך
 עטן הנבואה על העתיד לפי שכמותן הוא המלא הארץ דעה את יי ולפי חשיבות
 הדור ההוא ימצאו השלמים ויתייחס המציאות אל השם כדרך חשק האמוסה
 להגלות טוב המציאות אכל כל זמן שיש חושאים יתייחס בהפך להגלות הנעב
 במציאות לאשה זעטם וילך זעטם כמו שפתח בו הנביא בהנבאו על עון העם
 ועל גלותם וכבר העיר יונתן עה סגף על השמות ההם טעם כפי עטן הנבואה
 ומתוך הערת תבאמו יונדע גם ק הוראתם כפי צד החכמה הבאה בכלל הנבואה
 כי הוא תבן קח קח אשר זעטם אינול אתגבי נבואה על יהכי קרתא טעורת
 דאיתן מוסיפין למיחטי והתבטן היטב כדבר השלב הזה ובכל הנמשך לו כנבו
 נבואה הזאה כי הוא נפלא להכין בו סודות הנבואה לנביא הזה ולשאר הנביאים
 כמו שיראה להמון שהנביאים היו עושים המעשים הנראים שבאה להם המציה
 לעשותם גם אותם שהם עון ונבאי לכל אדם ויראה לקצת חכמי יש שהם מעשה
 נבואה והוא שהיה נראה להם לנביאים כעת הנבואה כאילו עושים המעשי ההם
 ולא זו הדרך ולא זו העיר אכל הוא כמו שהעיר יונתן עה על שרת השמות ותבן
 קח קח אתגבי נבואה כי שם הקיחה יפול על שם הדבור נבואה או בחכמה דיו
 בפילה והכלל בכל דבר חוק יבא בלימוד דרך קטין מקטייע האדם ולפיק דנקראה
 החכמה לקח כמו שאמ' החכם כי לקח טוב נתתי לכם תורת אל העונו ונאמר
 גם ק החכם ישמע חכם ויוסף לקח ועור אמ' ישכיל פיהו ועל שפרטו יוסף לקח
 והוא טאו אמר יוסף דבר טוב הו הוא נמשך אל מחשבת החכם וארון הנביאים
 הוציא השם הזה במקום דבר נאמרו יערף כמטר לקחי ויג עליו הגל כטר
 אמרת ועור אמ' לב חכם ישכיל פיהו ועל שפרטו יוסף לקח ואיפשר שנמשך
 אל העטן הזה ויקח קרח כי לפי השיב החכמה העונית מלאה לבס לאמר כי כל
 הערה כולם קדושים וכמוכס יי וק מצאט השם הזה טפל על דברי הפילה וה
 והתשובה כמו שאמ' הנביא הזה קחו עמכם דברים נשוכו אל יי והוא כאלו אמר
 דברו לכם דברים אלה בעטן התשובה והוא גם ק טפל עטין הנבואה שיהא בכלל
 עטין החכמה כמו שאמ' בנבואת זכריה לקוח מאת הגלה מחלרי כמו שהתבאר
 בפירש זמר ולפי העטן הזה אמ' קח קח אשר זעטם כמו שהבן יונתן ויראה לרבו
 אמ' וילך זעטם כי הילדים לא הפל בהם מלת קיחה כפי על הכרחיה הראשונה א
 אכל הוא כפי עטן תבאמו והוא שאמ' הנביא לביאור דברו כי זנה הזנה הארץ
 מאחרי יי ונאמר ק אמ' וילך ויקח את גמר בת דבלים ותו ואול ואתגבי עלרון

8

ראס
יי

דאם יתבון ישתב לבון ואם לאו כמיתר על האטן יתבון וזה התבן מורה על יד
 אחר מדרב הטבאה הנסמרים והוא שפעמי' תבא הטבאה מצד גזרת השם או ה'
 מצד גזרת קצת השם כעשן אחר ומצד גזרת השם הנשאר כעשן אחר והעמשך
 לזה ממייעם רכס כי משם יצא הבן דאם יתבון ישתב לבון ויזה בן שאם יצא
 עונם יצא הגמול העון ולפי זה העשן ערה שתרבן חונק כעשו כלה לפי העשן
 הזה שהוא אמי עשביד עמהון גמירא אס תיבון וכבר קדם לנו ביאור אחר בן
 במקומו כפרש וירא אליו ואמ' שאונק הזכיר מלה גמירא טס גמר הנזכר ה'
 ערה שעה אל העשן הזה שתרבן יונק כסס גמר טאל נאמר פעמים ושם דכלס
 הבן ממת עשן לפי שלש גזרות חלוקות כי מרכל הבן דאם לא ומכלס הבן כמיתר
 על האטן יתבון כלו אמ' כלס והוא כעשן טאל טכלת עליה ועור הבן האטס
 כלו נכה דכלס כמו שנמצא כושעיה דכלת האטס ועשן רמו הראות הטבאה
 הראת כעל האטס לפי מי שייחס עלי האת כמעשה כראשית וזה עשן התבן
 הוא מופלא מאד וטוב לבון סודות הטבאה וכן בא כהריון כלית הבן אמ' ועברו
 עוברין כישין כדרך שאמ' הנביא ישעיהו תהיו חטש תלרו קש ותבגמו יתעשרטן
 לטן עממיא עשרטן דרשע עברטן לטן עוברין כישין וכן תרבן כסס יורעל מבריא
 ואפגד שלקחו מגזרת קצת השם הראשון טאל אמ' יור אכל אמרו כי גדול יוס
 יורעל ארי רב יוס עשהבון ושם לקחו מגזרת ורע כמו שאמ' הביא וורעטס ל'
 בארץ או איפטר שמצר פזור הזרע לקחו על עשן פחות ורע ומצד קביעתו בארץ
 ומצד הטוב בן נבא לקחו על עשן חשוב וטוב וזה דבר נמשך הרבה ברבוי הביאוי
 והחכמים שינחו רב אחר על שט הפסס על האחר מצד אחר ועל השט מצד
 אחר ולפי מה שכתבנו נמשך יונק עה כעשן הטבאה הזאת אבל מצד החכמה
 הרמוז בן כמו שאמרן בהתמלת הטבאה על חלקי המורכבים כעולב השפל ברוך
 גמאי כפי מחשבת הרעש האומרים אלבה אחרי מאהב עהע לחמי ומימי והס
 שאינם משיגים שהכל מאת השם כמו שבא והיא לא ירעה כי אנכי ערה לה הדן
 והגרונש והייער אבל מייחסים הכל לשכל הפועל לא לשם כלל והס האומרי עוב
 יי אה הארץ כמו שהזכיר יחזקאל הביא ואם לא אמרו כפירוש כוונתם כי האלה
 הוא הרע לפי ההפסד הנמשך אל ההויה והס הרעש אומרים גם כן כי זעט הארץ
 יוצאו הדן והגרונש והייער המצא זה כפי הרעש הטפריס הנקראו פטריש וזה
 טע יצא להס מרוע הטב רבוי הביאויס והחכמים שהכירו דברים כדרך משל
 וכלשון כע ארס כמו שהזכיר הרב המורה שאפלטון היה קורא החומר נקבה והיערה
 זכר והזכיר גם כן שאלמה החכס דמה החומר באשה איש זונה לפי המליכה יגרה
 אחר ערה יוס יוס ולפי העשין הזה בא עשן החכמה ככלל הטבאה הזאת כי לעתן

בא כמין
 שיכות
 העב
 העב
 גמיר
 הטבאה
 כסב
 ביאויס
 ירעה
 משה
 ההס
 גמיר
 דיו
 נקראה
 אמר
 לקח
 ביאויס
 טל
 שר
 ככל
 ויה
 אמר
 ככלל
 באר
 לרע
 ה
 א
 ורץ
 יין

דאם
 יי

היצרות קרא הנשע והוא שהזכיר פעם שעת בפסוק הראשון והפסוק בין תחלה דבר
 ה' הנשע ובין ויאמר יי אל הנשע והקרוב אל שהחכם בא לרמוז על השמים של
 נזכר שם לפי שהאמונה הפחותה שהיתה ברעים מן הדורות ההם ובא ההפסוק
 בפסוק למבינים באור לבראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ ולחומר הראשון
 קרא אשת זטנים ולמורכבים ממנה ילדי זטנים ולפיכך הפל עליהם הקיחה כי כלם
 מקבלי היצרות והוא שכאר ואמר כי זנה הזנה הארץ והוא החמר הראשון ואמר
 מאחרי יי לפי שהוא כאלו היא מאחריו לחקקה מהשפע האלהי הנאצל מהורו וק
 וקראה גם כן גמר בת דבלים לפי הכלה הנמשכת אליה וזו הולך ודור בא ויאמר
 שהיא בת דבלים שהם מורכבים מהר הכלם הכלם וההיה זוהר הולך סימן ואפשר
 שלפי העשין הזה פתח קהלת בהכל הבלים ואחר שהזכיר הנביא החמר הראשון וכלל
 בו הרכבת המוצאים על הררך הנזכר הזכיר הרכבת הצמחים וקרא לו יורעאל
 בשם אשר כנהו הארון הראשון לנביאים עשב מזריע ורע וכבר הזכרנו לזה פעם
 בפרשת שופטים ושופטים שרמו בו על עשין הכלה שכן הנראה רע לבט אדם
 וידוע למבינים כי הוא סבת ההויה ועל זה רמוז מיצר החכמה באמרו ופקודת את
 רמי יורעאל על בית יהוא כי כן מיצאן מקום שיפל העץ שם יהוא והנביא רמוז
 בעשן החכמה בפסוק הזה על מחשבת הרעים בהפסוק ההויה העלה ובפסוק הדבק
 אליו כי ההפסוק ההוא הוא ההויה ואחר זה בא לרמוז על הרכבת חומר בעלי חיים
 וקראה בת לפי בחינתה אצל הרכבת החמר החי המדבר לפי שחומר האדם הקרוב
 הוא חומר שאר בעלי חיים הקרוב כמו שהזכיר הרב המורה והוא נמצאת גם
 כן באדם ולפי דעת הרעים תקרא לא רחמה כי כן יקראו גם הם לא עמי לפי שהחלק
 החיוני והחלק האנושי אשר באנשים אין חפץ השם בהם והוא שאנו כי לא אוסף
 עור ארחם את בית ישראל ואמ ואנכי לא אהיה לכם ואמנם לפי בחינת המון
 הרב ממט שאי אופשר שלא ימצא כמין המבקש בו והוא האדם השלם אמר והיה
 מספר בני ישראל יאמר להם בני לא חיו וזה כל נמשך אפי לפי הדור הרע ואמנם
 לעמוד לפי הדור הטוב ואמרת ללא עמי עמי אהה והוא יאמר לאהי ואתם בני
 אם הפקחו עיניכם להביט אל המראה הזאת תראו הן לידות באדם עצמו כי כן
 ימצא בו הכח הנזון והוא היצומח המזריע והכח המרצש והוא הנפש החיה אשר
 לא רחמה מיצר אחר ומיצר אחר רחמה והכח השכלי הוא יצרת האדם וכשיאמר
 לה אז יקרא עמי וכאשר תסיפן בני להביט אל היכל הקדש המצאו ליצור
 האדם עצמה השלשה כאשר נמצאו לאדם קין והכל זאת כמו שזכר בפרשת
 ויהיו חיי שרה וכבר העירות אתכם כי גם הערר המציאות יבא לעשין החכמה
 גם כן וכאשר נזכר על קין שמו ית באמרו קטתי איש את יי כי הוא המצויר

במין
 ומפני
 ופלא
 ביושנה
 כמו
 ויתלבט
 והנפול
 ודיעה
 טאו
 וללבט
 ואמ
 כמו
 אין
 כפשוט
 ייטוב
 וישה
 המפני
 פשוט
 הראש
 שימש
 מאה
 שמא
 שלם
 שאי
 הנב
 לרע
 בער
 האר
 והיה
 חמו
 ית
 בר

במין כן עבר הנה בקדוה ל' יורשאל וכבר נזכר בשם הכל ושה מה שנוס ומשם הבין
 ומפני הן לירות שביאר הנה הזכיר גם כן ישעה הנביא עמטאל ומהר שלל חש בן
 ופלא יושע אל גבר אביעו שר שלום ואל יבהילכם השם לא כנבואה הזאת ולא
 בזולתה כי רבים אשר המית לפי שלא ידעו דרך יי' ללכת במדברת ולהבין סודותיה
 כמו שהשר על זה דעל ואח' סגומים וחממים הרבים עו עת קץ יתבררו וית'
 ויהלכט רבים ויצרפו רבים והרשיעו רשעים ולא יביט כל רשעים והמשטלים יביט
 והנטון שהלבון והכירור והצמחה נאמרו על הרבים כי מ צריכים רזישה אחר
 רזישה פעמים רבות שכל אחת מהן טובה לעצמה ואם רבים רמון לאנשים הוא
 נאמ' גם כן על העשן הזה כי טחות השכל צריכים לפי שטופס אל החומר לעירור
 ולליכטן ולברור כמו שאמר החכם מצרף לבסף וטור לזהב ואיש לפי מהלע' ו
 ואח' מצרף לבסף וטור לזהב וטחן לבנה יי' רזישה מ ויצרף לבנה יי' כי הכל מאת
 כמו שאמ' ומי' אשה משכלת ואמר ירמיה הנט צרפס ובחנתים ואחר שהוא כן
 אין ספק שרבי הנבואה הם נמשכים למעלה השכל האטשי אין ראוי שילקרו
 כפשוטיהם רק שיחקרו חקירות רבות וכל עת שימיא מ האדם נסתר אחר נסתר
 ויטיב המוכן ממט מאשר לפטון כמו שהעירותו על נבואה הושע ורב נבואות
 ישעה כי אעפ' שהיא נאמרת על עטיע הדורות אשר התבא עליהם כמו שפיתו
 המפרשו עשין החכמה לא יבצר ממט וכשע העטיעם צריך לדעת והוא דבר
 פשוט לכל יודע ספר כי השמות אינם להורות על ענין התקראו בהם יק על סממ
 הואשוע הלא הגאה שמשך רכ' עה קרא שם המזבח יי' נסי ואין פה בשולם
 שיחשוב שהשם המיוחד לו ית' יאות לאחר זולתו אבל להזכיר הנס שבא במקום
 מאת השם קרא המזבח אשר בנה לפטון יי' נסי רצה מ שהעס יאמר וידע ש'
 שמאת השם היה עסו וכמהו קריאת גרעון למזבח יי' שלם מפני שאמר לו השם
 שלם לך אל תירא ולהזכיר העשן ההוא קרא למזבח בשם הזה וכפי העשן הורה
 שאירע שאין מ ספק בשע מקומות הנזכרים כמו שאר שמות הנאמרים בדברי
 הנבואים ועשן הנבואה על הדורות ההם כבר הזכירו המפרשים ונצרך יונ' להגמ
 לרעהו מאס ברע ובמר בטוב עו לא ידע לרחקא כשא לפי שסמך לו הנביא כי
 בטרם ידע הנער מאס ברע ובמר בטוב ויצריך להבטן אין יהיה אוח על עויבת
 האומה אכלו חמאה ורמ' והנטון לעמר מ כי האוח הוא למה שבא בסוף העשן
 והיה כיום ההוא יחיה איש עגלה בקר ושה צאן והיה מרב עשות חלב יאכל
 חמאה כי חמאה ורמ' יאכל כל העור בקרב הארץ ותי' יהא מסך טוב משח
 יתברנסון כל צדיקא והשארון כמ' ארשא ולקח המהר' עשות כאלו הוא רגש
 כורך מ מין חלב ינביא חמאה והנביא באר על אמרו יאכל חמאה כי חמאה

ורבש יאכל וזה בלא ספק לעשין הערה על המשל סלע כאשר הוא גם כן הערה בלא
ספק אמרו העוב הארמה נמשך לאות והוא באור בלא ספק באו להודיע מי העלמה
ומי הבן כאשר באור כן האחר ובנבואה היוצרת מה שהקדים ואמר ויאמר ה' אלי
קח לך גלען גדול וסמך עליו כחוט אטש למהר שלל חש בו ולא בא שם ואקח ארס
הגלען ואכתוב עליו רק ואשיה לי ערס נאמנם ואקרב אל הנבואה והיה ותלך כן
ואחר כן עמו השם לקרוא את שמו מהר שלל חש בו וכמו כן הקדים הנביא למר
כי ילך יולך לטן עקן לטן השם ההולכים בחשך ראו אור גדול יושב בארץ עלמות אור
גדל עליהם וכבר העיר הרב המורה על הפסוק הזה בחתימת ספרו להיות תכלית הש
השלמות וארם כשי ידעם כי המורה נמשלה לרשע וחלב כאמרו רשע וחלב תחת
לשונך וריח שלמותך כריח לבטן ולפי העשין הזה תמשך הנבואה ההיא וקרוב הוא
למכן לבאר עשין הנבואה ההיא מצד החכמה ולהוציאן מוכח רבני כמה שכתבתי
במקום הזה וכזולתו ואין ראוי להקל באחת מן הנבואות לפי עשין הזה כי מעקר האמ
האמונה לסמוך כמה שהבטיחוהו הנביאים על העתיד כמו שהבטיח הושע הנביא
כאמרו וארשקך לי לעולם וזאת ההבטחה שהבטיחם הנביא אעפ ששטותיט הבריל
בישט וכן להיות אינה חזקה ממת כי כשתחפץ האהבה קרוב הרב מאד ויותר
מאשר היה סתלה בעת עלהט ממצרים שהיית בלא תורה כלל ואין להוואש מן ה
הגאולה לפי מיעוט כע עמיט כי לא מראש נר כט השם מרובט כי הייט המעט
מכל העמים כאשר הערה המורה ועל דרך זה הם הטובים לעולם גם הנביא אמר
ולקחה ארבע אחר מעיר ושעם ממשפחה וארה רואה פרה הזאת במספ הפקורים
ששט עלי הנבחר היה מועט מכל שט ולא עלה מספרם לכב לך ואעפ שפקוריהם
היה מן חרש ומעלה ומהם שטע ע לך ושטט ס לך ופקוריהם מן כ ומעלה
וזה לראיה גדולה שאין אהבת השם נראיה ברבני עם ולא ברבנייהם נצחו יוצאי מ
מצרים אויביהם לא סרוב ולא בחנה ככשו הארצות אבל הכל היה על דרכי מופתם
וק כשעורם מכלל לא היה שם רק ריטן השם שהעיר רוח סורג ורוח השם וק יהיה
לעברד והוא שהקדים הנביא ואמר לטן העה אעבי מפתיה והולכתי המרוב ורברתי
על לבה וערתי לה את סמיה משם ואה עמוק עטר לפתח תקנה וענתה שמה כימי
נעוריה וכיום עלתה מארץ מצרים ואמרו והולכתי המרוב לפי שירוע שמי
שגל עם הושם יטה אל טבעם ומנהגם והוא שנמעט שישיג שלמות אטשי עם
זה גם לצאת פתאם ממרה אל מרה סתך נמעט ולפיכך צריך לכל אדם מברקש
שלמות שיסור מאחלי אנשים רעים ומחברתם ויתברר ע שיטעה מנהג וטבעו
לטוב אז איפשר לו להשיג שלמות אטשי לא זולת זה והשם אשר לו נכתב עלילת
כאשר פקד את עמו והוציאם ממצרים סבב והולכם דרך מדבר כבדיות מכל

העמי
אל א
לשם
ויקרא
באל
והיה
רא
סל
תה
ד
ש
טוב
פק
הט
חב
ות
חפ
הע
על
כמו
אר
הוא
וע

העמים מ' שנה שהוא זמן עתון ללמוד כמו שבא בן ארבעים לבינה ואחר בן הכבוד
 אל ארץ עשבה וכן לעשר סקרוכ יוליט המדבר כאשר הכתיבת וידבר על ליכט
 להשיב אותן עליו להיזהר סגלה מכל העמים ולרמז ממלכת סהים וגי קדוש
 ויקרא שמו עליט וכמשנה חקן על סב ישיט עליט ואנחת שוש שיש בילי חלל עשט
 באליהם כי עיה לו לעם והוא יהיה למ לזאבים ואז יקרא אישי כמו שאמ' הנביא
 והיה כוס ההוא הקראי אישי ואמר הנבא גב בן כי יכעל כחור כנולה יכעלך עקן
 ומשנה חקן עלמלה שיש עלך לחקן "

פ' שנה ש'א והיא ראוייה לחופת חכס
 או כעל מרה "

ראשית חכמיה קנה חכמיה ובכל קניינך קנה בנה "
 סלסלה ותרומימר תכבדר כי תחבקנה "
 תתן לראשך לוייה חן עטרת הפארת תמוגנך "

ג פסוקים אלה נאמרו על דרך שאר פסוקי משלי שהם על שני פנים ושניהם נאמרו
 טובים להשלים טעם התורה הרמימה שקצת מיטובה באו להשלים חמף והוא כ'
 בקטת המדות הטובות ובהרחיק המדות הרעות הנמשכות לחומר וקצתו באו על
 הטעם הראשנה בארה והוא הקן העש המושג כרועת האמה והחכס שלמה ע"ה
 חב ספרו על דרך משל על שני פנים אלה: אחר מהם גלי ואחר מהם נסתר גלוי
 והטבות מוסר כי זה כל האדם ונסתרו השכל וכינה וכן הרבה בראש ספרו לרעת
 חכמה ומוסר להבין אמרי כינה קרא מיטת התורה והלמונה חכמה ומוסר וקרא
 הדעות האמתות העמונות בה כינה כי בן אמרו הע ראשית חכמה גלוייה בא להזהיר
 על התורה ולעשר הגמול טוב עליה וקרא במקום הזה לראת שמים ראשית חכמה
 כמו שאמ' בפירוש ראשית חכמה יראה יי ונקראה בשם ראשית לפי הערך לבר
 אדם בקדימותה לפי שהאדם אין לו חכמה לא מצד הלמוד מעט מעט וללמוד
 הוא צריך ולפיכך צריך להקדים היראה שלא יעמד כלל אלה בעורם ישיג החכמה
 ועוד כי ללמודים יוצאים ספקות רבות ומטבות ולפיכך היראה הקורמת והקטטה

כלבם היא מענה על החכמה כי קדימה תגה ותביע הספקות ההן לעבודת השם
 ולא הברט כמו שאמרו כל שיראת חטאו קודמת לחכמתו חכמתו מתקיימת וספי העשן
 הזה אמן החכם סי יו יתן חכמה מפיו רעת ותבונה ייבאן לשרים תנשייה מען להולכי
 הוס' ועל דרך זה גם כן אמר ראשית חכמה קנה בינה כלומר בראשית חכמה קנה
 חכמה כי יחסר בית השמוש וביה בכל קטיף תורה עליו ואמרו בכל קטיף רוצה
 ט בכל מדותך כי כן יקראו חכמי הרבר הכוונת הנפש החזקות הקיימות קטין ואם
 תרצה אמור בכל נכסיד קנה הלמוד שאם לא מצאת בחכם קנה כשכר כמו שדרשן
 זל על אמת קנה ואמרו סלפלה רוצה ט הפך בה והפך בה ספי הלשון שאמ' למי שהיה
 מהפך בשערן ער מהו אהה מסלפל בשערך או כפי עשיט רוצה ט הדימה ומרוממך
 נרען החכם טה השתל לטרוח בה וללמוד מכל אדם ואל תאמר יעשר הוא או נבזה
 ממיט מפני שאם השפילך החכמה היום ללמוד ממי שיראה שפל ממך ותצטרך
 להרימו עלך מחר תרוממך על גדולים ונכבדים וכי תחסקה יוצא ט הדמקה ה
 הגמורה התשקת ישיגך כסור בחכמה ולא כשאר החכוקים המביאים בעליהם לדי
 תקלה וקלע וינשיט האדם בשפל המקומות אבל החכוק הזה ינשא בעליו וינשיבט
 בין מלכי ארץ והוא שכתב סירא וכן עגרים תשיבך רל שילמדו העגרים והגדולים
 ממנו סוף רבר אמר החכם לא כסור זה כלב אלא שמהיה סאחד המלכים היוצא
 בסגר מלכות ועטרת הפארת בראשו והוא שאמ' תן למשך לית חן עטרת הפארת
 המגן וזהו כמו שאמ' אחר מן החכמים הטורח בחכמה וכלמוד מקנה העטרות
 והנזרים יעשו מזהב הלשון המרבת וינשמו בראש אוהביהם ולפי שירוע שפס
 שהכבדים הענוים בראש המלכים יעשו מפניעם מחובבים ראוי על העשן ה
 הזה להקרא לית חן ואחר שכל עטרה היא הפארת אמר עטרת הפארת המגן
 כאלו אמר סגר הכבדים ומשל הסגר בראש הוא לפי שירוע כי הוואש הוא החלק
 הנכבד שבתלתי אף בעלי חיים כי ט כלי החמש הדגשות אף כי בראש האדם
 שבו הלשון המרבת שהוא כלי הדבור המכיל ביע וכן שאר בעלי חיים וט גם
 כן שאר הכמות האטטיות ועוד כי הוא עליון וקוף לעמת השמים כפי מה שיש
 ט וסגר להמשך אליהם ולפיכך נבחר הוואש להטן ט הסגר להורות על המ
 המלוכה ועל העשן הזה יאמר סכבר הסברים יען על ראש השלם רוצים ט על
 שלמות יגרות והוא שאמ' זל ג סברים הם סגר תורה וסגר סהנה וסגר מלכות
 והם כיארו ססגר תורה גדול משאר כברים כרסג בי מלכים ימלס ורוועס
 יחוקקו עק וסגר זהו שקרא לית חן ועטרת הפארת נאמ' על השם הטוב
 שאמחו עליו שעולה על שאר הסברים לפי שהשם הטוב הוא סגר לאי וסבר
 השם הטוב ידועת התורה וקיומה שהיא בחירת הדרך הישרה שהיא הפארת

לשע
 יפא
 ומכל
 ולא
 כי ה
 נמי
 ולפי
 קויו
 שה
 והא
 לאו
 שימ
 בעש
 מיט
 הנא
 לבר
 שיה
 הוט
 אה
 הש
 גיו
 ימ
 הא
 לע
 אב
 כמ
 מיו
 אל
 במ
 ק
 הא
 ה

לעשה והפארה לו מן האדם כלומר שהיא הפארה לעצמו להשלמו ואחרים יפא
 יכאחזו עליה כלבט בה והוא השם הטוב וההולך בדרך ישרה הוא המושל במאורו
 ומכלכל רביו במשפט השם ארמונו המיד ומפלס מעל רגלו ההולך באמצע
 ולא יטה ימין ושמאל כמו שאמר החכם אל הע ימין ושמאל הסר רגלך מרע הורה
 כי העשייה לימין או לשמאל הוא רע אבל ההולך באמצע הוא הרוצה כי יטע לאהים
 נמצא שמסלסל התורה ההולך בדרך ישרה הוא מלך בן חורין היוצא בסגור מלטה
 ולגיה מן בראשו ולא מי שסלסל סגורו או מי שספר קומי או מי שמטין להיות
 קונוטמו הלבנים או מי שטמן בראשו כובע נאה ומזוכב שהעשה זה נער וכער
 שהנחש משיחו והשטן עומד על ימיו ומחר אומר לו לך עבור עץ ואל הטעה
 והאמר ומה בכך כי אין בסלסול השיער ובהגאות לא מיתה ולא מלקות לא
 לאו ולא עשה שהאומר זה לא השיג כוונת התורה שרוב מיטובה נבט כדי ש
 שימשול האדם במאורו וכא זה ללאר על זה ולפיכך אין ללול כרכים הקלים
 כעושי התורה לפי שאצל השם חמורים ולפיכך אמר הו נהיר במיטה קלה
 כמיטה חמורה שאין אהר יורע מקן שכן שלמיטה ושטן שלעביחתי הלה
 נראה שהתורה הקפירה על כן קולל וסוכא וצורה אכזו ואמו לתפשו ולהביאו
 לכך לרוממו על הרטימר כזר שאכל ולוג יין ששה ואילע גב לט שנהב או
 עשה שאר עבדות חמורות לא היה זה מוטל על אכזו ואמו וזה שירבוטת ה
 הכרכים החמורים שמהווה האדם אליהם צריך מוסר רב לפי שהם מושכים
 אה האדם ער שאול התורה כמו שאמל כי כיום אכלך ממט מות המות ולפי זה
 העשין החשוב מעשה התורה קצת מאכלים טובים ונבחרים כחזיר ושפן ורעם
 גדולים שאין להם קשקשת והרבה מאכלים שעולים על שולחנת מלכים ולפי
 ימיו התאוה אליהם אסרתם התורה לא למאוסם וכן נא במחלת היצירה ה
 האזורה על העץ שג ט והוא האשה כי טוב העץ למאכל וכי האוה הו
 לעינם והיא הסבה לאזהרת החזיר וכיוצא בן מן הכרכים הנחמרים והנאהבים
 אבל איסור דבר נמאס הוא מין אחר באיסורים על דרך חרוש ועל דרך זורר
 כמו שאמל על על איסור עכבר האי חרוש הוא רהא מימאס מאים וכרילי אנשי
 מיטה ואפי הכי אסריה רמח זה מורה שאר אסורי מאכלות סתם נטיית היצר
 אליהם יומי שכובש יצרו מהם ומשאר האוה האפטות השיג כוונת התורה
 במיטה כי זה בקש מהם דרך כלל כאמרו ואתם הביו לי ממלכת כהנים וגוי ק
 קדוש ואמ קדושים הביו כי קדוש את יומי שפרש ומיחר עצמו להבטל מטומאת
 האנשים הרעים המחללים נפשם ביצרים והאוהם והוא קדוש ומוסר כמו שבא
 הכה על מי שהזיר עצמו מן היין ומגלוח השיער ל יום קדוש יהיה גדל פרע

שער ראשו וכל ימי חייו נתן לו נור כהונה שלא יטמא למומים והסבה כי נור לאו
 על ראשו קרא טוול השיער מפני שבא למונעו מן העבירות ומן היתרונות והוא ה
 השם הטוב כתר להי ופלו אמר אחר שכתב האלה על ראשו שהוא העולה על כל
 הכתרים ראוי הוא שיהיה תחת הכתר ההוא כתר כהונה הנאמר גם כן על הכתר ה
 הגדול בששן טומאת המתים שהיה גם כן על אביו ועל אמו ונאמן גם כי ער שמן
 משחת לאהיו עליו ולפי חטב קדושת הנזיר הגדול מעלתו ככתב גדול לא הפסיק לו
 קדושת שאר כהנים וזה נמשך למה שאמ' רז"ל ג' כתרים הם כתר תורה וכתר כהונה
 וכתר מלכות וכתר שם טוב על גביהם ואיפשר לומר ששם נזיר הוא על שם הנזיר
 האלהי כאלו אמר מוסבר כלשון רבותו מוסבר כעמוסן וכן זה יקרא מוסבר לפי ש
 שטוול שערן הוא מכתרו ומשעמו וראיה לרוב זה שמשך הנזיר האלהי שכל
 עת שהיה נזירותו בראשו עלתה עליו רוח אלהים ובהגלתו סרה מעליו לפי שאין הסנה
 בארץ יופי הארץ והכשתה שהלעתה ורימה אחריתו ונמצא שאיט על ואמנם
 הסונה עלמו ורמותו שהוא לו לברו לפי שהארס כשמשטרל כבתגאות ובהתעק
 על היין וכשאר מיני ההעק יצרו מהקבר עליו ופא לשדו מן השלם לפיכך צריך
 לארס שזימצא עצמו עטה אל הקצה הזה שיטה עצמו אל הקצה האחר עיטוב
 אל הדרך הישרה ולפיכך נסמכה פרשה נזיר לפרש סוטה וסדרו הם זל מסכת נזיר
 אחר מסכת סוטה כמו שאמ' שם מכרי הגא מסר נשים האי הגא מאי טעמו הג
 נזיר הגא אקרא קאי והיה אם לא המצא חן כעשו והכי אמ' מי גרס וכו' רהצוי
 קרא לאו כפרש סוטה כתי ולא סמוך כפרש נזיר ועור והא בית הלל לית להו
 ערה ממש ועור קרא אחריתא למה לי והאי סמיכה פרשה נזיר לפרשה סוטה
 לפיכך ערה רהאי קרא ששגא היא והגרסא הנכונה הגא אקרא קאי כלמה
 אקרא רסמיק נזיר לסוטה והאי קאמרו מי גרס עברה היין וקאמרו כל הוואה
 סוטה בקלקולה יזיר עצמו מן היין לל שהתורה התמימה המשלמת המחזיק
 בה והמקדשת אותו כיונה למטע הפסות המתטיאות הארס לפי שיוע שהאשר
 החוטאת תחת אישה אין ספק שרוב מכניח גרס לה לשכח יראת השם ועשה
 לסלק מעליה אימה בעלה ולקטת לה שם רע עולמי כשכונתיה וכיון מופלג
 שהרבנות לפני השם כפריעה ראש נשאר משפטי סוטה ועור שהעברה האחת
 תביא אותה ובעלה שיהיו כעברה כל ימי היותה תחתו ולהוליד בנ זמנים וזה
 טעם גרמה לה סבה מן הסבת כמו שגרס גם כן רבך לאיש הטאף והרבה הוא
 על הרוח הוא היין ששכ טבעי למין הארס לפי המנהג והוא כלא ספק מעבר
 רעה הארס ומסכל אותו ולא ידע כי כנפשו הוא וכסם שהוא מחטיא היום
 את אשת עמיתו או כתי יבא אחר ויחטיא את אשתו או כתי ולפיכך אמ' תורה

הקטנה צריך לו ללכת על דרך הרפואה שירחיק עיניו אל הקצה האחר כרי שישוב
 מתוך זה אל דרך הבטחה שהיא הדרך הישרה ומי שטורר בנזיר על הדרך הזאת
 ערו לשם שמים כמו שאמ' שמעון הצדיק מימי לא אכלתי אשם נזיר חוץ מאדם
 אחר שבא מן הדרוס יפה שיעם וטוב הוא וקוויטתו סדורות לו הלתלים אחרת
 לו כע מה ראית לשחת שיער נאה כגאת אמר לי רועה הייתי לאבא כשיר
 והלכתי לשאוב מים מן המעיין ונסתבלתי בכבואה שלי ופתו עלי יצרי ופקש
 לטדע מן העולם אמרתי לו ריקה מפת מה אתה מקבאה כשעלם שאיטן עלך
 שסופך רמה ותעלשה העטרה הריני מולתך לשמים שמרתי ונשקפתו על ראשו
 אמרתי לו כע כמותך ירבו עררי נזירות בישראל עלך הסת אומר כי יפלא ל
 לעורר ער נזיר להזיר לוי למוט מרבי ל שמעון שמי שטורר ער נזיר כר
 להרחיק מן העטרה הוא שכתר להיות על ראשו והוא שאני להקרא נזיר לוי
 או נזיר להים אבל מי שטורר ועברל מיטורך אחר מיטרכי האף לא ליטור החק
 עבירה איט מוכב ולא מאושר אבל הוא עושה כגד סוגת המרה כמו שאמ' לו
 לא היך רבים האסורים לא שארה אוסר עלך רבים המותרים כל שהמורה
 המזימה מנעה היקרונה והשאירה ירכי קיום האף ויכרי קיום המין גם ה
 הלא תראה מיטת פרו ורכו והמיטת העדרות כלקחת האשה וכיוצא בה מקיום
 העולם לפיכך מי שטורר בנזיר בלא יטורך הוא חוטא ואכזרי לפי שהוא עובר
 שארו ולפיכך אמ' חכמי שאפי מי שטורר לעם נקרא חוטא וזה לפי שאלאכתי מ
 מלאכה אכזרי כראמרי סב לה כל לעזר הקפר רעבא ל לעזר הקפר אומ' ומה
 הל וכפר עליו מאשר חטא על הנפש באי זו נפש חטא זה לא שיעער עיניו מן
 היין קו ומה זה שלא ישיע עיניו לא מן היין נקרא חוטא המיעער עיניו מכל
 רב ורב על אחת כמה וכמה ומקשיין על זה האי בנזיר טמא כטב שמי שמת
 עליו מה שטמא את נזרו הוא דאמר שנקרא חוטא מפת טומאתו אבל מי ש
 השלים נזירותו אין לו שם חוטא ומשע קסב ל לעזר הקפר בנזיר טמא
 שמי חוטא הוא כלומר האי חטא רקאמריין קרא לאו אטומאה קאי לא איצעה
 דנפשיה והייט רקאמרי וכו' טמא אם ט ליכתוב רחמ' האי קרא כטהור היין
 טעמא ורב קרא בנזיר טמא הואיל ונשנה פת כלומ' חט הטומאה רבה לומר
 שמתך חט אל חט לפי שעבירה גזירת עבירה ואלה ל לעזר הקפר היין מיטע
 שיהא אדם זוכה וחוטא מעשה אחר וזה מן הדברים הנמנעים שטע הפכס
 לא יהכבו בטמא אחר סגנע אחר דע והכן שאין רעת ל לעזר שהנזיר הוא
 חוטא לא שנק' חוטא מפת שעושה מלאכה חוטא לול' היטורך הגדול ולפי
 שהפעל הזה כעצמו רע לא על דרך רפואה צריך כפרה לפי רעת הרואים כרי

שלא יטא האדם להעשות לעצמו נפשו מן הרברים הצריכים להעמידה בלא עשר
 ובלא סמך ויעל דרך פה נאמר על המהענה כזבת במלעם שהוא מכטל גר ריט
 מאי תקנתיה ליתוב העשה על העשה וזה כרי שירחיק האדם הענת בזכר
 וידע שהענת בזכר בלא ערך רע. כן הכפרה הזאת צריכה לרפואה החטא
 הנה כרי שירחיק האדם המרה הזאת ולא יעשה רק לרפואה כמו שאוכל הסמים
 החרים לרפואה מפני ואם יאכל אותם ככריאות ימיתו אותו פתאום כן המיער
 עשנו ומספיק עיננו כדרך הקדושים אשר באומות שפורשים מן העולם חוטא
 ואכזרי והגומל עשנו ומכלכלה במשפט כרי שהמיה בנה כפי הטבע הוא איש
 חסד והוא הצדק האוכל לעובד עשנו והוא המושל על אשרו ממשלה ראויה כמו
 שבא כזכריהם והוא יושל כן יכול ממשלה מכל צד הל לא יחבל רחיס ורכב
 כי עשנו הוא מוכל. הל שאין למשול בדרך סמך עשנו אבל ראוי להשכינה ואם ה
 תבקש המותרות כבטן העשם אשר תחסר וייער אותה לרפואה הוא טוב וצדק
 ונקרא קדוש ומוכתר מפני ששב אל הדרך הישרה ולפי שחב טוב ישראל הס
 על הדרך הזה כי אין אדם אשר לא יחטא והס בעלי השובה נשמחה לפרשת נזיר
 ברבה שהס שיש בה ג פסוקים כגון צדקו ובעלי השובה וביעשים הפסוק האשון
 מהס בא כגון הצדק הגמור שהוא צדק וטוב על שהס מברס ברבה עולם
 הזה ושומרו לעד ומזכרו לעולם הבא והפסוק השני בא כגון בעלי השובה שהס
 מאיר פניו אלנו אחר שהיה מביט אלנו בפנים נועמים כטרס שוט ומצוט יאיר
 פניו אלנו וימלא חן כעשנו והכל כלשון בע אדם וכן כה"ל אלים עבאות השיבת
 האר פתך ונעשה סמך אור פניו להשובה ואחר אור הפעס רבא הרשועה האמתת
 כי כפעל השכל השופע מאתו מעט מעט ער שיעלם צלם האדם הולך ואור ער
 נטון היום ולפי זה העשן אמר החכם באור פני מלך חיים ורעט כעב מלקוט ו
 ושס נאמר גם כן אחר ההשובה מהרע הל מכל אמונה כזבת ומכל מרה פחותה
 כי הקדים על חמת מלך מלאכי מות ואיש חכם יכפרה וידוע כי מלאכי מורד
 נשבת האוכל מעשן הדעת טוב ורע שג כי כיום אכלך מאט מות תמות והכפירה
 על המיתה ההיא בהרוע האדם חכם והוא שאין ואיש חכם יכפרה והוא ש
 מסמך באור פני מלך חיים כי אין ישלח ירו לאכול מעשן החיים ובשלחו ירו
 ירצה ט המלך ורעט יהיה כעב מלקוט והמלקוט ידוע כי הוא בא לגמור
 הפרי כמבואה והוא גם כן על הדרך שבא הושע הנביא שאמ לט ושובה אל
 יי ואח יחייט מיומים ואח ונעשה נדפה לרעה את יי כשחר נטון מויטאו ויבא
 כגשם לט ומלקוט יורה ארץ הקדים השחר תמלה שהוא תמלת האור ואחר
 כן הזכיר הגשם ומלקוט כי כן הוא הדין מיצוה גררה מיצוה והשכל מושך השכל

ישיב
 ר הזאת
 מאדם
 אמתת
 ער
 וקפ
 על
 ראשו
 לא
 ל
 המחק
 מן
 עורה
 כן ה
 מקום
 ר
 מ
 ומה
 מן
 כל
 שמה
 ע
 עשה
 גמור
 ויעט
 יס
 וא
 סי
 כרי

ער שיחנהו השם וימצא חן בעיניו והוא אמת ויחנך והפסק השלישי בא כגד הביטע
 שעשה השם פטו אליו כלעמי שהוא משעבד בו ומשכיל שיוכה לשלמות שעבר מעור.
 מצוה ואור הפעם והחן הנזכרים הם לית חן ועטרת הפארת שהזכיר החכם ויש דבר
 רמז במצות הפילון כי התפילון שלזרוע שמאלי באו כגד הכבד כי התבונה והתפילון
 שלראש כגד הקן לבאשך לית חן שהם הם התקראים פאר בהתמטן האדם מה שכל
 בהם והעטוף החטוק ההוא הוא העטוף כסוד לא הנורים שיתן החשוק בראשו ולע
 החטוק האסור כי זה הכל מפתעי השר המונע ללכת בראת שדי ולפיכך באה ההערה
 ברמז על קשר שלתפילון כפי שישוב כל אחר מחטאו וכיראת שמים יקנה החכמה
 ובינה כמו שאמ' החכם ראשית חכמה והו הדרך הגלעי ברובי החכם ואמנם דרך
 הנסתר אצלי בא להעיר על דרך היקש מופתה שהוא דרך חכמה שלא תשלם בלעדיה
 ולפיכך בא להעיר האדם להשתדל ולרעה הרעות האמנות ער שיהיה מבט עלייה
 ער שאמ' אחר פסוקי אלה שמע כע וקח אומי יורב לך שעת חיים בדרך חכמה
 הוריקך הרכבתך במעגלי יושר ונאמ' כי בפסוק הראשון מן הך הקדומים בטל שה
 דעות כוונות אשר נמצאו לקדומים בדרך המופת והעת האחת שאמ' קצתם שאין
 מופת כלל לפי שלא מצאו לו תכלית מפת שהין חושבים שכל המושכלות שוות בענין
 המופת ואמרו אחר שהוא כן ערך המופת למופת אחר והמופת האחר למופת
 אחר ער לא תכלית והפסק מה שאין לו תכלית הוא רב בטל והעת השע שאמ'
 קצתם שעל כל מושכל ימצא מופת אבל על דרך הסטוב רוצים בו שהמופת המלמד
 חוזר ונמצא למד ושהי הרעות האלו בטלות במעש כפי מה שפאר אריסטון בפפר
 המופת שלע ונאמ' שיש מושכלות ראשונות שהן מושכלות בלא למוד אבל הן ידועות
 לחומר השכל אשר באדם ואמ' כי מאותן המושכלות ראשונות תלקחנה האחרונות
 הקדומות ותלרנה תולדה מופתות ובה הדרך ימצא מופת לכל חכמה מופתית כי לכל
 מין ומין מן החכמות יש מושכלות ראשונות אשר מהן תצאנה תולדות המופת ער
 שישוף האדם אמתת המטקש בחכמה ההיא וכל מה שילמוד הדדם מבח המושכלות
 הראשונות יקרא שכל קטני וכן החכם קרא הרבים שיושכלו בלא למוד ראשית חכמה
 והרבים שיושכלו בלמוד קרא אומי קטין והקטין הוא חלק לשע חלקים התולדות
 האמצעות והראשונות שהן כהצעות קרא חכמה קטנה לפי שחכמה שם משותפת
 לכל מיני ערמה ותבטלה הן מלאכה או מרה למוד טוב או רע והתולדת האחרונת
 המורות על אמתת המטקש קרא בינה קטנה ולפי שבינה טפלת על ידיעת אמת
 כמו שאמ' אדם ביקר ולא יטן ועל דרך זה נאמ' אם אין דעת אין בינה ונשוב
 ונאמר שפי הפסוק הזה הוא בראשית כלעמי בהקדמות מושכלות ראשונות אשר ה
 תעשה היקש הקנה התכלית כלעמי השיף התולדת אשר היא התכלית לרעת האמת

ובכל קטיף כלומר בכל התולדות שהן חכמה קטנה טעם כלומר השיג האמת
 מן המטקש ובפסוק הזה רמז על השגת חכמת הטבע שהיא קדומה בהשגת הוצאת
 האמנות הנקראות טעם או איפשר לומר כי ט פירושו כמושכלת הראשונה השיג
 החכמות הלמודיות הטללה חכמת השיעור וחכמת המספר וחכמת הרב שרן
 החכמה לחרד השכל ולהשכל ולרשת האמת בחכמת הטבע והוא שאמ' זל הקופות
 וצמטריא פרפריות לחכמה כמו שירוע שהפרפרת סבה לתב טעם לזן ולהרבת
 המזון ממט כפי הצרך וכן רצה החכם באמרו ובכל קטיף קנה טעם כלומר כורך
 למור החכמות ההם תקנה טעם כלומר רצע והבן הטבע וקרא לטבע טעם על הורק
 שהצבט' אחר ט אמר סלסלה ותרוממך לשון סלסול בא לפי מה שהורו וכוונת על
 השכלות רבה ואיפשר שהוא לשון שהרקות והשתלשל רב כרס סביב ועל לשון
 סל שהוא נשנה על הורק מה ולפי שחכמת הטבע יש לה מרררה זן למעלה מזו
 אמ' סלסל הטינה המושגת תמלה ותרוממך רוממות פעלה נדיעה רוממות מקום
 ביחוש' זל העלה אורך מן הארץ לשמים והנטפל אליהם ואחר ט הבכר בהרס
 שכלך בה והוא שכל ט סירא וכן עדים תשיכך על רוק וערה לך מהלכס טן ה'
 העומדים האלה והחכם הזה קראם עדים לפי שהם עדים על השמים והעביר
 קרא אותם נככרים לפי שהם מהמזידים קיימים וחיים לעד ט אמרו תשיכך רוצה
 ט שרובק בהם והיה מהמזיד קיים טח כלא יצעה ועל הזה הבן מה שאמ' זל עריקים
 ינשכים ואומרו תן לראשך לזית מן מפע שהחלק הנכבד סבאף והוא הראש והוא על
 הכל על הורק הנזכר קרא החכם יערה הנפש שהוא השכל הקטן המשיג כפעל ראש
 כמו שאמ' החכם שטן כראשו כלומר כל השגתו עמן כסלע ואמרו לזית מן זל רבלת
 הטובה וההשתללות בה שרמיצא לשלך מן כעית בעל החן והוא שהשיג הש' ורעהו
 כורך השגה האעשית וכא כורך מאמר משה רבי עה וארשך למען אמצא מן כעית
 והיריעה ההיא תקרא לזית מן העמרת לעז על הראש והוא שאמ' זל עריקים ינשכן
 ועטרוהתן כראשיכן וכבר ביאר זה הרב רבי ואמר שהעטרה היא היריעה שירוע כ'
 טללה זכ לזיי העולם הטא ועל הורק הזה אמ' איילה אהכיס יעלה מן דיה ירווך ככל
 עה כי קראה בשני שמות אלה על שכ שהאכה והיא תביא הארס למעלה החן האמת
 בסוף ולפיכך הזכיר לשגה באהבה האיילה המזיד ואמרו עטרת הפארת המעך רמז
 על זין שטינה שיהנה ממט כן ערט' ואורו הזין הוא למעלה מן החן והוא שקר החכם
 עטרת הפארת ועל הורק הזה בא מאמר העבא כיום ההוא יהיה זל לעטרת עבי
 ולעפירת הפארה לשאר עמו והוא שרצה באמרס על משה רבי עה כליל הפארת
 כראשו נתת וסודו זה בכרכת שבת לפי שהיום הזה קדוש עבחר להתקרב ט אל השם
 ולפיכך ואנו להזכיר ט היציקים על רוק זל זיכר צדיק לברכה שהוא להתעורר ולעבד

ברטנו ולפיכך יש לנו להזכיר האיש אשר העלנו ממזרים וקרבא לפני הר סיני וק
 וקדשנו כיום השבת הקדוש ונאמר שהוא הראוי לשמוח במתנת חלקו כי עבר נאמן
 קראו לו השם כמו שבא לא כן עברי משה בכל כזה נאמן הוא ועל הדרך הזה גם כן
 התקינו להזכיר האבות שהוריעו היחוד שהוא הכל כפרת המטרה שהיא עליו ואמרו
 אברהם יצחק יעקב וכו' וכו' ויטחו בו וכן תקט לומר כליל הפארת בראשו עת
 לפי שהוא במיין נהנה מזיו שכינה ועל ההשגה ההיא אמרו ונהפך מזיו שכינה
 המקום בחמיו יאיר עיניו כזויו ויראט אור באורו ויקיים בן מקרא שבת העם
 הבלבים במשך ראו אור גדול"

פְּרַשְׁתָּהּ בְּהַעֲלֶיךָ

והיא ראויה לחופת כהן ולפתוח בפסוק כי שפתי כהן ישמרו דעת
 וכן ראויה לשבת מטובה ולהוסיף בה ענין היום"

**חֻנָּה מִלֵּאךְ וְסָבִיב לִירֵאָיו וַיִּחְלָצֵבּ טַעֲמוֹ וְרֵאָו
 בִּי טוֹב וְיִי אֲשֶׁרֵי הַגֵּבֵר יַחֲסֶה בִּי**

ידוע שחלת טעם שם מונח לחוש החיך והן שתי תועלות לצנח האחת כי כן יפתן
 הראוי מן המאכלים והמשקים והשנית כי כן תשלם הבאת המאכל והמשקה וטוב
 הטעם מטיב התאוה לקבל המספיק וכשימצא הדבר הטפל יתקנה במלח כבי ל
 להתהוה ולהרגיש בהנאותו והאיש כשהוא נוחן המאכל לראות הטוב הוא אם
 איין המתוק הוא אם מר הרפל הוא אם איין יאמר עליו שהוא טועם ועל דרך
 זה ראוי גם כן לכל דבור העובר בחיך שיטעמט האומרו והשומעו כבי לפתן אמו
 ולהרגיש הטוב במשמעותו כמו שבא אין מלן הבחן וחיך יטעם לאכול וכשהוא
 בלא טעם מספיק יאמר עליו כלשון כע אדם שהוא הפל כלומר שאין ראוי לקבל
 כמו שבא היאכל הפל מבלי מלח אם יש טעם בדיר חלמות ודיר חלמות הוא שם
 לחלבון הביצה והחכם מיכל אמר כי כדן קראו קר כי הביצה חלה תעשה חלמון
 ואחר כך החוס הטבעי יוציא הדיר ההוא לחוץ ולפיכך העופות הגדלים על המים
 החלמון בהם מועט ועל הדרך שהדיר הוא הקר היוצא בדרך הפסולת המשל הרבי
 הפחומים שאינם נאמרים על דרך השכל אבל צריך שיהיה כדרך החלמון וכדרך

המאכל שהוא מוטעם במלח וכמו כן כל מינה שיעשה האדם יצרך שיבטון לה
 להרגיש בטעמה ולא רביה מצות אנשים מלומדה ואז יזהר לגמולה כמו שבא על
 מצות שבת כסדר אחר טועמיה חיים זמן יזהר ראוי גם כן כהשלה ובקש ובכרסות
 ובבלמוך מורה כמו שהשיר על זה בכרסת הערב נא ועל הדרך הזה קצת הערה
 במצות על כל קרבך תקרב מלח והוא שהקדים ואמר ולא תשבות מלח בריה לאחך
 מעל מעמך ולפיכך צריכה להקרא מלח לפי שעבודת השם צריכה להיות על הדרך
 הזה ועוד כי המלח מהמזיק קיום הנמלח מצדקת אל זה הקריבהו נא לפתחך ולפי
 שזכור האדם ראוי להיות על הדרך הנזכר לפי בחינת השכל וההתבוננות בשם
 טעם או כמו שבא משיבו טעם וטעם וקטע והוא במקום הדב כדרך שטעם
 והדבר אין בהם נחמה העטן בא פתחת המזמור בטעמו את טעמו לפי אכילתך
 רוצה כי רבו ושלכו כשהראה כמשוגע בהורידו את ריחו על זקתו כדי להמלט
 מיד אכילת המלך הוא אכילתך ואיפשר שרוד בהשגתו קראו כן לפי שהיה טועם
 להשתגע במעשיו ורבויו ש שאמ' עליו חסר משוגעים את והוא שאמר בשערך
 את טעמו וכן רצה באמרו טעמו כלומר השטיל והתבונן ובחט זה בורכיכם
 ובמעשים והוסיק עין לומר וראו להעיר האדם להשתדל בהשגה לפי אשר תשיג
 יד שכלו ולפיכך הזכיר שהי הרהרות אל שכן בשתי קצוות ההרגשה כי חמט ה
 ההרגשות הן על מדרגת חלוקות ספי היצחק בעל ההרגשות ולפי שפועל החיך
 אינו רק לפי היצחק הנבנם באסתונו היתה השגתו קטנה וקטנה מהשגת שאר ההרגשות
 והספיק לה בחיך ובלשון הקדומים לה והמשמש לפי שהשגת הדברים ונזקם היא כשעת
 כל האף התפשט כח המשמש בכל שטח האף והריח התפשט יותר חוצה לו על הדרך
 הזה והשמע יותר ממנו ולפי רב היסוד לבוץ אל הנאות ולכבוד ממה שהוא כגדלו
 התפשט כח הראות למרחוק ומפני שהטעם והראות הם על שני קצות רחוק פניהם
 על השגת כל המציאות לדעת הממטח הטוב והוא כאלו אמר כחט והתבונן
 והסתכלו כשעין רק כי טוב השם ומטיב לבל כי כל המציאות טוב והרע שנראה בו
 לקצת כע אדם אינו מסוגל לעצמו אבל להעלת היצר הטוב כשימשול הטוב כרע
 כפי הכונה הראשונה והוא שרצה לרמוז בטעם ובראות כי בטעם רמוז על הדבר
 שהם גלעיי טובה ובראות רמוז על הדברים שהם לפי הגולה רע וכשיבטון האדם
 בהם ייראה העלך מהם באחרית ידע שהוא טוב והוא שאמ' על אי זהו חכם הראה
 את העלך כי אז יהיו כל מעשיו וכל מחשבותיו טוב ועל כיוצא בזה רמוז באמרו
 חונה מלאך יי סביב ליריאוני ויחלעם ולפי שירוע שקצת כע אדם נבטס בראותם
 האיש שאוולתו הפלך דרכו בהיותו טעה אל פתו השטן וירמאו עליו יתע איך
 בדאו על זה הטבע שיתרף בו השטן עם המלאך יירוע כי השם הממטח הנמצא

לככורו על מיני רסוס וזה המין החמרי ההוא והנפסד העומח המוכר וכן אלו
 הצורה וההשר ובדפנות ההשר יקבל צורה אחר צורה ולהמציא מין האדם ויכר
 קינה החומר ונתן בו צורה כצורת המלאכים ההוא הקרא מלאך וי' כי הוא באמת
 המלאך המטן בראשונה באדם ולפי רבקות הצורה הזאת בחומר ההווה והנפסד
 היה הצורך שתשתקף עם השטן הנהגן לפי דעת הרב המורה לפי התענות הא
 האדם מן הדרך הישר והאמת ואמר שהוא גזור משטה ואע"תמיה למה אמר זה
 הרב ואולי היה כן עשיית כשם יצר הרע היה מספיק לו ועוד לא היה ראוי לו זה ה
 השם כעשין איוב שנזכר בו כמה פעמים ועוד שהרי אמר יודו ומתעה עולה ומשטן
 ונמצא שעשית זולת ההתעאה ועוד שהשטן אינו גזור משטה לפי הרקדוק ולפיכך
 הקרוב למר בו שהרצון בו איוב שטלל ג עשייתו כי קרן האויב הרע שיפתר
 האיש שהוא אויב לו להיליט בדרך לא טוב כיו שיחטיאהו לפט ארסון ואחר כך
 ידבר רבי איוב נשטה עליו ער שיזיקהו וער שימיתהו והוא שאמ' עליו ומשטה
 טעל תזות וטעל נשמה וזה גם כן יקרא אויב ושונא כמו שיתבאר אחר זה ואיפ"ש
 שעל כל זה גם כן היה כשם אויב לרעה האומרי משל היה כי על כל העשין ההוא חל
 כל עת שהיה אויב ושטן על יד האויב והשונא והשטן והוא שרמוז עליו באמרו
 אויב באויב נחמתי לך כמו שנמצא בגמ' מריויקה ולפי העשין הזה היה שטן והוא
 גם כן יקרא מלאך רע אורשע כמו שאמ' החכם מלאך רשע יפול ברע ויצר אמונים
 מרפא ואמר כי רע מצר הבחינה אצל העליונים אבל מצר הבחינה אצל עצמו
 הוא טוב בהמשיט המצאות והשולחו טוב ומטיב ועל הדרך הזה אמר שטן מלאכי
 השדה מעין לו לאדם אחר טוב ואחר רע ואע"פ שהוא מצר בחינת אחת רע נקרא
 מלאך השדה כי הוא באמת ממשרתו עושה רבו כשיענה אמן אל רבי המלאך
 הטוב אז יניע אדם מרעבו נשב ורפא לו והוא שאמר ויצר אמונים מרפא ולרמוז
 על זה הקדים לו זה עש קרא וי' שמע ומכל צרותיו הושיעו כי על הילך המסך אחר
 זה עש כי כשיחזוק לקרוא השם ישמעו ומכל צרותיו הטאות מאת הצר הצורר
 אורו יושיעו כי יפל לפטו וזה רעו ול באמרו ככל לבקר בשטן יצריך ביצר אחר
 טוב ואחר רע וכשהאיש ההוא אוהב בשטן יצרו אז חונה מלאך וי' סביב ולהשיג
 המעלה העלונה באה על דרך הערה מיצת תפולן בראש טן העשית וכך שפאר
 הקבלה לרב אורה כשלשמהל שהם מונחים כנגד הלב ושעהם כנגד ולא תמרו
 אחרי לכבס ואחרי עיטכס מיצורף אל זה להשר שהמלאך הטוב יחנה ארץ
 על שלשמהל שהוא מושב השטן ולפי העשין הנזכר אמרו כל מי שיש לו תפילין
 בראשו ויצית בבגדו ומזונה כפתחו מוכטח לו שלא יחטא ש"כ חונה מלאך וי'
 סבב לראויו ויחלצם והוא שטון לברוכ שם שרי על המזונה מכוון ובציורו

7

כרפילין
 יח

ברביעין להרחיק השד ולהתלונן בעל שדי כי לפי הענין הזה יוכה האדם למעשים
 טובים כל שיהיו כל מעשיו לשם שמים והוא כי כעת שילמוד או יעשה אחת מהמע
 שים כל כוונתו לרעת השם ולאחבה אתו וכשיאכל או ישתה או יישן או יטח דון
 יהנה אחת ההטאות יקבל אותה על דרך קיום הגוף כדי שימצא עצמו בריא ושליו
 לעבוד השם ואז יהיה מסת הנאמר עליהם אשרי שומרי מצוות עושה צדקה בכל
 עת ספי דעת רז"ל בבה שהעושה צדקה בכל עת שב אל השם יאכל על דרך הפטט
 שב אל השם יב כי כל המזמור ההוא יספר פעולות השם יי ואמ' שהוא עושה
 צדקה בכל עת וכן ראוי לאיש הטוב ללכת בדרך ויעשה צדקה בכל עת בעשותו
 כל מעשיו לשם שמים ואז יחלץ מכל אויביו האויבים באמת כמו שאמ' כי מלאכיו
 יצוה לך לשמך בכל דרכך על כפים ישאוך על שחל ופקד דרכך ואיפשר
 שעל זה רמז הנביא באמרו ואב וטלה ירעו באחד ואריה כסך יאכל הבן ונחש
 עפר לחמו לא ירעו ולא ישחיתו בכל הר קדשי אמר יי וכיאר הענין הזה הוא
 מה שאמר ונחש עפר לחמו ונמצא על זה רמז ברביהם זל שאמרו שמי שמביא
 המכה על הכל אינו מתרפא אלא ונחש עפר לחמו למה שהוריד הכל לעפר
 ואמנם אינו מתרפא כי כן היתה הטנה בכריאה כמו שאמ' על גמך חלק ושפר
 האכל והוא שישפיק לו ההויה בלבד מן היסודות ולא יצביה ראשו למעלה ולא
 תהיה לו ממשלה למעלה כלל כמושל אבל כמו שירוע שהפסד נמשך אל ההעדר
 ואם הפי הנוצר נאות לעשיט כבר הרבאר בו גם כן מאמר נשעשע יונק על
 חור פקך על ענין שקרא טוב ילך מסך וכן ענין כל הפרשה היא כי בשר
 המקומות הנזכרים ישלם הענין כדבר הנמש ובשניהם טוב לא ירעו ולא ישחיתו
 בכל הר קדשי והכל אצלו רמז לממשלת המלאך הטוב על הרע כמו שזכרנו
 ממש באמרו ואתה המשל בו וזה טעם אצלו כאדם שמושל שכל על טבעו אבל
 כשאדם מוטבע לעשות הטוב לעולם לעצמו ולאחרים בלכתו בעולם ובמישור
 ובהיטוב רבים מעון עד שיבקשו התורה מפייהו יקרא מלאך יי כמו שבא כי ש
 שפתי סן ישמרו דעת ותורה יבקשו מפייהו כי מלאך יי צבאות הוא ונקרא כן
 לפי שאינו נמשך אחר החומר רק אחר השפע הלאה להשפיע טוב לאחרים והוא
 על דרך השכלים העבדיים הנקראים מלאכי השם במפורסם והוא מכת המקיימו
 העולם ולהעיר העם על הענין הזה גדול המעלה באה פרשת ויהי כנסע הארץ
 שאמ' עליה זל שהוא ספר תורה פטע עצמה ואחר אמרם זה ראוי להתקין
 ולרעת שהוא שקול כנגד ספר תורה לפי הטנה הנמצאת בו כי כבר קדם ש
 שנשעו מהר יי ואמרו כריתו עסע לפניהם דרך ג' ימים למדן להם מעמרה
 וכן ראוי בכל דור ודור לבל אנשי השם שילך לפניהם שכלם למדן להם מעמרה

עלמית בן זמטם העוכרים על האדם ימי הנערות ימי הבחור וימי הוקרה
 והוא שיהיה כח השם דרכם ואז יסור השטן מלפניהם ומאחריהם ויפוטו אויביה
 ויעשו משעויהם מפניהם ואז יבאו למטחה שהשם חוצה בו להעיר על זה היה
 הרועה הנאמן אומר בנסע הארון קומה יי להעיר על המלאך להטם אויביו לו
 מפניו בכל מקום שילט שם כדי שיהעורר המלאך ההוא ויקום יקום השם שזולה
 אותם והמשגח בו לא זולה זה וכבר בא לען קומה על השם כלשון בני אדם כרך
 המתעורר על אויביו כמו שג עתה אקום יאמר יי וכמו ש היה אומר לפי הענין
 הזה בנח הארון טובה רוצה בו העם השם רבנות אלפי ישראל והוא גם כן להעיר
 השומעים בשבתם כבידם וכשכנסו שישימו מטחיהם מטחה שלימה והוא כמיתה
 מטובה אל רעון השם ועל דרך הערה הזאת ראוי לומר פסוקי אלה ושאר
 הפסוקי הנהוגים לומר בבית קדש וכשיהעוררו בני אדם על הדרך הזה ויגבהו
 בו יתקיים בהם מקרא שכת חוה מלאך יי סביב ליריחו ומאמר אשרי הובר
 יחסה בו אכל כשיגבה האדם על דרך שאר בעלי חיים להמשך אחר הטבע
 כלבו וירדוף האומני ויהיה מלל המתאוננים רע באזע יי הבשר כס אע יי
 היא האש היוצאה מן הפן שלרשעים ומלהטקן ויקבר בקברות הראוה עלמית
 כי ירד שאול ולא יעלה כי כן בא בספור שאירע ברור ההוא לאשר קצה נפשו
 במן אשר טעמו כעצמות ברכש אשר רמו עליו על כל מוצא פי יי יחיה האדם
 שהוא מוצא פי יי באמת והחכם שהתחברו עמו אמר שהתאוו הבעלים
 והשומים כי סכלים והשומים טבעם לתת כחם תחת העפר וכן הקטומים וה
 והאכטיות אין להם כח לעמוד וטפלים למטה לארץ וכן דרך המתאוננים לתת
 מאכלם הוררים העפריים והטפלים והואו לרכי הכר הכס המבקשים תואפת
 לשוב מאחרי יי וסבתם היתה דבקותם אל האספסוף ושוכם אל דרכם הם אשר
 לא היתה הטובה אליהם והאיש ההולך על דרכם הוא אשר ממעלה השטן עליו
 הפך האנשים הנבחרים מן הכת הטסעת מהר יי והם הנבחרים שארן בכית יי
 טסע לפניהם לתור להם מטחה ולפיכך באה פרשת ויהי כנסוע בנימין ועשו
 סימנות לפניה ולאחריה ואל זה הענין גדול המעלה רמו בסמנות כמו שאמרו
 זל להפסיק בן פורענה לפורענה ופירשו הם זל פורענה ראשונה ויסעו מהר
 יי מאחרי יי רוצים בו הסכלות כדויעתו והשגה באמונתו ופורענת אחרונה
 ויהי העם כמהאוננים רע רוצים בו פגמי התאות הכהמיות וזה כלו נאמר בדרך
 דורשי רשומות שהם המגלים סמני תורה ומוריעים הטבה באדם שהוא תורה
 ומעשים טובים לא האכילה ושאר העטות כט אדם כי האיש אשר ישים טעמו
 אליהם לא מלאך יי יסוכטרו ולא ארון יי יתגר לו מטחה רק השטן ישמר על

ימיט לשטט בהשפטן ייצא רשע והפלתו תהיה לחטאה ומאמרו זה הוא על האיש
 הרע שאיט מכיר בטוב שנעשה לו הטק כלשון רמזו כפוי טובה והמרה הנחת
 נמצאה לרשע לעולם שאם היה מכיר בטוב שגמל כראוי לא היה עושה הרע
 ומה שאמ' עליו דור אטם טעמה שבורך קלה אמרו אין העשין ט' אבל תפלת
 דור הנבוא או החכם או דברו על עצמו או על אחר אי זה שיהיה הן לעוב הן לרע
 הוא לפי מה שטרע לו מצד הנבואה או מצד החכמה ולפי שהאיש הרע המלאך
 הרע הוא המושל בו והוא הפקיד עליו והעומד המיר סביבו אמר הפקר עליו רשע
 כדרך שאמר מלאך טוב עונה אמן בעל כרחו וידוע כשהמושל הטוב שומע ומ'
 ומאזין אל פקדי הפקיד הרע כל משרתו טעים לעשות רע ועל דרך זה כשהמלאך
 הטוב עונה אמן כל כחות נפשו טעים אל העבורות והוא שאמר החכם מושל מקשים
 על דבר שקר כל משרתו רשעים והרשע בזה שאפי' הרבים הנמשכים אל המלאך
 הטוב כהלמוד תורה והפלה ושאר המצוות יעשה אותם בממשלת השטן והוא ש'
 שיעשה אותם להתגדל בס' או כמצוות אנשים מלומדה שלא לשם שמים ולכבוד
 זה אמר נשטן ישמר על ימיט' לפי שידע שהיר הימנה הוא בעלת מלאכה כי היא
 העושה כל מלאכה רקה ואמנם השמאלית כעורה כעור האשה אל בעלה שהשמאל'
 המזיק ברבים הנפעלים במעשה הסתבה והארוכה וכל מעשה רקס חרש וחשב' א'
 אבל כל מלאכה כחפירה וכיוצא בה לא תזלם כי אם שאת ידים וכלל הימנה
 שנלטה על השמאלית ולפי העשין הזה כל מעשה חסוב ונכבד מיוחס אל הימין
 וכל מעשה פחות ונבזה מיוחס אל השמאל' וכשיעשה האדם המעשים הפחותים
 שהם בלבד ליערך קיום האף וישתכל בהם על הדרך הראשון והוא שיעשה אותן
 לשם שמים יתיחסן אל הימין ועליו יאמר שמלאך השם חונה סביבו והרשעון כ'
 שהוא אף על שמאלו וזה רצה באמרו לב חכם כימיט' וכשיעשה האדם אפילו
 המעשים הטובים כמצוות התורה שלא לשם שמים יתיחסן אל השמאל' וזה
 רצה באמרו ולב כסיל לשמאלו ויאמר שהשטן שומר על ימיט' לשטט כלום ממנו
 קיים ויצא האיש אף כעשותו דכיון כמשפט רשע והוא שאמר בהשפטן ייצא רשע
 לפי שעשה רבוי המשפט ההם כדרך גאווה או כטנה אחרת רעה וכן כשיתפלל
 תפלתו תעבה ותהי לו לחטאה ע' שגולתו יהיה לו לפת ונמצא עמל ויגע כ'
 בעולם הזה ואם י' הבער כן ויקב' טקנותה הראוה הוא הקבר הטק הפת'
 וזהו ויעש האף כעונש הראוי לו והנפש בעונש הראוי לה ואחר ט' האבר
 והטבת ואם הרבה אשמה יעש שידע כגהנס לרורי דורות כמו שאמ' טקבלה ה'
 האמרה שיש לו לשמך עליה שאין כשכלט סח להגיע אל אמתת ערן הנפש
 ועשה כמו שאין כשכלטן כח להגיע אל אמתתה כמו שהסכמו על זה סכמו

המחקר ועל כיוצא בזה העשן מזהיר החכם להלמירין ואומר להם כלשון רבה במ
 במטותא מעיט לא תרתו רבי יהושע כלומר ירשה עולמית והוא שהעיר הכה בספור
 תבערה וקברות התאוו והנפון לומר שהכל היה עשין אחר וכן נראה מדבריהם על ספרא
 וכן מה שלא נזכר עליו נזכר עליו בספור המסעות רק מסע אחד אמר ויסעו מהר
 סייע ויחט בקברות התאוו ואע"פ שכה ובהבערה ובמסה ובקברות התאוו אמר כי הם
 שט מקומות מצר כחינה אחר כי הם כב זמטם אבל הסבה היא אחר והיא ההליכה
 אחר שרירות לבן ראה וההכנס כי על שתי הכתות שהן זו הפך זו העירה הפרשה
 כי ט נמצא בכל דור ודור כפי מה שבא בספור על אבותיך אחר שקירבו אל הר סיני
 ונסעו משם אבל כה שלשית יוצאת מביניהם והוא כשהאיש החכם המשיג המעלות
 השכליות לא השלים לו מעלות המדות והאיש הוא יאמר עליו שהוא עומד לפני מלאך
 יז והשטן עומד על ימיט לשטט לא יאמר עליו מוחלט שהשטן על ימיט כמו שאמר דור
 עה אבל יאמר לו לשטט רוצה בו שהוא אורב וקם עליו להתעוות מהדרך הישרה
 אז רוצה בו להזיקו כי ט יקראו שרים נמוקים או רוצה בו להראות אהבתו ושאתו
 על הדרך הנזכר והאיש שהוא על הדרך הזה קרוב הוא שינצל מהעוררו מעט על
 הדרך הישרה כמו שקרוב אל בני ישראל להתעורר ולשוב אל השם ולבט ברכיו עד
 שיבא הישועה ולהעיר על העשן הנכבד הזה באה נבואה וכריה מצר אחר הרמון
 נבואה והוא בדרך הנזכר כפרש מרוב סייע כי אע"פ שבאה הנבואה ההיא על
 בני הכית בא גם ט בגורה עשין חכמה כעשין הנבואה על הכעין הוא כמו שפירשו
 המפרשים וכמו שהבאר בספר עזרא ועשין החכמה גם ט יאור בו כי אחר אמרו
 רע ושחתי בה טון אמ ויראט אה יהושוע הסבן הגדול עומד לפני מלאך יז והשטן
 עומד על ימיט לשטט לפי שהיה לו חסרון מדות שלא מוחה בכעו שנשאן נשים
 נכרות מבט ישוע ט יהוירק ונהו שה' עה ויהושע היה לבטש בגדים צאים ניהו
 ויהושוע הו ליה בטן דנסבן לבון נשין קלא כשרין לבהתא והוא בדרך שאמר על שמי
 שיש בידו למחור ואיט מוחה עפש כאורו עון וכל עונש החטאים האפיים הוא לפי
 עשין הזה מפע שהחלק השכלי אשר לנפש לא ימחה כשאר חלקיה החוטאים והם
 המתעורר והמקניט בדרך חבר הוא לאיש משחית ולפיכך הוא נרפש במדות הרעות
 והמדות הרעות קרא הנביא בגדים צאים על דרך שקרא החכם הטובות בגדים
 לבטש כלעו חטקים מכל כתב ומכל עזאה וכל מי שלא ילבן בגדיו נמצא השטן
 על ימיט כמו שכארו על ששטן הוא יצר הרע והוא שנכרא עם האשה ולפיכך מסית
 האדם על ידיה כמו שאמר על סמך ויסגר כשר התהנה מתמלת הספר לא כתב
 סמך טען שבערה האשה נכרא שטן עמה ואם יאמר לך אדם הרי הוא הסוכב אמור
 לו בימים האחרונים הזכירו וסמטו כמעשה הק"ה לא כתב סמך ואמע נכרא

שטן עמה מורה כי אין לו כריאה בעצמו ואין לו מיציאות רק עם האשה הוא הורג
אשר אמרו כי הוא יצר הרע הנמצא לאשה לא לאדם ולהעיר על זה העטן רמז הרב
כאשר כתב בספרו וארה יודע כי ההתולת הנמצאות ההוות הנפסות שלש וכאשר
הרבובין כל חלק השלישי השיג אמרה זה ורע שהם עמהם עם האדם ושהם
עם הנפש שהוא מרכב השטן כמו שיהבאר אחר זה כי הוא הערע המורקש העושה
פעולת השטן ולפיכך הספיק לזכור אחר מהם בכל מקום ולא כפל מספר ההתולת
רק עם האשה ושלשה אויבי האדם כמו שאמ' על ברייתו י' דרכי איש גם אויביו
ישלים אהו' אמ' ל' יוחסין וז' אשה אויב' אהו' אהו' ורעה ל' יוחסין שאשוי ביה
נאמר על אשה שן היו קורין לאשה ביה וכן נראה מעטין הכל שאמ' מיכר
ט בן מנבל אב נה קמה באמה כלה במחנה אויב' איש אשוי ביה ט' אחר שדבר
על זרעו הן והסת והכלה ועזותם לא נשאר לו לדבר רק על האשה שאינה לעולם
ישרה כמו ש' ואשה בכל אלה לא מצאנו וכן קדם לו משוכב חיקך שמו פתחי פיר
וסמוך לו בן מנבל אב' ואחר אמר אל השמחי אויבתי כי נפלה קמתי והקימה
היא כשרכי האדם ישרים ורעיים ואז הגלב האשה עמו במשלע עליה ואמרו אנשי
ביה הוא טאי לחלקי החומר ואופשר שרצה לוח באמרו בריית השם דרס איש
כלמ' שיעורוהו האמצעיים בתולת ישרתן אז ישלים האשה עמו שיכרא לו חומר
טוב וטאות לו כפי השגת החומר ההוא ועלה נאמ' מצא אשה מיצא טוב ויפק רטון
מי' והיא האשה שאמר החכם שהיא עטרה בעלה וכן השלימו עמה כשיתדבר
למשול בה ולהפוך נפשו ממרה אל מרה ועל שעהם אמ' גם ס' אויביו ישלם ארת
לפי רעה ל' יוחסין ל' שמעל בר נחמט אמ' זה נמש ש' ואיבה אשית וכפי עטין זר
איפשר לפרש נחיה השרה השלמה לך כי ט' נאמר והנמש היה ערום מכל חיה ה'
השרה ואחר שאמ' מכל הראה שהוא מכלל חיות השרה ואחר שהוא ערום מכלם
עליו ראוי לומר נחיה השרה השלמה לך ונרמז עור ונאמר כי השרה איפשר משל
לנפש היצמחה נחיה השרה הוא משל לחלקי כח הן וכח המורקש ולפי שכן הן
אין לו כנה בפעולתו אמר שהנמש היה ערום מכל חיה השרה ואכט השרה יאמר
על חלקי החומר שהוא נכב מהם כמו ש' ועב כעס אכעס וסזמוך החומר
הוא על מהבטע טובה יאמר על כעל החומר ההוא שעס אכט השרה ברייתו או
איפשר שהשרה הוא משל לקצת החכמות כמו שהבאר בפרש שופט' ושוערים
ולפי היוק לחיה והאכעס לשרה נמשל באכעס וכמיה השרה נאמ' הנמש הוא
אחר מטלם כי הוא יותר מיוק וכשהאדם רצוי לעם השלמו לו כלם לפי רעה
ל' שמואל בר נחמני ל' יהנשע ט' לוי אמ' זה יצר הרע והוא שבעב בביאור פתוח
כאמרו וכל יצר מחשבות לבו רק רע כל היום ואמ' יצר לב האדם רע מנעריו וכשע

שיהיה

המקומות האלה התחם אל לב כי הוא נאמר על הכח המעורר וההתעוררות
 דבקה בלב וזה האויב הרע שולח הנחש שהוא לפי המשל הכח המרעש והנחש
 הוא המשיח את האשה והאשה משיאה את הארס וכפי סדר העשין הזה רמז ה
 החכם ואמ' להיטלך מדרך רע מאיש מרוב התפוסות ר"ל התבונה היצר אומר
 להיטלך מדרך יצר הרע ומהנחש שהוא מרוב התפוסות שהוא הפך הרברים על
 כוראו וזה לפי שבנחמת הפך הנחש דברו ואמ' אף כי אמר צהים לא תאכל מכל
 עץ האן ר"ל כי כן כוונתו אחר שחנע מכס העץ שהוא נחמד להשכל כמו שנאמ'
 בספור לפי דעת האשה ונאמרו אחר קן כי יורע צהים כי כוס אכלכם ממנו ו
 ונפקחו עינכם והייתם כאלהים ולעזן זה מהתפוסות הנחש ואמת כי הוא קורס
 לפי טבע הארס והוא המיישר הדרך ובלבד שלא יקבע מונע ממנו אבל הקבעה
 כמזון תפסיד הכל ולפיכך יריבה ההיטלה מאיש מרוב התפוסות ואין להגוה על
 מלת איש כי איש ואשה שמות כאלו כמורה על פני הרברים ואפי' כשאיש בעל
 חיים ולא נח בהם כמו שבא ופניהם איש אל אחיו אשה אל אחותה ורמז זה
 נמצא בבראשית רבה איש התפוסות יצא מרון זה נחש שהפך רברים על כוראו
 וכפי עשין זה נאמ' על יצר הרע ועל הנחש להיטלך מדרך רע ועל שיהם אמר
 העוזבים ארחות ישר והסמוכים אליו הרמז בהם כבקשת היתרועת הגורמור
 אותם האכילה מעץ הרע וסמך להם להיטלך מאשה זרה וזה כלל לבאר סודות
 האורה הנזכרים שגלויים טוב לכל ועמרכ ליתורם טוב ומטיב כפי מה שהקדים
 החכם בראש הפרשה היא אם תבקשנה ככסף וכמטמונים תחפשנה או תבין
 יראה יי ודעת צהים המצא וזה בא על דרך תפוחי זהב במשטות כסף בפירושו
 הטוב שפירש בו הרב המורה כי רצה בפסוק הזה לבקש גליו ככסף ונסתבס
 כמטמונים שהם זהב ופנינים ועל הכסף אמר או תבין יראה יי רוצה בו שיבין
 בכוונה במצות שהם יראה יי ועל המטמונים אמר ודעת צהים המצא ולכבוד
 זה אמר כי יי ויקן חכמה מפיו דעת והבנה יצפן לשמים תגשייה מן להלבי תם
 רוצה בו שהצפון הוא תגשייה ומלת תגשייה נגזרת מיש רוצה בו דבר שיש לו ישות
 מהמיר כי החכמה העלונה היא הסובבת על היש כמו שאמ' הפילוסופים וכן
 אמ' בפרשת הלא חכמה הקדמ' לי עצה והגשייה ואמ' בסוף הפרשה היא להתיל
 אוהבו יש ועליו אמ' ר"ל ונתלשן העולם הבא נמצא להם כי יש הוא כטי לטוב
 המתמיד וכן רצה באמרו יצפן לשמים תגשייה כי סודות התורה הם החכמה
 העלונה והנראה מהם הוא מן להלבי תם כי הוא המעין והמכסה שהוא יראה
 יי המוריסה הארס להשמר מהשלשה הנזכרים שהם אויבי הארס ושלשתם
 נקשרים זה בזה ובהרבה מקומות מצאנו לרבותו קן שיצר הרע דבקותו עם

האשה הורה להם זה מה שבא במעשה כראשית על יצר הרע ואלו השוקקת נאמה
 המשל ט' וכלשון ההוא נאמר על האשה ואל אישך השוקקך והוא משל בך נאמר
 ואלו השוקקת איפשר לומר שהרצון מן השוקק לו וכן ואל אישך השוקקך כאלו אמר
 כי הטובה כמיצוהם היא כעבור האדם כמו שהבאר במאמר אעשה לו עור
 כגדו שהיא גורה שלא נבואת לעצמה רק לביתה עור ואיפשר לפרש והוא הראוי
 לומר שהיא תהיה כל עלה למשך בעלה אחרת אבל הראוי לו שימשל בה וזה גם
 גם כי דרך היצר שכל ההרלותו למשך השכל אחריו ואל זה הפי נטה אונק במאמר
 עבר להתפעל מיוק אם לא תתוב והוא כשיטה אחר היצר שכן שטן שמשמע
 אנוכ כמו שהבאר והוא התלק המתעורר ובמקום הנמש הוא המרעב והם שני חלקי
 מחלקי הנפש ושניהם דפקים לחמך והוא גם כן סבב חטא השכל כי הוא מטה את
 אל דעות בעלות באמצעות המתעורר המרגל אותו בפחיתות מורה והוא שאמר
 זל חיוב חיוב וזה חיוב נאדם וראה והכן ששניהם נקראו בשם אחר על שם
 בעלי חיים לפי שפעולתם אחר לדעת הטוב והרע והוא להסתכל בנאה ובמגדר
 אצלם ונש הנמש עפל גם כן על זה העשין כי נמש ימש לקראת נחשים כשר הם
 ההבאר עשין השטן הטובה באמר על ימיט לשטן וכאשר רצה השם שירחם השטן
 מעשו נאמו יגער יז כך השטן לייחס הרב הזה לרצון השם לפי שאמר מצוה מצוה
 ולפי שהיה הוא בעצמו מעקה מען קראו אור מוצל מאש ובאה הקבלה שהשך
 לאור עם אחיב כן קוליה וצוקיה כן מעשיה ונמלש שז עלהם אשר קלם מלך
 בכל נאש ונאש את נשי רשיה וברחייה השטן אשר אורב המלאך להוציא
 מכות הנשים שאין ראוייה באמת לכחות נפשו הטובים העומדים לפע המלאך
 הסיון הכדים הצאים מעליו והוא שאמר המתרגם לרמשמשין קדמוהי אמתו ליר
 ניסוק נשין ולא כשרן לכהנה מכיתה או רמו בעומדים לפטו על המלאכים העומדי
 לפע השם בלא אמצעים אלו זה נאמר משלמים לפטו האדם מוציאים שכלו מן
 הכח אל הכח כמו שהסכימו הפילוסופים והשכל הפועל וזה פעולתו והוא שיקרא
 אישים וזה הפי הוא הנפון בעיט כפי מה שבא אחר זה כן העומדים האלה ואחר
 אשר שמוע למלאך המשלים אותו אחר לו המלאך וזה העברת מעלך עונך
 והלבש אתך מחלטה אמנם תמלה לא היה מרוב עמו המלאך מפט שהיה לפט
 כדים צאים ולפיכך בא תמלה יחס רבי המלאך לעומדים לפטו ער שנמלש
 מהמרות המצוה וכן כשעשה אחר שסר עונת הנט שלחט והוא שאמר בזה ה
 העברתו מעלך עונך הוא הרב אשר רברת לך שהמרות המצוה שהם בלא
 ספק עון קרא הנביא צאים וההשוכה אשר חלצתו מעונת קרא מחלטה כמו
 שאמר המתרגם ואלבש יתך וטון וזה לפי שהמרות קטין הנפש לא עצם נפש

השעל

נמשל בכגרים הרוקיס למך והם חוציה לו כי הם לנפש החכמה כעור לבשר ונשוב
לענין כי כאשר קנה השם הטוב שהיוו כעו נשים הגוטה טאמר עליו נשימו ה
הצטף הטהור על ראשו וילבישוהו בגדים קרא השם הטוב הצטף הטהור לפי שהוא
הכבוד העולה על שאר הכתרים כמו שהכתבאר והוא טאמר הצטף הטהור כהודעת
היא ועל טעמי הנשים הגוטה אמר וילבישוהו בגדים כלומר בגדים הראויים לא
צאים אבל לבטם וזה והכן כי משלמות האדם שישא אשה הגוטה נשיא כגו
נשים הגוטה זאל דרך האמת אין שלם מכל אשה הגוטה ואז ולבש הכגרים הלבנים
שיטה עליהם החכם והקרוב אלי שהנשא והחכם טוט להמשיל המורה בכגרים
להעיר על עטין שבה בתלמה היצירה והוא שבה כפסוק ההוא כמטה עור וילביש
ואיפשר שהוא על הדרך שאמרנו שמורה הטובה לבפש החכמה כעור למך
לפיכך הוציא המשל כלעון עור ואמנם ידוע הוא כלעונטן שכתבה שם לכגרי פ
כגור וכמטה עור הם לבטם וחלקים וכמדתו של מאיר מצאטן כמטה אור
ונראה למור של מאיר היה מהקן המשלים להעיר על הטובה בהם כי בן אחריו
במדתו של מאיר מצאו כמט כי טוב מאך טוב מנה שהוא העתה הטובה
גדולה למכוכה הקדומה בענין ההפסד והכליה כמו שקחם וכן העיר כפסוק זה
על המעשים הטובים ואמר כמטה אור ואז גם כן זל איל כגרי אדם הראשון
שדומין לבגם רחבים מלמטה וצרים מלמעלה וידוע שהכגרים ההולמים הם על
הטובה הזאת ופגם הוא כל זך שממט יראה אור הגר והוא מןן עליו מן החרח
וכן המעשים הטובים מןעם על אור החכמה כי לול המעשים הטובים אין קיום
לחכמה לשלש סבות האחת כי כעור שמעשי האדם מןעם נמשך לבג אליהם
ולא ימשך לחכמה והשנית כי כשילמד חכמה וימצאנה חולקה על מעשיו יקוץ
בה הפך מה שאז החכם אז הכן צדק ומשפט ומישרים כל מעגל טוב כי תבא
חכמה כלבך ודעת לבפשך הנעם והוא המטון והשלשית כי כשלא תקדם הוראה
נפש טטה אל בסקקות אל הודע מהן והוא המטון טאמרו להצילך מדרך רע
מאיש מרוב הפוסות השמחים לעשות רע יצל כרהפוסות רע ועל דרך זה
אמרו כל שחכמת קודמת ליראה חטאון אין חכמתו מהקיימת ועור אמר זל על
כמטה עור ככל פשון הקים והוא כאילו אמר לבטם וטובים ועור אמר לבטם
כמטון ונאים כהודעות ועל זה הוא ממשל לרחים הישרים שהם הפארת ל
לעושיהם והפארת להם מן האדם וכן אמר המהרש"ל לבטין ריקר ואז על משך
כשריהון הוא על דרך שאמרו זל כמטה עור הרכקיס לעור וזה לפי שהמחורב
מיוחסות אל הרגשות המי וכלבד אל חוש המשוש שהוא על כל שטח הארץ
וכאשר יזכר האדם בהם אמר שכהמטה אור על עור כשרו ואז ראוי לשלוח

יון לק
ניר ל
לחכמי
כראש
ללכת
והכנס
חזרו
שמכר
הוא
שהוא
לכסוף
שאה
לפט
חמה
עבור
צריך
עמית
המב
עלה
האש
והאן
משה
כי ה
האך
המה
יחד
הס
סימן
על ה
כגרי
יהי
כעג

ידו לקחת מעץ החיים כמו שבא בסמוך ושהה טן ישלח ידו כאמרו מכל משמר
 ניגר לך כי ממט תצאות חיים והוא כדרך שאמרו כל שיראה חטאו קדומת
 לחכמתו חכמתו מתקיימת ולפי דרך המשל הנזכר בא ספור העטין כמעשה ב'
 כראשית על הסדר ההוא כי בחללת היצירה האדם ואשתו ערומים ולא יתבוששו
 ללכת לפני היצורים כי סן פעל כע אדם חלה שיחטאו ולא יתבוששו כע לא יכוששו
 והכלם לא ידעו ואחריו סן יתבוששו ויהחבאו לפי שמרגשים כערומים ואז יעשו ה'
 חגרות כלומר שמכסים בהם ערותם לך וכלב בסיגר שלעלה האנה והוא שמך
 שמבקשים תואמת ועלה ללכת אחרי האותם וכן אמר זל עלה האנה עלה שהביא
 תואנה בעולם ואיפשר שעלה כמשמעו ממשל לפי שהעלה מכסה הפרי ומפני
 שהוא איתו מטון לעצמו רק להגן על הפרי נקרא סן ולפיכך כל דבר שהוא נאמר
 לכסות עטין ראוי להמשיך סן או איפשר שהוא הפוך לעילה רוצה בו סבה כמו
 שהאנה הפך לתואנה ולפי זה הרימו בחגרות בא סרין עשה והמסר וחגור ענה
 לכנעט וכבר בארט כי כנעט עס ליצר הרע וכבראשית רבה נזכר סרין כרמו י'
 חגרות וכן נזכר עס שהיצר הרע המשיך החכם לעזר כאמרו מפנק מעער
 עברו ואחריתו יהיה מטון ולפי העטין הזה המשיך כנעט להיות עבר אדור אומם
 עריך שהתן לו אשה חיל חגור שלא יהיה ערום לגמרי וגם המסר לו סרין לערך
 עמידה האיש נקיום המין אבל הוה והדר לבגה כל זמן שהיא אשה חיל והיז
 המסוקשה אבל כשאיה אשה חיל ירברו האדם ואשתו עלה האנה ועליו אמר
 עלה שהבא תואנה לעולם והוא מאמר התאווה והעלות הנזכרות על החטא ה'
 האשה אשר נגה עמרי העטש השיאני והוא התוכחות הנזכר בזכריהם על הנפש
 והאף להפטר מן הרין וירצום למו כנפש החלק המחטיא מחלקי הנפש ומרכזי
 משה רבי עה היצואו העטין הזה והוא שהמשיך לפומא וחג שכן כה המלך
 כי האשה כשור והאדם סחג וכן עין כה המלך ומשה רבי הזכיר זה העטין להעיר
 האדם שימחר מן האויבים האורכים להמיתו ע שימשול כס ויכנע אותם ה'
 החמו ואז ירצה השם דרכו בהשלימם אותו כי השלום והרצון ההם נמצאים
 יחד לעולם ועור אמר ויהפרו קלקל עובדן סכ חטא וחטיט ואלו החגרות
 הם שראוי לקרותם בגים יצאים שהעלים יזוע שאין בהם חלקות ומראיהן רע
 סימן לעבירה הרקון ונאמר ונהפכו כל פנים לירקון ואילו הן בגים החורגים
 על הרוב ואחר שיוכיחם ויוזו אותם הדרך הישרה יסירו הבגים היצאים וילבישו
 בגים לבגים בעקות נפסם מכל עון וראיה למשל זה הנזכר מאמר הנביא אם
 יהיו חטאיכם כשעם כשלג ילביט ואם יארימו כחלע כצמר יהיו רוצה בו כ'
 כצמר הלכן היא מעלה ממשלה הלכן וכאשר יהיו מעשה האדם כצמר הלכן

יעשו הכהנים הלכנס בהלכות כשעל יעשו כהנות ברוב השם לאדם ולאשתו
 כי זה כולו התחם לשניהם יחד מפי העורפה כמורה נאחר זה חזני לאדם
 לפרו לאכל מעץ החיים ואעפ שאכל החלה מעץ הרעה ואמנם המעון בו
 שלא יאכל ממנו כל שלא ישימהו מזונת ולא יטון אליו ולא יצטרך לתפור עלה
 האנה לחמרות אכל אחר שיאכל ממנו יהנה הוא כשיעשו כשימצא עמוס וילפז
 החלה בגדים צאים ושלמותו אחר שיהיו לאדם ולאשתו כהנה אור ולפי הרעת
 הזה ויעו יי' אלהים את האדם רב על המכשע מאדם והוא אם ס כאיפטר כל
 שלא יקבע מזונת עליו והקרוב אצל כי הוא מן הנמנע שלא יאכל האדם מעץ
 הרעת אחר שיש לו דקות עם האנה והוא שבת כי אדם אין צריך בארץ אשר
 יעשה טוב ולא יחטא וכך הן כעון חוללה ובתמא יחמרג אמי ואם כאנ לפת
 שלא יאכל ממנו כלל ומה שבת ויעו יי' הוא כקד הכנה הראשנה במדס אכל כס
 שאי איפטר העולם השפל הויה כלא הפסד ואם הכונה הראשנה הויה כהניה וכקד
 זה נאמר שאין רב רע יורד מלמעלה ונאמ' והנה טוב מאד וכן נאמר במדס י
 שהשם צנה שלא יאכל מעץ הרעת אכל דקומו אל האנה גרס לו לאכל ממנו
 עמה ומירה נמי שהוא מעטל בה יוסה וילבש כהנה אור אחר זה וכן נאמ' כיהושע
 שהיה לבוש בגדים צאים ואחר ס הלבשוהו בגדים הכולמים אותו ואל זה העץ
 היתה הטנה על דרך הערה כבגדי הכהנים מכנסים לכסות כשר ערוה וכתמרת
 תפארה על מפתח ומצנפת על ראשם להעיר אותם על הכתר העולה על שאר
 הכהנים וכן כה כיהושע כסוף וישימו הצנף הטהור על ראשו ואחר זה ומלאך
 יי' עומד על הדרך שקדם שבשלמות המדות החכמה מהקיימת והוא שאמ' המרג
 ומלאכא ריי קאים כלומר מהמזיד קיים אחר שגער השטן ואחר זה בא לאמת
 זה הרעה ואמ' ויער מלאך יי' כיהושע לאמר אם ברכי תלך ואם את משמרת
 השמר וגם אתה תרין את ביה וגם השמר את מצבי ונתגי לך מהלבס כן ה
 העומדים האלה הוריע בפסוק זה טונת התורה המצפת שלמות המדות ה
 הטובות המושג בקיום המצות ושלמות השכל האטשי המושג בכחית המצות
 ועור הוריע בפסוק זה שלמות הגמול כמו שבאר ונאמר שרר השם יאמר
 על המדות הבאות מפעולתו כמו שבאר הרב המורה בפסוק הוריע עא את
 דרכך ויהיה אמרו אם בורט תלך תצאי שיעהיך מרותו כמות המדות הבאות
 מאת ית' או ירצה ברכיס שהולך האדם אל השם והם המצות המישרות הא
 האמונה כשם וכדיעתו וכיחורו והמצות העתת סור כן בע אדם זה עס
 זה בורט החסר והאמה כמו שאמר נעים ומירות כל ארחות יי' חסר ואמת ועור
 ההנה לו שיקיים מצות השומרות האמונה כשכירת שבת ומועדים וסוצא כהס

ושל
 משמ
 משמ
 נמש
 טיהש
 הלמו
 שעל
 ככל
 כהשו
 ס א
 ה ס
 הרין
 יכנס
 שלמ
 הוא
 שהל
 חוטי
 בעש
 הגמ
 העו
 כו
 כאל
 ולא
 לך
 כמו
 אחר
 הש
 הב
 לא
 כמו
 לבי
 נא

ושלם לעשות פסל ושלם ללכת בררתי עני כמו שבאה המצוה בטורה ושמרתם ארת
 משמרתם לבלתי עשות מחקוה העובדת אשר נעשו לפעכם והוא אמרו ואם את
 משמרתם תשמרו ועוד כזה רומז על כל דברי סופרים כמו שבא עשו משמרת למן
 למשמרתם כי כזה השלם השמירה כמו שיעשה החריץ כער הגרר ועוד התנה על
 שיהעסק בחכמות עד שישיג האמת הטובה אטעית בכל והוא שירע החכמות ה
 הלמודיות והטכניות והאלוהיות והקרים תתלה האלוהיות לקרימתן במעלה ולפי
 שעליהן הטובה והוא כית השם כמו שכל כיתו נאמן הוא חזיה כי שהיה כזה
 בכל עת שירצה וטעם ועוד כאשר כנית שיל כלא כי ונפיק כלא כי כלמי שלם
 כרעות שוער חלם או מראה כי כן יאמר על נאמן על מי שהוא כפי העשן הנזכ
 כי אמרו הנה וגם אמה תרון את כיתו חזיה כי שהרע והשפוט מצאורה המלאכים
 הם העומדים המיד כבימו הם המשרתים לפענו וזה רמזן הרבא שאמר ואף את
 תרון לרמשמשין קדמי כבית מקדשי וכית מקדשי יאמר על האלהיות לפי שלם
 יכנסו עם רק כהני וי הקדושים ואחר כי הזכיר הטכניות המחוכרות כדיעת השט
 עלמות שהם חסרות וי כיתו כי הם לתשמיש הכית נשם יבאו הכאים לריטע
 הוא שאמרו את חסרתי ואיפער שחצרי רומז על הלמודיות ועל הטכניות שהלמו
 שהלמודיות הם כמער החיטטה והטכניות כמער השמית כמרו לתוכה ולפיכ
 חוטטאו הנבא כלשון רבים והמתרגא אמר עזרת לפי שכל ישראל גם כן היו נכנסין
 בעזרה ואמרו וגם הורה שכל זה הוא מן התנאי שבקש ממנו ואמר כן הזכיר
 הגמול הדאני על והוא שיהיה מוכע עליה ותשאר נפשו לנשם כן המלאכים ה
 העומדים הוא שאמרו וערת לק מהלכס כן העומדים האלה ומהלכס הוא שם
 בא על לשון רבים כמו שבא הליכות לי מלכי סקדא והמתרגא לקחו עם לפועלם
 כאלו אמר מהלכס וכן נמצא מעורים ולפי שצריך לקיים אמונת תחיית המתים
 ולא נזכרה כפי הגמול זה הוסיף כי המתרגא ואמר וכאחיית מיינא אחייך ואמן
 לק רגלן מהלכס כן שרשא האיטן וכשרקק כמרג המינא שלקח כי שט עשיים
 כמו שלקח פסוקי רבים בררתי הנבואה כפי מה שזכר במדרש סיט כי לפי עשין
 אחר לקח העומדים האלה על ישיע עפר שיקיינו ויקומו ולפי עשין אחר לקחם על
 השרפים הקיימים לער לומרך השלם הזה כמרג כי המאמין אמונה אמתת בעולם
 הבא בהכרח מאמין בתחיית המתים לפי שהזוכה לעולם הבא יזכה לתחיית המתים
 לא זולת זה שאמתת העולם הבא היא כי ביטאת הנפש מן האף הבא בעולם הבא
 כמו שאמרו העולם הזה חמה לפרוזור לפט העולם הבא וירוע כי פרוזור הוא שם
 לבית שער הסמוך לבית והוא שאמרו התקן עצמך לפרוזור כי שרגם לערוקלן נ
 נאמן ואחר שבתא הנפש בהיכל לפט המלך שמה העמר ולא תבלה וחיתה לעולם

והנה לא יעשה כלה אכל ישוב לשרשו ובאחרית הימים יעמד לגרע וישוב אף רחי
 אז יחיה האיש המת בשני חלקיו והם האף והנפש וזה רצו כרביהם זל ואל עפר
 תשוב מכאן רמו לתחיית המתים מן התורה ואל עפר חלק אין כתוב טון לא תשוב
 ולפי שהעולם הבא קודם הקרימוהו לתחיית המתים ככרת המאורות שלטבר
 שהוא משני העולם הבא וכסדר הכרתה היא התבאר שהעולם הבא ותחיית המתים
 הם שני ענינים בשני זמנים והעולם הבא הוא הקודם ומי שאיט זוכה לו לא יזכה
 לעולם לתחיית המתים גמורה רק לקצת תחייה פחותה שהיא חרפה לבשלה והוא
 שאמר ורכים מישיב ארמה עפר יקייט אלה לחיי עולם ואלה לחרפות ולראון עולם
 וכן אמר הטבא ויבאו וראו בפגי האנשים והיו דראון לכל בשר ואילו הן שאין להם
 חלק לעולם הבא ואם כן הוא לא יזכר אל תחיית המתים רהא בהא תלוא והוא שאמר
 זל אילו שאין להם חלק לעולם הבא הטפר בתחיית המתים ופירשו בגמרא הוא כפר
 בתחיית המתים לפיכך לא יזכה לתחיית המתים כבר נראה מרביהם שאם היה זוכה
 לעולם הבא היה זוכה לתחיית המתים ונשם שאמר מיטין לתחיית המתים מן התורה
 שז' יחי ראובן ואל ימת יחי ראובן בעולם הזה ואל ימות בעולם הבא ועור רגס
 אונק ומותא תשיג לא ימות הוא הרב אשר רבתי לך שאמונת תחיית המתים
 תלוי באמונת העולם הבא ולפיכך נכלע שט אמונת אילו בפסוק ונתת לך מהלבי
 כן העומדים האלה ולפיכך בא שם כלשון רבים והוא כאלו בא פתוח הלמד כי כן בא
 נמיצאים במקום נמיצאים כבר התבאר זה ומתוך הכיבאר הזה נרע שהמאמין ב
 בתחיית המתים בהסרח מאמין בעולם הבא ולפיכך הזכרת אחת האמונות מספקת
 במקומות ואחר שהוא כן יורע שברכת גטרות טאה גם כן על גמול העולם הבא
 כי הוא העקר ואמרו ואף לך רגלן מהלכין הורה שהרבר הנשאר אחר המות הוא
 דבר קטי ונתן לאדם אחר הולרו לא ההוה בתחלת היצירה ואיפשר שעל זה גם כן
 רמו החכם ויום המות מיוס הולרו ואמרו לשון הליכה לא לשון עמידה הורה שאין
 מעלת שום אדם שזה למעלת המלאכים לעשר לפעו ית וכבר נשעם דבר הטבא
 על מהות העולם הבא ובאי זה שלמות יזכה האדם אליו ואל השלמות הזה נבחרו
 בע לוי להיותם נטעם לשם ולפיכך הטריף להם לחם חקם בלא טורח רב ולפיכך
 לא היתה להם נחלה בתוך בני ישראל כרי שיהיו פטיים ללמוד ולהוציא דבר מתוך
 דבר וללמד את בני ישראל בזמנים פטיים להם וכן כה יורו משפטיך לעקב ותורתך
 ליש והנבחרים מהשבת ההוא הם הכהנים נבחרו ללמוד ולעטר כמו שאמר ישמו
 קטורה כאפר וכליל על מזבחר והכהנים והלויים השלך יהבם השם על כל שכעי יש
 ישורון לפי שכל אחר ואחר מישראל היה ראוי שיתן אחר מבני השם כי לתת טלס
 הוא דבר נמנע כי חיי האדם לא יושג לא בעסקי העולם והשם אשר לו נחבט עלי

סבב
 נפמיה
 להשל
 המורה
 שאין
 ראיתי
 אכל
 אתה
 היושב
 בסבר
 עסא
 ממש
 השם
 רבי
 להנה
 הנה
 הרא
 שהש
 ולק
 סתו
 מבט
 המ
 את
 לפי
 הש
 לעי
 ומ
 הא
 מר
 ואל
 בע
 ואל

סבב ילקח העולם תחת כל כבוד וטהר אותם במו מטאה עם אפר הפרה כרי שיתבטא
בפחיתות הארץ כי הוא עפר ואפר יצרה להעביר הער על כל כשרם להעיר אותם
להשליך ולעזוב כל המותרות ועור ציה עליהם לכבס בגדיהם לרזום על המורה ה'
החמורה ועם כל זה איפשר להשיג המבקש והסבה לקחה אותם תחת כל כבוד לפי
שאין כל אדם ראוי לכך גם לא כל הראוי לכך ימלאט לבט לעשות כן כמו שאמ' על
ראייתו בט עליה והנס מועטים הוא שאמ' הנבוא ליהושוע לכו רבי העולם הבר
אכל רב ימות המשיח אמ' ליהושוע וכישין הוא שאמ' שמע נא יהושוע הסן הגדול
ארה ורעד והנטן לומ' שכל ישראל העובים קרא רשו לפי שהם ראויים לכך ואמרו
היושבים לפחד לפי שיהושוע היה השלם שבהם קרא יושבים לפעו לטובים אשר
בסבתם יעשה השם מופתים והוא שאמ' המרגום ארי גכרון כשרון למיעבר להון
עסא איתן ולפי שאורך הגלות עם פזור ישראל בכל הארצות תחת האומות המושל
ממשל רב מרחיק להאמין הישועה ער שגאה רב נמנע לפי הטבע הזכיר ממשל
השם בארץ על ידי השמים העמוז אליהם במספר שבעה ולפיכך בא בסוף הערין
רב השם אל זרובבל לא במיל ולא בכח כי אם בחוחי אמר יי' גבאות רל אין ל'
להתאש מן הגאלה מפט מילם הגדול וכחם החזק כי אע המושל על הכל הוא שאמ'
הנה האטן מפט שחומר הארץ טעל רומם ומקבל השעי המשיל הארץ טלה כאטן
הראוייה לפתח בה וכן הרג אונק' כמעשה לבנה הספיר כשוכר אטן טבא ולפי שה'
שהשמים וטכטיהם זכים ומשיצם המשיל אורם כשעם ויועקן המרג' שבעה חזיון
ולקח שעם במקום מדאנות והרג' הטט מפתח פתחה הא אטא גלי חוורתא ופירושו
סרמס אמנם רט' שלמה ביאר פירושו ואמ' כי בא לרמוז על סלק האויבים שהיו
מכטלים המלכה ואיפשר שבא להורות על הראות הנפלאות בארץ בבואת ה'
המשיח והראיה האמיתית שהאטן במקום הזה שם לארץ אמרו סמוך לזה ומשרתי
את עון הארץ ההיא כיום אחר ולא נזכרה שם ארץ תמלה שיאמר ההיא ררץ
לפי העשין הזה ויער ראיה לרב על האטן ועל העיטם מה שהתבאר לו במורה
השעה שבעה אלה שט' יי' המה משוטטים בכל הארץ היו ליתם מספר השבעה
לעיט יי' אא בשבעה גלגלים וטכטיהם כמו שאמרן והם המסככים בכל הארץ ומן
וממשלתם על כל אשר בה ואמרו ומשרתי את עון הארץ ההיא כיום אחר הורה שכל
האומות ישוב לעוכרו שכם אחר ויהיה שלם בארץ ער שיהיו הכל פטיים לעוכרו
מרוכ כל הוא אמרו כיום ההוא נאם יי' גבאות הקראו איע לרעבו אל תמה גרן
ואל תמה ראעה ואחר השלימו זה העיר הערה אחרת בנטאות כממשלת השם
בעולם על ידי הגלגלים השבעה וטכטיהם באמרו ראיה והנה מטרת זהכ טלר
וגלה על ראשה המשיל העולם טעל כמטרה שיריבה נטון בארץ נעוטה למעלה

והמשילה בנהב ליהרמן ערך המצאות טעם כמו שבא בתורה וירא אליהם את כל אשר
 עשה והנה טוב מאד. ולפיכך אמר מטרת זהב כלה. והמשיל הגלה אל הראש לפי ה
 הלשון שמורה על הגלגל והוא משל לגלגל השמימי או לכל הגלגלים. או איפס שהגלה
 משל להשיע המקיף בכל והוא המגלגל והמטע הכל. ואמר על ראש רמז לשמימי
 והקרוכ אצלי שהגלה רמז למחר הפולל היסודות כמו שאמר יחזקאל לאופטס להם
 קורא הגלגל באוני והוא הגלה מקבלת השמן הטפל מהנרות הוא הנק' זהב שהוד
 ההויה ועלה אמר מטרת זהב. וזה העשן ראוי לומר ששע הזתים אחר מימין הגלה
 ואחר על שמאלה. ולבאר המשל ההוא אמר מימין הגלה ואחר על שמאלה. ואחר
 אשר שאל על הזתים שאל כעשין אחר כערס שהשיב לו המלאך ואמר מה שרבי
 שכלי הזתים אשר ביר שט יצטרות הזהב. והצטרות לא נזכרו במראה הראשון
 וזאת הערה טובה כי השאלה הויה על הויה החמרים והם השכלים ועל היצוד
 והם שט יצטרות ובקצה גזרת השם ימצא בו ניכר יטרות והחכם אשר התחברת
 עמו אמר כי בטבע פרח הזתים להיות שטים שטים מה שאין כן בגזם פרח אחר
 ואחר שהמשיל החמר לגלה המקבלת מה שיוצא ומטפטף מהטרות המשיל הגלגלים
 כטרות לפי שהם כעלי אור העלה הזה והם שנתן בו שבעה הכוכבים המאירים
 ואחרו שבעה ושבעה מוצקות לטרות אשר על ראש רועה לומר הן טככים הם
 המורים על מספר הן גלגלים. והטככים הם קרא מוצקות לפי שהנר מאיר אחר
 אשר יוצק בו השמן והם הפתולות המאירות שעל הנרות אשר על ראש המטרה
 או איפס שקרא הכוכבים מוצקות על הדרך שספר במדת החוש שהטככים הם
 כשמים לגלגלים ואחרו שבעה ושבעה לנרות שהנרות הנזכרות אינם כשאר
 נרות שהם כלא פתולות ויעל כהם יום אחר יום אבל הם רפקים אלה כאלה לעולם
 לא יזוזו מעל הנרות או איפס שבעה הראשון רמז על הכוכבים ושבע המוצקות
 רמז על השכלים שמהם משפיע עליהם באחרו שטים זהם עלה כיאר כמראה
 השעה אלה שט כט היצור העומדים על ארון כל הארץ. והו' אילן רבין כט
 רכטא רקימין קדם רבון כל ארעא. ואמר כט רביא כאלע אמר כט האלהי שהם
 לפי צ החכמה כמות השם הוים בעולם הנמצאים מוכרחים כמצומן לעשות
 רצון. וכזה הלשון בא העשין במקומות רבים כמו שאמר יצאו מהמצב על ארון
 כל הארץ. להמצב על ה' וישע הזתים הם כט היצור. ויצור איפס שכל על
 השכל הפועל ויצור מצורה כאלע אמר יציר. ויה' כט רכטא אס על הדרך
 הנזכר או שהוא נמשך למשל השמן או לגזרת יצור. שהוא החלק שטן יבקע
 האור. או לפי שטע היצור היו הלויים שומרי משמרת המקדש. סוף דבר כי לפי
 ע החכמה היצור שם לשכל הפועל המציר. ואשר יצטר אור השם כט שהוא

סבר
 לרשת
 עורות
 כי זה
 חך ה
 הגולה
 ואיפס
 למה ש
 וכל ה
 אכן מ
 לממש
 באמר
 כן וה
 כן ש
 השמימי
 העש
 כן הו
 המיר
 הוים
 הרוב
 להזו
 יבאו
 מקדש
 רמז
 באמר
 האר
 המו
 כט
 אה
 לה
 באר
 והכ

סבת ההויה נשעם הנזכרים הם שתי הנשים ושני ההרים שראה הנביא והכל תורה
 לרעה הרב המורה על שני מיט כח המגעים לעולם על ידי הגלגלים והם כחות נסתני
 ערות שהם סבת ההויה וכחות זכות ומפרנסות והם סבת עמידתן וכבר קדם לנו
 כי זה המספר הערה לשתי היות כפי מה שהתבאר ברש בראשית וזה כל מצד
 דרך החכמה אמנם מצד דרך הטבאה הוא משל לזוככל הפחה ולהושוע הכרין
 הגדול כי על שמים נקרא בעין הכית וכן מה שנ על האבן כמו שפירשו המפרשים
 ואיפשר שאמרו והוציא את האבן הראשה הוא משל לישראל שהיו בגלות נמשך
 למה שאמ על האויב מי אתה הר הגדול לפי זוככל למישור כורך מואל ישעיה
 וכל הר וגבעה ישפלו כי אמ והוציא את האבן הראשה ועל דרך נעים ומירות א
 אבן מאסו הכועס היתה לראש פנה סוף רב כי כה הפסוק נמשל המשל למ
 לממשלת השם כעולם על ידי הגלגלים לא שיש להם ממעלה בעצמם והוא המטון
 באמרו השמים כסאי וכבר אמר המורה כי לפי שהכסא מורה על מעלת היושב
 בו והשמים מורים על מיטאות השם המחוייבת נקרא השמים כסאי עור נאמר
 כי שאריותו אמר כי במקום שתמצא שם התעשה שמה ימצאו החיים אם כי ה
 השמים הסוככים המיד כלל הפסק שם החיים הגמורים ומשם שפע החיים לכל
 הנשעים וכבר התבאר כמות שיש שם מעט לא מתגועע והוא השם יה אם
 כי הוא נמצא בכל מהטועע בכל עת הטועת בו ואחר שהשמים מתגועעים
 המיד לעולם השם יושב כס לעולם שהוא המעע הראשון ולפיכך נאמר עליו ה
 היושבי בשמים ויאמר כפי הכל שהוא בשמים והוא משל השמים כסאי ואמרו
 הדוס כגל לפי מדרגה במיטאותה והוא המכוון באמרו רוממו י? לא והשתחו
 להדוס ואלו קדוש הוא רוממו י? לא והשתחו לה קדשו כי קדוש הוא ורפס כאלה
 יבאו להשיר על העשן הנזכר ואל זה רמו כמורה במטרה זהב וז נזרחה והיא
 מקשה להורות שהכל דבק זה כזה היסודות והגלגלים אין ריקות ביניהם וכא זה
 רמו גם כי על דעה האומרי שהשמש באמצע כי הוא דעה פשוט ומפורסם כא
 באמרו בסודוס ש"ם חטל וכן בא כמעשה המטרה שלשה קע מטרה מצרה
 האמר ולפי המחלקה היוצאת בן הלמודים כעען זה אמרו שנתקשה משה כמעשה
 המטרה כי היתה כוונתו להשיר כה על התבונה והוא שרמו באמרו וראה ועשה
 כרבעתם אשר אתה מראה בהר ונא גם כי סוד פרש מטרה אחר אמרו וישמע
 את הקול מרוב אלו וקורס פרשת הלעים להשיר כל הבא לעבור את השם להת
 להתבטן כביאותו שמתוך כך מטר מי שאמ והיה העולם ולא המערה כלבד
 באה במשקן להשיר על ממעלת השם כעולם כי המשקן בעצמו והארון והכפרת
 והכרוכים שעליו והפרכת לפטו והשלחן הכל בא להשיר כורך הערה על זה הסוד

כמו שנבאר נאמר שאחר שהמטרה רמו לז' גלגלים השלחן הסמוך לה רמו לגלגל
 המולת שמספרם יב' ט"ה ס"ב למי החום מעק גרז' למי הקור וכן בשולחן שהם
 שהם מערכות שש חלות המערכת האחת ואמנם טעם סוד השלחן בצפון נמשך
 למה שסדרו טלה שהוא ראש השנה בצפונם וזה לפי שהיישוב הטוה הוא בצפון
 ולהעיר כל חכם לב כמעשה השם העלמים נא זה וכיוצא בו כמורה ירמיון כ נא זה
 הסדר באפור שהי אבני השמים ושניהם שמות בני ישראל ששה על האבן האחת וששה
 על האבן השנית ובמשן היתה הערה על ארבע תקופות השנה ארבעה טורי אבן
 והאבנים כנגד שמות בני ישראל יב' הכל כרי להעיר ולהזכיר על ממשלת השם בעולם
 על ידי גלגל יב' מולת אכל אין מול ליש כי השם שמארת ממשלתם מכניח אותם
 לרצון עמו ברצות השם אותו והוא שאמר יצב גבולות עמים למספר בני ישראל כי
 חלק יי עמו יעקב חבל נחלתן לל מאותה השמים אל תחת אונות השלב הוא
 שיחתו באמרו אשר חלק יי אחר אותם לכל העמים אכל אתם אל תחת לפי שהשם
 במר לו יעקב למשול בו הוא לבו בהיות מספר בני ישראל יב' מולת והוא שאמר
 מורה יעקב אביט מקוקה תחת כסא הכבוד וכסא הכבוד הוא הרקיע שלמעלה
 מגלגל המולת כי הוא המורה עליו כמאעתי וכנגדו והמער עליו בא הארץ אשר
 לוחות המורה והעדות המורה והמשרה עליו ערות אמנה וכאן הכרובים מלמעלה
 כנגד המלאכים וקול השם מוכן עט הכרובים כי כן כל משיג הכרובים השנה שלמה
 שומע קול השם והרכ המורה כמב כי באו להורות על מיציאות המלאכים ועגן שעם
 להיותם שטם שטם כפי מה שהמצא בספרו ואולי רצה לרמוז כי על השטם הטובים
 שהתייחרו למשה רבי לבטלה השלימות ער שבכח האחר והוא המטיל היה משיג
 הנבואה וככח האחר היה משיג ההנהגה הישרה ועשות המופתים וזה יקרא להם
 בהיות פניהם איש אל אחיו ואל הכפרת גם כן יהיו פני הכרובים והכפרת רמו היא
 אל המחיצה האחת הבהירה שהכרובים יוצאים ממנה ולפניהם הפרט לפי שלעולם
 מחיצה אחת ביניהם וכן כל אדם ער שלא יתר שעה לשאר הנבואים מטרך
 אל זה כי נא להעיר שלא יהם אדם לראות וכן מוכח הזהב נא להעיר שהבא לראות
 יקטיר קטרה סמים דקה סמא רטלא משתקא וזה ראוי בבקר וכערב בקבלת עול
 מלכות שמים אבל לעתים רחוקים ירחיב בו הראות והמאמר ובלבד כותיר כמו ש'
 שהיה עושה כהן גדול כיום הכפורים שהיה מקריב עליו לבקר על מטאוותט אחרת
 בשנה נמצאו ב' העולמות מסודרים הכרובים עולם אחר והארץ כסא הכבוד שהוא
 הרקיע הפשוטה והשלחן והמטרה ה' גלגלים שבהם הטובים וכפי עשין ד' חיות ב'
 כמרכבה נאמר מעשה המשק גם כן ל' מכסים וזה כולו ערמו ברביהם ול' אחר
 משל למלך שעלה לבן כיתו כלבט שלמרגלעון אמר לו עשה כמהו אמר לו ארש המלך

יתל
 יט

יכלו את לעשות כמהו כן הראהו הקב"ה למשה אה"ל לו יכול את לעשות כמותם
 אה"ל לו כרבעתם כשם שאתה רואה למעלה כך עשה למטה ולפי מספר הא' גלגלים
 הנזכרו נמצאת הערה כגור חטכה שבאו על ידי פלא והיא הטנה המיוחדת ב'
 בהזכיר העלמות ולפיכך קבעו חכמים שבאותו הדור יום טוב על זה והוסיפו מצה
 זו וכמוקום הזה ראוי להאריך כעשין היום ולהשלים בו כי מצאנו רמז לב' עולמות
 מן הכוכבים עד המטרה ומן המטרה ולחוץ רמז לעולם השלשי השפל כי מזבח העלה
 אשר תקד עליו אש המיד רמז על יסוד האש הסמוך לגלגלים והכסוד שב מים לרמזה
 והוא ברוב העתים מלאו מאויר ומים רמז על האויר והמים ולפי שהאויר אין לו מ'
 ממשות כשאר היסודות לא התחבר לו דבר והתערב שהוא החיצון רמז לארץ ואמנם
 המשכן שבא מיריעות שש ומיריעות עזים ומעורות מארמים ומעורות תמימים
 מספר ארבע הנה בא להשר על מה שבאה המראה לחזקא ע"ה כל חיות המרכבה
 וכל אופנים וכמו כן הך מרכבת שגאה זכיה הנביא במראה האחרת ואחר
 ההתבוננות הראויה בכל כבוד השם מלא את המשכן ודבר אל משה מתוך הענן
 כי כן משפט כל משיג השם השגה שלימה ויקראוהו באמת אז יקרב לו השם כמו
 שאמר קרוב יי' לכל קוראיו לכל אשר יקראוהו באמת ועם היות הענן והערפל
 סביביו יי' לו לאור עולם הוא ברמזיו יאר פטו אלעט ויקיים כע מקרא שכת לנו
 יהיה לך עור השמש לאור יומם ולטובה הידח לא יאיר לך והיה לך יי' לאור עולם
 ואלהיך לתבארתך

פ"ג ש"ג לך

מבסח שינאה שפתי שקר ומויציא רבה הוא כסיל
 ברב דברים לא יחרל פשע וחשך שפתו משכיל
 בסה נבחר לשון צריק לב רשעים כמעט
 שפתי צריק ירעון רבים ואוילים בחסר לב ימותו

גם אלה משלי שלמה על שני פנים גלוי ונסתר כמו שאמרט שהתנה בראש ספרו
 והדרך הגלוי כפסוקי אלה בא להשר האדם לשמר לשונט ולהשתמש בו ברכים

אעשיים לא כהמייס כי הרביר הוא המכיל בן כל בני אדם ובן הכהמה והווי
מהמה בן למלאכים לפיך ראוי שאותו החלק האעשי אשר גרע השם על כל ש
שאר בעלי חיים ישמש בן בזכרים הנאים והמועילים ויעוב הזכרים המאעס
כל שכן הזכרים המזיקים המפסידים סדר בני אדם לפיך בא החכם ונגה בתוכחות
מוסרו כל מיני הרביר הפחוחים כדי להשמר מהם ותחלה כל דבר בא לגנת מי שאין
פיו ולבן שנים והוא על שני מינים המין האחר הוא האומר לחבירו רביר חלקות
ופתוי ולבן כל עמו ושפתו שפת שקר וזהו אונאה רבירים שהזכירה עליו התורה
ואמ' ויראת מאלהך ואמ' הם זל' שכל דבר שמסור ללב נאמ' בן ויראת מאלהך
לפי שהוא כוחן הלבנות ואם האיש מראה בפיו דברי אהבה וישקר לו בשבת אמן
ובספרו בטובת שגאת לבטל גלויה לשם והוא כרוך זה טאלו אמר אין יי' רואה
ועל הדרך הזה הקפידה התורה נאמ' לא תשנא את אחיך כלבך הוכח תוכיח את
עמיתך כלומר אם יש לך תרעומת על חבירך הושיעו והוכיחו כרוך שהוכיח
אברהם את אבימלך שאם תוכיחו אולי ירצה אוקר' ואם לאו אתה הזהרתו ו
ואתה את נפשך תצלה לא תחבסה ממנו הלכותך עליו והשנאהן שזה עון גדול
הוא על העשה ק לפי שחבירו בוטח בו כבתולה והוא מגלה לו כל סמיו ונסגל
בן כממוטן ובנפשו ואותם רבירי האהבה שפתח לו המה פתחות להורג' הווי
שאמ' הכתוב חלקו מחמאות פיו וקרב לבו רביר משמן והמה פתחות רל'
חרטת' והמין השני הולך רכל' והוא האיש שהולך ומרגל בית חבירו ואוכל
ושותה עמו והוא שומע מה שמדבר דרך סוד כגון בית כרוך רוב בני אדם עם
בני כהם והולך מזה לזה ואומ' ק וכך שמעתי מפל' שאומ' עלך ונמצא זה קס
עליו ומסרו או הורג' והוא שאמ' הכת' לא תלך רכל' כעמך ולא תשמר על דם רעך
שאעם שהמספר איט הורג' הוא גורם הריוגתו ועומר הוא על דם רעך כרתת ח
חרכ כד האחר להורג' וזה המין גב ק שפת שקר שאע"פ שהדבר שספר עליו
קן היה כמו שספר מכל מקום כרוך שקר ספרו שהוא הנאה בעצמו שהווי
אנהב והוא שונא לו ועל שני המינים האילע' אמ' מכסה שגאה שפת שקר הוציא
שפה הנה במקום דבור כאמון שפה אחת לכלב לפי שהדבור יניא דרך השפה
והיא אחת מכליו ואמון שפת' להורות על שני מינים והגנת נראה מיד בשניהם
כי הוא דבר שקר ומדבר שקר הרחק וכדי הוא להרחיקו ולפי שסוף הרגל בן לבוש
האמת שהוא השקר כמו שאמ' שמו בשמים פיהם ולשונם תהלך כארץ מרה
טעם שמו בשמים משום ולשונם תהלך כארץ שההרגל מכריח האדם במה
שהרגל בן והוא שאמר למון לשונם דבר שקר העוה נלאו רל' לפי שהרגלו
לשונם כדבר שקר וכעוות נלאו שהיו כלא סו אל הוואו להם לדבר האמת כי

ולפי הוצאה הרבה היה נחמם גור ריגם שלא יכנסו אנשי הדור ההוא לארץ מרה
שלא נעשה כן על מעשה העגל ושאר עבירות וכן המוציאים הרבה מתו במצרים
וכמה בקבלה שהלשון היו יוצאים מלשונם ונכנסים במיעוהם מרה סגור מרה הלשון
החטיא והלשון הרגיש ראה כמה קשה מרה זו ומה המדבר על העצים ועל האבן
כך המדבר על הכיור על אחת כמה וכמה וז"ל החמירו ברב זה מאד עד שאמרו
כל המספר לשון הדע כבר בעקר לפי שראו אחרית המקל עצמו דבר זה סוף
שהוא כספר בעקר וראייתם על זה אשר אמרו ללשונית עביר שפרט אתה מי
איון לט' ויצרך להתבונן בפנש זאת איך אמרה תורה שלא לתקלה כפי מה שראה
מראש הפרש שהש' ענה למשה לעלות אנשים ולתור הארץ ולראות העם החוק הוא
הרפה ואחר שהלם נלחם להם מה מקום היה למטה זו ועורו איך ענה השם דבר
שלא יצא ממנו רק טוק גדול כזה שעתה גור רץ עליהם כפי מה שקדם ועור מה
ראה משה רבי' להזהיר אותם על כך לחקור על הארץ ועל הערים ועל העם וידוע
היה אצל שהיה הנמצא כגון המכשף אצלם בחקירתם והוא החוק הוא הרפה
המעט הוא אם רב וכן רב החקירות הנזכרות שם ועור שפפשה הזאת נראה
שהלם ענה זה והעיר אותם לעלות מקלים דרך מצרה ופפשה אלה הזכרים
נראה שהם השתללו מעצמם והפצירו במשה רבי' לעלות אנשים לראות את ה'
הדרך טלבו והערים הראויות לבא אליהם תמלה לא רב אחר ומשה רבי' הורה
להם זה להלנס רצונם שהנא אמר והקרטון אלי כלבם ותאמרו שלמה אנשים
לפטר ויתפרו לא את הארץ וישיבו אותם רב את הדרך אשר נעלה בה ואת הע'
הערים אשר נבא אליהם וייתב כעש הדבר וזה בא על דרך שאמ' יהושוע לכו
וראו את הארץ ואת יריחו ואותם המרגלים הלכו והצליחו ושוב ונאמר כי
מאחר שמצאנו ברבי משה פנוכחו את ישראל שאמר והקרטון אלי כלבם דין
ספק שמאתם יצא הדבר ופשתללות רב וכפצרה גדולה מהם ניה הדבר הזה
הוא שאמ' טלבו והלם אשר לו נרבע שלולת אשר נקן רשות כיר הארס למחור
הטוב או הרע הנחם לרוב זה לרצונם עד שהתמייכו למוות כמדבר אשרי המלחמה
היוצאים ממצרים שהיו מוטטטים כמעשה ארץ מצרים ומורגלים כחמר וכלבטם
וכרעון השם העקן רשות כיר הארס למחור לרצונם ערצה משה אליהם ברב זה
הוא שאמ' וייתב כעש כרך שבו וייתב כעשנו שרצה ט שהורה לרבי אהרן
וכמו כן רצה טה שהורה להם נלא מנעם ומה שהורה להם משה מרעת המקום
שעקן רשות לארס והנא שרעשו רז"ל וייתב כעשנו כעש משה טוב נלא כעש המקום
ומאחר שאמ' נלא כעש המקום ערעה הכנה וכמו כן רצשו שלח לך מרעק אנט
אני מיעה לך על פי יי' ברשות יי' הכל על דרך שאמרו והדבר המיוחס הער

לשם הוא אם כן על דרך נתינת הרשות הקדומה כמו שבא במקומות רבים לא שהשם
 ענה זה או כיון אליו ראה והבין זה כי לא רב רק הוא ענן ראה זה מטעם הספור
 הזה שאחר שמשה רבי עזא שידע סוף עתם כשקרא להנשע יהושוע רצה בו יה
 יושיעך מעתה מרגלים אם כן לימורך עם שידיעת השם כעמוד לא הבריא את ה
 האיפסר וכסם שלא נרע עיניו כן לא נרע ידועתו לעולם איך הוא כי ידועתו הוא
 עיניו וזה רב הכרחו באמונתו ונקיוס דתע וכן נראה לומר שאוהן החקירות
 הרבות האומר היה אחר לא משה והם הלכו בכונה רעה והניצאו דבת הארץ ו
 ולפיכך לקן הם נשולתיהם ואעפ שאמ על הארץ אמה היה נקראו מוניציאי דבת
 הארץ רל מגלי דבת הארץ וכן בא ברב החכם מוניציא רבה הוא כסיל וכלל
 בו שט מיט הרבה וקראו כסיל על הדרך שאמרט ששעהם סכלות גמורה לפי
 שעוט ידוע ויזיקו אחרים גם כן אבל שט המיטס הקורמים שקר הם לא סכלת
 רק החבולה ומרמה ואחר כן בא לגעת אסך לשון הרע ונכללת הפה וכל שיחה
 כטילה ואסך לשון הרע הוא על דרכים רבים כגון המספר רע על חבריו דרך
 שחוק או דרך רמאות כגון שיספר רע על אדם סתם כפט בעל הרע ההוא ומראה
 בעיניו שאיט ידוע ועל שעהם אמר כן איש רמה את רעהו ואמ הלוא משחק אש
 וכן מי שאומר מי האמין שיהיה פלע עשיר או נכבד כמו שהוא היום וכן המספר
 בטובה חבריו כפט שונאו שמתוך טובתו בא לריו רעהו וכל זה נכלל ברב דברים
 לא יחול פשע שכל הדרכים האלה סבתם רבי דברי בט אדם כי כל אדם שירבה
 דבריו לרב תאוות אליהם יכשל בהם בהרבות ההבל והחטא בהם והוא שאמרו
 כל המרבה דברים מכיא חטא ואפי בעסקי האדם ואוי לקצר הדברים להשיב הן
 או לאו הן ברין הן בעשיט אחרים כי אם יארץ דבריו ויאמר כך וכך היה שם
 ופלעט היה שם וכן נאמר שם וכיוצא בדברים אלה יכשל בלא ספק והוא שאמר
 ברב דברים לא יחול פשע ואיפסר לעמר אטנת החכם בפסוק זה כאלו אמר
 ברב חלקי הדברים לא יחול פשע ובא כורך מאמר אחר מן החכמים שהיה שותק
 מאר במנושב החכמים וכשהיה מדבר היו דבריו טובים ונאים ושאלו ממט חבריו
 סבת תקן הדברים ואמ להם הדברים על ד פנים מהם דברים שהקוה תעלתם
 ותרוא מאחריהם והיונוח שבהם ההצלה רל הדבר בדברים שייטבו לאחר ויקשו
 לאחר וכוונצא בהם ומהם דברים לא תקוה תעלתם ולא תירא מאחריהם ואם
 תעזבם תקל משאם מעל אפך רל כל שיחה כטילה ומהם דברים לא תקוה
 תעלתם ותרוא מאחריהם וזהו הנזק רל הו יצאת הדבה וכיוצא בה ומהם
 דברים תקוה תעלתם ולא תירא מאחריהם והם הדברים שאדם חייב לרבר בפ
 רל הדבר בחכמה וכמוסר בתורה ובתפילה ומה שהוא ממינס כשבת המדות

הטובות ובעליהן כרי שיהאוו השומע לקטת אונן ונארה המדות הרעות ובעליהן
כרי להרחיקם אמר החכם ההוא בכל עת שאשמע הדברים אע טמן אותם
אם אמיצאם מזה המין ארצו בהם ואם אמיצאם משאר המיטין אשתוק מהם
ואם בעלי המדות כמן זה האיש בחכמתו שהוא בטל ג' דביעי הדברים וזאת
חכמה צריך לעמדה ועל דרך המאמר ההוא בא הכתוב ול' רוב חלקי הדברי
הם ג' רביעון לא יחול פשע כלומר שיטעה שהשימה בטילה שהוא דבר וע
משאר החלקים הוא פושע הוא שיושב במושב לטעם והלץ הוא שדבריו לעון
וריק ואחר זה אמר וחושך שפתו משכיל כאילו ישאל ומה תועלת במעשרת
הדברים ואפי' מאותם שאין בהם נזק והשיב עשה מעשה משכיל שהשכל
לא יעשה דבר לבטלה אכל כל השהרלותן לתועלת ואחר זה בא לשבח דברי
דברי האיש השלם שהוא הצדיק באמרו כסף נבחר לעון צדיק והוא כמו ש
שאמו על רב שלא שח שיחה בטלה מימיו שהוא הסיגים ועור כלל בזה השורה
להלמדיו דרך קצרה והוא שיראה הלמוך רב והדברים מעשים ואמרו לב תשע
כמעט כאלו אינו כמעט כסף אין צריך לעמו על דבריהם שרובם יתרון שהוא
כחצי הכסף אלא אף מתעבות הוא הסיג שהוא מעט כסף וכאלו אמר שכל
השעם סיגים שיש בהם נקודת כסף בלבד עור בא החכם להודיע דברי הצדיק
ותועלתם והוא שיחיו ברברי חכמתו ומוסרו רבים ונכבדים לא אוילים לפי
שהאוילים חכמה ומוסר בון והוא שאמו ואוילים בחסר לב ימותו והמדקקים
אמו שחסר לב שם דבר כמו חוסר לב ורל שהחוסר שכל ימותו ואיפטר
שחסר לב האר ורל שהאוילים בסבת חסר לב ובחברתו שהולכים ולומדים
לפני מי שמראה עצמו שהוא חכם ויצלל כמים אדירים ויעלה ברו חרש
ויגלה למקום מים הרעים וישתו התלמידים הבאים אחריו וימותו ויהיה לפי
הפירוש הזה ימותו כגד ייעונו ואוילים כגד רבים וחסר לב כגד צדיק שהוא
השלם שירעה כל חכמי ישראל במרעה עמן וטוב שהוא סבה חיייהם המתמיד
וכזה ילם המשל והמליצה בפסוק זה וכבר נשלים הדרך הקלה בפסוקים
אלה ואמנם הדרך הנסתר בא להזהיר האדם ברביו אל השם ית' ותתלה
הזהיר על מי שיפתהו בפיו ובלשונו יכזב לו לל שמראה ברביו שהוא אוהב
אותו והוא שונא לו כדרך המיחרים בהוינאת השלש מפיהם וברברי קצת
בני עמיטן שמיחד בפה וקורא בקול רם אחר וממליטו כראשו לשש פאורר
אבל ג' תועבת כלבו שהוא מצייר לו גשמות או משיג הגשם שהוא השגחה
הגמורה ועל זה נאמר מכסה שנאה שפתי שקר ולפי שהדבר הזה נלמד
למקומות רבים הויצאו בלשון רבים ונאמר ט בא להרחיק הדבר הלשון בת

בראים ואמר שעשה זה הוא כסיל לפי שהוא סכלה ממט כמה שהאמת ל
 לחכמים שהם לא יושג מהותו ואם כן הוא נמיא המחייב לו שום דבר הוד
 מהאר ברבים נמשש ממט ואינם נמצאים לא לברואיו והלא גמאי הוא לו
 שמרמה החומר ליוצרנו ומה שהורה הורה כזה שאמר על לשון בע ארס כרי
 לקיים כלומר מיצואו העם ואם היצר הגדול הזה לתץ הורה לזה העשן אין
 לשלח רסן הלשון לרבר כזה המין אלא כפי מה שהקט אנשי כנסת הגדולה הגדול
 הגבר והטרא אחר שאמר משה רבי לשון בע ארס להמלט על ג עולמות
 ואלמלא מקרה דבר אי אפשר לאומרו ואעפ שאנו בטרה יד מרות הבאר
 שם שהם תארי פעלותיו לא תארינו שהרי קדם לו הוריעט נא את דרכך כלמ
 המורה הכחות מפעולותיו ועליהם נאמ' לא עליו יתבך כי הוא יד שארס להוריע
 למשה רבי המורה שמהיך בהם העולם שראוי לכל מעבד להתבה בהם ואל
 זה הורה הטוב בהזכרתם במוה' לא שירבה הארס בקריאת הראים לשם
 ולפיך גנה ל חטנה המורה לו הארים ואמר הלא גמאי הוא לו כלומר הוצאת
 דבר עליו ואם על הוצאת דבר על העצים ועל האטום נגזר דין על אבריה
 שלא יכנסו לארץ קל וחומר למוציא דבר ליוצר הכל שלא יכנס בארץ החיים
 ועל דרך זה נא מוציא דבר הוא כסיל ומקרה הכסיל ידוע כי בתוך ילך אחר
 זה טכ דברים לא יחל פשע ואיפשר שאב על המשתל בחכמה שיזהר מהכוח
 דברים שהורטה ואל יהרס לראות כי לא יחל פשע כזה והמונע רבין מלרבר
 כנסתרות הוא משכיל כמו שאמ' סמא וטלא משתקא וכמו שאמ' אמרו כלבכס
 על משככס ודמו סלה והוא שאמ' חושך שפתו משכיל והקרוב אצל שפיר
 לפי ששין הפסוק הקודם לו כן אמ' כי כרב דברים לל בהגלה דברים והם
 הארים מחייבים שהם מטועם להגיד המתואר לא יחל פשע כמו שהתבאר
 כי גמאי הוא לו וחושך שפתו משכיל לל המתואר בעוללות שכן חשיכה רב
 דברים הוא משכיל לפי שזה הוא חבלה העגה יד כמו שבאר הרב המורה
 אמר זה נא ולמד שלא האמר הואיל שהרבים כן מביאין לדי פשע אשר
 הלמוד מחכמה ואת לבך נאמר כסף נבחר לשון צדק ואלא האמר הואיל
 שהשקפה בו משוכמת טוב לבשע שאיט מרבר בו כלל לבך נאמר לב רשעים
 סמעט כלמ' שכל הרשע והוא מי שאיט פנה לזה כלל הוא כמעט כסף
 והכסף הוא מה שיכן ממט יד על הדרך הלימוד ההמוט וכפי דברי הקבלה
 שהוא מיטפה סיקם ממתשבת הטרט הכוונת ושאמ' האמר הואיל זו ה
 הדטר בה מביא לדי מכשול מה לי כשע זה טוב שאעט אותה לדמר
 ואלמד מרבי הקבלה למוד המוט טבר לפיך נאמר שפתי צדק ירען

רבים לל שאותן שהאונלה קצורה בלבם בחסרון שכל ימותן או לל בסבת המלמד
חסר לב ימותן ולא בחכמה המחיה בעליה והנשארת לעד אבל הנכבדי הגדולים
חכמי הלב שילטו לרוש השם אל בית הצדיק שפתי צדיק ירעו אותם במרעה
שמן וטוב השם ברחמיו יזכיט לעולם שכלו טוב וילמדיט לקח טוב ויקיים כ
בימיט לעמו ישראל את רבו נשמרו כנועה ערוו

פִּתְּוֹת וַיִּקַּח קֶרֶח

אל תתהדר לפני מילך ובמקום גדולים אל תעמד
טוב אמר לך עלה הנה מהשפילך לפני גרים
אשר ראו עיניך

גם אלה משלי שלמה על שני פנים גלוי ונסתר וכוונה הנסתר בפסוקים אלה
ובנקטרים עמהם לשמור האמת ולזהיר החכמים בהסתרתם בהם שלא יהרסו
לראות ואם הבקש הכוונה הזאת בפירוש היא ממציאה וכוונה הגלוי לשמור
האמונה וההנהגה הישרה שאין להם קיום ועמידה עם המחלקת שאינה ראויה
והיא המחלקת שאינה לשם שמים כמחלקת קרח ועדתו וצדקת שבעלי המחלקת
חכמים ובעיני הם ומתעצמים בעבור השם אחר שעשין שלא כריטן גדולים וכוונתם
להתהדר ולהתגדל הנהיר החכם על זה לרעה הפסך האמונה וההנהגה הישרה על
זה הדרך כמו שאמ' בפסע ארץ רבים צריה ואל הכה הזאת כוון החכם במקום
זה ועל זה אמ' רזל כל מחלקת שאינה לשם שמים אין סופה להתקיים לל שזין
קיום לדבריהם ואנעם שרבריהם כרבי אהים חיים ואל זאת הכה ראוי להוכיח
דרך כבוד כזה ועליה נאמר מחלקת שאינה לשם שמים לא אל הכה המחויקים
כמחלקת כח ללבב בשחיות לבם המתאווים האוה כי הכה היא אין לה מוט
כמחלקת שאינה לשם שמים כי אין לה דרך מרובי המחלקת לא מחלקת בדרך
מופת ולא מחלקת נצחון ולא מחלקת הטעאה כי אין להם חלק ברוב גם אין
ראוי לחכם להתסח עמהם כל שכן לעלמה החכם אבל ראוי לו להזהיר אחרים

עליהם כמו שאמ' אחזו לו אנשים שנשלים קטעם כי הם שפעולתם לחבל כמו שאמ'
 שני נערים סתרה והפזור להם הנאה להם והנאה לעולם וחסרתם היא חסרת
 האספסוף המתאווים אל הבעלים ואל השומים כל מאכל רע ואל המאכל שהוא יק'
 יקנאו לא אל המן כי נפש קצה ט מטבע החולי הרע כי כמו שהחולים חולי האף
 שמים מר למוק ומתק למר ט החולים חולי הנפש אומרים לרע טוב ולטוב רע
 וכסם שחולי האף בתלות חולי המוח יקוצו ברופאים ולא יקבלו מהם היצר
 להם במשקה ובמרקחה ט חולי הנפש החולים חולי המוח המתגמר יקוצו בטחנות
 החכמים ובחכמתם ולא ריי להם באברן נפשותם רק ישתרע למשך אחרים
 אחריהם להמיתם ולהמית רבים ואותם האחרים ראוי להזהיר ולהנכיח מזאת
 הסת אשר רבים חללים הפילה ועצמים כל הרוגה וכל המתים ימותו על דרכה
 ולפיכך צריך חריצות רבה להנכיח עליהם אחרים תמלה ט יהיו לטבים ול'
 ולצטטס ולפיכך צריך תמלה לטלה קוצים מן הכרס בעורם רבים וטובים
 להקצץ כמו שאמ' וכליעל כקוצ מונג טלהם כי לא ביד יקחו ותי השלם ורשיעיא
 עברי מטאה דמן לטבחן די במיפקהן וכיכן למיקטה וכר אינש חיים עליהן ושכך
 להון אינשן ותקפין עד דלה איפשר למיקרב להון ביד ואם איפשר לו לארס לבלות
 הכה הדיא ולבערה כראוי ט הבא הקוצ ככט ועקבה צריך להחמיקה הרחקה
 רבה ואפילו הכ אחיו וכיה אביו כמו שפחה הטרה בספור השלם אברהם
 ואמר לו מן מארצך וממולדתך לפי חברה הרעים שארמת למטע כל עלימות
 ולהמית הארס כפתיים כמו שהודיעה הטרה בסודותיה שהארס נגרש מן עין
 כפתי החטאים הקרובים אליו שהנשט שהיה ערום החטיא האשה והאשה ה'
 החטיאה הארס לסבת היותה עינפ מעצמיו כי כל אשר יקרב המחטיא ארס
 הארס צריך לארס להרחיקו יותר ואל זה היתה הטנה כפתיחה וטר השם
 אל אברהם כזה העשין וכן החכם פרח מוסרו כזה כפי שע העשיעם הנזכרים
 כטרה כי זה דבר שצריך בתמלה הלמוד והמוסר והוא דבר שראוי למוסרו
 לבל ואפי' לקטעם והוא שפחה ואמר בע אם יפתך חטאים אל האבה טונת
 הנסתר כפסוקי אלה להזהיר הארס מן החטאים המגרשי את מן עין וסבת
 אכילתו מעץ הרע והממיתים אתו לשעת כמו שבה כטרה כי כיוס אכל
 ממט מוח המוח ועליו הוזהר תמלה כמו שאמר ומעץ הרע טוב ורע ל'
 האכל ממט וכבר כטבט אזהרתו שלא ישמחו מאכלו ולא יטבע ממט כי ה'
 האכילה הדיא המית נפש לפי שמועטת אורו מאכילת עץ החיים ואל זרה
 הוסיף כראוי דמן כפרט האחרת ניאכלת מפרי דרס וממועטותהם ישבעו
 לרמוז על אכלם מעץ הרע אולי נקרא עץ על דרך הרמזים הבאים מדרך

גזירת השם ועור רמון בפרשה השלישית על הפתוי שהוא על ידי אשת הארס
כאמרו העובר אלוק נעוריה ואה נבית אלהיה שכה וואחר אשר העיר בפרשיו
אלה להשיר על העץ הוא לטוב אכל ממנו העיר לאכול מן העץ האחר עץ
חיים הוא למחויקים בה והמכה מאושר ואמר במקום אחר כרי צדיק עץ ה'
חיים ולקח נפשות חכב ואחר שהתגלגל לומר עץ הדעת ועץ החיים ראוי ל'
להעשור על ההערה הכאה לו בספור המורה על האן הנעווע מקדם אשר שם
ב השם את הארס אשר יצר ועל שלוחו ממנו כסבת אכלו מעץ הדעת ועל
הגור היוצא מעון להשקות את האן והיה לארבעה ראשים וזה הספור טעו על
מעשה הקחם אין ספק שבא להעיר הארס מכל הדומה למעשה ההוא וכן מצינו
ליחזקאל המים היוצאים מהתה חפתן הכיה קרימה ומשם המים מפסס ונמצאו
שם ד מיעים מי אפסים ומי ברכים ומי מהבים ומי שחו נתל אשר לא
יעבר ועל התל יעלה על שפתו מזה ומזה כל עץ מאכל ועלהו לא יוכל ולא
יהם פרוי וכבר נאמרו עשיטם רבים שונים זה מזה והקרוב איעל שכוונת
לול היה שם ערון שם מונח לכל החכמות והוא שקראוהו בלשונם פרוס כמו ע'
שאמ' ד נכנסו לפרוס ואמ' לעברה זו תלמוד ולעמרה איעל המיעות ונקראו
כן לפי שהפרוס מקום ידוע להתעקן בו והעקן הוא עקן רוחני הנמשך לריח
הטוב והשכל הוא עקן היענות הפשוטות וכן נטע השם האן שהוא שם טעל
עצים רבים וכמו כן נמצאו מיע חכמה בכח השכל הפועל ושם הושם הארס
ועץ החיים הוא שם לחכמה העליונה האלוהית היא הנמצאת אחר השגרת
שאר החכמות והוא שאמ' עליו כמך האן ועץ הדעת הוא שם לחכמה המרע'
הנמשכת ליועצי הארץ ומנהיגה לבחור הנאה ולעזוב המאנה בודדים המ'
המפורסמים והוא שאמ' והייתם כאלהים יורשי טוב ורע והגן אונק והריון
כרכובן חכמן בין טוב לבש רל שופטי הארץ ומנהיגה ועליו הוזכר הארס
שלא ישימהו מאכלו רל שלא יעשה ממנו מזונת אמנם אין להחזיקו ממנו
לגמרי שלא יגע בו הארס ואשתו כי יצריך הוא גם כן לאכילת עץ החיים
כמו שאמר ונתמר העץ להשפיל ולעל אכילת האיש פרוי ושמו מזונת לא
היה ענש כלל באכילת האשה שהיא לא היתה בהן ולא שנלחה משם אמנם
האיש כל זמן ששם מזונת פרי העץ ההוא ענש לצאת מתוך האן רל מן השכל
בו נשב עובר ארמה והשימהו ד קללה היצמות קונץ נרחד שהוא חסרון
ואכילת עשב השדה שהוא קינה השגה ואכילת לחם כועה אף שהיא השגה
אף לא שלמה ואולם אם ישלח ירו ולקח ואלו מעץ החיים ואמנם לפי ע'
שהשגה הארס נמשכה לרברים השפלים המורכבים והסולם מויצב אריצו

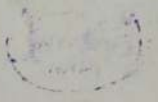
וראש
השופ
והוא
אמ'
כאמ'
מזה
במס'
התור'
המים
הטע'
מן ה'
המח'
כדרכ'
ממע'
והנה'
השיל'
החם'
טוב'
ועש'
וזהו'
המו'
הוס'
חיים'
היוצ'
החמ'
קרו'
הנמ'
ואין'
לפס'
דבר'
הפס'
יקר'

וראשו מצע השמימה נאמר וייעמו יי' אליהם מן הארמה ויהנהר הוא השפע ה'
השופע מאת השכל הפועל החונן במושכלות הראשונות הצריכות לכל למור
והוא שז' עליו ונהר יוצא מעין להשקות את האן והיה לו ראש וספי זה העשן
אמ' זל בכראשית רבא בשעה שהיה מושלם להקב"ה ד' ראשי נהרות היה פותח
כאחת מגופות ועור נאמר שם אשר שם הנהב אילע דברי תורה הנחמדים
מזהב ומפז רב ואיפטר שמספר ה' הוא לפי השלש החכמות המפורסמות
במספר למוריות וטבעיה ונאמרות ולפי החכמה המריטה הנכללת במיעור
התורה וכן איפטר שמו אפסידים הם רמוז על החכמה המריטה לפי שאותם ה'
המים אינו רק לגלים ר"ל לגמד הדרך הישרה והנחל אשר לא יעבר היא החכמה
העליונה אשר על שפתן כל עץ מאכל אשר פרוץ לא יתם ולמחשיו יבצר כי מימיו
מן המקור המה יוצאים תחת העין וטונת הגלי להרחיק חכמה האנשים ה'
המתפרצים כנגד הטובים כדי שלא ישמעו למוסרם ער שיאספו אחרי עליהם
כדרכי הפרטי למטע דרכי המוסר משהלם לקרבם אל האספסוף כדי להרחיקם
מטעלי אסופות ואע"פ שדבריהם הם בגלי אין ספק כי הם לערך חייבה וז'
והנהגה כמו שכל סגור דבריהם כל הון יקר נמצא נמלא בטע שלל גורל
הפיל בטובים כים אחר יהיה לכולם כל זה מורסי הפרטי כמו שאומ' טעלי הח'
החכרות הישורה בתחלה חכמה נהיה כולנו בהססמה אחת ועשה כיעט מה
טוב ונהיג עימיו במדות הטובות ויקרות והוא שאמ' כל הון יקר נמצא ו'
ועשה גם קופה להחיות העשים בהסכמתם הוא שאמ' כים אחר יהיה לכלם
וזהו העולה מדבריהם אבל הטונה היפונה כלבם להתפרץ כנגד הטובים
המוכחים ער שימצאו טענה מלכת אל החכמים כמו שאמ' לא יאהב לך ה'
הוכח על אל חכמים לא ילך וימצאו בזה מקום למטה הטובים ולשפוך דם
חיייהם האומותיים הוא שאמר לכה אתם נארכה לרם נצפנה לגקי חנם
היוצא מדבריהם שיהיו הם החטאים שהם בחייהם מרמס מיתה אמתרת
המת שאול ליעריקים שהם אפי' כמיתהם חיים חיי אמת וכשם שהחטאים
קרואים מרמס בבחינה אצל עצמם כן ראויים להקרא שאול בבחינה אצל
העמשים אלהם הוא שאמר נכלעם כשאול חיים ומימיים כיוודי כור ו'
ואין ספק שאין דבריהם כן בפירוש כי זה לא יוציא רשע לרשעו ולא סכל
לסכלתו לברוך טקיים ותמימים אך היוצא מדבריהם הוא זה לפי בחינת
דבריהם אצל החכמים ולא ידעו החטאים האלה כי נבטם הוא כמו שאמר
והם לרמס יאחזו יבטע לנבשותם כן ארחות כל כיעע כיעע אה נבט כעליו
יקח ר"ל כי אותן הכיעע שהוא מלאווי הראויה לעקח נבט כעליו כי על הדרך

הוה ימור המת לעולם וכסם שהכסם הוה יחיה הנשמעים אליו כן הפתח חסר לב
 ימית הנמשכים אחריו לרבינו וגם כי יק' ע' ר' ספקו בעולם הוה כמו שקדם לע
 כמו שאמר החכם שפתו יציק ירען רבים ורבות הפליג בעשן זה ער שאח' שאם
 אביו ורבו בשפה פורה רבו תמלה שהאב הביאו למי העולם הוה והרב הביאו
 למי העולם הבא ולפי שהכסם ראה שהסכלים יתעוררו לרבי הסכל יותר ויותר
 מאשר יתעוררו לרבי החכם המלמד לפי שמיצא מין את מיט' הוסיף פרשה אחרת
 ואמר שהחכמי צריך שיזהירו על זה הוזהרות רבות בכל מקום ובכל מעמד הוה
 שאמר חכמות במוץ רעה ברחוקה רבן קולה בראש הומויות תקרא בפתמי שערים
 בעיר אמריה האמר ואולי רמו בהזכרו חמשה מקומות על חמש הקצוות שהם
 סבה כל התאות האפשות המושגות את האדם לנהוב פתו ולחמוק לען ולשעא
 דעה כמו שאח' ער מהו פתאים תאהבו פתו וראה לקרוא ליחיד בפרשה ראשונה
 ולרבים בפרשה השניה כי ק' ראוי לכל מנהיג להוכיח ליחידים תמלה בדרך נרצה
 וברבים רבים ואחר זה ישמיע התורות לרבים לעזור ברבים מהם ולהכלימם והוא
 שאמר ער מהו פתאים תאהבו פתו ולעיס לען חמרו להם וכסילים ישעאו דעת
 קרא הנפרס אל הסכלים פתאים לפי האמינם מה שאיט' ראוי להאמין כמו שאח'
 פתו יאמין לכל רב ואיפסו שפתו הנזכר בפסוק ער מהו הוא שם לפתות על משק
 פני מרי ומטריהם וקרא אותם לעיס לפי שאין להם מן האעשות רק הדבור לא השל
 וכן יאמר כלשון לעו רבן לפי דרכיו בלא שכל והוריע החכם כי זה סבה מיתרב
 לפי שהולם על הרע ישוב טבע חזק ולא יעט כאשר יקראו בזקתם תמה כי שטאו
 דעה בכחיותם ולא בחרו ברובי הטובים הוא שאח' אין יקראונע ולא אענה יש
 ישחרונע ולא ימצאונע תמה כי שטאו דעה ויאת יז' לא בחרו אבל השומע לת'
 לחכמים ישן בטח ושאן מפחד דעה וגם החכמי הגדולים צריך שישמעו הגדולים
 מהם או מגדול נבחר ואפי' לא יהיה לו מעלה עליהם רק בכך מועט או שבחר
 על יד נביא או חכם או רבי צריך מאד לפי ההנהגה האעשית שלא יחלוק אחר
 על האחר הנבחר או על הרבים הנבחרים לפי שאישי המין הוה ר' מין האדם
 לפי שהוא ההרכבה האחרונה הם חלקי הטבע מאד והם גם צריכים זה לזה כב'
 מיט' הספוק הם המזון והמלכט ולפיכך צריכים למהיך וצריך לחלוק לו כבוד
 ולירא ממט' ושלא לחלוק עליו וזו היא הסבה ההמונית המפורסמת אפי' בהנהגת
 בעלי חיים כמו שאח' משה רבי ע' יפקד יז' אהי החמור לכל בשר איש על הערה
 ולא תהיה ערה יז' כצאן אשר אין להם דועה ולא אמר כצאן אשר אין להם
 דועים כי הדבר ידוע ומפורסם שרוב אחר לחור ואין שט' דברים לרור וגדולה
 מזו כי האדם החכמו כן כחור' כח הגדול וכח המיים וכח הדבר כח הגדול

השתקף בו עם צמח הארמה ועם שאר בעלי חיים וכח החיים השתקף בו עם בעלי
 חיים לבד וכח הרב השתקף בו עם המלאכים ולפי הכחות האלה נתלק המין הזה
 לך כמות הכת האחרת נמשכת אל כח הגדול לכן שהוא הרוב שבו השתקף ש
 שלשהוץ וזאת הכת היא הרבים כשכרי ארמה ומו שהוא ממינם יורדי הים והסוחרי
 ובעלי המלאכה כי הכל צריכין לגדול האדם אף מלאכת הרפואות שהיא חכמה
 מיצר אחר אל הכת הזאת התיחסו ואין לה תכלית להתיך בט אדם כמדוח הך
 הראויות כל שכן למדס חכמה ואין להם להרפאר באטעות כי הצמח נמצא ב
 במדורגת אחר שנמצא ממט אילן מצמיח בעלי חיים וכנגד הכת הזאת יצא קין
 ראשון לבע אדם על הטבע הזה שהיה עובד ארמה ולזרע התחסן בספור התורה
 בעלי מלאכה והכת השנית נמשכת אל כח החיים והיא המעט מן האחרות
 וזה הכת בעלי המדות הטובות והיועצים המנהיגים העם ואם גלה מעלתם על
 הכת הקודמת אין ראוי להם להקבל ולהרפאר במעלה האעשית כי לא השיג
 הטנה באדם כי הנה נמצא בעלי תכלית כשאר בעלי חיים בקיום מינם והגדול
 בעהם גם הקופים יחסרו מעט מהם וכנגד הכת השנית יצא הבל שע לבע אדם
 והוא היה רועה צאן שהשיג ההנהגה החיונית והכת השלישית נמשכת אל הרב
 והיא המעוטה וזאת הכת היא מיחידים חכמים המשכילים כפעל משיג האמתות
 בזאת יתהלל המהולל על הכתות האחרות כי אליה הטנה כמיצאות האדם וסמו
 שמיצאות עץ עשה פרי הטנה בעטו ובעליו למציאות הפרי ין הטנה לשה כמות
 האדם למציאות הכת השלישית ראלמלא עלייא לא מתקיימן אהכליא והאשכולות
 הם החכמים וכנגד יצא זה שלשי ברמות אכיו בעלמו שבא עליו שגבא בעלם
 אהים וברמותו ואם הוא רמיון כלעון בני אדם ואישי הכת הזאת גם כן הם חלקי
 מעלה והמשיג מהם יורב ואפי' יתרון מעט כב עליה על האחרים מעלה רבה כי
 המעט מהם הוא רב כש מי שחזרו השם לעבא או לבין על כל העם שיבקשו ה
 תורה מפיהו אין ספק שמועלתו גדולה מאד ממעלת החכמים אשוי השם וצריך
 שהכת הזאת תשמע אל האחר העביר ההוא והכת השנית תשמע אל הכת הזאת
 והכת השלישית אל הכת השנית וכזה ישלם מין האדם לא זולת זה אבל המהשג
 מעצמו כבר פשט ירו על האמונה והפסיר ההנהגה האהיה ומעט הטעלה הכוללת
 כל בני אדם והוא רע מעובר עז כי העובר ההוא אעפ' שפשט ירו באמונה דין
 הפסר הנהגה ישרה כזה אבל החולק על גדול או על גדולים ומהשג מעצמו הוא
 גרס הפסר הנהגה ישרה והוא הצורך הגדול לכל העם הלא תראה שמשו רביט
 עה התפלל על ישראל כשעברו העל ער שאמ' ואם אין מחע נא מספרך אשר
 עבר וכאשר קם קרח ועדתו לתלק על הסנהוה ולרבי רבי חכמה בעברת השם

ולפיכך פתח משה הפרשה ויקח קרח כי לשון קיחה טפל ברכיים נכבדים או הפלה
או נבואה או חכמה כמו שאמ' קחו עמכם רצים והוא העטן כלקח טוב כי הוא
קטין מקטייע הארס הטובים והוא העטן הנאמר בהושע קח לך אשה זעטס ותו
איזיל איתגבי נבואה על יתבי קרמא כן תרג' אנטק' ואתפלג קרח לפי שרבו
דכרי חכמה בעבודת השם לחלוק על אהרן ועבורתו ולפי שהיה מחלוקת על
לשם שמים כלתה חמת משה עליו ועל חכיריו ונפל על פטו מיד להעשס כ
בתפלתו וסוף דבר אם כמות כל הארס ימורמן אלה ואעפ' שהם היו חכמים
ונבטעס כמו שאמ' נשיאי ערה קריאי מוער אשעי שם ולא היו מבקשים רק לעבד
השם התאקף בהם ער הכלת לפי שראה הפסד ההנהגה שהוא סבת כל רע ונקט
מהשם ער שמתו הם ובעהם וכל הנטפלים אליהם וירדו חיים שאולה מרה כקד
מרה כי סוף היוצא מפעולותיהם נבלעם כשאול חיים שזה הוא סוף כר
מפסיד ההנהגה ישרה ואפי' היה טעם למיטה אחר שאין למיטה ההיא מקום
ועמן היא עברה רבה והוא שאמ' זכרון לפני ישראל למען אשר לא יקרב איש
זר ולא יהיה בקרח וכערתו הלא ראה כי השם יטה לישראל להמליך עליהם
מלך וכאשר שאל להם מלך כמי שמוא נחשב להם לשון גזול אחר שהיה ש
שמוא בזמן ההוא מנהיג טוב ונאמן והוא שהתכח עמכם על דרך שהתכח
משה רבי עה ואמ' לא חמור אחר נשאתי וכן שמוא אמ' הבע עט כי ער יי ו
ועד משיחו את שור מי לקחתו וחמור מי לקחתו ואה מי עשקתי ואה מי רצות
ומיר מי לקחתו טפר רל שאחר שלא נמיטא כמנהיג הסרון אין מקום לקיים
המיטה בהקמת מלך ואחר שהמיטה ההיא אין לה מקום קיומה היא עבירה
רבה כי כוננתם לרע הוא שאמ' הלא קציר חטים היום אקרא אל יי ויק' ק
קנולת ומטר ורעו וראו כי רעתכם רבה אשר עשיתם לשאול לבס מלך המשיח
להם באות ההיא המלך כמטר לפי שהמלך מעמיד העם ברוב השם ובמשפטו
כמו שהמטר מעמיד העולם השפל ומפרנסו ברוב השם והמשיל הקמתו בלא
זמט כמטר בזמן קציר חטים שאין ט הטעלה רק הפסד רב הוא שאמ' ורעו וראו
כי רעתכם רבה והם גם כן הורו לו ואמרו כי יספט על כל מטאונית רע
לשאול לט מלך ראה והן שההנהגה המכוקצת בלא זמנה היא רעה רבה
ותוספת על כל שאר חטאי העולם כל שכן כשיבקשה מי שלא נגבה לו וכל
שכן מי שאיט ראוי אליה וזה דבר יכשלו כן רכס כי יאמרו בלעט כע איש
אחר נתן או יאמרו כע ישראל אט כפל ופל וזה סכלות גמורה כי יש ל
לרעה כי כמו שבחר ריטון השם מין הארס משאר בעלי חיים כן בחר באיש
מאנשים ממשפחה אחת ובמשפחה ממשפחות משכט אחר וכשכט משכטים

מעם אחר ובעם משמים הלא תראה שישראל נבחר מכל העמים ושבת עלי מכל
 השבטים והשבת ההוא בלבד הפקר על משכן העדות ולא היה ראוי אחר משאר
 השבטים להקים המשכן או להורידו או לשאת אותו רק הור הקרב יומת גם
 השבת ההוא נחלק לך משפחות כנגד הך כמות הנזכרות עבדת בט קהת כאהל
 מועד בקדש הקדשים והיא היתה נכסף כי העברה ההיא ברבים העצמיים
 לאדם ואין לזרים אתם ועבדת בט גרזום ביריעות ובקלעים ועבדת בט מררי
 בקדשי המשכן וביתו ועמוריו וארצו ועמוריו החצר וארטיהם ויהודתם איש
 איש לפי מה שהוא ראוי ואהרן בלבד הוא נבחר לכהונה לא שהכל שוים כאעשן
 ואפי' כדב מיטה ומלכותא דרקישא כעין מלכותא דארשא מהם ראוי פכ
 המלך מהם שומרים במצו המלך מהם עומרים בשער המלך מהם עושים
 בזכרם מלאכת המלך והולכים להם וכמו כן החכמים הצדיקים השלמי בחכמה
 ובמדות אשר להם מהלכים בין המלאכים הם ראוי הפעם ושאר החכמים הם
 במצו המלך ובעשי המעשים הם היראים הם היושבים בשער המלך ושאר עם
 הארץ עובדי הארמה ומי שהוא ממינם הם הפועלים הטטלים שבר על מלאכת
 המלך וזה רב צריך בו השתלעות רבה מתמדת לכל סג וכה מן הכמות להנהיג
 ולהנהיג איש איש כאשר הוא רל שהמוכיח צריך שיוכיח הטבח כאשר הוא
 כפי הכת שהוא נמצא בו אם לפי טבע משפחתו אם לפי טבע עצמו וכן צריך
 שיסתכל בעצמו לפי החלוקה הזאת וידע מעלת כמה שראוי לו מן התכונה וידבר
 בה כפי מעלתו כמו שאמ' אחר מן החכמים אין רב שמועיל לאדם כדעתו מעלתו
 וחכמתו וידבר כפי הם וכמו כן הטבח צריך שיסתכל בעצמו וכמעלתו אינר
 המוכיחים ומי הם אותם המוכיחים ומה מעשיהם ומה הדין עליהם על רב ומה
 שאין לו לב לבחון ולדעת זה ראוי לו שירחיק המקרכים אותו לעשות ריעט ותאות
 ויתקרב אל המהרחקים ממתן וזה הוא כלל גדול וחזק לשומע מוסרו גם
 לחכמים צריך השתלעות רב לפי החלוקה הנזכרת ואין צריך לומר שאין ראוי
 לאחר מהם שיעבור על רברי חכירו כש על רברי רזל שהרי רבות הזיהיו על
 זה במקומות רבים ור עקיבה שהיה השלב שברורו והיה חכוש כבית האסור
 לא רצה לאכול בלא נטילת ידים ואמ' מוטב שאמות מיתה עמי ולא אעבור
 על דברי חברי וזה רב פשוט כגלמוד שראוי לאדם שיכשל ריעט מפני ריען
 אחרים ואפי' כשאין בריעט שום עבירה לא אחר שיש ברביו או כמעשיו שום
 אפקודתא צריך שלא יעשה ושלא ידבר לפני מי שגדול ממנו לפי שהעושה זה
 גרם הפסד גדול בעם לעשות איש הישר בעינו והוא שאמ' רזל שכל המורה
 הלכה כפני רבו חייב מיתה ועור אמ' למה מתו שט כע אהרן לפי שהוא הלה

כפני משה ואֵעֵף שֶׁהִסְכִּימוּ לְהִלָּכֵה עַנְשׁוֹ וְעַל הַדָּרָךְ הַזֶּה הַזֹּכִיר הַחֹסֶם וְאִם אֵל
 תִּגְהַרְרֵךְ לִפְנֵי מֶלֶךְ יִלְּךְ שְׂאֵין רְאוּי לְגִדּוֹל לְהַתְהַרְרֵךְ וְלִהְיָרָד לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ אַחֵר שֶׁהוּא
 עֵבֶר לְמֶלֶךְ כִּי זֶה מִין מִן הַמְלֻטוֹת וְסָ רְאוּי שֶׁלֹּא יֵעָמֵר לִפְנֵי גְדוּלַּת יְרוּשָׁה וְאֵרָא
 כִּי יִדְמֶה בְעֵצְמוֹ שֶׁהִשְׁיָךְ מֵעֲלֹת אוֹתָם הַיְרוּשָׁה כִּי מֵאַחַר שֶׁלֹּא טָרַע וְלֹא הִתְפָּרַס
 כְּמוֹתָם עֵרִךְ שִׁחְלַק לֵהֶם כְּכֹר וְהוּא שֶׁאֵמֵר וּבִמְקוֹם גְּדוּלַּת אֵל תִּעֲמֵר וְשֶׁלֹּא תֵאמֵר
 אֵיךְ אֶשְׁפִּיל עֲצָמִי וְאֶחְלַל כְּבוֹדִי לִפְנֵי מִי שֶׁאֵעַ טוֹב מִמֶּנּוּ אוֹ עוֹב כְּמִהַן לִפְנֵי שֶׁאֵם
 אֵתָה טוֹב מִמֶּנּוּ יֵאמֵר לָךְ עֲלֵה הֵנָּה וְאוֹתָה הַכְּכֹר שְׂקוּל יוֹתֵר מֵהַשְּׁפֵלָה שֶׁהִשְׁפֵּלָה
 עֲצָמָךְ לִפְנֵי אוֹתָה הַנְּרִיב הַמְּפֹרָסִים שֶׁנֶּאֱמַר עֵיטָךְ וְהוּא שֶׁאֵמֵר טוֹב אִמּוֹר לָךְ עֲלֵה
 הֵנָּה מֵהַשְּׁפִילָךְ לִפְנֵי עֵיב אֵשֶׁר רְאוּ עֵיטָךְ וְאִיפְשָׁר שֶׁעֲשִׂין הַפְּסוֹק הַזֶּה הוּא עַל דָּרָךְ
 וְלִפְנֵי כְּכֹר עֵטָה יֵאמֵר כִּי טוֹב הוּא שִׁיאֵמֵר לָךְ עֲלֵה הֵנָּה מִחֲמַת שֶׁהִשְׁפִּיל עֲצָמָךְ
 לִפְנֵי אוֹתָה הַנְּרִיב הַמְּפֹרָסִים שֶׁסוּף הַשְּׁפֵלָה וְהַעֲטָה כְּכֹר וְגִדּוּלָה וְרִטְוָה אִמּוֹר לֹא
 הַמְּשִׁפִּיל עֲצָמוֹ הַקָּבֵה מִגְּבִיהוֹ וְאִסְמִכּוֹה אִקְרָא שֶׁנֶּ וְכֹל יָא יֵשֵׁא וּבִמְקוֹמוֹ רִטְוָה
 הַזֹּהִירוֹ עַל הַמָּרָה הַזֹּאת וְהַשְּׁבֵעָה רַבִּים הַנִּמְצָאִים בַּחֹסֶם הַקְּרִימוֹ שְׂאֵיט מִדְּבַר
 לִפְנֵי מִי שֶׁגְּדוּלָה מִמֶּנּוּ בַחֲכָמָה כִּי עַל זֶה הַדָּרָךְ תְּסוּר הַמְּחַלְעֻקָה וְכֹל אֵינִשׁ וְאֵינִשׁ מִמֶּנּוּ
 עַל מְקוֹמוֹ יִבֹּא כְּשֶׁלֶם וְעוֹשֶׂה שֶׁלֶם כְּמִדּוּמִין יַעֲשֶׂה שֶׁלֶם לֵט וְלִכֵּל יִשְׂרָאֵל אֲמִן

פְּתִיחַ זֹאת חֻקְה הַתּוֹרָה וְהוּא צִוִּיָּה לְפָרֶשֶׁת פִּרְיֵה אֲרוּמָה

לֹא בַגְבוּרַת הַסּוֹס יִחַפֵּץ וְלֹא בְשׂוֹקֵי הָאִישׁ יִרְצֶה

שֶׁלֵּילַת חַפֵּץ הַסּוֹס מִרַב אוֹ שֶׁלֵּילַת רִעַט מִמֶּנּוּ תֵאמֵר עַל שֶׁ דִּרְסִים הַדָּרָךְ הַאֲחֵר
 לְהוֹדִיעַ שֶׁדָּבַר הַהוּא רַע כְּעֵיטוֹ וְהוּא כְּכֹר רִעַט וְהַדָּרָךְ הַזֶּה לִשְׁלֵל רִעַט
 שֶׁהוּא הַתְּבִלַּת הָאֲחֵרוֹנָה לֹל לְהוֹדִיעַ שְׂאֵין טַעַם הַסּוֹס בְּמִצְאוֹת הַדָּבָר הַהוּא וְעַל
 הַדָּרָךְ הַזֶּה תֵאמֵר הַפְּסוֹק הַזֶּה וְעֵרִיךְ לְהַרְבּוֹץ וְלַעֲרֵב מֵה הֵיטָה טַעַם אֲרוּעָט
 דוֹר בְּהִלָּתוֹ זֹאת וְמֵה עֲלֵה כְרַעְתוֹ שֶׁטַעַם הַסּוֹס בְּמִצְאוֹת לֹא הֵיטָה בְּבוֹרַת
 הַסּוֹס וְמֵה לִתְּבֹן אֵה הַבֵּר בַּחֲבֹד הַסּוֹס עַם הָאָרֶץ בַּחֲפֵץ אוֹ כְרִיטָן וְנִאֵם הַפְּסוֹק
 הַזֶּה תֵאמֵר לְהִסִּיר מִטַּעַם גְּדוּלָה מְלֻטָה כִּי אִרְס הַנְּטוּסִים בְּהַשְּׂחָת הַסּוֹס טַעַם
 בְּרִאוּתָם הַזֶּה וְטוֹב לוֹ צְרוּךְ וְרַע לוֹ כִּי בְרִאוּתָם הַכּוֹפְדִים בִּיחּוּדוֹ כְּשֶׁלֵּה גְּדוּלָה
 וְהַמֵּאִמִּינִים טו עוֹבִיטִים לָהֶם וְנִכְנָעִים תַּחְתֵּיהֶם כְּאוֹרֵךְ הַגְּלֵה וְיוֹדַע כִּי עַם אוֹרֵךְ
 הַגְּלֵה יִמְעַשׂ הַלְמוֹר וְתִשְׁכַּח הָאֲמוּנָה וְנִמְכַּל זֶה יַעֲלֵה כְּמַחְשַׁבְתָּם הַרַע שְׂאֵין הַסּוֹס

פ
 משפח
 5

משנה כט ולא יורע אורגו וכדי לבטל המחשבה הרעה הוזהר בא פסוק זה עם שאר
 המזמור ההוא הנאמר ברוח הקדש על ארך הגלות להכטיח הגולה ולהוריע שעם
 היות הטכנים בשלמה גדולה והמאמינים בהם אין להרהר רע אחר משפטי השם
 כי אין השלמה ההיא טוב עולמי רק לשם לשונאיו להאכירם ואין הטוב הגופני
 ההוא טוב אע"פ אכל טוב כהמי ועל הדרך הזה בא המזמור כלו כמו שבאר ו
 ונאמר כי אמרו הללויה כי טוב זמרה אלהים כי כונה ירושלים יי נרתי ישראל יכנס
 כל עור יכנה השם ירושלים ויכנס למכה רחי ישראל וזה נאמ' על הגולה שאמ' מ'
 מייחלים שיקבץ הלא אורגו שאנחנו נרחים ומסנורים מקצה השמים וער קצה
 השמים והוא שקבעוהו בכרסה המזון ככונה ירושלים לפי שבא כלשון הכתוב ה'
 הורה שאמ' אם יהיה נחמך בקצה השמים משם יקבץ יי אהיך ומשם יקחך
 ואמ' כי בקבוצ' ההוא ירפא לשבתי לב ויחבש לעצמתי כי כרי הוא המכטיח
 לסמוך עליו כי הוא המושל בכל אשר בירו כח וגבורה כל אשר בירו לעשות
 נפלאות לגל ולחוק לכל והוא שאמ' מונה מספר לטכנים רוצה כי אע"פ שהם
 מושלים בארץ ולו לבדו הממשלה כי הוא היורע מספרם כלום שהוא בראם ו
 ויחד כח כל אחר מהם כפי מה שגזר רצונ' לא כפי הטבע והוא שאמר לבס'
 שמו' יקרא והוא שהקט' לעור ככרסה מסר את הטכנים במשמותיהם בקיע
 כריטט להעיר על אמונת החרוש שהעולם היה ברעון רוצה וכוונת מסין ולפי
 שיחזע כי כל מנהיג צריך ב' דברים רעה ויכלת רצון בהנהגה ישרה אמ' לחוק
 ההכרחה גדול ארונט ורב כח לתבונתו אין מספר כל אחר ששה זה הפלא ה'
 הגדול בכריאת השמים וצבאם כאשר יוח עליו ככמינת עצמם והטעמהם התאמת
 כי הוא רב כח ולתבונתו אין מספר מאחר שבאם על הדרך שבאם ונתן הכח ל'
 לבעל כח כאלה והוא כדרך שאמ' הביא שאו מרום שיעם וראו מי ברא אלה
 המוציא במספר צבאם לכלם כשם יקרא מרום אונס ואמיץ כח איש לא עורר
 ואיפטר שאמרו מונה מספר לטכנים לכלם שמו' יקרא ואמרו המוציא במספר
 צבאם לכלם כשם יקרא עטין שע הפסוקי אע"פ שערעה ממשלת הטכנים
 יחסם אצל הטרא כיחס הצבא אל שר הצבא ששנלה למלחמה אנשי מספר אם
 מעט ואם הרבה גם מייחר אנשים ידועים במספר ההוא טן עשה הק"ה בפמליא
 שלמעלה מה שיררו אף חכמי הטכנים עטין רטוק הטכנים והנמשך אל זה ו
 וכנגד מה שאמ' מונה מספר לטכנים אמ' ולתבונתו אין מספר ואמרו אין מספ'
 בא להרר קושיות המדברים סרה עליו י' באמרם איכה ידע א' ויש רעה כעליון
 כל שאין לו ידיעה כט לפי שהידיעה מקרה וכברתרש היועיס רבחרש ידיעה
 אחר ידיעה וזה להרחיק ממט י' כמו שצריך להרחיק ממט כל שטי וכל מקרה

הוא

וכבר נאמר זה הרב המורה נסתר דבר הסוד הגדולה הוא ואמר שיריעת
איה ממין יריעתו ניריעתו היא עימו ואיה מקרה כי כיריעתו כן וכיריעה
אחת ידע כל הדברים הרבים ובהתמלקה היושם לא התמלקה אצל יריעה שהכל
אצל יריעה אחת והוא כדבר הפילוסוף שאין שהם יודע הכל על דרך כלל לא
על דרך חלק ואין אחר הראשון יסל עימו ואם עימו בפנים מה הנמצאות
סוף כיריעה עימו כבר ידע בפנים מה הנמצאות סוף וכענין זה נמצא כדבר
הזל ומסלם עוכרים לפעו ככע מחן אמר ר' יוחנן וסלם נפקדים בסקירה אחת
מאי קרא היוצר יחד לבס המוכן אל כל מעשיהם משום היוצר יחד לבס מוכן
אל כל מעשיהם ול שהיושם סלם שהיו נשיהו נמשכים לייצרות אותם והכל
יריעה אחת מה שאין ראוי לומר כי כיריעתו רק על דרך רמיון הכתובת ה'
חלקי שטח אחר יחד בהכנה אחת וכן השם יה' יודע כל חלק העולם כיריעתו
עימו מהתלה הכריאה מראשית ער אחרית והוא שאין כל מהתלת ביירר
שלעולם יפה הקב"ה מעשיהם שלצדקים ומעשיהם שלרשעים ומאחר שיריעתו
הוא עימו כסם שלא נשיג עימו כי לא נשיג יריעתו איך הוא לעולם אמנם
ידוע לפי שלמותו שאין אצל סכלות אבל לא טרע דרך יריעתו הוא שאמר
הנביא לא ייעה ולא ייגע אין חקר להבונתו כלום לא ימצא דרך חלק אמונתו
ואין הוא כשם שלא ימצא חקר עימו יה' כבוד החקר לזה המצא אמנם
טרע כי אין אצל לאות והסכלות כדבר הוא לאות הוא שאין לא ייעה ולא
ייגע וזה הפסוק כח גם כי להגונה מסכת תגלות כיריעת השם יה' כי
קדם שם למה האמר יעקב ותרם ישראל נסתרה רכב מיה' הלא ידעת לא
ייעה ולא ייגע אין חקר להבונתו למחך שאין אצל שום סכלות מאחר ש
שטרע שלמותו לכל וכן טרע משלמותו שאין ע' שום שני ואין כיריעתו הרב
התמדת הוא שאין להבונתו אין מספר ולפי שיריעתו מקפת כמה שאין
ע' הגלית אמר הנביא גם כי אין חקר להבונתו ונעלה כוונת לוחות הדעת
הכפל שחשט רכס כיריעתו וכמוכס אלה סוכלים ענין אחר והוא כי א'
אין מחב אונס ואמין כח ואמרו גם כי ורכ כח יהיה באמרו וירא ישראל
אה הוד הגדולה ויכאן שעהם להער הארס שלא ירחה בדרך הפילוסופים
וחמים שני הטבע הנמשך אל הגלגלים וטכניהם לפי שהשם נראה רב
כח על הכל וזה ידוע ומפורסם לכל אדם חכם או סכל שהרי עין סתורת
הרבה כמוצאים וכינמחים בעל הכחות והסגלות והכחות ההם נמצאים
כס שלא בדרך הטבע ולא בדרך השכל האע"פ שאחר שמעשי הש' יתעלה
הקטעם והקלים לא ישיגם נכח בהבונתו טרע לכל שאין חקר להבונתו

אם כן אין להחזיק מצד בתינו השכל האע"פ דבר מעליות השם ולא אמונה
 טובה בו כי ראוי להאמין בכל אחר שהקבלה האמתית מאמתת אותו והוא
 טרע רב סת וכו' יחזוק ייחול הגאולה לפי שטע העשיתם הנזכרים בהערוך
 עמהם הרצון בהנחה כמו שזכר והרצון אינו נראה להמון לפי מסכת אורח
 הגולה שהצדיקים והעשיתם נראה רע להם אלא כמשיב על שאילתם וכמסור ה'
 מסכתם שהרשע כי רשע הוא כיראיין התחיל ואמר מעורר עטים יי' כלום אין
 הטובה רק סוף השכר הקיים ואחר שהשלים רבו על הגלות המראה רע הצדיק
 דבר על טוב הרשעים ואמ' עט ליי' במורה ושאר הכתובי' הנמשכים עמו יי' אל
 התמהו על החפץ כי אין שלתם שלה שומרת אבל מטבע המציאות ומרחמי השם
 הסלילים על כל בעלי חיים הוא שאמר המכסה שמים כעבים טמן לפרמה לחמה
 והוא על הדרך שנמצא להם ול' אמ' לו מאה אפרטך אמ' לו פרטט כלב וכעורב
 כלום כלב שיש בו קצת תועלת לאדם לשמירת ביתו או כעורב שאין לו רך
 הקריאה הפחותה ועם כל זה רחמיו על כל מעשיו וכן בא הכה ולבני עורב אשר
 יקראו ואלו הוא על רך שאומרי' כי כע עורב הקטעם לפי שאינם שחורים כאב
 וכאם יתנכרו אליהם ולא יזוט אותם והשם יזמין להם חיים ומוץ ואמ' לא נכבד
 הסוס יחפץ לפי שידוע שהסוס נכבד מכל הפרמות אצל האדם לגבורתו ער
 שהאדם עובר לסוס להאכילו ולקרנו ולפנותו ככל מיני יפני יותר מאחרתו והפרת
 וכבד הסוס נכבד אצל כע האדם לגבורתו היוצאת לפועל כהטעה שוקין אמר
 ורך ראיה ומופת כי שלוה הכופרים אינה מטונה ואינה לא פועל הטבע ו'
 והביא בזה ראיה המשלתי' כי כשם שאין הטבע בגבורת הסוס שהיא סבת מז'
 מאכלו הטוב ונשימות חיון כן אין הטובה בגבורת האדם ובשלטתו אבל הטובה
 היא כיראיין הם היוצעים שהכל נמצא בחסד השם המציאות עצמו והנמשך
 עמו והם המייחלים לחסדו לטובה אחריהם והטוב הטעם לימות המשיח
 אינו לא כרי' שיהא יש בשלוה ויהא לו פנאי ללמוד ולרעה דרכי האמת וזו
 המצא השגחה השם כן ונמצא יצדיק וטוב לו והוא אמרו שכי' ירושלם את
 יי' ושאר הפסוקים שחתימתם מגיד רביו לעקב ואמרו רביו רוצה בו דברי
 התורה שהם מודיעים האמתות על רך הגדה וספור וחקיו ומשפטיו רוצה
 בו המצות ושניהם שלמות הנפש ושניהם לא וולתם שאם יקיים האדם את
 המצות אם כפיו כהלמוד תורה וק' וכיצא כס אם כשאר איכריו כמדת
 המעשיות לא ישלם האדם שלמות גמור אם לא יבטן כמה שיעשה או ב'
 כמה שיאמר בך שישג האמת והוא שאמר נעים ומיוחד אל הביז כסוס כפר
 אין הכין כי אותו האיש הקורא בתורה או הקורא שמוע אע"פ שמשטרל ללב

ברוב השם במרוצה ובזריזות הוא דומה לפוס הרץ שיצא בעליו מאין ההכוננות
לעבו כעת מרוצתו וכן העושה המצות אעפ"י שישא מהן משא גדול הוא דומה
לפרו הנולד ומשאו על גבו כפי מה שיטעם אותו הכעלם מאין ההכוננות אחר
כן רק לשאת המשא כל שכן מי שלא יעשה לא זה ולא זה שאין לו הבלית אטשית
כלל כי אין הבלית האדם שלנות האף כי היא שלה בהמיה שפוף גוף האדם המוק
והגבר כסוף הסוס כמות זה כן מות זה ולהשר על זה היסוד הגדול ערה א'
אצלו שבאה מצות פרה ארומה לטהרת טמא מת החמורה והנמשך עמה ואל
זה כוונת בהקנת קריאה פרה ובהקדמתה כמו שאמרו להקדים טהרתן עליש
והטהרה אמתה היא במים חיים שהם המים הטהורים שהכטיח הנביא לזרקם
עליו לעתיד והוא שהקט להפטיר עם פרה זו וזרקתו עליכם מים טהורים וטהרת
וכאר הנביא זה וסמך ונתתי לכם לב תוש ורוח חרשה אתן בקרבכם והסרתי
את לב האבן מבצרכם ונתתי לכם לב נצר והוסיף כיאור לביאורו ואמר ואת
רוחי אתן בקרבכם ועשיתו את אשר בחקי תלבן ומשפטיו תשמחו ועשיתם וזה
טעם כפי מה שקדם לו בענין הישועה כי אז יודע שמו הגדול וקדושתו וילכו ב'
בחקיו וישמחו משפטיו והיא הטהרה מכל הטמאות כמו שיתבאר אחר ז'
בעטן פרה ארומה ונתלת זה שאל ונאמר למה החמירה הטהרה כל כך בטומאת
מה שהטעם בעבולה או כשרץ יטהר בינומו והטעם במת יטמא וימים טעם מה
המת רב מדוחק והלא קטרת מת מצוה גדולה ער שהקבלה אמר שמת מצוה
דומה שאר המצות וזה המה גדול על שתי מצות שגראוה כסודרות זו את זו
שהרי מהע מצוה גדולה ועומאמו חמורה כאילו בא להזהיר האדם שלא יגע במת
ועוד צריך להבטח בחטוב מצוה קטרת המת והלא אם יקבר האף או לא יקבר
הכל אל מקום אחר הנלך וקורס שגשג על זה נקדים ונאמר שצריך לע לחפש
טעמי המצות כי שלא הביעה כמצות אנשים מלומדה ועוד שהמצות שלא נרע
להם טעם השטן מקטת עליהם ואמות העולם משיכון עליהם ושה סבת אירון
מטענת קיום הטהרה וזוחות רוס מטענה וכבר האריך בזה הרב המורה וכפי
מצאת זה לרבותם ככל לעשבים לפע"י יהיה סמרה וג' ולמכסה עתק אמרו
זה המגלה דברים שספן עתק יומיא ומאי טנהו טעמי טרה ורז בהסך זרה
על סמרי טרה והכל לפי הזמן לפי שראו שסמרי טרה אינם ראויים רק לחכמי
לב יראי השם ולכם שלאחרונים כמחט סוקית ולפיכך יצו על ההסבר וסמטרו
לכל ולפי שראו גם כן שבארך הזמן נמצאו המצות כרבים מורגלים אין טרה
בין והאומות משיכון עליהן ראוי לגלה הטעמים ואם הם בעצמם נתנו טעם
בהסמך הטהרה טעמי המצות לפי מה שחטא שלמה באוקו שרגלה טעמן ב'

והם זל אחזו על זה למה כל האבות תכעון ומחכבן קטרה ארץ ישראל אמר
 ר' פלוג רבנים באי מהו רבנים באי אהבך לפני ה' בארצות החיים נמצאו
 שהטנה היא לאמונה התמייה ולחזק אמונה וזה אמר עתידים צדיקים שיעמדו
 בלבטשיהן ולא על כל אדם אמר זה רק על הצדיקים ועל הדרך הנזכר הוא ההקפ
 כרוך כסך גפוח המותם ולפי שלא יבשה אדם כרוך הכסך הנעשה למד
 ושלם ישלה על לב כי הוא המטון באדם אמרה תורה שהטנע ט יטמא ו ימי
 להשיג הטנה ולרעה כי לא כשוקי האיש ירצה כי אין הריען הראשון כגוף כי
 אם כנפש השארת ועונה מכפר השם באחרית ולא ישיר כל חמתו לכלות
 הנפש לפי שסבת העוטה הוא הגוף והוא עשא העוטה לשאול התורה שהם
 הטמאות באמה כמו שבא הכה אל הטמאן כל אלה כי בכל אלה נטמאו
 הגמים ולכן הטנע ט יטמא ו ימים לרעה ולהכין שנגעו היה בכלי טמא
 ולפי אמונה וזה נהא לוח כשעת הקטרה והוא חמוס ורע והכן כי לפטו בא
 ויזכר כי כשר המה רוח הולך ולא ישוב והצריך לוח ט לא ישוב כטבע ער
 עת התמייה שישכחו השם בגמרתו כמד שאר העלאות סוף דבר העקר
 הגדול שאין הכונה באדם רק לעפעו ולפיכך צריך שישתדל להשלים נפשו
 סכמה ולהאכילה מעץ החיים שאין לגוף האדם מותר על הכרמה ואעפ
 שהוא נאה ממנה בבשרו וכשאר עשיתו וכמאכלו ומלטשו ורירתו הכל
 היה מן העפר והכל ישוב אליו ולא יעילט מזה לא ינפי ולא גבורה ואולם
 יציק לו כי כל עת שיביט עצמו וישתדל בשלמותו גפוי יכעט ושלמות נפשו
 ימטט והיא כפרה סורה אין לו יתרון עליה הוא שאם הנשע כי כפרה סורה
 סור ישראל וירוע כי הפרה המלמדת דכה שהעבר האדמה יורר מעאר
 בהמות ורב הטאות בכח שור וכמו סן האדם כשילומד יעבר האן וכאשר
 לא ילומד יכעט כעגל לא לומד וכפרה סורה אשר לא עליה עול כי היא
 סבה מרובה וכן ה' אחי כמורא דאחפטיים וכעט ולהשיר על הרעה הזה
 נראה שכמה לטהרת הטומאה הזאת פרה אחמה המימה אשר אין בה מוס
 אשר לא עליה עול לפי שירוע ט כל אחר מהנאים אלה מונע רבונה
 ובהחכר סולם בה היא באמת סורה אשר אינה ראויה לעבודה ולא בא
 וזה חקה התורה כי היא מורה ומלמדת כל שלמות ויערה לערפה ולקחה
 מאפרה לעהר טמא מנע מה להשיר על האמונה האמתית שאין שלמות
 באדם רק מצר נפשו אבל גפוי ואף כי יהיה הנאה שבמין האדם והחזק
 מן הכל מותרו עפר ואפר כמותר הפרה הזאת וכזה רחוק כל מחשבה
 רעה מהתעסק בקטרה המת ומהרואה הכסך הגדול שנעשה לו כמותו

וזה
 שכל
 והוא
 שר
 והכל
 וכן
 וכן
 שכל
 השל
 אם
 כפס
 וזה
 וכן
 סבת
 והכל
 היא
 מקור
 המה
 כל
 בהש
 ובח
 אל
 לא
 חכמ
 מהת
 חסד
 והיה
 וסוף
 שור
 וזה
 עק

גם הוסיפה התורה להשליך אל תוך שרפת הסרה עץ ארז ואזוב לחוק זה הרעת
 שכל הנעשה מן היסודות אחריתם עפר ואפר כי הארז שהוא המין הגדול שבעצים
 והאזוב שהוא המין הקטן שבעשבים כמו שראה מאמחו מן הארז אשר כלבטן
 עץ האזוב אשר יצא מקיר שניהם כאחד שכיב אל יסודם קטן וגדול שם הוא
 והכל בא דרך הערה אל יהללל הגבור בגבורתו ואולי באה הפה כלבר להעיר
 דרך אל יהללל הגבור ואמרו הגבור לא גבור רמז על הנקרא באמה גבור
 וכן רמז על העשיר באמה והוא שהוא מוטבע על המדות הטובות כמו ש
 שבארו על באמרו אזי זהו עשיר השמח בתלבו וזה טוב מן הראשון כמו שאמרו
 הפילוסופים לפי שלמות חמרו ואין לאחר מהם ראוי להתהללל המהללל השלם כי
 אם כוונה והארז והאזוב באו כדרך אל יהללל חכם בחכמתו כי אין הסרה
 כפסוק שהוא על החכמה העליונה אבל על השפלה ממה כמו שאמרו התנאים לא
 ישבח שלמה בר דוד חכימא בחכמה ורמז על החכמה שספר עליו הכתוב
 וירב על העשבים ועל האבנים מן הארז אשר כלבטן והוא חלק מחכמה הטבע
 וכן בא במעשה זו שם תולעת כי הוא המין הנכבד שבלבושי אהרן האדם והוא
 סבת האווה והכשיטה מחמת העושר ועל זה הדרך אל יהללל עשיר בעשירו ו
 והכל בא להנטיח האדם שלא יטה אחר אהרן ולא ישים השתדלותו כי לפי שהשייה
 הריא היא טומאת עלמית אבל ישים כל השתדלותו לעד נפשו כמרה שהיא
 מקור מים חיים הם המים הטהורים כי המרה סבה לחתיקים סה לזכרה לחתיית
 המותם ולעולם הבא והוא שבה המעשה כדרך הערה ונתן עליו מים חיים אל
 כל וזה מקום ראוי להוסיף כי כדרך עמיה מה שבה בספר
 בהעלתך מפסוק ויער מלאך ה' ער ובה נעלם רב הנביא על מהות העולם הבא
 ובה יזכה האדם אליו ויניסוף עור ויאמר ולהעיר על זה אמר טוב ללכת
 אל ביה אבל מלכת אל ביה משנה כאשר הוא סוף כל האדם והמי יתן אל לב
 לא אמר טוב לא ממשנה וכמו ק אמר לב חכמים בבית אבל ולא אמר לב ח
 חכמים כאכל כי האדם לב כפילים כאכל כי כעם נחיק כפילים יטח שהאדם
 מהמדות הרעות אשר לאדם שהי הוא מחסר שלמות האדם שהחכמה והנבואה
 מסתלקות בסבה האכל כמו שערע מיעקב אבי עה שהיה שלם בגלות השלמות
 והיה נטוי וכל זמן שהאכל על כט אעפ שאכלו היה מטעם כי טרף טורף
 יוסף ומשכ שפשיעת מה מכל מקום כל ימי אכל לא שררה עליו שכינה
 טעור שטעם מומט הזמן הרב ההוא שהיה חי ואם שלם כמהו השיגהו מסרון
 גדול טה בסבה האכל מה יהיה עשין אחר חכט אדם כהאכל יומר מראי כל
 שן שהוא גאוה ממט ומיעוט אמונה כלם שהוא הטקן והעוקף והלא אברהם

אמר
 יצא
 עמוד
 ההק
 למדת
 א ו יו
 אה ט
 כלת
 שמה
 טמא
 טמא
 יו בא
 גע ער
 עקר
 פשו
 אעפ
 הכל
 ל
 משו
 סורה
 שאר
 כאשר
 כי היא
 גה הז
 כה מוס
 רבונה
 ולא בא
 נלקחה
 שלמות
 והחוק
 שבה
 במוטו

אביט בעצמו הלך בזריזות דרך שלשה ימים להשערת לו לעלה את כט יחידו אשר
אהב ואשר אליו התפלל ועל לו אחר ההמשו מהולך ואחר כל זה באה לו המצוה
וקבלה ברצון ולא בקט מהשם להעביר מעליו המצוה הקשה הזאת שאין קשרה
כמוה לפי הטבע ונמשך אל רצון השם ואם זה נמצא בו בהפקדון כט בהפקד
שאר הקרובי שאין חכמה קרובה בקרבת הכנס והכן שהוא היה אהוב מכל בן
נשואו לאהבה השם וקבל רצון וגורמו ברצון מרב שלמותו והשגת האמת כי אין ה
הטובה לשלמים בכנס רק לעבור השם עם כי הרצון בכנס נמצא על ג מינס
המין האחר רצון אנשים שהם מוטבעים בטבע שאר בעלי חיים שאין להם מחשבה
והשתכלה במעשיהם והם מתאווים להולך כעם ולגלגל והם שמחים ברכ טרחם
וכאשר יפקדו הם מהאכלים בהסתלק הטורח והיגיעה מעליהם ומי שהוא ער
הדרך הזה אין לו יצרן על הפחמה ואכלו וצערו כצער הפח הגעה על הלקח
העגל ממה וכרי בזיון וקצף והמין השני רצון אנשים ציט להם כוונה רעה
בכנס שהם משתדלים להולך כעם ולגלגל כרי להעור מהם ולהתגאות עם על ז
שכיניהם ועל הקרובים והרין עם אלה שיהאכלו צמור כשהם לפי שהם מכה היעיד
ראשי הצבא משחיתו עולם כי כשיאכר הצבא יאמר הראש והטוב לאלה שלא יולח
כלל כי ההייה וההפסד יתשב להם לעון והמין השלישי רצון אנשים שכוונתם להולך
כעם כרי שילמדו ללבב ברוב השם ולעבור אותו ומי שהוא על הדרך זה ההייה
והכליה התשב לו צוקה ואשר הוא על הדרך הזה ראוי שישמח בהולדם ויורה וישבח
בהפקדו ואת הטוב ואת הוע יקבל כלב שלב כי הוא עשה את אשר ראוי לו לעשות
ומי שהוא על הדרך הזה וירצה בכנס רצון השם כפ הוא העובר החסיד ולפי
שאברהם אבינו ע"ה השיג זה שלח ירו אל המאכלה לשחוט את כט ואם הוא ה
הראה אהבתו לשם בכך היקיר כמהו ועורט חי מה לעשות על מי שלקח השם
אשר החי ילך אל המת והמת לא ישוב אל החי גם כי יפקד הטוב שכאזהכיס
והיקר מכל הכנס הטוב שיפלו פט הנפקד ככא המפקד לקחה פקדונו ואין זה
כי אם רוע לבטא שום תועלה ורי מוסר והנחתה ברב האשה החכמה
דברהו דל מאיר שמתו שט כעה פהאוס לפניה בינס השבת והוא היה דור
לרוב ולקחתם והשכיבה במטה והחרישה ער פאני וכשכא מכיר המורש שאל
עליהם ואמרה לו שהלכו לטייל ולמוצאי שבת העלימה ממת ער שהכריל ואכל
ואחר שאכל נשרה אמר לו ר פקדון אחר יש בידי וכא בעל הפקדון לקחה את על
תה טא עצה אם אחיזר הפקדון שטר פנים יפות ואם לאו והוא השיב לה ואמר
טראי החיזרי אותו שטר פנים יפות מיד הולכתו למטה שהנערים עליה ואמרה
לו הרי הפקדון שכא בעליו ליטע מיד ענה לקבט וההנחם ברב החכמה אשתו

שאלה
וזה חת
הק לק
שהפסי
וישוב
באמת
על חט
ואפי
סבת
מחוב
כנס
טרא
ולת
ויבט
שכא
טון
ארם
התור
ולעה
כט א
לאשר
אומה
כגד
לטהר
העביר
כטמ
אעפ
אומה
כפי
שבת
עבר
פחור

שהלכה כדוק אהרן הכהן שמת שט בעני באחר כיום שהנעם ונאמר ב יורם אהרן
 וזה חכמה באמת כי אין האכל על המת לא מדרך חכמה גם לא מדרך אמונה טובה
 רק לקיים מצות האכל כפי מה שבאה הקבלה מתוך רבני התורה הספיקיים וכפי מה
 שהוספו סופרים עלה כרי שלא ילך הארס עם השם בקרי ויזכר כי הוא גם כן ימות
 וישוב יום אחר לפני מיתתו לחיות את עצמו ואין לארס משכיל הוא שנקרא חי כ
 באמת להתאכל ולהתאונן רק על חטאיו כמו שאמ' הנביא מה יתאונן ארס חי גבר
 על חטאיו וכפי ענין זה שכת החכם ההלכה אל בית אכל מלבד אל בית משתה
 ואפי' הוא שלמטה ואם שניהם הם גמילות חסדים טוב כה האכל כאשר הוא כלמ'
 סכתו שהוא המות והוא סוף כל הארס כי הארס יאמר מומלג בעורו חי והוא
 מחובר מהן ועש וכאשר תלך לה העש יאמר לו מהן או פג לא ארס כי אם
 בתוספת מת כי כן יאמר עליו ארס מה לא ארס סתם כי כבר סף וכלה והוא שאמ'
 כהן טעם לרבינו והמי יתן אל לב רוצה בן יחשב ויסתכל כי הוא סוף הארס
 ולבלת מציאות הארס נסופו כי יראה מהן הצריק כלה כהן הרשע וכזה ידע
 ויתבטן האיש החי באמת מה חייו וישתדל להיות לו מהלכים בין העומרים כמו ש'
 שבארט שמצוה פרה ארומה נאה להעיר הארס על החיים המתמידים ואל זר'
 טון באמרו ועבן עליו מים חיים אל כלי עץ כגון ולפי שלא יעלה כלב
 ארס שסבת טהרת הפרה כח עתון כה כרעת המהטלס עשיטס רכס צורה ה'
 התורה שהטמא כל העוסקים בה כרי לבעל כל מחשבה טובה וכרי לחקור
 ולרעה הטובה בה הלא תראה שהיה צריך לכתת עתש הנעשת לפי שהיו תועים ב'
 כע ארס ואומ' שכת העליועס היה בן לחמיות הנשוכים ואמנס התמיהה היתה
 לאשר מכוועס לבס לשמים שלא יעך אותם הנחש המשיח ואז היה השם מחיה
 אותם והוא שאמ' זל וכי עתש ממית או עתש מחיה לא כל זמן שהיו מסתבלס
 כגד אביהם שבשמים היו מתרפאים כן הטובה בכל הנזכר פרה ארומה
 לטהר טומאת הלכות הנמשכת אחר כל דעה בטל כמו שאמ' על העריות ושאר
 העבירות אל הטמאון ככל אלה כי ככל אלה נטמאו האים ולא תקיא הארץ אתם
 כטמאכם אותה כאשר קאה את האוי במקום הזה ייער להם כי אם יחטאו לפני
 אעפ' שאין בארץ צדיקים מהם ולא כמותם יבאו אמרים ויוריש אותם כי כשתרש
 אומה אחת אחרת לא כצדקה המוריש תרשיעה רק ברשעת הרשע וכן כד'
 כפי כמרה כי ברשעת האים כי לולי רשעת המארש לא יגרשט הצריק והוא
 שכת כי לא שלם עון האמרי ער הנה וכאשר לא נקן סיחון מלך האמרי אתישרא'
 עבר כגבול ועשה מעשה סדום בנה ענה וזה לא חסר שהוא כלא ספק מדר'
 פחותה וחסרון אשר לא יוכל להמטת כי הוא פעל פהמי ולא פהמי כלבר אכר

צבועי כי זה דרך החיות הרעות שאיך בע הרבות להזיק כאשר אין להם תועלת
 ולפיכך טלם עוט במרה הרעה הזאת כי טמא את ארצו עו שהקיאנו מאשר ית
 ואשר הוריש את בע עמון כמו שהעורה עליו התורה וכזה יפנה את ארץ בני
 ישראל על ארץ בע עמון לפי שלקחה ישראל בעון האמורי שהיא הטומאה המטולה
 וכן הטהרה השלימה היא במים חיים טהורים שהם התורה והחכמה הכללת יודעת
 האמה עם המוות הטובה ועל דרך זה נא הייעור שהכעיה הנביא והטעם בחמיו
 יקיים אותו בע כמו שג וזרקת עליכם מים טהורים וטהרתם מכל טמאתכם
 ומל געליכם אשר אתכם

פֶּלֶא וַיֵּרָא בָלָק

עמי זכר נא מה יעץ בלק מלך מואב ומה ענה
 אתו בלעם בן בעור מן השיטוב ושר הגלגל למען
 רעת צרקות

אעפ שמשמעותו הפסוק נראה במחלה העון שלק היה היועץ אין הוכר כי
 כי לפי הנמצא בתורה וכדברי קבלה בלק היה הטען ובלעם היה היועץ והשנה
 אותו על מה שנקט ממנו לקבל את ישראל אולי יוכל יכה בו ויגרשנו מן הארץ
 כי הוא ענה אותו לא אוכל לעבור אה פי יי לעשות טובה או רעה מלבי אשר
 ידבר יי אותו אורכ והוסיף בזה עצה ואמר וערה הנע הולך לעמי לכה איע
 איעץ אשר יעשה העם הזה לעמך באחרית הימים הנה בטוב הזה נראה
 שבלעם יעץ אה בלק על העם ולא נוכרה שם העצה לגמרה כי אמרו אשר
 יעשה העם הזה הוא הודעת השמש לא עצה אם כן אין ספק שהסב הוא
 חסר והוא כאילו אמר לכה איעץ מערה כי אשר יעשה העם הזה לעמך
 יהיה באחרית הימים או רעה כן איעץ ערך שאמר לו לעשות לעמך יהיה
 יהיה באחרית הימים לא ערה מכל מקום אין ספק שלא נוכרה שם העצה
 אבל הקבלה האמתית הורה שבלעם הרשע אמר לו שלא יהיה שלאלו שונא
 ומה הוא יל שהטעם קרוט והוא אורכ קדושים ומקרבם ושונא מחללים ומרחקם

והומה היא מחללה את האדם ומגרשה אותו מאנטעותו יותר משאר המעשי
 לפי רוב המשטן אל הנאה היא הלא הראה שהקדושה מרחקה אפי' חברת
 חברת האשה המיוחרת לבעלה כמו שאמר וקדשתם היום ומחר ואמר על
 זה היו נטעם לשלשה ימים אל הגשו אל אשה כל עק חברת האשה האסורה
 וכל עק אשה עוברת ע"ז כי היא בלא ספק הסית החושק אותה ותרחת וכמעט
 שימלט איש זמנה בעת המשעה והוא שהפליג ברע בלעם בעצמו ואמר
 ליהיכם שלאילן שונא זמה ער שבעצמתו הפקירו להם אנשי מואב את בנות
 בתיהן ואע"פ שהעצה הזאת לא נזכרה במקומה בביאור בתורה אמר
 משה רבינו ע"ה באר אותה במקום אחר באמרו אל פקודי החיל החייתם כל
 עקבה הן הנה היו לבני ישראל בדבר בלעם למסר מעל בני על דבר פעור הנה
 במקום הזה התבאר שבלעם יעץ את בלעם להפקיר נשיהן ונשי מרין כרי לה
 להכשיל את ישראל בזמה עצמה ובנמשך אליה מן הכפירה והוא שבא בפירוש
 הזאת ויקם בלעם וישב למקומו וסמך לו נישב יש' בטעמים ויחל העם לזנות
 אה בנות מואב והקראן לעם לבחתי אליהן כי זה בלא ספק סוף הזונה ל
 להתפתה אל האשה וללבה אחריה וכל זה הרע יצר הרע היה סבתו כי הוא
 עושה בהם מה שלא יכלו האויבים לעשות ככל כלי מלחמתם וככל החבולותם
 כי השם שומר ישראל מכל פגע ומכל עמל בכל עת שישמור הוא נפשו מבחור
 ברע ואל ענין זה התוכח השם עם ישראל לאמר מה עשית לך ומה הלאתך
 ענה בני דל שהשם היה מנהיג אותם כל הימים לאט ולא המלך עליהם מלך
 מראשון להכבד מס עליהם שילאו בו אבל מנהיגו היו משה ואהרן ומרים
 והם היו המאכילים אותם מן והמטקים אותם מי באר במדבר והמלבישים
 אותם שט עם ערעם בלא טורח ובלא עמל כמו שאמ' שמלתך לא בלתי מעלתך
 ורגלך לא בצקה מה שלא אירע מעולם לאומה אחרת שמנהיגו הם המכבדי
 עול והאוכלים כל אשר לעם ואם יעמרו ימים בצבא ימותו ברעב ובצמא
 ובחוסר כל או יניצאו הוצאות רבות ועל דרך זה התוכח עמהם כי העליתך
 מארץ מצרים ומבית עבריים פרידתך ואשלח לפתך את משה את אשר
 אהרן ומרים וכן התוכח על תורתו התמימה לפי שהשם לא הכבד בה עול
 מצות כשאר דעות האומות המטריחות אותם בטעם וכשיטי דרכים ובשאר
 מיני שיטי ער אשר מהם שיטרפו בעהם באש וכוננו כה כל תועבת יי'
 אשר שנה חללה לך מרצע אבל נקן לעמו תורה המימה סור מרע ועשה
 טוב והשקר שלא לרוץ התאות ולבט תאות הנשים שהיא חרפה גדולה
 שלמחר אומ' לו לך ועבד ע"ז אכל כל זמן שהיצר לא ימשול בעם הו'

גלת
 יות
 טולת
 גריות
 מחמין
 עכפ
 ענה
 למע
 ב
 והעשה
 מארץ
 אשר
 ה
 אשה
 אהר
 הוא
 עמך
 מן יתה
 עשה
 שטו
 ס ומחוקק

ימשל בכל ולא הבואהו קללה והוא שאמר עמי זכר טא כלומ זכור והתבונן ב
 בעצת בלעם ובמעשהו לבלק כשקראו לקלל את ישראל ולא אפה לו לאהיך לשמוע
 אל בלעם ויהפך לו לאהיך לך את הקללה לברכה שהרי כירס ברס השם כל זמן ש
 שטוט אהלי יעקב ומשכטה ישראל והוא כל זמן שהחזיקו בתורתו והוא שאמר
 הנה כרך לקחתו אבל לפי שידע בלעם בחמתו שהשם שונא הזמה כפי רב געוה
 והכלית רע הטא מאתה וידע גם כן שהשם עק רעות כיר הארס לבחור טוב ורע
 יעץ את בלק שיפקיר להם נשיו ער שעברו לאלהים והזמה ההיא היתה סבה
 מזה גרולה בישראל ולא שבה חמת השם מעליהם ער שפנחס קטא ללאיו והרג
 נשיא שבת שמעון העז שבשכטים והרג עמו כה נשיא מרין בקטאו ללאיו ואעפ
 שלא טאה אוהרה בתורה על כשילת נכרית דרך מקרה טאה הקבלה שהטעם
 ארמית קטאין פוגעין בו מה שאם עשה אחר כן על אחר מן העשויות הנה עליו
 וזה כאשר הרג נשיא השכט על כשילת ארמית השיב חמת השם מעל כל העם
 ועסקן ועקן לו השם בריה שלום וראה גם ראה אמתה הרבר החשוב לרזל שהוא
 מושיל מאד בהחזיק דברים רבים שלא הזכיר עליהם בתורה כביאור אבל יוצאים
 מתוך דברים ומתוך דברי הקבלה כרב מאכל ורב משה ורב שחוק ושאר היתר
 היתרות כפי מה שבה כספרי החכם וכן הוא מושיל להחזיק בדברים קלים
 שלא טאה מיטה עליהם מן התורה כעטה ודבר אמה וכיוצא בהם וזה מטאר
 ועלה ליחידים ולזה טוט זל ברבר שאמרט והוא אמרס הוי זהיר במצוה
 קלה כמצוה חמורה שאי אתה יורע חוק שכן שלמית רל שהתורה הסתרה
 הטובה מרבים לפי שאינם ראויים לה ואעפ שברצת המצוה הזכיר שכן וקצ
 וברצת עונש אל יעלה בלס שאין שכן לקצת מצוה שלא נזכר כן יותר ויותר
 משכן קצת מצוה שנזכר כן וכן כעונש כי אין הדבר כן כי השכן והעונש
 שנזכרו היה כפי חכמת השם בהשיג היצד הכללי ועל הדרך הנזכר אמר הוי
 רץ למצוה קלה וטרח מן העבירה ויצה בו העבירה הקלה שאי אתה יורע
 גם כן ענשן שלעבירות הלא תראה שטועל ארמית דרך מקרה אין בתורה עליה
 אפילו מלקות ועם כל זה כשהרג פנחס את זמרי עליה היה שכן גרול שנתבין
 וכתלו ולזרעו בריה שלום והשיב את חמת השם לפי שהזמה מזה מאד
 אצל הטובה והארס טטה כה דרך השם שעליה כרה ברית וקדש ידיר מבטן
 ויצא צאין חתם באות ברית קדש כדרך שהכלי העטא האות בעצמו לז
 יחללנו בפעולתו וזה להציל ידירות שארית שהוא העפט משחת שהוא גיהנם
 והוא כפי שאמרו זל שאברהם אביט מוציא פושע ישראל מזהננס חוק מטועלי
 נכרית שהוא מתבצר אליו במלל אנה ברית קדש הנתן לכל זרעו כרי שלא

ושהמש בכל ההוא רק לפי ערך שמירה האיש או ערך קיום המין ועל דרך זה יטון
 בשאר כליו אל הדרך הישרה לא שיטון להשיג היתרנות אכל כל אשר יצטרך האף
 להשתמש במושיו להנאה האף יבנש ויכלם ויחסר ממנה ספי יכלמו ואז ירצו
 השם ומכל רע ישמרו ולא ילאהו אפי בקרבן עוף אחר או במלא כף סלה כל
 שכן שלא ילאהו כעטי נפשו או כשריפת כטו או באחת מן העבודות הקצות או
 בהמליך עליו מלך והוא שאמ' הנביא רך תכחה עמי וכו' נא ואמרו מן השטים
 וער הגלגל הוא דבר נר נאמרו בו פירושים והקדוב אציל שזה נאמר לפי שבשטים
 היתה עצת בלעם הנזכרת בתוכחה וער הגלגל העדיגם השם והצילם על ידי מ'
 מנהיגים המתנהלים לאט לרגלם הם השופטים ולא הצריכם למלך המכבד
 שול אבל הם מעצמם בקטוהו והמליטוהו בגלגל ועטן הכה הנה הוא כלאו אמר
 למשן דעת צדקות יי אשר עשה לעמו וכו' מן השטים וער הגלגל וראיה לזכר
 מה שאמ' שמואל בהתכחן עם העם בגלגל על אשר בקשו להם מלך אמר ה'
 התיצט ואשפטה אתכם לפני יי את כל צדקות יי אשר עשה אתכם ואת אבותי
 כאשר בא יעקב מצרים ויצעקו כע' ישאל אל יי וישלח יי את משה ואת אהרן ו'
 ויוציאו את אבותכם מארץ מצרים ויושיבם במקום הזה ואת יי שלח יי את
 ירובעל ואת בן ואת יפתח ואת שמואל ויצל אתכם מיר אויביכם מסביב והשט
 בטח הנה התבאר בפסוקי אלה מה שאמרט שהרי שמואל לא הזכיר בהתכחן
 על צדקות יי אשר עשה רק המנהיגים הטובים שלח ער הגלגל והוא שטון הנה
 באמרו מן השטים וער הגלגל וזה בא להשלמה מאמר מה עשית לך אכל
 להשלים המאמר ומה הלאהך אמ' הנביא כעונה כמה אקדם יי אקף לאלהי
 מחס האקדמט בעולות בעלבים כע' שנה וזה דבר מצריך להבטן בו שהרי
 הקרבן מצטר רגה באו עליו בתרה במקום חטא ושלא במקום חטא אמש
 מן הכה הזה ומכתבים אחרים רבים נראה שאין הטעם הראשונה במצטר ה'
 הקרבן לעצמה כי כן אמר כי לא עוית את אבותכם ביום הוציא אורח מארץ
 מצרים על דברי עולה ונכח ועור אמ' לא הכאה לי זה עולותך וזמחך לך
 ככרת לא העברתך כמנהג ולא הוגעתך בלטה לא קנה לי בכסף קנה
 וחלב זמחך לא הרוית את העברתך כמטאתך הוגעת בעוונותך וכן אמר
 לא אקח מביקך פר ממלאותך עתרים אילו הכתובים והרומים להם הורו
 הוראה מטאת שאין הטעם הראשונה בקרבתה אבל הם כשאר מצטר המושות
 שומרות המטון בארס והוא שמוע וזה לשט פטס האחד כרי לבטל עלה
 הקרבן שהתפרסמה מקום לא לשם אכל מהם לטובים מהם לשדים כמו שאמ'
 יזכרו לשדים לא אלה ולמחות הרעה הבטל הנה ענה להביא נבניהם אל בית

ב
 שמוע
 מן ש'
 מר
 ב גטות
 כ ווע
 ס סה
 והג
 ואע"פ
 ער
 ג עלו
 הש
 שהוא
 וציאים
 הית
 יס
 מואר
 טה
 סתה
 ר קצ'
 ותר
 ט
 ג הוי
 גרע
 ה עלה
 שנתפן
 אד
 מכתן
 ל
 עהס
 ובעל
 שלא

אלהיהם כמו שאמר בפי ולא יזכחו עור את זכיהם לעשירים ולכטל עכרת
 הקרבן היה זר מאד לפי רב הפרסום ולפיכך היה ריטון השם במצות הקרבן זה
 אחר מן הפעם והשיט כי כשידמה האדם שהדס שהוא הנפש יכפר על הפעם
 החוטאת כמו שכתב כי הדס הוא נפש יכפר או תלה לטן שנגרעה אל השם
 ולא ישאר במדרגו אבל טוב מדרגת הרעה ויבוא לשמוע בקול ה' לא שהרעון
 הראשון בארס הוא זה והוא שאמר לא הבאת לי לא קטת לי כי הריטון הוא
 הראשון הוא היצע לכת כמו שיהבאר והוא שאמ' כלעזון כע ארס העכרת
 במטאתך הוגענת בשעמך כי כן יאמר כן כע ארס כשיעשה אחר לאחך
 מה שלא ייטב כשיטו ויהמיר כן כי הוא יאמר לו הוגענת וכשהעם מכיר
 על ההמרה עושהו קרבתה יאמר לו ריטון השם הוגענת בשעמך ועל דרך
 זה אמר דוד לא על זבחיך אוכילך ועולותיך לעגרי המיד לא אקח זבחיך
 כי רוצה כן שאין זה המטון אחר שאין כן שלמות לארס ולא נמיצא תועלת
 לבלעון ההוא אצל הטנה כמו שאמ' האוכל בשר אכרים ורס עמרים אצתה
 ואמנם המטון זבח לאלהים טרה ושלם לעלין נרתיך וכן אמ' זבח ומנחה
 לא חפצת אונים כחית לי עולה וחטאה לא שאלת כי לא בא בפרצ' קרבנות
 הקרבן לפט קרבנות אבל ארס כי יקריב מכס קרבן יואמ' אם כן קרבט על
 הסדר הזה ונפט כי החטא ועשה כן וכך אמנם היצטר לפי שיט כן אנשי
 ופיס שלא ירצו כחטאם או שלא יתנועו לו בא עליו היטוי יע את קרבני
 לחמי וכיוצא בזה לפי שהתעב רעה הארס בכפרה מה שעבר מן החטא
 אמנם העקר הגדול לשמוע בקול ה' וללכת בדרךיו לא שהיתה הטנה בעלמות
 הארס לקרבן כי אלו היה כן לא היה בא על השוגג בלבד אבל היה ראוי על
 המזיד וכן לא היה לו מקום מיותר כיוצאם ולא משפחה מיוחדת ככה אהבן
 בלבד אבל כל איש היה לו להקריב בכל מקום שהוא עס ולא היה נמשע הזמן
 הארוך שעמדת בקלות אבל היה ראוי להתמיד במטות בפילה ושאר ע'
 עטות אלהיות המשלימות הארס ואחר שהוא כן כל מקום ראוי לישראל
 לזכות כן ולקטת חיי העולם הבא וכלכר שילך הארס כרס השם כפי ה'
 המקום שהוא עס וכזה נסתלקה עענה העצרים מעלין האומרו כי נמשע
 ממש השועת הנפשות אחר שאין אט מקריבים קרבן והקרבן הוא על השוגג
 ואין כשוגג אכסן הנפש וקרוכ לשמוע מהת הכסילים זבח והלא שמוע מ'
 מוסר טוב כי הוא המטון והוא שהוסקה הנה כחבאר לדבר המוקדם הירצה
 י' כאלפי אילים ברכות נחלי שמן האהן ככרי פשע פני כטט חטאת
 נפשי ר' האס ריטון השם הראשון כאלפי אילים כי אם באה המצוה על זה

היה
 הכט
 מרות
 כאש
 עשו
 הדר
 מן
 ולא
 כי ק
 אחר
 ודני
 בהט
 וכן
 שיק
 רבי
 מלכ
 ויש
 ומי
 ואמ
 שה
 יתר
 הס
 כפי
 הא
 מר
 לפי
 הנ
 ומ
 כר
 על
 ק
 וע

היה לפי הרעה ההמוני וכו' נבדלה אל ומע ממע העבת השם לשרוק
 הכנס והכנה ולא יעמי כזה לרעט והוא שאם האין כסוי פשעי כי
 מרותק הוא אינל האמה לאכז רב כע מין האדם אבל הכנה שיעשה האך
 כאשר הוא אדם והוא שאם האך לך אדם מה טוב ומה יי דורש ממך כי אם
 עשור משפט ואהבת חסד והצנע לכת עם אהיך עשיט אהה מין האדם ה
 האך לך השם מה טוב לך להשלמתך ומה הוא המכון ק והוא שרורש השם
 ממך לא רב שהוא גבה ממך ולא תוכל לעלות אליו כי לא בשמים היא
 ולא רחוק הוא גם כן שהצטרך לעומת כיו להשיג כי לא מעבר לפי היא
 כי קרוב אלך הרב מאר כפך וכלכך לעשותו והוא השיג הישר זה בין
 אחרים וכו' והוא המשפט כן איש לרעהו שהוא סור מרע כרעמה ונצבה
 וגילה וכונעא כזה ועשור הטוב והוא אהבת החסד זה אה זה כי אין קיום
 בהנהגה המריטה הצריכה למין האדם רק בזה מורה אילע וזהו הישר כין
 ובין אחרים אבל הישר לעימו הוא שילך האדם כעשה ברוב השם והוא
 שילך האדם בכל רוכו ברוך הישרה והיא הממוצעת והיא שלמה משרה
 רבט מיני ידועתו רובי השם וכלבת האדם ברוך ההיא ילך עם אהיו מ
 מלכו יעבור לפעו ויי כראשו והוא שאם החכס שער לבטו ועפעפך
 יישירו נהך רל שים השחקך מי הוא נוכחך והוא השם כורך שאם נעם
 זמירות שיהי וי לנתי המיד וכו' יישיר עפעפך נהך או שעהם עוני
 ואמר כמכאר ורך השגה העטן הנה פלס מעגל ונעך וכל דרכך יטע לפי
 שהשגה זה כשישקול האדם ויפלס כל דבריו ומעשיו ברוך שלא יהיה כו י
 יהרן ולא חסרון והוא שירחיק שר הקיעות ברוכו כי ההולכים באמצע
 הם הצעשים הישרים ועליהם נעטויט טאמרו והלכה ברוכו כמו שהרבאר
 כפרתה ויצא יעקב שאפי העטה אל הימין והוא יהרן הצוק טאומרים
 האומות שהוא טוב קרא החכס רע טאמרו אל הט ימין ושאל הסר ונעך
 מרע ולפי זה העטן קרא בורה וי המימה ונקראה גם כן ספר הישר
 לפי שכל רובה ישרים וטלם רוכי טעם ונהיטורה שלם ואל זה טון ה
 הנביא טאומרו והצנע לכת עם אהיך נמצא המאמר הזה כולל המרות
 ומעלות השל כי הואי עומ כי במאמר והצנע לכת רמו על דרך חכמה
 כרוך טכא שמו ונעך כאשר הלך ואם הרעה להקל על עימך ועומר
 שלא רב הכטוב רק כמעלות המורה אין היזק מה אחר שמתלה וכדיו
 האך לך אדם מה טוב כי טא על דרך ויאמר לאדם הן יראה יי היא חכמה
 ועל דרך שחהם החכס ספרו סוף רב הכל נשמע אה האלהים ירא וזה

עברת
 קין זה
 הפעם
 הרעין
 הוא
 הדג
 אחר
 מביא
 על דרך
 ביקר
 מועלת
 גמלה
 נמה
 קרבות
 על
 אש
 רב
 חטא
 בשמות
 יוני על
 שם אהין
 הנמן
 ירע
 שואל
 כפי ה
 נמשה
 על השוא
 ווע מ
 הירצה
 אר
 על זה

ואת מצותו שמור כי זה כל האדם

פרשת פנחס

כי שפתי כהן ישמירו רעת ותורה יבקשו מפיהו
כי מלאך יי' צבאות הוא

כבר באנו ר"ל שפסוק זה נאמר על פנחס זכור לטוב והפסוקים הקודמים לו
היו על זה כי כבר הקדים הנביא ואמר ועתה אליכם המצוה הזאת הכהנים
אם לא תשמעו ולא תשימו על לב לתת כבוד לשמי אמר יי' צבאות ושלחתי ככם
ואמר אחר זה וירעבו כי שלחתי אליכם את המצוה הזאת להיות ברית אה עלי
אמר יי' צבאות ברית יהיה אה החיים והשלום ואתכם לו מורא ויראע ומפני
שמי נחת הוא תורה אמת יהיה בפיהו ועולה לא נמצא בשפתו שלום וכמי
הלך אה ורבים השיב מעט כאשר התבטן בפסוקי אלה יראה לך כמעט שיון ש
זהם ראויים להאמר על פנחס והוא שפתן מ כלוי והשלום כפתן כמו שאמ' ר"ל
לא נתבטן פנחס ער שהרגו לוחמי וכרית השלם אה לוי מיצאנהו על פנחס כי
ס כמב מ הנע טרן ע אה ברית שלום והוא שאמ' הנביא ברית יהיה אה
החיים והשלום ועתה צריך להתבטן ולהעשור על המצוה הזאת שהזכיר הנביא
פעמי' שהיא שלוחה לכהנים וכן צריך להתבטן על ברית הלוי שהרי כמרה אמ'
אה ברית שלום וכנביא אמ' החיים והשלום ונאמר שהנביא מלאכי חורם
הנבואות פתח החלה באהבת השלם אותן מכל העמים והאהבה ההיא יהיה
באהבתו אותו כמו שהתבאר בפרשה ואלה תולדות יצחק ונאמר זה בא להזכיר
ולעשר שהאהבה צריכה שהיה דרך כבוד במחשבה וכמעשה והוא שמשמר
לכבוד ולקדש את שמו ונזהר מאד מחללו ומכזומו ומכל מה שיהקרב אליו האדם
כפי הקורבה ההיא צריך שמירה רבה על זה ולפי עטן זה פתח הנביא ואמר מ
יכבר אב ועבר ארעו אם אב אה ככרי ואם ארועס אה איה מוראי לפי
שידוע שהן והעבר קעיי האדם לאדם והבן הוא קטן עצמי כי האב הוא סבר
היותו והעבר הוא קטן כספו אין בקעיט שום רבקה לעצב ולפיכך הבן מכבד
מאהבה למה שקדם לו ממט לא לקבל פנס רק לעשות הראוי לו לעשות והעבר

מכבר
כא

פשי למור תורה כל ימיו ולא ישים על לבו מה הוא למורו וכן מצינו לברך
הכנסת ויהב לל ויפתח פיו ורלתי לבן סארים וישא שיטו לשמים והם מוכס
בסעירים מה הושל לו והלא טוב לו שיטב בביטו והוא שהוכיח הנביא ואמ
מי גם כסס ויסגר רלתיס ולא תאירו מוכחי חנם וכן הקורא קצ שהוא כרי לתרו
ומעש ראשו לו פאות השולם שהוא כרי להמליט עליו ולקבל על מלבית שמים
וכלבו טבע תעבות שינייר לו אף או רב ממשוץ האף או שיחשב ברכים
כטלס כעת קריאתו הירצו ער משרי הארץ הכלים והאוכדים אם ירב לפטו
על הדרך הזה ויאמר לפטו מה שהוא גמאי לו אבל כמתעטע יהיה בשעו והכיא
עליו קלה ולא ברסה וכן המטח תפילין שהם לאות על ירו כרי שיהיו מעשיו יל
לשם שמים ער שבאה הקבלה שאין חיוב המיעוה ההיא לא בימי מעשה לא
בזכותה וימים טובים שהם עצמם אור וכן באה הקבלה שיונתו בשמאל כרדי
שיהיו כקד הלכ שלא יתור אחיו להרהר מתשבה רעה מיטקה אל זה שימשול
בזמן העומר על השמאל והיו גם כן לטוטפות בין עיניו כרי שישים עיוט כן ית
ולא יתור אחר שיטו והוא שהצריכין שלא יסוח רעגן מהם ימי שזוכה כל זה
ומתקשט בהם כרי להתגאות על שטטו מה יתרון לו במיעוה וו הלא אם התחס
בתק שלהם אז טוב לו וכן המתעטף כציצית שכא כרי להזכיר כל המיעור
לעשותן שלא יתור אחר לבו ועישו ובהתעטפו כן יתור אחר שיטו ללבית אחר
האחרתו הפהמיות ואחר לבו בהרהוריו הרעים והמספקים באמונה הלא אם
היעיטה בא להזכיר הרי הוא כמכיר ונספר ואלו היה שוכח היה לו התגלעלת
מעש לפיכך ראוי לאדם שיהעורר במיעוה אילו ובשאר המיעוה לעשותן לבטור
העם ביראה ובכעשה ולהעמר בהם בשע המיעט הנזכרים והיא שיהיה ה
המיעוה נאה ומחודרת כנגלה כמו שאמ לו להרוז מיעוה ער שלש ואמ התגאה
לפטו כטלית נאה ושיטון כעת המיעוה למה שיעה עליה ויהיה הנסתר
טוב ונאה מהנגלה ואז יוטיב לראות ולהביט כי טוב הראיה וההכטה הוא
בהסתכל האדם ברב כמה שיוכל להשיג ממט הן כלמוד הן כנבואה כמו שנ
על ירמיה הטבת לראות כאשר רקרק בעיוט ואמ מקל שקד אמ רואר
ולא קל על עצמו לומר מקל אמ רואה וזה העטן צריך לכל מבקש שלמות
ואז איפשר לו להשיג העם יתע ולחסות כעל ואחר שיקשט עצמו ישתרל
לקשט אחרים כמו שכא אשר יצא לפניהם ואשר יבא לפניהם ואשר יצויאם
ואשר יביאם כן צריך בכל דור ודור וכל עיר ועיר והאיש הנבחר כור
הוא הקדוש וברית העם עמו ועל זה נעטון הפהכס ושאר משרתי העם והוא
שאמ וירעהם כי שלחתי אליכם את המיעוה הזאת כבר התבאר זה ולפי ש

שפתה
השכט
מלקוח
שכיה
יודע ל
כין שט
כמו ש
מלחמ
וזה ל
השור
השט
ובהט
במיל
כמה
ושאל
לברי
איכ
וכמי
מעל
יהו
והוא
של
לכל
לבר
לפי
שא
וספ
ואה
נחה
ומי
קן
היה

שפנתם קטא לאלהיו ומיראתו אומת לא היתה יראה ארס על פטו והרץ שזיך
 השכט על חלע השלם כעכירה שלא בא עליה כמרה לא עונש ולא מיתה ולא ח'
 מלקוח נקן לע השלם את ברית שלום ושם ברית אחיו ב המוקדקי שהוא על משקל
 שבה שרצו ברה והוא במקום אלק שבאה במלה וכראו אהבן במרכות ואיני
 יודע למה לא חברו אותו אל ברו לבס איש שהוא עטן במירה כי האהבה השלמה
 בין שנים כשיבחר זה בזה ושם שלום עזר מן שלם וענין שלם המימות ומעוא
 כמו שבא אכן שלמה ותשלם כל המלואה ולפיכך יאמר שלום אל הערר מ'
 מלחמה וקנאה כמו שבא על הרוב כלשוניט יומה נאמר שלימים הם אתג'
 וזה לפי שהמלחמה והקטאה חסרון גדול לבט ארס והוא באמת מקלקל ה'
 השורה ואחר שהוא חסרון כשהערר ימצא השלמות וכשיבא הכתוב על זה
 העטן יאמר כלעו פאיט וכן יאמר שלום על בריאות הגוף ועמידתו בשלמה
 ובהשקט ומוזה בא אמה שלום וכיורק שלום וכל אשר לק שלום יהי שלום כ'
 במילק שלמה בארמנותך לק נא ומה את שלום אחיך ומה שלום הצאן ורכים
 כמהו וכשיבא זה העטן יאמר כלעו שלעט יומה העטן הוא קריאת השלום
 ושלמתו וכשהעט על מהכונה ישנה יאמר לפי הרכים האלה שהיא בשלום
 לבריאותה ושלמותה ולהערר האיבה האפטה והרוחעה רצו כרוחעה
 איבה השטן ולהיותה בשלום עם השלם ואינה מכלל אויביו כמו שבא בשלום
 וכמישור הלך את ולפי העטן הזה יאמר שלום על מעלת מרות או ער'
 מעלת השלם או על שרתן ומוזה העטן הוא בקשה השלום שאט מקבטן ממט'
 יח ולפיכך תקט ברית השלום בן אחרותה שהיא על דרך מי ששלם פרס מרוב'
 והוא שלום רב על עמך כמו שבא שלום רב לאוהבי הורק ונאמר וישם לק'
 שלום ולפי עטן זה נאמר הנע עקן לע את ברית שלום וכא שם שם שלום
 לכלל מעלת המרות ומעלת השלם ואעפ"י שבמקומות יבא על מעלת מרות
 לבר אמנם במקום זה בא גם כן על מעלת שכליות שהם החיים האמתים
 לפי שהשלום רומז אל כל שלמות כמו שאמרנו ער שמאזו כן עינמו יח כמו ש'
 שאחז זל ויקרא לע יי שלום והוא שבאר הנביא ברית היתה אתו החיים והשלום
 וסבה מוק ברית החיים והשלום היתה יראה שמים כמו שקדם והוא שאמר
 ואהנם לע מורא רוצה כן גמול המורא והוסף כן נאמר וייראני ומפע שמי נ'
 נחה הוא רוצה כן מפע שמי נחה הוא מפע אחר לא נחה כמו שהוזהר
 יומיה אל נחה מפניהם לפי שדאה שמים היא המכוא הגדול לכל המעלת
 הן לעצמו הן לאחרים ולבאר ברית החיים והשלום הוסף נאמר מרה אמת
 היתה בפהו ועולה לא נמצא בשפתו לפי שהברית ההוא היתה לעצמו ול

ולאחרים והוא כשענה לו הכוונה אחר שהיה זמרי והכוונה היתה החיים
 והשלום לו ולכל ישראל הנמשכים אחריו שהכפן הגדול היתה תורה יוצאה ממנו
 לכל ישראל כמו שבא בהנהגת המלך ולפט לעזר הכהן יעמר ושאל לו וכן כל ספקות
 הדה היו מתבארות על פיו כמו שבא בפרשת כי יסלא ממך ונאמר על אהרן ונה
 ולהכריל בן הקדש ובן החול ובן הטמא ובן הטמור ולהורות את בע ישראל את
 החקים האלה והנא שאמר בביאור ברית החיים והשלום תורה אמת היתה בפיהו
 ועלה לא נמצא בשפתו רוצה בו שהיה מלמד תורה הטללת כל החקים הטובים
 והמשפטים שטללים מעלות מרות בדרך אמת כלעמ שהיה מלמד אותם בדרך
 השגת האמת והוא מעלה השכל שהיא החיים והוא שבא באמרו ועלה לא נמצא
 בשפתו רוצה בו שהיה נשמר מלומר עולה בהוראתו והעול הוא הרביר החולק
 על האמת ונער הנריע הסבה שהיה נשמע בשבילה לכל והוא שהשלם עצמו ב
 בטע השלמויות כמו שאמר בשלום ובמישור הלך אתי וכנה השיג שרבים השיב
 מעון על דרך שאמ נאים רברים שיוצאים מפי עושיהם ולבאר זה אמר כי שפת
 כהן ישמרו דעת ושמירת הדעת הוא כמו שאמרט שיהיו רביו בדרך השמירה
 שלא יפסד בו הדעת שהוא השכל וכן בא שפת כהן ישמרו דעת כנגד ועולה לא
 נמצא בשפתו וכן בא ותורה יבקשו מפיהו כנגד תורת אמת היתה בפיהו וכן
 כי מלאך יי צבאות הוא כנגד בשלום ובמישור הלך אתי כמו שקדם בפרש בהעלתך
 שהאיש השלם במעלות המדות ובמעלות השכלות יקרא מלאך יי ועל דרך זה
 היה פעם כל ימי היוותו בין כט ארס והוא שאמ עליו שהוא אלהו זטר לטוב וכן
 נראה לפי מעשיו שהרי מיטע שטר לברו נביא ומקראתו עמר על המלך והרג
 כל נביאי הבעל הרבים ולפיכך זכה לחיים המתמידים לנצח כמו שאמ על שעורט
 חי והנביא הזה הכטיחט שהאולה הטוא על ידו כמו שבא בסוף נבואתו הנה
 אנבי שולח לכם את אליה הנביא כי הוא יישיר עצמו ללמוד וללמד להנכיח ולהוסח
 כמו שאמ הנביא והשיב לב אבות על בעס רוצה בו שטתן לב לחכמים ולרבעס
 שהם אבות באמת העושים בלמודם נפט התלמידים שהם הרבים והטנה שיתן
 בלב הרבעס ללמוד ולהנכיח התלמידים וכן יתן בלב התלמידים ללמוד ולקבל ה
 תוכחה או תמלא הארץ ריעה את יי וישפוך את רוחו על כל בשר כלומר ער
 הבשר החי והוא כטי לכל חכם לב כמו שהתבאר בפרשת ויהי ביום השמיט לא
 שישפך רוחו על הסכלים חלילה חלילה מהאמין זה הסכלות שיצא כומטע ער
 שהחסידים שברוריק לפי הדעת ההמוט יאמרו זה והס מתטטס להגדיל כטר
 השם בזה והאומר זה טנה השם הנכטר והערוא הלא תראה על מה הוכיר
 הנביא הזה את הכהנים תפשי התורה אמר לכם הכהנים בנוי שמי ואמרתם

כמה ב
 באמרו
 האומר
 על הט
 באמר
 לפתח
 שאמ
 השם
 ארס
 אל
 ישל
 יפתח
 עשו
 מין ה
 מפס
 השיר
 רברי
 למוט
 רברי
 והוא
 כפי
 שורה
 מפלי
 אל
 כפי
 כנגד
 ש
 כט
 ערע
 כרבי
 באר
 והנה

כמה בניט את שמך מעשים על מוצתי לחם מעזאל ואמרתם כמה גאלטר נא
 באמרכם שולחן יי נבזה הוא ואין ספק כי זה היה ממין השגאה הוזה שאומרים
 האומות והמדרמים אליהם מבני עמיט שהשם ית מרב עטותו משה שכיבת
 על הכל ולא ימוש לרבים השפלים בכיוונם ואל זה הדעת כיוון העבוא לבעל ב
 באמרו וכי הגשן עור לזבח אין רע וכי הגשן פסח וחולה אין רע הקריבהו נא
 לפתך הירצך או הישא פתך אמר יי נבאות נאם זה יאמר בקרבן הבהמה ש
 שאיט מטון לעצמו ואין לו קרבות כלל עם השם קל וחומר למקריב הקרב אל
 השם או שאר מערתו וכש לקרב באמת אשר רוח השם בו ואין יעלה על לב
 אדם שעיניו בראשו שהשם ישלח רבו על יד מי שאיט שלם והוא לא בא מעולם
 אל ביתו ולא למצרותיו וגם פטו לא הפנה אליהם אבל אחורין אל היכלו ואין
 ישלח רבו כי אדם אשר לא ירען וכי ישאלהו מי שלחך אלעט יאלם ואם
 יפנה פון יהיה לו למחנה כמו שאמ' החכם פי כסיל מחנה לו ושפתו מוקש
 נפשו וכבר אמר החכם ששלחו שלארם מורה על שכלו והחכם אמר ממשל על
 מין האדם מקצה רגלים חמס שורה שולח רבים כך כפיל וסמך לו רליו שוקים
 מפסח ומשל כפי כסילים וירוע כי מה שהזכור בשע פסוקי אלה רבים ומשל
 העיר על שט מיני רבו חכמה המין האחר שיאמר פשוטו בלא משל והוא שקרא
 רבים והאחר שיאמר על רך חיה והוא שקרא משל ובא להעיר על שנהם
 למועשם מפי כפיל כי המוסר חכמה ומשלחה כפי הכפיל והוא שקרא שולח
 רבים כי כפיל הוא כחוקר רגלים לבעל הרגלים שיסכב לו שלא יזון ממקומו
 והוא חומסו חמס רב ער שהיה מוטב לו שלא נברא וכן המוסר רב חכמה
 כפי הכפיל מונע הנעלה וחומסה חמס גדול ער תבלתי והוא שקראו חמס ש
 שורה על רך שאמר ישרה לעד כמים איש שורה כמים עולה רוצה בו שהוא
 מפלג כלעג ועולה ובא לשע חמס בנה על החכמה כדרך שאמ' אחר מן החכמים
 אל המסרו החכמה למי שאיט מאנשיה פן החמסוה ואחר זה אמר שהמשל
 כפי כסילים הוא על עין שוקי הפסח שהאחר גבחה מחברתה ותשעה תעשרה
 כנגד האחרת ער שהאחר מהן לא תלך כינשר בגבה האחרת על האחרת וכן הם
 שט אופט המשל כפי הכסילים ולפיכך ראוי למונעם מהם ואם זה נמנע בחכמה
 כט אדם כש נמנע הנבואה הבאה מאת השם בחבלת שלמות האדם וזה רב
 טרע אצל החכמים היורשים האמתות והמכחיעם הטוב והוא רב מפורסם
 כרכרי קבלה ער שאמ' זל שאין הנבואה שורה לא על חכם גבר ועשיר והם
 בארו שהשמח בחלקו ופירושו כי המסתפק הוא העשיר והוא המנואם המותרות
 והנהנה מיוגעו ואוכלו הקר מי שט בו ולא ישלעט האלים לאטל ממט' רוצה בו

יי
 ממש
 ספקות
 ולה
 את
 כפיהו
 וזכרם
 ויר
 ושמית
 המולק
 וצונו ב
 השוב
 יי שפת
 ויר
 לא
 וכן
 מעלתך
 ויר
 וזכר
 והק
 שערות
 ויר
 ח נלהוס
 כש
 שוק
 פ
 ה
 ע
 לא
 ע
 ככר
 ויר
 הש

ליהנה ממנו כי לא לשלול ממנו האכילה שהיא כלעת הגרון בלבו בא וק רצה
 שאין רוצה ליהנות משלל ולשמוח בו רק כל ימיו מכאוסים וכעס עשיר והוא
 רעב ולפיכך בליעת גרוט אינה אכילה וכן שאר הנאותו אבל השמח במלך
 הוא הנק' אוכל יגיע ולפיכך סמך זה למה שכתב יגיע כפיך כי האכל וכן ביאר
 שהטוב יצרו כעס ושאר התעוררות רע הוא הגבור וסמך זה למה שכתב
 טוב ארך אפים וגבור וכן בארן שהלמד מכל האדם רוצים אם שיהיה המלמד
 נבנה או נכבד בעל דה או לא בעל דה והוא חכם כי זה דרך דורש חכמה וסמך
 זה למה שכתב מכל מלמדי השכלת וראיתם משם היא כי כל אות המס היא
 מורה שלמד כל החכמות ולא נעה לבו מדרך הטורה כלל כי כן פתח בה מה
 והכנה תורתך כל היום היא שיחה מאוייב התכחש מעורר כי לעולם היא
 לי מכל מלמדי השכלת כי ערוך שיחה לי ושאר הפסוקים נמשכים אל זה
 הענין והקרוכ אצל שמאמר התגא באמרו אי זהו חכם בא על דרך הפסוק
 שאמר הנביא אל יהלל חכם בחכמתו ואל יהלל הגבור בגבורתו ואל יהלל
 עשיר בעשרו כי אם בזאת יהלל המתהלל וגו' כי טעם נזכר שלשה וכאלו
 הוא מפרש סוף הפסוק כמה שהקדים לו ואמר אל יהלל חכם ומאמר התגא
 הזה הוא כאלו אמר אי זהו חכם הראוי להתהלל בחכמתו הלמד מכל האדם
 רוצה בו לרעה האמה ולהשיג על הדרך המפורש ואומר אי זהו עשיר כמו
 כן רוצה בו אי זהו שראוי להתהלל השמח במלכו רוצה בו שלל שמחתו כגו
 בעשרו כמה שהוא חלקו בדרך יהו לך לבדך ואין לזרים חלק כי אין שמחתך
 בעשרו בממונו או במדותו הטובה רק כמה שהוא חלקו לבדו והוא שאמר כי
 האכל לא שיאכלו זרים כמו בדרך רוב העולם ומי שמלט מזה אחרו ועוב
 לו וזה כלל כמה שאמר בסוף הנביא השכל ירוש אורתי כמו שהבאר
 במקום אחר סוף דבר כבר הבאר מרביהם שלמות המדות ושלמו החכמה
 קורמים לנטאה ואין ספק בזה כי החכמה היא הספה כי היא המקרבת אותו
 אל בית השם והתגא שבה לכאר המשנה אלו התאים השלשה לפרסום הדבר
 בעולם שאין שלמות לאדם זולתם כמו שנזכר מרביהם אין הנטאה שורה לא
 על חסד גבור ועשיר שהם הקורמים לשלמות ואינם שלמות כמו שנראה מרבי
 ירמיה הנביא באמרו אל יהלל חכם בחכמתו כי אם בזאת יהלל המתהלל
 וכבר הבאר באלה הדברים כי מי שישג זה יתגד ברכין וישה חסד משפט
 ועיקר בארץ כי באלה חפצתו כלמה שישתדל בהנהגת אחרים כי נשד ואמת
 כי זה סעף מן הנטאה ולענין זה רמו התגא באמרו אי זהו מטכר המכבד
 את הצדיק שג כי מכבדי אכבד וכזוי יקל ויעריך להתבטן עור כראירתן

שמעך בחיות מין האדם נמצא כל העולם נברא לערבך ואחר שהוא כן צריך
 שיהיה לך וישית לב לכהנין שלמות האדם מדרגה אחר מדרגה כי כן יושג ה
 השלימות מעט מעט כמו שהשיג פנחס בקטאו לאלהיו בכשילת נכרית מפני
 שהיה העטן ההוא בפרהסיא וזה כלל גדול במורה עונש העון הקל שבקלם כשי
 כשיעשה כיו רמה שהוא בלא ספק להכשם מעונש העון החמור כשיכריח
 יצרו ולא יוכל לעמוד כעברו והמוכח על העון הגלוי והמקרא עליו שכרו הרבה
 מאד וירבה מטרה נשלוס אין קץ לו ולנשמשם אלו כמו שאמ' אל תלמדו חכ
 חכמים מרבים שלום בעולם שג' וכל בעך למורי יי' ורב שלום בעך יהי שלום
 בחילך שלום בארמנותך למען אחי ורעי אדברה נא שלום בך למען בית יי'
 להיט אפקזה טוב לך וראה כנס לבטך שלום על ישראל

פרשת ראשי המטות

הלא מינתה קראת לי אבי אלה נעוריי אתה

הנביאים כשהיו מוכיחין את ישראל והיו מיערים להם הגלות לפי ענשם על עובד
 את העם ית היו מבטיחים אותם על הגאולה אחר התשובה כיו שלא יואשו בגלות
 למר אברה תקוהט עגורט לט ואחר שנתקיימה נבואתם על הייעור הרע לב
 הכל בטוח בייעורם הטוב וראוי הוא ומחוייב להאמין כי אמונה קיימת מאין
 הרהור רע ובלבר עם תנאי התשובה שהתט לט משה רבי עה נשאר הנביאים
 ולפיכך צריך להשורר ברוכי התשובה ולהתבט ברוכי הנביאים ונאמר
 שהנביא ירמיהו קדם לו בהוכחו עם ישראל אמרו העבר ישראל אם ילך ביר
 הוא מדוע היה לכן נמצא שהמשיל בפסוק ההוא את העם ית לישראל כיחוס
 הארון לעבר ונפסוק זה שפתח בו המשיל כיחוס האב וכיחוס הבעל
 וכמו כן הזכיר שט ייחוסים אלה בפסוק אחר אחר זה באמרו בהכטחת הגאולה
 שוב כעכ שובכס נאס יי כי אנכי בעלתי ככס ולקחתי אתכס אחר מעיר
 ושטס ממטפחה והכאתי אתכס יטון ונאמר שזה טעמו על דרך הכלל החשוב
 שמסרו לט רבותט דבריה טרה כלטון בט ארס וזה לפי שפתח הנביא ונאמר
 שמע דבר יי בית יעקב וכל משפחות בית ישראל וידוע כי בית הארס הוא ה

וולתה באו רוב המצות עלה ער שהמטן נטוה אצל רוב העולם הוא כקיומן וגם
 החכמים נולס מזהירים עליהם אמנם כמעט רמו יעירו בהם על ההשגה האחרונה
 כרי שיתעוררו לה החיורים הראוניים לה ועל זה המין עשה החכם ספר משלי גם
 בספר קהלת אמר ראה חיים עם אשה אשר אהבת כל ימי חיי הכלך אשר נתן לך
 תחת השמש כי היא תלקך בחיים ובעמלך אשר אתה עמל תחת השמש וזה הכתוב
 והנמשך אליו בא על שט פנים גלוי ונמטר כדרך פסוקי ספר משלי ואין לתמוה
 על זה יש כי נהב בספר קהלת שאיט מחובר בדרך משל כי דרך כל חכם שטבעו
 מכוחו לרוב כפי השמות וכפי המליצה וכפי העטן שהרגל בה ונאמר שהגלוי
 מן הסת הזה בא להשלים העטין שקדם לו בשט הפסוקי הקודמים והוא שיהי
 האדם שמח כמה שנתן לו השם מן הקטינים האוכרים שהשיג בעמל אשר ישמל
 תחת השמש והוא העושר באמת כי כאשר לא יזדמן לאדם מה שיחפוןץ יחפוןץ
 כמה שיזדמן לו וכל מה שהיה לו או עליו לפי שכל ההוא הוא אשר רצה השם וזה
 רצה באמרו כי כבר רצה האלהים את מעשיך והקרים כעטין זה החלה המאכל
 והמשתה כפי קדימת צרך המזון אל צרך המלבוש ושטהם צריכים לכל אדם
 בכל זמן ואחר ק הזכיר המשיחה שהיא צריכה לאדם לזמנים וכל מה שהוא ממינה
 כחיצה ושאר הנאות הגוף והעטנים וראה גם ראה כי כמזון הזכיר הלחם ורזין
 כלבר שהם מספיקים למסתפק והם צריכים לכל וכמלבוש הזכיר לבון הבגדים
 לפי שלבון הבגדים ורמיצתם יקל על האדם והוא העני השנה לכל וכן כמעטגם
 הזכיר משיחת השמן הקלה גם כן על כל אדם וזה טעם להשיך האדם על ההסתפקות
 ושלט לרדוף התאות ולא לבקש המותרות ולפי שהאדם צריך להיות לו עור כנגדו
 לקיום גופו ומיט יותר מכל בעלי חיים כמו שאמ' לא טוב היות האדם לבדו אעשה
 לו עזר כנגדו כמו שהתבאר בפרשת אשה כי תזריע שעל העטין הזה בא הספור
 כמעשה בראשית שהאשה נבראה מיצלה האדם להיות האשה נשמעת אליו ולהיות
 תשוקתה אל אישה והוא ימשל בה ממשלה הראויה לפיכך השלים החכם ואמ' ראה
 חיים רצה בן שיתעורר האדם להתגבך בדרך חיים ושלים כל ימי חיי הכלע שהם
 ימי העולם הזה עם האשה אשר אהב להיות לו לאשה ואשר נתנה אשר רצה את
 מעשיו תחת השמש רוצה בן שהשם כחר אותה להיות חלקו מכל קטיני העולם
 הנה כל ימי עמרו שם ויש לו לראות החיים והשלים עמה כי היא חלק מחלקו ועם
 מעצמו וכשר מכשרו והוא אמרו כי היא חלקך בחיים ולפי שהאשה נבראת לעזר
 האדם והיה היצרך ממשתלת בה פחה מעלת יטרחה ממעלת האדם על הרוב ושם
 כטבעה שהיה עוברת בעלה מאהבה ומיראה להחמיד שלם הכית ער שהתורה
 אשר כל ערכותה שלם הקלה על מיטת עשה שהזמן גרמא מעל האשה כאשר

התאמת מן הקבלה לפי שאם היתה חייבת בהן היתה טרודה בקיומן וכזמניהן
 ולא היה לה פנאי לעבור בעלה ולעשות מלאכת הכות והיו כאדם לדי קטטה
 מיצדקה אל זה כי לפי מיעוט שכלה מעשה מצותה הכאות להעיר על השגרת
 השלמות והמין מן המצות הומשות הוא ראוי יותר להקל בו לפי שהמין האחר
 מטון לעצמו יותר וכן לפי שלום הכות אשר לאיש דודתו והתיר לאשה חוזה
 כי הטבע טקן שימשלו השרשים בענפים ואילו היה האדם טשא את דודתו
 היתה האשה מושלת בכעלה הפך מה שהיתה הטנה אבל כשתנשא האשה
 לזוה כל טק שיהא נכבד לו ותטן הממשלה לאיש והוא שחכב רזל שישא
 את פה אחותו ועל הדרך הנזכר נתנה התורה רשות ביד הכעל להפך נדרו
 אשתו והנדרים שביח להפך הם על ב מינים המין האחר דברים שיש ב
 סתן עיטוי נפש האשה שאם התקיים הנדר היטער בו האשה וימעט שלום
 הכות כאילו נדרה שלא לאכול בשר ושלא לשמות יין או אחר ממיט המאכל
 או ממיט המשתה והמין השני דברים שביט לכינה רל שהמנע בנדר דבר
 מהדברים המהנים אותו והמשמחים לבו כאילו נדרה שלא הבחל או שלא
 התקטט או שלא תלכש בגדי עבשוטן וכיוצא בזה

זה מקום ראוי לבאר הלכות הפרת נדרים

ואחר שהתורה נתנה רשות ביד הכעל על שני המינים הנזכרים ראוי להחשור
 בו ולרעה שעל האיש לשמור האשה מעטת נפשה כש שאין ראוי לו לעטתה
 כי כפי קרבתה אליו מוטל עליו להעמידה בשלמה וזה יורט המין שיש בו עיטוי
 נפש והמין שביט לכינה יורט שעל האשה להשתדל בכל אשר יהנה בו בעלה
 וימצא בו נחת רוח אבל כשאר עיטויים יעחה לרצונה ולא יעשה לה כמשפט
 הכות כי הכות שיהא פחותה מיא שנה אעפ שהיא יורעת לשם מי נדרה ולשם
 מי הקדישה אין נדרה נדר ואם הקדישה הקדש ואם נכנסה בשנת יב ויורעת
 לשם מי נדרה או היא מפת יב ולמעלה ער שהקדש אעפ שאינה יורעת לשם
 מי נדרה נדרה נדר והרשות ביד האב להפך את כל נדריה לפי שעל האב ללמד
 את בנת דרך ישרה ומיישר דרכה שלא תהא טרודה ולפי הענין הנזכר חלקה
 התורה בין איש לאשתו בין אב לבתו שהטונה כאיש לראות מיים את האשה
 כמו שהורה פשוטו שלכתוב אבל לפי משל כא להעיר האדם על החיים הא
 האמתים הנעמיים שצריך שישים עינט והשגחתו כס בעורו עם אשתו הדבקה
 אצלו והוא החמר כי היא חלקו על דרך שאמרו יפה שעה אחת בתשובה ומעשי
 טובים בעולם הזה מכל חיי העולם הבא לפי שבעולם הבא יאכל מה שבעל
 בעולם הזה לא זולתו ואם האדם טורח יום או יומים לבשל כערכ שבת מרה

שיאכל בשבת כל שכן וכל שכן שיש לו לערוח בעולם הזה שהוא קצר יום כרי
 לשכוח ולהתענג בו בעולם הבא שטעו שבת ליה ואחר שאין האדם יורע באי
 זה יום ימות צריך שיהיו כל ימיו בתשובה כמו שצונו ז"ל ואמרו טוב יום אחד
 לפני מיתתך והוא שאמ' החכם בכל עת יהיו בגדיו לבנים ויזהר בן שהביינה
 מרוחו בלא שום רופי ולהעיר על העשן הזה ענה התורה על כבוד הכתובים
 והענין ללבוש טלית טאה לבנה כי הלובן במקום המרות הנאות וכנגד זה
 הצריכו למי שיצרו מושל בו ללבוש שחורים ולהתכסות שחורים כרי שישוב
 בתשובה כי כשם שהזכיות נמשלות בלובן וכאור' כן העונות ראוי להמשיל
 בשחורות ובחשך' כמו שאמ' ורשעים בחשך ידמו' הכפיל בחשך הולך' אר'
 הראונו שאנו שחורות' והערה זו היא על דרך כי פשעי אנו ארע וחטאת
 עמי המיר' והוא הרמזו בריצעות שחורות שלתפילין' מצרף אל זה ש'
 שראוי לבעל תשובה שיהאכל וייצטער על חטאיו כמו שאמר מה יהאונן
 אדם חי גבר על חטאיו ולפיק הצריכותו ללבוש בגדי אבל ולפי הרכיב
 הנזכרים הענין פרושי האומות קצתם ללבוש שחורים וקצתם ללבוש לבנים
 הלבנים מצד התשובה מהמעשים הרעים והלבנים מצד רדיפת המעשים
 הטובים והוא המטון באמרו בכל עת יהיו בגדיו לבנים וסמך לו נשמן על
 ראשו אל יחסר ריח' בו שהעטה שהוא השמן הטוב הוא המביאה לר'
 רוח הקודש אל יחסר על ראשו' וכשם שאי איפשר לזכות לחיי העולם הבא
 לא עם התשובה כן אי איפשר לגאולה בלעדיה' והוא שאמר הנבא שוב
 בעם שובבים נאם ה' כי אנכי בעלתי כבוד ולקחת אהכם אחר מעשי ונשם
 ממשפחה והבאתי אהכם עון' ואעפ' שהפסוק הזה סובל לפרש שהיחידים
 אשר י' קורא הוא אשר יבא אותם עון' אמנם הפירוש המפורסם בו לבר'
 הוא הטוב ש' בו והוא שאפילו לא ימצא בתוך עיר אחת רק אחד או בתוך
 משפחה ממשפחות האדם רק שנים יקח אותם השם בעת הגאולה ויביא א'
 אותם עון במהרה בימינו

אמן

ספר וירכה נעלם רהלה לל שלם

בשם השם אהמיל ספר אלה הדברים
והוא ספר חמישי

**כה אמר יי צבאות יצום הרביעי ויצום החמישי
ויצום העשירי ויצום השביעי יהיה לבית יהודה
לשטון ולשמהה ולמוערים טובים והאמרת
והשילוב אהבו**

לפי העשין שהביאנו למר פסק זה בהזכרת הצומות ולפי מה שאמ' עליו רז"ל נראה
שזע פטס יש לו האחר כפי הדרש כי לעתד אחר הגאלה יבטלו הצומות האלה
ויקבעו בהם ימים טובים וכן ראוי לפי מה שנתגב בע ארס כי נשיעבכו ימי הצרה
יהפכו לששון ולשמחה לבעליהן ולפי הדרש בא הכל הזה דרך הגדה ויפורש יהיה
לבית יהודה כן יהיה לעתד אחר הגאלה שאי איפשר לה רק אחר אהבת האמרת
והשלום והוא שאמ' והאמת והשלום אהבו וכבר אמ' זל אין המקרא יוצא מירי
פשוטו ופשוטו שלמקרא זה בא דרך מענה למה שקדם ברוב זכריה הנביא על
זה שאלו הכהנים הנביא האבסה בחרש החמשי הנור כאשר עשית זה כמה ש'
שעס רוצה בו על היום הזה שנקבע בחרש החמשי והוא ט באב נכיה לרדודת
ולפרישות מאכל ומטהר ושאר העשגים והוא שאמ' הנור רוצה בו הפרישות וכן
ה' הארמנע נפשי מהפסקין או איפשר שרוצה ההפלה כי קן יאמר ער להפלו
ברכבים שמרכים בו ומצאנו כל ברכים שכבר היו מפלגים בו וענה אותו השם
תלה ואמר אמור אל כל עם הארץ ואל הכהנים לאמר כי צמתם וספור בחמשי
ובשביעי זה שכעים שנה היס צמתו אני וכי תאכלו וכי תשתו הלא אתם האכלים
ואתם השותים ואחר זה אמ' משפט אמת שפוטו וחסך ורחמים שנו איש ארת
אחיו והנמשך אל זה מזה המין מן המיטה וענה ראוי להתבונן ככונה המאמר
הזה שאם ירצה בו שאין היצום לתעלה השם יל רק לתעלהט כן אין משפט אמת
ולא רוב אחר נמצא לתעלהט רק לתעלהט כמו שבא בנורה וענה ישרא מה ו'
אלהיך שול מעמך כי אם לרואה ואמר כסוף העשין לשמור את מיטה יי ואת
חקתו אשר אנכי מיטך היום לטוב לך ואמר הן ליי ליהך השמים ושמי השמים

ואם רצה בו שאין היטב לשם לפי שאיך מצוה מאת השם כמשפט אמת וחסד
ורחמים הלא הקבלה האמתית בארה לאן שמצוה היא מן התורה להרוע ולעורר
ולתקן על כל עת צרה כמו שבא בביאור והרעותם ונזכרתם לפני ה' אלהים וזה
היום שאירע בו כמה צרות לישראל ראוי הוא בלא ספק להתעורר בו ולהזות ולה'
ולתקן את עונותי ואה עון אבותי כאשר נהגו בו

וזה מקום ראוי להאריך ולבאר בו הלכות היום

ויאמר בסוף ואחר שזה היטב הוא ברוב השם מה רצה באמרו היטב יצאנו אס
ונאמר שזה בא על דרך תוכחה כדרך שבא במקומות רבים על יד הנביאים כאשר
לא ידעו העם לעמוד השם בראוי וכל יראתם מצות אששים מלומדה כי בחול זה
מתו רבים ועור אט מכבדים החול הזה ועל השען הזה פתח ישעיהו ואמר ידע
שור קוננו וחמור אבוס בעליו יש לא ידע עמי לא הבטן לפי שידוע שהשור זה
והחמור על הרוב נמצאים אצל האדם לעבודתו ועושים הרבה ואוכלים קימעה
וכח דמיונם חלוש ועם זה השור שרוב תבואות בכחו כחריש בעת הזריעה וה'
והדישה בעת הקציר ולא יאכלו בעליו רק הבטן היוצא על פני השדה הו'
מרגיש לדעת הקונה אותו לשוב ואם יעזבו לשדות וכן החמור ישוב לאבוס ב'
בעליו ואם יטריחוהו כל היום ויטרו ויש לא שר לבו לדעת אשר קנהו ויטערו
ולא הבטן לדעת האבוס שבן מאכלו והוא התורה והנמשך אליה מןמול העולם
הבא ער שאפי' בעלי המעשים לא ירצו במה שיעשו מה הם עושים ולמה עושים
אותו וכמו כן הלומדים לעמדים על הדרך הזה ואין זה כוונת התורה והוא שאמ'
האזיט תורת אלהים עם עמיה למה לי רב זבתיכם ושאר הפסוקים הנמשכים
לזה וחתם בו למדו היטב דרשו משפט כי זה הוא חפץ השם בתורה הלמוד שה'
היטב ולרוש משפט לעשות דברים ממוינעים המקטם מעלת המדות היל'
הצריכות להקדים למעלה השכל והיריעה והחכם אשר התחברת עמו אמר
כי זה הפסוק בא להכלים אותם בעשין הקרום לאומות הצאבה שהיו בלא דת
ולחמיק אמונתם וחקיהם נטה התורה לישראל והיה ראוי לחקבל התורה לדעת
ולתשכיל יותר מן האומה ההיא לפי שהתורה המימה מחכימת פתי וכאשר
חטא ישראל היה דע מהקדומים והוא שאמ' ידע שור קוננו כי השור בא למוז'
כל חכמיהם הקדומים שהיו יורשים ומכירים מנהיג העולם וכפי סכל דעת
ההמון היו אומרי להם מה שהיו אומרו ער שהיו משיגים מהם לחם חקם
כמו שבא הספור בנביאים ברעב מצרים ואותם אנשי ההמון לא היו משיגים
רק האבוס שחיהם ממט והם השמים ניכאם ולפי מיעוט הכתב המסיל
אותם לחמור הטשא משך הזרע לא שור שרוב תבואות בכחו והוא בא להער'

רעה שישמור ויחיה כפי הטבע הנבחר לו לא שיעשה אפן או יקצר חיון באחר ממיני
 הקישר ולא שיכלה ממוט לשחוף פר או כסו וכיוצא בזה אבל ריעון השם שיאכל
 וישנה כפי צרכו ויעשה הטוב והישר ואז ישיג הטובה במישר שגמא לאות לו כמו
 שאמ' אבך הלא אכל ושתה אז טוב לו לפי שממך עשומ' משפט וצדקה ילך מרבי
 השם וידעו כמו שאמ' קן רן עש ואבין או טוב הלא היא הרעב אתי נאם יי' ו
 והרעב אותו הוא המטקש ממין האדם ואשר חפץ השם בו לא זולתו כמו שאמר
 כי אם כזאת יהלל המהלל השכל ויחזע אותו כי אתי יי' עשה חסד משפט וצדקה
 בארץ וכבר כתב המורה שלא הספיק לו לכאור שהשגתו בלבד היא הכללת השלמות
 שבו ראוי לההלל כי אלו היתה זאת טוובתו היה אומ' כי אם כזאת יהלל המהלל
 השכל ויחזע אותו והיה פוסק דבריו או היה אומר כי אתי אחר או כי אין לי המורה
 או הדומה לזה אבל אומר שאין לההלל רק שהשגתו ובריעת דרכו והארי רל פעלתו
 שבארט באמרו הודיענו נא את דרכך וכיאר לנו בזה הפסוק שהפעולות ההן
 שראוי לרעה אותן ולעשות כיוצא בהן חסד משפט וצדקה זהו לשון הרב רבי וראה
 מלשון כי הכה חסד ו והוא כאלו אמר השכל וידוע אותו וכי אתי יי' ופירשו טוב
 מאד ואין להרהר אחריו אבל אין צורך לעמר שיש שם חסרון אזה כי אחר שאמר
 השכל וידוע אותו כיאר מה היא הודיעה היא ואמר כי אתי יי' עשה חסד משפט
 אמרו כי אתי יי' הורה שידע וישיג מיטאות המחוייבת כמו שביאר הרב המורה
 שזה השם המפורסם מורה על אמתת היותו ואמרו עשה חסד משפט וצדקה
 בארץ הורה שידע וישיג דרכו עש כדואיו בארץ והדרכים ההם הם המוריעים
 אותנו ומי שהשיג זה יתבונן ברובו אלה שחפץ בהם השם להעמיד הארץ והוא
 שאמ' כי באלה חפצתי וכתב הרב המורה יאמר בחסד משפט וצדקה חפצתי
 נאם יי' רל שטוובתו שיצא מכס חסד משפט וצדקה בארץ זהו לשון בסוף
 ספרו ושם הקדים מה שג' בבראשית רבה חפצתי וחפצתי לא ישון בה וכיארנו הם
 זל חפצתי אילע מיטת ומעשים טובים וראה שמה הפסוק הוציא והוא מאמרו כי ב
 באלה חפצתי כמו שפירשו הרב המורה אם קן אמרם זל אלא כי אם כזאת יהלל
 המהלל רוצים בו שלמות האדם הוא שהשכל השכל האמת ובריעתו השם שפי
 השגתו הרעב האדם בו ובהשגתו עש שילך ברובו מתוך ידיעתו ולא בהליכה היא
 היא השלמות רק שהשגתו השם ולבתו ברובו היא ראייה על דעתו אותו וכפי העשן
 הזה אמר הלא היא הרעב אתי הנה התבאר כי חפץ השם במורה הוא בזה רמז
 מן המצוה לא כעומות וכיוצא בהם והוא שאמר העם צמותני אתי עב כל העשן
 הנמר שם רוצה בו שאין חפצתי וריטע הראשון כעס לפי שאיט ממלמי האיש
 ואיט על דרך האכילה ושמה שהיא ליעור המלפת הדברים המורבים באף האדם

וכמו כן הטעם הוא שיתקן האדם את אשר עשה בסורו מן הדרך הישרה והוא שאמר
 יטע הרביעי ויטע החמשי ויטע השביעי ויטע העשירי יהיה לבית יהודה לששון ולש
 ולשמחה ורצה בו ולואי שיהיו לששון ולשמחה ולמועדים טובים וכלב שהאמת והשלום
 אהבן וכבר ביאר הרב רבי כי האמת יבא על המעלה השלישית מפני שהן אמתות
 לא ישתנו והשלום יבא על מעלת המדות אשר נכח יהיה השלום בעולם זה לשון
 והראוי לומר בו לפי פירושו הטוב שמעלת המדות נקראות שלום לפי שהן שלות
 העצם ובריאותה כמו שהיצי הרע בפחיתות המדות יקרא חול וכו' שהחולה צריך
 שיקבל המשקים והמרקחות לשון לבריאותו כן חול הנפשות והם החטאים צריכים
 לרפואה השלום עם המעשים הטובים כמו שבא ושב ורפא לו ולא שק והעצת
 הרמון אלא השלום ומעשים טובים שלא נאמ' באש' נטה וירא אלהים את שקס
 ואת תעבתם לא ירא אלהים את מעשיהם כי שכן מרוב הרעה ומן החמם
 אשר בפניהם ואל יואש החוטא ויאמר ומה תעיל לי השלום וכבר חטאת מאד
 ולא אוכל לעלות למושב הצדיקים שהרי באה הקבלה האמתית מקום שבעלי השלום
 שומרין צדיקים צמורים אינם עומדים וזה לפי שהשב צריך מכריח טבע ונלחם
 כי יצו לבטל יוצרו וזה מן הדעות המפורסמות בכל האומות והנביא יחזקאל אמ'
 כביאור שהשב מדרגה הרעה אפי' היה השע צמור וזכה לחיים הנצחיים הצמורים
 הוא שכל וכשבו השע מרשעתו אשר שעה ויעש משפט וצדקה הוא את עצמו יתיה
 והמתיה עצמו הוא שזוכה לעולם הבא ואל יאמר החוטא המתמיד על חטאיו זמן
 רב איך אוכל לשון אל השם ואני כמה שנים הלכתי ורחק ממך ורב הדרך
 כיני לביט לא כן כי קרוב השם לכל קוראיו לכל אשר יקראוהו באמת וכלב שיהיה
 הקיר המכיל שהוא העון כמו שז' על הרשעים המחויקים ברשעם עוטרבם היו
 מכילים כיטב לבן אלהים ובזוכים יאמר אם תשוב ישל' נאם יי' אלי תשוב
 כו' כי מיד שתשוב אהר רבן כי נכס שאינם נשמעים בתפלתם בעולם
 ברשעם אבל תפלתם תועבה כמו שאמר גם כי הרט תפלה אינני שומע כן
 בזוכים נשמעים מיד כמו שאמ' והיה טרם יקראו ואני אענה עור הם מרבים
 ואני אשמע ואל יאמר השב ריי לי אם אוהר מהיום מן העוטה הגדולים לא כן
 כי אין השלום נשלמה בזה אבל צריך שיעזב כל מרה פחמה וישיר המדות
 החשובות הנקראות שלום וכן צריך שיעזב כל אמונה פחמה ואפי' המחשבה וה'
 והרהור עליה והוא שבקש באמרו ואיש אין מחשבתו וכו' ושיג המעלה השלישית
 הנקראות אמת ועל ענין זה יטה הנביא גם כן באמרו והאמת והשלום אהבן כמו
 שפירש הרב רבי וכמו כן פירש מה שאמר התנא על ג' רבדים העולם קיים על הרין
 ועל השלום ועל האמת ואמ' שהרין הנבגה המדונה כו' והאמת הוא המעלה

השלימה והשלם מעלות המדות ואע"פ שהם הם זה ההגא בא למרית זה מעלה
 והלא זה בעצמו אמר שמעון הצדיק בדאש הפרק ההוא ועוד אחר שהשלים בא
 לכלול מעלות הלא בא בכלל ההוא החין שהוא הנבגה המדינה כיושר ולא היר
 צריך לזכרו ועוד כי לפי הפי הנה היה מקצר זה ההגא במדות השומרות האמונה
 הם סלל שמעון הצדיק בעטרה ולפיכך נראה לי שזה ההגא פרט המורה המדינית
 השנה לכל ועל קיום העולם הנה ומשיכמו על הפרק דבר ואמר שהוא צריך לך דברי
 האמת שיהיו דיעם מונחים ויודעים בניהם על כל עסקיהם כי בו הסור המחלוקת
 והקטטה וידע מה הוא לו ומה הוא לזולתו ה' השט האמת רוצה בו דבר האמת
 כי זה צריך בכל דברי האדם הן ברובי העולם שלא יהתל איש ברעהו וכן ברברי
 משא ומתן וזה צריך בכל משא ומתן לאחים ולשותפים ולכל בעלי ריב ולערים
 ולריונים " השלשי השלם רוצה בו שיצרך לדונה השלם בכל דרכי האדם
 וגם כי ישנה ברובו ואף בעשין הרין אין ראוי להאמין דבריהם על דין תורה כי זה
 מבא לדי קטטות רבות וקטאות כמו שאמר ול לא חרבה ירושלם לא שהעמידו
 דבריהם על דין תורה לפי שהתורה לא נתנה דבריה לעישרין לפי איש ואיש וזו
 לפי זמן וזמן ולפיכך ראוי לכל אחר לפי הזמן ולפי העשן להתנהג ויעשה לפי
 משורת הרין וכל אחר מהם יעשה חסד את רעהו והוא שהנהירו ול על הפטרה
 אפי' לאחר שידע הרין להיט הרין נוטה הכל כפי מה שיראה לרין לעשות בדרך
 שלא ישאר בניהם קטטה ותחרות ועל ג' דברים אילו הנזכרים בא הכתוב
 ואמר אמת ומשפט שלם שפטו בשעריכם ורזל אה"י והו משפט שיש בו שלם
 הוי אומר זו פטרה לפי שהשלם קיום הבית וקיום המין האטשי שהוא מרית
 ואין קיום למדינה כי אם עם השלם ואיפשר שזה רצה באמרו והאמת והשלם
 אהבו וכבר הקדים לו ואמר משפט אמת שפוטו וחסד ורחמים עשו איש ארס
 אמרו ועל זה סמך ואמר לאהוב האמת והשלם כי כשם שחרבה ירושלם על זה
 שהעמידו דבריהם על דין תורה ועל שגאת חנם כן עמדה שהבנה מתוך האהבה
 והשלם כי בשלום ישאלו שלמה והיה לה שלם כמו שאמר שאלו שלום ירושלם
 ישלנו אוהבין ועוד כה וכל כעך למורי וי' ורב שלום כעך יהי שלום במיך עלה
 בארמטרך "

ה'ם י'פת שלם לו ועל כל עמו ישלם אמון

245

פרשת ואתחנן

שמיעו אלי רודפי צדק מבקשי יי הביטו אל צור
 חצבתם ואל מקבת בור נקרתם " הביטו אל אברה
 אביכם ואל שרה תחללכם כי אחר קראתיו :
 ואברכהו וארבהו "

לשון שמע בא בסמוך על ג' ענינים העשין האחר שמע קול כלב אס שמע
 דבר או וולגו מאין יריעה דבר הנשמע כמו שכל קול רבים אדם שומעים
 והדומה לו העשין השט יריעה הדבר הנשמע כמו שכל ולא ידעו כי שמע יוסף
 מי אשר לא השמע לשוט והדומה לזה השלישי קבלת הדבר הנשמע באמת
 ובאמונה והחזקה בו כמו שכל דבר אמה עמט נשמעה וכמה רבים ומוה ה
 העשין טאמר תקבל התנה והתפלה ופעמים טלל ב העשנים השמיעה והקבלה
 ופעמי טלל ג העשנים השמיעה והיריעה והקבלה רל טרבא המציה לערת
 הדבר ההוא ולבאמין בו אמונה קיימת ולפי העשין הזה בא בקריאה הזאת
 שהשם יי קורא יחידים מעמיט ללבב ברוב אברהם אביע אשר ייחר שמו
 בעולם ואם היה שם ברוח ובמקומו שם בכית מדרשו אחר שראה אברהם
 שהרב ההוא לא ההעורר לקרוא אחרים ולבאמין בייחוד ההעורר הוא להעיר
 רבים על זה ולא חלק כבוד לרב במקום הזה שיהי בו חלול השם ואם הוא טלל
 ספק היה מהדנה בקריאתו אצל בני דורו שהיו סכלים בריעה הייחוד וחולקים
 עליה והוא היה מסתם אמונתם ומענה עבות אלהיהם ואין ספק שהיה מסתם
 על זה וכן באה הקבלה האמתית שהשליט המלך באש לשרפו לפי שלא היה
 רוצה לעטור לאש ועמלו לעוב לבבו וצדקתו ובמקומות רבים היה מסתם
 שהיו טלא אלהי אמת ועם כל זה היה קורא וחרש בכל המקומות ביריעה ה
 הייחוד והוא אמרו ויקרא שם בשם יי כי לפי רוב המעלה בלמדו בני אדם
 הראוי ללמוד חרף נפשו למוה והיה קורא האנשים אחר אחר למשכס אר
 האמת והיושר באמונתם ובמדותיהם וידוע שלא היה קורא אותם על דרך
 ייחול גמול כשם ולא על דרך ייחול גמול עושר ונכסים או נמלה ארסורת

וההשקט בהם כי האנשים שהיה קורא אותם ואשר היו חולקים עליו היו משיגים כל
 זה יותר ויותר ממתן כי הוא היה עקר ונלה ממקום למקום והם היו שוקטים על
 שמריהם אם כי אין ספק שלא היה מייתל אותם גמול אפני לבד אבל גמול רוחני
 שהוא הגמול השלם והקיים שאין לו ערך ורמות והוא אהבת השם עימה וכן שהיה
 אמיץ לפי טבעה הטוב להמשך אחר דעת בעלה כדרך כל הנשים החשובות היתה
 קוראה הנשים החשובות אחת אחת עד שמשכן נפשות רבות אל האמת וכונן נפשות
 ועשו אותן כמו שבא ואת העפש אשר עשו כחן כפי מה שהתבאר בהתאמו וזה
 תכלית החשוב בעל מעלה להועיל לאחרים בתשיבותי ואע"פ שהחשוב יודע שרבים
 יגעו אחריו על למודו המיוחד לו אין ראוי לחידו שהוא להמנע מן הדבור ההוא
 הנאמר בערך אבל כל אשר יקוים ברצונו ויגעו אותו ונמצא הצדק טרם וירדו
 הוא אחריו ולעצור העשן הזה בכל דור היתה הכונה בקרווא העבוי דורשי צדק
 שהם המלמדים המרות הטובות והישנות שהן ההשגה הראשונה ומתקשי יז שהם
 העתים לבב לרעת ייחוד השם וללמדו שהוא ההשגה האחרונה והיא הטובה ה
 הראשונה אבל אין לה מיטאות רק אחר ההשגה האחרת ולפיכך היה קורא
 להחיות כדריפה הזאת לעולם ולבקש את יז עד שימצאהו וימצאהו לאחרים
 כדרך אברהם אבינו שהיה אחר לקרווא בעם האחר עד שקם לתקן על אכזב ועל
 קרובו ועל כל עם הארץ ועל מלכה וסין עשן וכל אשר לכבד השם כדי ליחדו
 זאם הוא מהחלה הוא יחיד לקרווא בעם היחיד כרך אותו השם והרבהו מאד
 כמו ש"כ כי אחר קראתו ואברהם וארצה ט כ אחר קראתו למצא ^{לקווא}
 כי הקורא בשמו הוא הנק' בעם וברכתו ששמעו רבים ממנו ואיפשר שבא עמו
 וארצהו במקום עבר או איפשר שהוא לעתיד כי ער כל ימי עולם ירבה אורח
 כי יבא הטוב לרגל ויהיה על הדרך שאין כי ידענו למען אשר יצא את כטון
 ואת ברת אחריו ושמו דרך יז לעשות צדקה ומשפט למען הבא יז על אברהם
 את אשר דבר עליו כי לפי למודו החזיק ורעו כיחוד ברה"יחסו אליו כי זה מדרך
 הטבע והוא שאין על דרך זיוו טוב ומקובל הכיטון אל ער חונתם והער
 הוא שם כלל אל ההר שיחשב ממט האכטס ומקבת טר הוא שם פרטי אל
 המקום נקרו ממט האכטס וידוע כי בכל ער מן הערים יש מקום טוב ממקומו
 אחרים שם כאשר הער האחר כללע טוב מן הערים האחרים ולפי שאברהם
 היה ראש האומה הנבחרת המשיע לער ולפי מעלתו על שאר ראשי האומות
 אמר להביט ולפי שעה אמיץ טונה משיו אמן גם כן להביט אליה ולהעיר
 ולחזן על הטוב וללבה כורטי אברהם נערה כי כן טבע כל רב להרמות אל
 שרצו וכפי המקור הטוב יצאו המחצבים והוא שאין כמבאר וברו הכיטון אל

אברהם
 אלו
 להט
 לא
 ראוי
 שמש
 החת
 כי
 יז
 נעשו
 ומי
 יש
 קרו
 למ
 כי
 כמ
 ור
 הש
 ומ
 ול
 מש
 שי
 ה
 צד
 וע
 אל
 מי
 פ
 וא
 ה
 ע
 כ

אחת בכל אלה לא מציאות כפי הכוונה לפי שעשיית הכל קבע וכפי ההגלגל לברו
 נשאה הקריאה בלבד כפיט כאילו היא הכוונה לחבר אחת אל אחת ומצוא חשבון
 ואין המקצא ממט להוציא כפה בלבד אבל לצייר בלבד כפי מה שיאמר כפה כר
 שנתעורר המיד לאהבת השם ברוך הוא והוא שנטה לבכיט וכל מחשבותיו אליו ב
 בכל אשר עשה וזהו הנק' עול מלכות שמים ועם זה איפשר להשיג ההשגה האעשית
 לא וולת זה ולפיכך התיחרה פרשת שמע במלכות שמים ובאה המיטה לקראה בשני
 בשני חלקי הזמן הנמשך להטעה הגלגל אשר מן התטעה היא ילקחו מופתים
 על מציאותו יה' וכי הוא אחר ולא הגף ולא כח בגוף ולפיכך התקייט ברכת המאוורן
 אחת מברכות שמע כמו שקדם לנו הכל שיבטן המשטל יתעורר ברוך המופתים
 וכסם שסוד האהבה היא הערה על זה ליחידים כך הזמן השיר להם על זה על דרך
 שבא יום ליום יביע אומר ולילה ללילה יחיה דעת רויצה ט יום יום והקרוב אצלי ט
 שהמביע הוא הרקיע העליון המקצא בכל הנאמ' עליו הלעלה ברקיע עוון לפי שנתן
 שנתעמת מורה ומחיה הרעה האמת השכל וירוע אומ' וכן שט חלקי הזמן האלה
 יש בהם הערה אחת מסורה לכל האחר שהוא הלילה הוא מיוחד להתבודד מן האדם
 בביטו ובמשכבו וראוי לפנות מן הלכות מהכלי העולם ולהסתכל באמונה ובמיטת
 ולהרהר בס' לא כהרהורי עבירה כמו שהעיון על זה והתקייט לומר ותהא מטרתי
 שלימה לפתך וכן השיר הס' ואמר אמרו בלבבכם על משכבכם ודמו סלה רוצה
 מן שאין הטובה אלא ביצור הלב ויצור הלב האמת הוא המאמר הערב והרנר
 החשובה והוא שאמ' יעלו חסידים בכבוד ירנע על משכבותם ורכותי אמ' אין רנה
 שלתורה לא כלילה כי אין המטון הזמן הוא המטחה והשינה בלבד כמו שחושבים
 רבים' הלאים אם לא להעמיד הגוף ההוא במציאותו כי זה מעבת השם שהטובה ב
 בכריאות ההוא לשם שמים וכן הזמן השט שהוא היום מיוחד לפעלת האדם קן שיעשה
 לעצמו קן שיעשה לאחרים ולפיכך באה ההערה מן קריאה היא בספר כרי שיכונן
 כל מעשיו לשם שמים שבתו וקומו עמרו ולכתו ושאר עשינו אם שיכונן למיטת
 ירכיו ברוך ישר ויצר או למיטת יצור אחרים המוטלים עליו והטובה הראויה
 בכריאות הגוף ובמציאות היצור כרי למיטת רבי חפץ שאינם נמצאים עם חול
 הגוף או חסרון לחם לאכול ובגד לבגש לא שיבקש האדם הכריאות כרי שימלד
 האותו מהכלי העולם ולא יבקש גם כן הממון כרי להשיג היתרנות כי קן המביאות
 כל מגדעת אבל יספיק לו המספיק ובה ישיג הטובה ואל זה העשין באה מיטת קט
 בשכבך ובקומך שתי הערות לשתי זמנים על סדר מעשה בראשית ויהי ערב וירדי
 בקר' שהחשך קודם לאור כדרך כל הערר ובאה הקבלה האמיתית שמיטת קט היא
 שלש פרשיות שמע' והיה אם שמע' ויאמר' ואעפ' שפרשת ציטת הכריחו קריאתה

מדתו למען תזכר את יום יצאתך מארץ מצרים כל ימי חיך לא תתשב שהיא מ'
מיצה בפע עימה שאין משמעות הכת' ק' שהרי ראש הכת' הוא שבעת ימים תאכל
מיצה אמנם הכת' הזה הודיענו שכוונת התורה להזכיר יציאת מצרים ביום שכיפה
ובזמן קימה וסבר נכלל זה במיצה וזכרת בס' לפי שיציאת מצרים מאמתת הנפלאו'
והאמונה היא מביאה האהבה ומוזה על אמונת החרוש כמו שקדם לנו ברבנו
הראשון והחרוש מורה ומאמת במעש עיון מיצאות המחש' כי הרב לא יעשה
עצמו כטרס היותו וזה יורט בדרך קרובה שאחר הוא צהיט' ונמצא שלש פרשיות
אילו מיצה אחת כמו שכתבת המזוזה מיצה אחת ואעפ' שהן שתי פרשיות חלוקות
במורה וזהו שכת' הרב רבי' בספר אהבה מיצה עשה אחת לקרוא קצ' פעמים ביום
ומה הוא קורא שלש פרשיות והכלל הגמול שידיעת כל המיצה תלויה במורה שבעל
פה ועלה סמך משה רבי' בקיצור במורה שבכתב הלא תראה שהוא היה מאריך מאד
בכל ספורי התורה ולהחזיק באמתתם ולהראות החטוב בכל רבני השם אבל במיצה
היה מקצר בתכלית הקיצור מדרשו מעלה הרב הנאמר פה אל פה על הרב ה'
הנכתב בספק לפי שרבו הנכתב הפל המחלקת כפי דעות הקוראים כמו שאמרנו
שבעים פעם לתורה על מספר הלשונות וסבר תענו רבים והתעו אחרים כדברי משה
רבינו וכדברי שאר הנביאים ואל זה העשין היתה הטונה בקיצור רבים במיצה ער
שבאו קצת מיצה בדרך הרמז כפי שנקבל האמת איש מפי איש ולא נפק ברבני
הקבלה שהם העקר במיצה ועל דרך זה באו גם כן סורות התורה לקבל ביאורם מפי
היחידים יורשהם לא שנמוך במה שנראה מן הכת' בלבד כי יש גם רבנים נמונים
לפי משמעותם הפשוטה ולא מסרם הכת' לא למכמים יהושוע ושאר הוקעם והוקעם
לנביאים ונביאים מסרה לאש' כנסת הגזולה כמו שבארה המענה משה קבל'
הורה מסיני ולפי ארך הגלות היתה התורה מעתבמת אם לא היתה נכתבת לפיך
התורה לכתבה ועם כל זה כולן סמכן בכאורה שישמע האדם בכל ספקותו אל רבני
החכמים כמו שבא בתורה כי יפלא ממך רב למשפט' אמ' וכאת אל הסהעם הלום
ואל השופט אשר יהיה בימים ההם רצה בו אל השופט אשר יהיה בימים ההם כלום
הגזול שברוח שיפתח ברוחו כשמואל ברוח' והראיה הבחנה כי זה רצה בכתוב
הזה מה שאמ' אחר זה והאיש אשר יעשה כדון לבלתי שמע אל הכהן או אל
השופט וזה הורה לשמוע אל רבני החכמים שכל דור ודור כעשין התורה ושללא
לסור מכל הדברים אשר יצדו' כמו שאמ' לא תסור מכל הדברים אשר יצדו לך
ימין ושמאל' ועליוס יצדך לסמוך בכל משמעות התורה לא על משמעות הכתוב
בלבד שאין שם רב מספיק בעצמו אבל יצדך עוזר ממקום אחר כמו שאמ' על
היה כאטות סוחר ממרחק תביא לתמה רבני תורה עשים במקומם ועשירים

דו
משכן
י
ב
עשית
כעני
גם
מאור
תים
לך
ש
מגן
אלה
האדם
נתת
רני
ועה
ה
נה
במים
ב
שעשה
כען
ד
יה
חונ
ד
אות
קצ'
הי
יא
אמה

במקום אחר ל"ל כשם שהצורך לסחורות להביא אותן ממקום למקום להמציא המזון
 לכל כן דברי תורה יציבים למקום אחר והוא הקבלה והוצאת דבר מתוך דבר וכבר
 התאמת אלינו מדרך הקבלה שמצות ק"ש שלש פרשיות שמע והיה אם שמע ו'
 ויאמר וזה מקום ראוי להאריך בו בהלכות קריאתה וזמנה והס אמרו למה קרומה
 שמע לנדהיה אם שמע כרי לקבל עליו עול מלכות שאמ תתלה ואין ספק שאין הקריא
 לברה קבלת עול רק הטובה לברה והוא שאמ שיצרך להאריך באחר כרי לקבל
 מלכות בשמים ובארץ ובארבע חמות העולם ואין הממלכה בתעשה הראש ל'
 לברה כמההגט הפחות היום שאט מעשים הראש תעשה חיונה עק שהכרה
 פעמי' היא שאינה חיונה כי לא נרצש בה ואין זה המטון כי התעשה היא נהקנה
 על דרך נעטע לולב לבון מלכות שמים בשמים ובארץ ובארבע חמות העולם
 והטובה היא כיצור הלב ומה תעלה בתעשה הראש והלב רומם נרדס אין זה כי
 אם געת גחלה ועון פלילי הלא תראה כמה יהובח השם באמרו בפיו ובשפתו ברוט
 ולב חק ממש ומהי יראתם אותי מיצור אנשים מלמרה לכן הנני יוסף להפליא
 את העם הזה הפלא ופלא הנשאה טענה אליט אחר הויכוח הזה כל שכן לקצת
 המתהללים כמיצור ככע עמיט שהראוי לעמר עליהם בפיו וכראשו כוונ ולכס
 חק ממש שהרי נמיצא בהם שמעשים הראש בעת הקריאה הטענה הנער המשחק
 ולא יוצאו דבר מפהם ומהם שיוציאו ולא יטוט כדבר כלום ואין זה קבלת עול
 מלכות שמים אבל פירוק עול וראוי להוכיח על זה תוכחה רבה לפי שזה הוא עקר
 אמונתנו שהכל תלוי בו ועובה השתקה מדבר כזה ואעפ' שאני יורע שאין דברי זה
 מקובל אצל רבים לפי המנהג הרע כבר הקדמט שאין ראוי לאמת שההא ביישנות
 אבל ראוי שתקרא בראש הומיות על גפי מוזמי קרה ואם לא יקבלה רק אחד מני
 אלה חובה על האמת לחמול על היחיד ההוא ור'זל אמ' כפירוש אם כוון לבו יצא ואם
 לאו לא יצא וכן אמ' אם יטל לבון לבו יתפלל ואם לאו אל יתפלל והבא מן הדרך
 פטרו מן התפלה ער שתתשב לבו ועור דקדקו בקריאה שההא תמה ליתן ריוח בן
 הדבקים ואחר שרקדקו כל כך בקריאה אין ספק שיצריך לרקדק יותר ככוונה ואעפ'
 שהקלו ככוונה ובלכו שיטון בפסוק ראשון כן הקלט בקריאה לפי הצורך שהכל תלוי
 בו והוא שאמ בפסוקא קמא יצחק לפי שהוא כולל קבלת עול מלכות שמים ו'
 ואחר שהוא כן צריך שיצייר האדם בלבו מה שמוציא בפיו אות באות תבר'
 ברכה ולפיכך ראוי שנבאר אותו כפי מה שקבלתי מרבותי ונאמ' כי אמרו
 שמע ישראל הוא קריאה לשרא לשמוע שהי מצות שבאו בפסוק זה והוא שהושם
 טעם אהבתה במלת ישראל ובא שמע הנה בדרך שט העינים הנזכרים והיחז
 קבלה אמתת מקיימת ויריעה מושכלת הכל כפי מה שהוא ארס כי על כל ישראל

מיטה לקבל זה באמת בלא הרהור ספק ער שיצירו בלבם כפי מה שמוציאים פיה
 כאלו ירשו זה יריעה מושלבת ואמנם כל חכם לב מיטה עליו למקור ולרעת זר
 יריעה מושלבת ער שמתוך כך מיטה עליט להבטן ולרעת כל החכמות לפי שמוטן
 צריכות לזה והוא אמרו וירעת היום והשבת אל לבבך ורוז אמר דע את אלהי
 אביך ועבדו וכבר קדם שאין העבודה שבורה באמת מאין יריעה העבד והוא
 שהקדים תמלה דע ועל דרך זה באה מיטה שמע על שתי המיטה ומה הן שרטי
 מיטה אילע האמת להאמין ולרעת שהל המחוויב ההיה הנצחי שמציאותו מ
 מחוייבת הוא להיות כלומר מושל בט לל בכל הנמצא וזולתו והוא משגיח במעשיו
 ושופט ומנהיג כל אחר ואחר ממט והוא המיטה אותם והמזהירט על יד נביאיו
 כי הם להיות טפל על ענינים אלה והמיטה השעת לרעת ולקבל קבלה חזקה ש
 שלא היה זה הוא אחר וזה כפי מה שסופל איש איש ממט כי כל המון העם אנשים
 ונשים גדולים וקטנים צריך שיקבלו קבלה אמיתית שיש לזה אחר בשולם אין שיש לו
 והוא בשמים ובארץ ובארבע רוחות העולם כי לזה נהקנה התטעה והוא מאין על
 ערך ורמות רואה ואיט ערה יורע הכל ואיט טרע כפי מה שהוא אחר הוא בכל
 מקום כי הוא בכל כמו שבא כפי מהן מורה וירכר יל אליכס מתוך האש והאש
 ההוא היה בהר ועל הדבר ההוא בעצמו אמר מן השמים השמישך את קולע נ
 נמצא שמציאותו בשמים ומציאותו בארץ הוא על דרך אחר והמאמין כי הוד
 בשמים ובארץ כמעט הרבונטה ישיג שאיט גוף כי הגוף יגבלט מקום אחר
 ואיט כשאר מקומות זה צריך שיקבלו כולם אמונה קיימת ומי שאיט מאמין זה
 איט ממשיג התורה אמנם כל חכם לב צריך שיחקור כל זה וירע מתוך החכמות
 האחרות הפשוטות וירחיק השטיות הרחקה אמרת והוא שירע שאיט גוף ולע
 כח בגוף ולא ישיגו ענין ממשיג הגוף והוא מקום העולם ואין העולם מקומו
 כי אין מקום לכסרו טרע שהוא הוא ולא טרע מה הוא וראיה לרכר שהכמו בא
 על שני העינים הנזכרים והם הקבלה והיריעה להרחיק הגשמות ממט וכל רמוי
 מה שאמ' הנביא הלא רעו הלא השמעו הלא הוגר מראש לבס הלא הכיטתם מ
 מוסרות הארץ וזה בא אחר אמרו למי רמיון ל ומה רמות הערט לע הפפל נסך
 חרש וטרף כוהב ירקעט לפי שהעושה זה הוא ממאמיט הגשמות אמר כמשיב
 עליהם הלא השמעו וכמבאר הלא השמעו אמר הלא הוגר מראש לבס והיא הקבלה
 האמיתית שבאה בדרך הגדה בלא ראיה ומופת וכמבאר הלא רעו אמ' הלא הכיטתם
 מוסרות הארץ איפער שמוסרות הם המוכטס לפי שהסלב מוצב ארצה וט יעלה
 העולה אכל הקרוב אילע שמוסרות הארץ כעי לחכמים כמו שבא והארעס מוסרי
 ארץ ואחר זה באר היריעה הנזאת שהל הוא אחר והוא שאמר היושב על חוג

הארץ ויושביה כחגבים הטטה כרוק שמים וימתחם כאהל לשבת וכבר ביאר
 זה הרב המורה ואמר כי רשע בן המתמיד הקיים על סבוב הארץ וחלילה לו שכל
 ההיום בארץ אין להם קיום על יצורה אחת אלא כחגבים המרעפים הם מרעפים
 מיצורה ליצורה לפי שהם ההיום נפסדים וחוזרים חלילה והשם לבח מתמיד קיים
 אבל השמים ואם הם מתמידים קיימים אין מיצאותם וקיומם מעצמם כי השם
 נטה אותם וימתחם כאהל לשבת בטובם יושבי הארץ או רצה במלת לשבת
 להיותם עומדים קיימים סוף רב הפסוק הזה הזכיר כמות השמים והארץ ל
 להיותם מורים על מיצאות השם המחוייבת ושהוא אחר לא גוף ולא מח בגוף
 מאין רמות לו כמו שיוור בכחיתם כעלי המופת ולהוסיף ביאור ולהעיר על ה
 מופתו היריעה הזאת אמר ואל מי תרמוינע ואשנה יאמר קדוש שאו מרום עיניכם
 וראו מי ברא אלה המוציא במספר יבאם לכלם בשם יקרא מרח אונם ואמין
 כח איש לא נערר והרב המורה ביאר בפסוק כי מתעשה הגלגל לקחו המופתים
 על היריעה הנזכרת והוא שהוא מורה שיש שם מעע ואיפשר שכל זה רמז בא
 באמרו היושב על חוג הארץ רצה בחוג הארץ המקוק בארץ כי כל יושבי
 מתעשים והוא מעע לא מתעע אכל יושב כלומר נח מתמיד וכן ביאר הרב
 המורה כי משיעי התעויות אשר לגלגלים שאינם כפי הטבע לפי מה שיוח הטוב
 יורע החרוז במופת וזה רצה באמרו שאו מרום עיניכם ולפי הענין הגדול הזה
 התקין להפטיד בטבוא זה עם הפרשה הזאת לגל יחסה אל פרשה שזע בשע
 עשיטם אלה הנאים לקבל עול מלכות שמים שהכל הלוי בן שהספר בייחור
 הפשוט והוא שיאמין בזעיות או כממשך אליו מן הגשמות וממשיג הגשמות
 כבר יצא מדרך האמת ולא השיג כוונת התורה והוא היה סבת הגלות וכן סעיפי
 הסבה הזאת הם סבה לאורך הגלות כמו שנראה מפורש בפרשה הזאת ואל זה
 כוונת בקריאת כי תעיד בעם ביום העם וכן כוונת לקרוא פרש ואמץ המבאר
 הייחור ביאור נגלה בשבת שאחר היעום הכל להעיר האדם שיחמט בזה הענין
 שהוא שרש האמונה כי בה באר סבת הגלות ואריסותו וסבת הישועה ולפיכך
 כאשר בא משה רבי לבאר התורה בסוף ימיו פתח בזה הענין ואמר עיניכם
 הראות את אשר עשה ה' כבעל פעור ואמ' השמר לך ושמר נפשך מאד טן השבח
 את הרברים אשר ראו עיטך רועה בן שמירה המתמדת לעינת והוא שהחיים
 הניסמיים הלויים בזה יסוף רבין שהרברים שאמ' שלא ישכח הוא אחר וידבר
 לו אלכס מתוך האש קול רברים אהם שומעים והמונה אינכם רואים וזולתי קול
 לל שלא יציד איש כלבן שיש לו המונה או רברים והוסיף להזהיר ואמר ונשמרתם
 מאד לנפשותיכם כי לא ראיתם כל המונה ביום רב ה' אלכס מתוך האש אמר

לה שמו בדבר הזה שמירה מעולה מכל יצ והוא שאמר מאד לפי שברכר זה יתלן
 חיי הנפשות והוא אמרו לפשוטכם ואמרו כי לא ראיתם כל המונה חוזה בן אר
 יעלה כלבבכם כי אם האמינכם מיטאות השם וממשלתו בלב יספיק לתשובר
 נפשוטכם לא אבל צריך שהאמיט הייחוד הפשוט לגמרי ולא האמיט שיש לו המונ
 והוא שאמר כי לא ראיתם כל המונה וכן הדבר לא תיחסו לו יחס עיניו שהרי הך
 הרברים שמתם מתוך האש והאש ההוא נברא והרבים ההם נבראו בן כרך שאר
 הנפלאות וזה רצה באמרו וידבר יי אליכם מתוך האש ועם האמינכם כל זה צריך
 שהשמרו פן תשחיתם הכל בעשותכם שום פסל לרמות כל סמל הוא שאמר פן ה
 תשחיתן ועשיתם לכם פסל המונה כל סמל תבנית זכר או נקבה חוזה בן צריך
 לשמירת נפשוטכם עם האמינכם מיטאות ואחרות שלא תבאן לעשות שום
 פסל לרמות כל סמל כיו לרמות בן שום אלהות כי אחר שיעבר שום עברה דון
 יתאן בן דרך כבוד רבטל האחרות הפשוטה ואפי ימצאו להם טענת ויאמרו
 כי לכבוד השם עושים זה ריגט הוא כבודו ואין ריגט רק האמת וכענין זה
 נמצע רפס ער עתה כי לפי התעיה הזאת נעשו העגלים ושאר היצרות כמו ש
 שאמר מי לא יראך וזה הודעת הנפסר פשט מאד ער שהתמולו היצורים לעבור
 השם בתבנית זכר ונקבה שהזויר משה רבי עליה תמלה תבלית אוהרה לכו
 שיוע וראה תבלית הוה שיטא מרג עמיט שהרי יצאו מהם אנשים עושים
 תבנית זכר ונקבה והגמיל האלהות שיהו ושיב אלהי נכבט בן ויהי הנדן ויהי
 ענין איתם והם מיטותם פה על ארץ גלעמי שיהו לפי ש משנה אפול כמו
 שבה בתוכחות הנבואים וראש הנבואים שאין עלו חולק אמר כי תגלד כעס
 וכב כעס ונשנתם בארץ ובו רחז על שני גליות כי הטען מורה על שני זמנים
 וכן הורה באמרו וכב כעס ואמר כזה והשתתם ועשיתם פסל המונה כל סמל
 ועשיתם הרע כעש י? אלהך להכשפן ואמר הערתו ככס היום את השמים
 ואת הארץ כי אבר האכרז מהר מעל הארץ והפיץ י? אהכס בעמים ונשאתה
 מתי מספר בגוים אשר ינהך י? אהכס שמה הלא תראה כי כפחוש גלה סבת
 הגלות שאנחת בן היום נפיעים בן הגוים העוברים עז והוריעם כן שאורך
 גלעמיט הוא על שאין אט עוכר השם לכו ככל לבכיט והוא שאמר ויטותם פ
 בעינים הים ועברם והוא שאמר ועברתם שם אלהים מעשה ירי ארס עין ואין
 אשר לא יראו ולא ישמעו ולא יאכלו ולא יריחו הנשאר אחר הנבואה הזאת
 ספק כי הגלות סבת עשות הפסל והנמשך אלון מבעול מצות המרה ואריכות
 הגלות הוא על שאין אט עוכר את השם ככל לבביט וזה יהמיר ער ששוכ אל
 השם ונבקשן ומצאת ונה קרא הנביא את מתקשי י? והוא כששטי ייחורו

יאמר
 שכל
 גס
 קיים
 שם
 ברת
 ל
 אמת
 מ
 עינים
 מיץ
 ופחם
 כא
 י
 רב
 טעם
 הוה
 בטע
 ר
 ורת
 ישי
 וה
 אמת
 גשן
 פ
 ש
 השמח
 ר
 רב
 קל
 ומחמת
 אמר

וממשלתו העליונה טראוי ונסלק כל ספק מלבט והוא שטאמר ונקשתב משם את ה' לא
 ומצאת כי תרשט בכל לבך ובכל עפעך ואחר שכת זה כפירוש במורה משה שדין
 עליה חולק מאנשי הרבות לא שאר תרועות על אורך גלותו כל הימים אשר לא נרשט
 בכל לב ובכל עפע כי המשיג זה הוא השלם ואנחת לא נתפאר לומר שאנחת טעט או
 הרב ממט שלמים ומי יתן עימא אחר כי במצא האחר ימשט אחריו וכיס ואז נכח
 מן הגלות לא קודם לא שהסבה על אריכות הגלות הוא הטענה שעומסים עליט העצבי
 המשחקים עליט ואל זה טון נעים ומירות באמרו לא לט' למה יאמרו האים ר' לא
 שאמונת רעה ואמונתם טובה שהי' צהיט בשמים וממשלת העמים עליט היא ל'
 לציטט וחפץ לייסר ולהוכיח בממשלת כמה חיות רעות ובממשלת כמה ייסורי' שהכל
 לתפוט ורשט הממשיך הטבע

ואנחת בחטאית וכשועת אבותיט עובדים
 עובדיהם כמו שיער משה וזוהי ועל זה הזהיר תמלה על רבעה זכר או תקבה מזה
 ט מין האדם ואחר כך אמר תבנה כל כהמה אשר במים תבעה כל צפור כק
 תבנה כל חומש בארמה רינה ט שאין מעלה בעטין העבודה בבחינת האמת לתבעה
 זכר או תקבה ממין האדם על תבנה אחר משאר בעלי חיים ולא על עבד המועת
 בעלי חיים שאין להם עמירה וקיום היתה הטונה הראשונה לאסור רק על השמש
 והירח ושאר הטכטים העומדים הקיימים וממשלתם גליה לכל העמים ולפיכך הקטרה
 טרה שלא לחלוק להם כבוד כי השם א קטא ואין רשט שיעלה כלב איש שיש ממשלה
 לשום נמצא רק מאת ית' וכל שכן שאין ליתם ממשלה לאחד מן ההכלים העפדים
 כשר או זולתו יום ט לא שאר להם שום טענה בהשתחיתן
 לתמוטת הקן גם כי יאמרו חכמיהם שאינם משתחיים לתמוטת הקן רק לכבוד ה'
 האלוהי השם מהשתחיות לשום עבד זרה
 כלתו לאלהים לכונו לא לשוט תמונה כש לעינכים ההם שאין לשום
 אמונה גדול כמה כמה

אמר הנביא ולא ישוב
 אפיה על גתלו להם
 אצל לבו
 אצלה כשר ואוכל ויתבו
 ער שרב האומות
 ער שישוכו יתבו אל האמת ונעבדו יחד
 שכם אחר כמו שכחו נבואות הרבה על זה כמו שאמ' ולעברו שכם אחר ואמ' כיום
 ההוא יהיה ר' אחר נשמו אחר ר' ל' שהיה האחרות טועת אל כל העמים ער שיהיה

שמו
כ

שמו אחר והוא השם המורה על אחרות הפשוטה היט ספק בנה שזאת הנבואה
 לא התאמתה ערוין כמו שלא התאמתו רבות אבל הרב בהפך שז"ל ש
 אחר זה יתבאר על אמרו ושמו אחר שזה נראי אין לו מיצאות רק אחר שמלא
 הארץ רעה את רשע הכל השם ההוא המורה על אמתת לא שיעלה כלב אחר
 כל שכן כלב הרבס כי השם הזה שזה ידחקו השכל מיד ולא יקבלו הדמיון ו
 והרוב שהשכל יאמר ואיט טפל כרעה הדמיון אין ראוי להכשל בו ואין זרה
 כי אם שמו אחר שזה משלמות אמונה שיאמין האדם מה שלא
 יקבלו השכל רבני אלהים חיים ואם לא הוציאו זה בפיסד
 כי אין קיום לאמתת מיצאותו כי אם עם האחרות ומעשה עשות כל המועד
 שהוא המורה והוא שהגלט והוא המאריך גלובט ער אשר נרשט בכל
 לכבוט ובכל עשית והוא שנאמין האחרות הפשוטה וממשלתו בכל והוא אשר
 ענה ואמר אחר זה השמע עם קול אלהים מרבר מתוך האש כאשר שמעת אתה נתי
 רוצה בו שלא שמעת רבבו רק על דרך פלא שבא קול נבא מתוך האש שלא בא
 כמהו לעם אחר וכן זכר חרש אחר שלא בא לעם אחר לא לפטו ולא לאחריו והוא
 שהראה השם נפלאותו לעיני האוהבים ולעיני האויבים והוא שאמ' או הנסה א
 אלהים לבא לקחת לו גוי מקרב גוי דל שלא יטעך אות או מופת שהראה און שהשמע
 על אחת מן האמונות לפי שהרוב הוא אשר יתבארו בו נעשה בלט וכורך
 ומעשה שהרי הוא עובר ואיט נראה לכל ואין אחר מהם מהמיר באותה משה כן
 וזולתו השמעת מעולם אחת מן האמונות שהתבארה לעמר שחיה כצבא יוס או יוג
 יומים מואכל השמים טוב או דע מתק או מר וישכל חיה מהמן ארכשים שנה
 וטעמו כעפתי כוכב ועבה ראה גם ראה ההפל הגול שכן אמונתו וכן
 אמונתם שמה רביט שאין אט מהפארים בו רק כמעלת הנבואה האמתית
 המתמדת היו הנפלאות על ירו עליט מהמירות ארכשים שנה והוא גם כן היה כן
 מזה ועשרים שנה כמותו לא סתה עיט ולא נס לחה ולא ידע איש את קבורתו
 כרי שלא ירבוה אצל אחר במיתתו וזה קרהו לפי שהשם הזה אעשה שלימה
 וזהו שיהיה עליו ענין זה
 וזהו שיהיה עליו ענין זה
 וזהו שיהיה עליו ענין זה

כעסונו בהכלתם ואת אקטאם בלא עם כגוי נכל אכשסם והוא נאמ' על שה אמות
המושלטות בו וכאשר יתאמת הרע ק יתאמת הטוב שיחל לט וכבר יחל הגאלה
במקומות רבים ובתחומת השירה אחר הרעט גוים עמו כי דם עברין יקס וקס ישיב
לצדיו וכפר ארמתו עמו וסוף כל רביו אחר אשר ישרא' מי כמוך ונאמ' אם יהיה
נרחק בקצה השמים ורכים כאלה ובפרשה אחר ומצאוך כל הרבים האלה באחרית
הימים וסבת ער יי' להיך נשמעת בקולו רוצה ב באחרית הימים בסוף זמן ארוך
הוא ימי הרעה לישראל נמצא באחרית הימים יהיה לעוב לט כאשר טוב לשמע
בקולו והוא אחר שעתהו ייחוד גמור בלא הרבור רע כי הכל הלוי כזה ולפיכך
צריך כל אחר ואחד שישב אל לב זה ולפיכך הקיץ להארץ באחר סי לקבל
עול מלכות שמים עליו כלעז על קיומה לבן ומחקרי ידעונו שש השבת והוא י
שיציר לבו מלכות השם בשמים ובארץ ובארבע הפאות והוא העול שמתוך
כך יירא ויפחד ויבהל וישומם ויחשב עימו בריה שפלה ויכע כעשה ראוויה וזה
הוא העול האמת שמכעע טטאו לפי שימצא וידע טב השתלעמן שלא ישיג
מוט אמת עימו כשאר המושגם לרב גלע ועצמותו אמנם ידע שמו המורה
על הוויתו הנצחית בלבד ולפיכך באה הקבלה לסמוך לו כרוך עם כבוד מלכותו
מרוך שאמתו יעקב אביט כמו שהבאר במקומו ונאע' שפסוק זה לא כתבו משה
וכי כבר נתאמת שרבי הקבלה נאמרו מפיו כמו שקיבל שאר התורה מפי שכינה
ולפי שלא נכתב כפירוש הקיץ לאמתו בלחש מפני המייעם כמו שעשו הספרים
רכים מפני הרעים ואחר שנאמר זה בלחש הקע בקצת המקומות לנומר השאר
בלחש ויכול מקום צריך שתא הקריאה תמה וירקק לזמן רוח בן הרבקים שלא
יכליע אות באות כל שכן צריך שיזהר שלא יקרא בטעות והלא אם ידבר האדם
לפני אחר המלכס או אחר מן החכמים ויתעה ברבו יהיה כמתעטע כשיעו קל
וחומר למלך מלטי המלטי הקב' וזה הרקדוק הנזכר הצריטן בכל שלש ה
הפרשיות אבל פרשה ראשנה צריך שלא יקראוה עראי והוא שלא יעשה שום
מלאכה בשעת קריאתו לפי שהכל הלוי כקבלת עול מלכות שמים ובאהבה הבאה
מתוך הקבלה היא והוא שמוך לו ואהבת ונאמר שהאהבה שם מונע להתקרות
שעים זה לזה לא התקרות אף או כל אף ופעלתם כי פעמו רבות ימצא מקרב
כפה ומרחיק בכליות קרב שפתים ורחוק לב ואין זה קרבות ואהבה אבל רחוק
ושמא אמנם האהבה היא התקרבות היורה שהיא בארס הרעה והוא כשרעת
זה קרוב אל רעה זה ורעט והוא רטון משוקו לא זולתו ועל דרך זה נקרא אברהם

נעמת אהבה בתעטעם ילקיים האהבה וחזקה אמ מיס רכיס לא יוכל לכבת את
האהבה ונהרות לא ישטפו וקיום האהבה בעצמו הוא הגמול הנצחי והוא התעטע
הגמול הפשוט מכל יצור ומכל עני מה שלא ישג מלך כזו נרס כתייו ואלו הוא
מוחק על כל העולם הזה לא ישג העוין אשר ישגהו היחיד האוהב והוא שהפלוג
הביא ואמר מה רב טובך אשר יפנת ליריאיך פעלת לחוסים כן רוצה בן לאותם
שיראו השם ולא זולתו והחוסים בן לבנו והם האוהבים אבל הגמול הגופני
ישג כל אדם כפי מעשיו וזה גם כן כפי רצון השם שפעמי שהתע ישג טובות
העולם הזה ברצון ועליו נאמ' ומשלם לשועאיו אל פשו להאכזרו והרבאר כרגא
טבון דאיטן עברין קדמוהי במייהון לאוכריהון ולא מאחר עובר טב לשאורדי
טבון דאיטן עברין קדמוהי במייהון משלם להון ופעמי שהידיק ישג גם כן עובר
העולם הזה כיו למטא דברי חפץ מתוך הטובה ההיא הצניכה לו כפי טבעו ו
ובטביל עשין זה היה מיישר משה רבי עה לעמו הייעורים הגופשים לא שהס
הגמול האמת והטבעי כי על דרך האמת כפי המציאות הנראה הגמול הרוחני
הנצחי הוא האמת והוא הנמשך לאהבה אמנם הגמול הגופני שהיה מיישר
אריך חלב ורס וירידת הגשם כעט ושאר הטוב הנמשך לזה הוא על דרך שאר
הפעלאות כירידת המן וזולתו והוא שאמ' זל אין מול לשרא שאיב כשאר האומות
שהם משולמים ונעובים לטבע ולממשלת הטובים כמו שאמ' משה רבי אשר
חלק יי להיך אותם לכל העמים והביא אמ' מאותה השמים אל תחת כי יחת
הגנים מהם רוצה בן שאר האומות הם תחת ממשלת הטובים אבל ישראל לא כי
השם נחרו לנחלתו וחלקו כמו שאמ' כי חלק יי עמו יעקב חכל נחלתו ואמר
וזכרת את יי להיך כי הוא העתק לך כח לעשות חיל ואמ' ביישור הכרסות וראו
כל עמי הארץ כי שם יי נקרא עלך ויראו ממך ואמ' ביישור הקלעת והיו כן לאות
ולמופת ולורעך ער עולם רוצה בן הזמן הארוך אשר ישכט בגלות כי כל ספק
הוא למופת כי הוא תחת אשר לא עברט את יי להיות בשמחה ובטוב לכב מרב
כל ומרר לנו מרה כקד מרה שנעבר אויבינו הם אויבי השם ער אשר ערר את
יי ונאהבנו בכל לביט ובכל נפשיט ובכל ממוניט כמו שכאה המציה ככל לבבך
ובכל נפשך ובכל מארך ועם האהבה לא הסתלקה היראה כי ליראה מטא גדול
כמצות לא העשה כמו שלאהבה מטא גדול כמצות עשה כמו שאמ' עבר מאהבה
שאם כאת לשטא רע שארה אוהב ואין אוהב שונא עבר מיראה שאם כאת
לבעוט רע שארה ירא ואין ירא בעט ואין האהבה שלמה ער שמה יראת

האהוב על פני האוהב והיראה מהחוקק המלה כלבבך כמו שאמר ראשית חכמה
 יראה לו והיא יריבה לקטת הגמול הנצמי והוא שאמ' ויטע לו לאהיט לעשות את
 כל החקים האלה ליראה את יי' לאהיט לעוב לט כל הימים למיוהט כיום הזה הנה
 בפסוק הזה הראה החיים הנצמיים בסבת היראה הקורמת בזמן אבל האהבה
 היא קורמת במעלה ולפיכך נסמכה לייחור שהוא העיקר ואמר שמה על הייחור
 ועל האהבה שהכל תלוי בזה מצות אילו טה על דרך קיום ואמר והיו הרבדים
 האלה אשר אנכי מצוך היום על לבבך והנמשך לזה ותמלה טה שיהיו חקוקים
 על הלב כדרך שבא כתבם על עמ' לבך ובא בתורה ופן יסורו מלבבך כל ימי חיך
 הנה בפסוק הזה טה לזכר המיר ועור דרשו טו שלא יקרא למפרע שלא יקדים
 מצוה למצוה או פסוק לפסוק אבל מותר לקראו בכל לשון שכן משמעת שמע כל
 לשון שאתה שומע רוצה טו שאתה יורע ובלבד שירקוק באוזנו לשון בקריאה
 ואחר זה טה ללמד הרבדים האלה לבטם והתלמידים הם בכללם שיקר הבטות
 הוא כנפש אבל הכטם קורמים טבה בטור הנפש והאף ואחר זה טה לקרוא
 ק"ט פעמים ביום והוא אמרו ודברת בס' ונאה הקבלה שזמן השכחה הוא כל הלילה
 שרב בט אדם שוכטם טו על מטותיהם אבל כרי להרחיק את האדם מן העבודה
 עון חכמו שלא יאחר ער אחר מצוה ועור עון כמו טן שלא יאכל האדם ולא יישן
 אחר זמן הקריאה ער שיקרא והזמן ההוא הוא מצוה הכטטם וכפי המנהג הפשוט
 שקיעת החמה וכן מצוה סופרים שאע"פ שקרא ק"ט בכרבותה יקרא פרג ראשונה
 כשהולך לשכב וכן בארה הקבלה שזמן קימה הוא ער סוף אלע שעת שהוא רובע
 היום ומצוה לסתלה שיקדים מעט להנץ החמה והוא כאור היום שאין הטטב
 נראין וזה שהוא זמן קימה למכ בט אדם ומה שאמ' בטכך בביתך ובלבד כדרך
 אע"פ שמשמעו שכלל עסקיו שהם כישובה או פהלכה ערך שקרב בס' אמנם
 הקבלה בארה שבאה לפטור העוסק במצוה והחן וכוננו טו שישלע עזרה הלב
 במצוה ועור דרשו חכמו בס' יש לך תשוב לרוב ולא ברוב אמרים רוצה טו למעט
 שיחת חולטן ועור אמ' עשה אותם קבע רוצה טו שיקבע אותם ולא יטחם מפט
 עסקיו הצרכים ע' ואחר טן בא וקשרתם על מצוה רבילטן כיר וכנאש ע' שיהי
 כלי לפעלה האדם וטה שיהא אות האמונה והמצוה וזכר יטאה מצבים לפטו
 כרי שיהיו כל מעשיו לשם שמים וכן ינשמו במקום ציץ על הראש טו משמעת
 הטוטפות הוא ציץ ובא על חך דמו כמו שאמר החכם הקן לראשך לעית חן
 עטרה תבארת המאך וזה כל כדרך ולא תטור אחי לבבכם ואחרי עטכס

המיטה והזטה והם כוללים האמונה והמעשים והפילין על יריהם כגד הלב ושלואש
 כגד השיעם והקבלה בארה שמלת טוטפת רומזה על ארבע פנים טט כגדפי שהם
 פה באפריקי שהם ילפי רב קרושהם היצריטן על גוף נקי וקרוש ואחר זה בא וכרבת
 על מיטת מוונה כרי שיוצר הארס את העם בזאתו וכטאו והמוונה היא שה פרושין
 כלבד שמוע והיה אם שמוע לפי שבזה פרשיות אילן כלבד באה מלת וכתבתם
 והתפילין הם ארבע פרשיות שנים הנסבות ועור קרש והיה כי יבאך לפי שבארבע
 פרשיות אילן באה המצוה פטרה שהייתה על היד וכן השיעם ואשר הוא האות
 עליו הוא הסכה התבליה והוא הסכה התשובה משאר הסכות ואע רואה כמה
 אנשים מעמים הפילין וקובעים מוונות ולא יעל על לבם מה שכתב בס כר
 שכן שאינם מרגשים כוונה הראשונה בס ואין אלה אלא כמתעסקים המגלים
 חזרתם או אשר כירס שפעלתם הכל והראוי לכל משטל שיעשו המצוה בכל
 לבו כדרך כל כעל מלאכה מחשבת כי הטנה הבית יתבונן לכמות כאשר ראוי
 לו וכאשר תשלם המלאכה יהנה והוא סוף המעשה שעליו היה תחלת המחשבה
 וכן המקיים מצוה הפילין ומוונה תחלה יש לו לרעה מה כתוב בו ואחר זה ירע
 ויתבטן כי הם לאות ולוכרין ואמנם שה פרשיות שבאחד לקבל עול מלכות
 שמים והאחר לקבל עול מצוה שלהם החפץ על דרך הטנה הראשונה בארה
 המצוה לכתוב אותם כהפילין וכמוונה לפי שזה צריך בכל מקום ובכל זמן ו
 ולכל אדם אבל שה פרשיות האחרות שבאו על מצוה כסר אדם וכסר
 במה להזכיר יצואת מצרים והזכרה הוא בא כפי הטנה הראשונה כרי ל
 להאמין בזו טבע היצריך לקיים אמונה הגמול האפטי הספיק בכמתם ספ
 פרפילין כלבד והוא שאם והיה לך לאות וכבר קרס שהרשין בו והיה לך לאות
 כי כיר חזקה למען היתה תורת יי כפיך ראה גם ראה כי כל המעשים שבאו
 במצוה באה לבזר הייחור והאהבה והיראה וללמד איש את איש כפי מרה
 שהוא וטורע מתך רבוע כי לפי שלא טרא ולא טאהב כראוי נעזבט ושולחט
 למקדים וכשזכט אל יי יבא הגאולה ברכי המופת אם יתמהמה חסה לו וואת
 שאם הנביא ביעו הגמול אל רופי צדק כי נחם יי ציון נחם כל חרבותיה
 ויש מרבה כעזן וערבה כן יי ששן ושמה ימצא בה תרה וקול זמרה
 איפשר שאמרו בעון ובין יי בא למוזן על ששן ששמים ששם עולט כט
 עליה אמנם בקריאה יודע צדק אין ספק ששן זה רמז באמרו אל
 תראו חרפת אטע ומגדופות אל תחתן שהאמונה והאפיות אונתו ומחרפות

כזה על אמונתו כנתינת הטוב הנפטר והתענוג הכלי והכלה הנמצא אצלם בהיותם
שוקטים על שמריהם ואח' שבסוף יכלו כולם כנגד שהוא עומד בקופסא אבל אנתן
השטחים לכל רוח עמור לעולם וישועתו לרור דורים לא הכלה לבצח והוא שאח' כי
כי כנגד יאכלם שש וכצמור יאכלם סס וצוקת לעולם תהיה וישועתו לרור דורים

פרשת והיה עקב

ביראת יי מבטח עון ולבנו יהיה מחסו
יראת יי מקור חיים לסור ממוקשי מור

היראה היא כשיפחד האדם ויראך פן יקרע רע אם יהיה כך או אם לא יהיה כך
והוא נשמר מן העשין והוא והטרה טרה ליראה את השם כמו שאח' אה' יי אה' יי
טרה ואורו העבור והיראה קורמת בזמן לאהבה והוא שאמר ליראה את יי אה' יי
ללבב בדרכיו ולאהבה אתו וכמו כן האהבה היא הקורמת במעלה ליראה כי האהב
היא הטבה טרה היראה וצריך לאדם כשיאהב ויעבר האהוב שלא יעברו
דרך עבאי רק דרך כטעה ויראה והוא שאח' עברו את יי ביראה וזה רצה באחר
ואורו העבר כלומר בדרך העטרה שהיא ביראה וירוע שיראת השם טללת רוב
מיטה הטרה וכן המיטה המעשיות שבין ישיג האדם השלמות הראשון בזמן
והוא שלמות המדות הטובות והוא המסור לכל אדם וכן איפשר להשיג השלמות
האחרון והוא שלמות היריעה ולעל השלמות הראשון אין קיום לאחזק והוא שאח'
לכל ייראה חטאו קורמת לחכמת חכמת מהקיימת וכל שחכמתו קורמת
ליראה חטאו אין חכמת מהקיימת והוא שאח' הפרס ביראה יי מבטח עון ו
והעו נאמר על השלמות האחרון כמו שאח' מכל עו עו יי וכן החכם להוריע
הספה הטבלה אשר ליראה שהיא החכמה והנסיף כי אור ואמר ולבטו יהיה מחסה
רועה ט ולבט השם שהם חכמה אורו והיורעים את שמו יהיה הוא מחסה
כמו שבו אומר ליי מחסי חכמה הוא אין שלמות ביראה ואין מבטחה
מבטח עולמי וזה כחכמתו וכן חכמתו אין יראה אם אין יראה אין חכמה
אם אין רעה אין כנה אם אין רעה אם אין קמח אין טרה אם אין

תורה אין קמח זה לשון התנא נלשון הרב רביע הוא כי רוצה בו שכל אחר
 משעם מושיל כמיאדות האחר ומשלים את אמנם עשין רביוו בבינה וכרע
 הוא עשין פלוסופי דק מאר זהו לשון והוסף לכאר בונג הוא באור דק ועמוק
 אבל שלשה הונגה האחרים קצר בהם ואשר נראה לפרש במאמר הזה כי אמרו
 אם אין תורה רוצה בו לנלי מצות התורה שבאו ללמד הדרך הישרה לאדם בה
 בהנהגתו הן לאדם כעצמו הן בית ובין אחרים והוא הנהך דרך ארץ רוצה בו
 הדרך הראוי לעם הארץ כפי ישוב הארץ כי סן מצאט ארץ במקומות רבים
 כפתוב שבא במקום עם הארץ כמו שבא וכל הארץ באו לשבר אנכי הולך בדרך
 כל הארץ ומזה טאמר על מוסר טו אדם דרך ארץ ואמר החכם אם אין תורה
 אין דרך ארץ רוצה בו לנלי המצות שבאו על זה מאת השם לא היה דרך ארץ נ
 נמצא ככל על שלמות לפי שער פרא אדם יולך ולפיכך צריך ללמוד התורה
 הכללי ואמ' אם אין דרך ארץ אין תורה רוצה בו לנלי טבע המוסר הנמצא באדם
 לא היה שלמות לתורה ולא קיום למצוהיה הבאות על זה לפי שמצות התורה
 הם הערה בלבד והכונה במאמרו זה לשון תעלעל האחת שלא יקל האדם במצוה
 מן המצות ואפי' יהיה האדם מוטבע בהסעות החסונות כי המצות הם המישורת
 והמעמידות אותם והשנית שלא יספיק שיהיה ביער האדם בקיום המצות בלבד
 אבל צריך שירקוק ויחזור על כל מדה טובה והנמשך אליה וירחיק כל מדה רעה
 והנמשך אליה ואעפ' שלא באה מצוה במדה כפי על זה כי האמנם על הכל השיה
 התורה והמשל בזה שלא יספיק לאדם בהמשע מן המאכלים האסורים וימלא ב
 טעם מן המותרים כי אין זה כוונת התורה אבל למטע כל מותרות במאכל ובמשנה
 ובמלבוש ופכל עטיני האדם ואל העשין הזה כוון החכם שלמה כפשוטו שלפך
 ונל' לחזויה במורה וברוך ארץ אמר שמע אלה בני וחכם ואשר ברוך לך
 והוא באר' כל מה התורה והתחכם בה והרריך מחשבך או שכלך ברוך
 הפעלה והכנסתו ית' אמת דק ארץ לפי שהיא הדרך הישרה לעשות עם
 הארץ ולפיכך אמר רש' כי א ירועה כי סן יאמר על כל דק סלולה מעור אל
 עיר ולפי העשין הזה אמר רש' ק יוגס בידו שזהפכל הולך ורזל אמרו על העטיני
 האלה שלא התיירה והתורה עליהם אם ית' דר מפט מה לא נכתבו במורה
 לפיכך אמר שלמה עשות ספרים הרבה ימוז באמרו ואשר ברוך
 לך וסוף בו כמבאר אל תהי כסובאי ית' כי סובא וולל יורע
 וקרעם מלפני עמה ורע כי מהרסו שתיית היי' ורעיה ואעפ'

שלא הזהירה עליהן התורה אבל טונת התורה נמה שאסרה הזהירה על התנוע
 אבל אין טונתו מספיק לכתוב הכל ואל זה טון התנא באמרו אם אין דרך ארץ
 אין תורה עור אמר אם אין חכמה ופירושו כבר הקדמתי וזה גם כן בא לשרת
 תועלות האחת שלא יספיק גם כן לאדם בקיום מצות התורה בלבד אבל צריך
 שיחכם וידע מה שהעירה עליו התורה מייחוד השם ומאחבתו והוא שישתדל
 לרעה כל המציאות כפי מה שהוא שמתוך כך מכיר מי שאמר והיה העולם
 ומייחרו בלבד ואוהבו וידע טנת המצות שהם היראה והוא שאמ' החכם אם ה
 תבקשה ככסף וכמטמועם תחפשנה או תבין יראת ה' ורעה קדושים תמצו
 והצעת שלא יסמוך החכם בחכמתו ואפי' השיג הצגה אנושית שלמה אל יזלזל
 במצוה מן המצות המיראות האדם לפי שהן צריכות לקיום החכמה האמת
 עור אמרו אם אין דעה כבר באר זה הרב רבינו וכעשין הביאור ההוא חבר פרק
 אחר בחלק הראשון מן המורה והוא פרק ס"ח ומשם תוכל להבין קצת פירושו כי
 שם באר' והמשכל והמושכל אחר וזה העשין אצלו רמזו ול' כמה שאמרו לרע
 להודיע ולהודיע לרע בא במקום המשכל ולהודיע במקום השכל ולהודיע במקום
 המשכל והרב המורה פירש בפרק הנזכר שהשכל בפועל הוא על הדרך הורה
 לעולם ועל הדרך הזה יהיו לעולם הנצחיים אחר המות ברעהם השם
 שהוא א' הוא היוצר והרב רבי' פירש המאמר ההוא כרצונו ולא יודת לסוף
 דעתו איר' הפדיל השלש פעולות ההן בשלש כמות שהזכיר ושם היה ראוי לצרף
 העשין שצדף למצוה אם אין דעה אין בינה ואע"פ שרצה בו שאם אין דעה
 במושכלות הראשונות שחטן השם בהם את האדם מכלי למוד לא היה מציאות
 לבינה היא הקטנה המגעה בלמוד כמו שידוע שכל החכמות המופתות ערשית
 בכח המושכלות הראשונות הנלקחות למופת ולעיל זה לא היה מופת נשאל
 אם אין בינה אין דעה רוצה בו לעיל השגה הבינה הקטנה אין הלימוד שצדף
 השלם חכמה במושכלות הראשונות בלבד וזה בא אצלנו בפרק הנזכר באמת
 היא החכמה ועל החכמה המופתות הנוו דברו ולפי' בפרק הנזכר רבי החכמה
 שהם ברעה החטנה ובלמוד ולפי' שהיה ההכרחי החכמה וקצתו זה כבקשת
 הפרס ברפילה ואמרו אתה ל' דעה ומלמד לאטע בעת חסון המטה
 אל הדעת והלמוד אל הבינה קטנה בלמוד כמו שאמ' בכל קשיע קשה
 כנה כמו שקדם כבר ויש בו בברכה היא השכל איתתו שרצה
 לחזק ולהחליף ה' וכו' רמז למאמר הפסוקים בשכל

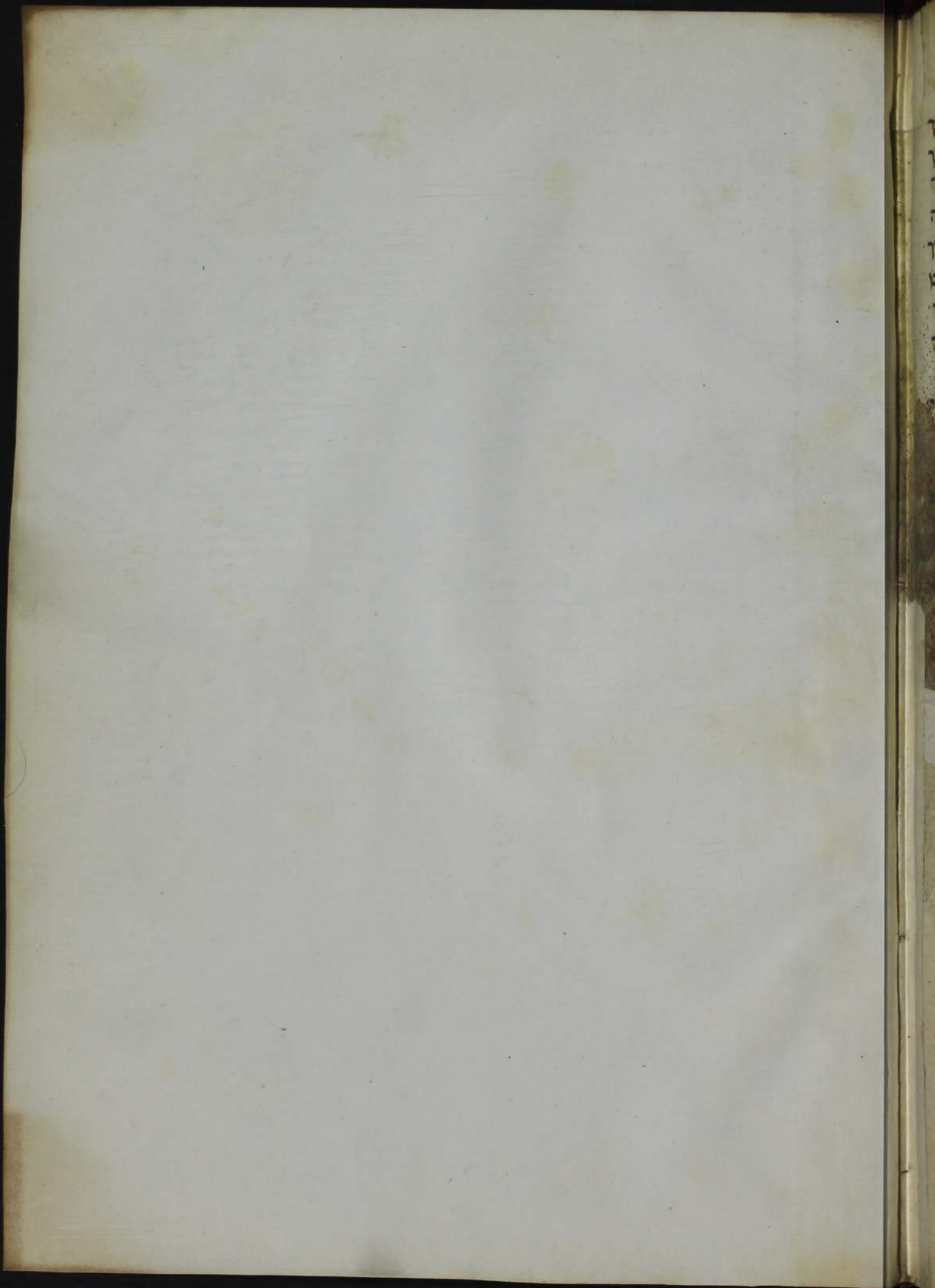
ומשכיל ומנוסכל וחרמו הברכה ברעה לפי שהוא מזה השם מאין עור אטשי והוא
 הסבה לכל חכמה ויריעה זה אצל הרצון באמרו אם אין רעה אין כינה וזה גם כן
 בא לשלש תועלות האחת כיון שיסמך האדם כמושכלות הראשונות ואעפ"י שאין ע
 טרערת במופת והשנה שלא ירחה האדם דרך המופת כדרך שהיו רוחים אותו קצת
 הראשונים ער שהיו קצתם שאין דבר טרע ברך המופת כמו שנבר בפרשת נשא
 וזה הרע מרחיק החכמה וארע מעלתה ולפיכך בא התנא לרמות אותו השלישית
 שישתל האדם להבין דבר מתוך דבר על מה שאיפשר ולא יספיק לו כמושכלות ה
 ראשונות ואחר כן אמר אם אין קמח אין תורה רוצה בו כי עליו מיצאות המזון ה
 האטשי הביטע והוא הקמח ואשר הוא ממיט לא היה מיצאות לתורה כי כפי מא
 מאכל האטשי יזך שכל האדם ללמוד תורה ולרעה ואמרו אם אין תורה לל כי עליו
 הטנה הראשונה באדם על התורה ועל הנמשך אליה לא היה לו מזון נבחר ממזון
 שאר בעלי חיים והיה נמשל לבהמות הלא תראה שהכפריים האוכלים השעורים
 והמאכלים הגסים יתרוגז מעט על הבהמות וקשה הוא מאד עליהם להבין מושכל
 אכל המלכים שחאכלם נבחר רעהם רובם על הרוב ער שנאמר עליו לב מלכים
 אין זקק ומתכל התורה עק להם המן לרב צרבת למזון טוב ונבחר והטנה כמ
 במאמר הזה לשלש תועלות האחת שישתל האדם להשיג המזון הראוי לו ולפיכך
 צריך האדם שילמד אומנות שיחיה בה השנה שיקק מזונט על הדרך השנה לא
 ישנה נפשו ולא שרצלה במותרות ואעפ"י שלא באה מצוה בכיבוד על זה כי זה
 מפסוק הלימוד וזה יוצא מאמרו אם אין קמח אין תורה וישעלת השלישית ש
 שהמנהיג עיניו במאכל כדרך השנה ער שומצא עצמו מזון לחכמות אה
 שכל התכלות העולם כמעשה אטשים שהם חכמים לרעה שאינם כמט
 כפי ענין ואין זה לא כמו שנאמר בהם וכסף הדכתי לה וזה עשו
 כל שעומד לזרז שכל לרעה האמת ולהשיג השנה אטשית
 האמתים שהיא כוונת התורה כנרע המצטר
 היה אם שמוע השמעו אל מצותי אשר
 היה שהטנה בכל המצוה היו
 האהבה היא מתוך החכמה
 והתפילה ירועה שהיא
 והוא מורה כי על לבו
 לרואה את

שלמה או זולמן מן החכמים נחפש שאר דבריו היטב וירבאר לן
 המסופק וכאשר חפצת דברי שלמה על העשן הזה מיצאנו לו פירושים
 למשל הטכר אמר אוג בקיץ בן משכיל נרדס בקיץ בן מביש ואמ' מחירך
 עיני לא יחוש ושאל בקיץ ואין ואחר שמיצאנו שכהה בענין על השעלה ב
 בחרישה בזמן החורף ועל השעלה באגרת הלחם בקיץ ובקיץ ידענו כי ימות
 החורף הם זמן היצמיחה והגדול והלחות וימות הקיץ הם זמן הבשול וההתך
 והיוכס והארס ער מ' שנה ילך הלך וגל' וממ' שנה ולמעלה ילך הלך וחסר
 גם כלמורו לא ישלם ער היומן בן מ' שנה כמו שאמ' בן ארכשם לבינה לפי ש
 שרתיחת הלחות מונעה וסות ההכנה לפיכך ירבאר לט' כי החקק במשל הזה
 הוא נשוא על זמן הבחורת והוא זמן החרישה כי בן ראוי לו לרוש ולחקור מפי
 זאחיים ולשמוע וללמוד ולשטת ולעמד כל מרה טובה גם בן מפי הטובים
 ואחר שיגיע זמן הכינה עליו להתבונן באשר למד ולהוציא דבר מחקך דבר
 ואחר שיתאמר ולפי שרב התלמידים יפסקו הלמודים ויעזבוהו אחר צאתם
 מהבית ויהיה בענין זה הקצירה כי כזה יפעל הרבים מן התלמידים
 והנה יתקן היות על חורף הם ילך בשעלה שהבין בקיץ לחמה והאמר
 בקיץ יתקן היות על חורף הם ילך בשעלה שהבין בקיץ לחמה והאמר
 האחר כל הימים יתקן היות על חורף הם ילך בשעלה שהבין בקיץ לחמה והאמר
 זה שמוע ויעלם כי היות על חורף הם ילך בשעלה שהבין בקיץ לחמה והאמר

C.

כן דרשנו וכן הראוי לא יביט בתלמודו כלל וקצת זמן יביט בדרך
 ואחר כך יביט בדרך שבאי וסופו מה יהיה ובה כמהלך רישך ומחסור
 מאן רל שלא יהאשמן התורעשה ויאמר מאחר שלמדת זמן רב ואשיר
 מה לי עור לטרוח עור לבקוח מן הריש והלא הוא רחוק ממני מאר אל ישעך זה
 כי הריש יבא כמהלך שיבא למחון חפצי פסיעה אחר פסיעה ואם רב ממני הדרך
 והמחסור יבא באיש מאן שהוא בא מעט מעט ומצט עליו וחרבו על ירכו ובקרו
 אל אויבו יכהו מכה רבה ויעיכר ראוי לכל כן משכיל שלא יקדם בעת הקציר
 וכל ימיו ורעיו יתן לאמר מאכל כפי מה שהשיח החכם במשל הזכר וכן השיר
 על הדרך הזה בעצמו האיש העומר כבית רפו העמר דרך ההרשלות ועלה
 והוא אשר לא יחרוש במורק ועל האיש ההוא המשיל ואמ על שרה איש עמו עברה
 ועל כרס ארס חסר לב והם זל אמ זה שקנה שרה ככר זה שקנה כרס ככר
 וקנה שרה וכרס ולא עמל בהם סופו נהרץ ויהא נקרא סר כה למה זכר
 שרה זכרס ככר ולא עמל בהם כן מי שנהרץ ויהא נקרא סר כה למה זכר
 לנהרץ שנים ועשר וכרס כפושט על כרס
 נדרסו מדרך שראו עלי עמל
 עמל
 עמל

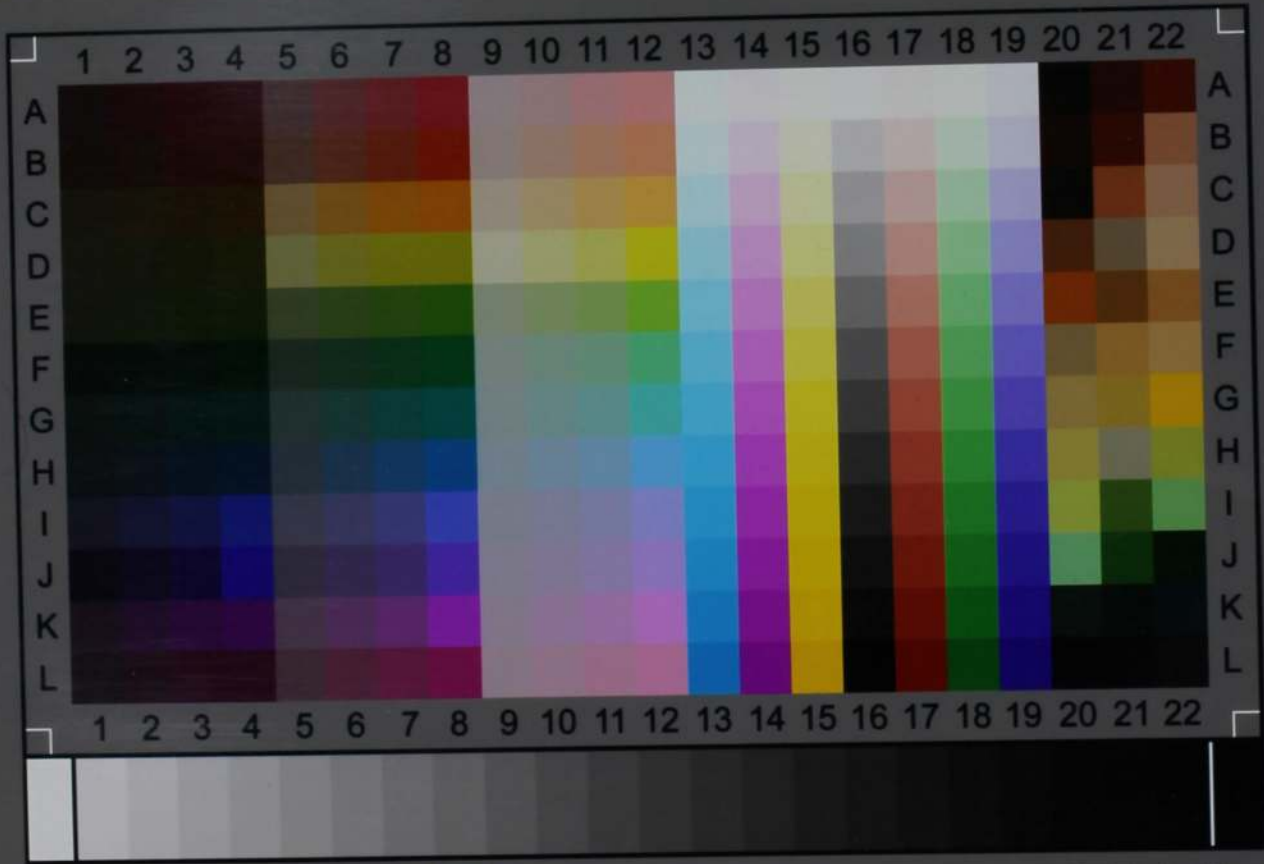
22

נעמה אהבה בתענוגים ולקיים האהבה וחזקה אמ' מים רבים לא יוכלו לכ
האהבה ונהרות לא ישטפוה וקיום האהבה בעצמו הוא הגמול הנצחי והו
הגמול הפשוט מכל יגער ומכלי עמי מה שלא ישג מלך כשר ורס בחייו ו
מוק על כל העולם הזה לא ישג העוץ אשר ישגהן היחיד האוהב והוא
הביא ואמר מה רב טובך אשר יפנה ליריאיך פעלת לחוסים כן רוצה
שיראו השם ולא זולתו והחוסים בו לברו והם האוהבים אבל הגמול הג
ישג כל אדם כפי מעשיו וזה גם כן כפי רצון השם שפעמו שהרשע ישג ט
העולם הזה ברצון ועליו נאמ' ומשלם לשונאיו אל פשו להאכדו והרבאר
טבון דאיטן עבדן קדמוהי בחייון לאוכריהון ולא מאחר עובר טב לשע
טבון דאיטן עבדן קדמוהי בחייון משלם להון ופעמו שהירוק ישג גם
העולם הזה כרי למטא רבי חפץ מתוך הטובה ההיא הצניכה לו כפי טב
ובטוב עשין זה היה מיישר משה רבי עה לעמו הייעורים הגפשים לא ט
הגמול האמת והטבעי כי על דרך האמת כפי המצאות הנראה הגמול ה
הנצחי הוא האמת והוא הנמשך לאהבה אמנם הגמול הגפטי שהיה ו
אכץ חלב ורס וירדת הגשם כעמו ושאר הטוב הנמשך לזה הוא על הר
העלמות סדירת המן וזולתו והוא שאמ' זל אין מזל לשרא שאיב כשאר
שהם משולמים ונעשים לטבע ולמשלת הטובים כמו שאמ' משה רבי
חלק יי' אליך אותם לכל העמים והביא אמ' מאותה השמים אל תחת כ
הגנים מהם רוצה בו שאר האומות הם תחת ממשלת הטובים אבל ישג
השם כחזו לחלמן וחלקו כמו שאמ' כי חלק יי' עמו יעקב חכל נחלתו ו
וזכרה את יי' אליך כי הוא העמך לך כח לעשות חיל ואמ' ביישור הכרטה
כל עמי הארץ כי שם יי' נקרא עלך ויראו ממך ואמ' ביישור הקלעת והיו
ולמופת ולרשך ער עולם רוצה בו הזמן הארוך אשר ישכט בגלות כי כל
הוא למופת כי הוא תחת אשר לא עברט את יי' להיות בשמחה ובטוב לכ
כל וחרר לנו מרה כעך מרה שנעבר אויבינו הם אויבי השם ער אשר ט
יי' ונאהבו בכל לביט ובכל נפשיט ובכל ממוטט כמו שבאה המטה ככ
ובכל נפטר ובכל מארך ועם האהבה לא הסתלקה היראה כי לרואה מבו
כמצות לא העשה כמו שלאהבה מבוא גדול כמצות עשה כמו שאמ' עבו
שאל כאת לשטא רע שאתה אוהב ואין אוהב שונא עכור מיראה שאם
לבעוט רע שאתה ירא ואין ירא בעט ואין האהבה שלמה ער שהיה י

74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100
Méter 1

289
12

האהוב על פני האוהב והיראה מהחזקה המלה כלבבות כמו שאמר ראשית חכמה
יראה וזו היא עריבה לקטת האמול הנעמי והוא שאמז ויטע וזו להיות לעשות את
כל החקים האלה ליראה את יי להיות לעוב לט כל הימים למיורתט כיום הזה הע
כפסוק הזה הוזה החיים הנעמיים בסבת היראה הקורמת בזמן אבל האהבה
היא קורמת במעלה ולפיכך נסמכה לייחור שהוא העקר ואחר שמה על הייחור
ועל האהבה שהכל העני נטה מטה אילע ענה על דרך קיום ואמה והיו הרבים
האלה אשר אנכי מצוך היום על לבכך והנמשך לזה ותמלה ענה שהיו חקוקים
על הלב כדרך שבא כתב על ענה לבך ונא במורה ופן יסורו מלבכך כל ימי חיך
הנה כפסוק הזה ענה לזכר המיר ועור רדשו כי שלא יקרא למפרע שלא יקדים
היכה להיכה או פסוק לפסוק אבל מורה לקראו כל לשון עק משמעת שמע כל
לשון שאתה שומע רוצה כי שאתה יורע וכלבך שירקוק באומה לשון בקריאה
ואחר זה ענה לומר הרבים האלה לבטח והתלמידים הם ככלב שיקר הבטות

IT8.7/2-1993
2013.08

IT-8 Target

Printed on Kodak Professional Paper
Charge: R130810

Meter 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26